DEUTERONOMY

Formatting by Nathan Kasimer

With the Targum, 1917 JPS Translation, and Rashi

©Nathan Kasimer, 2021 (5782). This text may be re-used under the terms of the Creative Commons Sharealike 2.0 license (CC-BY-SA), the terms of which are available here: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0. This book includes the following texts:

- Migra According to the Masora
- License: CC-BY-5A
- になってメーゼ(ここ) Cource: https://he.wikisource.org/wiki/wikisource.
- Targum Onkelos, vocalized according to the Yemenite Taj
- License: CC-BY-SA
- TTLL %[[4] NITGCTO Source: https://he.wikisource.org/wiki/Oribin/source.
- Rashi Chumash, Metsudah Publications, 2009
- License: CC-BY

All these texts were retreived from Sefaria. It was typeset and formatted using IMEX, using the Shlomo font by Shlomo Orbach from https://sites.google.com/site/orlaeinayim/download and the EB Garamond font by Georg Duffner from http://www.georgduffner.at/ebgaramond/index.html. Both of these were used under the terms of the SIL Open Font License.

. 891 . 761 . 861 . 161 . 161
128 [.] 128 [.] 128
148
138
133
126
108
16
SZ
₽9
98
ΔI
I
ĪΛ

תוכן העניינים

OGΓ 7□Γ'□ - noitobottnI

מפטיר לשבת ראש חודש
הפטרת שבת ראש חודש
מפטיר לשבת ראש חודש
הפטרת האזינו
הפשרת האזינו
הפטרת וילך
הפטרת נצבים
הפטרת כי תבוא
TREWTR C' RZM

Introduction

This humash is intended primarily for learning Shnayim Mikra veEchad Targum, but to be versatile enough to be usable in a synagogue. To that end, it includes multiple texts used as the "Targum"—Targum Onkelos itself, the commentary of Rashi, and a translation into English. For Haftarot, special Maftir portions, and Shabbat Minha readings, only Hebrew and English are printed, since these sections are included for ease of use in synagogues rather than for study use.

The text of the Torah itself is from the Mikra al pi Masorah project. The text was selected for its open licensing, extensive source documentation, and accuracy in presenting the masoretic text. The text of Targum is the Wikisource Targum, which is based on Yemenite texts (particularly the 1901 edition of the Taj). It was selected for its accurate vocalization. The English translation is the from Sefaria. Data for aliya divisions, haftarot, and lengths of parshiyot was pulled from Hebcal. Information on which special Mastir and Hastarot can occur on which Sabbaths is from the Koren Shabbat Chumash. Sedarim data was pulled from Mikra al pi Masorah.

I hope this text will be helpful to those who use it.

Usage Guide

This text has minimal notations about various textual differences in the Masoretic text of the Totah. For information where this text varies from others, see the notes of the Mikra al pi Masorah project, or notes in Minhat Shai. The Mikra al pi Masorah project also has information in its notes about variations in customs about where to divide aliyot. Only differences that affect the consonantal text as it appears in a Seder Torah are noted. Kamatz Katan is indicated with a special symbol for the text of the Torah, but not in the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bat with a space on both sides, but the line indicating a munch legarmei has no space between the line and the preceding word.

To reduce confusion, different numbering systems used for running verse references are numbered differently. Roman numerals are used for chapters, Hindu-Arabic numerals for verses, and Hebrew letters for Sedarim. In verse references in notes, however, chapters are listed in Hindu-Arabic numerals. Where there are attested seder divisions that are not included in the traditional 154-seder count, the number is printed with an asterisk, indicating that it is a seder break but the seder number has not increased. Instances where there are variations in tradition for the start of a seder are in brackets or parentheses.

Names of parshiyor, aliyor, and the number of verses in each parsha are noted in Rashi script. The weekday aliyor can be assumed to end where the second aliya begins. The ending is noted if that is not the case. "I's and '>x=w' indicate the weekday aliyor. Aliyot for doubled parshiyot are in parentheses.

Parsha breaks are indicated with a Dor o in parentheses. A petuha is a paragraph break that ends a line, a setuma is a break where a blank space is left mid-line. Keri ukhetiv instances are noted with brackets and letters indicating which text is the keri and which is the ketiv.

Large/small letters are printed in the text. Note that in an actual Seder Torah the large/small letters have the top of the letter aligned with the rest of the text. They are printed aligned with the bottom line here due to typesetting considerations. Other special letters are indicated with parenthetical notes.

פֿאבֿן יבֿין ַטָּפּֿל וְלָבָּן וַחַצֵּרָת בְּמִישָּׁרָא לָפַבּיל יִם סוּף خَفَا خُدِ خُمْلُ خُدِي مِنِهِ مِنْكُ خُنَالًا لِمُسْتِدِ خُمَالُ خُنَا لِمُعْلَدُنِيهِ

ער־שַּגִּיר עַר קדש בּרְנַעַ: ג אַּחַֹר עְּשֶׂר יוֹם מֵחֹרֶב <u>דֶּרֶךְ</u>

אַמָּר צִּינָר יְרוֹנֶר אַטִּוּ אַכְנֶהַם: משָׁבו אָל־בָּנֵר יִשְּׁרָאָל בָּבֶל ً עַשְׂר וּלְדָשׁ בְּאָחֲר לַוֹּדֶשׁ דִּבֶּּר וּנֹעַן בֹאַבַבּמֹנִם מֻּלָּע בֹמֹמָשֹׁנַ

בַּמַמְטַבְרוּ בָּאָבְבֶרוּמִי: וֹאָט מַנִי מַבְּשׁ עַבְּשָּׁן אָשָּׁב_נוְשָּׁב ڈر، הַאֵּמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֶׁב בְּחָשְׁבְּוֹן אַחַבֵּי הַפַּתֹּוֹ אָת סִיחֹן מֶלֶבְּי בָּתַר דִּמָהָא יָת סִיחוֹן מַלְבָּא

> ומל דעברי מינל דדהב: יבַחַבַּירוֹת אַרְגִיזוּ עַלַ בִשְּׁרָא בְּפָאבוֹן אִטַפַּלְנִּ מַלְ בּוֹבְבְּנֹא אוֹכַח יָמָהוֹן עַּל כֿל וֹמִּבֹאֵל בֹּמֹבֹבֹא אַכֿין פַּתְּנְטִיָּא דִּעַכַּיל מֹשֶׁה

<u>ξ</u>′ŸΠ: אונו סונא בשמור עד רקם מהלף תד עשר יומין מחובב

לכל הפקיד יי ימיה לותהון: מַבְּיל מֹשֶׁה עָם בָּנֵי יִשְׁרַאָּל המת יושו ליושא וטוֹני פֿאַנַבּמון אָנון פֿטַנ

בְּעַשְׁרָוֹת בְּאָרְבֶתִי: מגי מַלְכָּא בַמַּטְנַן בַּנְיִנִיב אמוָבאב בוטור במשפון ווט

> Hazeroth, and Di-zahab. Paran and Tophel, and Laban, and Arabah, over against Suph, between Jordan; in the wilderness, in the spoke unto all Israel beyond the These are the words which Moses

> according unto all that the LORD spoke unto the children of Israel, first day of the month, that Moses year, in the eleventh month, on the And it came to pass in the fortieth way of mount Seir.

Horeb unto Kadesh-barnea by the

It is eleven days journey from

had given him in commandment

Edrei; Bashan, who dwelt in Ashtaroth, at Heshbon, and Og the king of of the Amorites, who dwelt in after he had smitten Sihon the king

twaya oaun

רוב וסב שסיס לסס, שומתר וכשף הרביתי לה ווְסָב שַשׁוּ לַבְּעַל (הושע ב, י): ממס שעשימי למריס בחלרות בשביל לשון סרע (ספרי ל), ואמס נדברמס במקוס: ודר זהב. סוכיהן על סעגל, שעשו בשביל כא, ס), ועל מס שעשו במדבר פארן ע"י סמרגליס: וחצרוח. במחלוקחו של קרח. דבר אחר, אמר לסס, סיס לכס ללמוד ולא מלינו מקוס ששמו מופל ולבן, אלא הוכימן על הדבריס שמפלו על המן שהוא לבן, שאמרו וַנַפְּשֵׁנוּ קַבְּה בַּנֶּהֶס הַקְּלֹהֵל (במדבר שַלְיָס בְּיַס פוּף (מסליס קו, ו), כדמימא בערכין (מו.): בין פארן ובין חפל ולבן. אמר רבי יומנן, מזרנו על כל סמקרא, על מס שהמרו בים פוף בבואם לים פוף, שאמרו הַמָּבְּלִי הֵין קַבְּרִים בְּמִלְרַיִם (שם יד, יא), וכן בנפעם מחוך הים, שנאמר וַיַּמֶרוּ שלמרו מיי יפן מיביניונוי (שמוח מו, ג): בערבה. בשביל הערכה, שחמלו בבעל פעור בשמים בערכום מולב: מול סוף. כל מי שיש לו משובה ישיב: במדבר. לה במדבר היו הלה בערבות מוחב, ומסו במדבר, הלה בשביל מה שהכעיקוהו במדבר, שומעים מבן עמרס ולה סשיבוחם דבר מכך וכך, הילו היינו שם היינו משיבין הוחו, לכך כנסם כולם והמר להם הרי כלכם כהן, שדברים וסוכירן ברמו, מפני כבודן של ישראל: אל כל ישראל. אילו סוכים מקלמן, סיו אלו שבשוק אומרים, אםם סיימם (ו) אלה הדברים. לפי שהן דברי מוכחוח (מפרי א), ומוה כאן כל המקומוח שהכעימו לפני המקום בהן, לפיכך מחם אח

ומלך ומדבק בעצו אמי, ומפני ד' דבריס אין מוכימין אם האדס אלא סמוך למימס, כדי צלא יהא מוכימו ומווכ ומוכימו, וצלא שלא סוכיה את בניו אלא סמוך למיסה, אמר, ראובן בני, אני אומר לך, מפני מה לא סוכהתיך כל סַשְּׁנִים הללו, כדי שלא תניהני (3) ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר הדש באחד לחדש. מלמז שלה סוכיהן הלה ממון למיהה, ממי למד, מיעקב וכל כך סימה השכינה מִמְלַבֶּשֶׁמ בשבילכם למהר ביחמכם לחרץ, ובשביל שקלקלמם, הפב חמכם פביבות הר שעיר מ' שנה: בקברום המאוה, שאכלו הבשר חדש ימים, ושבעה ימים שעשו בחזרות להסגר שם מרים, נמזא בג' ימים הלכו כל אומו הדרך, קַשְׁנִי בְּעָשְׁרִיס בַּמֹדֶשׁ וּגוי (במדכר י, יא), ובכ"מ במיון שלחו את המרגליס מקדש ברנע (מענית כע.), נא מסס שלשים יוס שעשו ו מף סומ מסלך י"מ יוס, וממס סלכמס מומו בשלשה ימיס. שהרי בעשרים במייר נסעו ממורב, שנממר וַיְּהִי בַּשָׁנָה סַשֵּׁנִית בַּתֹּדֶשׁ (2) אחד עשר יום מחורב. אמר לסס משס, ראו מס גרממס, אין לכס דרך קלרס ממורב לקדש ברגע כדרך סר שעיר,

שנחמר הְנְיִי שַׁנוּ בִּי (שמוחל-ח יב, ג), וכן דוד חח שלמה בנו (מ"ח ב, ח):

יסא מבירו רואסו וממבייש ממנו כוי, כדאימא בספרי (ב), וכן יסושע לא סוכים את ישראל אלא סמוך למימס, וכן שמואל,

הַוּאָנו לַאַמָּר: הואַיל משֶׁה בַּאָר אָת־הַמוֹרֶה דְמוֹאָב שָּרִי מֹשֶׁה פְּרֶישׁ יָת למלב בוניו לאלו מואד למלוא

נְיבוֹנָי אֶבְיבוֹנוּ בַבַּבו אָבֻנוּנּ נִוֹ אֶבְבוֹנֹא מִבְּנַך מִמּנֹא בַּעוִנִב

<u> द</u>िप्ट प्रकृतः בְּחַבֶּר בְאַמְּר בַבַּלְכֵּם מֻּבִּי לְמִימָר סִּיִּי לְכִוּן בִּימִיבְּחִיּוּ

תַנְּתֶר תַנְּלָל נְתַר־פְּרֶת: אַבא בַּבְּנָגו מַרַ וְהַלְּבָנָגו עַרַ بخهٰظڑں بحثاث بخانا الذي ע נֹאָקַ-פּֿקַ-מְּכֹּנִוּנֶ בֹּמֹנִבָּע בַּנֵינַ לְמֵנֵבָא פְּנָהוּ וְסְעָּה לְכֶּם וּבְאַנִּ עַר בְאָבֶּתְרִ, אָטְפָּנִה וְמִּגְנִּהְ לְכִוּן וְעִּגְנִּ

לַנָּיַנַ לַנְיָם וּלַזָּבֹּמָם אַנִוֹבוּנִים: אַשֶּׁר נִשְּׁבָּע יִרוֹנֶר לַאַבָּתִיכֶּם ישראל הַאָּהֶץ בַּאוּ וּרְשָׁוּ אָת־הַאָּהֶץ ڋڷڵڬ؞ Ġij,Ĉ¤ し終し

ַלאַ_אִּיכָל לְבַּ*וֹ*יִ מִּאָׁט אָּטַבֶּם: י נְאָמֶר אֲלֶכֶּם בָּמֶּט הַבָּוֹא לָאמָר

נֹיבְרָא בַבָּא נַיִּבְא פַּבְת: ומא אובה כוהואט ולבון ער יבְשָּׁבּילְמָא יבָרָרוֹמָא יבָסָפַר デ殺さげびない

څئت.بيرا: לאַבְרַחַם לוּצָחַק וּלִוּמַלִּב אַבְקא דְקוּים וּנְ לְאָבְהָהָהִי ביהבית קדמיכון יָת

לסוברא יהכון: לְמִׁימִּר לִית אַנֹא וֹכִילְ בֹּלְעוִיבִּי וֹאַמֹנוּית לְכוֹן בִּעָּדָנָא הַהוּא

> expound this law, saying: Moab, took Moses upon him to Deyond the Jordan, in the land of

long enough in this mountain; in Horeb, saying: 'Ye have dwelt The Lord our God spoke unto us

the great river, the river Euphrates. Canaanites, and Lebanon, as far as the sea-shore; the land of the Lowland, and in the South, and by the hill-country, and in the nigh thereunto, in the Arabah, in Amorites and unto all the places and go to the hill-country of the turn you, and take your journey,

their seed after them.' to Jacob, to give unto them and to fathers, to Abraham, to Isaac, and which the Lord swore unto your you: go in and possess the land Behold, I have set the land before

myself alone; saying: 'I am not able to bear you And I spoke unto you at that time,

המלכום: מסס, וסוא שנאמר וַיָּבֹּא סַפְּנִיע (שס יג), ואומר כי כק עוג מלך סבשן נשאר מימר סרפאיס (לקמן ג, יא): 🗆 באדרעי. שַס הוא עשמרות קרנים שהיו שם רפאים שהכה אמרפל, שנאמר <u>ויפו א</u>מ רְפָּאִים בְּעַשְׁמְּרֹת קַרְנִים (בּראַשִים יד, ה), ועוג נמלע אשר יושב בעשחרות. סמלך קשס וסמדיים קשס: - עשחרות. סול לשון נוקין וקושי כמו עשמרות קרניס, ועשמרות זס, ו הילו הימה עיר המרמ ומימון שרוי במוכה, הימה קשה, שהמלך קשה, על המת כמה וכמה, שהמלך קשה והמדינה קשה (שה): כך סוכיתן (ספריג): - סידון וגרי אשר יושב וגרי. מילו למ סיס מיתון קשס וסיס שרוי בתשבון, סיס קשס, שסמדינס קשס, אלא לקנמר ולמצוא עילה, שאין בו כח להכניםנו לארך, לפיכך הממין עד שהפיל מימון ועוג לפניהם והורישם אם ארלם, ואחר (+) אחרי הכוחו. אמר משה, אם אני מוכיתם קודם שיכופו לקלה הארץ, יאמרו מה לוה עלינו, מה היעיב לנו, אינו בא

(a) הואיל. סממיל, כמו הְנֶּס נְמְ הוֹפַלְמִי (נרמֹשִימ ימ, כו): באר אח החורה. נשנעיס לשון פירשה להם:

- מנורה וכלים, קבלמם מורה, מנימם לכם סנהדרין שרי אלפים ושרי מאומ: (6) רב לכם שבת. כפשומו, ויש מדרש הגדה, (ספרי ה) הרבה גָדַלָּה לכס ושכר, על ישיבמכס בהר הוה, עשימס משרן
- מלך, סְּדְּבֵּק לְשַׁמַּנְר וישמחוו לך, קְרָבּ לְנַבֵּי דְסִינָסׁ וְמִירָסַן (שבועות מו:): וקסריוכוי, כדאימא בספרי (ו): עד הגהר הגדול. מפני שנוכר עס ארץ ישראל קוראו גדול, משל אדיוע אומר, עבד מלך בערבה. זס מישור של יער: בהר. זס סר סמלך: ובשפלה. זו שפלם דרוס: ובנגב ובחוף הים. אשקלון ועזס (ד) פנו וסעו לכם. זו דרך ערד ומרמס: ובאו הד האמורי. כמשמעו: ואל כל שכניו. עמון ומולצוסר שעיר:
- כבטי לעלמו, ילמק כדמי לעלמו, יעקצ כדמי לעלמו: למלחמס, אלו לא שלחו מרגליס, לא סיו לריכין לכלי זיין: - לאבחיכם. למס הזכיר שוב לאברסס לילחק וליעקב, אלא אברסס (8) ראה נחחי. בעיניכס אמס רואיס, איני אומר לכס מאומד ומשמועה: באו ורשו. אין מערער בדבר, ואינכס לריכיס

ין יהנָה אֵלהיכֶם הרְבָּר אַמְּטָים יִי אֵלהַבּיוֹ אַסְגִּי יָחְבּיוֹ וְהָא בֵּיוֹ בְּבֹּיִּבְבֵּי הַשְּׁטָיִם אִימִיכוֹן יוֹמָא בֵיוֹ בְּבֹּיִּבְבֵּי הַשְּׁטָיִם אִימִיכוֹן יוֹמָא בֵיוֹ בְּבֹּיִבְּיִּ

מְמָנֹא לְסִנֵּי:

—.əbutitlum this day as the stars of heaven for multiplied you, and, behold, ye are the Lord your God hath

The Lord, the God of your fathers,

څڅ□∶ نَاخُتُكُ كُنْجُم خَكَيْمُك يَكُد نَاخُتِيكَ يُنْجِيا خَمْع يُمَجِّيهِ عدر لآخريث حُدُّه الأَثْلَاء المُثَلِّدِة المُثَلِّدِينَا خَلْنَاحِينَا هُدُلِهِ نَشَائِدًا الْمُثَلِينَا נְהַנְיִר אֶבְיִנִינִ אָבֹיִנִיכָּם יִמַּף יִי אֶבְיִהָא דַאָּבְהָהָהִין יוֹמִיף

מונבונונול ביו ודינכון: אַכְּיִר אָמָּא לְבַצִּי מְּנְחַבֶּם אִנְּבְּנֵוֹ אֶסוּבַר

נֹאָמִגעָם בּּבְאמִגכָם: ببترين ببهجود والمجربة بمارين المراع المجربة ַ חַבְּנִי לְכֵּטִׁ אֲנָשָׁים חֲבְמָים חַבּי לְכוֹן מּבְּרִין חַבִּימִין

וּמָׁמַּאַכֹּם וֹבׁוּבַכָּם:

וֹאַמִנּונוּן בוְחָוֹן הַבְּיִכוּן:

אָמֶּר־דִּבְּרְתְּ לַעַּעִית: ** וֹשׁהֹּלֵּנִ אִשְׁגִּ וֹשַּׁאָמֶבְנִ מִּנִּבְ בַּנִבְּבַבְ נִאָּטִּגְבַשׁנּן זִטְגִּ נִאָּמָבְשׁנּן שַּׁצֵּן

פּטׁלֹמֹא בַּמַבְּגַלִּטֹא לַמָּמֹּבַב:

your strife? cumbrance, and your burden, and How can I myself alone bear your

as He hath promised you! many more as ye are, and bless you,

make you a thousand times so

heads over you. knowledge, and I will make them To lluf bas, and full of tribes, wise men, and Get you, from each one of your

good for us to do. thing which thou hast spoken is And ye answered me, and said: 'The

שנאמר וְקַבַּע אָם לְבָּעֵיקָס נְפָּשׁ (משלי כב, כג): אלילים, שאם דן והורג ומכה וחונק ומעה אם דינו וגוול אין בכך כלום, אני אם חייבחי ממון שלא כדין, נפשוח אני נחבע, בו וַיֶּמְפַּס מִבֶּל בְּסְבְּס (שם ס, יא), אומר מי יוכל לשפומ, אלא כך אמר שלמס, אין דייני אומס זו כדייני שאר האומות עובדי . אֿמ העונש מכס ונמנו על הדיינין. וכן אמר שלמה, פִי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּע מָה עַמֶּךְ הַפְּבֵּד הַאָה (מלכים־הֹ ג, ע), הֿפשר מי שכחוצ - המן, והגיז את השליו, לא היה יכול לדונס, אלא כך אמר להם, ה' אלהיכם הרצה אתכם, הגדיל וֶהֶרִים אתכם על דייניכם, נעל אובל לבדי וגוי. אפשר שלא היה משה יכול לדון את ישראל, אדם שהוציאם ממזכיים, וקרע להם את הים, והוריד את (9) ואומר אליכם בעת ההוא לאמר. מסו לאמר, אמר לסס משס, לא מעלמי אני אומר לכס, אלא מפי סקצ"ס: לא

מוכם משולים כיום, קיימים לעולם כחמה וכלבנה וככוכבים: (10) והגכם היום ככוכבי השמים. וכי ככוכצי השמים היו באומו היום, והלא לא שיו אלא ששיה רצוא, מהווהנכם היום,

לברכתנו, כבר הבעיח הקב"ה את אברהם שַׁשֶׁר אָם יוּכַל אִישׁ לְמְנִיֹח וגוי (בראשית יג, מו), אמר להם זו משלי הוא, אבל הוא (11) יוסף עליכם ככם אלף פעמים. מסו שוג ויגרך אחכם כאשר דבר לכם, אלא אמרו לו, משה, אחם נותן קלבה

בן עמרס לגאם, שמא אינו שְפוּי במוך בימו, אימר לגאם, אמרו מה ראה בן עמרס שלא לגאם, מה אמס סבורים, יושב ויועך לסביא, יש לי ראיות לסביא, מושיף אני עליכס דיינין: ומשאכס. מלמד שסיו אפיקורשין, סקדיס משס ללאת, אמרו מס ראס אלא מפי הקב"ה: שרחכם. מלמד שהיו ישראל מרחנין, היה אחד מהם רואה את בעל דינו נולח בדין, אומר יש לי עדים (בו) איבה אשא לבדי. אם אומר לקצל שכר לא אוכל, זו סיא שאמרמי (מ"א שאמרנו) לכס, לא מעלמי אני אומר לכם יברך אמכס כאשר דבר לכס:

בראשיכם. ראשים ומכובדים עליכם, שמסיו נוסגין בסס כבוד ויראס: ואשמם. מסר יו"ד, למד שאשמומיסס של ישראל . איני יודע מי סוא, ומאיזה שבט הוא, ואס הגון הוא, אבל אחס מכיכין בו, שאחס גדלחס אוחו, לכך נאמר וידועים לשבטיכס: רואס, וכשאין מביאין לו הוא מְשַוֹר ומביא משלו: וידועים לשבטיכם. שהם ניכרים לכס, שאם בא לפני מעומף בעלימו, ששיר, כשמפיאין לו דינרין לראום רואס וכשאין מפיאין לו יושב וחוסס, נבון דומס לשולחני חגר, כשמפיאין לו מעום לראום כסופיס: - וגבונים. מביניס דבר ממוך דבר. זהו ששאל אַרְיוֹם אֹם ר' יוםי, מה בין חכמים לנצונים, חכס דומה לשולחני (13) הבו לכם. הומינו עלמכם לדבר: אנשים. וכי מעלה על דעמך ושים, מה מלמוד לומר הנשים, לדיקים: חבמים. עליכס עלות רעות ותושג עליכס מתשגות (ק"ה מלות ותשגונות): וריבכם. מלמד שהיו רוֹגְנִיס:

(14) וחענו אוחי וגוי. מלעמס את הדבר להנאמכה, היה לכם להשיב, רבינו משה, ממי נאה ללמוד ממך או ממלמידך, לא מלויים בראשי דייניסס, שסיס למס למסום ולכוון אומס לדרך סישרס:

﴿مِثَاثِمَارُهَا وَالْمُعَالِقِ الْمُعَالِقِ الْمُعَالِقِ الْمُعَالِقِينَ الْمُعَالِقِينَ الْمُعَالِقِينَ الْم ם בולמָמִן בוּאָבוֹר הַאָּבור וֹמָמֹנוֹם אַנִינָם בֹאָמָגם הַּגָּיִכָּטָם הַּנָּיִ אָלָהָנִם עַבְּטִנִם וֹנִעַהָּנִם וֹאָעַוֹ נַאַקַּח אָת־רַאשָׁי

אַנונו נבנו עוני بِهُوَمُقُلَ جُبُط حُبالِ مُنهِ بحَيالٍ עַנואַ לאַמָּר שָּׁמָהַ בּּוּן־אָּמִוּכָם אָת־שָׂפְמֵיכֶם

שַּׁבְּרִינוֹ אֶבְי וּהְתַּהֹשׁנוּ: עוּא וֹעַבַּבְר אָהָב נִלַהָּע מַכָּם אָנְתְּ כַּנְ עַמִּתְּפָּת לָאַלְעַנִים حر حَدْبِحِ نِيْمُكُمْ لِمَا كُمُ لِمُرْدِدِ لِمُؤَدِّدٍ _ ـ לאַ עַבְּירוּ פָּנִים בַּמִּשְׁפַּׁם כַּקְּטָן לָאַ הַשְּׁחְּהַנּוֹ אָפָּוּ בְּרִינָאָ

> نمُندنا خِهْدَمْنديا: אַלַפּֿג וֹנַבּוֹנִ מָאִנֹטַא וֹנַבּוֹנִ זטעון בישון אַכּיכון בּבּני נן הבימין ומדען ומניתי שְׁבַמִּיכֵם וּדַבָּרִית יַת הֵישִׁי שִׁבָמֵיכוּן

ינולנא יכון אַטוניו יכון אַבוכון וטבוון לוּשָׁסָא בּון בַבוּאַ לְמֵימָר שָׁמַמִּנִ בַּין יפּפֿידית יָת דַּיִּינִיכון בָּעָּדָּיִא

בולה. מוכון שלבבון לוטו אָב, בּינָא בַייָ הוּא ופּהָנָטָא לא שֹבְעַלוּן מו שבר מולבא מבן וֹמוֹבֹא בֹבַבֹּא שַׁהַּמַתוּוּ

> tribe by tribe. and captains of tens, and officers, of hundreds, and captains of fifties, captains of thousands, and captains and made them heads over you, wise men, and full of knowledge, So I took the heads of your tribes,

> brother, and the stranger that is righteously between a man and his between your brethren, and judge time, saying: 'Hear the causes And I charged your judges at that

'ni. shall bring unto me, and I will hear cause that is too hard for you ye the judgment is God's; and the afraid of the face of any man; for and the great alike; ye shall not be judgment; ye shall hear the small Ye shall not respect persons in

לו דורון וסוא נושא לנו פניס (ספרי יד): לעשות. אס סיימי ממעלל, אמס אומריס עשה מהרה: ממך שנלמערה עליה, אלא ידעהי מהשבוהיכה, שהייהה אומריה עכשיו יהמנו עלינו דיינין הרבה, אם אין מכירנו אנו מביאין

שרי אלפים. אחדממונה על אלף: שרי מאוח. אחדממונה על מאה: ושושרים. מניחי עליכם לשבעיכם אלו הכופחין שליכם. שמנהגו בהם כצוד, ראשים צמקח, ראשים צממכר, ראשים במשא ומחן, נכנס (מציחו לצ"ה) אחרון ויולא ראשון: משבע מדום שאמר יחרו למשה, ולא מלא אלא שלשה, אנשים לדיקים, חכמים, וידועים (ספרי עו עיין בחוקוני): ראשים בני אדס שנקראו אמים וְבֵעִיס, מלק ונמלס, וכל לשון מבס: אנשים חבמים וידועים. אבל נבוניס לא מלאמי, זו אחת (15) ואקח אח ראשי שבטיכם. מְשַׁרְּמִיס בֹּדְבֹרִיס, מֹשׁרִיכס, על מי בֹחֹחס להחמנוח, על בני הֹברֹהס ינֹחק ויעקב, על

(סערענד), כמו זַכוֹר (שמוח כ, ז) וַשְׁמוֹר (להלן ה, יב): ובין גרו. זה בעל דינו, שאוגר עליו דבריה, (ספרי) דבר אחר ובין כלשעבר, לשעבר הייתס ברשות עלמכה, עכשיו הרי התם משועבדים ללפור (פפרי שם): שמוע. לשון הווה, הודג"מ בלע"ז דין זה לפני פעמים הרבה, אלה היו נושלים ונוסנים בו (ספרי מו): 🗆 בעה ההוא. משֶׁמִנִּימִים אמרמי להם, אין עכשיו (16) ואצוה את שפטיכם. אמרמי להם הוו ממונים גדין, אם בא דין לפניך פעם אחת שמים ושלש, אל מאמר כבר בא וסמכין ברלועה על פי הדיינין:

אַנכי הרואה, אַל מַבֵּע אֶל עַרְאָהוּ (שׁם ז): כופס, ופֿיממי פודיעו, כשבפֿ למשוח פֿס דוד, וַיַּרְפֿ פֻׁס פֻּלִיפְבּ וַיּפֿמֶר פַּךְ נָגֶד ס' מָשִׁימוּ (שם מו, ו), פֿמר לו סקב"ה, ולה פֿמרת בנים ללפחד (ספרי יו), וכן שמואל אמר לשאיל אַנֹבִי קַבֹאָה (שמואל-א ט, יט), אמר לו הקצ"ה, חייך שאני מודיעך שאין אחה כדין, אמס מוקיקני לסחיר לו, נמלא שֶׁהְשֵּימָ עלי המשפט (סנהדרין ה.): הקרבון אלי. על דבר זה נסחלק ממנו משפט לא מגורו, לא מכנים דבריך מפני איש, לשון אֹנֵר צַּקַיִן (משלי י, ס): כי המשפט לאלהים הוא. מס שאמס נועל מוס שלא דינר, אוכנו עכשיו, וכשילא למוץ אומר אני לו, מן לו שאמה מייב לו: - לא הגורו מפני איש. לא מיראו (ספרי יו). דבר אמר יקצֶב לפרנסו, אוכה אם העני ונמלא ממפרנס בנקיות. דבר אחר, שלא מאמר, היאך אני פוגם בכבודו של עשיר זה בשביל לפניך, לא מסלקנו לאחרון (סנהדרין ה.). דבר אחר כקטן כגדול משמעון כחרגומו, שלא מאמר, זה עני הוא, וחבירו עשיר הכיר פנים בדין (ספרי יו): - בקטן בגדול השמעון. שיהא הביב עליך דין של פרומה כדין של מאה מנה, שאם קדם ובא קרובי אושיבנו דיין בעיר, והוא אינו בקי בדינין, נמלא מחייב אם הזכאי ומזכה אם החייב, מעלה אני על מי שֶׁמִּנְהוּ כאילו (דו) לא חבירו פנים במשפט. זה הממונה להושיב הדיינין, שלה יהמר היש פלוני נהה הו גבור הושיבנו דיין, היש פלוני גרו, אף על עסקי דירה, בין חלוקח אחים, אפילו בין חנור לכיריים (סנהדרין ז:):

בַּלְרַיַבְּבָרִים אָמֶר תַּעָּמָהוּ: וֹאַבּוֹנִע אַטַבֶּם בַּהַע עַנַיגא אָט וּפַפּגריה יָהְכוֹן בְּעִּדְּנִא עַרוּא

וֹנֶבְאַ מֹּע בַּעוֹהַ בּּעוֹהַ: כּאָמֶר צְּנָה יְהְוָה אֶלְהִינִי אָלְנִינִי אַמָּר רְאִימָם בָּרָר הַרָּ הַאָּמִרָּי ² הַמְּרְבֶּר הַנְּרוֹל ְוְהַנּוֹלְא הַהֹוּא ננפַע מֵחֹרֶב נַנְּקָדְ אָת כָּל־

ځاړن: הְאָמּוֹרִי אֲשֶׁר־יְחְוְּה אֶלְהַיִּנִי נֹתַן שּירָא דָּאֵמוֹרָאָה דַּיִי אֶלְהַנָּא

אַַבַשִׁיבֹא וֹאַבַשַּׁבַים בּוֹים: يَا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ אַר הָאָבֶּץ עַבְּהַ הַשׁ כַּאֲשֶׁר אַרְעָּאַ סַּק אַהְסֵין בְּמָא דָּעַבִּילִ בַּאָּע לַמַּן גַּעַוְיָּנַע אֶבְמַיָּנַע בַבַּלָּגָע שַׁנִג בַּנִמַב גָּל אֶבְטַע שַׁבַּמָע נִינַ

الله الله לְּנִי נְאָנִי נְיֹמְנִים אָׁמֶּב וֹבֹאָ בְּבֶר אָת תַבְּנֶדְ אֲשֶׁר נַעְּלָת -לנו אַנוַ בַּאַבוֹא וֹנְאַבוּ אָנִדִנְ בַּוֹבְתֹּלִא וֹנִאַלְכֵּוּן عرْم، بْهُجْلُات كِلْهُدِي جُوْزِيد لْيَنْظِيدِ ושל בלין אַל, כֿלכָם ושאָמָרָנּ

رَمُّ حُم:

ני כַּלְ פַּטַׁנְמִנָּא בַּטַּהְבָּבוּנוֹ:

点(分口: אֶּבְעוֹא וֹעוֹא וֹאִנוּגוֹא הֹע בַבַּם באמוראה קמא דפקיד ההוא דְהַוֹיִתון אורַח טוּרָא כֿל מֹוֹבֹלֹא וֹבֹא וּוֹטוֹלִא וּנֹמּלַנֹא מִשוִנֵב וֹעַכִּיכֹּנֹא נִע

יָבור לַנָּא: נאָמָר אָבְבָבֶה בָּאמָם עַּדַרַהַ נאָמָרִית לְכוּן אַמִיתוּן עַּדַ

שבובל ולא ששבר:

נים אובוא בנסט פֿע ונים לנא זע نظت، خلالالم CKYCKY

shall come.' go up, and the cities unto which we word of the way by which we must the land for us, and bring us back men before us, that they may search one of you, and said: 'Let us send And ye came near unto me every

fear not, neither be dismayed.'

the land before thee; go up, take

Amorites, which the LORD our unto the hill-country of the

And I said unto you: 'Ye are come

commanded us; and we came to

by the way to the hill-country of

dreadful wilderness which ye saw,

And we journeyed from Horeb, and

all the things which ye should do.

And I commanded you at that time

went through all that great and

the Amorites, as the LORD our God

God giveth unto us.

Kadesh-barnea.

thy fathers, hath spoken unto thee; possession, as the LORD, the God of

Behold, the Lord thy God hath set

for every tribe; I took twelve men of you, one man And the thing pleased me well; and

(18) אח כל הדברים אשר חעשון. אלו י'דנריס שנין דיני ממונות לדיני נפשות:

(19) המדבר הגדול והנורא. שסיו זו נחשים כקורום, ועקרנים כקשמום:

ל היברין גרברין גרבריין גרברין גרברין גרברין גרברין גרברין גרברין גרבריין גרבריין גרב

נווּמַב בְּמִּנֵוֹ עַבַּבְּבְׁב וֹאָפַע מִבֶּם וְמִפָּב בַּמֵנוֹ פּטִימָא וּדְבַרוּת

דבר. בליוס לעון סס מדבריס (פפרי כ): את הדרך וגוי. לין דרך עלין בס עקמימוס: ואת הערים אשר ובוא לפניסס, אבל כאן, ומקרבון אלי כולכס, בערבוביא, ילדיס דומפין את הוקניס ווקניס דומפין את הראשים: 👚 וישיבו אחבו וגו' (לקמן ס, כ), אומס קריבס סימס סוגנמ, ילדיס מכבדיס את סוקניס ושלמוס לפניסס, ווקניס מכבדיס את סראשים ללכת (22) וחקרבון אלי כלכם. צערצוציא, ולסלן סוא אומר וַמִּקְרְצוּן שָׁלֵי בֶּל בָאשׁי שִׁבְּעֵינֶס וַזִּקְנֵינָס, וַמֹּאַמְרִי בֵּן בֶּרָ

שנים עשר אנשים איש אחד לשבט. מגיד שלל סיס שנע לוי עמסס (שס כל): לדבריכס, שמא מחזרו בכס כשמראו שאיני מעכב, ואמס לא חזרמס בכס: - ואקח נוכם. מן הברוריס שבכס, מן הַמֶּשֶׂלְמִיס כלום, אמר הלוקח בלבו, בעוח הוא זה שלא אמלא בו מוס, מיד אמר לו עול מעותיך ואיני מנסהו מעחה, אף אני הודימי לחבירו מכור לי חמורך זה, אמר לו הן, נוחנו אחה לי לנסיון, אמר לו הן, בהרים וגבעוח, אמר לו הן, כיון שראה שאין מעכבו (23) ויישב בעיני הדבר. בעיני ולא בעיני המקוס, ואם בעיני מעה היה עוב למה אמרה במוכחות, מעל לאדם שאומר אליהן. ממלס לכנום:

ς

נַווע אָמֻבָּע וֹוְרַנִּעוּ אָטָבי: ליב ניפְּנוֹ נַיַּעֲלֵוּ הַהְרֶבְה נַיְּבְאוּ עַ*ד*ְ - וְאָהָפְּנִיאוּ וְסְלִיקוּ לְטוּרֶא נַאֲתוּ

﴿ كِيْ اللَّهُ مِن اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللّلْحَالَالِي اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّاللّالِ اللَّا اللَّا الللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ בְבְר וַנְאָמֶרוּ טוֹבָָה הָאָבֶץ וֹנּוְנִבוּ אֶבֻנוּנוּ וֹנֹמְָּבוּ אָנִינוּנוּ ניקקי בירם מפרי האָרֶץ

פִּי יְחֹנֶה אֱלֹהִיכֶם: ⁹² וֹלָאָ אַׁבֹּינִים לַהַּלְעַ וֹשַּׁמֶבֶוּ אָעַב וֹלָאַ אַבִּינִיוּן לְמִּסַׁל וֹסְבִּיבִּינוּוּ

בְאָמְנִי לְנַיְמִמִינִנוּ: מֹאָבוֹא מֹגֹבוֹנם לַשָּׁט אָשָׁנוּ בּׁזֹב בְּשִׁנְאָת יְהוֹה אֹהָנוּ הוֹצִיאָנוּ נקאמרו ☆☆☆☆☆☆

#□: בּמֹּלִנִם וֹנִם_בֹּנִוּ מֹלִצִים בֹאָנוּ לבׁם מפָנּנּ מַבַּנִם צַּבְלַע נבֹבנבע 82 אָנו_לְבְבָּנוּ בֻאִּמָר עַם גּּדְוֹל אָבָרוּ אַבַּרְהִנּ עֹלִים אַהַוֹנּי הַעָּסוּ לְאָן אַנִּחְנָא סְלְקִין אַחַנָּא הְּבָרוּ

ניראָין מִבֶּם: לאַמוֹר אַבְבָבְהַ בְאָרַתַּמַרְצָּוּן וֹבְאָרַ נַאָּמַרִינוּ בְּבִוּן בְאַ יִּחַבְּרְוּן

עְּשֶׁׂהְ אָהְבֶּם בְּמִצְּרֵיִם לְעֵינִיכָם: לְעֵּינִיכוּן: ענא ילְעָם לְכָּם בְּבֶּלְ אַּמֶּר מִימְרֵנִי וֹנִים לְכִּוֹ בֹּכִלְ , יְהְנָה אֶּלְהִיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְּנִיכֶם

> : كالآنا: תַּר נַהְלָא דְּאָהְבָּלָא וָאַלִּילִי

אֶּלְעַלָּא וֹעֵוֶד לַלָּא: פּטִילמֹא נֹאַמָרוּ מִבְא אַרְעָּא דִּינִ וֹאָטִועוּ לַנֹא וֹאָטוּבוּ וֹטֹנֹא וּנֹסִיבוּ בְיַיַרְוֹן מֵאָבָא דְאַרְעָא

מַן מִומְרָא בּוֹן אֶלְנִדְכוּן:

בְמֻׁגֹּגוּנוֹנֹא: לְמִמְׁסַר יְּחַנָּא בִּירָא בְּאָמוְרָאָר אַפֿעֿלא מאָבֿאַ נאָמֹבְשוּן בּבַאָּנִי וֹנֹ נִעַּנֹאַ ואטבתמטון <u>בְּמַמֶּכְנִיכון</u>

יִּבַּרְא הַוֹנִגְא הַמָּוֹ: ילְבוּלְן מַּבְ בֵּינִי מְּטִּיָּא נְאַבְ בְּנִי נספוש מולא פלנון בלבלן נו לבּנָא לְמֵימָר עַם רַב

וֹלֵא עֹבְעַבוּן מִנְּעַוּן:

נו אַלְנַבוּן בּמִּבַבּר בַּנִמִּיכוּן

valley of Eshcol, and spied it out. the mountains, and came unto the and they turned and went up into

77

'su oanu which the Lord our God giveth word, and said: Good is the land down unto us, and brought us back Sz land in their hands, and brought it And they took of the fruit of the

LORD your God; against the commandment of the Yet ye would not go up, but rebelled

destroy us. the hand of the Amorites, to the land of Egypt, to deliver us into is, He hath brought us forth out of and said: Because the LORD hated and ye murmured in your tents,

of the Anakim there.' and moreover we have seen the sons great and fortified up to heaven; and taller than we; the cities are melt, saying: The people is greater brethren have made our heart to Whither are we going up? our

neither be afraid of them. Then I said unto you: 'Dread not,

in Egypt before your eyes; according to all that He did for you before you, He shall fight for you, Дре Гов руоц God who goeth

(24) עד גדר אשבול. מגיד שנקרא על שם סופו: וירגלו אותה. מלמד שהלכו בה ארבעה אומנין שָמִינְעָבֶּנ (שם כב):

וכלב (שם כג): (פב) ויורדו אלינו. מגיד שלרך ישרלל גבוסס מכל סלכלום: "יאנורו טובה הארץ. מי סס שלמכו עובסס, יסושע

(26) וחמרו. לשון המרקה, המרקמס כנגד מהמרו:

וסוליאנו ממלרים למם לנו אם ארך כנען: נומן של שקים, ולמי שסום שונה נומן לו של בעל, הרך מורים של שקים סים, שנילום עולה ומשקה הומה, והרך כנען של בעל, הונאמו לשנאס הימס, משל למלך בשר ודס שסיו לו שני בניס, ויש לו שמי שדומ אמת של שַקָּיָא ואמת של צַעַל, למי שהוא אוסב אמס שונאיס אומו, משל הדיוע אומר, מה דְּבְלְבָּךְ עַל רַמַמֶךְ מַה דְּבְלָבֵּיִה עֲלֶךְ: בשנאח ה׳ אחנו הוציאנו מארץ מצרים. (TS) וחדגנו. לשון סרע, וכן קּבְּרֵי נְרָבֶּן (משלי יח, מ), מודס סמולים דבסי בשנאח הי אחנו. וסום סים מוסב ממכס, מבל

(28) ערים גדולות ובצורות בשמים. דנרו הכמונים לשון הַבָּמִי:

(92) לא חערצון. לשון שבירה כמרגומו, ודומה לו בַּעַרוּן נְמַלִים לִשְׁכֹּן (מֹיוּב ל, ו), לשבור נמלים:

(05) ילחם לכם. נעניללס:

הַמְּלִים הַזֶּה: אַשֶּׁרִ הַלְּכְּהָם עַּדְ־בֹּאָבֶם עַּדִ- דַּהַלֵּיְהְחַן עַּד מֵיחַיכוֹן עַד ישאַ־אָּישׁ אָת־בְּנִוּ בְּכְלְ־תַבְּנֶרְ מִּבְּרָאְ יָתְ בְּרֵיה בְּכָלְ אִוְרָחָא ייּ נְשְׂאֲדְ יְהְנָה אֱלֹהֶיףְ כַּאֲשֶׁר יִיְ אֶלְחָךְ כְּמָא דְּמְסוֹבַר بخفلفر אַהֶּר בֹאָנִטֹ אַהָּר بخفلفك בּטִוּגִטֹא בַּסִיּבִינַבַ

בַּיהוָה אֶל'הַיכֶם: ינּ וּבַדְּבֶר הַנְּיָה אֵינְכֶם עַאֲמִינָם וּבְפְּחְנָטָא

שַּׁלְכוּ בְּשׁ וּבּמְּנוֹ וּנִמֶּם: حَنْكِت حَلَّهُنْدُو خَيْرُكِ هُمُلَا تبزك خفده فيثك خند

וּיִלַּגְּלָב וּיִּמְּבָׁה כַאַּמָב: ₁ぇ ניִשְׁמֵע יְהֹוֶה אָת־קַוֹל דִּבְרֵיכֶ<u>ה</u>

בַּמוּבָב אָמֶג וֹמִבָּגִינּי לָטִנִי ™ הַדְּוֹר הָרֶע הַאָּה אָת הְאָּרֶץ אָם־וִרְאָָה אִישׁ בְּאַנְשָׁיִם הָאָּלֶה אָם

ود نَاهُوْت نَامِيةُ هُتَامِيْكُمُ مُنَائِدُ الْمُنْتِ الْمُنْتِ الْمُنْتِ الْمُنْتِ الْمُنْتُمُ الْمُنْتُلِقِيمُ الْمُنْتُمُ اللَّهُ اللّ זַוּלְהַיִּ כְּלֵב בָּן־יָפְּנָה הַוּא אֱלְהֵין כְּלֵב בַּר יְפַּנָּה הוּא

אַשָּׁר מִלֵא אַחַבִּי יָהוָה: אַמֶּר בְּיָרַרְבָּה וּלְבָּנְיִנִי זְמֵּן בְּרָרָרְ בַּה וֹלְבַתְּיִנִי יוֹלְןּ

∠אַלְר נַם אַנַוֹּר לאַ דְּבָלָאַ שֶּׁם: עם בּי הקאַנַף יְהוֹה בִּגְלַלְבֶם אַף שָּׁלִי הַנָּה רְנִי מִוּ קֵּרֶם יִיָּ

ئلتىئدىل בְּמִימִרָא شتاب خاشربا

יִבְעַמִינְא בַּעַּנְלָא בַּיִּטְנְא: كنائاحدا Łĸińda tziżia żadiudcil מהבי לאהבייקכין בעמידא לאַטַלוֹא לכון אַנור בּית בֹּמֹבַכּר בֶּבְימִיכִוּן בָּאוֹרְחָא پېڅلترېل:

خيريد: פּטְגָמִיכּוֹן וּרְגֵיז וְק

بلاتم

﴿ لِمُحَلُّ لِنَاكِ إِلَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللّلْحِلْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا اللَّهُ اللَّلَّا اللَّالِيلَّا الللَّا الللَّا الللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّالِ اللّل ינבר בגובריא

אֹבֹהֹא מֹלִטֹא בַּבּוּמִנִע לַמִּעַּוֹ בּוֹאַבֶּוּן בִּבֹאַ בּוּהָאָא בִּבוּן נִינ

save Caleb the son of Jephunneh, give unto your fathers, the good land, which I swore to

men, even this evil generation, see

Surely there shall not one of these

your words, and was wroth, and

And the LORD heard the voice of

you by what way ye should go, and

tents in: in fire by night, to show

seek you out a place to pitch your

Who went before you in the way, to

Yet in this thing ye do not believe

until ye came unto this place.

his son, in all the way that ye went, God bore thee, as a man doth bear

hast seen how that the Lord thy

and in the wilderness, where thou

swore, saying:

in the cloud by day.

the Lord your God,

78

wholly followed the Lord. and to his children; because he hath the land that he hath trodden upon, he shall see it; and to him will I give

shalt not go in thither; for your sakes, saying: Thou also Also the LORD was angry with me

∠٤

יד, יש), משל למסלך בדרך ובנו לפניו, באו לסמים לשבוחו וכוי: אַבנו. כמו שפירשמי אלל וַיִּפַע מַלְפַּוְיִ סְּמֵלִייִם סַסְלֵּךְּ לְפְּנֵי מַמַנֵס יִשְׁרָבׁנו. כמו שפירשמי אלל וַיִּפַע מַלְפַּוְיִ סְּמֵלִייִם סַסֹלֵךְּ לְפְּנֵי מַמַנֵס יִשְׁרָבׁנו. (שמות (13) ובמדבר אשר ראיח. מופג על מקרא שלמעלה הימנו, ככל אשר עשה אמכס במזכרים, ועשה אף במדבר אשר ראיח

בְּדִילְכוֹן לְמֵימֵר אַף אַהָּ לְא

בּאַמִּלִים פֿעור בּעַלְעָא בּייָ:

تنمبح خنفا:

(28) ובדבר הזה. שמוא מבמימכס להביאכם אל הארן, אינכם מאמינים בו:

בְּנִוֹלְמֶּטְלְ (מִלְכִּיִם_בַ מִימוֹ): (33) לראוחכם. כמו לסרמומכס, וכן לַנְמֹמַט סַדֶּבֶן: (שס יג, כא), וכן לִשְׁמַעַ בְּקוֹל מּוֹדֶס (מסליס כו, ז), וכן לָנֶבֶמ לְגִּיד

(95) אשר דרך בה. מכרון, שנמתר וַיְּבֹח עַר מָבְרוֹן (במדבר יג, כב):

(עני) החאוף. נממלמלוגו:

L

הוא יָבא שְׁמָּה אַתַּוֹ הַוְּלַ כִּי־הָוּא הוּא יִיעוֹל לְתַמָּן יְתִיה תַפּּרִף ئىدېھە خاردار ئەقتى خۇۋىك

אָבׁר הוא יַהְסְנְנַה לְיִשְּׁרָאֵל: יהושע בר נון הקצים קרטף

thither; encourage thou him, for he standeth before thee, he shall go in

אָטַּנְנָר וְהַם יִירְשִׁיהַ: סַּוֹבְ וֹבְעִ עֲמִּע יָבְאִי שְׁמִּע וֹלְעָנִם מִּבְ יִבִּישׁ אִנּוּן יִיצְלִחָ מְּנִּ וְּבֹנוֹכֶם אַֹמֶּב לַאַ יִדְעָה הַיּוֹם וּבְנִיכוּן דְּלָא יָדַעוּ יוֹמָא בֵין نَمَفَرُصِ كُمُّد كُمَّدُنُم كُذِّا نَكِيْتِ لَمَفَكِّدِنا يَخْمُدُنِا كِخَنْهُ نَتِنا

بخبيا אַטְּנָנַה וָאָנַנוֹ בּירָתוּנַה:

ثثك تعافية: ot אַטִּם פְּנָה לְכֵים הַסְׁמָּה תַמֶּבְבֶּבֶׁר וֹאָּטֵהוּ אָטַפְּּהִה לְכֵּוִוּ וֹמֵהְלָהִי יֹיִ

למֹבְבָּרָא אִנְרַח נִמָּא בַּסִּנְּב:

נְמָּבְינִ לַגָּלְנֵי בַּנְבִינִי וְמַחְגְּרִיּ אֲיִשׁ אָת־כָּבֵלִי מִלְחַמְּהִי خَجْم كَمُد مُلْد نَالِكَ كَارِيدَ كَالْتَ خُجِم لِيُطَالِهِ لَا يُجْمِينُه בּי לַיהֹנְהֹ אֲנָחְנוּ נַעֲלֵה וָנְלְחַמְנוּ בֵּדָם 'נְיְ אַנְחָנְא נַפַּס וּנְיִנִים رَاعَمُونِ رَاعِمُولِ هُجَرٍ. שَضِّهُنِ رَهُنَاءَكُما رَهُمُكُما خِدِ عَالَمُهُ

וְאָבוּנוּנוּן לְמִסַל לְמִוּבָא: וֹנְבְיוֹשׁוּן גְּבָּר יָת מָאָנִי לַנְבָּיִיהַ

%¦⊑'Ç□: בְּׁלֵבְבְּבְּבְׁם נְלְאָ שִׁלְּנְפְּנִ לְפְּׁנֹגִ אָבֵו לֵגִים הַּכִּוֹנִיגִ בּּנִוּכִוּן וֹלְאִ ַ לְאִ עֹהְּלְנִ וֹלְאָ עִיבְּׁעִׁנְ כָּׁרְ אֵנְנִנִינִ בֹּג אֵנְנִנִּנִי לָאִ עִיפִּׁפִנּוּ וֹלְאִ עִינִינוּוּ לַנִיִּרָ וַנְּאָמֶר יְהַנְוֹר אֶלַוּ אֶלַוּ אֶלַוּ לְחָם וַאָּמַר יִיָן לִּי אֵימַר לְהַוֹּן

마다하다: نائات

ĊŸÄL

تَطَمُّكُمُ لِي لِيَالُكِ:

נַעַמְרוּ אָת־פָּי

טשלבנו שב בהב, בלביכון:

נֹאַבְׁהַגְּשׁוּן וּסְבָּגִשׁשוּוּ בְּחוּבֹאִ:

נֹאַבְבָּר אַבְּיכֶם וֹלָאְ הַמִּהֹטֵים וּמִבְּילִיה מִּמִּכוּוֹ וֹלָאִ פַבּילְשוּוֹ

shall cause Israel to inherit it. Joshua the son of Nun, who

the way to the Red Sea.' your journey into the wilderness by But as for you, turn you, and take

will I give it, and they shall possess

shall go in thither, and unto them knowledge of good or evil, they

children, that this day have no said should be a prey, and your

Moreover your little ones, that ye

into the hill-country. deemed it a light thing to go up every man his weapons of war, and commanded us.' And ye girded on to all that the Lord our God we will go up and fight, according We have sinned against the LORD, Then ye answered and said unto me:

ye be smitten before your enemies.' fight; for I am not among you; lest unto them: Go not up, neither And the Lord said unto me: 'Say

went up into the hill-country. LORD, and were presumptuous, and against the commandment of the hearkened not; but ye rebelled So I spoke unto you, and ye

††

٤4

ot

88

Hormah. beat you down in Seir, even unto you, and chased you, as bees do, and אָשׁבֹיִם עַעוּאָ בשבתולכול ולדפו that hill-country, came out against וַיִּצְא הְאֶמְרִי הַיּשֶׁב בְּהֶר הַהוּא וּנְפַּק אֵמוֹרָאָה דְּיָהִיב בְּטוּרָא And the Amorites, that dwell in

לכם. לאחריכס, וחלכו במדבר ללד ים פוף, שהמדבר שהיו הולכים בו לדרומה של הר שעיר, היה מפפיק בין ים פוף להר (04) פנו לכם. אמרמי לסעביר אמכס דרך רוחד ארן אדוס ללד לפון ליכנם לארן, קלקלמס וגרממס לכס עכוב: פנו

(I+) וחדינו. לשון סנמי ועליני של סמקיס (במדבר יד, מ), זס סלשון שלמרחס לשון סן, כלומר נזדמנחס: שעיר, עמס סמשכו ללד סיס ומקבבו את סר שעיר כל דרומו מן סמערב למזרת:

(24) לא חעלו. לא עליים מסא לכס אלא ירידס:

أذليك

ממיס: (44) כאשר חעשינה הדבורים. מס סדנורס סואת, כשסיא מכס את סאדס מיד ממס, אף סס כשסיו עגעיס נכס מיד

ڲڒڔڟ۪؞ שְׁמֵׁת וְעוֹעְ בְּלַּלְכְּם וֹלְאִ עֵאָוֹוּן פֿבּוּלְ וֹן בּּלְוִיִּכִוּן וֹלְאִ אַבִּּוּנִי

כּוֹמִים אַמֶּר וֹמִּבְטֵּם: 9[†] וֹשֹׁמֵבׁוּ בֹלֵבְתָה נֹמָנִם

[[(a) אָלְוֹ וֹלֹּסְׁדְ אָעַרַבַרְ מָּמָּוֹ בְּיֹנִים يثوا يبوب ببابخرانا

וּיִאמֶר יְהוָֹה אַלָּי לֵאמָר:

إرام لإفراء: יַ רַב־לְכֶּם סְבַ אָת־הַהָּר תַּזָּה פְּנִי סִּיִּי לְכוֹן דְּאַמִּיפְּחִין יָה טוּרָא

עומלום לממור ווונאו מפם ַ מְבֹבְוּנִם בֹּנִבוּנִקְ אֲׁנַוּכֵּם בֹּנִוּ_מֹמְוּ מִבֹבוּוִ בּנִּטְנוּם אָנַוּכוּן בַּנִּי וֹאָעַ בַּלֹמַ גַּוֹנ בַאִמְרַ אַּטָּׁם

וֹנֹמִתְׁבַשִּׁם מִאָּב:

בַּר שִּבְּיר: لْأَدْم خُدَادُهُ لَا خُمْهُا لَكُفَا هُلَا حَدُونَا لَدُم هُدَا ذَاذَنَه خُمْهُا ַ לַכּׁם מֵאַבֹּאָם מֹּב מֹבְנַבַ בַּבַ לַכִּוּן מֵאָנַמִּטִוּן מַּב מֹנִבַנַ هَمِ عَنْ ثَالِهِ جُهِ خِي جُهِ هُمَّا لَمُ عَنْ ثَدُلَا خُدِياً هُدَ، لَمْ هُمَّالًا

تَفَيُّمُ حِن تَعْدُونَ ذِخْتُرُ نُكِبُكُ لَاخِهِ لَعَدُعِنا بَدُدُنِهِا كَلُم نُرْ لَاجُهِ

בְּיוֹמַיָּא דִיהֵיבְתּוֹן: בֿבַּׁים וומוּבִמוּן בּבַפם ווְמִוּן סַנִּיאָוּן

ני אמי ואקיפנא יָת טורָא אוַבְח וַמָּא דְסוּף בְּמָא דְּמַבֵּיל נאטפוולא ולמללא למגלבא

בשעיר יומין סגיאין:

וֹאַמֹּב וֹוֹ לִוּ לִמִּוֹמָב:

בבון אַנְפָּנוְ לַכִּוָן לַגִּפּוּנָא:

מה בוטלו לההור וובטכון ונה עמא פקוד למימר אחון

מּנֹכְוּן וֹשֹׁסִׁמֹּבוּוּן כַשַּׁבַּא:

:בֹבֹנַע וֹטַ מִּנַבְא צַמֵּמֹנַב

therefore; ye good heed unto yourselves and they will be afraid of you; take children of Esau, that dwell in Seir; border of your brethren the

saying: Ye are to pass through the

And command thou the people,

long enough; turn you northward.

Ye have compassed this mountain

And the Lord spoke unto me,

spoke unto me; and we compassed Way to the Red Sea, as the LORD

journey into the wilderness by the

Then we turned, and took our

according unto the days that ye

So ye abode in Kadesh many days,

hearkened not to your voice, nor the Lord; but the Lord

And ye returned and wept before

mount Seir many days.

:gaiyse

abode there.

gave ear unto you.

7

Π

St

possession. mount Seir unto Esau for a to tread on; because I have given so much as for the sole of the foot not give you of their land, no, not contend not with them; for I will

(14) וחשבו בקדש ימים דבים. י"מ שנה, שנאתר כימיס אשר ישבתם, צשאר המפעות, והם היו ל"ח שנה, י"מ מהם עשו (אי) ולא שמע ה׳ בקולכם. כניכול עשימס מדת רחמיו כאילו אכזרי:

ללד סמדבר, שסוא בין יס פוף לדרומו של סר שעיר, וסלבו אלל דרומו מן סמערב למורח. דרך ים סוף. דרך יליאמן (ו) וגפן וגסע המדברה. אילו לא ממאי, היו עוברים דרך הר שעיר ליכום לארץ מן דרומו ללפונו, ובשביל שקלקלו, הפכו בקדש, וי"ש שנה סולכים וממורפים וחזרו לקדש, כמו שנחמר וַיְנְשָם בַּמִּדְבָּר (שִׁם לב, יג). כך מלחמי בסדר עולם:

(3) פגו לכם צפגה. סיצו לכם לרוח מורחים, מן הדרום ללפון פניכם ללפון, נמלאו הולכין את רוח מורחים, וזהו שנאמר ממלרים שסוח במקלוע דרומים מערבים, משס סיו סולכיס ללד סמורם: - ונסב אח הר שעיר. כל דרומו עד חרן מוחב:

(+) ונשמרחם מאד. ומסו סשמירס, אל ממגרו בס: ַניְּבְטְ מִמָּוְרַע מֻמֵּבְ לְטָבֶן מוִסָב (שופּמיס יחֹ, יח):

כג), אחד מהם לעשו, ושנים לבני לומ, בשכר שהלך אחו למלרים ושחק על מה שהיה אומר על אשחו אחומו היא, עשאו כבנו: יד, ד): ירשה לעשו. מאברסס, עשרס עממיס נחמילו, שבעס לכס, וקיני וקניזי וקדמוני סן עמון ומואב ושעיר (ב"ר מד, ומדרש אגדה (מנחומא ישן דברים הוספה ו), עד שיבא יום דריסח כף רגל על הר הזימים, שנאמר וְשָמְדוּ רַגֶּלְיוּ וגוי (זכריה (פ) עד מדרך כף רגל. אפילו מדרך כף רגל, כלומר אפילו דרישת הרגל איני עַרְשֶׁה לכס לעצור צארנס שלא צרשות.

בַבְּבֶב יִשְׁנִימָם: נֹאַכֹּלְעַּׁם נִוֹם מַנִם שַׁכַּבוּ מִאָּשָּׁם אָבֶּבְ שַׁמְּבַּבְוּ מֵאִשַּׁם בַּכֵּסִבּ הַבִּוּבָא שַּוֹבָּתוּ מִנְּעוּן בַּכַסָפָּא

עמָּך לֹא חָסָרְתָּ דְּבֶּר: אַרְבְעָים שְׁנָה יְהֹוָה אֶלהֶיף אָת־הַמְּרְבֶּר הַגָּּרֻל הַזָּה זָהו ע לכל מגמיר יגף יבע כליף

מִגַּב: ננפון ונגבר בבר لِاللَّه (٥) **הְצְרֶבְ**רִי **ごぶ**ば וֹנֹהַבֶּע מִאַּשׁ אַבּוֹנִנִּ בַּנִגַהַהָּמָּנִ

ندهد: בּׁ, לְבַׁנָּיִ לְנָמִ נָּעַשׁׁי אָּעַ מָּרַ چَد לאַ אָשְׁוֹ לְנִּ מִאְנִׁהַגְ וֹנְהְּשְׁר הּמִּטְוּן כַּנִב אָנֵג לִאַ אָשׁנוּן לְנִּ מוֹאָב וֹאַלְשׁלֹנֵר בּּם מֹלְטַמֹנֹר מוָאַבֹאָ וֹלָא טַטַנְּב, לַמְמֵּבַר ַנּּאַמֶּר יָהְנֶה אֶלַי אַל־קַּצַּר אָת־

לבוב ובם להלטום: י הַאָּמָנִם לְפַּׁנִּנִם זְּמֶּׁבִוּ בְּנִע מָם אֵנִמְּטִנִּוּ מִלְּפַּנִּמוּ וְטִיבוּ בַּוּ

لْكَوْمُجْرَهُ نَكُلُمُ لِمُنْ كُنُهُ لِمُنْ لَكُمْ لِمُنْ لَكُمْ لَا يُعْلِيهِ لَكُمْ لَا يُعْلِيهِ الْمُعْلِيةِ لَ " בְּבָּאָנִם נְטַהֲבֹנִ אַנְרַיֵּטִם כָּעָּנְקָנִים

كثلالا فحَفْظِم نكمُكلا:

לְא שׁׁסֹבְׁשֹׁא מִבַּתַם: מומבא בון אלבינ בסגדנע tàick iu alth lta מולבו גבב סופיק לף צורקף וֹ אֶלְטַבְ בַּבְבַבְּ בַּבַבְ

מַבְבְּרָא דְּמוֹאָב: ם נאט לינא נהברנא אורם מוּמְבֹא מֹאִנקַע וּמֹמֹּגֹוּוְ לֹבַּב ממו בושלון לממור מאונם וֹהְבֹּוֹנְא מִלְנִע אַּנִוֹא בֹנִי,

וֹאַמָּר וֹן לְי לָא שֹׁתִּוּר מַּלְ

לוְסִ יְתַבְית יָת לְחָיַת יְרוּהָא: מֹאַנֹהֹעוָן וֹנוּטֹא אָנוּ לַלֹּנִי

מם בד וֹסֹנִי וֹעַפֿיִר בְּנִבְּרִיֹא:

ביא ומואַבאו סָרן לְרוֹן יּבּבוֹא מטַבַּאבון אַב אִנוּן

> money, that ye may drink. shall also buy water of them for money, that ye may eat; and ye Ye shall purchase food of them for

9

with thee; thou hast lacked years the Lord thy God hath been this great wilderness; these forty hath known thy walking through thee in all the work of thy hand; He For the Lord thy God hath blessed

'.gaidtoa

way of the wilderness of Moab. And we turned and passed by the from Elath and from Ezion-geber. Seir, from the way of the Arabah, the children of Esau, that dwell in So we passed by from our brethren

—.noissession. unto the children of Lot for a possession; because I have given Ar will not give thee of his land for a contend with them in battle; for I not at enmity with Moab, neither And the LORD said unto me: 'Be

as the Anakim; a people great, and many, and tall, The Emim dwelt therein aforetime,

call them Emim. as the Anakim; but the Moabites these also are accounted Rephaim,

- (6) חברו. לשון מקח, וכן שַׁשֶׁר בְּרִימִי לִי (ברחשיח ו, ס), שכן בכרכי סיס קורין למכירס כירס (ר"ס כו.):
- (ק) בי ה׳ אלהיך ברבך. לפיכך למ מכפו (מ״מ מכפרו) מת מינית לסרמות כמילו מתם עניים, מלמ סרמו עלמכס עעירים:
- (8) וגפן וגעבור. ללד לפון, הפכנו פנים להלוך רוח מזרחים:
- גרוי, בשכר לניעום אמס, שלא פרסמה על אביה כמו שעשמה הבכירה, שקראה שם בנה מואב (ב"ק לה:): עד. שם המדינה: בַנְבֶּר מוֹקַבּ מִפְּנֵי הֲעָט (במדבר כב, ג), שסיו שולליס ובווויס חוחס, חבל בבני עמון נחמר וַחַל מִּקְבָּר בָּס (להלן פּסוּק ימ), שוס (פ) ואל חחגר וגרי. לא אסר להם על מואב אלא מלחמה, אבל מָיַרְאָים היו אוחם ונראים להם כשהם מזויינים, לפיבך כחיב
- לא זו סיא, כי אומס רפאיס סורשמי מפני בני לומ, וסושבמיס מחמס: (10) האמים לפנים וגוי. אמה פנור שוו ארן רפאים שנתחי לו לאברהם, לפי שהאמים שהם רפאים ישנו גה לפנים, אבל

(11) רפאים יחשבו וגוי. רפאים היו נמשבים אומס אמים, כענקים הנקראים רפאים, על שם שכל הרואה אומם ידיו

מחרפוח: אמים. על שם שלימחס מועלה על הבריוח, וכן ובשעיר ישבו החורים ונחמים לבני עשו:

×ِّשֶׁרַנָּתְן יְהֹנֶה לָהֶם: خېښت بېچېخ چېڅېل بېښېږ מפּנוּטָם וּיָּמֶבוּ טַטַעָּטַ כַּאָמָּבוּ בי וְבְּנֵי ְ מֵמְוֹ 'וִרְשׁוֹם וַיַּשְׁמִידוּם بخشيند نشخه تباناي خفناي

⁶¹ מּשַׂע פֿמוּ וֹמּבֹרוּ לַכֶּם אָעַ־נַּעַל

יְהוָה לָהֶם: משבר בשונה באַמָּר נשָבַע שָׁם בֹּלְ-עַדְּוָר אַנְאָהׁ. עַפִּלְטַמִּעְ בַּלְ גַּנְאַ מַּבְּנֵג, מִנִּים, פֹנִבְאַ <u>וְבֶּר שְׁלְשֵׁים וּשְׁמִנֶּה שְׁנְהַ עַר־</u> † לבנה לד אַשְּׁב לבני אָנַר נַנַּיבּ וֹבוֹלְגִים אָּמִבְבַבַלְכֹנוּו מִלֵּבָה

مرورت ترفيرير لالا برواء: ע וַגַּם יַד־יְהוָֹה הָיָמָה בָּם לְהַמֶּם

קַמֶּם: (ס) ڂؘڟڹٮ בֿל_אַנְׁאָּגַ כַאֲשֶׁר־תַּׄמוּי

עז נֹינְבַבָּר יְהְנִיה אָלָי לְאָלְּוּר:

מנאָר אָנוַבּוּ: ⁸¹ אַטַּׁע מָבֶּר עַנְּוֹם אָעַרְגָּבָוּלְ אַטַּ עָּבָר וְיָטָא דֵּוֹן יָט טַּטוּם

בָּ לְבְנֵי לְוֹם נְתַמַּיה יָרָ שֶּׁר: هُمَّا مَهُدًا جَدْ مَقْبًا خَكَ يُنَهُمُ نْݣَلَـ خُنِّ كُوبِ خُدِّر مُوبِا هَجٍ_

> <u>:;</u> 7777: וּמְּבֹאָכ כַאַּבֹת וְבוּטִּטִינִי צִּינִד ווטוכו פֿאַטֹבעון פֿמא בּהֹכֹּע كُلُمُّرِيرِا Ċί מלקדמין יבני עשי הדיכינון

> ناثا: וּטַבְא בַּזְבֶר וַהְּבַּבְרָא יִט וַטַבְא בְּעַן קְימוּ נַעֲּבָרוּ לְכוּן נָת

444 מאן מהונים במא בפונם ני שׁלִטוּן וְעַמִּנִי מִּנִין מַּד בְּסִוּ מר דְּעָבְרָנְא יָת נִחָלָא דְּזָרֶר לווְמֹּוֹא בַעַבְּיכְּוֹא מָבַעָם נִיאָּע

بَشِرْده: לְהָּוּגִּיוּיִנְיוֹן מִינִּי מַהָּבוּיִםְאַ מַּר لَمُل مَنَهُ مَا كُلُو لَرُ لَائِن خُدِياً

מַשַּׁבַ מַנִים. פֿוֹבָא לַמָּמָת מִנִּי הַמָּא: וְנְיוֹנִי כַּג מָּלְימִוּ כָּלְ זּוּבְּנִי

ימביל וֹג לַג לַמִּגמַב:

מוֹאָב יָת לְחָיַת:

בְּעֲבוֹי ינושא אווי לבני לוט יהבהה אַטון מאַנה בּנו המון לַשַּ לממבר ממיון לבר אבי לא לא טהור הֿל.עון ולא טטונר. נטטטבר לשביל בני עמין

> LORD gave unto them. land of his possession, which the in their stead; as Israel did unto the them from before them, and dwelt succeeded them; and they destroyed aforetime, but the children of Esau And in Seir dwelt the Horites

brook Zered.' And we went over Now rise up, and get you over the

the brook Zered.

them. the camp, as the Lord swore unto were consumed from the midst of generation, even the men of war, thirty and eight years; until all the come over the brook Zered, were from Kadesh-barnea, until we were And the days in which we came

until they were consumed. them from the midst of the camp, was against them, to discomfit Moreover the hand of the Lord

from among the people, of war were consumed and dead So it came to pass, when all the men

:gaiyes that the Lord spoke unto me 81

St

border of Moab, even Ar; Thou art this day to pass over the

unto the children of Lot for a a possession; because I have given it land of the children of Ammon for them; for I will not give thee of the harass them not, nor contend with against the children of Ammon, and when thou comest nigh over

—.noissession.

(12) יירשום. לשון הווה, כלומר נתתי בהם כת שהיו מורישים הותם והולכים:

- (16) ויהי באשר חמו וגר וידבר ה׳ אלי וגרי. אבל משילום המרגלים עד כאן לא נאמר בפרשה זו וידבר, אלא ויאמר, (15) היחה בם. למסר ולסומס נמוך מ' שנס, שלא יגרמו לנניסס עוד לסמעכנ נמדנר:
- שורס על סנביאים, אלא בשביל ישראל: אנשי חמלחמה. מבן עשרים שנס סיולאים בלבא: ללמדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל נוופים, לא נחיחד עמו הדבור בלשון חבה פנים אל פנים וישוב הדעת, ללמדך שאין השכינה
- (18) אחה עובר היום את גבול מואב וגר וקרבת מול בני עמון וגרי. מכאן שארן עמון לצד לפון:

וְבְּשְׁנְיִם יִלְרְאָי לָבָה זַמְּזָמִים: אָבוּן הְפַּאָנִם בַּיִּחְשָּׁב אַנַיַנִאַ אָבַה וּפָּבוּיִא מִטְחַהָּבָא אַנַ הִיאַ

וֹמְמִוֹאֵ בַּבוֹ לְעִוּן שַׁמְּבָּנֵי: לַבּּוֹים יּבּבון וֹטִיבוּ בַּשִּ מִלְּצַבְׁמִוּן

them Zamzummim, aforetime; but the Ammonites call Rephaim: Rephaim dwelt therein That also is accounted a land of

ווּגבותם ווּמִבוּ עַשְׁטַׁם:

וּעַריכונון וּיקיבוּ בַּאָתַרהוּן: Ċί מֹם צֹבוִלְ וֹנֵב וֹנֵם כֹמֹלֹלֵים מֹם בב וֹסִיּג וֹנִשַּׁינָב בֹּיִבְּבוֹגֹּא

עַר הַיִּוֹם הַנָּה: מפְּנֵיהָם נֵיִּירְשָׁם נַיִּשְׁרָנִ תַּחְמָּם בְּשִׁמְיִר אֲשֶׁר הִשְׁמִיר אָת־הַחֹרִי בְּשִּׁמִיר דְשֵׁיצִי יָת חֹוֹרֶאֵי מִוֹ حَمَّشِد مُشِدِ خِحْدٌ، مَشِد بَنِشَدُنَ

בּאַנוֹבעון מַב וומָא בַבוּוֹ: בוביהון ומריכונון ויהיבו ַ כַּמָא בַּהְּבַר לַבָּנִי הַּמָּוּ בַּוֹטַבִּין

בשְּׁכִי בַּיִשְּׁבִי בַּיִשְׁלָּבִי עַּיָּה כַפְּּחֹרִים הַיּצְאָים מִכַּפְּחֹר וְנֵיבְּוֹנִים בּנָהֵבֹנִים בּנַבְבּנִים מַּגַ_

מוגואוון ווטודו בּאַטּבעון: וֹמֹנֹאָ, צַוֹטִבוֹן בַּוֹבַּיִם מַּגַ מַנִּע

दंदेपेद्रांप: אַרְצִי הָחָל בות וביהגר ביו בַּיִאֶּמבֹי נֹאָנַרַ בַּי تُلِكِكِ لِي الشَّكُ لِل +z רְצַה נְתַּהִי בְּיָּדְרְ אָת־סִיחוֹ לומו פֿתּו וֹמֹבֹרוֹ אָנד נַנַתֹל צַּרְנִוֹ

עמיה קרב: לְעַבְרַנִינִיה וְאָעִנְּרִי לְמֶהְבַּר יַת סִיחוֹן מַלְכַּא דַּחֵשָׁבוֹן בּאַבְנוּן הַוֹּי דִּמְסַרִית בִּידָרְ לומו סולו ומברו נת נהלא

هَمْمُلُهُ لِدُلْالِ لَلْكِرْ مَقْتُلِكِ: בְּלְ־תַשְּׁמְיָנִם XÃL ر نندُ اللهُ فَلِهِ مَمِ فَتَرَ لِيَمْفِرَتُ فَلَلَا ترات تؤت אָבֻל הָת פַּהְדְּדְּ

خيربد څح-مينا څخك يېغنا

なんぞうこり

בַבְרֵי שֶׁלְוִם לֵאִמָּר:

וווימון וושלבון מן ביחות כַל שַׁמַיַּא בַּישָׁמַעוּוּן بترح אפֿו מֹטִטִוֹא יומא הדיו אַשָּבי למפו וִיעַקּ

خُرْدَرَدِد:

their stead; they succeeded them, and dwelt in destroyed them before them; and as the Anakim; but the LORD a people great, and many, and tall,

this day; and dwelt in their stead even unto them; and they succeeded them, destroyed the Horites from before that dwell in Seir, when He as He did for the children of Esau,

dwelt in their stead.— Caphtor, destroyed them, and Caphtorim, that came forth out of villages as far as Gaza, the and the Avvim, that dwelt in

possess it, and contend with him in Heshbon, and his land; begin to Sihon the Amorite, king of behold, I have given into thy hand pass over the valley of Arnon; Rise ye up, take your journey, and

and be in anguish because of thee.' the report of thee, shall tremble, whole heaven, who, when they hear upon the peoples that are under the dread of thee and the fear of thee This day will I begin to put the

peace, saying: king of Heshbon with words of wilderness of Kedemoth unto Sihon And I sent messengers out of the

97

17

07

(02) ארץ רפאים החשב. מרן רפמים נמצבת מף סימ, לפי שסרפמים ישבו בס לפנים, מבל למ זו סימ שנתמי למברסם:

(פב) החה כל השמים. למד, שעמדה ממה למשה ביום מלחמת עוג (מ"ה פימון), ונודע הדבר מחת כל השמים (מענית כ. לסוליא ארלס מידס (חוליץ ס:), וסבאמי עליסס כפסוריס והשמידוס וישבו מחחס, ועכשיו אחס מוחריס לקחמה מידס: ַ שַּבְרָגִי פַּלְאֲשִׁיִם סַׁאַּזְּטִי וְסַׁאָּבְּוּדִי סְמָאֲמַלְנְיָנִי סַּוְּּמִי וְסָאַמַלְנִינִי בּוּוּמִי וְמִפּנִי סִבְּנִינִי סִבּנִי מִברחַ לָּמָבִימִלְ בְיָ יִבְּנִי יִשְרַטָּךְ (33) והעוים היושבים בחצרים וגוי. עויס מפלטמיס סס, שעמסס סס נמשניס נפפר יסושע, (יג, ג) שנפתר פֵתֶשֶׁת

(62) ממדבר קדמות. אע"פ שלא לוני המקום לקרוא לפיחון לשלום, למדחי ממדבר פיני, מן החורה שקדמה לעולם, כשבא

אַבְוֹבׁ בְאָ אַסִוּר וֹמָין וּשְׁמָאָוּבְ: z skrtír fyrtir ettir ettir

בל אהבבר בביל.: برةن حَدَّفُك فَقُالِكِ، لِمُقَانِن لَمُردِر بَوْنَه خَدَفُعُه فَقَدَاً كِي אָבֶּלְ בּבּבְּטָׁב שַּׁמְּבַּבְנָי, וֹאֶבְלְשִׁי, הַּבִּיּבָא בַּבַּטָּבָּא שִׁזָבָּוּן לָיִּ

<u>יְרוֹיִ אֶּלְתַיִנוּ נְתָּלֹ לְנוּ:</u> אַטַרַינּג אָלְנִינָא אָמָר יִט זָרְרָנָא לְאַרְטָּא בּיִין אֶלְנִינָא עַּהָּבְּׁנִים בּּׁמְּׁרַ מֹּבְ אַמֶּבְרַ אַנְטִבוּן בּּלְטָנִט מָבְ צַּאָמֹבּר وم הַלְּשְׁבִּים בְּשִׁמְּיִר וְהַמַּּוֹאֶבִים בְּיָהָבִין ã@k_**_**\$\ ĖÏL

לבלר למען הקי בידה ביום אָלֹהֶיף אָת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אָת־ og עַקְּבְרֵנוּ בְּוּ בְּיִרהְקְשְׁם יְהְנְהַ إرِّي هِدُب ونتال شِرْبَ مِنْ فِينَا

ַרְחֵל בְּשׁ לְנֵישֶׁת אֶת־אַּרְצְּוֹי د مور جوزاء هم مابا بهم عديا שני ניְאַמֶּר יְהוָֹהֹ צֵּלֵי רְצָּה הַחִלּתִי

עמָי לַמְּלְחָטֶה יֶהְצָה: בּ וַיִּצֵאַ סִיחֹן לִקְרָאהָנוּ הַוּא וְכְלַ

מטן: וַנְּךְ אָתָוֹ וְאֶת־בְּנָן וְאֶת־בְּלִ- יִּמְהֵינִא יָהֵיֹה וְיִּתְ בְּנִיהֹי וְיָת

> לַנְּמִוּלָא וֹלְמִּמְׁאַלְא: באורחא איויל לא אַסְמֵי **TRLAL** はないしはな

> נְאָמִשׁי לְחוֹר אָמְבַּר בְּרַנְלָי:

ממו במא דעברו לי בני עשי

: اعتا בוג לממסביה בידף ביומא ים ריהיה ומקיף ים לביה خنسرةرك لألاء هَكَمَا لَا لَا كُنْكُ Lüpeil Zaptata Zatel אַבא סיחון מַלכָּא

למובע זע אַבמוש: וֹנִע אַבְמִיה שָּׁבִי לְטָבְכוּתִיה לְמְמְסָר בְּרְמְרָה יָת סִיחוֹן וֹאַמֹּר וֹגֹ לִי שׁנִּי בַּמְּבוֹינִי

וֹכֹא הֹמִיה לְאִנְחָא קֹרָבָא ונפק סיחון לקדמותנא הוא

זַיְּהְנְהַנְיִּה יְּהְנְוֹרְ אֶבְנְהַנִיג לְפָּנְגִינִי וּמַסְרֵיה יְיִ אֶבְהָהָא בֶּיְהָנָא 4:4:

> nor to the left. neither turn unto the right hand Will go along by the highway, I will Let me pass through thy land; I

let me pass through on my feet; for money, that I may drink; only that I may eat; and give me water Thou shalt sell me food for money,

the LORD our God giveth us.' . over the Jordan into the land which Ar, did unto me; until I shall pass Seir, and the Moabites that dwell in as the children of Esau that dwell in

appeareth this day. might deliver him into thy hand, as made his heart obstinate, that He thy God hardened his spirit, and not let us pass by him; for the LORD But Sihon king of Heshbon would

begin to possess his land.' Sihon and his land before thee; Behold, I have begun to deliver up And the Lord said unto me:

Jahaz. and all his people, unto battle at Then Sihon came out against us, he

78

31

Lτ

people. him, and his sons, and all his him up before us; and we smote And the LORD our God delivered

אלא שלחתני מן המדבר אל פרעה, לאמר שלח את עמי בְּמֶחוּן: מימון בדברי שלוס. דבר אחר ממדבר קדמום, ממך למדםי שקדמם לעולס, יכול סיים לשלום ברק אחד ולשרוף את סמזרייס, הקב"ה לימנה לישכאל חור אותה על עשו וישמעאל, וגלוי לפניו שלא יקבלוה, ואעפ"כ פתח להם בשלום, אף אני קדמתי את

מוסב תל אעברה בארלך: (92) באשר עשו לי בני עשו. לה לענין לעבור הה הלכס, הלה לענין מכר הוכל ומים: עד אשר אעבור אח הירדן.

(25) ויצא סיחון. לא שלח בשביל עוג לעוור לו, ללמדך שלא סיו לריכין וה לוה: (IE) החלחי חח לפניך. בְּפְסְ שׁר של ממורייס של מעלס מחם רגליי של משס וסדריכו על נוחרו:

בָל עַמֶּיה:

(33) ואח בניו. לנו כמיל, שסיס לו לן גלור כמומו:

בּהַאָּבונ הַבּוּב: لتفك וּנֹלְכָּׁג אָנוַ_כּֿלְ_מֹבוֹיוּן

בְּבֶּרוּי: יי כל הקהטה קונו לגו ושלל לחוד בעירא בונא לנא ועדי

الأكيلاد خطريد שְּׁלְבָּה מִמֶּיִנִּי אָת־הַבְּל נְתַן יְהְוָה מִנִּנְא יָת כּוֹלְא מִסָר יִיָ אֵלְהַנָּא שׁ צַּבְּנָן וֹטַמְּנִב צִּמְּבֹר בַּנְּטַבְ וֹמֹב בַּצַּבׁנִן וֹכֹבְטֹא בּבֹנִטַבְא וֹמֹב מְעַּרִיעָר אַשָּׁרִ עַל־שָּׂפַת־נָתַל

\$4,4,5 בַבְיב וְכָל אֲשֶׁר צְּנְיִם יְחַנְיִם رد كَالْخُكَ خُرِ_يَـ ثَلَامِ نَقِطِ لَمُثَارً، كَاتِـرَكُمْ خُرِ قِيلَ ثُلَامِ يَبْكُمُّ * בַנָק אֶבְאֶבֶא בְּנִי עַפְּוֹן לַאָּ לְחוֹד לַאֲבַע בְּנֵי עַפּוֹן לָאִ

ئْجُر_مَقْدِ حَقَادُلَمُكَ كُلُكُمْ:: מוג מכון הבשו לקן לקראהוו הוא تتقا تبمح ثائك بخفا تنقع

בַּצְּמָבוּ צָּמֶב וומֶב בַּבַמְהַבּוּ: حَجُمُد مُمِينَ خُونِيا يُرْدُك בַּלְ מַּמִוּ וֹאָנוַ אַּבֹּאַן וֹמְמָּוֹטִ כָּוָ ב אָעִוּ בַּי בְּיָדְרָ נְתַּמִי אָעָוּ וֹאָע בּ וַנְּאָמֶׁר יְּהַוְּהַ אָּלַיִּ אַּלְ-הִיּרֶא

۲۲ نېږ،۲۰ עמו ונברו עד בלחי השאיר ַ אָּטַ מִּוּע מֶלֵבְ וַבַּּמָּׁוֹ וֹאָטַ בַּלַכְ

> לְאַ װּבְרַנִּאַ װָמִּנֹאַ וֹמִפֹּלָאַ לְאַ אָנוַ בַּלְ מָּגר הַרוּא וֹנִמּוֹנִא נִנ כָּלְ מַנִּנִּא בּהוֹ יִלְבַּמִּגֹא נִע כֹּלְ עַלְוּוְנִי, בּהֹגִּגֹא

שבנגא בכבמנא:

מערוער דעל ביף נחלא

וֹלְבוֹנוֹ מִּנֹבְא וֹכְלְ צַּפְּבוֹנִ וֹלִ

كْمُلْكُمْ كَالْكُمْ كُمُلْكُمْ ذَهُلُكُمْ: לְלַבְּׁמִינִינָא בוּא וְכָל עַמֵּיה משלו ולפט מוג מלכא במשלו נאט וטליקנא לאורח

ねれてダト ひれの נטהבור לוה בְּמָא דַשְּבַרְהָא ווים כל עמיה וים צרעיה אָבּי בְּיִּדְרְּ מְסָרִית יְתִּיה וֹאָמִר וֹי לִי לָא מִדְתַלְ מִנִּיהִ

אָשְׁהָאַר לֵיה מָשֶׁיזִיב: כַּל עַמֵּיה וְמְחֵינָהִי עַר דְּלָא וֹט מוַג מֹלַכֹּא בַמֹטֹנוֹ וֹנִט וּימּן יְהוֹה אֱלֹהַינוּ בְּיְבֵוּנוּ גָּם וּמְסַר יָן אֱלָהַנָא בִּידַנָא אַרַ

> remaining; the little ones; we left none city, the men, and the women, and time, and utterly destroyed every And we took all his cities at that

cities which we had taken. unto ourselves, with the spoil of the only the cattle we took for a prey

delivered up all before us. too high for us: the LoRD our God unto Gilead, there was not a city the city that is in the valley, even of the valley of Arnon, and from From Aroer, which is on the edge

forbade us. Wheresoever the Lord our God cities of the hill-country, and the side of the river Jabbok, and the Ammon thou camest not near; all Only to the land of the children of

all his people, unto battle at Edrei. Bashan came out against us, he and way to Bashan; and Og the king of Then we turned, and went up the

Hesppon, king of the Amorites, who dwelt at unto him as thou didst unto Sihon into thy hand; and thou shalt do and all his people, and his land, him not; for I have delivered him, And the Logo said unto me: 'Fear

him remaining. smote him until none was left to Bashan, and all his people; and we into our hand Og also, the king of So the Lord our God delivered

לשון בזייון, כך נדרש בספרי (בלק קלא) בפי וַיִּשֶׁב יִשְׁרָמֵל בַּשִׁמִיס (בתדבר כה, תֹ): שיו שבעים ומלאים, ושימה בוויה בעיניהם, ומקרעין ומשליכין בהמה ובגדים ולא נעלו כי אם כמף ווהב, לכך נאמר צַּוּלִיוּ לָנוּ (48) מחם. אנשיס, צביות סימון נאמר בוונו לנו, לשון ביוה, שהיתה תביבה עליהם ובוווים איש לו, וכשבאו לביות עוג כבר

(פ) כל יד נחל יבק. כל מלל נמל ינק: וכל אשר צוה הי אלהינו. שלמ לכנוש, סנמנו:

(1) תפן תעל. כל לד לפון סוא עלייס:

למברסס, שנמתר וַיְּבֹּחׁ סַפְּלִיע (ברמשית יד, יג), וסומ עוג: (2) אל מירא אומו. (נדס פא.) ובפימון לא סולרך לומר אל מירא אומו, אלא מסיירא סיה משה שלא מעמוד לו זכום ששמש

تخمًا: בּלְ װְבֶּלְ אַבְּגְּב מַמְלְכְנִים מֹנִי בּנִי פַּלְנֵי מָבְרָנִיִּא מַלְרַנִינִיִּי לא לַקְקְהָנוּ מֵאָהְהָם שִׁשֶּׁים עִיר נְפִיבָנָא מִנְּהְוֹן שִּהִין קרוֹין בְּלִ הַהְוֹא לְא הֵיְנְמִדְ לְּךְּיְׁדְ אֲמֶוֹר הַהִוּא לְא הַנְח קַרְמָּא דְּלָא رَوْحُ فِي كِن حَمْ مَثْرَ رَ خَمْنَ يَحْدَمُنُهُ يُن خَمْ كَلِّين، خَمْنُتُهُ

מגלני הפרון הרבה מאר: לכנים ילנים לכני , פְּל־אֵׁמֶׂה שָׁרֵים בְּצְרָת חוֹמֶה

بورا جابت تونيات رتواء: خُمْ بِيَا مُرْجَكَ عُهُدُنِا يَتَاتِ خُحِ_ וּנֹטַבֶּם אַנִּטָּם כֹּאָהָב הֹהָנוּ

בּוּונו לַנוּ:

למכר הירדן מנחל ארלו ער ֶ מֹנְּע הֻּגֹּי, מֹלְכֵּוֹ, עַׂאָמִּוְרָוּ אַהָּוֹר וַנְּקְּח בְּעָת הַהָוֹא אָת־הָאָהֶץ

لْتُكُولِ نَكْلُكِ مُرْدِ: י בּידְנָים יַבְּרְאָנ לְמַבְּעִוּן מִּבְיָּוֹ בִּידִּיִּה בְּבוֹ לְמַבְעוּן מִּבְיָּוֹ

הְבֵי. מַמִּלְכִּינוּ הְוִגִּ בַּבַּהָּגוֹ: أَخُرِ ـ لَا خُمُ اللَّهُ لِللَّهُ لَا لَهُ لَكُمْ لَا ذَكِر مَائِذًا مَدِ وَذَخِكِ لَهُلَـ لَمْ رَ

במני במטנו:

<u>ζ</u>μμχ: לב מפלני פּגַּעוֹגא בַסּנּאַן מיר בם דילהון דשיו ושקרו خر بخزرا كالأزرا خدرخا مَفَاهَا

נְהַגֹּא נִתַּבַלָא: זּמּבוֹא בֿק טַבוּגֹא װּבֹבגֹא לסיחון מַלְבָּא דְּחָשָׁבוּוֹ ווּמּבוֹא וֹטִבוּן כַּמָא בַּהַבַּבוֹא

ל וֹכֹּלְ ַ נַבְּׁנִילֵּיִנִ יַּהְּלָבְ מַהְּנִים וֹכֹּלְ בָּהִירָא וֹהָנִי פֿוֹנִא בּוֹנִא

- בורמול: מֹנַטַלְא בַאַרְנוֹן עַר טוּרָא אטונאט גלמלנא גונגלא אַבְעָא מִיַּב טַבוּן מַלְכֵּי וּנְסֵוּבְנָא בְּעָּבָּיָא הַעוּא יָת

וֹאֶמוּבֹאֵי אַבֹּן בִישִ מִּוּב עַּלִּגֹּאִ:

לבו מלכומוצ במנו למלול:

kingdom of Og in Bashan. cities, all the region of Argob, the took not from them; threescore time; there was not a city which we And we took all his cities at that

the unwalled towns a great many. high walls, gates, and bars; beside All these were fortified cities, with

the little ones. city, the men, and the women, and Heshbon, utterly destroying every we did unto Sihon king of And we utterly destroyed them, as

ourselves. the cities, we took for a prey unto But all the cattle, and the spoil of

unto mount Hermon-Jordan, from the valley of Arnon the Amorites that were beyond the out of the hand of the two kings of And we took the land at that time

Senir— Sirion, and the Amorites call it which Hermon the Sidonians call

—.nshsad ni gO and Edrei, cities of the kingdom of Gilead, and all Bashan, unto Salcah all the cities of the plain, and all

בן רמליסי לפקחיה (מלכים־ב טו, כה), למדחי שכך נקראה שם ההפרכיה: למדמי חבל ארגוב הפרכיא היכל מלך, כלומר שהמלכום נקראם על שמה, וכן את הארגוב דמלכים, אלל היכל מלך הַבְּגוֹ פּקח (+) חבל ארגב. ממרגמינן בים פְּלַןּ מְבְכוֹנֶמֹ, ורלימי מרגוס ירושלמי (מרגוס שניל, ג) במגלמ לסמר קורל פלמין מרכונין,

(5) מערי הפרזי. פרוומופמומומ גלם מומס, וכן פְּרָווֹמ מַשֶׁבּ יִרוּשְׁלָס (זכריס ב, מ):

(8) מיד. מרשות: (9) החדם. לשון סוס, סלוך וכלומ:

למס סולרכו ליכחב, לסגיד שבח ארך ישראל שסיו ארבע מלכיום מתפארום בכך, זו אומרם על שמי יקרא וזו אומרם על שמי (9) צידנים יקראי לחרמין וגוי. ובמקוס אחר סיא אומר וְעַד אַר שָׁיאַן סיא מֶּרְמוֹן (לקמן ד, מח), סרי לו ארבעס שמוח,

יקרא: שניר. הוא שלג בלשון אשכנו (שנעע) ובלשון כנען:

בֵּר רַק־עֿוֹג מָכֶדְּ הַבְּשָׁן נִשְׁצִּרֹ מָרֵשׁ בַּרְזֶּל הַלַּה הָנֵּה עַּרְשָׁוֹ מָרֵשׁ בַּרְזֶּל הַלַּה הָנִּא בְּרַבָּה מָרֵשׁ בַּרְזֶּל הַלָּה הָצְּמָּת צִּהָּר צִּישׁ:

יַנְהָיִהִי לְרְאִיבֵּנִי וְלִאָּרִי יָרִשְׁׁנִי בְּעֵּרִ אַרְנֹן וַחַּצִּי חַר־תַּגִּלְמָּרִ וְעִּלְּיִּרִ מְרְנֹן יַחַצִּי חַר־תַּגִּלְמָּרִ וְעִּלְּיִּרִי מְלִרְאִיבֵּנִי וְלִצְּהִי:

נֶלֶהֶר תַּגְלְעֶּר וְכְלְתַּבְשְׁלְ
 מַמְלֶבֶת מֹנּג נְתַּחִּי לַחֲצֶי שֵׁבֶם
 תַמְנַשֶּׁר כָּל חֻבֶּל הַאַרְגֹּבֹ
 לְכְלֹ-תַבְּשְׁן תַתִּיּא יִמְּהֵא צֵּהֶץ
 וְפְּצִים:

יַאָיר בָּן־מִנַשָּׁה לַקַּתֹ אָת־בְּלִ יַ חֲבֶל אַרְגֹּב עַד־גְּבָּוּל חַגְּשׁוּרֶי וְחַמְּעַבְתִי וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמָוּ אָת־חַבְּשָׁן חַנִּת יָאִיר עַּד חַיִּוֹם הַנְּה:

מבימי ולְמֶבִיר נָתָהִי אָת־תַּגִּלְמֶּר:

ار الاديدن ارايان براد الإراد الإرا

אַהְגִּע עַפַּסְנִּע מִוְּנֵטִׁע: ' لَمِّد تُם تِّהَבُحُر تُם עَמֶּלָע قَטַע ' نَيِّمَدُكِע لِمَانِكِل لِأَكْم مُخَدِّدُ

> אַניי לחוֹד עוֹג טַלְכָּא דְּטָהָנוֹ אַמִּין אירְכַּה וָאַרְבָּע אַמִּין היא בְּרַבָּת בְּנִי עַמּוֹן הָשָׁע היא בְּרַבָּת בְּנִי עַמּוֹן הְשָׁע פּיּהָנִה בָּאַמָּת מָלְבָּ

אַבוֹא בובא וֹבוּנוֹלֹא

ושָׁאָר גִּלְעָּר וְכָל עַהָּנֵוּ לְפַּלְגוּת שִׁבְּשָׁא דִּמָנִשֶּׁה כֹּל בֵּית פֶּלֶךְ שְּׁרְכוּנָא לְכָל מַהָּנֵוּ הַהוּא מְהְקְּדֵּי

יִאִיר פַּר מְנַשָּׁה נְסִיב יָת מְחִינִם גְּשִׁיּרְאָה וַאֲפִּיקֵירוֹס מְחִינִם גְּשִׁירָאָה וַאֲפִּיקֵירוֹס מְחִינִם גְּשִירָאָה וַאֲפִּיקֵירוֹס הְבִין:

ילְמֶבִיר יְתַבִּית יָת גִּלְמֶּב:

מִן - ילִשִּיבָט רָאִּיבֵן ילִשִּיבָט גָּר תַּוֹך יְתַבִית מִן גִּלְאָ יִּתְחִימֵיה וְעַּר יִּבְּחַל דְּאַרְנֹוֹ גֹּי נַחְלָא יִּתְחִימֵיה וְעַּר עמּוֹן:

בְּמֶבְאָ מֶבְּנְהַאְ: נְמֶּא בְּמִלְהַא הְחִירָת מָהָפּּרְ מֵי מִנְּנְיִּסְרְ וְעָּרְ הְּמָּא בְּמֵיִהְרָא נְמֵישְׁרָא וְנְרְדְּנְאָ

For only Og king of Bashan remained of the remnant of the Rephaim; behold, his bedstead was a bedstead of iton; is it not in Rabbah of the children of Ammon? mine cubits was the length thereof, and four cubits the breadth of it, after the cubit of a man.—

And this land we took in possession at that time, from Aroer, which is by the valley of Arnon, and half the hill-country of Gilead, and the cities thereof, gave I unto the Reubenites and to the Gadites;

and the rest of Gilead, and all Bashan, the kingdom of Og, gave I unto the half-tribe of Manasseh; all the region of Argob—all that Bashan is called the land of Rephaim.

٤٦

Jair the son of Manasseh took all the region of Argob, unto the border of the Geshurites and the Maacathites, and called them, even Bashan, after his own name,

And I gave Gilead unto Machir.

And unto the Reubenites and unto the Gadites I gave from Gilead even unto the valley of Arnon, the middle of the valley for a border; even unto the river Jabbok, which is the border of the children of Ammon;

the Arabah also, the Jordan being the border thereof, from Chinnereth even unto the sea of the Arabah, the Salt Sea, under the slopes of Pisgah eastward.

- (11) מיחר הרפאים. שהרגו למרפל וחגיריו געשחרום קרניס, והוא פלע מן המלחמה, שנאמר וַיְּצֹח שַפְּלִיע (צראשים יד, יג), זהו עוג (נדה סה): באמח איש. צאמת עוג:
- (12) ואת הארץ הזאח ירשנו בעת ההוא. סממורס למעלס, מומל מכנון ועד סר מרמון: בוערער אשר על נחל ארנון. מינו מחובר לרמשו של מקרא מלפו למופי, על נממי לרמובני ולגדי, אבל לענין ירושם שד סר מרמון סיס:
- (13) ההוא יקרא ארץ רפאים. סיל לומס שנממי ללברסס:
- (1) חוך הנחל וגבול. כל הנמל ועוד מֵעַבֶּר לשפמו, כלומר עד ועד בכלל ויומר מכאָן:

שׁמֹבֹרָוּ לְפֹׁנֵוֹ אֲנוֹכֶם בַּנֵוֹ. בַאָּבֶּא בַּיּאָת לְרִשְּׁלָּה חֲלִיצָּים 81 יְהְוָה אֱלֹהֵיכֶּם נָתַּן לָכֶּם אֶתַ וֹאָבוֹ אַשַּׁכְּם בַּמֹּט עַעַוּא כָאמָר

בַל לַהְגַכָּם נַסִּפַּבָם נָמַלַנָבָם نَشِلَكُمْ خُمْ لِخُدْ لِلَّاذِ خُدُ

בֹּהֹבׁוּכְּם אַהָּב לֹנִיטִּי לַכִּם: לְגַּמְּטֹּוּ כַּוֹיַמְלַלְּנִי נַרַ לַכָּטְׁם וֹמָּבוּן

كْيْلُهُنِ لِأَهْدِ ثَلَانَا كُوَّاتِ: למכר הובן ומלטם אומ אַשֶּׁר יְחְנְיַה אֱלֹהִיכֶם נֹתַן לְהָם מפטיר בְּבֶם וְיָרְשָׁוּ גַם־הַם אָת־הַאָּבֶיץ ער אַשֶּׁר־יָנִית יְתְיָת ו לְאָתִיכֶם ער דִּינִית יִי לְאָתִיכוֹן בְּנְתְּכוֹן

4511: كالنائاتانك %Ç∐Cİİ ווובעון אַב אַנון וֹט אַבֹּאַ

סֹנּג לַכְּנָן וֹטַׁבַנּן בַּעַבוֹנוֹכַנָן

ולהולכול זבהלא אבו להוב

בּנוּ וֹמִּבֹאֵל בַּל מִזְבוּ הַוּלָא:

וֹט אַבוֹמֹא בִוֹבָא לָמֶוּנִנִישִּ

למומר !! אלובון ועד לכון

ופּפּונית וָתְכוֹן בִּעָּרָנֵא הַהוּא

שהבון בדם אַבוכון

ביתבית לכון:

וֹאָטַ גַעְהָהָה אַנְּיטִג בֿמַט עַעוֹא וֹגָט גַעְהָהָה פּפּגניט בַּמִּנִּג

לכל מלכומא באַט מבר ב לאמֶר עֵינֶיף הָרֹאָת אֵתְ כְּלִ הַהִּיֹא לְמִימַר עֵינֶף הַוֹּאָה יָת

מלכוֹא בֹאבון כּן וֹהַבוּג וֹוֹ לא בהבר 11 אלביכון לטבון Ye shall not fear them; for the whither thou goest over.

the Lord do unto all the kingdoms

done unto these two kings; so shall

all that the LORD your God hath

man unto his possession, which I

Jordan; then shall ye return every

your God giveth them beyond the

possess the land which the LORD

brethren, as unto you, and they also

until the Lord give rest unto your

your cities which I have given you;

have much cattle—shall abide in

and your cattle—I know that ye

the men of valour.

But your wives, and your little ones,

brethren the children of Israel, all

shall pass over armed before your

given you this land to possess it; ye

saying: The Lord your God hath

And I commanded you at that time,

have given you.

time, saying: Thine eyes have seen And I commanded Joshua at that

עוּאַ עַנֹּלְעַם לָכֶּם: (סִ) פפוקים קא הִירָאָנּם בֵּי יְהֹוֹה אֲלְהֵיכֶם לְא הִדְהַלֵּוּן מִנְּהוֹן צֵּבֵי יִי

יַצְּשֶׂה יְהוָה לְכְל־הַמַּמְּלְכֹוֹת

אַשֶּׁר נְהְוָה אֵלהׁיכֵם

אֶּלְנַבוּן מִימִבוּה מִּנִים לְבוּן:

fighteth for you.' LORD your God, He it is that

אַמוֹר אַמָּר עבּר שְּׁמָּר:

The Haftarah is Isaiah 1:1 – 1:27 on page 161.

time, saying: And I besought the Lord at that

٤٢

۲۵۵۱: خيريد: rgaad נְאֶטְהַנָּן אֶבְיִנְינִי בָּמֶה הַנַהָּא נְצִּבְּיִה בֶּנִה בָּנִה בָּנִה בָּנִה בָּנִה בָּנִה בָּנִה אַ

(17) מכברה. מעפר סירדן סמערצי סיס, וומלמ בני גד מעפר סירדן סמורמי, וופל בגורלס רומב סירדן כנגדס ועוד מֶעֶבֶר

- (18) ואצו אחכם. לבני כאובן ובני גד סיס מדבר: רפני אחיכם. סס סיו סולכיס לפני ישראל למלחמס, לפי שסיו לשפתו עד כנרת, ווסו שנאמר וסירדן וגבול, סירדן ומעבֶר לו:
- הנדר (פפרי שם): לאמר. זה אחד משלשה מקומות שאמר משה לפני המקום, איני מניתך עד שתודיעני אם מעשה שאלתי מטשרה לשונות שנקראת מפלה, כדאיתא בספרי (כו): 🗆 בעת ההיא. לאחר שכבשתי ארן מיתון ועוג דְּמִימִי שמא הותר מאם המקום אלא מסנת מנס, לפי שאמר לו וְמַנֹּמִי אָם אַשֶׁר אָאן (שמום לג, יע), אמר לו בלשון ואחחון. דבר אחר, זה אחד (33) ואחחרן. אין מנון בכל מקוס אלא לשון ממנת מנס, אע"פ שיש להס ללדיקים לתלות במעשיהם העובים, אין מבקשים גבוריס ואויביס נופלים לפניסס, שנאמר וְמֶרְף וְרוֹשַ שַׁף מֶדְקֹד (לקמן לג, כ):

خمة الدناح الكالد בּשְּׁבָנִם וּבְאַבֶּץ نغطنكك بتتنظب هَهْد مُدهِج

נסולָנ אָמֶוֹר בְּעָּבֶר הַיִּרְבֵּוֹן אַהְבְּרָה נְאַ וְאָרָאָר אָת הָאָרֶן

נוּטַמַבְּר יְהְוָה בִּי לְמַמַנְכָּם וֹלְאַ נִנֵינָה רַנִּי מִן צֵּרָם ;; צֵּלִי تِرِد مَوْنَد مِهِدَ بِرَجِدُلُ:

호호분니 교하다: ځك هج پېرفك تېڅد هخ، مبد ליי שְׁמִע אֵלְיִ וַיּאִמֶּר יְהְוְּה אֵלִי רַבּ

וּבְאַב בְּמָבְוֹשׁ בִּיבְאָ עַמְּבְבְ וּלְמָבְוֹשׁאַ וֹשׁוּ בְמָּגוֹב אָבוּ לָאִ הְבַּרוו רַאָּמִ עַפַּסְנִּע וְמֵּאַ מְּנִגְוּב סַכּ לְבַנְתָּ בְּמִׁלָּא וּוְכַּבּ מִּנְנָב

غطية المقلمة ا

غِيرٌ مِنْ لِمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ וְהוֹאַ וֹלְהַוֹּלְ אִוְלְם אָתַ הַאָּבֶוֹן SS פּגַבְּירָא יַעֲבַר לְפָּנִי הַעָּם הַנְּה וָעַלְיהַ יָּעָבִי אָבִי הוּא יִעְבַר קַבָּר וֹבּוֹ אָט וִטוּמֹה וֹטוּטֹעוּ וֹאַמָּבֹעוּ יפֿפֿגר וֹט וֹטוּמֹה וֹטפֿגפֿטי

> كتقتب خميخكك يختخكانكك: מכמכא והבים בארעא כיה ונְת יְדְרְ תַּמִּיפְּתָא דְּצִּתְ הוֹא באַטוֹאַני זֹט מּבֹבוּני זֹט וַבוּטֹני 炎ムにこ

> むべい おきょう מולא מולא ביון ובית מֹלטֹא בּלֹמֹלוֹא בַּוֹבוֹבוֹא אמבר בען ואָטוּג נת אַרעא

> לַמַּבַּלָא טובת הַבָּב בַּבַּעוֹמָא סֹנֹּג לַבְ לָא עַנְסָּגָּב לבולכון ולא פביל מני נצמר

יה בי זרי יה בי היהון:

יות אַרְעָא דָּהָהָא: עמא הבין וְהוּא יַהְסֵין יָהְהוֹל

> according to Thy mighty acts? can do according to Thy works, and is there in heaven or on earth, that and Thy strong hand; for what god show Thy servant Thy greatness, O Lord Gop, Thou hast begun to

and Lebanon.' Jordan, that goodly hill-country, the good land that is beyond the Let me go over, I pray Thee, and see

more unto Me of this matter. me: 'Let it suffice thee; speak no unto me; and the Lord said unto for your sakes, and hearkened nor But the Lord was wroth with me

eyes; for thou shalt not go over this eastward, and behold with thine northward, and southward, and and lift up thine eyes westward, and Get thee up into the top of Pisgah,

But charge Joshua, and encourage Jordan.

land which thou shalt see.' he shall cause them to inherit the shall go over before this people, and him, and strengthen him; for he

אין מי ימחה בידך אם חמחול לי וחבעל גוירחך. ולפי פשומו, אחה החלום להראות את עבדך, מלחמת סיחון ועוג, כדכתיב אל וגרי. מינך דומה למלך בשר ודם, שיש לו יושליון וַמַּנְקַמַּדְּרִין, המממין ביידו כשרולה לעשות חמד ולעבור על מדומיו, מֿחה יו): ואח ידך. ווימינן, שסיה פשומה לכל בהישולה: החוקה. שההה ביוה ברחמים התידה הדיקה אשר מי (ספרי כו), כמו כן סיימי סבור לעשום עכשיו: אוז גדלך. זו מדם עובך, וכן סוא אומר, וַעַּמָּס יִגְדַּלֹנֶה בֹּ<u>ה אַ</u>לֹנִי (במדבר יד, לו ממך למדמי, שאמרת לי וַעַּמֶּה הַבְּיַמֶה לַּיִּ (שמות לבֹ, י), וכי תופס היימי בך, אלא לפתוח פתח שבי היה תלוי להתפלל עליהה (+s) הי אלהים. מוס בדין: אחה החלות להראות את עברך. פממ לסיום עומד וממפלל לע"פ שנגורס גוירס, למר वेव (वेरः

(26) ויחעבר הי. נממלה ממה (ספרי כע): - למעוכם. בשבילכה, המה גרממה לי, וכן הוה הומל, ויַקלִיפוּ עַל מֵי מֶרָיבֶּה (פג) אעברה גא. מין נא מלם למון בקשס: ההר המוב הזה. זו ירושלים: והלבנון. זס בים סמקדש (יומא למ:): רְמָׁם סַּמִנְּמִי מֵּח לְפְּנֶיףְ (דבריס ב, לא), סראני מלחמת ל"א מלכיס:

סרבס מוס שמור לך, רב טוב סלפון לך (ספרי פנחם קלס): ביבע למשט בּעַבירָס (מסליס קו, לב): דב לך. שלא יאמרו סרב כמס קשס, וסמלמיד כמס מרבן מפליר. דבר אחר רב לך,

(S2) וראה בעיניך. בקשם ממני ואראם אם סארן סטובה, אני מראה לך אם כולה, שנאמר <u>וי</u>רְאָהי ש' אָם בָּל בְּשָׁרֶן (לקמן

שנענש רבי עליסס כך סופי ליענש עליסס, מבעימו אני, כי סוא יעבור וסוא ינחיל: - בי הוא יעבר. אס יעבור לפניסס (25) וצו אח יהושע. על הערמות ועל המשלות, ועל המריבות: והזקהו ואמצהו. בדבריך, שלל ירך לבו לומר, כשס (4'4):

81

אַבְעונפֿם נִעַּן לַכָּם: אָת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהֹנֶה אֶלֹהֵי לְמֵּמֹן שְׁשִׁיִּנְיִ נְּבְאִשְׁםְ וֹנְנְהְשִׁיֹם וְמֵנְהַבְנֵן וְמֵנְבִשׁוּ זִׁם אַנְמָאִ אָנְכָּׁג מַלְמָּב אָטַבֶּם לַהַּמָּנִע לַמָּבֶּבַּב ١٨ تَانَاظِرَ لَهُمُ يَامِّهُ فَمِينَ كُمُّلًا يَجْلَيْنَهُ يَجْنُهُ مَجْلًا يُنْجِياً פַעִּוֹר: (פּ) בנע ווטוללא לטלטא לפבול בות 67 LEME

בּוֹ אֶבֹעֹא בַאַּבֹעַעַכוּן וֹעִוּכ וכהן ושְבַאַץ שִׁתָּה לְלֵוֹתוֹא

אֶבְבוּבֶם אַהָּב אַנְבוּ מִבּוֹנ אָבְנוֹכוּן גַאָּוֹא מִפּפוּג וֹטַכוּן: ַטְמָנֵנּ לְשְׁמֶר אָת־מִצְיֹת יָהְנָה מְנֵיה לְמִפֶּר יָת פִּקּיֹדִיְא דִּייִ בּ אָנְכִי, מִּהְנִוֹנִי אָטַׁכְּם וֹלְאָ טַנְּרָהְנִּ מִפְּפִּיִּר יַנְּטְׁכִּוֹ וֹלְאִ טַמְּנָהִוּ לא הספו על־הַדְּבֶר אַשֶּׁר לָא הַיִּסְפוּן עַלְ פִּהְנְמָא דַּאָנְא

אַמָּר בַּלְגְּ אַנִוֹנִי, לַמָּלְ פַּמְּנִר י ְרְּנְיִהְ בְּבָעַלְ פִּעְּוֹרְ בֵּיִ כְּלִ-הְאָׁיִשׁ בְּפִּלְחֵי בַעְּלְא פְּעִּוֹר צֵּרֵי עַיניכֶם הֵרֹאַוֹת אָתְ צַּעָּייִם יְשָׁרִי עְּשָׁרִ עַּעָּיִר יִינִירָ עַנִּאָר יָתְ דַּעָּבִר יִינִ : ۩ػڶڰ

בּהֹלְא פֿהוָר מֻּוּבְּיִנִישׁ וֹוֹ אֶּלְבַבַּ

نهُمْرِيْدِ بُدِيْدِ گِرِيْرِكُ مُطَلِقُكِهِ:

נאַטון באַבריקטון בָּבַוֹלְלָא بنظرك:

ייטָא דין: דין אָלְהַכוּן קּיִימִין פּוּלְכוּן אָלְעַוּכִים עַוּוֹם כַּלְכָם עַוּוָם:

جَالِمُثَاثِ: بَغُدًا كَمَوْد خَوْد خَعْر مِ هُوْد مُعَزِّل ذِنْوَا ذِوْدَلَوْد: إج אַנְיִ וּמְאָשְׁפְּׁמְנִם כַּאָאָבְרַ אַנְנִי יְחְנָיֵם וֹבְינִין כְּמָא בְּפַּפְּרָנִי יִיְ אֶלְטִי

לבבר לממבר כן בגו ארעא דאחון רְצֵּחוּ לְשַּׁרְתִּי אֶתְבֶּׁם חָקִים הַזּוּ דְּצִּלִיפִּית יָהְכוּן קַנְמִין

> against Beth-peor. So we abode in the valley over

> the statutes and unto the

giveth you. LORD, the God of your fathers, in and possess the land which the do them; that ye may live, and go ordinances, which I teach you, to And now, O Israel, hearken unto

command you. the Lord your God which I may keep the commandments of shall ye diminish from it, that ye which I command you, neither Ye shall not add unto the word

7

ΛI

67

them from the midst of thee. LORD thy God hath destroyed that followed the Baal of Peor, the did in Baal-peor; for all the men Your eyes have seen what the LORD

of you this day. LORD your God are alive every one But ye that did cleave unto the

land whither ye go in to possess it. should do so in the midst of the my God commanded me, that ye and ordinances, even as the LORD Behold, I have taught you statutes

פניך, לא כך אמרמי למשה רבך, אם הוא עובר עוברין ואם לאו אין עוברין: על פניר, אמר לו קס לף (שם פסוק י), קס לך כחיב, אחה הוא העומד במקומך ומשלח את בני למלחמה, למה זה אחה נופל על ינמלו, ואס לאו לא ינמלו. וכן אתס מולא כששלח מן סעס אל סעי, והוא יַשַּׁבְּיַ וַיַבּוּ מֶהֶס שַׁנְּשֵׁי סָעַי זגוי (יסושע ז, ס), וכיון שנפל

לימחל לי (ספרי פנחס קלו): (es) ונשב בגיא וגרי. ונלמדמס לעבודמ אליליס, ואעפ"ר ועמס ישראל שמע אל המקיס, והכל מחול לך, ואני לא זכימי

(2) לא חוסיפו. כגון ממש פרשיות בתפילין, ממשת מינין בלולב, וחמש ליליות, וכן לא מגרעו (ספרי ראה פב):

다합니: וּמְּמִּבְׁטַׁםְ וֹהֹּמְּיִטִּם כֹּּג צַוֹא וֹטִמֹּבוּו וֹעַהֹּבּּבוּו אָבוּג צַיִּא

מַם שַכּים וְסוּכְלְתָן עַמָּא רַבָּא נְאָמְתְּנִן אָט לְמֵּנֵנְ מַּמְתַּנִּא בְּנִאָּמָתְנוֹ זְטִ כִּבְ לְמִּנְנֵי שַׁבְּמִּנִיכְוּן וסוכלענועכון

.alqooq gaibasteabau great nation is a wise and these statutes, shall say: 'Surely this peoples, that, when they hear all understanding in the sight of the this is your wisdom and your Observe therefore and do them; for

\$ ﴿ إِنَّ رَادُ اللَّهُ مُ اللَّهُ لَا يُعَرِّلُوا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل אֶלְהִים קְרבָים אֵלְיִוּ כַּיהְוָה קִרִיב לֵיה לְקַבָּלְאִ צְּלְוֹהִיה

מֹבּו בֹאַנֹטׁנֹא מֹבּגוּ בֹבוֹ בֹבׁתוְעִוּ: להבו הלינוע כול אלעלא לכב

call upon Him? LORD our God is whensoever we hath God so nigh unto them, as the For what great nation is there, that

עַּנְאָע אַׁמָּר אַנָכֹּי נִעָּן לִפְּנִיכֶּם ע"כ במול ומשְׁפְּטָים צַּדִּיקָם בְּכֹל הַחִּוֹרֶה קַשִּׁיִטִין בְּכֹל אוֹרְיִהָא הָדָא يضر لاَبد الحُبدِ الْمُسَدِّدِ الْكَانِ الْمَا مَا لَا لَدُنْ الْلَائِدِيا

ראַנא יָהַיִּב קַּדְמַיּכֹּוֹן יוֹמָא דין:

all the days of thy life; but make and lest they depart from thy heart the things which thine eyes saw, thy soul diligently, lest thou forget Only take heed to thyself, and keep

righteous as all this law, which I set

And what great nation is there, that

hath statutes and ordinances so

before you this day?

ŧä.Ŀ: بۋا_ئوبدب מְאַר פֶּן־מִשְׁכַּח אָת־תַדְּבְרִים تح بېۋد چې بېۋد يوښې

بنك بني خودا خجزك نخجود جزك: והבון מלבה כל יומי הניה פּטִגְמִיָּא בַחַוֹאַר עִינְךְ וְדַלְמָא לְטִבְא דִּלְמָא הַטְּנְשָׁי יָּטִ ځېږي خونور ځا نور تغږك

thy children's children; them known unto thy children and

אֶלֹהֶיףְ בְּחִרֵבְ בָּאֵמֶּר יום אַשָּׁר עַמְדָהָ לְפָּנָי

בְּאָבַלְּעַ נְאָעַ_בָּנִגָּטִם נְלַמָּבַנוֹ: הַנְּמִיםׁ אֲשֶׁר הָם הַנִּיםׁ עַלֹּ־ ۲:۲<u>%</u>۲ ٪۱۲ %u_†q□

אַבְעָא וְיָה בְּנִיהוֹן יַלְפוּוֹ: בֿלַ בֿלַ וְמֹנֹא בַאִנוּן בֿוֹנמִוּן הַּלַ فنأثم، لا ترخودا خملتح كلم، בובתו נע מפא נאַמִּטֹמוּ נע בְּחוֹרֵב כַּד אֲמַר יָיָ לִי כָּנוֹשׁ וומא בַּסמְמָא פָבָם !! אָלְבַבַּ

they live upon the earth, and that learn to fear Me all the days that them hear My words that they may Me the people, and I will make the Lord said unto me: Assemble the LORD thy God in Horeb, when the day that thou stoodest before

they may teach their children.

בממים: (6) ושמרחם. זו משנס: ונשיחם. כמשמעו: כי הוא חכמחכם ובינחכם וגוי. נוחת שַטָּבָּוּ חכמים ונצוי.

(8) חקים ומשפטים צדיקים. סגוניס ומקולליס:

ומס מְעַוומוּ מומס ממוך שכמס, מַמַּשְׁבוּ שומיס: (9) רק השמר לך וגרי פן חשכה את הדברים. מו, כשלמ משכמו מומס ומעשוס על מתממס, ממשנו מכמיס ונצוניס,

(10) יום אשר עמדת. מוקב על מקרה שלמעלה ממנו, השר רבו עיניך, יום השר עמדת במורב, השר רהימם הם הקולות

ואם הלפידים: יַלְמָּדוּן. יַלְפוּן לעלמס: יָלַמֵּדוּן. יָשַׁלְפוּן לאַמרים:

تَهْمُزَتُ تُهُكُ مُثِلًا لَمُثَلِقًا لَهُ لَا يَقْدُونُ ıَنٰكُلُــٰלِيا ıَنۡمَمُٰكِيا نَتۡلِي لَٰكُنِّكِ

נְיִם נְיִם בְּאָנִם וַנְלָנֵוּ, לְיִנִיכִּוּן חַוֹּן אֶּלְבֵיוּן לַּלְאִי ت بالاين جائح لاجادات لاقوا تفرينات ניידבר יהונה אַליקם מתור

זַּיִּבְשְׁבָּם הַּבְ_הָּוֹנִ צְּבַוֹנִע אָבֹּוֹנִם:

אָטַכֶּם לַגַּמְוָע גַּמִּבָנ עַ עַבַּבְרָים

ניגּר לְבֶׁם אָת־בְּרִיהֹוֹ אֲשֶׁר צְנְיִה

נאַממולא: מֹר צֵיח שְׁמִיּא הַשְּׁמִר צַּיוֹ אַ א נסולא פֿמֿר פֿאֿישָׂלא יקביבחון וקמחון בשפובי

לב פטלמנו אַטוּן הַּמִּמֹהנו וּשַׁמוּ ומבוב וו המכון מנו אומשא

ā۷

זטכון לממבר משרא פטומון

וֹעוּי לְכֵּוֹן יָת קְיָמֵיה דְּפַּקִיד

and He wrote them upon two tables you to perform, even the ten words; covenant, which He commanded And He declared unto you His

voice of words, but ye saw no form;

of the midst of the fire; ye heard the

And the Lord spoke unto you out

heaven, with darkness, cloud, and

burned with fire unto the heart of

the mountain; and the mountain

And ye came near and stood under

אַמָּם עּבְרָים שָּׁמָּה לְרִשְׁמָּה: באַטון עַבְרון לִתַּמָן לְמֵירָתַה: كِيْمُونُ عِنْهِ جَغِيْدًا خَمْدًا וֹטִבוּן בַּאַבוֹמֹא לַלְמָּׁר אַטְבֶּם חַפֻּים וּמִמְּפַּמִים לַאָּלַפֹּא יִטְכוּן פִּיְמִּוּן וֹצִינִין וְאָהָי צְּיָה יְהֹוְהֹ בְּעָה הַהָּוֹא וְיָהִ פְּפֵּיד יִיְ בְּעְּדְּיָא הַהוּא

אַבְנַיָּא:

י לְא רְאִיתָם בְּלְהְמִינְּה בְּיוֹם צֵּבִי לְאָ חֲזִיתוֹן כְּלְ דְּמִי בְּיוֹמָא لْنَهُمَالُقُتُ مَٰهُدٍ كُرْتَغُمِتَرَكُتُ كَنْ لَنَفْقَمُدِياً كِنَائِهُ كُرْتَغُمُنُدِياً

אָלְיכֶם בְּחֹרֵב דְּמִלְילְ יָן עִּמְּכִין בְּחוֹרֵב מִגּוֹ אָלְיכֶם בְּחֹרֵב מְצִּי

נמבע: המונים בְּלְשְׁמִלְ מַבְּנִית וַבְּר אָוִ הַּלְם דְּמִוּת בָּלְ הֵּוּרָא דְמוּת הבר או נוּקְבָּא:

הַבְנִיתִ כְּלְ־צִפְּוֹר כְּנְף צִּעֶּיֵר דַמוּת כָּל צִפּּר גַּפְּא דְפְּרַח יַ מַבְלְּיָת בְּלְ בְּהַהַטָּת אַּמָּר בְּאָבֶין דְּמוּת בְּלְ בְּעִירָא דִּבְאַרְעָּא

₹₩₽₩: שَבُرُنُ لَا خُرِ لَٰذُنَّ كُمُّكِ لَقَوْنَا لَيُصَابِ خُرِ رَبِيْرَ يَحْرَبُهُ مَخْرَلَمَ בּאָבֹמִיע בַּמוּנו כַּלְ בַנַוֹּמָא בַּבַאַבֹּמֹא

creepeth on the ground, the the likeness of any thing that heaven,

winged fowl that flieth in the the earth, the likeness of any

the likeness of any beast that is on

any figure, the likeness of male or a graven image, even the form of

lest ye deal corruptly, and make you

spoke unto you in Horeb out of the

of form on the day that the LORD

yourselves—for ye saw no manner

Take ye therefore good heed unto

in the land whither ye go over to

ordinances, that ye might do them

that time to teach you statutes and

And the Lord commanded me at

81

Źτ

91

St

Þτ

٤ī

71

π

female,

possess it.

of stone.

only a voice.

thick darkness.

—ərif ədr fo rebim

water under the earth; . likeness of any fish that is in the

(14) ואחי צוה ה' בעת ההיא ללמד אחכם. מולס נעל פס:

(91) 547. 2175:

ַ מִּטַּׁעַר כְּאֶבֶּץ:

השקום:

نىڭك:

214:

दादान पृष्ठथः

בֿב_וַנְמָּ

<u> עַּרְ־הַשְּׁמְיִם:</u> אֶלְהֶיף אְלָם לְכִלְ הָעַּמְּיִם עַּמְעַיָּא הָחוֹת בְּלִ שְׁעַיָּא: خِيْتُ رَهُٰ لِيَّالًا يُغَيِّدُ بَرَدُم نِحَيْدًا يَنْقِيلًا يَنْ يُخْتِكُ يَبْعِيلًا خُجَدً إْلَىٰ عُلَالِهُمُ لَمُنْ عُلَالِنَا عُلَالِيَةً יפָּן־הִשְּׁא עֵינֶידָּ

لْكِهُمَالُالْهُ لَنْفُمْ لَنْفُدِي كِبِالْلِفَخُلِنِهُ لَا בּבּבא וֹנע כּוִכְבוֹא כָּל עונלִי הַּמִּיֹא וְנִינִין גַּע מָּמָמָא וֹנִע סַנְעַבּע ننخشم بنطبك شبئك خشمته

peoples under the whole heaven. God hath allotted unto all the serve them, which the Lord thy drawn away and worship them, and even all the host of heaven, thou be snu sud the moon and the stars, heaven, and when thou seest the and lest thou lift up thine eyes unto

לו לעַם נַחַלָּה כַּיוֹם הַגָּה: מפור הברול ממצרום להוות

אַטַׁמָאַ בְּיוֹמָאַ הַדֵּין: ממגלנם למטני ביש למם נאפגל זטכנו מכיבא בברולא נְאַטְׁכֶּם לְלַּטִׁ וְיִנְנְיִ וּנְגָּא אָטְׁכָּם נִנָּטָכְוָן אַבִּיכִ נִיָּ לְבְּטַלְמִנִי

are this day. Him a people of inheritance, as ye furnace, out of Egypt, to be unto brought forth out of the iron But you hath the Lord taken and

لاَهْ لَا الْأَكْمُ عَالِ لِهُمْ لِلْمُقْتُمُ الْمُمْهُولُ مِنْ يَلْدُهُ وَلَا رَا וֹנְאֵּבָה לְבֹלְטֹּג הֹבֹבֹנְ אָטַ פֹּטִוֹמִיכִוּן וֹפֿיִנִם בַּבִּילְאַ וֹ, בוְיָב בַיבְאַנּוֹב בּי, הַּלְבַבַּבְבַבוּכִים

בּוֹ אֶּבְטַבׁ נִבִּיב בָּבַ אַּטַסְׂנָא: בְּלָא לְמֶוּמֹלְ לְאַנְמֹא מֹּבְׁטִא ומן בדם יי הנה דנו עלי עלי עלי

God giveth thee for an inheritance; good land, which the Lord thy that I should not go in unto that should not go over the Jordan, and $\ensuremath{\text{me}}$ for your sakes, and swore that $\ensuremath{\text{I}}$ Now the Lord was angered with

46 [44: مَعْنَجُہ يُغِيَّرِ بِمَثِنَ بِهُرَّنْهِ ذَوْرًا

בּّ. אַנְבָּׁ, מִעְ בַּאַבוֹּא עַנְאָע אַנֹוֹנִּה אָבוּ, אַנֹא מָאַנִּט בַּאַבוֹּא טַבָּאַ

go over, and possess that good land. not go over the Jordan; but ye are to but I must die in this land, I must

口が77: וורשְהָם אָת־הָאָרֶץ הַפּוּבֶּה ינ קבר אָט בּיּגְבּין וֹאַשִּׁם הָבֹבְיִם בֵּנִם אַנֹא הֹבָר זִט זִבְבַּנֹא וֹאָשׁוּן

מְבְּהָא הָרְאָ: מְבְרְיִן וְמִירְהֹוּן וְתְּוֹ אָרְעָּאָ

forbidden thee. which the Lord thy God hath even the likeness of any thing you, and make you a graven image, your God, which He made with forget the covenant of the LORD Take heed unto yourselves, lest ye

\$4<u>;</u>2;4: הְטָוּנַת בּֿל אֲשֶׁר צִּוְּךָּ יְהְנָה דִּמִית כּוֹלָא דִפְקָּדָרּ אַלְהָרּ: خُلُا مَقْكُم لَمُمْرِثُم كُكُم قُوْمٍ مَقْدِيا لَامَعُخُدِيا خُدِيا جَرَا جَرَاه פּ בְּרַית יְחֹנְתׁ אֱלַתַוֹלֶם אֲשֶׁר יָת קִּיָמָא דִּייִ אֶלְהַכוֹן דִּגְּיַנַר ىنھُمُلْدُر كِجُه قُلْ عَهُدُسٍ هُلِ *غَفْمُدِر بُحِيا يَخْمُمُ عَنْتُهُما

devouring fire, a jealous God. For the Lord thy God is a

77

77

ਲੇਂਪ੍ਰ ਟੋਵੈਂਕ: (ਚ) אַבְלָא בווא אָל עַנָּא: לי בֿר יְרְוֹרְ אֵלְהַיְרְ אֵשׁ אִבְלָר הְוּא אֲבִר יִיִּנְ אֵלְהָךְ מִימְבִיה אִישְׁא

לְמִנֻטְ מַּוְנִוּ לְשִׁנְטְ (מִבְלִים לִו 'נ'): לא מנען מלעעות אחריסס, אלא החליקס בדברי הבליסס לערדס מן העולס (ע"ז נה.), וכן הוא אומר, פִי הֶהֶלִיק הֵלְיו בְּעֵינֶיו (91) ופן חשא עיניך. להסמכל בדבר, ולממ לב לשוב לעעות המריהם: אשר חלק ה׳. להמיר להם. דבר המר, להלוהות,

(02) מכוד. סוא כלי שמוקקים בו את סוסב:

(וב) החאוף. נממלא כוגו: על דבריכם. על אודומיכס על עסקיכס:

(שב) כי אנכי מה הור אינני עובר. מלחר שמח מסיכן יעבור, ללל לף עלמוחי לינס עוברין:

(23) חמונח כל. ממונמ כל דבר: אשר צוך הי. אמר לוך שלא לעשומ:

(42) אל קנא. מקוא לוקוס אופרדמו"ע בלע"ו (אייפער) מִמְמָבֶה על רוגוו להפרע מעכו"ס:

%<. בילהיסו: נְיְּמְשְׁ בְּיִבְיִּתְ בְּמִינֵגְ יְּבְוְנִיךְ וְתַּמְּבְּרֵוּן דְּבִישְׁ בָּוֹרֶם יִיְ אֶלְנִיךְ ר* ןנוֹשַנְהָם

לאַבְנִוֹא בַּבְמוּהִי: נטהבענו הגבם במנט פולא וניטהטטון באבהא יטיבבון בּגשוְלַגִּג בּנֹגםְ וּבֹנֹג בֹנְגם אָבג שׁגְּצָגוּו בּנֹגוּ וּבֹנֹג בֹנֹגוֹ

הְבֶּוֹנִי בָּי הִשְּׁמֵר הִשְּׁמֵרוּן: خنظف جهر تهدركا מלבנם אָטַבַיּנְבֵּינִ 受算に מַבַר מַעַּל הָאְּבֶץ אֲשֶׁר אַמֶּם ⁶² וְאָת הָאָרֶץ בִּי־אָבָר הֹאִבְרוּן הַעִּידְתִּי בְבֶּם הַיּוֹם אָת־הַשְּׁמַיָּם

ರಡಿದೇಶಗ: יומין עַלַה אַרֵי אָשָׁהַיצָאַר לַעַּמָּן לְמֵּינְתַה לָאַ תַּינְכוּן מולב שולבון לפבות מתכ אַסבידית בכון יומָא דֵין

אַמּב וֹנִבוֹי וֹבוֹנִי אַנַכֹּם מִּפֹּנִי: ונשׁאַבשַׁם מִעָּי מִסְפָּּב בּנּיִיִם ְּהַבְּיִץ יְהְנְהַה צֶּחְבֶם בְּעַמֵּים בי מיייים (

בידבר !! יהכיו לתמו: נטמשאבון מם במלון למממוא וובבר וו והכון בינו עמעוא

نزي ندينا: ונאון וֹלָא וֹמְּמִין וֹלָא וֹאַבֹּלְיוּ וֹאַבֹּלָא נִילָא שׁזוּ וֹלָא מִּמִׁמִּוּ אַב יִבוּ אַבַם מָּאַ נֹאָבוּ אַמָּב לַאָּרַ נעַבְרְמָם־שָׁם אֱלֹהָים מעַשָּׂה

וֹלָא אַבֹּלְגוֹ וֹלָא מִבוּנִינוֹ: מֹהֹנֹטֹא הַנְבֹּר נִבְּי אַנְהָא אָהֹא انخكاسا فقا كمتمته فكتر

God, to provoke Him; is evil in the sight of the Lord thy any thing, and shall do that which a graven image, even the form of and shall deal corruptly, and make shall have been long in the land, and children's children, and ye When thou shalt beget children,

utterly be destroyed. prolong your days upon it, but shall Jordan to possess it; ye shall not land whereunto ye go over the

soon utterly perish from off the

against you this day, that ye shall

I call heaven and earth to witness

lead you away. nations, whither the LORD shall left few in number among the among the peoples, and ye shall be And the Lord shall scatter you

nor eat, nor smell. stone, which neither see, nor hear, work of men's hands, wood and And there ye shall serve gods, the

אֶּלְנֵינִ וּמְאָאָטַ בּֿי עַדְרְשְׁוּוּ בַּיִי אֶלְהָר וְתַשְׁבִּה אָבִי תַּבָּמִּ ゖヸヹゐばロ

מו פובתוני בבל לבו יבבל אָת־יְהְוָה וְהִהְבְּעִיּוֹ מִתְּשָׁוֹ יָת בַּחְלְהָא

الأكافرح خمرماتريا:

In thy distress, when all these all thy heart and with all thy soul. Him, if thou search after Him with

Lord thy God; and thou shalt find

But from thence ye will seek the

لْهُمَمْظُ يَظْمِيدَ كُلِيَاجُمُع يَدِدُ جُجُمُكِ ್ הְאֵלֶּה בְּאַחֲרִיתֹ הַיְּמִים וְשַּׁבְּמִּ פִּהְגַמִּיָא הָאָצֵּיִין בְּסוֹף יוֹמֶיָא בּבַּר לְבְּ וּמִבְּאַנִּבּ כִּלְ עַוֹּבְבַרוֹם בּב שׁנתוִע לְבַּ וֹנְהָבַּעוּנִּבּ כִּלְ

His voice; LORD thy God, and hearken unto end of days, thou wilt return to the things are come upon thee, in the

30

82

Lτ

ַ וַיְּבִימֶּסְ שְבֶּינוּ פִּי צַדִּיק ס' אֱנֹֹסֵינוּ (דנימֹל מ, יד), נדקס עשה עמנו, שמסר לסבימֿס צ' שניס לפני ומנס (סנסדרין לח.): שמונה מאות וחמשים, והקדים שתי שנים לוגושנתם, כדי שלא יתקיים בהם כי אבד מאבדון, וזהו שנאמר, וַיִּשְׁקֹד ה' עַל בֶּבֶעָה (25) ונושנחם. רמו לסס שיגלו ממים לפוף שמינה מאוח וחמשים ושחים שנה, כמנין ונושנחם, והוא הקדים והגלם לפוף

(26) העידתי בכם. הננימומיום להיום עדים המרימי נכם:

(82) ועבדתם שם אלהים. כתרגומו, משלחם עונדים לעונדיקם, כלילו לחם עונדים לקם:

ځ۵□: אُلا خُلْدِك كَارَبُنك كَبُمُك نَمُحُم لَرُم نَنْتُمُ نَا كَنْمُم يَعْجُنَنَك ے تَلَخُكُ لَكِم يَشِنَانُكُكُ لَكِم يَشَحَٰنِ كُم يَشَخُطُئُكُ لَكُم يَنَخُذِئُكُ בַּר אֵלְ בַחוּם יְהֹנְה אֵלְהָיִר לְא אָבִר אֵלְהָא בַּהְמָּנְא יִי אֵלְהָר

±ַבוּגם לַעוּגו:

swore unto them. covenant of thy fathers which He destroy thee, nor forget the God; He will not fail thee, neither for the Log thy God is a merciful

چېلان: כַּבְּבֶּר הַנְּרוֹלְ הַנָּה אָנְ הַנִּשְׁמַעִּ لَمْك_كَيْل ΠΨάζία مَر_بُهُدُا الْخُطَيِّةِ يَعْمُونُهُ אָמֻב בּבָא אָבְבַנים ו אָבַם المجرية المرات בּׁנִ הַאַּגַרָנֹאַ לַנְמָנִם בַאַהָּנָנִם

בְבָּא הָבֵוֹ מְּמִּלִּא וֹתֹּע סִוֹפֵּי מִּמִּלָּא עַעַוֹנִע ווֹ אַבְם מַּלְ אַבְמָא וּלְמָפָּוֹפָּוּ בּבוֹנוִ פֿבֹמֹּב לַמֹּן יוִמֹּא בּבֹבֹא אָבו הָאַל בְּעָן לְיוָמָיָא עַדְּמָאָי

thing is, or hath been heard like it? been any such thing as this great unto the other, whether there hath and from the one end of heaven God created man upon the earth, were before thee, since the day that For ask now of the days past, which

אַנוֹין נַיִּיוֹיִ: durt täa עַהְּמַתְּ מִּם ְלָוָבְ אֵּבְיַוִם מִבְּבַּב עַהְּמִתּ מַמָּא לַבְ מִוּמָבָא בּוּיִ

בּמִּכֹּמֹשׁאַ אַשׁ וֹאִשֹׁכֿוּם: כּאַהֶּבַהַתְּלֵהַעַ מִתְבַיב מִינִ אִּיִהְּעַא כַּמֹאַ

terrors, according to all that the outstretched arm, and by great a mighty hand, and by an and by wonders, and by war, and by another nation, by trials, by signs, Him a nation from the midst of Or hath God assayed to go and take

the fire, as thou hast heard, and

God speaking out of the midst of

Did ever a people hear the voice of

خِيْرَاك: ڲٛڔ۩ڔڎڟ בְּרַלְיִם כְּכֶל אֲשֶׁר־עְשֶׂה לַכֶּם שׁוֹשׁׁב יִבֹוֹנְוּה לְּמִּינְע יִבְּמִנְנִאֹנִם بخمرفنيه بخذك نخثه לְוּ גוּי מְמֶבֶר גוּי בְּעַסִׁתְ בְּאָנְת אַנו הַנְּפָּׁר אֱלֹהִים לְבַוֹא לְמַתִת או נִפּין עֲבַר יָיָ לְאִהְּלְאָה

לכון וו אלשכון למגנום ילְמוֹנְיוֹ בַלְנְבִוֹ לַכָּלְ גַּהְּבָּג יביר הַקּיפָא יבְרְרָעָא מְרָטְמָא באטון יבמופטון יבטבא למפבק ליה עם מגו עם בנסין

Him. is God; there is none else beside mightiest know that the LORD, He Unto thee it was shown, that thou

Egypt before thine eyes?

LORD your God did for you in

הוא הְאֶלְהָים אֵין עִּיֹד מִלְבַּדְיֹ: * אַטַּע הַרְאָנִי לְנְהַמִּע כַּי יְהַנְוֹי אַטַּ אָטַהְזִיִּהְאַ לְמִבַּת אָבִי נִיֹּ

ענא אָבעום בית מוָע פֿנ

ְוַלֹחׁ מַּרְפָּנּוּ (שיר השירים ג, ד), שלה ננקד שָׁרְפָּנּוּ. כל לשון רפיון מוסג על לשון מפעיל ומחפעל, כמו הַרְפָּה לָהּ (מלכים־ג ד, (IE) לא ירפך. מלסמויק גך גידיו, ולצון למ ירפך לצון למ יפעיל סות, למ ימן לך רפיון, למ יפריצ הומך ממללו, וכן שַׁמַוְמִיו

כדבר הגדול הזה. ומסו סדבר סגדול, סשמע עס וגוי: ומדרשו, מלמד על קוממו של אדס שסימס מן סארן עד סשמיס (מגיגס יב.), וסוא סשיעור עלמו אשר מקלס אל קלס: הגהיה (28) לימים ראשונים. על ימיס ראשונים: ולמקצה השמים. וגס שאל לכל הברואים אשר מקלה אל קלה, זהו פשומו.

סס נפלאות, שהציא עליהם מכות מופלאות: - ובמלחמה. צים, שנאמר פִי ס' נְלָמָם לָמֶם (שם יד, כה): אוכל לעשות כן סכי זס נפיון: - באוחוח. בפימנין, לסאמין שסוא שלוחושל מקוס, כגון עַס זֶס בְּנָדֶךְ (שס ד, בֹּ): - ובמופחים. פמ"מ, סנסיס, סנשמע, סַנְּמֶּס, סַשְׁמַע: במסוח. על ידי נמיונות סודיעס גצורומיו, כגון הָמָפְּמֵׁר עָלַי (שמות מ, ס), אס (48) הנסה אלהים. בַּכִי עשס נמיס שוס אלוס לבא לקחח לו גוי וגוי, כל ססי"ן סללו חמיסום סן, לכך נקודוח סן בחע"ף

מת המתמונים וכמו שהוא ימידי, לכך נאמר אתה הראת לדעת: (פצ) הראת. כמרגומו פְּמָםְוַימָם, כשנמן הקנ"ה פֿת המורה פתח להם שנעה רקיעים, וכשם שקרע פֿת העליונים, כך קרע

ជាពុក្រ ក្នុង៉ូង: אָהָּוּ עַנְּדוֹלֶת וּדְבְּרָוּי שְׁמִּעִי ود جُرْوَدِيَّةٍ إِسْمَ سَهِيْ لِمَا سَلِهُ الْمُوارِقِ فَيْ الْمُعَالِّ فِي الْمُعَالِّ فِي الْمُعَالِّ فِي الْمُعَالِّ فِي الْمُعَالِّ فِي الْمُعَالِّ فِي الْمُعَالِقِ فِي الْمُعِلَّقِ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعَالِقِ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعَالِقِ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّقِ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعْلِقِ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِّ فِي مِي مِنْ الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي فِي الْعِلْمِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِّ فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي مِنْ الْعِي فِي مِنْ الْمُعِلِي فِي الْمُعِلِي فِي مِنْ الْمُعِلِي فِي مِنْ ماليهُمْن بنهُمْنهُكُ عُلَاكِرُ مِن هُمَنِي خَهُمُمُمُكُ

خِطِرِر جِكْرَا بَرَبِهُ ٢ مِفِدِرَات: נּיִּבְתַּר בְּזַרְעָּ אַנְבָרָי נִּיּוֹבְאָבַ וְהַחַת כָּי אָהַבֹ אָת־אַבֹהֶיף

אָת־אַרְצָם נַחֲלֶה כַּיִּנֹם תַזֶּה: منفك منفئزك كيجريجة كمدكة לְחוֹרִישׁ גּוֹנֶם גָּדְלֵים וַעַּצְּמָים לְמָרָכָּאִ

מُقِمَر لَمَر بِكَيْدُ لَمَ ثَلَيْكِ لِمَ يَعَالَ خَمُمَنِهِ فَخَمَرَ فِي لَمَخِيهِ مَرْ ود יְחֹנְתׁ הָוּא הֵאֶלְהִים בַּשְּׁעַנִים אָבִי יִי הוּא אֱלֹהָים דִּשְׁכִינְהֵיה أَنْلَمُنَّ لَا بِبِهَ تَلَيْمُجِنِّ هُمْ كُذُكُكِ لَنْكَم بِشِم يَبِا لَفُنِيدَ خُرُفُكُ

וְעָוֹ לְבַּ בְּלְ_תַּיְמֶּיִם: (פּ) תַאָּבְטָּר אַשֶּׁר יְהֹוָה אֶלֹהֶיף וְמִים עַּלְ-خلف نخذدُنك هَتَدُنك °¹ אַמֶּר אָנְכֹּי מִצְּיִּלְּ תַּיְּוָם אַמֶּרְ

י בְּעַבֶּר הַיַּרְבֵּן מִיְּרְחָה שֶּמֶשׁ: בליםי אָ*וּ וַבְּדְּי*ִל מֹשֶׁהֹ שְׁלַשׁ עַּרִים

> ※「役員が: בבּטא יפּטנִמוֹהי שִׁמַעִּמַה מִנּוֹ くぞくほじじ

> במומבוני בשולוה יחקף אַבי רחים ית אַבָּהַתָּף

אַבֹּהְׁעוֹן אַטְׁסָׂנָא בָּוּנִמָּא עַבְּיוֹן: citle cil 21 מַטִטָּוּ

אֹבֹתֹא מֹלַבֹת בַיִּט תּוָב:

Liac de idete étice בּאָלא מִפַּפֿיד לָדְּ יוֹמָא דֵין اْبُهْمْدُنِيَّ هُم يَكُنَّر الْهُم مُجْرِفُر الْمُهَد يُم كُنُمْبِدَ أَنْه فَطَيْدِيْنَا.

מְמַמְאֵ: ككنا خمخك كتكفر مكتب XĠĽĸM KŴĽ ÚŹĽ

> hear His words out of the midst of to see His great fire; and thou didst thee; and upon earth He made thee His voice, that He might instruct Out of heaven He made thee to hear

with His great power, out of Egypt, brought thee out with His presence, and chose their seed after them, and And because He loved thy fathers,

this day; their land for an inheritance, as it is thou, to bring thee in, to give thee thee greater and mightier than to drive out nations from before

beneath; there is none else. heaven above and upon the earth heart, that the LORD, He is God in know this day, and lay it to thy

giveth thee, for ever. land, which the Lord thy God mayest prolong thy days upon the children after thee, and that thou go well with thee, and with thy command thee this day, that it may and His commandments, which I And thou shalt keep His statutes,

:Zuisinus beyond the Jordan toward the Then Moses separated three cities

τt

ot

6٤

Ζ٤

יב), ואל מממה על שהזכירה בלשון ימיד, שהרי כמבה בלשון ימיד, ויבמר בזרעו אחריו: שַׁבְּלְּבְּ וּגוּ, וַיִּלְּבְּ מִטְּשַׁבִּיבֶּס (שַׁס יִדְ, יע), דצר חֹחר ויוליטון צפניו, צפני חברחיו, כמו שנחת נגד שַבּוֹשָׁם שָּבָשׁ (חִסליס שַת, (קצ) ותחת כי אחב. כל זס מממ אשר אסג: ויוצאך בפניו. כאדס סמנסיג צנו לפניו, שנאמר וַיִּפַע מַלְטַּדְּ סָבֵּלְסִיס

שמש. לפי שקום דבוק נקודה רי"ם בממף, מורם של שמש, מקוס וריחת השמש: מלוס שלפשר לקיימס, לקיימנס (מכות י.): בעבר הירדן מזרחה שמש. בלותו עבר שבמזרתו של ירדן: מזרחה (I+) אז יבדיל. נמן לכ לסיום מרד לַדְּבֶּר שינדילם, ואף על פי שאינן קולמום עד שינדלו אומן שבארן כנען, אמר משם, (85) ממך מפניך. סרססי ודרשסי, לסיריש מפניך, גויס גדוליס ועלומיס ממך: – כיום הזה. לאשר אמס רואס סיוס:

אָבְאַנוֹנו מִוֹ בַמֹּבֹנִם בַאָּבְ וָבֵוֹי: לאַ־שָּנָא לְוִ מִשְּׁמָל שָּׁלְשָׁם וֹנָּס ** אָח־רֵעָהוֹ בְּבְּלִי־דַעַּה וְהָוֹא رَزُه שُوْلًا لَايُّلًا كِيْفُلُ الْكِيْل

اننځ اتات לְנוֹגָא מוֹן לַבְנוֹא נִאָבֶוּן מאטמל, ומבלפוני, וומרול מַדְּעָיה וְהוּא לָא שָׁנֵי לֵיה בולסול עַבְרֵיה בָּלָא

of these cities he might live: time past; and that fleeing unto one unawares, and hated him not in thither, that slayeth his neighbour that the manslayer might flee

ڂڟڗۿ؞: בּנּלְמֹּגְ לַנִּגְיּ וֹאָנוַינִילְן בַּבֹּמָהוֹ בֹאִמְנִי בּנּלְמֹגַ לְמֵּנִכָּם נִּבְוֹנִינַ ¿+ עַמִּישָׂר לְרְאִיבֵּוֹיִ וֹאָרַרְאַמָּת מִישְּׂרָא לְשֵּׁיִכֶּם רָאִיבַּוֹ וֹנִת ÄĽ_ËÂL

برخا خمناتا خمخمع يمتهد: בַּאָבוֹ וֹנו פֿגּנו בַּתַּגַבּנֹא בַאַנג

Manassites. and Golan in Bashan, for the Ramoth in Gilead, for the Gadites; table-land, for the Reubenites; and Bezer in the wilderness, in the

خظر ختر نهليخ: ** וְזְאָט הַשִּוֹבֶה אֲשֶׁר שֶׂם מִשֶּׁר וְדָא אוֹרִיִּקְא דִּסְּדַר מֹשֶּׁר בֵּדֶ

לַנְי וֹמִּבְאָּבְ:

Israel, when they came forth out of Moses spoke unto the children of statutes, and the ordinances, which these are the testimonies, and the

And this is the law which Moses set

before the children of Israel;

ದದ್ದು ೧ \$4_EE. ڗڟ۪ڶڰ۪ڂ ロゴメガゴ וְתַמְּשְׁפְּמִיִם אֲשֶׁר דְבֶּר מֹשֶׁה דְּמֵלֵיל מִשֶּׁה עִם בְּנֵי יִשְּׁרְאֵל

خُطَعَكُكِيل طَعَمُكُنُونَ لْتَانُكُونِ يُخْذِلُ فَتَلَائِمُ يَكُنُونُهُ لَلَّهُ يُعَالِمُ يُعَالِّمُ يُعَالِّمُ يُعَالِّمُ يُعَالِّمُ يُع dwelt at Heshbon, whom Moses and of Sihon king of the Amorites, who over against Beth-peor, in the land beyond the Jordan, in the valley

ದದಸ್ಪೆ: 🗆 : קמָבְ יַלְנָגָ יַמְבָאָבָ בָּבָּאַטַב אַשֶּׁר יוֹשֶׁב בְּחַשְׁבְּוֹן אֲשֶׁר חַבֶּּה סִיחוֹן מִלְכָּא אֵמוֹרָאָה דִּיָחִיב o+ פַּׁתְּוַר בְּאָבֵא סִיחֹן מֵבְלֵב בַּאָמִרִי לְבָבוּל בַּיִּת פַּעוּר בַּאָרַעַ בּהַבּב עַיּנְבְּן בּהָּגֹא מוּכְ בּנֵע בֹּהֹבֹבָא בַּוֹנִבְנִא בַּעַלְטַא

نَّمُلُمُّدٌ خُمُوَكُٰ لِيَا مُفَمِّدُنُ لِهِ: בְּחָשְׁבוּוֹ דִּמְחָאִ מִשֶּׁה וּבְנֵי possession, and the land of Og king and they took his land in they came forth out of Egypt; the children of Israel smote, when

ជុំក្រុក ឃ្វុំជូង: באמרי אַשָּר בּעַבר הַיִּרְהַן ر، מַנִי מֶלְנַי בּבֹּמָּוֹ מִנִי מַלְבֵּׁי מֵנִי מַלְבָּׁי בַּמְנִינוֹ מַלְבִּוֹ

מַדְנַח שָׁמִשָּׁאַ: אמונאט בלמלנא בונבלא וּוֹרִשְׁהַ אָּטַאַבְּקְוּ וֹאָטַאָבָרָאוּ ווּוִרות נְיִם אַרְעַיּהָ וֹנִי אָרַעַּ

Jordan toward the sunrising; Amorites, who were beyond the of Bashan, the two kings of the

۷ŧ

97

Egypt;

ئالطنا: אֹבלוֹ וֹתֹּבַבֹּנ הַגֹּאׁן מהוקר אַשָּׁר על־שָׂפַת נָחַל מערוער דְּעַל בּיף נַחָלָא

הוא קרמון: עוא באַנון וֹמִר סוּרָא בּשִּׁיאָון

Hermonmount Sion—the same is the valley of Arnon, even unto from Aroer, which is on the edge of

אַשְרָת הַפַּסְגָּה: (פּ) מְזְרְחָה וְעָּר יָם הְעָּרְבָּה מָחַה ערְנְחָא וְעָּר יִמָּא רְמִישְׁרָא

שׁבוני מֹמֶפּׁבַ מִינְימִיאַ: עַיָּבְבְּן וֹכִאַ מִימָּבֹא הֹבֹבֹא בַּיִבְבַּוֹלֵא

Pisgah. of the Arabah, under the slopes of Jordan eastward, even unto the sea and all the Arabah beyond the

(++) וזאח החורה. וו שקום עמיד למדר המרפרשה וו:

(P) אלה העדות וגרי אשר דבר. סס סס משר דבר בלמסס ממלריס, מור ושנמס לסס בערבות מומב:

(TP) אשר בעבר הירדן. שסול במורה, שסעבר השני סים במערב:

حَمِّمِينَٰם: تنبع بذهبك بجنه بهمك تفحيا انهديا ذههك بياء حدس رزيجيد يجزأبت شير بشريجا يهتيد جلدا سيرس بهريجا بد וּיִבְּרָא מִמְּעַ אָּלְבַּלְיִהְּרָאָלָ

בּאַנוֹכֶם שַבְּמִיכוּן יוֹמָא בין וְמִילְפוּן لْمُس_שَמָהֶפֶּׁהָ,ם كُنْمَنْهُ لَنْש لِيرَبْهُ لَـٰهُٰتُهُ فُمَجْرِهِ וּלָרָא מְמָּטִ לְכַּלְ וֹמָּרָאֵלְ

observe to do them. that ye may learn them, and which I speak in your ears this day, the statutes and the ordinances and said unto them: Hear, O Israel, And Moses called unto all Israel,

ַ יְהְוָה אֱלֹהַינוּ פְּרָת עִמְּנִוּ בְּרֵית יִי אֱלַהַנָא גְּזַר עִמַּנָא קִיִם בְּחֹרֶב:

The LORD made not this covenant covenant with us in Horeb.

The Lord our God made a

אָכֶה פָּה הַיִּיִם כַּבְּנִנּ חַיֵּים: עַבְּרָיִת תַּוְאָת בָּי אִהְּנִוּ אֵנְתְּוִנוּ יִתְ קִּנְמָא הָבֵין אֵלְתֵין עִּמִּנָא לְאַ אֶת־אֲבֹהֵינוּ כְּרָת יְהֹוֶה אֶת־

כובלא בלומול: אַנּטַּלאַ אַכָּנוֹ כַּאַ נְוָמָאַ בֵּנוֹ לא מם אולבינולא לונ וו

us, who are all of us here alive this with our fathers, but with us, even

בְּבַוֹר מִמָּוּך הַאָּשׁ: פַּנָרִם בְּפָּרִים דַּבֶּר יְהַנְיָה עִּמְבֶּם עַמְלֵלְ עִם עַמְלַלְ עַלְּיִלְ יִנְּ

אמכון בשורא מנו אישקא:

afraid because of the fire, and went the word of the LORD; for ye were at that time, to declare unto you I stood between the Lord and you

face in the mount out of the midst

The Lord spoke with you face to

—ərh ədr to

.: Saniyae—tanom eta otai qu toa

מפּׁנָג עַאָּה וֹלַאָ_הַּלִיטָּם בַּעַר ŪĻί% د ځټل אָנְכָּג מְמָּב בֹּגוֹ נִבוֹנְיִנ וּבֹגוֹנִכִּם אָנֹא נִינִינִג פֿאָנם בּגוֹ מִגמֹנִא

וֹלָא סַבְּיַלְשִּיּוֹ בַּמִּיִרָא לַמִּימָר: אָב. בַּבוּלְטוּן מוֹ בַּבָרם אִימָּטֹא לְחַנְאָה לְכֵּוְן יָת פּּהְנָמָא דַּיִינָ בּגֹ וּבֹנוֹכוֹן בֹּמֹבַּנֹא בַעוּא

Elyon, see page 158. The Ten Commandments are presented here in Ta am Tahton. For the Ten Commandments in Ta am

おびし おび

עובאטוו מאָבוֹא מגבוים מבווע מַאַבּוֹאַ

Egypt, out of the house of bondage. drought thee out of the land of I am the Lord thy God, who

ر جَهِ نَتُرْت جُكِ هُجُنُرت هُتَرُت جُهُ بَهِ، خِلَا هُجُهِ هِيَدًا قِد : ◘، "ێڂٙ؉ٙ

before Me. Thou shalt have no other gods

(3) לא את אבוחינו. בלנד כרמס' וגו', כי ממנו:

\$4_\$\displays

- במוכר ללוקם, סרי המוכר עלמו מדבר עמכם: (+) פנים בפנים. אמר רבי ברכים, כך אמר משה, אל מאמרו אני מעעה אמכם על לא דבר, כדרך שהשרשור עושה בין
- (a) לאמר. מוסג על דבר ס' עמכס בסר ממוך סאש לאמר אנכי ס' וגו' ואנכי עומד בין ס' וביניכס:
- (ד) על פני. בכל מקום אשר אני שם, וזהו כל העולם. דבר אחר, כל זמן שאני קיים. עשרה הדברוח כבר פרשחים:

בַּמָּנִם מִתַּחַת לְאֶבֶּץ: וֹאַמֵּׁרִ בֹּאָבוֹא מִטְּׂטִנוּ וֹאַמָּר וְצַבְּאַנֹהֹא מִנְּנַה ँ तृथाद्वेत श्रुष्ट्राट इष्ट्रेय्वं । वर्षेष्ट्र ह्या ַלָּא<u>ִ</u> עַּהְּהֶּשְׁעַ לְּוַבֵּ בְּּסְבֹּעְ וּ בָּבְעַ לָּאִ עַהַּבָּגִּג לְנִּ הֵּנִלְם כַּבְ

ረዉ‡፠፡፡ לונם וֹמּלְ מִּבְמָהִם וֹמּלְ וַבְּמֹנִם אָל קַנָּא פַבור מָנָן אָבוִינו מַלַ_ و بَهِ جِينَ فِي هِنَا يَبِي الْمُعَالِمِ الْمُعَالِمِ الْمُعَالِمِ الْمُعَالِمِ الْمُعَالِمِ الْمُعَالِمِ الْم **く※_** はぬばばばし إيات

(८,

لْمُشِد بَامُدٍ ذِيْخُفِرَهِ ذِيهُ لَكُرُ

מַלְנַת לַאַּבֹּתֹא:

%
 מַהְּלַמִּוֹ בֹּנִיֹא לַמִּשְׁהָּוֹ בַּעַר והל בו ובישאי לשנאי פר ון וֹמֹלְ בַּר טַלְינַאָּי מֹסְׁמַר שוְבֵּי אֲבְּבַוֹן מַלְ בָּנִין حُمُ نَفُتِيد خُدِيا لَحُمُ نَفُخُنَتُنا

מגועו)[ל, לְבַבְּעַה, נּלְלָּהָב, פּפּיִבָּר: וֹמֹכוּג מוכוּ לַאַּלָפֿוּ בַבוּוֹ

בׁוּנמׁו בֹאָמוּני לַאָּלֹבֹא: לָא שׁימִי בֹּמִּמֹא בַּיִּיָּ אֶבְּבִּרָּ

לְמִּנִּיֹא אָבוּ לָא וֹוֹכֹּוּ וֹוֹ וֹע

¿dławiu dan regit i

: خاٹا ڈ، خ تم מַּמְטִׁ זֹמִנִםְ טַּמְּדְבְ וֹמְמִּנִי כַּבְמַמְאַ וִמִּוֹ טַפְּבְׁטַ וַעַמְּדְבַ וֹמְמִנְיִם כַּבְ

לממש ועונ אמו למלוני lādde luite iddit lēc אַט יִלְרָה יִלְרַמָּר וְעָּבְיָה אָלַטַבּ לָא טַהַּבוּג פַֿלָ הַּבוּגָא אָלהֶיף לָא תַעַּשָּׁה כְּל־מְלָאּכָה נוגמא מִבוּמֹאִנו מַבּּטֹא טַבוּם נֹיֹ וְיִוֹם עַמָּבֹימָּי שַּבְּתוּ לַיהוָת

> under the earth. beneath, or that is in the water heaven above, or that is in the earth likeness, of any thing that is in graven image, even any manner of Thou shalt not make unto thee a

generation of them that hate Me, third and upon the fourth upon the children, and upon the visiting the iniquity of the fathers Lord thy God am a jealous God, them, nor serve them; for I the Thou shalt not bow down unto

commandments. that love Me and keep My thousandth generation of them and showing mercy unto the

that taketh His name in vain. LORD Will not hold him guiltless the Lord thy God in vain; for the Thou shalt not take the name of

commanded thee. holy, as the Lord thy God Observe the sabbath day, to keep it

all thy work; Six days shalt thou labour, and do

٤٦

71

π

but the seventh day is a sabbath

maid-servant may rest as well as that thy man-servant and thy thy stranger that is within thy gates; thine ass, nor any of thy cattle, nor thy maid-servant, nor thine ox, nor daughter, nor thy man-servant, nor thou, nor thy son, nor thy shalt not do any manner of work, unto the Lord thy God, in it thou

(12) שמור. ובראשונות הוא אומר וכור, שניהם בדבור אחד ובחיבה אחת נאמרו, ובשמיעה אחת נשמעו (מכילחא בחדש

خظيك:

٣٠٢

بْرَمْحُثْكِ:

رَهُلٰٰٰٰχ: (٥)

אָלְבַוֹיף לַשְּׁוֹא

ជត់ដើរ]ៈ (០)

حَمِّشِد عِنْكِ بَارِي هُرِيْنِهِ:

ַ שְׁמָוֹר אָת־וִּים הַשַּּבֶּּת לְקּדְּשִׁיּ

וְהַנְהַ אָהַ אָמֶרְ־יִשְּׁאַ אָתַ־שְּׁלָּוֹ

פ"ו): כאשר צוך. קודס ממן מורס במרס (שבת פו:):

ַ <ַהְּמִּוִּע אָּע_וִיִם עַמִּּבֶּע: (o) هذر چل خلك משָׁם בְּנֶר חַזְּקְת יִבִּוְרַעּ נְמוּנְת مَ مِعِنَاتِ رَبَعُهُ إِنَالِم هُرَارًا * ון אַלקדר למעבר וָת יוֹמָא יבְדְרַע מִרַמַם עַל בֵּן פַּקּדָרְ מֹבֹבַא בוונוטא

keep the sabbath day. Lord thy God commanded thee to outstretched arm; therefore the mighty hand and by an brought thee out thence by a Egypt, and the Lord thy God thou was a servant in the land of And thou shalt remember that

بْدَيْد هُمِيْنِك بَيْدًا خُك: (م) ונשב לְּךְּ עֲלֵ הְאָדְלְּה אֲשֶׁוּ خُطْمَا، نَكُلُدُكُمَّا نَصُلُكُ بَخُطِمًا ڲۮڷڒڮ ※口・※八・下 لقال لاقل تول

ځك مَم هَكُمُه كَــنُ هُمُكِك نَكِيرَ כול יוֹמִב וּבָדיל דְּיִישַׁב.

God giveth thee. upon the land which the Lord thy and that it may go well with thee, thee; that thy days may be long, as the Lord thy God commanded Honour thy father and thy mother,

shalt thou bear false witness against

Neither shalt thou steal. Neither

Thou shalt not murder. Neither

shalt thou commit adultery.

ਨ੍ਹਾਂ <u>ਪੂ</u>ਸ: (ਰ) 42 91 CXAL

^{עז} הְּנְאֲרֵ: (ס) וְלֵאׁ הִּנְיְבֹ: (ס)

ختيك

סְבַירוּהָא דִשְקַרָא: עלווכ ולא עסבור בחברה לא טַלַמּוּל נַפַּשׁ וַלָּא טַנוּף וֹלָא

any thing that is thy neighbour's. maid-servant, his ox, or his ass, or his field, or his man-servant, or his thou desire thy neighbour's house, neighbour's wife; neither shalt Neither shalt thou cover thy

81

۷t

thy neighbour.

ַממישי אֶל־בֶּלְ קְּתַּלְבֶּם בְּתַּר מִתְּוֹךְ עָם בָּלְ קְתַּלְכוֹן בְּשִוּרָא מִגּוֹ אָת הַוְּבְּרֵיִם הָאֲבֶּה וּבָּרְ יְהְנָה יָת פִּהְנָמִיִּא הָאִבְּין מִבִּיל יִיָּ هُمَّد ځتين (٥) لمَحُدُه رَهُمُن إِمَادُهِ رَتُمْدِهِ لَحُدِينَ الْمُحَدِينَ " וְלֹא תְּחְאַנֶּׁה בֵּית רַעֶּׂף שְׂדֵהוּ תָרּוֹג בַּית תַבְּרֶךְ תַקְּלֵיה

₩X: (a)

ולא_קענה

بنشديد نجح يحنتجتك:

كبك، هَحْدَثُه نيكِختيا كِن:

two tables of stone, and gave them no more. And He wrote them upon with a great voice, and it went on cloud, and of the thick darkness, of the midst of the fire, of the all your assembly in the mount out These words the Lord spoke unto

אַבֿוִים וֹיִשׁנִים אַלָּיִי: لْذِي نُصِّكَ لَنْخُنْجُتُ هَذِ عِبْلُكِ لِذُي هُمْ مَا يَخْتَحُونِا هَذٍ فَتَالِ للهُم سُمَّا لَسُمَّلُهُم كَابِح الْلَهُ عَلَيْهِ مُثَنِّه مَثِيْهُ فَلَيْ لَكُمْ فَلَهُ عَلَيْهِ لَ

שְבְמִיכון וְסְבִיכון: ילבילטיו לוטי כל בישו שַׁמְּנִכֹא וֹמִנֹגא בֹּמֹנ בֹּאִנְמִּטֹא וּנְהָנְה בְּמִמְּמַהְכִּוּן יָה קַלָּא מִנִּוּ

tribes, and your elders; unto me, even all the heads of your burn with fire, that ye came near darkness, while the mountain did the voice out of the midst of the And it came to pass, when ye heard

شخقدكت لنظتركت: לאָה וֹטֹלוֹבְנוֹ אָבָוּ כֹּבְ_וֹאָהָוּ ٥٥ باونا ŪЦЩĖ آذكد %U_<u>I</u>dl

(פו) ווכרח כי עבד הייח וגר. על מנח כן פראך, שמסים לו עצד וחשמור מנוחיו:

וֹלָאַ עַּטִּטְׁרַ אַּהָטִי בַהָּצְׁ (סִ) וֹלָאַ עַטִּטְתָּיִר אָטַע עַבְּבָרְ וֹלָאַ

(16) כאשר צוך. אף על כיצוד אב ואס נלמוו במרס (סנסדרין נו:), שנאמר שָט שָט לו מק ומִשְׁפַע (שמות מו, כס):

(עו) ולא חנאף. מין לשון נימוף מלם במשת מיש:

(18) ולא חחאוד. לא מירוג, אף סיא לשון ממדס, כמו נֶמְמֶד לְמַרְטֶׁס (בראשים ב, ע), דממרגמינן דְּמָרַנֵּג לְמֶמֶוַיִי

לְבַבְׁטְוִם בּטְוֹםו פּוּמִבּי: הקצ"ה אינו כן, לא היה פוסק, ומשלא היה פוסק לא היה מוסיף, כי קולו חוק וקיים לעולם. דבר אחר ולא יסף, ולא הוסיף (91) ולא יסף. מחרגמינן ולה פסק, [לפי שמדח בשר ודס הינו יכול לדבר כל דבריו בנשימה החח, ולריך להפסיק, ומדח

אֶלְיָנִים אֶנַרְהָאָדָם וֹהָי: עּיִּנִם עַנִּיע בֹאָנוּ בִּיִּייִבְבַּּרַ נְאָתַ לַלְוִ מְּטֵּהְנִוּ מִהַּוֹּלִי תַאָּשׁ יי אָלְהַינוּ אָת־כְּבָרַוּ וְאָת־נְּדְלִוּ נהאמרו הן בובאָנוּ

אָקִבוּנוּ מִּוִע וֹמִטְנוּ: אַנַהַנּנּ לִשְּׁמֵעַ אָת־לִּוֹל יְהַנְיָה וְשְּׁמְּה לְמָּה בָּי הָאָּבְלֶנִיּ

בְאָמְ בְּנִוּנוֹ נוֹנִינוּ: אָלְנְיִם עַנְּיִם מְּנַבְּר מִשִּוֹבְ מֵנִמָּרָא בַּיִנְ פַּיִּמָא מִמַבְּיִלְ מִיּנִ خَر خَر خُر خَمْ ل يُجَمَّل مُخَمَّد مُخَرِّم طيح يُحَد مَا خَرِ خَمْنُ * يَمْمَم كَر

אָבְעַנוּנוּ אָבְגַיִּבּ וְמִּמָּמִתוּנוּ וֹמְמָנוּנִי אْݣِرْدْد אْنِ خَٰرٍ אَٰٓמָּڎ نَٰבَجْد نَٰكِبُك أَنْ خُرِ يُدَمَّرِدٍ نَنْ هُٰذُنَاهُ مَقَٰكَ י אַמְר יְדוְנָׁר אֶלְנִינוּ וְאָשׁׁו שֹׁבַבֶּּר וֹן אֶלְנִילִא וֹאַשֹּׁ שַׁמַלָּיִלְ הִמָּלָא יִיּאַשׁ

حُدِ لِمُمْلِ لِيَقْلِينَ تَثَلَ لَاهُلَ لَحُلُهُ لَا يُرَاكُ تَالَهُ لَا خَرِ فَنَوْمَا مَمْمُ ثَلَالًا لَـٰمَوْرِدِهِ ַ<u>ה</u>ֹׁסָּהֹטֹּוּ אָטַ לְוָכְ צַּבְּרָ, עַהָּם « בַּבַבּבבב אַלְגִי וֹנְאָמֵב וֹעוֹנָע אָלָג פַּטִּוֹמִגכִוּן בַּמִּלְגְוּטַכִוּן הֹמִּג

למם ולבניםם למלם: מִּגִּוִנֵּוּ בְּלְ-חַיֵּמְנִים לְמָּגַן יִימָּב פִּמּוֹדִי בְּלִ יוֹמֵנִא בְּדִיל דְּנִישִּב לְחִוּן וְלְבָנִיחוּן לְמָּלְם: عد كٰنلَّةُك بَيْنَ، لَكِيْمُثِكَ يُحْكِدُكُ كُمْلُمَحَ كُمْلُمَحَ كُلْمَا نَكُمُ مُنْ أَنْ خُدِ

ڬۿڷػ؞ڎڡ: לב בוב אָבוֹר לְבָהַם שִׁוּבוּ לְבָהַם אִינִיל אִימִר לְהוֹן חִּיבוּ לְבוֹן

> נֹ גֹם אַׁנֹאֵא נִמִטְׁלַנִם: וְמֹא עַבוּוֹ עַוּנֹא אָבוּ מִמִּבִּנִ מִימִבוּיה שְׁמִלְּאָ מִינִי אָיִשְׁמָאַ לט ללבוצ ולט בדוטוצ ולט לכ تَعْمَلُ عِنَا لَيْهِ عَنَائِتُهِ لَا يُعْرَلُهُ

אַנוונא: מומבא בון אַלְבוֹלא מוָע מוֹנִינוֹ מוְסִפּׁגוֹ אַנְטִוֹא לִמִּאָמִה זִט פֿב אַגמֹעֹא בֿבֹעֹא בַבֹּעָא אָם וכמן למא נמוח אַבו מיכלננא

אַגמּטֹא כֿוֹטַנֹא וֹאִטַׁלַוּם:

ולַלבֿיל וְנַעָּבִיר: كَالَا هَفُكِ الْمُثِمَ عَنْ خُرِيَّةُمُكُ كُلَا هَفَ الْمُقَمَ ثَنَ خُرِ لِيَنْقِكُ

ממו אַנוֹלונו בַּלְ דַמַלְילוּ: וֹאַמֹּר וֹוֹ לִוּ מִּמִׁנִּהַ בֹּבֹתׁוֹ וֹעַ נּיִשְׁמֵּׁמְ יְהְנְּתְ אָנִי קַּנְלְ גִּבְּבִינְכְּם וּשְׁמִיעַ בָּבָּה יִיָּ יְנִי בְּלָ

מֶּגְיִישֶׁן וְּחָיִּהְ לְבָּבְּם זְּנִר לְמָּם לְזִי דִּיהֵי לְבָּא חָדֵין לְהוֹן

ځېښځترديا:

doth speak with man, and he liveth. fire; we have seen this day that God His voice out of the midst of the His greatness, and we have heard God hath shown us His glory and and ye said: 'Behold, the LORD our

God any more, then we shall die. we hear the voice of the Lord our for this great fire will consume us; if Now therefore why should we die?

the fire, as we have, and lived? God speaking out of the midst of Raivil heard the voice of the living For who is there of all flesh, that

thee; and we will hear it and do it.) LORD our God may speak unto shalt speak unto us all that the LORD our God may say; and thou Go thou near, and hear all that the

that they have spoken. unto thee; they have well said all people, which they have spoken heard the voice of the words of this and the Lord said unto me: 'I have your words, when ye spoke unto me; And the Logo heard the voice of

children for ever! be well with them, and with their My commandments, that it might this alway, to fear Me, and keep all Oh that they had such a heart as

Go say to them: Return ye to your

אליו מאסבה, וכי לא היה יפה לכם ללמוד מפי הגבורה, ולא ללמוד ממני: (24) ואח חדבר אלינו. קַּמַּשְׁמֶס אַמ כמי כנקנס, שניצמערמי עליכס ורפימס אַמ ידי, כי ראימי שאינכס מרדיס להמקרנ

خليشڭك: خُجُدُا جُمُد جُرِدْ، رِبِنَا كُرِيُاتِ خُجُدُمْ يَجَرُبُ يُعْرِدُ كِيرِا لْلَاظِمُهُمُ لَا يُخْرُطُنُوا لَمْمُوا لِيَرَدُهُ لِيَرَدُونِوا لِيَمْخِيرِا אַלְיִף אַָת בְּלְ־תַמִּצְּנְתְ וְתַהָמֵים עִּמָּף יָת כְּלְתַפָּקידָתָא יִקְנְעֵיָּא

וְמָּגוֹ וּשִּׁמִאָּג: ימון ישמאל: יְהְיִה אֶלְהַיִּכֶם אִּנִיבֶּם לָאִ שַׁבְׁהִי בִּי אִלְּהַבִּוּ יִנִיכִּוּ לָאִ שַּׁבַּהִוּ יְּשְׁמְרְתֶּם כַּאְשֶׁרְ בַּאָשֶׁר צְנָה וְחָמְרוּן לְמָעֶבֶר כְּמָא דְפַבּיר

נמום בֹּצִבוֹא צַּמִּב טַּיִבְאָוֹ: שْשׁנוּגן וֹמָוִב לַכְּם וֹעַאָּבֹכִשׁם צַּטִּיִנוּוֹ וֹנוֹמָב לַכִּוּן וֹמִינַכוּוּ هِ جُرِيَادِدُه جُنُدُه فَكَرْدِه خُرَامًا جُرُيَدِهِا نُنْدِيا فُنُدِيا خَلَادِ جَمِرً תَيُٰدِا هِنُونَ خَذِنَ بِمِيْنَ جَمِرً אَنْרِ سُهُ بِوَوَرَبُ

ע וְתַּמְשְׁפְּטִּים אֲשֶׁר צְנְה יְתְוֹה דְפַבֵּיר יִין אֶלְהַכוֹן לְצִּלְפָּא 正は太に ニススに

ݙݙݙ בְּאָבֶּאְ אֲמֶהַר אַמֶּם עַבְּרָים שָׁמָּה עַבְּרִין לְחַמָּן לְמִירְתַה: \$\$ בِيَرَقُو خُرَقِي هُنُكُو جَمَّمَٰهِ لِهَ نُنْدِيا خِفُمُونِ خَهَلَمْهِ لَهُ فِي الْ

וּאָבבׁן וֹמֶנב: بدًا خِرَادِ خِر نُمِّر لَاذُنَّا بَرْمُمًا אַמָּר אִנְכָּי מִצְּנֶּשׁ אַמִּדְ וּבְנְדְּ וּפִפּוּדְוֹהִי דַּאָּנָא מָפַפּירָ לְדְּ ء לִשְׁמֹר אָת־בְּל־חֻפִּתְיוּ וּמִצְּוֹתִיוּ אֶלְחָדְּ לְמִשַּׁר יָת בָּלְ קִיְמִוֹתִי جَفَعَا مَرَبُهُ هُمَا بُمَيْنَ هُجُنُرَا جَبَرَ بُمَبُمَرُ عَبَهُ

וּרְבֶּש: (פּ) אַּבִמְּׁעָבְ בְּבֶּבְ אָבְתְּ זְבָּעִ עַבְּיִבְ בְּבָּבְעִינְהַ בְּנָבְ אָבָתְ הַבְּבָּגִאָ מְאָר כְּאֲשֶׁר בְּבֶּר יְהְנְיִר אֱלְהַיִּ לִחָּדְא כְּמָא דְּמַלִּיל יִן אֶלְהַא ء אָהֶר ווֹסָב לַבְּ וֹאָהֶר שֹבְבֹּוּן לַמִּהָבִר בּווֹסַב לַבַּ וּבַשׁפֿׁיוָן لْمُمَمْنُ نَمْلُهُمْ لَمُمَلُكُ حَمَّمِينَ النَّاكَةَ مَ

י יְהוָהוֹאָקְה: ععد هُمُم نَهْلَةُ ذِي نُعِلَ اللَّهِ اللَّهُ عَلَيْكِ اللَّهُ مُلَّالًا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

بْعُضِٰ قَدْ يُولِٰ بَقِهِ ثِيُ يَعِدُ ثِي إِنْ مِنْ مِنِهُ مِنْ كِيْرِيْ يَهِٰ يَرْهُ مِنْ كِيْرِيْ يَهُولَان

ומול בּאַבְעָא דְּתַירָתוּן:

ביושנם ובא שפטובשא טומוא ובוניא

سَدُنك بكندح كتنك حدل ببشك:

אַט יִבְרָ יִבַר בְּרָךְ כֹּלְ יִמֶּי

—1i ssəssoq in the land whither ye go over to teach you, that ye might do them the Lord your God commanded to statutes, and the ordinances, which Now this is the commandment, the

prolonged. life; and that thy days may be and thy son's son, all the days of thy command thee, thou, and thy son, and His commandments, which I thy God, to keep all His statutes that thou mightest fear the LORD

in the land which ye shall possess.

and that ye may prolong your days

and that it may be well with you,

commanded you, that ye may live,

Ye shall walk in all the way which

aside to the right hand or to the commanded you; ye shall not turn the LORD your God hath

Ye shall observe to do therefore as

may do them in the land which I thou shalt teach them, that they

statutes, and the ordinances, which

But as for thee, stand thou here by

the commandment, and the Me, and I will speak unto thee all

give them to possess it.'

the Lord your God hath

30

and honey. thee—a land flowing with milk thy fathers, hath promised unto mightily, as the LORD, the God of with thee, and that ye may increase observe to do it; that it may be well Hear therefore, O Israel, and

GOD, THE LORD IS ONE. HEAR, O ISRAEL: THE LORD OUR

שְׁבְׁפּׁן מֻלְ תַּמִּיִם שְׁפְּׁם בְּרִירֶה לְקְרִיׁתְ בַּלְּם בְּשֵׁם הִי (לפניה ג, מ), ונחמר צַּיּוֹם הַהוּח יִהְיָה ה' שְׁמָד וּשְׁמוֹ מֶׁמָד (זכריה יד, מ): (+) די אלהינו די אחד. ס' שסוא אלסינו עמס, ולא אלסי סאומות עובדי אליליס, סוא עמיד לסיות ס' אמד, שנאמר כִּי אָז

- :4447 بخُخْرِ رَفَهُكَ بِحُجْرِ رَفِهُكِ بِحُجْرِ رَحُمُكِ: لَجُنَاتُ مُن نَالِن كُمْ إِنْكَ لَمْكُنَاتُ فَحُمْ ذِخُكَ
- مُعَدِّد كِك بيمُم تدا مَح كِجُك: י וְהְיֵנְי הַדְּבְרֵנִים הָאַבֶּר אֲמֶּב אָנְבָּי יִיהוֹן פּּהָנְטִיּא הָאִבֶּין בַּאָנָא
- tîl itati itati ל וְאַנְּנְעָם לְבֹּנְיִנְ וְדִבְּנִנִם בָּם יִנְתַנֵּנִוּן

مُعَنَٰكُ بَابُتُ مِحْ حُرُحُكُكَ :

- بجثرانيك: بخفيد فعيدنه بخفهففك خظفظ ĊĊ,ÛĿ **4**tt الأتأذر
- קטטפֿת בַּין עַינֶיף: خنفخدا قدا مَنك: « ילַאָּנִי מַלְ־יִּגִינִ וּיִינִן וֹיִנִינִ וֹטִׁלֵּמִּבְׁיִּנִּין לְאָּיִי מַלְ יִּגִּינִ וֹיִנִינִן
- על־מְזְּוֹת
- لْمَيُّهِ جَرَّ بَرْبِيَّكَ الْمِثْلَةِ هُمِيْنِكَ لَيْنَاءِ هُلَاءً بَمْنَاكِكُ يَنْ هُمُنَكَ : خلتال خان: ىخىممانىك: (م) لنظخة ĖÒËL قنكك زيديرودرا
- ומלת אַמֶּר לאַ־בָּנִיתָ: בְּלֵא בְנִינְא: لَجْمَةُ كُلُّ لَا ثُلُّكُ مُلْدُلُ لَا يُعْلَىٰ كِيْنُوا ذِلْ كَلِّذِيا لَكِلْكُا لَهُكُا לְאַבְנֶינֶהְ לְאַבְנְינֶם לְוֹגִּינֶת לָאַבְנָינָם לְוָגִּּטִם וּלְוֹגָּמָב or 常く_Linkにん ַ נְאַבַּׁמ לָאַבַּמֹא בַּלַוּנִם כָאַבְּטִיטַבַּ

- thy soul, and with all thy might. God with all thy heart, and with all And thou shalt love the Lord thy
- upon thy heart; command thee this day, shall be And these words, which I
- liest down, and when thou risest up. walkest by the way, and when thou in thy house, and when thou shalt talk of them when thou sittest diligently unto thy children, and and thou shalt teach them
- for frontlets between thine eyes. upon thy hand, and they shall be And thou shalt bind them for a sign
- upon thy gates. the door-posts of thy house, and And thou shalt write them upon
- which thou didst not build, give thee—great and goodly cities, Abraham, to Isaac, and to Jacob, to which He swore unto thy fathers, to God shall bring thee into the land And it shall be, when the Lorp thy
- סום פומר, פום יִשוּעוֹת פַשְׁם וגוי (מסלים קמו, יג) בְּבֶם וְיָגוֹן פָׁמָבָם וגוי (שם ג): ובכל מאדך (ברכוח שא:). דבר אחר ובכל מאדך, בכל מדה ומדה שמודד לך, בין במדה עובה בין במדה פורענות, וכן בדוד ובכל נפשך. אפילו הוא נועל את נפשך: וובכל מאודך. בכל ממוגך, יש לך אדם שממונו הביב עליו מגופו, לכך נאמר מנימו וסולך לו (ספרי לב): בכל לבבך. בשני ילריך. דבר אחר בכל לבבך, שלא יסיס לבך חלוק על סמקוס (ספרי שם): (3) ואהבה. שַשֵּׁס דִּבְרִי מחֹסבֹס, חֹינו דומס עושס מחֹסבַס לעושס מירחֹס, סעושס חֹלל רבו מירחֹס, כשסוח מעריח עליי,
- אנכי מציך היום. למיסיו בעיניך בְּדְיוֹמְגְמָמֹ ישנה שמין מדס מוֹבְּנֶה, מלמ כמדשה שהכל רנין לקרממה (מפרי שם). דְיוֹמְגְמָמֹ (6) והיו הדברים. ומסו סמסבס, וסיו סדברים סמלם, שממוך כך ממס מכיר בסקב"ס ומדבק בדרכיו (פפרי לג): אשר
- בשבמך בבימך ובלכמך בדרך, דרך מרן דברס מורס (מפרי שם), ומן שכיבס וומן קימס: מפל (ספרי לד): - ובשכבך. יכול אפילו שכב צמלי סיוס, מלמוד לומר ובקומך, יכול אפילו עמד בחלי הלילה, מלמוד לומר שנחמר שְׁבִּי שְׁבִּי בֶבֶבּ יִשְׁרְבֵּל וגוי (מלכים־ב ב, יב): ודברה בם. שלח יהח עיקר דבורך חלה בס, שַשֵׁם עיקר וחל פַּשְשַׁם בְּנַי שַּמֶּס חַׁל מִשְּׁלוּ (דברי סימיס־ב כע, יא), וכשס שהחלמידים קרוים בניס, שנאמר בניס אחם לס' אלהיכם, כך הרב קרוי אב, (לקמן יד, א), ואומר בְּנֵי שַּנְּבִיאַים אֲשֶׁר בֵּיִת אַל (מלכיס־ב ב, יג), וכן בחוקיסו שלמד חורה לכל ישראל וקראס בניס, שנאמר (ספרילד. קידושיןל.): לבניך. אלו המלמידים, מלינו בכל מקוס שהמלמידים קרוים בנים, שנאמר בְּנִים חַׁמָּם לַם' מֵלֹבִיבֶם (ק) ושננחם. לשון מדוד סום, שיסיו ממודדים בפיך, שלם ישלרך לדס דבר, לל מסל לריך לגמגס בו, ללל למור לו מיד מלות המלך הבאה במכתב:
- פרשיומיסס נקראו ממפח, ממ בכחפי שחיס, פח באפריקי שחיס (סנסדרין ד:): (8) וקשרחם לאוח על ידך. אלו מפילין שבורוע: והיו לשמפח בין עיניך. אלו מפילין שבראם, ועל שם מנין
- ٠٩.): (9) מזווח ביחך. מוום כמיב, שלין לריך לכל למם: ובשעריך. לרצום שערי מלרום ושערי מדינום ושערי עיירום (יומל

78

رِي لِهَٰ خُرُةُ لَا خُرُدُ لَا لِيَا لَا يُحْرِي لِهِ مِنْ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ ال ַ בְאַבְּטְבֶּאָעָ נִּדְרָע עַ עַּהְנִים אָהָּב מִבְיִנִיא וֹעִפָּגו פֹסִגלו צַּלֹּא بْرَفِيه مُرْيِّيه خُر_مبر يُخَمِّد

יי לא טלכון אַטָּנוּ אָנָנוּם

עֹהְבָׁר יַבִּהָּמִׁנְ יָשְׁהָּבֹׁהֹ:

לגּבשׁא וֹשׁיכוּל וֹשֹמְבַּע: פֿסַלְטַא פֿרָמִין וְזִימִין דְּלָא ובשון מכן פכן סוב בלא

בְּמִבְּבוֹם מִבּוּנו מַבְּצוּנוֹא: אַמּבוֹ עולגאַנּ מִאָּבוֹ מֹלִבוֹ מִלְנִים בּעַלְטֹא בּוּג בַּאַפַּפֿנ מִאָּבַהֹא تَهِمُد ذَلِهِ هَا مَضِجَه هُمَا يُعَلَّمُ هُمُومِمِد ذِلَه يَجَمِّهُ مَمْثِهُ، يَهُ

שׁפַּלְע וּבִאָּמִיה הָלַיִּים: מִרְיִנְיִנִי מֵלְנִינִי מִינֵיא וֹאָנִוּוְ זִּר זִיְ מֵלְנִוּרְ מִּדְנִוֹלְ מִּלְנִוּרְ מִינְנִילְ

אַבוּגִים מָאֶּבְבִי, בַּמְּמְּנִם אַמֶּג מִפּּמִּנִים מָמָּמִיּא גַּבְסַטְבָּנִיכִּוּ! בַּאַ הַבְּבֵּוּן אַבְּנֵין אָבִרֵּיִ בְּאַ בִּינִם בְאִ בִּיבִּין בְּעִב מִּמְנִיּא

المُكْرِيْرُكِ خِكَ لْنِمُثَرَبُكِ مُمْرَ فَلْا لِيرَاثُمُ يَارِدُ هُرُبِكَ فِكَ نَاهِمُ مُذَائِكًا خْد هُم طَثْم نُعِزْتِك هُمِيْنَكُ هُدِد هُمْ طَثْم لِنْ هُمْنِكُ

ממל אפּי אַרְעָּא:

גַלְאַ חָנַפֹּוּ אָת־יְהֹנָה אֱלֹהַיכֵם לְאַ חָנַפּוּן קַּדְם יִיְ אֱלַהַכוּן
 גַלַאַ חָנַפּֿוּ אָת־יְהֹנָה אֱלֹהַכֵּוֹ לְאַ חָנַפּוּן קַּדְם יִיְ אֱלַהַכוּן
 בְּאַשֶּׁר נְסִיהֵם בַּמַּסְה: בְּמָא דְּנַפִּיתוּן בְּנְפִיּתְא:

ע שְׁמְוֹר הִשְׁמְרוֹן אָת־מִצְוֹת יְהְוָה מִשְּיִר הִשְּׁרוֹ יְת פּקּוֹדִּיְא דִּייִ

אֶּבְעַּיִּכְיִם וֹמִּגְעַיִּנִי וֹעֲפֵּוּ אִמְּבִר אֵבְעַבְּוּן וֹסְטִּגִּוֹטִיִּה יִפְּנְמִוְטִיִּ

ZÄŻĊĊĊĿ: אָט הַאָּבֶּץ הַמִּלְּה וְמִירָה יָה אַּרְעָּא מִּלְהָא דְּקַיִּים sı יְהְנְהַ לְמַתְּן יֵישֶׁב לֶבְ וּבְאָטַ יִּיְ בְּדִיל דְּיִישֶׁב לְךְ וְתִּיעוֹר لمُشِينَ يَنْشِدِ لِيَهْبِدِ خُمْرَزِ لِيَمُدِيدِ لِحُمْدِ بِلِنَعَالِ كَلُهُ

—bəfisites plant, and thou shalt eat and be olive-trees, which thou didst not didst not hew, vineyards and cisterns hewn out, which thou the which thou didst not fill, and and houses full of all good things,

house of bondage. of the land of Egypt, out of the LORD, who brought thee forth out then beware lest thou forget the

His name shalt thou swear. and Him shalt thou serve, and by Thou shalt fear the Lord thy God;

round about you; the gods of the peoples that are Ye shall not go after other gods, of

Þτ

71

destroy thee from off the face of the kindled against thee, and He the anger of the Lord thy God be thy God, is in the midst of thee; lest for a jealous God, even the LORD

as ye tried Him in Massah. Ye shall not try the Lord your God,

commanded thee. statutes, which He hath God, and His testimonies, and His commandments of the Lord your Ye shall diligently keep the

the Lord swore unto thy fathers, and possess the good land which thee, and that thou mayest go in LORD; that it may be well with right and good in the sight of the And thou shalt do that which is

sboken. before thee, as the LORD hath to thrust out all thine enemies from

(11) חצובים. לפי שהיו מקום מרשין ופלעים, נופל בו לשון חליבה:

(שבו) מברום עבדים. כתרגומו מגים עבדותל, ממקוס שסיימס שם ענדים:

יי קובו אין בל אובין מפווף למודר זה בל בעלי וּ בּלָבוּ

שמו מסם וסיר בשבועתך, ואם לאו לא משבע: (13) ובשמו חשבע. אם יש גך כל המדום הללו, שאחה יכא את ועוצד אומו, או צשמו תשבע, שמתוך שאחה יכא את

מו שבמר במא דמפיל ין:

- (14) מאלחי העמים אשר סביבוחיכם. והוא הדין לרחוקים, אלא לפי שאחה רואה את קביצותיך חועים אחריהם,
- (16) במסה. כשילמו ממלריס שנקוסו במיס, שנמתר בַּיִשׁ קיְבְּמָרְ (שמות יו, ו): סולרך לסוסיר עליסס ביומר:
- (18) הישר והטוב. זו פערה לפנים מעורת הדין:

בַּאֲשֶׁר דְּבֶּר יְהֹוֶה: (ס)

πίĿ:

הְאֲבְעֶה: (ס)

סְבִיבוּהַיֶּהֶם:

מבנו הַבווים:

خِשֶׁר נִשְׁבָּע יְהֹוָה לַאָּבֹתֶיף:

אַשֶּׁר צְּנָה יְהְנָה אֶלְהֵינוּ אֶהְבֶם: מָה הְעֵּדִית וְהַחָּקִּים וְהַמִּשִׁפְּטִים خدنهٰهٔ خلا مُثاب جهض

نفخرات جير بايم לַפּּבׁקַּע בּמִגַּבְוֹים וַנְּגַּגְאָנוּ וְעַוָּנִע לַפּּבַקָּע בּמָגָבָוֹם וַאַפַּעַּוֹא וֹוֹ لْهُمَالُنَّ كَٰخَلُهِ مُخَدُرُهِ فَلَيْنَ فَنَمَد كِخُلُهُ مَخْدِرًا فَتَرَبُّهُ

לפּבׁגִּע יִלְכָּלְ בִּיעִוּ לְמִינִינוּ: لألبذره ألألأره にはほばいロ

נְאָבַעְינִי: אַלְוּנּ ﻛְלְמִישׁ לֶנִנְאַשְׁרַבּאַבְּאֹ אַהָּמֹב בְאַמֹּלִא וֹעַוֹא בְׁמִשֹּוֹ כַּוֹא וֹעַ נאַנְטַנוּ הוֹצֵּיא מִשָּׁם לְמַמַּן חַבָּיא וֹנְחַנָּא אַפּיק מִחַשָּׁן בָּדִיל

הַנְּמָים לְחַיּמֵנוּ פְּהַיָּוֹם הַאָּה: יְהְנְהַ אֶּלְהַנִינִנּ לְמִּוָּד לְנִוּ כִּלְןְ שִּׁלְחַנָּא בַּוֹיִמָּב לַנָּא כָּלְ יוֹמָנָא تَنَاقَاتُ تَجْذُبُ كِٰزَلَجُنَا كُنَا كُنْ خُرُلُمُ عُنَا كُنُونُهُ فَهُذِرًا كُمْلُومُ كُلُو أَنْ וַנְצַנְנֵי יְהְנְוֹה לַעֲשׁוֹת אָת־כָּלְ־ וּפַקּרָנָא יָיָ לְמָעֶבַר יָה כָּל

ַלונו: (ס) לְפָּנֵרְ יְהַנְּה אֱלְהַיִּנִּר כַּאֲשֶׁר הָדְא קֵּדָם יִיָ אֱלְהַנָּא פָּטָא צְּנְנִיּ: (ס) ַ לַמְשְּׁוּת אֶת־כְּלִ־הַמִּצְּוָה הַיָּאָת לְמָצֶבַר יָת כָל הַפְּבֵּירְהָאַ וּצְּיִרְקְּיִר מְּיִרְנְהְיִּלְיִר בְּיִרְנְאֶׁמְוְרְ וָזְכִוּהָא הָהֵי לַנָּא צְּבֵי נְּשָּׁר

: ئاڭات מבׁמֹנו יווֹם בבּנם וֹמֹגוּמוֹם لتختمر لتجاب ليمان لترحنف معزبك تانان أتدافي أبكم לְנִהְעַבַי נֹלָהָלְ עִּנִים_בַּבָּים שביתי בְּאָבֶא אַמֶּבְאַנְּהָר בָּאַמְּנִים בַּאַמְּנִים چ، بېل بېرت څرېنه څر

למומר מא סהדומא יקימיא

ממהבום בור הקופא:

בפרעה ובכל אַנש ביתיה

אַבְעָּא בְּקַיִּים לַאָּבְּהָהָעָּא:

לַלּוֹמוּעֹלֹא כֿוּנְמֹא עַבוּוֹ:

סּגיאָגן וְעַפֿיפָין מִנְּף: וְטוֹאָ, וִיבוּסָאָ, מִּבְׁמֹא מַּמְטִוּן וושבול השמו סַגִּיאָרן מָן באַט מֹלִיל לְתַּמֵּן לְמִירָתַי هَد، تَمْرَفُكُ لَدُ لَكُمْ لَكُ لَا لَهُمْ لَكُ لَا لَمُ

> our God hath commanded you? the ordinances, which the LORD testimonies, and the statutes, and to come, saying: 'What mean the When thy son asketh thee in time

out of Egypt with a mighty hand. Egypt; and the Lord brought us We were Pharach's bondmen in then thou shalt say unto thy son:

his house, before our eyes. Egypt, upon Pharaoh, and upon all wonders, great and sore, upon And the Lord showed signs and

unto our fathers. to give us the land which He swore thence, that He might bring us in, And He brought us out from

alive, as it is at this day. always, that He might preserve us LORD our God, for our good do all these statutes, to fear the And the Lord commanded us to

77

77

17

our God, as He hath commanded commandment before the Lord us, if we observe to do all this And it shall be righteousness unto

greater and mightier than thou; and the Jebusite, seven nations and the Perizzite, and the Hivite, the Amorite, and the Canaanite, the Hittite, and the Girgashite, and cast out many nations before thee, thou goest to possess it, and shall bring thee into the land whither When the Lord thy God shall

(פו) כאשר דבר. וסיכן דבר, וְסַמֹּמִי בֶּׁמַ בְּלְ סְעָסׁ וגוי (שמום כג, כו):

(02) כי ישאלך בנך מחר. ים ממר שסול למר ומן:

(I) ונשל. לשון השלכה והמוה, וכן וְנָשֵׁל הַצַּרְנֶל (לקמן ימ, ה):

نياة : לא הקרת להם ברית ולא לא הנור, להוו קים ולא الزمزت إحزيد بهكتواه جوزاه

<u> ללוְ יִבְתוֹ לֵאְ תַּפָּׁם לְבָּוֶרְ :</u> ּ וֹלָאָ עֹטְׁעַשׁוֹ לֵּם בִּעַּוֹעַ לָאָ עַשְׁעַ

ÇÜL: ֶּ וֹמִּבְרַוּ אֶלְתַּיִם אֲחַרֵּים וְחָרֶה %U_CCL

بخفريتات فهٰلخبا خٰهُم: كالآكيزانا にはおてびロ ۵ڷ۪۵ C'-%D-ÇL **L**ank

ترونات يخور بالإياريان להיות לו לעם סגלה מכל ﴿ هُرَبَرَهِ جِةٌ چِيَرَا رِبَيْنَ هُرَبَهِ בֵּי עַם קַדוֹשׁ צַּתְּה לַיהוָה

אַמֶּם הַמְּעָם מִכָּל_הַעַּמִּים: יְחְנֶת בְּכֶם נִיבְחַר בְּכֶם בִּי־ ָ לֵא מֶרְבְּכֶּם מִכְּלְ־הֲעַּמִּים חָשָׂק

> קַבְהַים עַּלֵיהוֹן: ئنظتريا يَقِلِهُ بَيْقِد וומסבנו וו אַלַבַּב בַּבַּמַב

> שַּׁסַב לְבָּבֶרָ: שמו ללבוש ילבשוש לא וֹלֵא טֹטַׁטַסוּ פֿעוָן פֿעַטַּבּ לָאַ

הֹטְׁמִוֹא וְנִטְבַלָּב בַנִּילִא בַּנִוֹ בַכַרוֹ هنځلند ننفخيينا - מֹאַעֹרָ, אַנ, וֹמֹהֹוֹ וֹט בֹּנֹע מֹבֹעֹר

נעלבוו פוקדוו בנוךא: טַנַלְבוּנוֹ נַצְּמָּנִבוּנוּ טַפַּאָתוּ אגנבגענו שמבמיל וממחרון אָבו אָם כַּבוּוֹ שַּהְבַּעוּן לַעוָן

מַנְינוֹא בַעַּל אָפָּר אַרְעָּא: לְמִנְוֹנִ לְנִי לְמָּם עַבֹּיב מִכֹּלְ الأكثاء خلا لائلة المراث الأكثاب אָבוּ מִם לוּבִיהָ אָנִי לוֹבִם וֹנִ

לכנו אונו זמנו זמננו מפב מממוֹא גֹבו !! לכוָן וֹאִטַּבֹהוּ לא מבסניאון אַשון מכּב

> nor show mercy unto them; shalt make no covenant with them, shalt utterly destroy them; thou thou shalt smite them; then thou deliver them up before thee, and and when the Lord thy God shall

daughter shalt thou take unto thy not give unto his son, nor his with them: thy daughter thou shalt neither shalt thou make marriages

He will destroy thee quickly. LORD be kindled against you, and other gods; so will the anger of the following Me, that they may serve For he will turn away thy son from

their graven images with fire. down their Asherim, and burn dash in pieces their pillars, and hew shall break down their altars, and But thus shall ye deal with them: ye

upon the face of the earth. treasure, out of all peoples that are hath chosen thee to be His own Говр thy God: the Lord thy God For thou art a holy people unto the

all peoples people—for ye were the fewest of were more in number than any you, nor choose you, because ye The Lord did not set His love upon

- ₹.): (2) ולא חחום. לא ממן לסס מן, אפור לו לאדם לומר כמס נאס כומי זס. דבר אמר, לא ממן לסס מנייס בארץ (עבודס זרס
- מסחרי, סלס בי ישיר סם בנך וגוי (קידושין שח:): מן סכומי קרוי בנך, אבל בן בנך סבא מן סכומים, אינו קרוי בנך אלא בנס, שסרי לא נאמר על במו, לא מקח כי מסיר אם בנך (+) כי יסיר אח בגך מאחרי. בנו של כומי כשישל לת בתך, יסיר לת בנך לשר תלד לו בתך תלתרי, למדנו שבן בתך הבל
- **ζζ(**(,Q: (2) מזבחתיהם. על צנין: ומצבותם. לפן לממ: ואשיריהם. לילומ לענות לומן (עפוד סור ליות מה): ופסיליהם.
- (שם לו, כ), ומירם שמתר פְֿנִי מוֹשַׁב פֻּלֹהִים יָשַׁבְּפִּי (ימוקמל כמ, צ): כי אחם חמעש. הרי כי משמש בלשון דהמ: שלמרו וְנַמְּנוּ מָה (שמום טו, ו), לא כנצוכדנלר שאמר שַׁדַּמֶּה לְעָּלְיוֹן (ישעיה יד, יד), ושנחריב שאמר מִי בְּבָל שֵׁלֹהֵי הָאַבְלּוֹה פט.): 😅 אחם המעש. הממעמין עלמכס, כגון אברהם שאמר וְאָלָכִי עָבֶּר וָבֶּבֶּר (בראשה המעשי, הממעמין עלמכס, כגון אדה אמר וַאָּלַכִי (ד) א מרבכם. כפשומו. ומדרשו, לפי שאין אחם מגדילים עלמכם כשאני משפיע לכם עובה, לפיכך חשקחי בכם (חולין

ثركك مخدنات: لأويًا. נשׁבַעַ לַאַבְתַּיבֶּם הוֹצָיא יָהוָה XUÇU

מַלְכֹּא בַמִּגַבוֹם: לאַבְהַהָרוּ אַפּּיק ייַ ימִדְנָשַׁר %L'

Pharaoh king of Egypt. dondage, from the hand of redeemed you out of the house of you our with a mighty hand, and fathers, hath the LORD brought oath which He swore unto your and decause He would keep the but because the Lore loved you,

بخمضت، طلابط، خلاكه خبد: لِيُعْرِيْنِ لِيَعْرِ لِيَوْهُوٰلِ هِوَٰلِـ וְנְיַבְעְּיִם בְּירְיְרָה צֶּלְהָוּף הָוּאַ

אַבעום אַבַעא מעומלא לסּר וויבה אוו וו אליו שנא

generations; His commandments to a thousand with them that love Him and keep who keepeth covenant and mercy

God, He is God; the faithful God,

Know therefore that the Lord thy

משקים להון: בובוני לַמְּנֹאַנְעִוּ מַבְּנוֹ צַאָּנוּנוֹ לאובודיהון לא מִצִּחַר עוֹבָר יִלְּהָבִּים לְמְּנֹאִיִנִי מַבְּנוֹ דְּאִנּוּן

Him, He will repay him to his face. will not be slack to him that hateth to their face, to destroy them; He and repayeth them that hate Him

<u>र्ष्ट्र</u>्थात्वः (व) CRIL עונים יומא דין למעבדהון: وهرمره تِابَيْءٍ □ וֹאָט_הַמָּהַבּּהִים וֹנִט בִּינִנָּא בַּאָּנָא מָפַבּוּר לַבַּ נְישָׁב זְינ עַפַּׁבוּגַעָּא נִוֹנִי בַּוֹמָנִא אָרַ־הַמִּצְיָה _لـالاًـا

command thee this day, to do and the ordinances, which I commandment, and the statutes, Thou shalt therefore keep the

The Haftarah is Isaiah 40:1 - 40:26 on page 163.

ىت بنود خىلاد نەچە كىدىرىك: אָלהָיף לְף אָת־הַבָּרִית וָאָת־

וני הפְּרָא דְקַנִים לַאָּבְהָהָהָ: نْهُمْدِ نْدِيْدِ أَنْهَدِ نَا جُمْنَكَ كِلَّا نَا كَنْمُع بِهُمَكُنُ يُعَمِّرًا لِنَصَّدِنَا لِنَهُجُدِنَا يُنْكِبَلَ אָת וּיהֵי הַלְּף דִּהְקַבְּלִּין יָה דִּינִיָּא

swore unto thy fathers, covenant and the mercy which He thy God shall keep with thee the keep, and do them, that the LORD hearken to these ordinances, and And it shall come to pass, because ye

- (8) כי מאחבת ה׳. סרי כי משמש בלשון אלא, לא מרובכס משק סיבכס אלא מאסבת סי אמכס: ומשמרו את השבועה.
- סעושין מאסבס: ולשומרי מצוחיו. אלו סעושין מיראס: לאלף, ולסלן שהוא סמוך אלל לאוהבייו העושין מאהבה, ששכרה יוחר גדול, הוא אומר לאלפים (סומה לא.): - לאוחביו. אלו (9) לאלף דור. ולסלן סוא אומר לַאַּלְפִיס (לעיל ה, י), כאן שהוא ממוך אלל לשומרי מלומיו העושין מיראה, הוא אומר ממממ שמרו אם השבועה:
- (10) ומשלם לשנאיו אל פניו. נחייו משלם לו גמולו המוב, כדי להחבידו מן העולם הבח:
- (II) היום לעשותם. ולממר לעולס סבא ליעול שכרס:
- (21) והיה עקב השמעון. אס המלום הקלום שלדם דש נעקניו משמעון: ושמר ה' וגו׳. ישמור לך הנעחתו:

غَمُد نَمُحَمْ مَغُرَثُنَكَ كُثِنَ كُكُ: مَغَدُنُنُكَ خُمْنَا كُك: المَضَالِين جَهْزُك مُرَ لِيَهْلَـٰ فِينَا فَرُكُ اندلهك انخثيك هدر لاخويك r ėl. tati iėl. slaub kti נאָבוֹלּבְ יבּוֹלָנְ וִיוֹבְבָּוֹ וִיוֹבְבָּוֹי יבּוֹן

: خاڭاڭاڭاك: מפָל הַעַּמָים בְּרִיף הְּהֵי

tt_at%.L: יִנְאַנִי לְאִ יֹמִיתִּםְ לְּנֵבְ נִוֹטְוֹם בַּנִבְאַנִיאַ לָאִ יִמִּנִנוּן בַּּנַ الخُر_مَكُ"ر مَجُرَبَه لَالْمَرَه كَيْشُل لَحُر مَحْضَمَا مَجْدَبَه حَنِمَتْهِ اْتَوَّرَد اْنَاثِن مَقَالًا خُمِ يَزَمُ الْمُقَد الْهُ فَقَا خَمْ مَلَاهُ لَا

<u>ځ</u>ك: (۵) יהוֶה אֱלֹהֶיף נֹתֵן לֶּךְ לֹאֵד אֶלְהַדְּ יָהִיב לֶּדְּ לְאֵ הְחִיּסֹ لْهُحَذُنُ هُنِ خُدِ تُنْمَفِيهِ لِهُمُلِ يُنْتَقِد ثُن خُدٍ مَثْمَنَهُ يَـنُ

אָת־אָלַבוּיהָם בִּי־מוֹקַשׁ הָוּא שְּעִּנְהָּחוֹן אַבִּי לְתַּקִּלְא יָחוֹן לְדְּ: (ס) שׁטִּיִס מְּׁלֵּנִבְ מְּלָאִ עֹמְּבְּעִ מְּלָנִּ הַּלְּנִים וֹלְאִ עֹמְּבְעִ הְּלָּנִּ הְּלָּנִים וֹלַ

עונים שאלב ממוני איכר אוכל מממיא שאלוו מני איכרון בי בי שאַתּר ְ בֹּלְבָּבֹׁבְ בַבָּנִם אַנִי שִׁתָּר בֹּלְבָּבַׁ סִּנּאָגוּ

 לפּרְשָׁה וּלְבֶל־מִצְּהֵיֹם:
 אָת אֲשֶׁר־עְשֶׁהֹ יְהוָנָה אֶלֹהֶיף תַּדְּכַר לא טובא מווים וכור שופר לא שדחל מנחון אדכרא

וְבְבְּמְּנְבֶּׁנֵּ מְּצֵׁר וַמְּבְּבְרֵי לְאֵ יְהֵי בְּּרְ הַּפַּר

אכול לטבריההון:

unto thy fathers to give thee. flock, in the land which He swore of thy kine and the young of thy thy wine and thine oil, the increase the fruit of thy land, thy corn and also bless the fruit of thy body and thee, and multiply thee; He will and He will love thee, and bless

among your cattle. female barren among you, or peoples; there shall not be male or Thou shalt be blessed above all

that hate thee. but will lay them upon all them which thou knowest, upon thee, none of the evil diseases of Egypt, thee all sickness; and He will put And the Lord will take away from

be a snare unto thee. thou serve their gods; for that will shall not pity them; neither shalt shall deliver unto thee; thine eye peoples that the Lord thy God And thou shalt consume all the

dispossess them? nations are more than I; how can I If thou shalt say in thy heart: 'These

Źτ

and unto all Egypt: LORD thy God did unto Pharaoh, thou shalt well remember what the thou shalt not be afraid of them;

נקרא שמס עשמרומ, שמעשרות אם בעליסן: מבסר סלאן, כמו שַּשְׁמְּלִם קַרְנֵיִס (בראַשִים יד, ס) לשון מוזק, ואונקלוס מרגס וָשֶּדְרֵי שָנָךְ ורבומינו אמרו (חולין פּד:) למס (ει) שגר אלפיך. ולדי נקרך, שסוקנס משגרם ממעיס: ועשחרות צאנך. מוחס פירש פֿניבי נְשְׁן (חסליס כנ, יג),

(11) עקר. שלינו מוליד:

לא מירא מסס, ולא ימכן לפרשו באחח משאר לשונות של כי, שיפול עליו שוב לא מירא מסס: (עב) בי האמר בלבבך. על כרמך לשון דלמת סות, שמת מתתר בלבצך, מפני שסס רביס לת תוכל לסורישם, תל מתתר כן,

אַמֶּר־אַמָּה יָה מִפְּנִיהָם: ₹**₽**₹₹ ـ تنظهِ إِينَ هِكَيْرِهِ جِلَّهِ فِي الْقِهُ החוקה והורע הנטייה אַשָּׁר מ גיניף וְהַאֹּהָת וְהַמִּפְׁהִים וְהַנִּיַ ヹ゚゙゙゙゙゙゙゙゙゙゚゚゚゙゙ヹ゚゚゚゚゚゚゚゚゚゙ Τάốπ

בורמיהון: אַשֶּׁר רָאַנּ נַסְין רַבָּרָבַן דַּחַזָּאַה עִינָדְּ

the peoples of whom thou art afraid. shall the Lord thy God do unto all LORD thy God brought thee out; so outstretched arm, whereby the and the mighty hand, and the saw, and the signs, and the wonders, the great trials which thine eyes

نتنفثات مغثاك: אָלְטֵיף בָּם עַּד אַבֹר הַנִּשְׁאָרָים בְּחִין עַר דְיִיבְרוֹן דְאָשְׁהְאַרִי نَارَتُ هُمَا تَجْلَمُنَا يُشَرِّنَا يُنَازُنَا لِهُلَّا يُنَا فِرُمُنَاءُ يَرَّنُكُ

יראַמְּמַרי מוֹ בַּרְמָר:

ݣْݣْرْيْرلْدْ خْطْلْچْك ݣْݣْر الْكَيْر مْجْرْنْك مْجْرَئْتِين جْرَئْك كْرْيْمْ לא מעַליץ מפְּנִיהָם בֵּייִיהְנָה לַאִּ מִחְּבָר מִן בֶּרְמִיהוֹן צַּבִּי יִי

ַ ַ בְּאֵבְ בִּפְּרֵנְ בַּיְהַתְּסְ בִּהְאָם בְאָא בַּאָבְּנִן בִּוֹ בַּבְבָּבָ וֹהֵנַ וֹהָנַר וַהָּנִר וְנְשָׁלְ יְהְנְה אֶלְהָוּךְ אֶת הַגּּוֹנִם וִיתְּרֵיךְ יִיְ אֶלְהָךְ יָת עַּמְמֵיָא

بر البيرة بالإنام المنابعة ال

דּלְמָא תַסְּגֵּי עֲלָדְ חַיַּת בָּרָא: עוּכֿאַ כּאָטָם מִּנְיִר פּֿוֹשִׁרְבָּבִי לָאָ טִכּוִץ לָהֶּוּגִּיִּנִיּטִיוִן בּפַּרִיצִּ

ينظت نبزب هُرِيَيك خَفَرُك نَيْمُونِها يَرْ هُرْبَك كَتَمْك

止点点: קהומה גדלה ۲Ţ

שׁנושׁ

หนื⊏ः نئن تخط لابم خطئك لأب ينمُظكك אָר־שְׁמְׁם מִתְּחָת הַשְּׁמָיִם לְאִ־ أثقا مَارَدَ، يُو خَنْيُكِ لِمِهْمَكُ فَيْ

אָלָה בֿוֹבַלִּיב הַּגַּ לומסר מלביהון בידף ותוביד

> hide themselves, perish from before they that are left, and they that send the horner among them, until Moreover the LORD thy God will

those nations before thee by little And the LORD thy God will cast out .lutwa

the midst of thee, a God great and them; for the Lore thy God is in

Thou shalt not be affrighted at

field increase upon thee. them quickly, lest the beasts of the and little; thou mayest not consume

destroyed. discomfiture, until they be discomfit them with a great them up before thee, and shall But the Lord thy God shall deliver

have destroyed them. to stand against thee, until thou heaven; there shall no man be able their name to perish from under into thy hand, and thou shalt make And He shall deliver their kings

77

٤٦

סמופלאום: והיד החוקה. זס קַבֶּבֶר: והזרוע הנטויה. זו סמרב של מכת בכורום: (פו) המסוח. נמיונים: והאוחוח. כגון וַיְסִי לְנָמָם (שמוח ד, ג), וְסִיי לְנָס צַיַּבְשָׁת (שס מ): והמפוחים. סמכות

(02) הצרעה. מין שרן סעוף, שסימס וורקת בסס מרס וממרממן וקמַמְּמָס אֹם עיניסס, בכל מקוס שסיו נמתרים שס (מועס

לְךְ (מִיוב ס, כג), מׁלמׁ גלוי סיס לפניו שעמידין למעות: (22) פן חרבה עליך חיה השדה. יכלא אם עוצין רליני צל מקום אין ממיראין מן המים, צואמר וְפַיַּמ בַּשְׁבֶה בָשְׁלָמֶה

כמ, כמ), כולו יפוד, לפיכך מליו קמ"ן ומליו פמ"מ, כשמר פעל של שלש מומיומ: (23) והמם. נקוד קמ"ן כולו, לפי שלין מ"ס למכונס מן סיפוד, וסכי סול כמו וסס לומס, לצל וְקַמַט גּלְגַּל עֶגְלָמוֹ (ישעיס

חוְעַבָּת יְהוָה אֶלְהֶיף הְנּא: نْزَعَنْكُ ذِكْ قُلْ نَتْكَمَ جِبْ خُرْ לא לא תַחְמֹר בָּסְפְּא וְדַהְבָּא فَصْرَدِ كَارِيْدَيْتِ فَمَلِقَالَ خَكْمِ

ן אָלַבוּד הוא: ישׁכוּל בּיה אָבי מְרַחַל בָּרָם בּהֹּלִיחוֹן וְהִפַּב לָבְּ בַּלְמָּא - גּּלִמֶּי מִּמְּנִטִבוּוֹ מֵיקִרוּן בִּנוּרָא

an abomination to the LORD thy lest thou be snared therein; for it is is on them, nor take it unto thee, not covet the silver or the gold that shall ye burn with fire; thou shalt The graven images of their gods

תַרֶם הָוּא: (פּ) שמשלמו ועמב ו שעמלנו כו_ ³⁵ וְהָנֵיהָ הֻבֶּם כְּמָהוּ שַׁקַּץ וֹלָאְ עַבְׁנִי אָלְ בַּוּטְּבִּי

אָבי הַרְמָא הוּא: שמאלגנע ונולא טנולנענע וּטִבוּ בוֹבְמֹא כַּוֹנִינִי מַּפּֿגֹא ולא עמיל דמרחק לביסף

thing. utterly abhor it; for it is a devoted utterly detest it, and thou shalt be accursed like unto it; thou shalt abomination into thy house, and And thou shalt not bring an

﴿ كَالْمُ لِنَادُ كَانَا لَا اللَّهُ اللَّهُ لَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אָנַרַ הַאָּבֶּע אָמֶבּרַ נְשְׁבָּע יְהַלָּת تنابدا بلخرثِه بخعثم تبنيهُثه אי היום השטקרון לַעַּעַיוּ לְמַעַן לָךְ יוֹמָאַ דֵין הַשְּׁרוּן לְמָעָבָּר حُر_تَفَجُزُكِ كُيْمُكُ كُبُرُدُ فَجَنَاكُ الْعَالَاكُ الْعَالَاكُ الْعَالَاكُ الْعَالَاكُ الْعَالَا

בּאַבֿבֿבַבַבַּ ומובעון זע אַבֹּאֹא בַלוּים וֹזֹ خدرح فترسبا لنفعبا لتدلقحها כֿל טַפַֿלַירָטָא דַאָּנָא מָפַבּיר

your fathers. land which the LORD swore unto multiply, and go in and possess the observe to do, that ye may live, and command thee this day shall ye All the commandment which I

ΙΙΙΛ

And thou shalt remember all the

ځږ: مَثِنَاءِ كُرَّمُنَاءٍ كُيِمَتِ عُنِيكُمُ אַנְבָּמִים שְׁנָה בַּמִּרְבָּר לְמָמַן <u>ַ הוֹלְיְרְף יְהוְּיָה אֱלְהֵיף זֶה</u> ننحك ڠٮڂڔٮؿؿك ۼٙۿ۪ٮ

بجرجة يمور فوندنت هم להלייטב לנסייטב למדע ית

or no. wouldest keep His commandments, was in thy heart, whether thou thee, to prove thee, to know what wilderness, that He might afflict led thee these forty years in the way which the Lord thy God hath

ַנְהְיֶה הְאָּדְם: מַלְבַלְתוּגָא פָּיִייְנְתוֹ על־הַכֶּהָם לְבַּדּוֹ יִהְיֶה הַאָּבְּם אַבהָוּיף לְמַעוּ הוֹהִיעָּף בֿי לָא ق تَقَالِ كُيُّلِدُ كِهِ ـُتَكِمُنَ لَكِهِ يُلْمُنَا ַנוֹמֹלֹבַ נַנֹּבְמֹבַוֹן בַּבְּאָנוֹן בַּעַבְּאַנוֹן

צְּבַּׁהַאַ: אַפּּלוּט מִימָר מִן בְּדָם וֹוֹ חַיִּי מִטַלַיִם אַנְאָא אָבוּ הַּגַ אַבי לָא עַל לַחְמָא בָּלְחוֹדוֹהִי תולא בלא ובהשא ולא ובתו latt lacath laicth in

man live. out of the mouth of the Lord doth but by every thing that proceedeth man doth not live by bread only, He might make thee know that neither did thy fathers know; that manna, which thou knewest not, thee to hunger, and fed thee with And He afflicted thee, and suffered

لْلَاذُكِكَ كَهِ خُمَّكُكِ ثُكِ هَلْخُمْرَا لَيُؤْمُنُكَ خُهِ يُنارِهِ لَيْزًا هَلْخُمْرًا شظر فالج في الأخراب الألاثر الألاثر المرابعة الم

these forty years. thee, neither did thy foot swell, Thy raiment waxed not old upon

- בסס לסעלומס, אלא לפי שלא סמפיק לגומרס וגמרוס ישראל, נקראמ על שמס: שם הגומרה, שנאמר וְמָׁח עַלְמוֹח יוֹשֵף מֲשֶׁר הֶעֶלוּ בְּגֵי יִשְׁרָבֹּל מִמִּלְרַיִס מַבְּרוּ בִּשָׁכֶס (יהושע כד, לצ), והלא משה לבדו נחעסק (ו) כל הטצוה. כפשומו. ומדרש אגדה (מנחומא עקצ ו), אם החחלת במלוה גמור אוחה, שאינה נקראת המלוה אלא על
- (2) החשמור מצוחיו. שלא מנקסו ולא מסרסר אמריו:
- (+) שמלחך לא בלחה. ענני כצוד היו שפין בכפוחם ומגהלים אוחם כמין כלים מגוהלים, ואף קעניהם כמו שהיו גדלים

68

جُزَوٰتُكُ: برور איש אַת־בְּנוֹ יְהְוָה אֵלֹהֶיף דִּטְּבִיף מִּיְבְרָאְ יָת בְּבִיה יָיָ

לַכְבָּים בּגַבְבָיה יַלְיִנְאָטַ אָטַוְיּ ، إنْوِلَا مُعَالَمُ هِمَا مَعِالُمَ إِنَا اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِن اللَّهُ م

نِـــُـــُـــ: מְּנִינִ יְנְיִנְיָנִי יִצְּאָים בַּבָּקְעָּרָ ⁷ אָרֶץ טּוֹבְּר אָרֶץ נָחֲלֵי מִּיִם چ، بْدَيْد ಜූݣَارْبَ دِبْجُانِ مُحْرَدِ الْجَانِيَة هُمْ الْمُ

النظيا څيا۔ ين ۾ ۾ اياڙم: אָבֶץ הְמְּה וּשְׁעַרֶּה וָגָפָּן וּהְצִּנָה

ימְבַּרְבֶּיִים פַּהְצָּבְ נְהְשֶׁת: حُر قِب هُدُا لِهُوِّاتِ هِجُرْدُنَ حَلَيْم
 ٩
 קאַכַּלַ־בָּה לֶמָם לְאַ־מָחָסָר

هُمُد تُلَا حُكُك: יְהְנֶה אֱלֹהֶיף עַלְהְאָבֶיץ הַשַּבֶּה אֶלְהָף עַל צַּרְעָּא שְּבָהָא דִּיהַב

مُعَلَٰكُ تَالِم: ומהפהו וטפטו אהב אולו אָּקְבִינְ לְּבֹלְעָׁי אָׁמְּׁר מֹאֹנִעַיִּן יָט בּטִּלְטֹא בּיִי אָלְטַנְ בְּּרִילִ

نخثد لنشخف: " פּֿן שַאָכֿע וֹמִּבְׁמֹשׁ יִבְשֹׁים סְבָּים בַּלַמֹא שַׁנכוָע וֹשַׁמָּבֹּת יַבְשׁין

لَلْكُ بَلَكُ إِنَّ لَا يُحْرِي كُمُلِ خِلْكُ لَيْنَكُمُ نِصُورً خِلْكُ لَحِمْ لِحَلْكُ بخكائك لغباط ننخبا نكفك نصبك نغثك نفيا نحفظه

** \$\$\delta \delta ֹנֹבֹהֹטֹ מִם לַבְבַבוֹי כַּנִ כַּאַמֶּב וֹטַבַּת מִם לַבָּנַ אָבַוּ כַּמָא

בימוהי ולמדחל ימיה: וֹטֹמָר יָת פַּלּוֹרִיָּא דַּיִי אֶלְהָדְּ

וקטורין: أخكال נְטַבְין דְּמִיון מִבּוּמִו מִנּוֹנו באַבוֹא מֹבֹטֹא אַנַת נֹנִבא אַלבוֹנ מַהָּגַל לַנַּ

מֹבֹבוּגוֹ מֹמִבֹא וֹבִיגא מֹבֹבֹגא וטונו ובטונו אבלא בווטטא אַבה שַׁמוּן וּמִּהַבוּן וֹצִיפֹּנוּן

・はる・「ログ ははの・こ מֹם כַּע אַבְמֹא בַאַבֹוֹנִעָא. בּה לַהְמָא לָא מָהְסַר כָּל לְאַ בֹמִסְבֹנִע אַבֹּהֹא בַלְאַ בֹמִסְבָּנִנִּ טַנְכוָנִ

لْجُحَذُكُ لَمُتَمَّكُ يَتَّلَكُكُمْ جُلِي لَنَدُدِيمِ لَنَمُقِمَ بَنُكُتِيكُ ثَلَا يُزَّ

יוֹמָא דֵין: ילומוָני. בּאָלא מפּפֿיר לַבַּ בְּלְאַ לְמָּמָר פַּפּוּדוֹהִי וְדִינוֹהִי تَشَمُّونَ ذُلِّهِ هَلَ سَمُونَ هُلَا يُكِلُّونُ مَنْ يُمْ فَرَائِي مُؤْنِمُكُ ذُلِّهِ مَنْ يُمْ فَي

מּפּׁגבׁגן שַּׁבַנָּג וַעַשַּׁגַב:

chasteneth thee. son, so the Lord thy God heart, that, as a man chasteneth his And thou shalt consider in thy

fear Him. God, to walk in His ways, and to commandments of the LORD thy And thou shalt keep the

sllid bas depths, springing forth in valleys brooks of water, of fountains and Thee into a good land, a land of For the Lord thy God bringeth

and honey; pomegranates; a land of olive-trees bne səərt-gh bne səniv a land of wheat and barley, and

hills thou mayest dig brass. stones are iron, and out of whose lack any thing in it; a land whose without scarceness, thou shalt not a land wherein thou shalt eat bread

good land which He hath given and bless the Lord thy God for the And thou shalt eat and be satisfied,

I command thee this day; ordinances, and His statutes, which commandments, and His thy God, in not keeping His Beware lest thou forget the LORD

houses, and dwelt therein; satisfied, and hast built goodly lest when thou hast eaten and art

hast is multiplied; gold is multiplied, and all that thou multiply, and thy silver and thy and when thy herds and thy flocks

(8) זיח שמן. זימיס העושים שמן: סיס גדל לבושן עמסס, כלבוש סוס של מומט שגדל עמו: - לא בצקה. לא נפחס כבלק, כדרך סולכי יחף שרגליסס נפוחות:

מֹבְּבוֹם מִבָּנִע הַבְּבוֹנִם: äääl إرت حجية الإوامة همابائة

לְּבְ מָנִם מִּצִּיר עַעַלְמֶנְמִי: וֹאֹמֹאׁנוֹ אֹֹהֹב אֹנוֹ_סׄנִם עַמוּגֹּנא ַ יִ וִהַנּוּרָא נְחֲשׁ ו שִּׁרָף וְעַקְּרֶׁב TOLKICH ĒĠĹĒLI ĽΚ̈́Ļς

: طَالْنَا عَالَىٰ كَالَّةُ خَالَّةُ عَالَىٰ عَالَىٰ خَالَّةً سَفِرَانَ وَخُرَسُ لِمَثِكَ خُلِيدِهِدِكِ فَدِرِيرَ خُلَوْدِرَاتِ جُمَانِهِ خِلَةً تَقَامُحُكُكُ مِنْ فَقَلَفِكَ مُثِمَّد لَا يُحَافِحُكُ مَنْهُ فَمَلَقُكُمْ لَا يُعَافِحُكُمْ لَا يُعَافِحُكُمْ

עַשְׂר לֵי אָת־הַחָיִל הַזֶּה: الْمُمَالُكُ خَذِٰخُكُ حِنْ لَمُمُّلُ ثَبُر الْتَامَدِ خُذِٰخُكُ تَارِدُ الْنَاطِالِ أَيْرِ

다;다: (**@**) 八巻口は、上 ÄÄL_thťa لأزح كِرَبَمَا 81 הוא הַבּתָן וְזְכְרְמִ אָתַ־יְהְוָּה אֶלְהָיוְדְ בָּי

עַיָּנִם כָּי אָבֶר האַבֶּרוּן: וְהְשְׁׁמַחֲנֵיהְ לְהָהַם הַעּּדְיִתִי בְּבֶם וְהִסְּּנִיד לְהֹוֹן צַּסְְהֵידִית בְּבִוֹן Ä∐Ļſ□ و، بِعَزِّد هُرُبَه بِمِرَدِ هِيَادِ مِنْ هُرُبِهِ هِيَادِ مِنْ هُرُبِهِ وَبَرْ هُرُبِهِ وَبَرْ هُرُ וְהְיֹנִי אָם מְּכְוֹוֹ מַמְּכּווִ אָם וּיהִי אָם אָהָנְאָאָר הָהָנְשָׁי יָה

🛱 🖺 📛 🖺 (الح خكابح לא השְּׁמְעִינוֹ ¿ מֹפֹנֹכֶם ב׳וֹ עאַבֹּגַוּוֹ וְעוֹע מֹאֲבָּוֹג כַּהַמָּמִּיֹא

לּגַלָנו וּבֹאֹנִנו בֿאָמָנם: לַנְבֶּנִם וֹהְבְּמִנִם מִמֵּנִב הַנֵּנִם ע אָעַרַעּגּרְבְּּן לְבַאָּ לְנֵהֵשׁׁ עִּיְּם בֵּוֹ זִט נִבְּיִּא לְמֵּהֹבִ לְמָנִם ַ מְּׁעָּׁמַ וֹמִּבְּׁצְעַ אַּטְּׁעַ מְּבֹּע עַנִּים מָּמָמִ וֹמָּבָאָע אַטַּ מַבַּע ווָמָאָ

> עַרְדוּקָא: ドロギー ひじんじ びぶしふと

מְמִּנְרָא עַפִּיפָא: בנט מוֹא באפוט לב מוֹא ځ۲۱

talėL: خُرْتُمَا نُدَمَد هُحُدُنُكُكَ خُدُدِم خُمَثَدُنُكُكُ

ללא לו גר נרסיא האבון:

וטובר זע 'וֹן אָלְטִּוּ אָדוּ

כּוֹנִם בַּלּיִם כַאַּבֹטַטַב בּוּמָאַ טַבּוּוּ: ַ בַבַּבוֹנים אָטַ בַּבונים וַ וֹבַסׁגוּ בַּבוּגַ לְפַּוּגמֹא זִטְ בַּנֹמִישִ ַ לַנַ כְּעַ כַהְּהָּנָע ענא יָבִיב לָנַ הִּיבֶּא לְמִלֵּנִי

וומא בון אבו מולב טולבון: لَمُحَلُقُه خَمَد مُمُثَنَ مَمْمَنَٰ٪ لَنَظَمْ بَنَظَمْ بَنَظَمْ بَنَظَمْ بَنَظَمْ بَالْعَلَيْكِ الْمُعْلَمُ ال

المناع المناء יְרְנְיִר דְּלְא שַבֵּילְטוּן לְמִימְרָא דִּייִ מב בומוכון בו מיברוו חלף

לבוון בלבלו ולבולו גד גים גממו בלבלו ושפיפו מנצ

> təgabnod land of Egypt, out of the house of who brought thee forth out of the thou forget the Lord thy God, then thy heart be lifted up, and

forth water out of the rock of flint; was no water; who brought thee scorpions, and thirsty ground where serpents, fiery serpents, and dreadful wilderness, wherein were who led thee through the great and

thee good at thy latter end; that He might prove thee, to do not, that He might afflict thee, and manna, which thy fathers knew who fed thee in the wilderness with

hath gotten me this wealth. power and the might of my hand and thou say in thy heart: 'My

this day. He swore unto thy fathers, as it is may establish His covenant which thee power to get wealth, that He thy God, for it is He that giveth But thou shalt remember the LORD

day that ye shall surely perish. worship them, I forewarn you this other gods, and serve them, and the Lord thy God, and walk after And it shall be, if thou shalt forget

LORD your God. hearken unto the voice of the shall ye perish; because ye would not maketh to perish before you, so As the nations that the LORD

and fortified up to heaven, mightier than thyself, cities great dispossess nations greater and the Jordan this day, to go in to Hear, O Israel: thou art to pass over

ΧI

07

бі

81

Zτ

Sī

Þτ

17

וטוּגָּב לפוני בני הַלַל: אַטַּב יַבְגַּשׁ וָאַנּבּ הַמָּגָב בּוֹיַבּ בּוֹיַבּ מם לבוכ לבם ללו הלפום אַהָּב

كِمْكُم كَلُم خَتْرُ بُخُلِي: נְבַהְטָא וֹאַטַ הָּמָהְטַא מָן נִכּוָב מם בכ ונופול בני גבניא דאף

עוא זַמְּטִוֹים וְעוֹנָא זַכְנוֹנִמֹם ، הוא העבר לפְּנִיף אַשׁ אָרְלָה וְיָבְעְּהָ הַיּוֹם כִּי יְהוֹה אֱלֹהֶיף

מַבֶּר כַּאַמֶּר צַבָּר יִתְּיָר כַבְּי:

ייטטביקנין ושובידנו בפריע ושיצינון והוא ותברנון קדעף מומבוע אומא אכלא עוא יומָא דין אַדי

מנונגמם מפלנוב: יּבְרִשְׁעַתֹּ חַגּוֹנֶם הָצֵּלֶה יְהֹוֶה כאמָן בַּגַּוֹשְׁטִי, ווֹבִיגַּנִּוּ וְעוֹנָע בַּמָנִתּן אַנים ו מִלְּפְּנֶּיִרְּ יֶּיְבְּלְהָרְּ יְהְנִהוֹן מִן מֵּדְשָׁרִּ

הּמִׁמִּגֹּא בֹאַבֶּנוֹ גֹֹי מִטְבִוּנוּ לַבְּוַוֹ בּבַבוּב לַא שותר בַּלַבָּר בַּוֹיטַבּר

خنختاط لختمطت לְנֹאֵטְל נִלְּתָּלְיוֹ לְאַּבְנְיִנִם בְּנִאָּטִׁל נִלְּתָּלְיוֹ בְאַבְּנִים בְּנִאָּבְנִים בּיִּלְנָהְעָב: בּמִּבְּטִים בּלְתִּלְבִייִם בּלְאַבְנִים בּלְתִּלְבִייִם בּלִּתְּלְבִייִם בּלְתָּלְבִייִם בּלְתָּלְבִייִם בּל וּלְמַעַן הָקַיִם אָת־הַדְּבָר אֲשֶׁר יּבְּדִיל לְקַיִּיטָא יָח פְּהְנָטָא بْرَيْرَٰ \$5 مَرْبَا ْ مَانَانَهُوں مُوَدُّنِهِ \$5 مَنَا مُرْمَا مَا عَبَعْكَ בְּׁג בְּרִשְׁמְּנִתוּ תַּנִּינֶם תַאֶּבְּנֶת אָבֵּי בְּחִיבִי עַמְמָנִא תַאִּבְּין יָיָ אַשַּׁע בֿאַ לִבְּהָשׁע אָעַ־אַבְאַבֹּע אַשׁ מַּלִיגַ לְמִינִע זְע אָבַהֹּעוָן رْي حُمْنَانَكِ بَحْرِشِر خُدُّكَكِ مِي خُنُصِينَكِ بَحُوْمِيمِينَ خَدُّكِ

ظهد مُثلا مُنْتِه مُنْتِه: בַּמוּבָּר בוּאָט לְרַמִּטִּׁר כָּי עַם־ אָלְטָיף נֹמַן לֶף אָת־הָאָבֶיץ אָלָהָף יָמִיב לָּף יָה צַּרְעָּאַ וֹנֹבֹהֹטַ כַּנְ לַאַ בֹּגֹבַעטֹב וְבַוֹנָב וֹטִבַּה אָבוּ, לַאַ בֹוֹכוּטַב וֹנִ

ظھ، ظلم بھن: מֹבֹטֹא בֹבֹא לִמֹּגְנִׁינִי אָבֹּג מֹם

בונים אם יהור: בְּצַבֶּם עַד־הַמְּקַוֹם הַזָּה מַמְרֵים ×AL_ אָנו_וְנוֹנו \$\L\L\L ich kr-nüçi

בוניתן בדם יו: מּג אַטַּבְא חָבֵּוּן מֶסָבְרָוּן מֹאַבֹּאֹ בַּמֹאַבוֹם הַבַ מִּנִינִיכוּן למו למו יומא דופקמא בּאַניוּטֹא בֹלִבו וֹנ אָלִבוֹנּ בּבור לָא טִטְּנְהָּוּ יָנִע

> Anak? Who can stand before the sons of and of whom thou hast heard say: the Anakim, whom thou knowest, a people great and tall, the sons of

Lord hath spoken unto thee. make them to perish quickly, as the shalt thou drive them out, and bring them down before thee; so He will destroy them, and He will over before thee as a devouring fire; LORD thy God is He who goeth Know therefore this day, that the

them out from before thee. these nations the Lord doth drive land'; whereas for the wickedness of hath brought me in to possess this For my righteousness the LORD them out from before thee, saying: that the Lord thy God hath thrust Speak not thou in thy heart, after

Abraham, to Isaac, and to Jacob. LORD swore unto thy fathers, to may establish the word which the out from before thee, and that He the Lord thy God doth drive them for the wickedness of these nations thou go in to possess their land; but the uprightness of thy heart, dost Not for thy righteousness, or for

stiffnecked people. to possess it; for thou art a thy God giveth thee this good land thy righteousness that the LORD Know therefore that it is not for

rebellious against the LORD. unto this place, ye have been the land of Egypt, until ye came day that thou didst go forth out of wroth in the wilderness; from the thou didst make the Lord thy God Remember, forget thou not, how

- (ו) גדולים ועצומים ממך. ממס עלוס, וסס עלומיס ממך:
- (+) אל האמר בלבבך. לדקמי ורשעת הגויס גרמו:
- (a) לא בצדקחך וגר אחה בא לרשח וגר כי ברשעה הגוים. סריכי משמש נלשון מלמ:

: ۩ػڶڰ 止さればい אָנו_גנונ

عَلْكُ ダード・ブロット t THILT

with you to have destroyed you. wroth, and the Lord was angered Also in Horeb ye made the LORD

בוש בא אַכָּבשׁו וּמִוֹם באָ אַבְבָּמִים יוֹם וְאַבְבָּמִים לַוֹּלְנִי בּבַרת יְהוֹה עִּמְבֶּבֶם נָאֵשֶׁב בְּהָר ַ הַאֲבְנִים לוּהָת הַבְּּרִית אֲשֶׁר־ בְּעְּלְתַּי הְהָבְה לְלַחַת לוּחָת

ָ בַּטִׁמֹא בְא אַכּבִּיִנִ וּמִּוֹא בְא בהו ומטון ואַבבהו בובון. אַבֹנוֹא לוְהַוֹּ קְנָהָוֹ קְנָתָא דָּנִוֹר בֹּמֹסַׁלֵּג לְמִוּבֹא לְמִסַּד לְוָנִוּ

eat bread nor drink water. days and forty nights; I did neither then I abode in the mount forty which the Lord made with you, even the tables of the covenant mount to receive the tables of stone, When I was gone up into the

تۈڭر: ממכם בבר מעוד האש ביום ڲٛڔڵ؞ؚڡ י בוֹאַבֿוֹעם ربير بدزن هِذِ، هِم هِذِ ذِبنه

בְּיוֹמָא דִקְּהָלָא: נן עמכון בְּטוּרָא ִמְגּוֹ אִישְׁרָא القرابار خحر فلاتانه لاترزاد אַלוּגֹא כַּטוּכוּן בַּאָגַבּהא בּוּגֹ וועד וו לו וע עבון לומו

fire in the day of the assembly. the mount out of the midst of the which the Lord spoke with you in written according to all the words,

the finger of God; and on them was

the two tables of stone written with

And the Logd delivered unto me

هُمَا تُعِيْرُ كُنِامَ يَهُجُرُنُ كُنِانِمَ فِيدًا كَانِيَا هُجُرَبُهُ كَانِيَا جِرَبُهُ וֹאַבְבָּמִים לְיֵלְבִי לִנָּוֹ יְבוֹנָב אֶלַיִּ ΧĽĊάι□

וֹאַבְבֹּמֹו כִוּלָוֹן וֹעַב וֹוֹ לִי וֹעַ וְהַנְה מְפוּף צַּרְבָּעִין וְמָמִין

covenant. stone, even the tables of the LORD gave me the two tables of forty days and forty nights, that the And it came to pass at the end of

אָהֶהׁר צִּוּיִלִם מִשְׁיִּ לְחָם מִפַּבְּר: ממגלנים פרי מהר מו־הדרה ַ מּנְּה כֻּי שִׁתַּת עַמְּּף אֲשֶׁר הוֹצֵאַתְ נּאְמֶׁר יְהְנֶׁהְ אֵלְ, לַנִּם בֹֹר מִּבִּר נִאֶּמָר יִיָּ לִּנִּם חַנְּטִ בּפָּרִיעַ

עברי להון מהָכָא: בפריע מן אורקא הפקידהנון ひいび

them a molten image. commanded them; they have made turned aside out of the way which I dealt corruptly; they are quickly brought forth out of Egypt have for thy people that thou hast get thee down quickly from hence; And the LORD said unto me: 'Arise,

بريانا حاثلا: אָט הַעָּה הַנְּיִר וְהַנָּה עַם־קָּשׁר עַנָּא הָבֵין וְהָא עַם קַשִּׁי קָנִיל ַ וֹנֹאָמָר יְּדְוָֹר אֶּלָר לְאֵמָר בֹאָנִיל, וֹאֹמָר יִי לְהִימָר בֹּלְ

LFX:

people; and, behold, it is a stiffnecked me, saying: 'I have seen this people, Furthermore the Lord spoke unto

تاثاون: וֹאָמֶמִע אִוּטִבְּ לַיוִי_מִּגִּים וֹנִיב تربا موذ بعضمياه بعمورا

למם שלוף וסגי מנהון: משטונו המוא נאהבוג ושב וֹאַמֹּגֹנוּן וֹאַמִּבוֹ וֹטַ מוּמִבוּן

greater than they.' of thee a nation mightier and from under heaven; and I will make them, and blot out their name let Me alone, that I may destroy

Þτ

٤t

6

8

- (9) ואשב בהר. אין ישיבה אלא לשון עכבה (מגילה כא.):
- (10) לוחת. לממ כמיב, ששמיקן שוומ:

مَر مِن نُدُر:

קינו לומא גק שלשון ובו: ואַטפּלוטו ווֹטטוט מו מובא

covenant were in my two hands. with fire; and the two tables of the the mount, and the mount burned So I turned and came down from

אַמֶּבַבּגוֹנִי יְהַנְהַ אָּטְבֶּם: מַפְבָּת סַרְמָם מַבֶּר מִן־תַּדֶּבֶרְ אָלְעַוּכְּם הֹאִנִים לַכָּם הֹנִילִ וְאֶבֶא וְהַנֵּה הַמְאַמָם לִיהְוָה נִהַזִים וְהָא הַבְּפּוּן בֵּדָם יִי

אובטא בפפוד ין יהכון: אָלִנוֹכוּן הַבֹּוֹשוּן לַכוּן הַינִּר

commanded you. way which the Lord had had turned aside quickly out of the ye had made you a molten calf; ye sinned against the LORD your God; And I looked, and, behold, ye had

ځېږږڅ□: נאָטִפּתְ בֹּהְנֵינְ עַלְּעָע נִאָהָלִכְיִם נּאָעַגִּינ

ועבושנון למיניכון: נֹאָמֻבֹּנִם וּבְמִיִנוּוּן מִהַּגְ שַּבְּשִׁוּ יִבָּי

and broke them before your eyes. and cast them out of my two hands, And I took hold of the two tables,

יְהְיָה לְהַבְּעִיסְוּ: בֿמֹאַטָּם כַגֹּמֹּנָע בַבֹרָג בֹּגֹנֹנ הְּטֹיני הַלְ כַּלְ_חַהַּאִנִיכָּם אָהָהַר <u>ְלְטִׁם לַאָּ אֹּכְּלַטֹּוּ וּמִוֹם לַאָּ</u> ⁸¹ אַבְּמָים יוֹם וְאַבְּמָים כֹּיְלְנְי إهْرَاوَ حُرَوَٰذُ بِاللَّهُ جِلَّهُ فِي الْهُوْرَوْنَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

מל כל חובקכון דחקתון אַבלית ומיָא לָא שָׁתִיתִי וֹאַבְבֹּהוֹ כִילִוֹן כַטַּמֹא לָאַ אַבִבֹּמֹנוֹ וֹמֹמִנוֹ

LORD, to provoke Him. which was evil in the sight of the which ye sinned, in doing that drink water; because of all your sin nights; I did neither eat bread nor as at the first, forty days and forty

And I fell down before the Lord,

לְנַתְּמְׁלֵּנִגִ אֶּעַבְׁיֹם נַנְּמְּלֵּמְ נְעַנְּעַ לְמֵּנֵּאָע נִעַבְּוּן וַפַבּּנַגַ ور يينيا جيد بازار בּׁ, נְיָנִשׁ, מִפְּׁנֵּוֹ עַאָּלַ וְעַוֹעַמָּעַ אָּבִי גַּעִבּילִית מוּן בַּגָּעָם בּוּנִּוֹא

צְלוֹתִי אַף בְּזְמְנָא תַהוּא: הְבְּנְכֶם וְטַמְטַא בּבְנִוּ וֹנִ הַבְּנִכִּוּן

hearkened unto me that time also. destroy you. But the LORD LORD was wroth against you to hot displeasure, wherewith the For I was in dread of the anger and

וּבְאַבַרוּ הַהְאַנַּף יָהְנָה מָאָר וִעַּל אַבַרוֹן בַנָּה רָנִי מָן בֵּרָם אָלַג עָּם בַּפַּעָם הַהָּוֹא:

אַר על אַהַרוֹן בְּעָּרָיָּלָא הַרוּא:

same time. and I prayed for Aaron also the with Aaron to have destroyed him; Moreover the Lord was very angry

אַבְרָרְן בְּעָתְי הַהָּוֹאָ: לְנַהְּמֹּנְינִי נֹאֲנִפְּבְּיֶלְ נִּם בֹּמֹּב וֹ: לְנִיבִּׁא לְמֵּגֹּוּינִינִי וֹגֹּלְיִנִי

למלעיים היו בכעם: של לוחום אחרונים וְאַנְיִנִי שְּעַרְּחִי בְּבֶּרְ בַּיְמִיס בְּרִאַנֹּיס (לקמן י, י), מה הראשונים ברלון אף אחרונים ברלון, אמור מעמה, ואמר לו למשה שַלְּהְפִּי פִּדְּבֶּרֶךְ (במדבר יד, כ), לכך הוקבע למחילה ולפליחה, ומנין שנחרלה ברלון שלם, שואמר בארבעים לו למשה פְּבֶל לָךְ שְׁנֵי לַהֹח (שה לד, ה), ששה עוד מי יוה, נמנהו כְלִים ביוה הכפוריה, בו ביום נתרנה הקב"ה לישרהל בשמחה . נמעכבמי ארבעיס יוס, נמלאו בֶּלִיס בכ"מ באב, שסוא עלס בשמונס עשר בממוז, בו ביוס נמרלס סקדוש ברוך סוא לישראל ואמר (13) ואחנפל לפני ה׳ כראשונה ארבעים יום. שנאמר וְעַּמָּס אֶעֶלֶס אֶל ס' אולי אַכְפָּרָס (שמוח לצ, ל), צאוחס עלייס

ואחפלל גם בעד אהרן. וקועילק מפלמי לכפר ממלק, וממו שניס ונשלרו קשניס: (OS) ובאהרן ההאוף ה׳. לפי ששמע לכס: - להשמידו. זס פְּלִּיי בּניס, וכן סוח חומרף שַׁבְּיִי מִמַּעַל (עמום בּ, מ):

خل_ئئار: אָ*ק_עַנּוֹע*ק עַיּנֶע ער אַשֶּׁר דַּק לְמְפָּר וְאַשְּׁלְךְ יְאִיּת עַר דַּהָנָה דַקִּיק לְעַפָּרָא ו בְּאֵמִ נְאֶבֶּה אָהַוֹּ מְחוֹן הֵימַב בְּנוּרָא וְשָׁפִּיה יָהֵיה בְּשִׁוֹפִינָא אָת־הַעָּגֶל לְלֵּחְהִי נְאָשְׁרַוֹּף אַתַּוֹ עִגְלְא נְסֵיבִית וְאוֹלֵידִית יְהֵיהַ נאַט_הַאַטַבֶּם אַאָבּרַבְּאָנוֹם וֹנִט בוִבַּטַכּוָן בּגַּבַרָּשוּן נִט

: ١٤٠١ أ בְּיִׁמְאָלִי מְלֵּגְּהָּנִם בְּיִנִיםׁם אָנַ_ בְּמָהָאָלִי מְרָנִּיּוֹן בִּינִיםוּן בַּיִּבִּם بخنخيج بخيوف بجرج بجبار بجاح كالم بجبوب بالمناهبة

هُلا قَد الْلِلْ هُذِ لِدَبُولَ لَأِمْ الْمُدْرَفِيرِا لَمْ مِرشِدُم دُرزُ בְּאַבֶּא אַמֶּב נְּטִשׁי לְבֶנִם וַשַּׁמְבִי יִם אַבְּעָּא בִּינַבִּים לְבִוּן ⁶² בּּבְׁנְתָּ כֵאמֶב הֹּלְנְ וּבְׁהֵּוּ אָנִד נּוּאָנִ לְמִוּמִב סֹלוּ וֹאַטַּסֹנוּ וּבְשֶׁלְיַם יְהְנְּה אֶהְבֶּם מִפְּגַשׁ וְכַּר שְׁלִם יִי יְהְכִּוּן מֵרְקַם

יוֹבמית יָת עַפָּבויה לְנַחָלָא

ולא פֿבּילְשוּן לְמִימִבִיבּי: וֹלְאִ מְּמְתְּשִׁם אֵבְים וֹלְאִ יִנתּוֹשׁוּ לְנִי

בּהְשָׁג אָטַבֶּם: בּגִבַהִּגִּט זִטַבְּנוּ: בּגבַהָּגָט זָטַבְּנִים בּּגבַהָּגָט זָטַבְּנִים בּּגבַהָּגָט זָטַבְּנִים בּּגבַהָּגָט בּגַבָּהַ בּגַּבָּהַ בּגַ

אַמָּר יְהְוָה לְהַמְּמִיד אָהְבֶּם: ¿ אֹבְבֹּהֹנם בַּנִּים נֹאָט_אַבְבֹּהֹנם

הַלְּיִלְה אֲשֶׁר הַהְנְפְּלְהִי בְּיך לִילְנָן דְּאִשְׁהַפַּהִיה אֲבִי אֲמַר

بهقرظفه

بْݣْبَاهْ%ىتبا:

אָקַבוּים לָאַ נִינַבָּיל וֹגּלִינִי בֹּבֹם וֹלִ וֹאַמֹּבׁינִי וֹלִ יִן לְמֵּיצְאָה יָהְכֹּוֹן:

iālotāk kāldāk tudāk

ענגאָט ממגלנים בּנֶר הַנָּקר: هَيْد فيرن جَزلُكِك هُمْدِ پَدنْد هِ< مَنْ مَن مِن مِن مِن اللهِ مِن إِن اللهِ إِن اللهِ مِن اللهِ

بَيْد بْهُرْ - بَשْطِ، بْهُرْ - بَهْمُ بَنْ: انختمَظِد هَمـيقول هُمـظهر ينظه نحر كِمَّحَدُنْكَ كِهَدُنْكُ مِ يُخْتَدِينَا مِن يَجْلُطُ

خُطَهُ، بن مَقٰع بُت، ا بخليت، بنا לוגם ילוגקר לא טטפון

> -: unom the brook that descended out of the dust; and I cast the dust thereof into very small, until it was as fine as and beat it in pieces, grinding it ye had made, and burnt it with fire, And I took your sin, the calf which

Гокр wroth. at Kibroth-hattaavah, ye made the And at Taberah, and at Massah, and

hearkened to His voice. God, and ye believed Him not, nor commandment of the Lord your you'; then ye rebelled against the possess the land which I have given Kadesh-barnea, saying: 'Go up and And when the Lord sent you from

LORD from the day that I knew Ye have been rebellious against the

said He would destroy you. fell down; because the LORD had forty days and forty nights that I So I fell down before the Lord the

S٦

77

77

forth out of Egypt with a mighty greatness, that Thou hast brought Thou hast redeemed through Thy people and Thine inheritance, that said: 'O Lord GoD, destroy not Thy And I prayed unto the LORD, and

their wickedness, nor to their sin; stubbornness of this people, nor to Isaac, and Jacob; look not unto the Remember Thy servants, Abraham,

(IS) שחון. לשון סווס, כמו קלוף (ברחשים יב, ע) וְבֶלוֹת (דבריס כת, לב). מולחנ"ע בלע"ו:

aul iri; (25) ואחנפל וגור. אלו הן עלמס האמורים למעלה, וכפלן כאן, לפי שכמוב כאן פדר מפלמו, שנאמר ה' אלהים אל משממ

ĒĊĹĒL: קטׄבׁיאֶׄם אַ הוֹצֵאקְנֵנוּ מִשְּׁם מִבְּּלִי יְלַלֶּח דְּצִּפִּיקְחַנְא מִחַּמָּן מִדְּלֵיה

هقرطوا خطمحانك با بض المناه المنا אָּלְ עַׁאָבוֹא װּכִּלְאַ פֿגַם װָ לְאַהֹּלְנִיטַעוָן אַהָּב בּלְמֹא המבון בּוֹיבוּ אַבֹּמֹא

to slay them in the wilderness. them, He hath brought them out unto them, and because He hated into the land which He promised LORD was not able to bring them broughtest us out say: Because the lest the land whence Thou

ಗ್ಕರಣ್ಣಗ: (ಡ) הוצאה בכחה הגדל יבורעה דיצאה בריני היצאה בכחה הגדל יבורעה דיצאי لْرْتَاكِرْتُكُ كَيْمُكُمْ لَهُوْلِا

خاڭ ي

outstretched arm.' out by Thy great power and by Thy inheritance, that Thou didst bring Yet they are Thy people and Thine

ئَمُمُنُ خُكَ يُحَرِبًا مُمَّا: פֿרַאַמְּוֹים וֹמְּלֶי אָלִי הַבְּרָבִי פַּפּרָמָאָ וָסָפּ לְפַּרָמָוֹ לְמִוּרָאִ ؋٥ؙڂۦڂ۪ڮ ۺڗۥڂڹۺ ؉ٞڂڹ؞ڝ؋٥ڂڂڮ ؈ؙڐ؞ٳڂڹڡ؞؆ڂڹؠ בְּעָּת תַּהְוֹא אָמָר יְהֹנֶת אֵלֵי בְּעִדְּנָא תַּהוּא אֲמָר יִיָּ לִיּ

וֹטֹהַבֹּיִג לַבַ אַנוֹא בַאֹמֹא:

And I will write on the tables the thee an ark of wood. unto Me into the mount; and make like unto the first, and come up

me: 'Hew thee two tables of stone

At that time the LORD said unto

X

67

בָּאָבון: ביראשנים אַשָּׁר שִבְּרָה וְשִׁלְּהָה בַּרָה בַּרָה בַּרְהַבְּיה הַדְּבְרִים אֲשֶׁר הְיֶי עַלְהַלְּלִת פִּהְנְמִיָּא בַּהַיוֹ ľ%ĊUŢ ھر_تذہبات Ä∐_

בעברקא יקשוניון

shalt put them in the ark.' which thou didst break, and thou

words that were on the first tables

נּצַּׁמַל הַהְּרֶה יּשְׁנֵּי הַכְּחָת בְּיָּדִי: שְׁנִי־לְחָת אֲבְנִים

ישבול לוחיא בידי: בַבובמאַ, וסלולוט לחולא יפַסַלִית מָבֵין לוּהֵי אַבְנַיָּא נֹאַמָּהְ אָבוּנְן הְבֵּּגְ הַשְּׁיִם נֹאָפַּסְלְ וַהְּבִּיִנִי אָבוָנִא בֹאָמִ. הִשִּׁיוּ

mount, having the two tables in my unto the first, and went up into the and hewed two tables of stone like So I made an ark of acacia-wood,

יְהְוָה אֵלֶי: מעוד האש בוום הקהל נותנם אַמָּר דּבָּר יְהוֹה אַלִיבָם בְּהָר הַרְאַמֵּוֹן אֵחַ עַּעֲּבֶוֹה הַדְּבְרִים ַנּיּבְׁעֵב <u>מַּ</u>ל_עַבְּעָע

עמכון לבלאני זני המבא פנילמון וכֹעַב מַּלְ לְוּעַוֹּא כֹּכֹעַבָּא

.əm oını assembly; and the Lord gave them midst of the fire in the day of the unto you in the mount out of the ten words, which the Lord spoke according to the first writing, the And He wrote on the tables

ננטו מֹם כֹאַמֹּב אַנֹנוּ וֹטַנְיבּי אָת־הַלְּחָת בָּאָרִוֹן אֲשֶׁר עַשְׂיִתִי נאַפֿן נאַרַד מן־הָהָר נָאָשָׁם

تثير يتقا וֹמֻוֹנִינִי וֹנו לְנִחַנָּא באַרוֹנָא נאטשונים ונחטנט מו מובא

commanded me. there they are, as the Lord the ark which I had made; and the mount, and put the tables in And I turned and came down from

ו הומו שעשה בללהל לה ילה למלחמה הלה בימי עלי, ונענשו עליו וְנָשְׁבֶּה: של מלאכת המשכן, ובללאל עשה משכן תחלה ואחר כך אכון וכלים, נמלא זה אכון אחר היה, וזהו שהיה יולא עמהם למלחמה, היכן אתנס, ולא זה הוא האכון שעשה בללאל, שהרי משכן לא נמעסקו בו עד לאחר יום הכפורים, כי ברדמו מן ההר לוה להם (1) בעה ההיא. למוף מ'יוס נמרלס לי, ומתר לי פמל לך ומח"כ ועשים מרון, ומני עשיםי מרון מחלס, שכש מלו חלוחות בידי

ज्येप्दः: נופבר שָם נוכהן אָלְמִוֹר בְּנִי بختر نَشِلَهُم تُصُمُّد مَخَعُلِن خَتِي بختر نَشِلَعُم نَصْمِهِ مَخَعَلِنا

אּבֿרון וֹאִיקְקְבר תַּמָּן וֹשְׁמֵּישׁ " יַעַקן מוֹסְרֶה שָׁם מָת אַהַרֹן בְּנֵי יַעַקן לְמוֹסָרָה חַמָּן מִיָּה

there Aaron died, and there he was

עּצְּבְנְבִי יְּמְבְּטִב אָבְאַ זָּנִבְגַ לְיָמְבִּי אָבַעּ זִּנְבָא זָנִבְּגַן

ग्रेंप: לְשֶׁרְתִּוֹ וּלְבְרָךְ בִּשְׁמִוֹ עַּדְ רַוֹּנִם לְשַׁמְשׁוּתִיה וּלְבָרָכָא בִּשְׁמִיה בְּיֵהְ בְּשְׁמִוֹיה וּלְבָרֶכְא בִּשְׁמִיה בְּרִית־יְהְוְהְ לַעֲּמִר לְפְּנֵי יְהְוָה קִיָּשְׁאַ בִּייִ לְמְּקִם בֵּרִם יִיִ י שְּׁבֶּטְ עַכְּוֹי לְמִּאִים אָּעִראָּבוּוֹ שִׁבְּטָּא דְּלֵוִי לְמִשָּׁלְ יָה אָבוּוֹ בַּמְת הַהְוּא הִבְּדֵּיל יְהֹוֹה אָתְ בְּעִינְא הַהוּא צַּפְּרִישׁ יִין יָה

הַּגְבֶּוּ לְאָבֹוֹנִי לְבָוֹנִ דוֹבֶשׁ הַּגְ כַּוֹ לָא דֵּוֹנִי לְבָוֹּנִ נוּלְש

\$4.2°F 4F: [°] וְנָחֲלֶה עִם־אֶּחָיִו יְהֹנְהֹ הַוּא

סו בְינֵאְמֻנָּיִם ※上げば、口

إحزاد تهنريه: אָלַ, נַּם בַּפַּמַם עַעָּיוא לאָ־אָבָר لْمُلْحُمْنَ كَرْخُبِ لَنْهُمْمَ نَسَابُ لِمُلْحُمْنَا كَرَجُنَا لَكَتَرَبِ וֹאַנְכֵּו מַמֹּבְעוֹוּ בֹעַב כּוֹמִוּם וֹאֵלֹא עַנִוּטִוּ פֿאָנם בּסוּבַא

ـ بُولِاد ـ تَهُدُلُات اثَالَ مِعَوَا بِعِلَا جَهُدُ جَهُدُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّه

בְּמָא בַּמִבָּיִלְ וֹן אֶלְבִוֹב בִינוּ: יהנה דיהב ליה ין אנין אַהְטְנְתִיה נאַטַסְנָא מִם אַטְנָטַג מַטַּנָן

אָלא וֹג לְעַלַּלְנִעַנִייַ: בְּלְנִינִי אַרְ בְּוֹמְנָא הַחַיִּא לָא בּׁונמּוֹאַ בֹּבֹמֹאֵוּ אַבַבֹּמֹוּ נֹמִטָוּוּ

> ministered in the priest's office in buried; and Eleazar his son Beeroth-benejaakan to Moserah; nori bəyənruoj And the children of Israel

Jotbah, a land of brooks of water.— Gudgod; and from Gudgod to From thence they journeyed unto

his stead.

unto this day. Him, and to bless in His name, before the Lord to minister unto the covenant of the Lord, to stand the tribe of Levi, to bear the ark of At that time the LORD separated

—.min on a shoqs according as the Lord thy God the Lord is his inheritance, nor inheritance with his brethren; Wherefore Levi hath no portion

would not destroy thee. unto me that time also; the LORD nights; and the Lord hearkened the first time, forty days and forty Now I stayed in the mount, as at

בני יעקן ומשס למוסרס, שס נלחמו לכס בני לוי וסרגו מכס ואחס מסס, עד שסחירו אחכס בדרך חזרחכס, ומשס חזרחס שנה ונסמלקו ענני כצוד, יֶבַמְסֶס לכס ממלחמס מלך ערד, וּנְמַמָס רחש לחזור למזריס, וחזרחס לחמוריכס שמונה מסעות עד וממלא שמונה מסעות ממוסרות להר ההר, אלא אף זו מן המוכחה, ועוד עשיחם ואת, כשמת אהרן בהר ההר למוף ארבעים ממוסרום באו לבני יעקן, שנאמר ויקעו ממסרום וגו' (במדבר לג, לא), ועוד שם מם אסרן, וסלא בסר מס, לא ומשוב (6) ובני ישראל נסעו מבארוח בני יעקן מוסרה. מס ענין זס לכלן, ועוד וכי מבלרום בני יעקן נסעו למוסרה, וסלא

משם מוכמה זו לשבירת הלומות, לומר שקשה מיממן של לדיקים לפני הקב"ה כיום שנשמברו בו הלומות, ולהודיעך שהוקשה (ע) ומן הגדגדה וגרי. וצמוסרס שַּשִׁימָס מֻבֶּל כצד על מיחחו של חסרן שגרמס לכס וחח, ונדמס לכס כחילו מח שס, וסמך סגדגדס סוא מר סגדגד:

(8) בעת ההוא הבדיל ה׳ וגר׳. מוקב לענין סראשון: בעת ההוא. צשנס סראשונס ללאמכס ממלריס, ומעימס צעגל, לו מס שאמרו נתנס ראש לפרוש ממנו, כיום שעשו בו את סעגל:

לשאח אח ארון. סלויס: לעמוד לפני ה' לשרחו ולברך בשמו. סכסניס, וסוח נמיחה כפיס: ובני לוי לא מעו הבדילם המקום מכס. ופמך מקרא זה לחורת בני יעקן לומר שאף בוה לא מעו בה בני לוי, אלא עמדו באמונתם:

מוומן מבים המלך: (9) על כן לא היה ללוי חלק. לפי שסובדלו לענודם מונם ולינן פנייין למרוש ולוכוע: ה' הוא נחלחו. נועל פרם

(10) ואנכי עמדחי בהד. לקצל סלומות סלתרונות, ולפי שלה פירש לתעלם כתם עתד בסר בעלים התרונס זו, תור וסתחיל

Z+

לְאֶׁבְעָם לְעָה לְעָה: (פּ) .. לְמִפֹּמ לְפֹּלֹנ עֹמִׁם וֹנֹדֶאנְ וֹוֹנִבְמַנִ בְּבָׁם מַּמָּא וִנִימַלְנוּ וֹנִיבַעוּוּ נִעַיַ נּגַאָמֶר יְּהְנָתְ אֶלָּגְ עַנּם בֻבְּ נִאָּמָר יִי לָּגִּ לִנִּם אָנִוּגַ לְמַמֵּנִ

نڂڂؙۮ_ڗڂۿڬ: هٰٽ اِبانِہ هٰے ثِبا چَچٰے جُھٰے اِ בְּרֶכְּיִן יִלְאַנִדְבָר אִנְיִוּ וֹלְהַּדִּרִ אָת־יְהֹלָה אֱלֹהֶיף לְלֶבֶה בְּכְלִ- אֱנִים יִיִּ אֶלַהַהַ לִּמְהַהְ בְּכְּלִ ממים، שَאֵל מֵעְמָּוֹדְ בֵּר אָם לְיִרְאָּה הָבַעַ מִּנְּדְּ אֶלְחַיִּן לְמִדְּחַלְּ וְעַּמִים יְשְׁבְּעְ מָת יְתְוֹּה אֶלְהַיְּ הִּכְּעוֹ יִשְׁרָ מִּצְלְחָרְ הִּבְעוֹ יִשְׁרָבִּילִ

למוֹר לֶוּ: שַׁפְּטָּגו אָאָהָׁב אַנְכָּג מָבְּוֹנִי בַיּנִם בַּנִמוְטִי בַּאָּנָא מִפַּפּגר כָּוַ יוֹמָא לשְׁמֶר אָת־מִצְּוָֹת וְהוֹנְתְ וֹאָתַ לְמִפָּר וָת פִּפִוּדִיָּא דַּיִיָּ וְנָת

تَهُمُّزُنَ تَكُثُمُ لَحُرٍ كُهُمُلِ قُلْ: هُمُنَاءُ عَلَمُعُ لَحُمْ لَحُمْ لَحُدِ ب يَا لَا حَدَالُات هُمْ ثِنَاكَ تَشْقَرُنَات نَشِقَرُنَا تَهُ قَدَرُ هُمُّرَات شِقَرْتُم نَشِقًا.

Ç(r□ TÿT: אַחַביהָם בְּבֶּם מִכְּלְ חַעַּמִים בְּבָנִיהוֹן בְּחָבִיוֹן מִכְּל יי לְאַהְבֶּה אִוֹמָם וַיִּבְחַר בְּזֶרְעָם לְמִרְחַם ĒŻCÜ.Ŀ ほぼん

וֹהְּבַפַּכִם לַאָ עַלַהְוּ הֹוָב: יי ומּלְמֶּם אָנוּ הֹּבְלָנוּ לְבַּבְבָבׁם וֹנַהְּבֵּוּוּ זִּנוּ הַפַּּהִוּנוּ לְבַּבִּוּוּ

ישָא פַּנִים וְלָא יַקָּח שְׁתַר: עַנְּרֶלְ תַנְּבֵּר ְ וְתַבּוּרְא אַמֶּר לְאַ- רַבָּא נִבְּרָא וּדְחִילָא דְּלִית ל האָלְהִים וַאַּבְנִי הְאַבְנִים הְאָבִי בּיִּיִנִין וּמְבִי מַלְכִין אֶלְהָא

> देवंखी देगरी: אָמֶּבוֹהְאַבֹּהֹשׁי אַנְהֹא בְּלִינִינִע כְאָבִּטֹעִינִן

الم يخرفك خخر خخك بخخم ילמושם ימיה ילמפלח קדם

בין היישב לף:

הממוא בוומא בדון:

ילבלכיו לא עלהון מוד:

שבמוהי מפב אפין ואף לא בֻּי יְהַנְּה אֱלְהֵיבֶּם הַוּא אֱלֹהֵי צֵּרִי יִיָּ אֱלְהַכֹּוֹ, הוּא אֱלָה

> them.' unto their fathers to give unto and possess the land, which I swore to set forward, that they may go in go before the people, causing them And the LORD said unto me: 'Arise,

> all thy heart and with all thy soul; and to serve the Lore thy God with in all His ways, and to love Him, to fear the Lord thy God, to walk LORD thy God require of thee, but And now, Israel, what doth the

this day? His statutes, which I command thee commandments of the LORD, and to keep for thy good the

all that therein is. heaven of heavens, the earth, with belongeth the heaven, and the Behold, unto the Lord thy God

above all peoples, as it is this day. their seed after them, even you, fathers to love them, and He chose Only the Lora had a delight in thy

stiffnecked. of your heart, and be no more Circumcise therefore the foreskin

91

٤t

taketh reward. who regardeth not persons, nor God, the mighty, and the awful, of gods, and Lord of lords, the great For the LORD your God, He is God

מנו בכמם: בס: - כימים הראשונים. של לוחות סראשונות, מס סס ברלון אף אלו ברלון, אבל האמצעיים שעמדתי שם להתפלל עליכס,

(II) ויאמר ה׳ אלי וגר׳. מע"פ שקרחס ממחריו ומעיחס בעגל, מתר לי לַךְ נְמַה מֶם הְעָס וגו' (שמוח לב, לד):

לירמס וגוי: - בי אם ליראה וגוי. רצומינו דרשו מכאן, סכל בידי שמיס מוץ מיראם שמיס (ברכום לג:): (SI) ועחה ישראל. אע"פ שעשיחס כל ואח, עודנו רחמיו וחבחו עליכס, ומכל מה שחמאחס לפניו אינו שואל מכס כי אס

(13) לשמור את מצות ה׳. ואף סיא לא למנס, אלא למוד לך שמקדלו שכר:

(14) הן לה׳ אלהיך. סכל, ומעפ"כ רק במבומיך משק ס'מן סכל:

(IS) בכם. כמו שלחס (רוליס לחכס) חשוקים מכל העמים היום הזה:

(15) ערלה לבבכם. מומס לננכס וכיקויו:

نظظين לְמִׁנִי לְוִ לְמִׁם וֹבִינִם נִּיּוִבֹא לִמִּטַּוֹ לִיִיִּ מִּזִּוֹ קמָּנִי מִמְּפַּׁס יַּטְוֹם וֹאַלְמָוֹנִי מְבֵּיִר בִּין יִיתַם וֹאַרְמָלָא

בוושם באבל מצרום:

בוועון בּאַבֹּגֹא בַּמִגֹבוֹם: جْرِيْرُر أَنْ لَنْكُمُوا يُنْ فَيْلُمُ كُلِّن لَا ثَنْكُ اللَّهُ اللَّهُ لَا لَا ثَنْكُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

שַׁמַבְּיבּי אָּם יִהְנָה אֶּלְהָיִר הִירָא אָהַוֹ יָם יִיְּ אֶלְהָרְ הִּדְּתַּיִהִי

بربع يتبخير البنع وكزبه

ובשמיה הקיים: וּבָוֹ תְּדְבְּׁק וּבִשְׁמִוֹ הִפְּלִח וּלְזִיהְלְתִיה הִהְקָּוֹב

إَكُمَا بَيْنَا لَكُمْ لِيُجُوِّد كِيُشِد لِكُهُ فَوَرَبُكُم بَهُمْ لِي يَقِيْهُد فِرَدُك יַ אַשֶּׁר עַשְּׁה אַהְּדֹּ אָת הַנְּדֹלָת דַעֲבַר עַשְּׁרְ יָה בַבְרְבָהָא וְיָה הוא הושְבָּחִהַר וְהוּא אֶלְהַרְּ

الأذينية جمادية بالشهريم كالمدد جمادية المعالمة المرابعة المرابة المرابعة ا בְּמִבְעָיִם נְבָּעִה יְרָרָוּ אֲבְנֵיוּ בְּמִבְעִין נִפְּטֵּן וָחַתוּ אַבְּחָתָּרִ

ומִתוֹשׁ ממתושו

לבתוני יפפודוני כָּל יוֹמַנָּא:

ומֹמִּפַׁמָּנו וּמֹגַּוְעַנו כַּבַעַנַנְים: וְחִקְתְּיוּ מִשְּׁרַת ַנְאֶנִיבְהָּ אֶנִי וְיַנְוֹיַ אֶּכְיָנִינְ וִטִּבְוֹם זִין וִיִּ אֶלְנִיבּ וִטִּשָּׁר

הַחַזְּלְה יוְרִעִּי הַנְּשִּינֶה: אָנוַ גַּוֹבְי אָנוַ יִּדְוֹ לאַרְאָנּ אָנַרַמוּסָר בְּנִיכְם אַמֻּב לְאַ_יִדְעִּי נְאֵמֵּב וְיַדְעְּמָם הַיּוֹם בָּיוּ לָאַ אָת־

יַרְעָּיִה מְרָטְמָא: אָלַבּלָּגְ זְינִ בְּנִינִינְי זְינָ זְינָ בְּלֶבּלָּגְּ אַלְבַּרָגָּגָ אָלְבָּרָגָּגָ אַלְבַּרָגָּגָ אָלְבַרָּגָּגָּגָ אָלְבַּרָגָּגָּגָּגָ אָלְבַּרָגָּגָּגָּגָּגָּ זה בניכון דְלָא יָדַעוּ וּדְלָא וויבהוו וומא בון אבו לא

מֹבְנַבְ מִגְּנִוֹם נִבְבָּבְאַבֹּגִי: עשה בהוף מצרום לפרעה ואָט_אָטָטֹו ואָט_סֿהַהָּטּוֹ אַלָּחַבּ

ΧĹἄιĿ: ひかい בְּעָבְר בְּגוֹ מִצְרָוִם לְפַּרִעֹּה וֹנִים אַטוֹנִינִינִי וֹנִים מוָלָבוְנִינִי

> and raiment. the stranger, in giving him food fatherless and widow, and loveth He doth execute justice for the

Egypt. ye were strangers in the land of Love ye therefore the stranger; for

shalt thou swear. shalt thou cleave, and by His name Him shalt thou serve; and to Him Thou shalt fear the LORD thy God;

thine eyes have seen. and tremendous things, which that hath done for thee these great He is thy glory, and He is thy God,

multitude. made thee as the stars of heaven for and now the Lord thy God hath with threescore and ten persons; Thy fathers went down into Egypt

77

07

and His commandments, alway. His statutes, and His ordinances, thy God, and keep His charge, and Therefore thou shalt love the Lord

hand, and His outstretched arm, God, His greatness, His mighty the chastisement of the Lord your not known, and that have not seen not with your children that have And know ye this day; for I speak

and unto all his land; unto Pharaoh the king of Egypt, which He did in the midst of Egypt and His signs, and His works,

לפייםו בממון: (עו) ואדוני האדונים. לא יוכל שוס אדון להליל אתכם מידו: לא ישא פנים. אם מפרקו עולו: ולא יקה שהד.

לחם ושמלה. ודבר משוב סוא וה, שכל עלמו של יעקב אבינו על זה המפלל, נְנָמַן לִי לֶמָס לָמֶבֹל וּבָבֶּד לְלָבֹשׁ (בראשית כת, כ): (18) עשה משפש יחום ואלמנה. סרי גנורס, לול גנורמו למס מולל ענומנומו (מגילס לם.): ואוהב גר לחח לו

(פו) כי גרים הייחם. מוס שבך אל מאמר למברך:

(02) אח ה׳ אלהיך חירא. ומענוד לוומדנק נו, ולאמר שיסיו גך כל סמדומ סללו, או נשמו משנע:

ידענו ולא ראינו בכל זה: (ב) וידעחם היום. מנו לב לדעת ולסבין ולקבל מוכחתי: כי לא אח בניכם. אני מדבר עכשיו, שיוכלו לומר אנו לא

יְהוָה עַּר הַיִּים הַזֶּה: + לְסִוֹסָׁוּ וּלְוֹבִדִּוּ אַתְּּ

וֹאַבּּיִרְנּוֹן וֹנְ מַּר יוֹמָא חָבֵין: ניאַבְרֵם אַפּיהוֹן בְּמִרְדַפְּהוֹן בְּחָרִיכוֹן מַל־פְּנֵיהָם דְּאַמִּיף יָה מֵי יַמָּאַ דְסוּף עַלָּ הציף לסוסנתהון **人はもていて**

בּאַכֶּם מַּגַ־הַמְּקִוּם הַזְּגָּה: י נֹאָמֶׁר הֹמֶּׁנִי לַכֵּם בֹּמִּוֹבְיֹר הַרַ וֹנַהַּבַּר לַכִּוּן בַּמַּוֹבַּרָא הַרַ

מוטוכון מו אַנוֹנא נובון:

خَكَالُة خَر_نَهُلَةُς: خَرِينَطني لِجَهْل خَلَادِينِם ڶۿٮڂٙڡٚ؞ۛۛؿؘڡڶۿٮۼٛؾٞڂ؞ؿٚڡڶۿٮ ﴿ فَخُلُاكِ كَامُكُمْ مُعْكِ فِيكَ رَفَكُكُمْ مَا هَلَمُمُ ثَلَ فَيَقِكِ يَكُمُ مُنْكُ أَنَّكُ لَا أَنْ فَا فَكُمْ فَي الْأَخِيرُ لَا أَنْكُ לַנְעָ אֵלְנְאַרֶ פַּוֹ רְאִנְכוֹ אַהֶּר אֵלְנִאַר כַּר רְאִנְכוֹ דְּפְּתַחַת. تَجْمُد مُمُن كِيْنَا لَكِجَنَبُهِ

בָּל יְקוּמָא דְּעִּמְּהוֹן בָּגוֹ כָּל אָלֹה בַּשִּׁיִבוּו וֹנִים מַהְּבָּנִינוּ וֹנִים נבגבב לבטו נקאבובם בני

מַצְּשָׁר יְהוָה הַנְּדָל צִּשָּׁר עִּשְׂה: ק בֶּי עֵינַיכָם הֶרֹאָת אֶת־בָּל־ אֲרֵי עֵינַיכוֹן הַזִּאָה יָת בָּלֹ

מולבא בַּוֹּ בַלֹּא בַּמֹּבַב:

الْمُورَاتِونُ فِي اللَّهُ مِن حَرِ لِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي

מּבוֹנוֹ לַנַמּוֹ לַמִּינוֹנִיי: וֹנוֹנוֹנוֹן וֹנו אַבֹּלֹא בַאַנוּוֹן ينتظهيا וני בל שַבּבוּגבשׁאַ

ڔڗ؆ۺ٦: אַמָּם עּבְרָים שֶּׁמְּה ילאטֿם וובאַטֿם אָטַבּנּאָבוּג

אָבֶּן זְבָת חַלֶּב וּדְבֶּשׁ: (ס)

מְבְרָא חֲלֶב יּדְבַשׁ: לאַרְטִּיכֶּם לְטֵּטִ לְטֵם יּלְזָוֹבְמָטַ לְטָטַן לְטַוָן וֹלְבַּדָּיִטְן אָנַמּ - וְמִבְּה 'בְוְיִב אַבְהָא בְּפִוּים וְיִ לְאָבְהַהָהָר ילַמָּמֹן שַּׁאַבוֹכוּ וֹמִים מַּלַ יּבֹבוּלְ בַּשִּׁינַכוּן יוִמִּין מַּלַ

> them unto this day; how the Lord hath destroyed them as they pursued after you, and water of the Red Sea to overflow their chariots; how He made the Egypt, unto their horses, and to and what He did unto the army of

wilderness, until ye came unto this and what He did unto you in the

all Israel; that followed them, in the midst of tents, and every living substance and their households, and their her mouth, and swallowed them up, of Reuben; how the earth opened Abiram, the sons of Eliab, the son and what He did unto Dathan and

work of the Lord which He did. but your eyes have seen all the great

whither ye go over to possess it; and go in and possess the land, thee this day, that ye may be strong, commandment which I command Therefore shall ye keep all the

flowing with milk and honey. unto them and to their seed, a land swore unto your fathers to give upon the land, which the Lord and that ye may prolong your days

אשר ברגליהם. זה ממונו של אדס, שמעמידו על רגליו (פקמיס קימ.): אמר לו שנעשים סארן מדרון כמשפך, וכל מקום שסיה אחד מהם, היה מחגלגל ובא עד מקום הבקיעה: אחד כל היקום רבי נחמיה, והלה כבר נחמר וַמִּפְמַח הַשְׁבֶּן שֶׁם פִּיבְ (במדבר מז, לב), ולה פיומיה, חמר לו ומה הני מקיים בקרב כל ישרהל, (6) בקרב כל ישראל. כל מקום שסים אחד מסם צורח, סארן נפקעם מחחחיו וצולעחו, אלו דצרי רצי יסודם, אמר לו

בנוטוטונון: (T) בי עיניכם הרואות. מוסג על המקרא האמור למעלה, כי לא את בניכס אשר לא ידעו וגוי, כי אם עמכס, אשר עיניכס

\$ٰں_זַבׁגַּבְ וֹטַמֻּלֵוּטֹ בַּבַנְלַבַ בַּנָּו אָאָר וְצָּאַטִּם מִאָּם אָאָר שִּוֹרַעַ ^{ממי} קְרִשְׁהָה לַאׁ בְאָרֶץ מִצְּרַיִם הָוּאָ جَر بَغُدُمْ هِشِد هَيْد جُعَـٰظُوْد هِدَر هَدَهُ لِعَنْ مُرْدَ ذِنَوْا

לְנִמְּשְׁע אָבֹּא בַבְּיִם יִבְּלַמְּע לְמִינִים אָבַה סִינִין יִבְּלַהָּן اْلَاغُدُا كُمُد عَضِ مَخْدُره مُؤْلِ الْعَلَمُ لَا يُعْدِا مُخْدَرًا كُنَفًا בּוֹבֶבׁי:

₩Ţ⊓: (a) בְּה מֵבִשׁיִתֹ הַשְּׁנְה וָעָר צַּחַבִּית אַקְהַ מְּטִיר עֵינֵי יְהוְּה אֱלֹהֶיְךְ מְּדִירָא עֵינֵי יִי אֱלַהָּךְ בַּהּ הְה מרוּשִׁית השַּנְה וְעַד אַחְרִיתְ בַּוֹרֵישָׁה דְּשַׁהְא וְעַד סוֹפַה אַבּוּץ אַשְׁרִיןְה אֶלְהָוּף דּבֵנשׁ אַרְשָּׁא דִּינִ אֶלְהָף הָּבַעּ יָחָה

حَمْمُد تَهُمُنت فَهُوْد قِبْنَ حَرَامًا

كِتَحُدُّه بِحُكِّرٍ لِنَّهُمُّهُ: نْلِيْلِا ݣُلْمِيْدَرُصُ بْكُمّْكُبِا كَٰكُمْ لِيَحْلُكُمْ لِيُخْلِقُونَا لِيَخْمُونَا كَلْمَيْنَان אָרְבֶם הַיִּוֹם לְאַהַבְּה אָתַ־ יוֹמָא דִין לְמִּרְחַם יָת יִיָּ פּ מִאַּנְטָּג אַּמָּב אַנְבָּג מָאַנִּע לְפַפּנְגַג גַאָּנֹא מִפּפֿגַג נֹטַכְנָן וֹבֹיְנִי אִם הַּמְמָהּ שֹׁהָמָהוּ אֶבְ וֹנִבִּי אִם בַּבּּבְא שַׁבַּבּׁנְוּ

> בְּנְנֵּטְ נְבְׁלֵאֵי בְּטְ זְּבְׁתְּאֵבְּנִטְ בְּנִצְּלְבְּ ייא דּנָפַקְּמוּן מִמַמָּן דְּמִוֹנַע ַ לְמֵּירְתַה לֵא כָּאָרָעָא דָּמָצֶרִים

לְמְׁמָר מְּמִוֹּא מִּנִוֹא מִוֹּא:

ללג גלכון וללגן זפּמָכוּן:

garden of herbs; didst water it with thy foot, as a where thou didst sow thy seed, and Egypt, from whence ye came out, to possess it, is not as the land of For the land, whither thou goest in

rain of heaven cometh down; valleys, and drinketh water as the possess it, is a land of hills and but the land, whither ye go over to

end of the year. beginning of the year even unto the God are always upon it, from the careth for; the eyes of the Lord thy a land which the Lord thy God

heart and with all your soul, God, and to serve Him with all your you this day, to love the Lord your commandments which I command hearken diligently unto My And it shall come to pass, if ye shall

מן סנמוך לגבוס, אבל זו למטר סשמים משםה מים, אשה ישן על מטסך והקב"ה משקה נמוך וגבוה, גלוי ושאינו גלוי, כאחם: לכיך לסביא מיס מנילום ברגליך, ולסשקוםה לכיך אחה לנדד מִשְׁנָמָּךּ ולעמול, וסנמוך שוחה ולא הגבוה, ואחה מעלה המיס מרן מלריס, שומתר בְּמִיעַצֹּ סְמָבֶן וּגוּ' (ברמשים מו, ימ), מף סימ מינים כמרן ישרמל: − והשקיח ברגלך. מרן מלרים סיים לבנו סגדול, אלה שֶׁמְבּוּנֶס על החד משבעה בלוען: אשר יצאחם משם. הפילו הרן רעמסם השר ישבחם בה, והיה במימב ממיס, ואע"פ כן סיא יפס מצוען (ספרי לו). ובכמובוח (דף קיב.) דרשו בענין אחר, אפשר אדס בונס בים לבנו הקען ואח"כ סים, שסימס מקוס מלכום, שכן סום מומר פִי קִיוּ בְּלֹעַן שֶׁרֶיו (ישעיס ל, ד), ומברון פּמולמס של מרך ישרמל, לכך הַקְלוּיִ לקבורמ של למדם שחזכרון יפה מלוען, ומלרים משובחה מכל הארלום, שנאמר פְגַן ה' פָּטֶׁבֶן מָלְרַיִס (בראשיה יג, י), ולוען שזה מלרים אדם בונה אם הנאה ואחר כך בונה את הַבְּעוּר (מ"א הגרוע), שפתולתו של ראשון הוא נותן בשני, ובכל מקום החביב קודם, לומר וְמַבְּרוֹן שָׁבַּע שְׁנִיס נְבְּנְמָס לְפְּנֵי וגוי (במדבר יג, כב), חדס חחד בנחן, וחס בנה לוען למלריס בנו וחברון לכנען, דרך חרך לא נבוא אל ארץ עובה ויפה כזו, יכול בגנוחה הכחוב מדבר, וכך אמר להם לא כארץ מלרים היא אלא רעה הימנה, חלמוד (10) א כארץ מצרים היא. אלא עובה הימוה, וואמרה הבעתה זו לישראל ביליאתה ממלריה, שהיו אומרים שמא

(11) ארץ הרים ובקעות. משונה ססר מן סמישור, שסמישור בנים כור אמס זורע כור, אבל ססר, ביה כור ממנו המשה כגן הירק. שמין די לו בגשמיס ומשקין מומו ברגל ובכמף:

'Gà Eqrea (C"G a.): מס סיא לריכס ולחדש בס גורות, עתיס לעובס ועתיס לרעס כוי, כדאימא בר"ס (דף יו:): מרשית השנה. מר"ס גדון מס בביכול סינו דורש סלק סומס, וע"י סומס דרישס שדורשס, דורש סמ כל ססרלומ עמס: – חמיד עיני ה׳ אלהיך בה. לרסומ (12) אשר הי אלהיך דורש אותה. וסלא כל סארלום סוא דורט, שנאמר לַסְמָעִיר עַל אָבֶן לֹא אָים (אינד לח, כן, אלה כוכין, מכבע ממכבע שפועיו ומחד בכמשו: ובקעות. סן מישור:

במגלה אם מעובני יום יומים אעובך: מצוה אחכם היום. שיהיו עליכם מדשים כאילו שמעמם בו ביום (פפרי כאה נמ): משמע צישן משמע צמדש (פוכה מו:), וכן סִׁם שֶׁכַּת מִשְׁבַּת (דּצריס ת, יע), סֹס המחלת לשכות, מופך שמשכח כולה, שכן כתיצ (13) והיה אם שמוע. וסיס, מוקג על סלמור למעלס למער סשמיס משמס מיס: והיה אם שמוע חשמעו. לס

اندلهك انخثكك: ببثت بمَاخِكْبِم لَعُمَطُنَ لَائِكَ حَدَيد لَجَعْيم لَعَدَيم مُحَيَّك

וְחַמְבֶבׁ יִמְמְּחַבַּ: להשׁוְ וֹאִשׁוּן מִׁסֹּר אַבֹּהֹכוּן לֹהֹבֹנוּע

لَّهُ حَكْنَ لَمُ اللهُ اللهُ اللهُ عَنْ اللهُ י וֹלִישָׂי הֹאָר בֹּאָבוֹ בִבְּבַבַּבַּמִינוֹ יּצִיים וֹאָשׁוּוֹ יַּ

خخفنكك نتدحيح ننهقه: ムシロン

אַבוֹרִים וָהִשְּׁמַבוֹוִיהָם לָבֶוֹם: וסָרהָם וַעַּבַרְהָם ڲٛڔ۩ؚ؞ڡ بَهُمُلِدِ كَجُم قِلْ نَفْقُكَ كُمِحُكُمُ عَلَيْهُمُ لَا يَعْمُونَا لَا يَعْمُونَا لَا يَعْمُونَا الْعَالَمُ ا

41.14: למְעָּנִת **ははは、**メ البرعيدا النظكيدا لنفهرا אַסְטַמַרוּ לְכוּן בּלְמָא וֹמָמִי

<u> הַּפַּבְּה אֲשֶׁר יְהוָה נִתַּן לְכֶם:</u> נאַבְרְתָּם מְתַּרְה מֵעֵל הָאָרֶץ וְתֵּיבְרוּן בִּפְּרִיעַ מֵעֵל אַרְעָא וְהָאָבְלְּטִר לְאָ תְתָּן אָר־יְבִוּלְרָ וְאַרְשָּׁאַ לְאֵ תְתֵּין נִי עֲלִלְתַּה אַטַ־ַּהַשְּׁמְנִיםְ וֹלְאָבִינְהְנֵיהַ מְּמְּר זָה שְּׁמִּנְאַ וֹלֵא יָהֵי מִמְּרָאַ מַּמְר זָה שְׁמִּנְאַ וֹלָאַ יְהֵי מִמְּרָאַ וְחַבְּע אַבּיִבְלָּה בְּבֶּם וְעְּצֶּר וְיִהְקָּב בּוּנְאַ בַּיִּן נְיִיחוֹד

מְבְּהָא דַּיִינְ יָהַיִב לְכוּוֹ:

and thine oil. gather in thy corn, and thy wine, the latter rain, that thou mayest in its season, the former rain and that I will give the rain of your land

satisfied. thy cattle, and thou shalt eat and be And I will give grass in thy fields for

and serve other gods, and worship heart be deceived, and ye turn aside, Take heed to yourselves, lest your

LORD giveth you. from off the good land which the her fruit; and ye perish quickly rain, and the ground shall not yield the heaven, so that there shall be no kindled against you, and He shut up and the anger of the Lord be

כבר סוסיר בכל לבבך ובכל נפשך, אלא אוסרס לימיד אוסרס לגיבור: לַפּ וגוי (שס יא), וכן גדוד סוא אומר, פִפּוֹן פְפִּלְמִי קְעֹנֶת לְפְנֶיךְ (מסליס קמא, צ): - בכל לבבכם ובכל נפשכם. וסלא עבודה, שנאמר שֶׁלְּקְּךְּ דְּי טַׂנְּמָּ פְּלַם לֵפּ בִּמְדִירֶה (דניאל ו, יו), וכי יש פולחן בבבל, אלא על שהיה מחפלל, שנאמר וְבַוּין פְּמִימָן שַּבוּר מאַסבּס, ופוף סכבוד לבא (נדריס פב.): - ולעבדו בכל לבבכם. עבודס שסיא בלב, וזו סיא מפלס, שהמפלה קרויס לאחבה את הי. שלא מאמר סרי אני לומד בשביל שאסיס עשיר, בשביל שאקרא רב, בשביל שאקבל שכר, אלא כל מס שמעשו

הקשין (שם): - ואספה דגוך. אמה מאספנו אל הבים ולא אויביך, כענין שנאמר אם אָפַן אָם דְּנָגַף וגו' פִי מְשַׁמְפַיו יֹאַרְלָהוּ - סמאוחר, כדמחרגמינן וְסְיָס סְעַעֲשָׁפִיס לְלָבֶן (פראֿשים ל, מב), לָקַשַׁיָא. דבר אֿחר, לכך נקראֿח מלקוש, שיורדה על סמלילום ועל סארך ואת סורעים (מענית ו.): - ומדקרש. רביעה סיורדת סמוך לקליר, למלאות התבואה בקשיה (שם), ולשון מלקוש דבר דבר אחר בעחו, בלילי שבחוח (ספרי מב), שסכל מלויין בבחיסס: יורה. סיא רביעס סנופלח לאחר הזריעה, שֶׁמַּרְנְס אֹח (14) ונחחי מטר ארצכם. עשימס מס שעליכס, אף אני אעשס מס שעלי (ספרי מא): בעחו. בלילוח, שלא ימריחו אמכס.

בסמסך, ואסס מונע ידך ממנס שלשים יום קודם לקליר, ואינס פוחחם מַדְּנָבֶּה (ספרי מג): - ואבלה ושבעה. הרי זו ברכה (15) ונחחי עשב בשרך. שלה הלמרך להוליכה למדבריות. דבר החר, שחהיה גווו מבוחתך כל ימות הגשמים, ומשליך לפני (ישמיה פב, מ־מ), ולא כענין שנאמר וְהָיָה אָם זַרַע יִשְׁרָבֵּל וגוי (שופטים ו, ג):

מגורש מלעסוק בסורה, הריני קרוב לעבוד אלהים אחרים: ארחים אחרים. שהם אחרים לעובדיהם, לועק אליו ואינו וכן דוד סוא אומכ, פִי גַּרְשׁוּנִי סַיּוֹס מֵהְשָׁפַּמַ בְּנְמַלַת ה' לַאׁמֹר לֵךְ עֲבֹד וגו' (שמואל־א כו, יע), ומי אמר לו כן, אלא כיין שאני וסרחם. לפרוש מן המורה, וממוך כך ועבדמס אלהיס אחרים, שכיין שאדם פורש מן המורה הולך ומדבק בעבודם אלילים, שנאמר פּן פֿאַכַל וְשְׂבָּעְׁשָׁ (דבריס מ, יצ), וּבְּקַרְךְּ וְנְאָנְיְ יִרְבְּיִן (שם יג), מה הוא אומר אחריו, וְרָם לְבָּבֶךְ וְשָׁבַּמְשָׁ (שם יד): (16) השמרו לכם. כיון שמסיו אוכלים ושבעים, השמרו לכם שלא מבעמו, שאין אדם מורד בהקב"ה אלא ממוך שביעה, מחרח, שחסא ברכה מלויה בפח בחוך המעים, ואכלת ושבעת:

שנאמר וְסִיוּ יִמְיִו מֵאָׁס וְעָשְׁרִיס שְׁנֶס (בראשית ו, ג), דור סמבול לא סיה להם ממי ללמוד, ואמם יש לכם ממי ללמוד (ספרי וצרגליו וזרקוסו אמורי פלערין (ספרי שם): מהרה. איני נומן לכס אָרְבָּא, ואס מאמרו וסלא נמנס אָרְבָּא לדור סמצול, יומר מלרכך שמבא נקי לבימך, ולא סשגים הבן ההוא, אכל ושמה יומר מלרכו והקיא וענף את כל בני המשיבה, נעלוהו בידיו כל שאר סיפורין אגלס אחכם מן סאדמס שגרמס לכס לחטוא, משל למי ששלח בנו לביח סמשחס, וסיס יושב ומפקידו אל מאכל (עו) אח יבולה. אף מס שאחס מוניל לס, כענין שנאמר וְרַעְּמֶס סַרְבֵּס וְסָבֵּא מְעָע (מגי א, ו): ואבדחם מהרה. על מונסו (פפרי מג), נמלה עשוי לו כנכרי:

לְמִוּמִפְּׁע בַּוֹן מִינִיכֶּם: אַנים לְאִיִעְ מַּלְבִינִבְיָם וֹנִינִוּ זְיִּבְיוּוֹ לְאִים מַּלְ זַּבְׁכִוּ וֹנִינִוּ ر كِتَكُمُ لَمُرْدِينَ فَمُكُم يَكُمُلُهُم خِجُدِيا لَمْمِ تَغَمُدِيا لَنَكُمُدِياً

نځكانثك: אָנו_בַּנוּכֶם

نخۿڴڐڔڬ: על־מווןות

(בספרי תימן קאֶנֶץ: בצר״י 口道は、ロ יְהְוָה לְאֲבֹתִיכֶם לְתַּת **הְאַבְ**מָׁר לַמָּגּן וֹבַבּׁוּ וֹמִיכִּם וִימָּוּ בַּוֹנַכָּם

<u>בְּלְבַלְיוַ בְּוְי</u> יִחְנְיַה אֶּלְהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּבְלַ אָטַכֶּם לַמַּשְּׁהָה לְאַהַבָּׁר אָתַ־ שניעי הַמִּצְנְהַ הַוּאָת אֲשֶׁר אָנָבֶי מְצַנָּה בִּי אִם_מְּנְר שֹׁמִּנִירָוּן אָת־בָּלַ

גְּרַלֶּים וַעֲּצְקָים מִכֶּם: בְאַבְּע מִלְפְּנִיכָּם וְיִרִּשְׁמָם נִּיִּוֹם וְהוֹבְישׁ יְהוֹנֶה אָת־בְּלִ־הַגּוֹנֶם

خنفخدا قدا هنتددبا: نَّهَمُقُو هُنَّ يُحَدِّرُ، هُجُنِ مَحِ يَنْهَنِا ثَن فَنْثَمَ، هُجَّا مَحِ

التذهاا

لنظظظهوا ĖĊĞ

خدرم لانفديا ببقدحيا أببقد

מְּמִנֹא מֹל אַרְעָּא: كيختبودنا جميا جتنا جينيا בנוכון על אַרְעָא דְקַוּים וְיָ

earth. the days of the heavens above the unto your fathers to give them, as the land which the Lord swore and the days of your children, upon that your days may be multiplied,

the door-posts of thy house, and

And thou shalt write them upon

thou liest down, and when thou thou walkest by the way, and when thou sittest in thy house, and when children, talking of them, when

And ye shall teach them your

be for frontlets between your eyes.

words in your heart and in your

Therefore shall ye lay up these My

sign upon your hand, and they shall soul; and ye shall bind them for a

upon thy gates;

risest up.

ways, and to cleave unto Him, LORD your God, to walk in all His command you, to do it, to love the this commandment which I For if ye shall diligently keep all

77

and mightier than yourselves. ye shall dispossess nations greater these nations from before you, and then will the LORD drive out all

(18) ושמחם את דברי. אף לאמר שמגלו היו מלויינים במלומ, הנימו מפילין, עַשוּ מוווומ, כדי שלא יהיו לכם מדשים **10)**:

באַבון מו פֿבמוכון וֹשונעון

ווטבוב ול לנו פכן הממלא

בְּטְּעָלוֹ עָבְעוֹנִי, וּלְאָטַעָבוֹבָא

الْ هُمْلَادِيا مِمْلَكَ حُمْمٍ هِيلَانًا

לטכון למגברה למרחם נת

שַּׁפַלּגוֹעַמְא בַּבְאָרָא הָפָּפֿגר

אָבו אָם מִמָּר שִׁמִּרוּן יָת כָּל

خائدرا:

يتبتريا

خلياخاتين:

- את בניכם לדבר בס וגוי: לדבר, אביו מסים עמו בלשון הקדש ומלמדו חורה (ספרי מו), ואם לא עשה כן, הרי הוא לאלו קוברו, שנאמר ולמדחם אוחם (91) לדבר בם. משעם שסבן יידע לדבר למדסי מורס ליס לני משס, שיסם זס למוד דבורו, מכחן המכו, כשסמינוק מחחיל כשמחזרו, וכן סוא אומר שַפִּיבִי לֶךְ בְּיָנִיס (ירמיה לא, כ שפרי שם):
- לאו: לחח לחם. לממ לכס אין כמיב כאן, אלא לממ לסס, מכאן מנינו למדיס ממיים הממיס מן המורה (ספרי מו): (IS) למען ירבו ימיכם וימי בניכם. אס עשימס כן יכצו, ואס לאולא ירצו, שדצרי מוכה נדרשין מכלל לאו הן ומכלל הן
- ובמכמים, ומעלה אני עליך כאילו נדבקם בו: רמוס, סוא גומל מסדים ואמה גומל מסדים: ולדבקה בו. אפשר לומר כן, וסלא אש אוכלה סוא, אלא הדבק במלמידים (22) שמר תשמרון. אוסרם שמירות סרצס, לסוסר במלמודו שלא ישמכה: - ללכת בכל דרביו. סוא רמוס ואמס מסא

٤ς

יהנה גָבָלְכֶם: לַבַר פְּרָת וְעַּדְ הַיָּיָם הַאַּהַרֹוֹן مارتماخت نتذخيا مارتفث \$4_I\$\$\d!\\

פֿבע וֹמֹג נֹמֹא מֹמֹבְבֹאֹני וֹנִי, مَلَخُدُم نَظِحُدُا مَا تَكَدُم تَكَدُم בנלכון ביה דילכון יהי מן שַּׁבְוַבַ כֹּלְ אַעִּבָּא בִּעִבְרוּבְ פַּנְסִע

your border. even unto the hinder sea shall be from the river, the river Euphrates, from the wilderness, and Lebanon, your foot shall tread shall be yours: Every place whereon the sole of

אַמָּר מִדְרְכוּ־בְּה כַּאַשֶּׁר דַּבֶּר الأَجْتَابُونَ مَرْ خَرْدُ خُرِ لِنَجُرُدُمْ الْأَجْلُودِا مَرْ هَفَا خُرْ هَلَمُعُ معرم عب چچ امار بخچه دری از برزی خبرگردنا به تورکردنا ムメーバウルボロ

ביוברו בה במא דמפיר בּבּבוֹנבֹם לַא וֹטַמַּטַר אָּנָה בַּבַבמוכון

spoken unto you. ye shall tread upon, as He hath dread of you upon all the land that shall lay the fear of you and the against you: the Lord your God There shall no man be able to stand

The Haftarah is Isaiah 49:14 – 51:3 on page 165.

בְּרְבֶּת יִקְלְלֶת:

בון בְּרְבָן וּלְנְמִוּן: _{כפס} רְאָה אָנבֶי נֹתֵן לְפְּנֵיבֶם הַיִּוֹם חַזּיֹ רַאָּנָא יָהֵיב קֵדְמִיכֹּוֹן יוֹמָא

מְצַּוֹר אֶנְהֶם הַיְּוֹם: מְצְּוֹתְ יְהְנְהַ אֶּלְהַיִּכֶּם אֲשֶׁר אָנְכֶּי לְפְּפִּוֹדִיָּא דַּיִיןְ אֶלְהַכוֹן דַאֵּנָא אַטַ עַבְּבַבְיבַ אַמָּב שַׁמָּמִתְּ אָבְ נִט בַּבַבְן

מַפַּפֿיד יָחָכוֹן יוֹמָא דֵיוֹ:

לאַ_וֹבֿמֹטֶם: (ס) אַבְבֹינִם אַבוֹנִים אָמָבונים אַמָּב הָמִּנִי הַלְּמִנִּא גַּלְא גֹּבֹהשׁנוּ: לַבְבְּשׁׁי וֹשׁכִוּן וְיִמֹא בוּוֹ לַמִּטֹבׁ בַּעַבּ וֹסֹבׁשִּׁם מִוֹבַיבַבב אַמֵּב אִנכֹּ. מוֹ לְפַּמִיבִיּאְ בַּיִיןְ אֶלְהַבֵּיוֹן וְהַסְּטֵּוֹן $\otimes \Box$

and the curse, if ye shall not you this day; LORD your God, which I command unto the commandments of the

the blessing, if ye shall hearken

Behold, I set before you this day a

blessing and a curse:

hearken unto the commandments

known. other gods, which ye have not command you this day, to go after aside out of the way which I of the Lord your God, but turn

acq: שישראל גבורים, מס סשבח ססוא שמשבח אם סאמוריים לומר ועלומים מכס, אלא אתם גבורים משאר סאומות, וסס גבורים (ES) והוריש ה׳. עשימס מס שעליכס, אף אני אעשס מס שעלי: ועצמים מכם. אסס גצוריס וקס גצוריס מכס, שאס לא

ומוראכס על סרמוקיס: פחד. לשון בעימת פמאוס: מורא. לשון דאגס מימיס רביס: באשר דבר לכם. וסיכן דבר, מלמוד לומר איש, אפילו כעוג מלך הצשך (ספרי נג): פחדכם ומוראכם. והלא פחד הוא מורא, אלא פחדכה על הקרוציה, (es) לא ירזיצב איש וגוי. אין לי אלא איש, אומס ומשפחס ואשס בכשפיס מנין, מלמוד לומר לא ימילב מכל מקוס, א"ר מס

(62) ראה אנכי נוחן. ברכה וקללה. סממורות בסר גריוים ובסר עיבל:

(על את הברכה. על מנת אשר משמעו:

(82) מן הדרך אשר אנכי מצוה אחכם היום ללכה וגוי. פא למדת, שכל פעופד עפודת אלילים, סרי פוא קר מכל

הדרך שנלמוו ישראל, מכאן אמרו, כל המודה בעבודה אלילים ככופר בכל החורה כולה (קפרי נד):

	עַפְּלְבְי מִּלְעָר עֵּיךְ עֵּיבֶּלְי	
	עַבְּיָבְיִׁ מַלְעַנֵּרְ וּנְיִנְיִם	لِگٰل_
	שְׁמְּׁיִ לְבְׁהְאֲׁלֵּיִ וֹלְיַנִּעִּיֹּ	_ئالا_
67	ڠڔ_ڽۼڎؙ؇ۦۼڟؚ٦	⊏,8−
	ַ וְהָיְה בֵּּי יְבִּיצִּףׁ יְהֹוָה צֵּ	<u>دې دا</u>

ַמוּל הַנִּּלְנְּל אָבֶל אָבֶל אָלוֹנִי מִבֶּוֹי: באָבוֹן עַבּוּגוֹנִי עַיָּמָב בּגֹּנִבֹיע

וובמשם אטב וומלשם_לב: ※ムロ,00 ليا ַ לְבֹאָ לְנֵהֵשׁׁׁי אָּטַ עִּאְבוּא אָּמָּר בּ בּׁג אַטַּם הַבְּבוֹנִם אָעַבַנּוֹבְגַּן

אַנְבָּי נְתַוֹּן לְפְּנִיכֶם תַּיִּוֹם: הַחַקִּים וְאָת־הַמִּשְׁפְּמִים אֲשֶׂר וְאָׁמֹנִנִים לַהֹּמְוָנִי אָנִי

עונים על־קאַדְמֶה: خُلِمُثَانِ خُطِينَا خُرِينَا كُمُلِي كُمُلِي كُنُولِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ئنا نىنى څكت څجثك كك mx שֹׁמְמְׁלֵבוּ לְמְּמְתְיֵ בֹּאָבֵוֹ אֹמֶבְ לְמִמְּבִּר בֹאַבֹּמֹא בִּינִיב יִי هُجُد تَانُوْنِهِ لَا يَانُونُهُ فَمَا يَانُونُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

י אָמֻר מְבְרוּשָׁם הַגּוֹם אָמֶר

וַלְּלָּוֹ:

מַלְמִּמּוֹא מַּלְ מוּנִא בַּמִּנִבַלְי: למונטע וטשון זע מלנכזא לְאַנְעָא דְאַהָּ עָלְנִימָן نىڭ، ئۆت تۇرۇك نى ئۆلىك

בִּסְטַר מֵישְׁרֵי מורֶה: けびこむしょ ځ₫ٿ،∠ אַבוני אורַם מַמַּלָנִי שָּׁמִשָּׁאַ עלא אַפּוּן בֿהַבֿרָא בַּוֹבְבַּלֹא

אֶּלְנְיכִוּן יְנִיב לְכוּן וְמֵירִתּוּן למותק למובט זט אַבֹּתֹא בּוֹז אַטוּן מֹבְרוֹן יָת יַרְרְּנָא

בבמיכון יומָא דין: לַנְמָנֹא נִנְיַ בְּנָנֹא בַּאָּנָא נְבִירַ ننفديا خققته

בָּל יוֹמַנְא דְּאַחוּן קַנִּימִין עַלּ אֶּלִנִא בּאָּבֹנִיטִבּ לָבְּ לְמֶּיִנִיםִּ אַכֿון פֿוֹמּוֹא וֹצִונוֹא צַּטִּמֹבוּן

זבטון זטבען זה שְּעַּנְהָיהוּ

בפלטו שמו מממוא באשוו

statutes and the ordinances which I

These are the statutes and the

live upon the earth. thee to possess it, all the days that ye the God of thy fathers, hath given to do in the land which the Lord, ordinances, which ye shall observe

hills, and under every leafy tree. the high mountains, and upon the dispossess served their gods, upon wherein the nations that ye are to Ye shall surely destroy all the places,

כלפי הר עיבל, ופתחו בקללה (סומה לב.): ופממו בברכה ברוך האיש אשר לא יעשה פקל ומקכה וגוי. כל הארורים שבפרשה אמרו מחלה בלשון ברוך, ואח"ר הפרו פניהם (פג) ונחחה אח הברכה. כמרגומו, ימ מצרכים, לם קמצרכים: על הר גרזים. כלפי סר גרזים. סופכים פניסם,

עַר מֻלוֹן מוֹכֶה (ברחָשִים יב, ו): ספוך, ודרך בפשמא ורפה: - מול הגלגל. רחוק מן הגלגל (סומה לג:): - אלוני מורה. הוא שכה, שנאמר עַד מְקוֹם שְׁבֶּם שממים, אחרי נקוד בפשמא, ודרך נקוד במשפל והוא דגוש, ואם היה אחרי דרך דבור אחד, היה נקוד אחרי בַּמְשָׁרֵח בשופר . אחרי, מופלג סוא: - דרך מבוא השמש. לסלן מן סירדן ללד מערצ, ומעס סמקרא מוכיח שסס שני דבריס, שננקדו צשני (39) הלא המה. נמן בסס פימן: אחרי. אמרי סעברת סירדן סרבס וסלאס למרמוק, ווסו לצון אמרי, כל מקוס שנאמר

(IE) כי אחם עוברים אח הירדן וגוי. נקיס של יכדן יסיו קימן בידכס שמבומו ומירשו מת סמרן:

וְעַלְיהַ וְעַבַוּי בָּלְ שָּׁלְ הַבּוּף:

אֶבְעַנִינִים הַּבְעַנִינִים עַיֹבֹמִים בַּלְ סִוּבּיָא בֹמּיָא וֹהַלְ בַמִּטִאַ

هَجِد بُهِجَدِيا هُم خِر يَنظِظِين هَجُدُه نَهِجَدِيا بُم خِر هَنَدَيْهِ

55

the curse upon mount Ebal. blessing upon mount Gerizim, and possess it, that thou shalt set the the land whither thou goest to

Arabah, over against Gilgal, beside Canaanites that dwell in the of the sun, in the land of the behind the way of the going down Are they not beyond the Jordan,

LORD thy God shall bring thee into And it shall come to pass, when the

the terebinths of Moreh?

shall possess it, and dwell therein. LORD your God giveth you, and ye go in to possess the land which the 31 For ye are to pass over the Jordan to

30

set before you this day. 78 And ye shall observe to do all the

IIX

בֿבַבַּא: [84] [84] [84] [84] [84] [84] بغوري ڗۿؚۺڐ؞ڟڝ المحلقط المحلة אָרַ־מַצַּבַרָם וֹנִעַּגַעוֹיוֹ אָת־מִוְבָּחתָם

וְעַבְּרוּן יָת שׁוֹמִרוֹן מִן אַתְּרָא كتلندلا انتكلته يا ×.ĸıĽ.Ľ!

shall destroy their name out of that graven images of their gods; and ye with fire; and ye shall hew down the pillars, and burn their Asherim altars, and dash in pieces their And ye shall break down their

پېڅتريا: לא־תַעֲשָׁוּן בַּוֹ לַיהְנָה אֱלֹהַיבֶם: לֹאְ תַעְּבְּרוּן בּוֹ בֵּדְם יִי

your tribes to put His name there, your God shall choose out of all But unto the place which the Lord your God.

Ye shall not do so unto the Lord

seek, and thither thou shalt come;

even unto His habitation shall ye

ייבור מו יבאי ממור: לְמִּנִם אָנַרַמְמִנְוְ מִּמָׁם לַמִּבֹנִוּ ַ יְהְנָה אֱלְהֵיכֶם מִכְּל־שִׁבְמֵיכֶם בִּי אָם־אָל־הַמַּלְיִם אַשֶּׁר־יִבְּהָר

إبريريا كِبَهَا: **WCLULL** المكاثات שֶׂכְינְתֵיה ון אָלְהַכוּן מִכָּל שָׁבָּמוּכוּן

freewill-offerings, and the firstlings your hand, and your vows, and your and your tithes, and the offering of burnt-offerings, and your sacrifices, and thither ye shall bring your

נעגנקם: נאט טבומט ג'בכ'ם נג'בוכ'ם ישרפל וְזְבָחֵיכֶם に扱い 「ロロメロロ Ψ̈́α̈́⊓

וֹלְבְבְּטְׁכֵוּן וּבָּכוּבוּ, שובּיכוּן וני אַפֿבמוּט וֹבכון וֹנִבוּכוּן מַהְשְּׁבְּיִבְיִם עוּבְשִּׁיכוּוֹ וֹנִים מַהְשָּׁבִיכוֹן קַלְיִנוּכִם וֹנִינִיוּן לְנַמּׁוּ הֹּלְוֹנִיכִוּן וֹנִכִּסִׁי

and your households, wherein the in all that ye put your hand unto, ye LORD your God, and ye shall rejoice and there ye shall eat before the of your herd and of your flock;

جْدَحُكَ يُعِيْدِ جُمِيْنِكِ خُرِيْنِكِ: ثلثم هَنُم بَحُقَدَه مُهُد عَنَا ثَهُمُ خَقَدَدِا لَحُلَادًا يُزُ ے پرלה بپنیں ہُم چذک بہ پری ایم بات اور کا بہ بات اور کا بہ بات اور کا بہ بات اور کا بات کا

נְיוֹנְיַנִ וֹמִיכְלְוּוֹ מַמֵּוֹ בְּבִים וֹנִ אֶּלְנִיכְוּוֹ

Ye shall not do after all that we do LORD thy God hath blessed thee.

⁸ לְאִ עַהְּהְוּוּ בְּּכֶּלְ אֵהָּר אֲנָהְר לְא עַהְּבָּרוּוּ בְּכִלְ דַּאֵּנְהִנְא

בְּעֵיבֶר:

עשַים פַּה הַיִּוֹם אָישׁ בְּלִ־הַיִּשְׁר עְבְּיִין בָּא יוֹמָא דֵין וְּבָר כִּלֹ בעיניו:

is right in his own eyes; here this day, every man whatsoever

- המקומות אשר עבדו שם וגוי. ומס מלגדון מסס, למ ללסיסס לער על ססריס: (2) אבד האבדון. אבד, ואמ"כ מאבדון, מכאן לעוקר עבודם גלולים שלריך לשרש אמרים (עבודס זרס מס:): אח כל
- אשרה. אילן היעבד (שם מת.): ואבדהם אה שמם. לכנות להם שם לגואי, בית גליא קורין לה בית כריא, עין כל עין קוך (3) מובח. של אבנים הרבה: מצבח. של אבן אחת, והיא בימום ששנויה במשנה (שם מו:), אבן שחלבה מחחלתה לבימום:
- נומזין את המובחות, אלא שלא מעשו במעשיהם, ויגרמו עונומיכם למקדש אבומיכם שימרב (ספרי סא): לא מעשרן כן, אוסרס למוחק את סשס ולנוחץ אבן מן סמובח אי מן סעורס, אמר רבי ישמעאל, וכי מעלס על דעתך שישראל (+) לא חעשון בן. להקמיר לשמים בכל מקום, כי אם במקום אשר יבחר. דבר אחר ונמלחם את מובחוחם ואבדחם את שמם (dd ar.):
- (a) לשכנו הדרשו. זה משכן שילה (מפרי מב):
- סבכוריס, שנאמר בסס וְלָמַח סַפֹּמֵן סַשֶּנֶא מִיָּדֶךְ (לקמן כו, ד): ובכרח בקרכם. לחחס לכקו ויקריבוס שס: (6) זבחיכם. למיס של מוצה: מעשרותיכם. מעשר בהמה ומעשר שני לאכול לפניס מן החומה: חרומה ידכם. אלו
- (Y) אשר ברכך ה׳ לפי הזרכה קַבָּה (מפרי מד):
- (8) לא חששון ככל אשר אוחנו עושים וגרי. מוסג למעלס על כי אחם עוברים את סירדן וגוי, כשמעברו את סירדן,

עַמְּנִיטְׁעִ נְאֶבְעַבְיַנְּנְּטֵבְלָע אַמֶּבְר נִיִּטְא נִּלְאַנְסְנְּנָא בַּייִ אֶלְהָרְ בּׁוּ כְאַבֹאטַם מַּבַמַּשׁׁנִי אֶּכִב אָבוּ לָא אָּטוּטוּוְ מַבּ כַּמַּוֹ לְבִּיִּט

וְישַבְּחֶם־בָּשַׁה: なゆげん מְכַּלְ_אָנְבִּיבֶּם مَثَلَانَ مُنْكُم لَكِرْبَ كَرُكُم النَّذِيلَ الْدُرِي كُورًا مَحْدٍ خَمْرًا וֹהְבֹנִעִּם אָטַבוּוֹנִבּן וֹנְהַבֹּטֵּם וֹטַהְּבָּנוּו זִטַ זַנְצַּהָּא וֹטַטַּבוּוּ

نغدد حربيد: ثَلَجُه لَحِدٍ مَخَلَادٍ بَلُدَ،جُه لِأَمْدِ נולטיכם מאשרמיכם יהדעת אַנָלְג עָצְנָהָר אָלַכָּה עוֹלְהַנִיכָּם שְׁמַּבׁע עַבְּיאַנ אָת כָּלְ־אָמֶער אָבְעַנכֹם כּוְ לָהַכֹּן הִמוּן הָּם וְהְיָה הַמְּלוֹם צֵּשֶׁר־יִבְּחַר יְהוָֹה

אַמוֹר בּשׁמְנְבוֹכֶם בַּיּנ אָנוֹ לָנִ וֹמּלִבוּכֹם וֹאַמִּעִינִיכֹּם וֹעַבּוּוּ 71 XÜQ וְבְנֵיכֶם نڭڙلانگ۵ الإلام المرات ا

تَرْكِ لَرْتَكُرُكِ هُنُكُت: אַרי לית ליה חולק ואַחָסָנָא

בְּבְלְרַמְלִוּם אֲמֶּר הַרְאֶב: הְּלְנִוּטִבּ בַּבֹּלְ אַטִּבָּא בַּטִבּוֹנִי: و بَاشِوْت جَأَةٌ هِا مَنِوجُت عَجَاتِهِ جَوْمِوت جُلِي جَجْتِه مَوْدَم

;¤.⊏ \$Ŀ:

אַשֶּׁר־יְּהְוָה אֱלֹהַיבֶם בְּאַרְעָּא דִּייָ אֱלְהַכוֹן מַחְפֵין

וכב שפר גדויכון דיקדרון הֹלוֹטׁכוּן וֹנֹכֹסַע לוּבַהָּוֹכוּן נת כְּלְ דַּאָנְא מִפַּבּוֹר נָהָכוֹן אַטוֹבא בּוֹטוֹבה.

نقفكفحيا نحينغك يخظكتيحيا ילניכון יללטכון וֹמּלבוכון זייידיו קדם ין אָלְהַכּיוֹ אַמּיוּ ::. a أيَّا

with you. he hath no portion nor inheritance is within your gates, forasmuch as maid-servants, and the Levite that men-servants, and your and your daughters, and your LORD your God, ye, and your sons,

And ye shall rejoice before the

which ye vow unto the LORD.

hand, and all your choice vows

all that I command you: your

your tithes, and the offering of your

burnt-offerings, and your sacrifices,

dwell there, thither shall ye bring shall choose to cause His name to

place which the Lord your God

so that ye dwell in safety;

then it shall come to pass that the

from all your enemies round about,

inherit, and He giveth you rest LORD your God causeth you to

and dwell in the land which the

But when ye go over the Jordan,

LORD your God giveth thee.

6

and to the inheritance, which the

for ye are not as yet come to the rest

place that thou seest; not thy burnt-offerings in every Take heed to thyself that thou offer

(פ) כי לא באחם. כל מומן י"ד שנס: עד עחה. כמו עדיין: אל המנוחה. זו שילס (שס קיע.): הנחלה. זו כל סישר בעיניו, נדרים ונדבות שאחם מתנדבים על ידי שישר בעיניכס לסביאם, ולא ע"י חובה, אותם תקריבו בבמה (ובחים שסיא עמכס ונמשח, והוא כשר להקריב בו חעאות ואשמות נדרים ונדבות, אבל בבמה אין קרב אלא הנידר והנידב, וזהו איש מיד מוחרים אחם להקריב בבמה כל י"ד שנה של כבוש וחלוק, ובבמה לא חקריבו כל מה שאחם מקריבים פה היום במשכן,

- (10) ועברתם את הירדן וישבתם בארץ. שממלקוס, ויסל כל למד מכיר למ מלקוולם שנמו: והניח לכם. ללמר ירושלים:
- بروّ مَرْدُر، ريْطَيْر مِهِرُا فَرْ دِمِا مِوْدِ، مُ رَعُم دِمُ فَدَد، الْعَدّ جِدِدم فَرَاء فَرَاهُ مِ فَرْدَه مَا مَوْدَ مَالْمَاتِ مِهْدُ مَرْدِه مِن عَلَيْهِ مِن اللّه عِدْد مِ فَرَاء مِ فَرَدَه الْمُحَالِق مُورِد اللّه عَلَيْهِ مِن اللّه عَلِي اللّه عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ مِن اللّه عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْكُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلِي عَلَيْهِ (11) והיה המקום וגרי. צנו לכס צימ סצמירס צירושליס, וכן סוח חומר צדוד, ויָסִי פִּי יַשַׁצַ סַמֶּלֶן: בְּצֵימוֹ וַסִי בֵּנִי לוֹ מִמְּבִיצּ כבוש ומלוק ומנומס סגויס מַשֶׁר סִנִים ס׳ לְנַפוֹת בֶּס מָם יִשְׁרֶמֹל (שופטיס ג, מ), ומין זו מלה בימי דוְד. הו:
- מן סמובטר: שילס ובאו לנוב ומרבס נוב ובאו לגבעון, סיו סבמות מותרות, עד שבאו לירושלים (שם): מבחד גדדיכם. מלמד שיביאו שמה חביאו וגוי. למעלס אמור לענין שילס וכאן אמור לענין ירושלים, ולכך חלקס סכחוב, לימן סימר בין זו לוו, משחרבס
- (13) השמר לך. לימן לא מעשם על הדבר (ספרי ע): בכל מקום אשר הראה. אשר יעלה בלבך, אבל אחה מקריב

אַנכֿו מָבּוֹנֹב: מְלַנְיִּרְ וְמָשׁׁם שַּׁמַּשָּׁם בָּלְ אָשֶּׁר

בַּגַּבוֹ, וְבַאַּוֹּ'בִיּ שְׁמְּבְּיִי הַשְּׁמְאִ וְתַּשְּׁתִיִרִ יִאְּכְלְמָּנִי מִּסְצְּבְּאִ אַ וֹאַכֹּלִטֹּ דֹמָּב פֿבֹבַקָּט וֹבוֹנִי וֹנוֹכוִלְ בֹּמִבֹא בֹּבֹבַפֿטֹא בּוֹנִי

برتوجية والأراء יי נַל הַבְּׁם לָאִ שִאָכֹילְוּ מַּלְ שִׁמָּ לְשִׁיִּב בְּשִׁיִּ בְּשִׁיִּב בַּיִּלְאִ הַּלְ

: בּוֹבֵוֹ זְיבוֹיוֹיוּ לבוב אמר הדר ונדבמיף יבכרת בקרה וצאנה וכ ער מממה בילל<u>ב</u> וטובמב וואטר

> באלא מפפיר לף: אָלְבִיוֹ בֹאַטֹרָא בּוֹטַרַמּוּ

ã**T**tĹĿ LUÇLL خشفترك خرب كك لبهد خقرقع فكلألك אַרְעָא הֵישְׁרַנֵּיה כְּעַיָּא:

> shalt do all that I command thee. burnt-offerings, and there thou there thou shalt offer thy shall choose in one of thy tribes, but in the place which the LORD

gazelle, and as of the hart. clean may eat thereof, as of the given thee; the unclean and the LORD thy God which He hath according to the blessing of the after all the desire of thy soul, and eat flesh within all thy gates, Notwithstanding thou mayest kill

earth as water. thou shalt pour it out upon the Only ye shall not eat the blood;

nor the offering of thy hand; vowest, nor thy freewill-offerings, nor any of thy vows which thou firstlings of thy herd or of thy flock, wine, or of thine oil, or the gates the tithe of thy corn, or of thy Thou mayest not eat within thy

(14) באחד שבמיך. במלקו של בנימין, ולמעלה (פסוק ה) הוא אומר מִבֶּל שָׁבְּמֵיכֶם, הא כינד, כשקנה דוד את הגורן ש"פ נביא, כגון אליסו בסר סכרמל:

כצבי וכאיל. לפומרן מן סורוע וסלמיים וסקנס: (ויקרא ז, יש), הולרך להחיר בו שממא ועהור אוכלין בקערה אחת (יבמוח עג:): בצבי וכאיל. שאין קרבן בא מהם: על ידי ובימס (בכורות מו.:): - השמא והשהור. לפי שבאו מכח קדשים שנאמר בסס וְסַבְּשָׁר מַשָׁר יִנַּע בְּכָל מְמֵח לֹה יַמְבַל בכל מקוס (ספרי עא), יכול יפדו על מוס עובר, מלמוד לומר רק: חזבח ואכלה. אין לך בסס סימר גיזס וְמַלֶּב, אלא אכילס . שְׁמַבְי פִּי יַבְׁמִיצִ סִ' מֵּלְמֶּיִיְ שְׁמִי בְּצִלְּלְּ וּגוּ 'וְמְׁמַרְמָּ מְבְּלֶבְ בְּשֶׁב וּגוּ '(פּמוּק כ), במס זס מדבר, בקדשים שנפל בסס מוס, שיפרו ויחלכלו (פו) רק בכל אוח נפשך. זמס סכמוז מדבר, אם זבשר מאוס, לסמירם לסט בלא סקרבת אימוריס, סרי אמור זמקוס מַשְׁבְּוֹנְסְ סִיבוּסִי, גבס סוסב מכל סשבעים, ומכל מקוס סגורן בחלקו של בנימין סיס:

לריך כסוי (חולין פד.). דבר אחר, הרי הוא כמים להכשיר את הזרעים (ספרי עא): (16) רק הדם לא האכלו. מע"פ שמתרמי שמין לך בו זריקם דם במובם, לא מאכלנו: השפכנו כמים. לומר לך שמין

מת סשבועם: ובברת בקרך. מוסרס לכסנים: ותרומת ידך. מלו סבכורים: מפורש בפרקי דר' אלישור (פרק לו), והוא שנאמר פי אם בֶּמִירֶךְ בָּעַוְרִים וְהַפְּמָחִים (שמואל־ב ה, ו), גלמים שנהבו עליהם שכרת להם אברהם ברית כשלקת מהם מערת המכפלה, ולא יבוסים היו אלא חמיים היו, אלא על שם העיר ששמה יבוס, כך ַרשמי. כיונא בו, וְמָת סַיְבוּמִי יוֹשְׁבֵּי יְרוּשְׁלַם נֹא יָכְלוּ בְּנֵי יְסוּדֶס לְסוֹרִישָׁם (יסושע מו, סג), יכוליס סיו, אלא שמינן רשמין, לפּי (עו) א חובל. בא סכמוב לימן לא מעשם על סדבר: א חובל. רבי יסושע בן קרמס אומר, יכול אמס, אבל אינך

البأت ليُحينك خَجَد مَهُذَك نَيُكَ بخفك نمخكك تغمثك ندختر ربير پرکڙيه در هند بجهه 81 RXÇÇE EÇÇTÊ XÜL جُّ، אִם־לִפְּנֵי יִהְנָה אֶלִהֶיף

בְּלְ־יָמֶיִף עַלְ־צַּדְעְמֶהָ: (ס) a riψgr çi grayja xarççı

עאַכַֿל בָּשֶּׁר: אַכְקְר בְשֶׁר בֶּי־הָאַנֶּה נַפְּשְׁרָּ ہ اٹکٹلے ڈھُھُل سُٹد کِلے لَٰھُھَلُنَ בְּיִינְהְתִּבְ יְהְנְה אֱלֹהֶיף אֶתַר

عَنْنَ رَخُمُكَ: هُمِ لَأَحَلُنُ مَخُكُلِكَ نَمَجُهُلُكُ ... יִבְּחַׁר יְהְוָה אֱלֹהֶיף לְשָׂיִם שְׁמָוֹ בְּיִיוְהַלְ מִמְּוּ הַמְּלוֹם צַּמֶּר

נְאָטַ בְּנֵאָ כֵּן הַאְּבְּבְנְנִי הַמְּמָאָ מְבְּנִאִּ נְאִנְלָאִ כֵּן הַיִּבְּלְנִיהַ

بَارُقُم مُلِ لِنَافُمُ لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَ עַבָּט עָנאַ עַנְּפָּשָׁ וְלְאַרַאַכָּלְ דִּטְּאַ אָּרֵי דִּטָּאַ הוּאַ נִּפְשָׁאַ וֹלָאַ ב רַק חַזַּק לְבְלְטִי אֲבָל חַבְּׁם בֵּי לְחוֹד מְקַף בְּּדִיל דְּלָא לְמֵיכַל

> ין אַלהָרְ בְּכֹל אוֹשְׁטוּת יְדֶרְ: ندرنغب يخظئك نضئد كئه אַטֹּ יִבְרַבַּ ⊒لٰت

בְּתֹאֵׁנו כַּלְ יוֹמֶוּ מַלְ אַנְמֶּנִי: אַסְׁמַבר כֶּוֹדְ דִּלְמָא תְּרַחֵיק יָת

נפְשָׁב מִיכוּל בִשְּׂרָא: לַמִּוכַֿלְ בֹּמִּבֹא בֹּכֹלְ בַמוּנִי táta át. úúta, téát خُمُم لُـمَّظِ،ح كُلُّـ أنت،مَد مُندبح ١١٤ تخت، ئا \$\$چئك ئە فىدەك

לכל רעות נפשף: نتدربح خظدئك ימענה דיהב ין לף פְּמָא שְׁכִינְתֵיה תַּמֶּן וְתִכּוּס מִתּוֹדְף בוטבה, וֹן אָלִוֹב לַאַּהָבֹאַנ נטבע מלב אטבא

ترخخةيك: ひひがひと **ČĽĽX** אַּב כּאַמְּב יֹאַכֹּלְ אָטַבְעַהֹּבֹי, בּבַם בּמָא בַמְטַאָּבוּלְ בַּמָּב

שׁנכוִל נַפְּשָׁא מִם בַּשְּׁרָא:

hand unto. thy God in all that thou puttest thy thou shalt rejoice before the LORD Levite that is within thy gates; and and thy maid-servant, and the daughter, and thy man-servant, thou, and thy son, and thy the Lord thy God shall choose, LORD thy God in the place which but thou shalt eat them before the

thou livest upon thy land. forsake not the Levite as long as Take heed to thyself that thou

'Inos eat flesh, after all the desire of thy desireth to eat flesh; thou mayest 'I will eat flesh', because thy soul promised thee, and thou shalt say: enlarge thy border, as He hath When the Lord thy God shall

gates, after all the desire of thy soul. thee, and thou shalt eat within thy given thee, as I have commanded thy flock, which the Lord hath thou shalt kill of thy herd and of there be too far from thee, then God shall choose to put His name If the place which the Lord thy

may eat thereof alike. thereof; the unclean and the clean hart is eaten, so thou shalt eat Howbeit as the gazelle and as the

77

Hesh. thou shalt not eat the life with the blood; for the blood is the life; and Only be stedfast in not eating the

שני, אין לך מעשר שני, הומינהו על שלמיך: (19) לפני הי. לפנים מן המומה: והלוי אשר בשעריך. אם אין לך למם לו ממלקו, כגון מעשר ראשון, מן לו מעשר

(91) השמר לך. לימן לה מעשה על הדבר: על אדמהך. הבל בגולה הייך מוזהר עליי יותר מעניי ישר הל:

(OS) בי ירחיב וגוי. למדס מוכס דרך ארן, שלא ימאוס אדס לאכול בשר, אלא ממוך כמצמ ידיס ועושר (מולין פד.): בכל

(IS) כי ירחק ממך המקום. ולה מוכל לבה ולעשות שלמים בכל יום, כמו עכשיו שהמשכן הולך עמכם: וזבחה וגרי אות נפשך וגור. מבל במדבר נמסר לסס בשר מולין, מלה מס כן מקדישה ומקריבה שלמים:

קומג שַב: (בב) אך כאשר יאכל אח הצבי וגרי. לינך מווסר למכלן במסרס, לי מס לבי וליל מלבן מומר אף מולין מלבן מומר, מלמוד באשר צויחך. למדנו שיש לווי בובימה היאך ישמומ, והן הלכות שמימה שנהמהו למשה מסיני (מולין כת.):

₫;a: לא מאַבְלְנִּוּ מַּלְ הַמְּלֵבְיֹּנִי מִלְ מַמְּפְּבֵנוּ לְאִ מִיבְלְנִּוּה

pour it out upon the earth as water. Thou shalt not eat it; thou shalt

77

Thou shalt not eat it; that it may go

בּוֹמֹב בֹּמִנוֹ יִבוֹבי: עַנְאָה בְּמִּגְנֵּגְ יְּבְעָּבְיִּנְ בְּיִבְנְּגְּ בְּיִבְנְגְּיִבְּנְ בְּנְבְּנְגְּיִבְּנְ בְּנְבְּנְגִּיְבְ בְּבְבְּנְגִּיִבְּנְגִּיִּ בְּנִבְּנְגִּבְּנְבִּנְנִי בְּנִבְּנְבִּנְבִּיִּנְרָנִי

לא האללוו למגן וומר לף לא מוללווה בדול דוומר

LORD shall choose; and go unto the place which the hast, and thy vows, thou shalt take, Only thy holy things which thou the Lord.

do that which is right in the eyes of children after thee, when thou shalt well with thee, and with thy

אַמֶּר<u>י</u>בְּחַר יְהְוָה. بْنْلُدُنْكُ فَهُمْ بَجُّمُنْ هُمْ لِثَقَالِتِ لَبْلُدُكَ فَهَبِمِ نُتَاتِدَ خُمُنْتُم تَط كَلَهُلَك لِجُهُد نَكُنُ لِمَكَ خُلِيد طِينِهُك

מֹוֹבֹּטֹא בּוֹן אֶּלִטַנִי וּבֹהַבָּא נלסט עולאָר יִאָּטָפּיר על מַן מַוְבְּטָא בּוֹן אֶלְטַוֹּ וֹנִם إلإسْرم لأحارب تجهد إتة الم וֹטֹהְבֹיג הַלְנוֹטֹב בֹּהְבֹא יַבְׁמֹא

لارحيح:

thou shalt eat the flesh. the altar of the Lord thy God, and sacrifices shall be poured out against thy God; and the blood of thy blood, upon the altar of the LORD burnt-offerings, the flesh and the and thou shalt offer thy

אָלְיָוֹב וְתַבַּשָּׁר מאַכַל: יְבְהֶיף ישְׁפֵּדְ עַל־מִיְבַּחׁ יִהֹנָה ⁷² עַל־מִוְבָּח יְהֹנֶה אֱלֹהֶיִף וְדַם־

אָמָר וְאָמִמְלְיִ אָׁנו כֹּלְ נוֹוּבְינוֹם מַר וּנִיבַפֿרָל יִנו כֹּלְ פּּנִילְמִיּא

right in the eyes of the Lord thy thou doest that which is good and children after thee for ever, when go well with thee, and with thy which I command thee, that it may Observe and hear all these words

בְּעֵינֵי יְהֹוְה אֱלֹהֵיף: (ס) מוּלֶם כַּּי תַּעַשְׁעְ תַּפָּוֹר וְתַיִּשְׁר עִּלְמָא אָבִי תַעַּבִּיִּר דְּתַפִּיוֹ نىقد خَابِ فَخُدُنَكَ هَلَاثَهِكِ شَهِـ يَـنُهُد خَكَ نَخِدُكَ خَنْدُكَ شَهِـ אַ הַאָּבְּר אֲמֶׁר אַנְכִי מִצְּיָדְ לְמֶּהֹן הַאִּבְּוֹ הַאֵּלְא מִפּפּיר לְרְ בְּּרִילִ

بلخمد كلت لل هُجُنك:

and dwellest in their land; them, and thou dispossessest them, whither thou goest in to dispossess off the nations from before thee, When the Lord thy God shall cut

בְּיִיַבְרִיתֹ יְחִנְּח אֱלֹהֶיף אֶתַ־

אַנְים וֹנֹתַּבְׁנֵי בֹּאַבְאָבוּ וְטִמֵּיב בַּאָּרַעְּהוֹן: خِدُمُن אِينُاء مَاظَنُكُ لَنْدَمُنُ זמבון מו פובמה ומירת ימהוו عَدْرُعُ، بَيَادُنُ لِي هُوْبَ هِوَبَ جِهُ لِهِوْبَ جِهِرَ فِرْدُ خِرَمُوا خِوْدِيَةِ אַבוּ וֹמָוּגִּי וֹוֹ אֶבְעַבׁ וֹטַ הֹּטִׁמַוֹּאַ

הבשר. לוסרס ללבר מן סמי (מולין קב.): שסיא קל לסשמר ממני, שאין אדס ממאיס לי, סיצרך לחוקך באוסרמו, ק"י לשאר מנית (ספרי עו): רלא האכל הנפש עם רבי יסודס, רבי שמעון בן עומי מומר, למ בא סכמוב, אלא לסוסירך וללמדך, עד כמס אסס לריך לסמחוק במלומ, אס סדס (ES) רק חוק לבלחי אכל הדם. ממס שנאמר מוק, אמס למד שסיו שמופים בדס לאכלו, לפיכך סולרך לומר מוק, דברי

(אב א האכלנו. אוסרס לדס סממלימ:

קלס ממנו, ספורש ממנו זוכס לו ולבניו אחריו, ק"ו לגול ועריום שנפשו של אדס מחאוס לסס (מכוח כג:): (as) לא תאבלנו. אוסרס לדס סאיצריס: למען יישב לך וגר. לא ולמד ממן שכרן של מנומ, אס סדס שנפשו של אדס

סבימס לבית סבמירס: (62) רק קדשיך. אע"פ שאמה מוחר לשחוע חולין, לא החרחי לך לשחוע את הקדשים ולאכלן בשעריך בלא הקרבה, אלא

קדשים שיקריבו (בכורום יד:): ואח"ר והבשר מאכל. ועוד דרשו (ספרי עו) רק קדשיך, שבא ללמד על הקדשים שבמולה לארך, וללמד על החמורוח ועל ולדוח (קב) ועשירו על חיך. אם עולות הם, מן הבשר והדם על גבי המובת, ואם ובחי שלמים הם, דם ובחיך ישפך על המובת תחלה,

עליך מלוס קלס כמלוס ממורס (ספרי שם): הטוב. עיני סשמים: והישר. בעיני אדם: שְׁנִימָ, אַפּשׁר שׁמּשׁמע ומקייס, סֹח כל שֹחִינו בכלל משנה, חֹינו בכלל מעשה (ספרי עע): אח בל הדברים. שמהח הביצה (82) שמור. זו משנה, שה הכירך לשמרה בבמיך שלה השכה, כעיין שוהמר, פִי נְשִים כִּי הַשְׁמֶבֶם בְּבַּמֶנֶךְ (משלי כב, יה), והם

09

אָלַבוּיהָם וֹאָמֶּאָר־בֶּן נַּם־אָנִי: יַעַבְרוּ הַגּוֹיָם הָאֵלֶהוֹ אָתַ־ יקדרש לאל'היהָם לאמר אַיבָּה ॰ श्रेपेटा एकेंद्रेटि दंही<u>।</u> تَشَمُّد ذُلِهِ قَالَنَوْمَ مَنَاتَابِتِه مُؤْفَمَدًا ذُلِهِ يَأْمُمُ نَفَوَادِ

ההוטעון וֹאַהְבוֹג בּן אַנ אָנֹא: פֿלַטַון עַמְטָנָא הָאָלָון נָת

even so will I do likewise.' these nations to serve their gods? after their gods, saying: 'How used thee; and that thou inquire not that they are destroyed from before not ensnared to follow them, after take heed to thyself that thou be

בַּאָמֻ לַאַלְיַנִינֶם: בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנָתִיהָם יִשְּׂרְפִּוּ מַשׁל לַאַלְבִינְיִם בַּיּר עַם אָטַר עָּבְּרִין לְטְעָּנְיִםוּ אָבִר אָר יָם בּ כִּיְ כָלְ חּוֹעֲבָת יְחְנֶוֹת צֵּשֶׁר שְׂנֵא צֵבִי כָלְ דִּמְרַחַל מֵדְם יִיְ דְּשְׁנִי לא תַעְּשָׁה בַּן לַיהנָה אֵלְהָרָ לָא תַעָּבִיר בַּן קָרָם יִיְ אֶלְהָרָּ

בניהון וְיָה בְּנְהָהוֹן מוֹקְדִין

they burn in the fire to their gods. their sons and their daughters do they done unto their gods; for even the Lord, which He hateth, have thy God; for every abomination to Thou shalt not do so unto the Lord

نبزر م برشود: (ح) לְהֹמִיִּנִי לְאִינִים הֹלְיִי וֹלְאִ לְאִינִיסִפּוּן הַּלְוָנִי וֹלְאִינִיהָוֹל מַצְּנְוֹר אֶטְבֶּם אָטִוּ טַמָּמִנִרוּ יַמְכוּוּ יַמִיה הַפְּרוּוּ לְמָנֵּבַר אָנוּ בְּלְ חַיַּבְּרָ אָהָהוּ אָנָכִי יָנוּ כָּלְ פּּהְנָמָא בַּאָנָא מָפַפַּיר

diminish from it. thou shalt not add thereto, nor you, that shall ye observe to do; All this word which I command

IIIX

יא* בְּיִרְיִלְיִם אַנִּי הְלָנִם בְּקְרָיִלְיִלְיִם אָנִי יְקְנִם אָנִי יְקִים בְּיִנְּדְּ נְבִיָּא אָוְ חְלֵנִם

הַלִּוֹם וְנְתַּן אֵלֶיְרְ אָוֹת אָוֹ מוֹפֶת: הַלְמָא וִיִּהִן לֶּךְ אָת אוֹ מוֹפְת:

a wonder, dreams—and he give thee a sign or prophet, or a dreamer of If there arise in the midst of thee a

ְ בּבּׁר אַבְּּיִב בְאַמִּיִר וֹלְבֶּב אַנִוֹדָי מִמָּוּ לְמִוּמִר וֹּנִינִּ בַּנִיר נבא האות והמופת אַשֶּר וְיִיחִי אָהָא וּמוּפְּהָא דְּעַּלֵּיל

and let us serve them? gods, which thou hast not known, thee—saying: 'Let us go after other pass, whereof he spoke unto and the sign or the wonder come to

:בַבְּבַּה וְלֵּהְבָּוֹ אָבְעַנִים אַעַנִים אָהָב לְאַ הֹהָנִע הַמָּתִּגֹּא בַּלְא נְבַהְּעַנִינוּ

- סים עבודמס ומייב, מבל ובוח וקעור ונתוך וסשמחומס, מפילו שלה כדרכם חייב: המשים לגבוה, בא ולמדך כאן, שאם דרכה של עבודה אלילים לעבדה בדבר אחר, כגון פוער לפעור וזורק אבן למרקולים, זו לפי שלא ענש על עבודת אליליס, אלא על זבוח וקמור ונסוך והשחחואה, כמו שכחוצ בְּלָמִי לַס' לְבַּדּוֹ (שמוח כב, ימ), דבריס מס נשמדו אלו, מפני מעשים מקולקלים שבידיסם, אף אחה לא מעשה כן, שלא יבואו אחרים וישמידוך: איבה יעבדו. רביס, ויסיו מחזיכין ומחנקשין אחר ממונו: - אחרי השמדם מפניך. אחר שחכאם שאמידס מפניך, יש לך לחם לב מפני פן מערף אחריסס, לסיוח כרוך אחר מעשיסס, וכן יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְבֶל מֲשֶׁר לוֹ (חהלים קע, יא), מקלל אח הרשע להיוח עליו נושים שניפל ממנו, פֿבל בלשון מיכוף וקשקיש מלינו נו"ן, וַפַּרְפַּבְּמֵפּ דְּפֹלְדָםׁ נְקָשָׁן (דניפֿל ה,ו), ופֿף וה פֿני פֿומר, פן מנקש פֿמריסס, (30) פן חגקש. אונקלום מרגס לשון מוקש, ואני אומר שלא מש לדקדק בלשון, שלא מלינו ני"ן בלשון יוקש, ואפילו ליפוד
- (וצ) כי גם אח בניחם. גס, לרצום אם אצומיסס ואמומיסם. א"ר עקיצא, אני ראימי נכרי שכפמו לאציו לפני כלצו, ואכלו:
- ארבע ברכות בברכת כהנים (פפרי פצ): מעשה הוא (מכוח יג:), אלא שאין לוקין על השמר של עשה: - לא חסף עליו. המשה עועפום בהפלין, המשה מינין בלולב, (1) אח כל הדבר. קלס כממורס: חשמרו לעשות. לימן לא מעשס על עשס סאמוריס צפרשס, שכל סשמר לשון לא
- נומן לו הקב"ה ממשלה לעשות אות, כי מנקה ה' אלהיכם אתכם: לט): או מופח. בארן, דכמיב אָם עַל יִבְיֶה עַל פַגְּיָה לָצַדְּה וְעַל בֶּלְ הְמָבֶן חֹבֶב) אע"פ כן לא משמע לו. ואם מאמר מפני מה (ב) ונחן אליך אוח. בשמיס, כענין שנאמר בגדעון וְשָשׁיִם לִּי אוֹם (שופעיס ו, יו), ואומר יָּהִי גָא הֹבֶּב אֶל הַבְּיָּה וגוי (שֹס

خُدَدُوں نِدُدُح لِنَهُمُوں: אַטַבְּם לְגַּמִּט בְּוֹמְמִים אָנִבְים נִטְּכִוּן לְמִנֵּמ בַּאִימִיכִוּן בְּנִםמִּוּ הַהָּוּא בַּי מְנַסֶּה יְהְוָָה אֱלְהַיכֶם הַהוּא צְּרֵי מִנַסִּי יִיְ אֵלְהַכֹּוֹן ¬ הַהֹּוּא צָּוֹ צֶל־חוֹלֵם הַהַּלְיֹם הַהִּיּא צִּוֹ מְן הְלֵים הֶלְמָא לא השְׁשָׁשׁ אָלְ־דְּבְרֵי הַנְּבָּרָא לָא הְקַבָּרִל לְפִּהְנְיִי

עמברו ולו טובלון: שַׁמְּבֶוּ וּבְּלְגִוּ שַׁמִּמְתוּ נֹאָשׁוּ

לֵּע יִבְעָּרְהָ הָהָ הָהָ הָלָתְּ הָפְּרְבָּף: (a) אָהָּוֹר צִּוֹרְ יִינְיר אֶלְנִינִי לְלָבֶׁנִי \$\$\.o \circle \$\circle\$ מאָבוּא מגַנים וַהַפַּּדְרְ מִבָּיה יְחְנְּח אֱלְהֵיכֶם הַמּוֹצֶיא אֶהְכֶםוּ הַהוּא יינְּתְת בֵּי דִּבֶּר־סְבְּה עַּלִ- הַהוּא יִהְקִּשִׁיל אֲבִי עַבִּיר וְתַנְּבֶּיא תַהֿוּא אָוֹ חֹלֵם ׁ תַחֵלוֹם וּנְבִנָּא תַהוּא אֹוֹ חָלִים חֶלְמָא

نَيْتَكُنَّكُ يَا لِيَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אַבווּרם אַשָּר לָא יַדַעְּקָם אַקָּר ע לוֹבְ אִנְעַבְטֵּבְ אָנִו אָּמָט בוּמַבַּ בֵּי יַסְיִחָּדְ אַחֵידְ בֵּוֹ־אָמֶּדְ אָוֹ־

בְּבְּׁבְיוֹ יוֹ אֶלְנִיכִוּן בְּבָּרְן לְבָּבִין בְּבָּרִן

פקידוהי השרון ולמימביה שׁבַכוּן וְיָבֵיה הַדְּחַלוּן וְיָת بْسَائِد هُرِيندُه فَرَد فَرَد هَاذِ فَرَدُ هَاذِ هُرَاتِهِا

וניפלי עביד דביש מבינד: بلقلظك עַרָּיִרוּקָא ひじょし **ごぶしふと** アロギビュロ סמלא גל ול אָלְעַרוּן בַאַפּוּט

בְּמֹתְּנִע הַמְמִנִּא בְּלָא וַבְּמִּטַא בְּסִעְרָא לְמֵימָר נִהָּדְ וִנְפַּלַח אָב, ומִלְכֹּלוּב אַנוּוּב בּּר אַמֶּוּב

> with all your soul. your God with all your heart and кпоw whether ye do love the Lord your God putteth you to proof, to dreamer of dreams; for the LORD words of that prophet, or unto that thou shalt not hearken unto the

> LORD thy God commanded thee to aside out of the way which the the house of bondage, to draw thee Egypt, and redeemed thee out of brought you out of the land of against the Lord your God, who because he hath spoken perversion of dreams, shall be put to death; And that prophet, or that dreamer

and Him shall ye serve, and unto

walk, and Him shall ye fear, and

After the Lord your God shall ye

and unto His voice shall ye hearken, His commandments shall ye keep,

Him shall ye cleave.

If thy brother, the son of thy evil from the midst of thee. walk in. So shalt thou put away the

nor thy fathers; which thou hast not known, thou, Let us go and serve other gods,' soul, entice thee secretly, saying: or thy friend, that is as thine own daughter, or the wife of thy bosom, mother, or thy son, or thy

- (פ) ואח מצוחיו חשמורו. מוכם משס: ובקולו חשמעו. נקול סגניסיס (מפרי פס): ואוחו חעבודו. נמקדשו:
- (6) סרח. דבר סמומר מן סעולם, שלה סיס ולה נברה ולה לוימיו לדבר כן, דישמודר"ה בלע"ו: והפדך מביה עבדים. ובו חדבקון. סדבק בדרכיו, גמול מקדים, קבור ממים, בקר מולים, כמו שעשה הקב"ה (קומה יד.):
- אחה ואבחיך. דבר וס גנמי גדול סומ לך, שאף סאומות אין מנימין מס שמסרו לסס אבותיסס, ווס אומר לך עווב מס שמסרו בסווס, שמין דברי מסים מלה בסחר, וכן סוה מומר, בְּנָשֶׁף בְּעֶבֶב יוֹס בְּתִּישׁוֹן לַיִּלֶם וַמַּפֵּלֶם (משלי ז, מ): אשר לא ידעה יד), מימוד המקוע בארן: אשר בנפשך. זה אביך, פירש לך הכמוב את המביבין לך, ק"ו לאחרים: בסחר. דבר הכמוב אחיך. מלב: או בן אמך. מלס: חיקך. השוכבת בתיקך ומתקה בך, לפקיים"ל בלע"ו זכן וממיק בֶּלֶבֶן (ימוקלל מג, (y) בי יסיחך. אין הפחד אלא גרוי, שנאמר אָם ס' בֶּמִימְךְ בִי (שמואל-א בו, יע), אמיטר"א בלע"ו שמשיאו לעשות כן: אפילו אין לו עליך אלא שפדאך, דיו (מפרי פו):

גן שבומין:

וְעַרְ הַאָּבֶל: הרחקים ממוך מקצה האָרֶץ ⁸ סְבִיבָּהֵיכֶם הַפְּּרבָרִם אֵבֶּיף אָּוֹ דְּקְּרִיכִּין כָּף אִי דְּיַהִיקִין קעמָים.

עהקל וְלְאִ־הָבַּפָּה עַּלְינוּ: וֹלאַ שַׁנְיִם מִּינְדְּ מָלְיוּ וֹלְאַ לאַ האָבָּה לוֹן וְלָאִ הִשְּׁמָת אֶלָוֹו

בְּאָבַרְנְה: בִּוּ בְּרֵאִמִּוֹנְת לַתְּמִיתִּי וְיֵּתְ בַּלְ_ בּי הָרֹגֹ מַתּרְגָּפִי יָרְךְּ מְּהָיָה.

بَرَيْا رُبِ עמוציאַך מאָרֶץ מִצְּרָים מִבּּיִת " לְהַבְּיחַׁדִּי מַעַּלִי יְהְנָה אֵלְהָיִּיְ בִּעָּא לְאַמְעָּיִיהָּדְ מִנַּחְלְהָא بْمُطَكِّنَا جُمِّجُنُاهِ نَقْلَا خَنْ جَوِّمَ يُنَالِيُوْنِينَ جَمِّجُنَيْمَ يَرْمِينَ لِمُتَا

בְּיִּשְׁא חָבֵין בִּינְהַ בְּיִּלְאִייִסְפּוּ לְמִׁמְּנִע כַּבְּבְרֵר חָרֶע וֹלְאִ יִיסְפּוּן לְמִמְּבַר כִּפְּחָנְמָא וֹלְאִ-יִּוְסָפּוּ לְמִׁמְּנִע כַּבְּבְרֵר חַרֶּע וֹלְאִ יִּיסְפּוּן לְמִמְּבַר כִּפְּחָנְמָא

تيْد جَرَاجُك: (٥)

שַׁם בַאַּמָר: بْسَرْبَ هِٰجُنُهُۥ فَمِنَا جَٰلِهِ جَٰهُوْمَ فَانْ هُٰجُنَهَ بَمَادَ جَٰهَ جَفْهَدَ בּירְ הִשְׁמֵע בְּאַתָּת עָבֶּירָ אֲשֶׁרְ אָרֵי הִשְּׁמִע בַּחָרָא מוּ קרָוָרְ

: 🗖 🗓 کُمْ الله אָבְעַנִים אַעַנִים אָהָב באָ הַמָּמָנִא בְּלָא נְבַהִּשִּוּן: מונם באמנ ולכִּנ וֹנֹמּבֹנִנוּ יַבאַנ

> מולב מפופו אַבְּאָץ וֹהַבְ פוֹפּוּ אָּמֶּבְ מֹסֹמֹנִע מֹמֹמֹנִא בַבֹסַטַבַנוּכוּן

بتحابك וֹלֵא עַבַעום וֹלָא עַבַפֿוּ מניה ולא תחום עינף עלוהי לא טובו לוע ללא טלפול

בְּבְּהְרֵיתְא: לַמִלַּמְלַיִּבְי וּירָא דְּכָּלְ מַּמָּא וֹבְרְ מְּבֵי בִּיה בְּקַרְשֵׁימִא ははむく

בְּטִבְּבוֹם מִכּוּט מַּבְבוּטָא: בּוֹג אָבְעוֹנ בַאַפַּבֹּנ מָאַבֹּהָא

نَشَمُمُ لَنَّالُهُ الْأَحْرِ نَشِلُهُمْ نَشَمُمُوا لَنَكُ لَالِمُ

مَقِرًا جُمْرَمَت:

למומר לבוף ונפלח למענת אָט_יִמְּבָׁי וֹאַמֹּמִיאִי נִטְ נִטְבָּי כַּנְטִּינוֹ בדי בלקהל ופטו יובנון בדי נההא מבינו

> other end of the earth; end of the earth even unto the or far off from thee, from the one round about you, nigh unto thee, of the gods of the peoples that are

conceal him; shalt thou spare, neither shalt thou shall thine eye pity him, neither nor hearken unto him; neither thou shalt not consent unto him,

hand of all the people. him to death, and afterwards the hand shall be first upon him to put but thou shalt surely kill him; thy

house of bondage. out of the land of Egypt, out of the Lord thy God, who brought thee sought to draw thee away from the stones, that he die; because he hath And thou shalt stone him with

wickedness as this is in the midst of and shall do no more any such And all Israel shall hear, and fear,

:Saiyse thy God giveth thee to dwell there, one of thy cities, which the LORD If thou shalt hear tell concerning

known; other gods, which ye have not city, saying: Let us go and serve drawn away the inhabitants of their from the midst of thee, and have Certain base fellows are gone out

Þτ

במולם ועד קופו: רמוקים, כשם שאין ממש בקרובים כך אין ממש ברמוקים: מקצה הארץ. זו ממה ולבנה ולבא השמים, שהן מהלכין מסוף (8) הקרבים אליך או הרחקים. למספרע קרוניס ורמוקיס, אלא כך אמר סכמונ, מעינן של קרוניס אמס למד עינן של

עליו. אם אמה יודע לו מובה, אינך רשאי לשמוק: עליו. לפי שנאמר לא פּעַמֹּד עַל דַּס בִעֶּךְ (ויקרא ימ, מו), על וה לא מחום: - ולא חדמול. לא מהפך בוכומו: - ולא חבסה השמע אליו. בהתתננו על נפעו למתול לו, לפי שנחתר עוב קעוב עמו (שמות כג, ה), לזה לה תעוד: - ולא הדורם עינך (9) לא האבה לו. למ מסמ ממז לו, למ ממסבנו, לפי שנממר ן מְּסַבְּמִּ לְבֵעֵּךְ בְּמִוּךְ (ויקר מי מי, ימ), ממ זס למ ממסב: ולא

בו בראשונה. מלוס ניד סניקם לסמיםו, לא מם נידו, ימום ניד אמריס, שנאמר ויד כל סעס וגוי: (10) בי הרג חהרגנו. (מס יצמ מב"ד וכמי סמוירסו למובס) יצמ מב"ד מייב, מל ממזירסו לוכום (פפרי פע): ידך חהיה

(51) לשבח שם. פרע לירועלים עלל נמנה לדירה (מפרי לב): בי חשמע וגרי לאמר. לומרים כן יללו וגוי:

تעוגדע עואָט בּלובב: וְהַנְּה אֱמֶתׁ נְבָּוֹן הַדְּבָר נָעֶשְׁתָּה للمفن لنكلف لهُجَمٰف تدمّح

בְּהֶמְהָה לְפִּי־חֲבֵב: <u> וֹאָטַ כֹּלְ אַהְּרַ דַּׂנִי</u> _كالأيا " הַהָּוֹא לְפִּי־חֲבֶב הַחֲבָה אַתְּה הַהִּיֹא לְפִּתְּנָם דְּחָבֶב נַּשָּׁר יָתַה עַבֶּע עַבֶּע אָעַ וְאֶבָּי, עַמֹּנִע מִמְטַא עַמָּטַ, זָע זָטַבָּ, פַּנַטַּא

מולֶם לא טבּנה מוד: ליהוֶה אֶלהֶיף וְהִיְמָה הַלַּ עַבְּקְים בְּקְים בְּקְים בּלְיִם בְּלִים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְים בּלִים בּלְים בּלים בלים בּלים בבלים ב ע עַּוֹרְ רְחֹבְהֹ וְשְׂרַפְּהְ בָאֵטִׁ אָתַר ڶۿٮڂڔ؊ؙڂڮٮ۩ڂڮٮ۩ڟڿؠؗٙ

iùL¢L c¤ặL tạch (¤ců.L: אַפַּוְ וֹלְטַוֹ_לְנַ בַשְׁמִים וֹבְעַמָּנַ " הַחַגֶּם לְמַעּן יִשִּׁיב יְהְנְה מִחַרַיֹן וֹלאַ וֹבְבַּל בִּיָרְהָ מִאִּימִׁר מִוֹ

בְּעֵינֵי יְהֹוְה אֱלֹהֵיף: (ס) אָנְכָׁי מְצַּוְּדָּ הַיְּוֹם לַצַּשׁוֹת הַנִּשְּׁר ק לְהִּמִּרְ אֵנִרַבּֿלְ_מִגִּוּנְיָּגִּוּ אֵּהָהָּרִּ מּי לְהִּמִּרָ אֵנִרַבַּלְ_מִגִּּוּנְיָּגִּוּ בַּי תִשְׁמַע בְּקוֹלְ יְהְוָה אֱלֹהֶיף

בון עיניקם למה: יב לַאַ מִּתְּלְּדְרֵי וְלְאַבְיִמְּלֶּתִי בְּרָבְוֹי מִתְּיִם בָּין ردرس جَرْن هَافِت كَرْبَائِن كُرْيَادِيْن جَرْبَاهِ هِذِا هِمَا كَانِت بْرُ كُرْبَادِنَا كُمْ

> <u> ترژان</u>: אַטהבּידַת פופיבָקא הָדָא שניהמא כונו פטומא וטטבת וטבדוק ומשאל יאות

לְמְּלַם לְא טִטְבָּנוֹ, מּוָב: בּבְרֵם גֹּגְ אֶבְלְבִוּב וּהָבֵי. פַּבְ הַנְרוּב פַּּעֹאַע וֹעוָכֿיִג בּוּוֹבָא יָת ונת כַּל עַרָאַה הַכְּנוֹשׁ לְגוֹ

يَارِينَ كَيْخَارَبُك: נובשום מֿלַב נוֹסַנּולב בֹּמֹאַ בעלגים לימין לב בחמין מבמא לבוב בוטור וו משפוש ולא וובל ביוד מדעם מו

KARTL FÇWL בּאָלא מִפַּפֿיר לָךְּ יוֹמָא דִין 🛱 🖒 خُلِمَات بُن جُم فَطِيدِينَا، שׁלַבֿנג לַמִּוּמָבֹא בּוּוֹ

מיניכון על מית:

wrought in the midst of thee; certain, that such abomination is behold, if it be truth, and the thing search, and ask diligently; and, then shalt thou inquire, and make

the sword. the cattle thereof, with the edge of utterly, and all that is therein and edge of the sword, destroying it inhabitants of that city with the thou shalt surely smite the

ever; it shall not be built again. thy God; and it shall be a heap for thereof every whit, unto the LORD fire the city, and all the spoil place thereof, and shall burn with of it into the midst of the broad And thou shalt gather all the spoil

hath sworn unto thy fathers; upon thee, and multiply thee, as He thee mercy, and have compassion herceness of His anger, and show the Lord may turn from the the devoted thing to thy hand, that And there shall cleave nought of

Говр thy God. which is right in the eyes of the command thee this day, to do that all His commandments which I voice of the Lord thy God, to keep when thou shalt hearken to the

between your eyes for the dead. yourselves, nor make any baldness your God: ye shall not cut Ye are the children of the LORD

ΛIX

бі

מכאן אמכו, אין נעשים עיר הנדחם עד שידחוה אנשים, ועד שיהיו מדיחיה מחוכה (קנהדרין קיא:): (+1) בני בליעל. נליעול, שפרקועולו של מקוס (ספרי לג): אנשים. ולח נשיס ישבי עירם. ולח יושני עיר חחרם,

במקוס אמר סוא אומר וְדְרַשְׁמָּ בֵּיעֵב (שֹס יו, ד), ולמדו סימב סימב לגוירס שוס, לימן סאמור של וס בוס: וסיטב, ושאלה אינו מן המנין וממנו למדו בדיקום, ובמקום אחר הוא אומר וֶדְרֶשׁוּ הַשַּׁפְּטִים הֵיטֵב (דברים יט, יח), ועוד (EI) ודרשה וחקרה ושאלה היטב. מכאן למדו (שם מ.) שצע מקירום, מריצוי סמקרא, כאן יש גי, דרישה ומקירה

(15) הכה חבה. אם מינך יכול למתיחם בתיחם הכחובה בהם, המיחם באחרת (בבא מליעה לה:):

(עו) לה׳ אלהיך. לשמו ובשנילו:

(13) למען ישוב ה' מחרון אפו. שכל ומן שענודת הלילים בעולם, מרון אף בעולם:

כל, ס), לעשות כל הרחש כבין העינים: לסיום נאים, ולא גדודים ומקורחים: − בין עיבי⊂ם. אלל הפדחח, ובמקום אחר הוא אומר, לא יַקְרָמוּ קַרָטָה בְּרֹאָשָׁם (ויקרַא (I) לא חחגדדו. לא ממנו גדידה ושרע בבשרכם על ממ, כדרך שהאמוריים עושין, לפי שאמס בניו של מקוס, ואמס ראייין

(8) ובגבלחם לא הגעו. רבומינו פירשו (מו"כ שמיני) ברגל, שאדם חייב לעהר את עלמו ברגל, יכול יהיו מוזהרים בכל

(ק) השסועה. בריס סיא שיש לס שני גבין ושני שדראות (נדס כד.), אתרו רבותינו, למס ושנו בבסמות מפני סשמועס, בלפרניס, והיא טמאה: → בבהמה. משמע מה שנמלא בבהמה אכול, מכאן אמרו (חולין סט.) שהשליל ניתר בשחיטת אמו:

- هُهُد مَح فِرْ بِهِٰلَـٰ قِبْنِ (٥) לו לעַם סְגַלָּה מִכּל הַעַּמִּים ر 🛪 🛪 🗓 ذخالًا چيرات بِاتِيات چيرنيات . בְּי עַם קַדוֹשׁ צַּמְּד כַיהוָה
- ני לא תאקל קל־תועבה:
- וְאָט חַבְּּהֵמֶה אֵמֶה תֹאבֻלוּ שׁוֹר בּין בְּנִירָא דְּהֵיכְלוּן תּוֹרִין
- שֶׁר כְשְׂבֶים וְשֵּׁר מִזִּים:
- וּהְאָר נְזְמֶר: י אַנֶּלְ וּגְּבְׁי וֹנִשְׁמִיּנִ וֹאַפֿוּ וֹבִימִּוֹ אַנֹלְאִ וֹהַבְּנֹאִ וֹנִשְׁמִיּבֹא וֹהַלְאִ
- וְכָלְבְבַבְתְּלֵב מָפַבַכָּע
- , וַמְסַׁמַּע מִסַמַ מִּשֹׁנֵי פָרֶסִוֹת יִמִמְּלְפָּן פּוֹסְת וֹכֹלְ בָּמִירָא דִּסְרִיקְא פּּוֹסְתַּה
- אַר אָת־זֶּה לָא הָאִּכְלִי ִמְמַּעָּבֶּי كېڭل:
- מְמָאָים הָם לָבֶם: גַרָה הַמְּה וּפַּרְסָה לָאַ הִפְּרִיסוּ בַאַבְנָבָת וֹאָט_הַהָּפָּוֹ בָּיִבַתְּהָבַיִּ 口袋のは 184_ ∠ TŘŢT TĒĻĢĽ ı Ç Ç Ğ L L Ö L
- לא טַנְעוּ: (ס) מבּמִּבׁם לַאָּ עאָכְילִנִּ וּבְוֹנִבֹלְטִׁם י הוא וְלַא גַּרְה טְמָא הוּא לְבֶּהַ י וֹאָט עַעֹּלְיָנִר כִּי־עַפְּרִיס פּּרְסָה וִיָּה מִוּיָדָא אָבִי סְּדִיק פּּרְסְהָא

- (a) ואקר. ממרכגס יַעְלְּהֹ, יַעַלֵּי מַלַע (תְירב למ, ת), הוא השמנבו"ק: ורואר. מורבל"ה, מור היער, בהל"ה יער בלשון הרמי: המהורה, שבכל מקום פורט את המועט (שם קג:):
- (6) מפרסת. פדוקה כתרגומו: פרסח. פלאנמ"ה: ושסעת. חלוקה צשחי לפרנים, שיש פדוקה ואינה חלוקה

- (+) זאח חבחמה וגר איל וצבי ויחמור. למדמ שסמים בכלל בסמס (שם עם.), ולמדמ שסבסמס ומיס ממחס מכובס מן ולמד כאן שלא ישמט ויאכל על אומו המוס, בשל בשר במלב הרי דבר שמעבתי לך, הזהיר כאן על אבילמו (מולין קיד:):
- (E) כל חושבה. כל שמעבמי לך, כגון צְבַס אוין בכור כדי לשומעו במדינה, הרי דבר שמעבמי לך כל מוס לא יהיה בו, ובא

מְסְאֲבִון אִנוּן לְכוּן:

אַנוּן ופּרַסְהָהוֹן לָא סְרִיקָא

מְבֹוֹא ְאַנֵּוּ, מִפְּׁבֵּׁוּ פַּמֵּנִא

なみんほん

ĠŔĹX

בבם לנו בול לא שוכלול

شذفال

בּבְעִירָא יָתַה מִיכְּלוּן:

וֹבׁוּמֹא וֹעוּבׁלַא וֹבׁוּגֹא:

לא שיכול כל דמרחק:

בעל אַפּי אַרְעָא:

خشدرا كتاخرا يثدرا كمنرا:

עַנְילָא ווֹט אַבוֹלָא ווֹט

はさらしょざい

ĠĠĹX

(ב) כי עם קדוש אחה. קדושת עלמך מלונומיך, ועוד וגך נמר סי:

ובעופות מפני סראס (חולין קג:), שלא נאמרו בת"כ:

- יִבְנְבִילְבִילִ לָאִ עַלַּבְרוּן: carcasses ye shall not touch. לכון מבאבעון לא שילנון הוא וְלָא פְּשָׁר מְסָאַב הוא
 - flesh ye shall not eat, and their he is unclean unto you; of their the hoof but cheweth not the cud, and the swine, because he parteth
 - they are unclean unto you; chew the cud but part not the hoof, and the rock-badger, because they
 - cloven: the camel, and the hare, of them that only have the hoof of them that only chew the cud, or Nevertheless these ye shall not eat
 - among the beasts, that ye may eat. cloven in two, and cheweth the cud, hoof, and hath the hoof wholly And every beast that parteth the
 - mountain-sheep. pygarg, and the antelope, and the roebuck, and the wild goat, and the the hart, and the gazelle, and the
 - eat: the ox, the sheep, and the goat, These are the beasts which ye may
 - thing. Thou shalt not eat any abominable
 - face of the earth. out of all peoples that are upon the chosen thee to be His own treasure LORD thy God, and the Lord hath For thou art a holy people unto the

ליה לשם חביב מכל שממיא

אַבְעוֹשׁ יִבְּשׁ אִטְרָמִי וֹן בְמִעִיוּ

אָבׁוּ עַם קדּישׁ אַהְ קָּדָם יִיָּ

61	לא נאַבְלוּ: וְבִלְ שָׁבֵּלִי:	לְכִוּן לְא וֹטִאַּבֹּלְוּן: וְכִלְ וַשְׁאֵא בַּתִּנְפָא מִסְאַב עוּא	And all winged swarming things are unclean unto you; they shall not be eaten.	61
81	ױָהַהַסִידְה וְהָאָנָפָה לְמִינָה וְהַדּיּכִיפָּת וְהַעֲּמַלֵּף:	מובא נֹמֹמּבִּיפִא: וְחָנְרִיתָא נְאִבּוִ לְּזְנִה וְנִנָּרִ	and the stork, and the heron after its kinds, and the hoopoe, and the bat.	81
Źτ	- - - 	וֹשְׁטָא וּנַבַּשְׁבִּינִינָא:	and the pelican, and the cartion-vulture, and the cormorant;	Zτ
91	אָת־תַכָּוֹס וְאָת־תַיַּנְשִׁיּוּ	וֹטַבְיָא וֹטַפּוּפָא וּבְּוֹטָא:	the little owl, and the great owl, and the hotned owl;	91
ςī	וְאָת בָּת חַיִּעַּנְה וְאָת־חַמַּחְטֵּס וְאָת־חַשְּׁחַף וְאָת־חַנֵּץ לְמִינֵהוּ:	ְּמִּטִׁפֹּׁא נְוֹגִּא לְוִׁנְטִׁי: וְנְיִטְ בַּּע נְּמְּמִׁנִימָׁא נְצִּפָּׁר	and the ostrich, and the night-hawk, and the sea-mew, and the hawk after its kinds;	ςτ
†ī	נאָט פַֿלְ_מָנֵר לְמִּנִּי:	וְיָת בְּלְ עּוֹרְבָא לְוְנֵיה:	and every raven after its kinds;	† 1
	ېرىزىم: چېرىزىم:	לְוֹנְה: וְבָּה בַּנְפָּא וְמֶרָפִּיהָא וְדַיִּהָא	and the glede, and the falcon, and the kite after its kinds;	ετ
71	וְזֶּה אֲשֶׁר לְאִ־תּאִּבְלִּיּ מֵהָם הַנָּשֶׁר וְהַפֶּּרֶס וְהֵעְּיִנְיֵּה:	וֹמֶׁר וֹמִּוֹנֵא: וֹבֵּוֹ בַּלְאִ שִׁיכִּלְוּוֹ מִּנִּּעִוּוֹ נִמִּבָּא	But these are they of which ye shall not eat: the great vulture, and the bearded vulture, and the ospray;	71
π	בְּלְ־צִפְּוֹר מְחֹדָה תֹאֹבֶלוּ:	בְּלְ צָפָּר דְּבֵי מֵיכְלְיּוֹ:	Of all clean birds ye may eat.	π
ОІ	לְבֶּם: (ס) בְּקְשֶׁה אָמֶר אֵרְלְנִ חָּתָא הָוּא בְּבֶם: (ס)	לְא שׁנִבְלְוּן מִסְאַב עוּא לְכִוּן: וְכִּלְ בִּלִּנִע לִנִּוּ מִסְאַב עוּא לְכִוּן:	and whatsoever hath not fins and scales ye shall not eat; it is unclean unto you.	OI
6	אָת־זָה הָאָבְלוּ מִכָּל אֲשָׁר בַּמָּיִם כַּל אֲשֶׁר־לָוֹ סְנַבָּיר וָקִשְׂהָשֶׁת האָבֶלוּ:	טּיקליו: פּל דְּלִיה צִיצִין וְקַלְפִּין הַל הַלְיה צִיצִין מִפּל הִבְּעַיָּא	These ye may eat of all that are in the waters: whatsoever hath fins and scales may ye eat;	6

שמים, פלמיד לומר שֵׁמֹר שָׁלִ שַּבְּשַׁנִיס וגו' (ויקראַ כֹא, א), ומה עומאת המת המורה כהנים מוזהרים ואין ישראל מוזהרים, עומאת נבְלה קלה לא כל שכן (כ"ה ְעוּיִּ):

- (11) כל צפור מהורה האכלו. לסמיר משולחם שנמנורע (קידושין נו.):
- (12) וזה אשר לא האכלו מהם. למקור מת השמועה:
- (11) והראה ואת האיה וגוי. סים כמס, סים פים ליס, סים דיס, ולמס נקכם שמס כמס, שכוםס ביומר, ולמס סוסירך בכל שמומיס, שלם לימן פממון פס לבעל דין למלוק, שלם יסם סמומכס קוכם מומס הסס, וסבה לסמיכ מומכ, זו דיס שמס מו מיס שמס, וזו לה משר סכמוב. ובעופום פרע לך סעמתיס, ללמד שסעופום מסוריס מרוביס על סעמתיס, לפיכך פרע הם סמועע (מולין קג:):
- (1) התנשמת. קלנ"מ שורי"ן:
- (TI) שלך. השולה דגים מן הים (שם):
- (18) דוכיפת. הוא מרנגול הצר, וצלע"ו הרופ"א, וכרצלמו כפולה:

oz בְל־עִוֹף שָׁהַוֹר הֹאבֵלוּ:

גָּרֵי בַּחֲלֵב אָמְיֹ: (פּ) هَٰفِ كَرَبَلُ هُمْ ثَيْرَةٍ كُهُ مِوْقِهُمْ فِهُ عَدِيهُ هُنَ عَدَاهِ اللَّهُ هُذَاهِ اللَّهُ هُذَاهِ اللَّهُ אַן מִכְרַ לְלֹבֹרָי בַּי מַם פַרוּשׁ אַן הַזַּבְּנָנָה לָבַר שַּמְמִין אָבִי אָמֶּר בִּמֶּמֹרֶּנְב טִשְׂלֹנְי נַאֶּבֹלְש הַנַלְ צַבְּלֵבוֹנֵב טִשְׂנִנְּשׁ נִוֹיְכְלַנְּשׁ לְאַ עאָבְלְוּ כְּלְ ַנְבְלֶת לְנְּנִ לְאִ עִּיִבְׁלִוּ בְּלְּ נִבִּילָא לְעִוּעַׁב

זַרְעָּךְ הַיּצָא הַשְּׁרֶה שְׁנָה שְׁנָה: זַרְעָּךְ דִּיִפְּיִק הַקְּלָא שְׁנָא שְׁנָא: ַממישי עַשָּׂר אָת בָּל־הְבוּצַת עַשְּׂרָא הָעַשִּׁר יָה בָּל עַלְלַת

למהן שלמד ליראה אחייהונה الخثبك بخجري خظلك لمهثك هُمْرِ هُصِ مَمْهُد يُـٰذُنُكُ عَدْلِهُكَ ⁶² פֿמַלַוִם אָהֶג_וֹדְעַלַ לָהַכֹּּוֹ إلإجرأة راجيرا إمزي بهرأناه

هِمْ يُبِيِّهِ مُشِيِّهِ فَمُنَّا فِي حَدْ جُعَفِيهُمْ فِحِيْبُونِهِ فِيْدَا מפּוּ עַפּּקוֹם אַמֶּב יבְתַר יְהְוָנִר מִפָּר אַהָרָא דִיהָרָעִי יִי אֶלְהָרָ לא **עולַל, האטו**ן לּגוֹנִעֿט טפּוּל לְמִּשֶּׁלְיִנִי אָבּג יִעִּבָּעַ نَّذِر زَلْجُن مَقَٰلِهِ نَثَيْلًا خَر نَمُّتِر نَفِيْ مَثِلًا مَبِلَنَهُ مُتِر خُمُ ڰٚڔ۩ڹڂڂڔۦٮٙڹؙڟۥ٦؞

¿בְּבֶבְרָ יְהַוְּהַ אֶּבְבֵּיוּרָ:

יִבְתַר יְהֹוָה אֱלַהֶּיף בְּוֹי حُدْنَاةِ لَتَامَرُكُمْ هُمْ لِللَّهِ هِمْ لَا يَعْمُلُ حَدَيْاتُ نَفْتُكَ خُهُمُونِهُ لَا يَقْلُمُ

לק מוף זיבי שיקלון:

לְאִ שִׁיכְלְוּן בְּשֶׁר בַּחַלְב:

אָלְבַוּ בָּלְ יוֹמָיָא: خدرم لانتراه ځېلىرم كله از نظهنك بخديد، عينك نظئك عقا مَمْهِد مُحَدِثُك عَمْدُك בוטבתי לצשיבאה שכינהיה نتدحيح كلت نن څخيك خميد ه

ال الأذلك قالك: יַ וְנְתַמָּה בַּבְּסֶרְ וְצֵרְתָּ הַבְּסֶרְ וְתִּתֵּין בְּכַסְפְּא יִתְצִיר כַּסְפְּא

Of all clean winged things ye may

brought forth in the field year by increase of thy seed, that which is Thou shalt surely tithe all the seethe a kid in its mother's milk. LORD thy God. Thou shalt not thou art a holy people unto the mayest sell it unto a foreigner; for gates, that he may eat it; or thou unto the stranger that is within thy dieth of itself; thou mayest give it Ye shall not eat of any thing that

the Lord thy God always. flock; that thou mayest learn to fear firstlings of thy herd and of thy thy wine, and of thine oil, and the dwell there, the tithe of thy corn, of shall choose to cause His name to thy God, in the place which He And thou shalt eat before the LORD

when the Lord thy God shall bless shall choose to set His name there, thee, which the Lord thy God because the place is too far from so that thou art not able to carry it, And if the way be too long for thee,

the LORD thy God shall choose. and shalt go unto the place which and bind up the money in thy hand, then shalt thou turn it into money,

(19) שרץ העוף. הם הנמוכים הרוחשים על הארץ, כגון זבובים ולרעים וחגבים ממאים, הם קרויים שרץ:

(OS) כל עוף שהור האכלו. ולא אם סממא, בא לימן עשה על לא מעשה, וכן בנהמה אוחה מאכלו ולא בהמה ממאה, לאר

אם עלמך במומר לך (ספרי קד), דברים המומרים ואמרים נוהגים בהם איפור, אל ממירם בפניהם: רא חבשל גדי. צלצ (IS) לגר אשר בשעריך. גר מושב שקבל עליי שלא לעבוד עבודת אליליס ואוכל נבלות: בי עם קדוש אחה לה. קדש הבא מכלל עשה עשה, לעבור עליהם בעשה ולא **ה**עשה:

עד שקן במעי ממומיקן, שאס הין אחס מעשרים מעשרות כרמוי, כשקוא פמוך להתצשל אני מוליא רוח קדים והיא משדפתן, (בב) לא חבשל גדי וגרי עשר חעשר. מס ענין וס אלל וס, אמר לסס סקב"ס לישראל, אל מגרמו לי לבשל גדייס של מבואס פעמיס, פרע לחים ולעופות ולבהמה עמאה (חולין קיג.):

(33) ואכלה וגרי. זס מעשר שני, שכבר למדנו לימן מעשר ראשון ללויס, שנאמר פִי מִקְחוּ מֵמָם בְּנֵי יִשְׁבְמֵל וגוי (במדבר ימ, da): שנחת ישְׁבַקּסְ לְפְּנֵי קַמֶּס (תּלכיס־בּ ימ, כו), וכן לענין בכוריס: שנה שנה. מכחן שחין מעשרין מן החדש על הישן (ספרי

כו), ונמן לסס רשות לאכלו בכל מקוס, שנאמר וַאַבַלְמֶם אֹמוּ בְּבֶל מֶקוֹס (שס לא), על כרחך וה מעשר אחר הוא:

(+2) כי יברכך. שמקא התבואה מרובה לשאת:

غَرَثِرَكِ بَهُمَانِهُ مُقِدَ بَدَيْتُكِ: نَظِيْهِ الْهُوَرَامِ שُم לَجَيْرُ بِتَلِير بحَمَّدُ بحُدْم يُمَّد سَمُعُمْكَ سَيَا لَمَسْرِهِ يُعَرِّدُ يَانِمُعُرِفًا بنيويد يرؤوك جذلا يؤنيا المهزئ ببورا ووجه جذلا بمبراوه

الأخياد المناهد لالأ الألالة ا נפֹאָל וֹטִיכוּל מַמָּן בָּרָם יִי ולהאן ולנון ופמע פטונו ופמוא וכטמו

and thy household. God, and thou shalt rejoice, thou shalt eat there before the Lord thy thy soul asketh of thee; and thou for strong drink, or for whatsoever oxen, or for sheep, or for wine, or for whatsoever thy soul desireth, for And thou shalt bestow the money

다다는: (a) שׁמּוֹבְינוֹ בַּנֹי אָגוֹ בָנִי עַבְעֹ וֹנְעַבְעֹ עַנְעַבְעַ עַנְעַבְעַנִי אָבִי בִנִי עַבְּעַ لتخذ XAL TAKTLL

חולם וֹאַטַׁסְנָא הַמֶּב: 4% |4,184

and shall lay it up within thy gates. forth all the tithe of thine increase, in the same year, thou shalt bring At the end of every three years, even

inheritance with thee.

for he hath no portion nor gates, thou shalt not forsake him;

And the Levite that is within thy

וּבֶא הַפֵּוֹי בֵּי אֵין לוֹ הַכֶּק וְיִיחִי לֵיוָאָה אֲבִי לֵיח לִיה تتربع بتوبي جهديات אָם־כָּל־מַנְשְׁיוֹ הְּבִּיאָהָף בַּשְׁנָה מַנְסַר עַלְקְהָּ בְּשִׁהָא הַהִיא

نتختم خكالك:

מקצַרו שְׁרָשׁ שְׁנִים תּוֹצִיא מִסוּף הְלָת שָׁנִין תַּפִּיל יָת כָּל

hand which thou doest. may bless thee in all the work of thy be satisfied; that the LORD thy God gates, shall come, and shall eat and and the widow, that are within thy and the stranger, and the fatherless, portion nor inheritance with thee, And the Levite, because he hath no

<u> កម្មប្រក</u>: (a) ݣْݣْرْيْلْ خْݣْرْيْلْمْ لْمُكْتَالِ لْمُخْرِيقِينْ لْمُلْكِيلِ لْمُخْرِيقِينَ لْمُلْكِي لْمُكْتَالِ لْهُجُمِّد خُمَّمَا نُحُدُخُكِ نُكِبُّك لِيَرْكِ ذِيرَ لْلَّمْذِمْتُ مُمَّدِ حَمْمُثِيكَ لَمُحْذِرِ لِيَنْفِي لَمْدُمَذِنِي يَخْذِلُكُ סי (דֹנוֹלֵנִי הֹמֵּנֵּי נְנַינְינֵי נְנַינִּעַׁ טִינְלֵט וֹאַטַסְׂנֹא הֹמֵּנֵּ נִינִּגְאַ

shalt make a release. At the end of every seven years thou

 ΛX

ععر جروا שֶׁבַע שְׁנִים הַעַּשֶׂה שְׁהָשֶׁה: מִפּוֹך שְׁבַע שְׁנִין

אַנוני אָנו לַנֹא הָמִמּמֹליא לא־יִגְּשׁ אָת־בַעָּהוּ בְּחַבְּבֵיה לָאִיִּהָבַּעַ מִּוֹ חַבְּבִיה מַמנס וֹבון פּטִוֹם שִׁמִּטִּסִּיא בַּוֹאָמִים

been proclaimed. because the Lord's release hath his neighbour and his brother; neighbour; he shall not exact it of that which he hath lent unto his release: every creditor shall release And this is the manner of the

حَيلالًا: בַּלַרַבַּּהַלְ מַהָּטִּי יֹבְוַ אְהָוֹר יַהְּטִּי בֹּלְ יִּבְר מִבְּי בֹּחִי בִּיֹנְהָּתְּ

(as) בכל אשר האוה ופשך. כלל: בבקר ובצאן וביין ובשכר. פרמ: ובכל אשר השאלך ופשך. מזר וכלל,

- שקף סום יש לו מלק עמך בסן כמוך, ולינן מייבין במעשר: (22) והלוי וגרי לא חעובנו. מלימן לו מעשר כלשון: בי אין לו הלק ונהלה עמך. יללו לקע שכמס ופלס וספקר, מס ספרט מפורש ולד, ולדות סמרן, ורמוי לממלל מדס וכו' (עירובין כו:):
- בגורן וכו', ואמס מוליך לירושליס מעשר של שנס ראשונס ושנייס שֶׁהְשֶׁהַיִּם, ומִמְנַדֶּס בִּעַרְמִּי סַּלְהָשׁ מִן סַבּיִמ (דבריס כו, יג), בירושלים כדרך שנוקקם לאכול מעשר שני של שמי שנים: ואכלו ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו אין פוחמין לעני (92) ובא הלוי. וימול מעשר כאשון: והגר והיחום. וימלו מעשר שני שסוא של עני של שנס זו, ולא מאכלנו אתס (82) מקצה שלש שנים. באולמד, שאם השהה מעשרומיו של שנה ראשונה ושניה לשממה, שיבערם מן הבית בשלישית:
- שנים לכל מלום ומלום, לסלוחם כל חמד וחמד, סיחך סיח קרבה, סח למדת ז' שנים למנין סשמימות: (1) מקץ שבע שנים. יכול שצע שנים לכל מלוה ומלוה, מלמוד לומר קרצה שנת השצע (לקמן פסוק ע), ואם אחה אומר ז' כמו שמפורש בכי מכלה לעשר (שם יב):
- (2) שמוט כל בעל משה ידו. זמוע התידו של כל געל משה:

אָנראָקור פּשְׁמָטָע יָדֶר: אָטַ עַלְּבֶּׁלְנִי עַלְּהָ זֹאַהֶּב יְנִינִי לַנַ מוֹ פּב הֹמִמֹוֹ שִׁשְׁפַּה וֹבִינִי לַנַּ

لتبكات كالشقيد الإنهار يُعرِبُك بُعرِيك بُعدًا خُلا ַ לַּיַבְרָךְ יְבְרֶבְרָ יְהִלְּתִ בְּאֶבֶּא

אַנכֹּו מִׁגַּוֹנִי בַיּוֹם: אָת־כְּל־הַמִּצְנָה הַזְּאָת צַּשֵּׁר ﴿ بِمَيْدٍ هُرُمِيْهِ رَهُمُ لِي يُعَالِمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل בל אם_המנה שהמה לטנג

בּלִים יַבְרָ לָאִ יִמְּמָבִי: (ס) נאַטַה לא העַבַּט ימָשַׁלָּהַ בְּגוָנָם ، نحد خلا الأمَحَمُنُ يَرْتُ لَخِرَهُ جْدَابِلِي هُكِيْنِكِ صِّلَحَكِ فِهُهُد

אָנַרְיָרָיִ מְאָנִירָ הָאָבְיִוֹן: كهقال هُنا خُرُدُكِ لَحُهِ نَكُم نَكُمْ هُنَا خُرُهُ لَا يُعْمَلُ هَمْد البَرْد هُمِينا بَيْلَ كُهُ ىد خىتانىڭ چەتىرى ئەردانى چەردې בְּיִיוְהָנְתְ בְּוֹּךְ אֶבְיֹּוֹן מֵאַתְּר

المُنافِد المُنافِد المُنافِيةِ וֹעַהְבֹּמְ עַהְּבֹימָהִ 'בַּי מַטַּסְרָוָ خــ فَيْنَ نَفَقَٰنَ هُنــٰئـٰكَ كَنِ

נם אַרוּך הַשְׁמֵיט יָדָך:

בּוֹ אֶּלְטַׁבּ וְמֵוֹכ לָבְּ אַּטַּׁסָּנֹאַ אָבו בֹבַבֹא וֹבַבְבֹנִב וֹנִ בֹאַבֹּא אָפֿס בּג לְאִ יֹנִינִע בּנֵנ אָבֿיִנְן לְטִיִּב אָנִג לְאִ יִנִי בֹּנַ מִסְפֹּנִנִּאִ

בְּבָא בַאָּנָא מִפַּפַּנִר לָבַ יוֹמָא לממבר ונו כל שפטובשא למומלא בון אלוב למסר אָם לַבּּלָא טַבוּבוּג

ומבסון: בַּעַמְינון סַנּיאָנן יבָּרְ סַּנִּאָּגוֹ וֹאַשֹּׁ לְאִ טִּוֹנֵבּ וֹטִהָּבְוָה يتوجر خك نصبتك خمضما אָבוּ וֹנֹ אֵלְטַבּ בּּנַבְּבַ בַּמָא

נת ידף מאַחוף מסבינא: טַנפוּא ייַ לבָּדְּ וֹלָאִ טַלְפּוּא akil tila adlil taldl אָב, וְבֵוּ בַּבַ מִסְכַּוּנֹא עַב

חוסרניה דחסיר ליה: ליה ואוופא תוופניה כמסת אָבו מפֿטֿט טפֿטּט זט גַבּוּ

> brother thy hand shall release. but whatsoever of thine is with thy Of a foreigner thou mayest exact it;

an inheritance to possess it the Lord thy God giveth thee for surely bless thee in the land which among you—for the Lord will Howbeit there shall be no needy

thee this day. commandment which I command God, to observe to do all this unto the voice of the Lord thy if only thou diligently hearken

they shall not rule over thee. shalt rule over many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt lend unto many nations, but thee, as He promised thee; and thou For the Lord thy God will bless

thy hand from thy needy brother; shalt not harden thy heart, nor shut Lord thy God giveth thee, thou thy gates, in thy land which the one of thy brethren, within any of If there be among you a needy man,

which he wanteth. him sufficient for his need in that unto him, and shalt surely lend but thou shalt surely open thy hand

(3) את הנכרי הגש. זו מלומ עשה (קפרי קיג):)

באחרים ולא בכס, וכשאין אחם עושים רלונו של מקום אביונים בכס: אביון. דל מעני, ולשון אביון שסוא חאב לכל דבר: (+) אפס בי לא יהיה בך אביון. ולסלן סוא אומר כי לא יחדל אביון, אלא בומן שאמס עושים רלונו של מקוס אביוניס

(פ) רק אם שמוע השמע. אולא יסיס כך אכיון: שמוע השמע. שמע קמעל, משמיעין אומו סרבס:

ובל לא ימשולו: לוס מוס ומלוס לוס, מלמוד לומר ואמס לא מעצוע: - ומשלח בגוים רבים. יכול גוייס אמריס מושליס עליך, מלמוד לומר בלשון מפעיל, כגון וסלוים, וסעבעם, ואס סיס אומר ועבעם, סיס נופל על סלוס, כמו ולוים: והעבשה גוים. יכול שמסא (a) כאשר דבר לך. וסיכן דבר, בְּרוּךְ מַפְּס בְּעִיר (לקמן כמ, ג): והעבמה. כל לצון סלואם כצמפל על סמלום נופל

ידו וקופנה, לכך נאמר ולא מקפון: מאחיך האביון. אם לא ממן לו, מופך להיום אמיו של אביון: קודמין לעניי עיר אחרם: רא האמין. יש לך אדס שמלעער אס ימן אס לא ימן, לכך נאמר לא מאמץ, יש לך אדס שפושע אמ (ד) בי יהיה בך אביין. המלב מלב קודס: מאחד אחיך. למיך מלביך קודס ללמיך מלמך: שעריך. עניי עירך

בממנה מן לו בהלואה: די מחסודו. ואי אמה מנווה להעשירו (כמובות מז:): אשר יחסר לו. אפילו מום לרכוב עליו (8) פחח חפחח. אפילו כמס פעמיס: כי פחח חפחח. סרי כי מאמא גלאון אלא: והעבש חעבישנו. אס לא לא כ

אָבְוֹעוֹע וֹבְוֹע בְּבַ מִשְׁאִי וֹלָאִ ישׁוֹן לַוְ וֹפֿרָא הֹלֶוֹשִׁ زرير يربة جهناه يهجانا מְּלֵּעַ_עַמֶּבְתַ מְּלָעַ ° לְבַבְוּיְ בַלְיַּמָּלְ לֵאָתָר צוברוי השטר לף פוריהנה דבר עם- .

;qçç ;n<u>in 8</u>46:4 qq7 לטֿון ששן קו וֹקאַ־וֹבֹה לַבֹּבֹנֹ

מּהַמֶּב יִבְּלִל מִמְּלַם יָבֶב: or בְּתִּקְּרֵּ לֻוּ בֵּי בִּנְלַלִו תַדְּבֶר תַנָּה

ĖĀĹÄĿ: (Q) ijĊŔĊţĊĿ رِٰ؉ڟڎ ٚۅٚڟٙڽ ؋ۅڟٙؠ ڮڡۦڔڐ؋ ڮڎ؆۪ڽڎڎڎ؋ۅ؋؋؋؋؋ڔڎڔڎ יי טֹאֹנֹגוּ מֹכְבַכֵּוּ אֹנְכֹּנ טֹּהֹנוֹבְ אֹבֹמֹא מֹכְ כֹּוּ אֹנֹא טֹפֹפֿנג جْد رِي رُنَاتِر يُخْرَبُا يَرْظَارُ لِي يُقَادِرُ مِي نَفُودِط مُؤَدِّرُهُ مَالِي

: خَالِثُ مُنْ بخهُرُب بَهْدَ، فِن فَهَذِ ثَانِهُ لَا فَهُ. مَا يَهِا لِيَعْدُلُونَا لِيَوْجُلُونَا يَهُمُ فِيرِنَا يَضُونِهُمْ فَيُرَانِ يَضُونِهُمْ أَنْ الْعَالَةُ فَيَ خدنظرت كإنج يختابك لتخكرن يجدر

ئھَٰڈڤٹ تنظٰם: פּ וְבֶּי הְשָׁמְבְּׁמֵבִּוּ חְפְּשָׁר מֵעִּמְוֹדִּ לְאִ נַאָּבִי הַפְּשָּׁבִּוּה בַּר חוֹרִין

بِمَرِّدٍ بِهُمِينَاءٍ فَقُلْ كُنَّةٍ وَيُلْمُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ אַמּב בּבלב

> בּאַשוּשׁ מִסְבּוֹא וֹלַא שִשׁוּוֹ מּטֹא בּמֹטֹמִטֹא וֹטֹבֹאָמ מֹנֹבַ מם לבה ברשע למימר אַסִטְמַר לְדְּ דְּלִמָא יָהֵי פַּתְּנָם

> בָּרְ חובָא: לְיָּׁ וּיִׁמְבֵׁי מְּלְבְּ בֻּבְּם ;; וּיבִי

> אושטות יָדָר: خنلأذلا يتا اخذ כלב למטונ כיה אבי בדיל משו ששון ליה וְלָא יִבְּאַשׁ

نياد كينداد كينزيد الأشودية. جهرية:

XL יוְיַבַּן לֶבְ אֵּטִינְרְ בַּר

سرنا متخفك لَنْظَكِناتُكَ شِينَ شِرْنَا يَجْمَنَهُ

מגמנ לא הפְטָרנִיה ביקו:

it \$\$\$\delta \text{uu.l \$\text{q.u.}} بظغيرة بظفية المها والمرابة المراجة עצאָנְרְ אַפַּרָשָא תַפָּרִישׁ לֵיה מַעַּנָרָ

> the Lord against thee, and it be sin give him nought; and he cry unto against thy needy brother, and thou at hand'; and thine eye be evil seventh year, the year of release, is thought in thy heart, saying: 'The Beware that there be not a base

will bless thee in all thy work, and for this thing the Lord thy God thou givest unto him; because that heart shall not be grieved when Thou shalt surely give him, and thy

in all that thou puttest thy hand

in thee.

needy brother, in thy land.' open thy hand unto thy poor and thee, saying: 'Thou shalt surely the land; therefore I command For the poor shall never cease out of

go free from thee. the seventh year thou shalt let him he shall serve thee six years; and in Hebrew woman, be sold unto thee, If thy brother, a Hebrew man, or a

go empty; from thee, thou shalt not let him And when thou lettest him go free

thou shalt give unto him. LORD thy God hath blessed thee winepress; of that wherewith the threshing-floor, and out of thy of thy flock, and out of thy thou shalt furnish him liberally out

(9) וקרא עליך. יכול מנוס, מלמוד לומר וְלֹם יִקְבְם (לקמן כד, מו ספרי קיו): והיה בך חמא. מכל מקוס, מפילו למ ועבד לרון לפניו (שס): - לו. זו משס, וכן סומ מומר מְשֶׁשֶׁס לוּ עַזֶר פְּנֶגְ דִּוֹ (ברמשית בּ, ימ) שס)

(10) נחון חחן לו. לפילו מלה פעמיה: לו. בינו ובירך: בי בגלל הדבר. לפילו למרת לימן, למה נועל שכר יקרא, א"ב למה נאמר וקרא עליך, ממהר אני ליפרע על ידי הקורא יותר ממי שאינו קורא:

סלתירה עם שכר המעשה:

לעניך. ביי"ד אחד לעון עני אחד הוא, אבל ענייך בעני יודי"ן עני עניים: (II) על כן. מפני כן: לאמר. (מפרי) עלה לעוצהך אני מַשִּׁישָׁךּ (מפרי קים): לאחיך לעניך. לאיוה אם, לעני:

מביה, ולמד כמן שמס ילמו שש שנים קודם שמביה סימנין, מלה, ועוד הידש כהן העניק העניק: מלא בשש, ולא שמכרוה בים דין שאין הַאָּמֶה נמכרם בגובהה, שואתר בגובהו ולא בגובהה (פומה כג:), אלא בקטוה שמכרה שַבְּרִי (שמוח כח, ב) ובמכרוסו ביח דין סכחוב מדבר. חלח מפני שני דברים שנחחדשו כחן, חחד שכחוב הו סעברים הף סיח (בו) כי ימכר לך. על ידי אמרים, במכרוסו בים דין בגובמו סכמוב מדבר (קידושין יד:), וסרי כבר נאמר פִי מַקְנֶס עָבֶד

04

מכַבֶּן אָנָכֿי מִׁהּוֹבַ אָּנַבַיבּבּר مَعْدُنِهِ إِنْ مِنْ اللَّهُ مُنْ يُرْبُهُ وَمُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنَالِقُلْمُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مُنْ اللَّالِيلُولُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُلِّمُ مُنْ اللَّهُ مُلَّا مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ الَّا لَا لَا اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّا لَا اللَّالِّمُ مُنْ اللَّا لِلَّا لَلَّهُ مُنَا لِلَّا لِمُلْلِمُ لَلَّ مُلْ اللَّا וֹוֹכֹּבׁשָׁ כַּג מֹבַּב בַּיִנִיםָ בַּאָבוֹא

בי־טָוֹב לוֹ עִמֶּה: مُمْمَّلًا حَرْ كَتَاتُكِ لَكُن حَرْبُك مَمْمَك كَتَر نَاتُمْك لَكِيْتُم וְהְיָהְ בֶּּרִיאִמָּר אֵלֶּיף לְאִ אֵצֵא וִיהֵי צָּרֵי יִימָר לְדְּ לְאִ אָפּוֹל

مركِم نَهْكَ حَهُمُنُكُ مَهُمُ عَنِي مَنْ مُنْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْهُمُ اللَّهُ عَلَيْهُمُ اللَّهُ عَ לאּוֹנוַ וּבֹבְּבֹט וֹנוֹנִי לַנַ מֹּבֹּג إرَامَامِ هُلَا لَاهَا يُعْمَ الْإِلَيْمِ الْأِلَامِينَا

<u> Xur quur (e)</u> יברקף יהנה אלהיף בלל מְּבָר מְּבָּיר עַבְּרָךְ עַּעָּטִ שְׁנִים אַלַּוְ עַבְּׁהָּתְ מֵהֹמָּלֵּי כֹּו מִהְּנִינוְ זְמִיהַ בַּר חוֹרִין מִעְמְּרְ צְּבִי עַרְ

וְלָאִ שַׂנְוּ בַּבְוָר צֹאָנָדְ: אָלְמִינְ לְאָ עַהְּבִּעְ בִּבְּבָר שִּוּנְנִי שניני וֹבְצְאָנְךְּ תַזְּבֶר תַּקְדֵּישׁ לַיהֹנָת حُر بَخْدِيد لِمُهُدِ نَنْظِد خَدُكُلُكُ

> נע פֿטַנֹמָא בַבַּגן נומָא בַּגן: אַלַבוּ עַל בַן אַנָא מִפַּקִיד לָרַ

בּיקּף צַבי טָב לַיה עַּמָּף:

يرجه وأح الإلام إيرام إيرام والإلام والولام والولام والولام والولام و לאולוט ולומא ווטו לַשַּ תֹבֹגֹתֹא וֹטִטַוּוֹ

בכל דַּתַּעָבָיר: هني هُدنا نيجُلُحفك نَدُ هُجُيْك تب فتا حَمَّاد مُنافع هَذِنك خَمَدْتَكِ كُم نَكْمَر خَمْرَك خَمَوْمُكُكِ

וו אַלְטַבּ לַא טַפַּלַט פַבוּכָבָא tate reflect ogram gra כלק פולבא בולוליו בתובב

> command thee this thing to-day. redeemed thee; therefore I Egypt, and the Lord thy God thou wast a bondman in the land of And thou shalt remember that

house, because he fareth well with because he loveth thee and thy 's will not go out from thee? And it shall be, if he say unto thee:

91

likewise. thy bondwoman thou shalt do bondman for ever. And also unto the door, and he shall be thy thrust it through his ear and into then thou shalt take an awl, and

bless thee in all that thou doest. years; and the Lord thy God will of a hireling hath he served thee six thee; for to the double of the hire when thou lettest him go free from It shall not seem hard unto thee,

the firstling of thy flock. the firstling of thine ox, nor shear God; thou shalt do no work with shalt sanctify unto the Lord thy of thy herd and of thy flock thou All the firstling males that are born

משל כו מכך מגל ומגל: . אלו מיוחדים שהם בכלל ברכה, אף כל שהוא בכלל ברכה, ילאו פרדות. ולמדו רבוחינו במסכת קידושין (יו) בגוירה שוה, כמה מצאגך מגרגך ומיקבך. יכול אין לי אלא אלו בלבד, מלמוד לומר אשר ברכך מכל מה שברכך בוראך. ולמה נאמרו אלו, מה (+1) העניק העניק. לשון שַרִי, בגובס ובמכלית סעין, דבר שיסל ניכר שסעיבות לו. ויש מפרשיס לשון סעעים על צולרו:

(15) וזכרח כי עבד הייח. וסענקמי וענימי לך מביום מלכים וביום סים, אף אחס סענק ושָׁנֶס לו:

וס אלא עולמו של יובל (מכילחא משפטיס פב): ואף לאמוחך חעשה כן. סענק לה, יכול אף לרליעה השום הכחוב אוחה, (דו) שבד עולם. יכול כמשמעו, מלמוד לומר וְשַׁבְּמֶס מִּישׁ מֶל מַחֲמַוּוֹ וְמִישׁ מֶלְמֵּי מָשְׁפַּחָמוֹ מָשָׁבוּ (ויקר מַ כה, י), המ למדם שמין

מלמוד לומר וְחְׁם שְׁמֹר יֹחׁמַר בְּשָבֶּד (שמוח כח, ה), עבד נרלע וחין שְׁמֶה נרלעת:

עבודמו בלילס, רבו מוקר לו שפחס כנענית וסולדות לחדון (קידושין מו.): (18) כי משנה שכר שביר. מכאן אמרו, עבד עברי עובד בין ביוס ובין בלילה, ווהו כפלים שבעבודה שכירי יוס, ומהו

מכמוב במוום: שבו (ערכין כמ.): לא חעבוד בבכור שורך ולא חגוז וגוי. אף המילוף למדו רבומינו שאפור (מולין קלו.), אלא שדבר לא יקדיש, וא"א לומר לא יקדיש שהרי כבר נאמר מקדיש, הא כילד, מקדישו אחה הקדש עלוי, ונומן להקדש כפי עובת הנאה סא כילד, אינו מקדישו לקרצן אחר וכאן למד שמלוס לומר סרי אחס קדוש לצכורס. דצר אחר, א"א לומר מקדיש שכצר נאמר (91) כל הבכור וגרי חקריש. וזמקוס אחר סוא אומר לא יקריש, שנאמר אַן בְּכוֹר שַׁשֶׁר יְצְפַּר לַם' וגוי (ויקרא כז, כו),

יְהוֹגֶה צַּמָּה יבֵימֶף: هُٰڑُك جُهُٰڑِك جَفَٰكُمُ لِهُ هُٰذِكِ خُهُٰلِكِ خُفُرُكُ لِهُ خُفُلِكُ خُفُلِكُ خُفُلِكُ خُفُلِكُ خُفُلِكُ خُ לפְנֵי יְהְנְה אֱלֹהֶיף תֹאׁכְלֶנֵיוֹ מֱדְם יִיְ אֱלְהָף הֵיכְלְנֵיה שְׁנָא

برائد: וְבֶירִיְהְיָה בֹוּ מֹוּם פְּפֵּׁתַׁ צֵּוֹ עִּוֹּר יַצִּרִי יְהֵי בִּיה מוּמָא חֲגִיר אִוֹּ כִּלְ מַוּם רֻע לַאׁ תִּוְבְּחֶׁנּוּ לַיֹרְוָה עֵּוִיר כֹּל מוּם בִּישׁ לָא תִּבְּסְנֵּיה

لْلَاهُكِيْرِ نَكْذُر وَجُهُرُ لَوْهَٰزُحِ: عد جهديات שאַכַבונו בַּמְּמֵא בַּבּוֹנוֹנַ

עַאָּבֶּלְ שַּׁמְּפַבְּנִי כַּמָּוֹם: (פּ) ב רַל אָת־דְּטִּוֹ לְא תֹאבֻל עַל־ לְחוֹד יָת דְּטֵיה לָא מַיכוֹל עַלֹּ

ממגבום לולע: הְאָבִיב הוֹצִיאַךְּ יְהֹנֶה אֶלֹהֶיךִּ TVX פְּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיף כִּי בְּחָהָשׁ מְּמוִרְ אָּטַ-עַּבְׁהַ בַּאַבְּיִב וָּעְּשָׁיִ

יְהוֹה לְשַבֵּן שָׁמִוּ שֶׁם: גַּאַן יבָקר בַּמָּלוִם אָּמֶּב ַיִּבְתַר الإبام ووم ליהנֶה אֱלֹהֶיף

> نهُزُم حُنفُك: בַּמָּנֹא בַּאַטְבָא בּוֹטְבַהוֹ וֹנֹ אַטַּ

> 2to (; %<; de:

וֹאַגֹלְא: וֹבַבֹּוֹא כַּטַבָּא כַּבַתְּבָ מַבָּוֹא שֿיקלניה מַסָאַבָּא

אַרְעָא הַיִּשְׁרְנֵיה בְּעָיָא:

אָּלִבוֹי ממּגַנִים וֹהַבֹּע לָשַּׁ לנבטא באלולא אפלב ול שֹׁמֹשׁ צֹבׁם וֹנֹ אֶּלְבֹּעׁ אָנִה מָב נְינ נְבְׁמִא בַּאֵּבִיבָא נְתַהְּבִיג

לַאַּשְׁרָאָר שְׁכִינְתֵיה תַּמָּן: מו שובו לאטבא בוטבה וו מן בְּנֵי עָּנְאָ וָנְכְּסָה קּוְרְשָּׁיִא וְהְבִּיִסְ בְּסְהָא צֵּרָה יִיְ אֶּלְהָוֹּ

> and thy household. which the Lord shall choose, thou thy God year by year in the place Thou shalt eat it before the LORD

sacrifice it unto the Lord thy God. blemish whatsoever, thou shalt not lameness, or blindness, any ill And if there be any blemish therein,

it alike, as the gazelle, and as the the unclean and the clean may eat Thou shalt eat it within thy gates;

the ground as water. thereof; thou shalt pour it out upon Only thou shalt not eat the blood

forth out of Egypt by night. the Lord thy God brought thee thy God; for in the month of Abib keep the passover unto the Lord Observe the month of Abib, and

there. choose to cause His name to dwell in the place which the Lord shall thy God, of the flock and the herd, passover-offering unto the Lord And thou shalt sacrifice the

שנמו, אוכלו אומו היום ויום אחד משנה אחרת, למד שנאכל לשני ימים ולילה אחד (שם כו: ספרי קכה): כג), מס מעשר שני אינו נפסל מַשְּׁנֶס לחברמס, אף בכור אינו נפסל, אלא שמלוס מוך שנחו: שנה בשנה. אס שממו במוף משעברס שנמו, כבר סוקש למעשר, שנאמר ואכלם לפני ס' אלסיך מעשר דגנך מיכושך וינסרך ובכורום בקרך ונאנך (לעיל יד, וּבְּשְׁבֶס יִהְיֶה לְּדְּ וּגו' (במדבר ימ, ימ בכורות כת.): שנה בשנה. מכחן שחין משהין חומו יותר על שנתו, יכול יהח פסול (02) לפני ה׳ אלהיך האכלנו. לנק סוא אומר, שנצר מלינו שסוא מממנות נסונס אחד מס ואחד צעל מוס, שנאמר

שברלוי ולינו מוזר: (וב) מום. כלל: פסח או עוד. פרע: כל מום דע. חור וכלל, מס ספרע מפורש מוס סגלוי ואינו חוור, אף כל מוס

ונאכל, יכול יהא אף הדם מומר, מלמוד לומר רק את דמו לא מאכל: (33) רק אח דמו לא האכל. שלה ההמר היהיל וכולו היחר הבה מכלל היקור הוה, שהרי קדוש, וישחע בחוץ בלה פדיון

פרעס רשות לצאת, שנאמר וַיִּקְבָּא לָמשֶׁס וּלָאַבַּלְ לַיָּלָס וגוי (שמות יב, לא): ממצרים לילח. וסלא ביוס ילאו, שנאמר ממְמַבַמ סַפְּשַׁח יַנְאוּ בְּגֵי יִשְׁבָבָאל וגוי (במדבר לג, ג), אלא לפי שבלילה נחן להם (I) שמור אח חדש האביב. מקודס בומו שמור שיסל רמוי (מציב, לסקריב בו מת מנתת סעומר, ומס למו עבר מת סעומ:

דברים הרבה מפפוק זה: קכט), שאס נמנו על הפסח חבורה מרובה, מביאים עמו חגיגה כדי שיהא נאכל על השובע (פסחים ע.). ועוד למדו רבוחינו (2) וובחת פסח להי אלהיך צאן. שנלמה מן סכנשיס ומן סעויס מקמו (שמות יב, ס): ובקר. מזנת למגיגס (מפרי

: خل"ی ت באַלוּ מאָנוּן מִצְּנוֹם כָּלְ וֹמֵי מֹאַבְוֹם לְמַמֹּן שׁוֹכָּב אָּטַ וֹוָם אָלִנ כַּנ בְּטִפּּׁנְנִן נִּגִּאָטַ מִאָּבוֹן ּ וֹמֶוֹם שֹׁאָכֹּלְ_הֹּלְוֹו תֹּאִוֹע לְטִׁם לאַרואַכַל עַלְיוֹ חָהֵא שָׁבַעָּרוּ

בּוֹיִם הָראִשִּׁוֹן לַבְּקָר: מו ַ עַבּׁמָּר אַמָּר מוּבָּת בַּמָּנִר ַ וּבְּלְבַ מִּבְׁמֵּׁם וֹמִים וֹבְאָבִיֹלָוּ שַׁשִּׁמֵּבׁמֹא מִמֵּוֹוֹנִאְ וֹבִוֹעִ نْزِيدِ بِنَاكِ اللَّهِ اللَّ

گرینك بتنا ځك: בְאַנַר שְׁעָּרֶירְ לא תוכל לוְבָּחַ אָת־תַפְּסָח לִית לָוּ רִשׁוּ לְמִכַּס יָת פֹסְחָא

יבּמֹטָת מומג בּאטַבּ מִפֹּגַּבוֹים: שׁוֹבַׁע אָת־הַפֶּסַה בְּעָּרֶב כְּבָרָא ﴿ بِمِيْمٍ يُؤْمَرُ اِبْ جُنْفِدًا نَهُمُا نِهِمَا چْد אָם אֶלְ הַמְּלְוָם אֲּמָר יִבְּתַר

> 다:나: מאַבהא במגבום כל יומי לביל דקדבר ית יום מפקד נפּלשׁא מאֹבֹמא בַמֹּבֹנִם לְנוֹנִם מֹנוֹנִ אָנוֹנִ בַּבְּנוֹנִילְנִּ יומין היכול עלוהי פטירא לא מיכול עלוהי המיע שבעא

בִּיוֹמָא לַוְעָמָאַר לְצַפָּרָא: מו בֹמְבֹא בִּנִבוּסְ בָּבַנְמָמָא וֹלָא ושֹטֹוּ לַבַ שַׁמִּיר בַּבַּלַ

אַמֶּב וֹעוֹע בּטֹבֹא מוּ פֹנִינָ בּּוֹ אֶלְטִינַ

מְמָגֵבוֹם: בְּמִיעַל שְׁמְשְׁאַ זְמָן מִפְּקָרַ שמו שכום נע פֹטִבא בֹבמָהֵא <u>ģģit kāģtāu ācitūju</u> אָלִבוּו בֹאַטֹבֹא בּוֹטַבֹּה וֹנֹ

בּבַער וְעַבַלְטֹּ לִאָּעַבָּינִבּי בעקרא יהקר לקרוף: نختاب نبائد گریانك قر بغائن كنهده نز گرنك جيد نضغن بخهَرْنُ لَمُحَرِّنُ فَقَرِّبِهِ كَهُد بنَفَهَرِ لَتَدْدِيرِ فَمَنْكُمُ

> Egypt all the days of thy life. camest forth out of the land of remember the day when thou land of Egypt; that thou mayest didst thou come forth out of the the bread of affliction; for in haste unleavened bread therewith, even with it; seven days shalt thou eat Thou shalt eat no leavened bread

> .gainrom at even, remain all night until the which thou sacrificest the first day days; neither shall any of the flesh, with thee in all thy borders seven And there shall be no leaven seen

giveth thee; gates, which the Lord thy God passover-offering within any of thy Thou mayest not sacrifice the

out of Egypt. at the season that thou camest forth even, at the going down of the sun, sacrifice the passover-offering at name to dwell in, there thou shalt thy God shall choose to cause His but at the place which the LORD

the morning, and go unto thy tents. shall choose; and thou shalt turn in the place which the Lord thy God And thou shalt roast and eat it in

ידי אכילם הפסח והמלה, אם יום לאחך: לוכרון, וחפוון לא שלך היה, אלא של מלרים, שכן הוא אומר וַמֶּמֶוַק מִלְרַיִם עַל הְעָם וגוי (שמוח יב, לג): למען הזכר. על (3) לחם עני. למס שמוכיר את העיני שנתענו במלריס: כי בחפוון יצאח. ולא הספיק בלק להחמיץ, ווה יהיה לך

מגיגס אשר מובה בערב, לא ילין ביו"ט סראשון עד בקרו של שני, אבל נאכלה סיא בארבעס עשר ובע"ו, וכך סיא שנויס במסכה - סכמוב מדבר, ולמד עליס שנאכלם לשני ימיס, וסראשון סאמור כאן, ביו"ע סראשון סכמוב מדבר, וכן משמעות סמקרא, בשר הישחמים כל שבעה, כולן בבל חוחירו והינן והכלין הלה ליום ולילה, לכך כחב בערב ביום הרהשון. דבר החר, בחגיגם י"ד בכל גבולך, סולרך לפרש באיזו וביחה הוא מוהיר, שאם כחב ולא ילין מן הבשר אשר חובח בערב לבקר, הייחי אומר שלמים ולפי שנסמלק הכסוד מענינו של פסח והמחיל לדבר בחקוח שבעח ימים כגון שבעח ימים חאכל עליו מלוח ולא יראה לך שאור בפסח מגריס, ויוס ראשון האמור כאן הוא י"ד בניסן, כמה דאת אמר אַן: בַּיּוֹס בְּרָאֹשׁוֹן מַשְׁבִּימוּ שְׁאֹרׁ מָבְּמֵינֶס (שמות יב, מו), (+) ולא ילין מן הבשר אשר חובה בערב ביום הראשון לבקר. אוסרס למומיר בפסם דורום, לפי שלא נאמר אלה

סשמש מאכלסו, ומועד לאמך אמה שורפסו, כלומר נעשה נומר וילא לבימ השריפה (פפרי קלג): (6) בערב כבוא השמש מועד צאחך ממצרים. סרי שלשס זמניס מלוקיס, צערג משש שעות ולמעלס ונחסו, וכנות

(פפרי קלד מגיגה יו.): (ד) ובשלח. זסו ללי אם, שאף סוא קרוי בישול: ופניח בבקר. לבקרו של שני, מלמד שמעון לינה ליל של מולאי יו"מ

לא תַעַּשָׂה מְלַאבֶּה: (ס) برَضِدِينَ، يِوْرُيرَ كِندَالِي هُكُنُابٍ الجَرْبُومُ هُجَيْعِد جَبَتُ عِرَتُ يَرَتَ מַּמִּע נֹמִים תּאִכַּלְ מַצִּּוֹע וּבַיִּוֹם

לְסַפָּר מֻבְּעָה שֶּבְעָי

%८,७,७: هُجِيْنِكَ طَوْنَ بَلَكُنَ يُلُكُ هُمُّلًا שְׁבְעוֹת לַיהוָה

إمزام אֶלהֶוף לְשִׁבֵּן שְׁמִוּ שֶׁם: לטבלב למטום אָהָב ולטב لتقد لتنفيه لنهزهه ههد رَجُّمُ ثِيكِ لِبَكِرَاءِ كَمُّمَ لِي خَمُمُ لِيكُ אַטַר יִבְנְרָ خاتات إَنَّ مِن اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِن اللَّهُ مِن اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

ئمْرَ حَمَّهُ فَهَلَ مُؤْلِدُكُ نِمَنَكُمُكُلِّهِ:

מפמיר חַגּ הַסְּבָּת מַעֲשָׂה לְךָּ שִׁבְעָּת

ַבְּאֶלֶר: (פּ)

אָלְבִוֹּב לְא נוֹהְבֹיִג הַבֹּינִא: שַׁתַּא יוֹמין חִיכוֹל פּטירא

מבעא שבועון: הַרְמֵשׁ בַּקְּמְה הְחֵבֵל משִׁירִיוּת עַגְּלְא בַּחֲצִּר עַמְרָא הספְר־לֶןְךְ שִבְּעָא שֶבוּעיוּ הִמְנִי

ון אֶלְהָרְ מִסָּה נְרְבָּה יְדְרְּ וֹטֹהְבֹּיג טַוֹּא בַּמִּבוּהֹוֹא צֹבִם

לַאַּמְבְאָר שְׁכִינְתֵיה תַּמָּן: بخثك بختفك نمخفك نمخفك וּעֹטִבּי בַבַּם וּנִ אֶּלַבַּוּ אַשֹּ

كَالْمُنَّةُ لَا يُعْذِياً: בושבע בושל ולישים בייקו וטמר וסמביר ים וֹזַכֹּבׁעַׂ כֹּוַמְּבֹּר בַוֹוּטִׁ בַּמֹּבְּנִים אָבׁוּ מֹבְּבָא הַנוּנִימָא

יִמְמַּגַּגַּבַעַיּבִי: מְבֹמֹא וְמִוֹ בַּמִבְנָמוֹב מֹאִבְּבַב עלא דימעליא העברר לף

> therein. thy God; thou shalt do no work be a solemn assembly to the LORD bread; and on the seventh day shall Six days thou shalt eat unleavened

shalt thou begin to number seven arst put to the standing corn unto thee; from the time the sickle Seven weeks shalt thou number

blesseth thee. according as the Lord thy God of thy hand, which thou shalt give, the measure of the freewill-offering weeks unto the Lord thy God after And thou shalt keep the feast of

choose to cause His name to dwell Which the Lord thy God shall in the midst of thee, in the place fatherless, and the widow, that are gates, and the stranger, and the and the Levite that is within they man-servant, and thy maid-servant, and thy daughter, and thy LORD thy God, thou, and thy son, And thou shalt rejoice before the

shalt observe and do these statutes. wast a bondman in Egypt; and thou And thou shalt remember that thou

zτ

winepress. threshing-floor and from thy thou hast gathered in from thy tabernacles seven days, after that Thou shalt keep the feast of

מן סמלאכה. דבר אחר, פְנוּפְיָא של מאכל ומשתה, לשון נַשְּלְרֶה בָּא אוֹמָךְ (שופעיס יג, מו): מוץ מלילה הראשון שהכמוב קבעו מובה, שנאמר בְּעֶבֶב מֹחְבְלוּ תַצֹּח (שם יח פסחים קב.): עצרה לה׳ אלהיך. ענור עלמך שאין אכיילת מצה בו חובה אלא רשות, ולא ללמד על עלמו ילא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, מה שביעי רשות אף כולה רשות, . אחר, למד על אכילת מנה בשביעי שאינה חובה, ומכאן אחה למד לששת ימים, שהרי שביעי בכלל היה, וינא מן הכלל ללמד (8) ששח ימים האכל מצוח. ונמקוס אחר סוא אומר שָבְעַם יָמִיס (שמוח יב, מו), שנעס מן סישן וששס מן סחדש. דבר

- (9) מהחל חרמש בקמה. משנקלר סעומר, שסים רמשים סקליר (מפרי קלו:):
- (10) מסח נדבח ידך. די נדבת ידן, סכל לפי סברכס, סבא שלמי שמחס, וקדֵש קרואים לאכול:
- מני משמח אם שלך: (11) והלוי והגר והיחום והאלמנה. מכנעה שלי כנגד מכנעה שלך, ביך ובמך ועבדך ומממך, מם ממה ממ ממי לו (11)
- (21) ווכרח כי עבד הייח וגוי. על מות כן פדימיך שתשמור ותעשה את התקים האלה:
- (EI) באספך. צומן האסיף שאחה מכנים לבים פירוח הקין. דבר אחר באספך מגרנך ומיקבך, למד שמסכנין אח הסוכה

ִישְׁטִחָהָ בְּחָגֵּוְדִּ אַמִּׁה וּבְוָּדִּ ' וּבְהָּוֹּדִ וְעַבְּדְּדְּ וַאֲטָהָׁדִּ וְתַכֵּוֹי וְחַגֵּר וְתַיְּתִּים וְהָאַלְטָּנָה אֲשֶׁר בְשִׁעְּרֵיף:

נאָנמֹלְטָּא בּבְקְנוֹנֵה: נְלְנִאָּנִי וֹנִּינִיִּא נִיִּטְׂנֵּא נְלְנִישָׁר נְעִּבְּיִרָּא נִיִּטְׂנִּי נְטִׁחָבִּי בְּחַנְּּרִ אָּטִּ יִּבְרָרָ

 אֶלְהֶיף בַּמְּקִים אַשֶׁר־יִבְּתַר יְהְיָה בַּי יְבְנֶלְהְ יְהְלֵל מַצְּשֵׂר בְּלַלְ הְּבִוּאֵהְף יִבְלַל מַצְשֵׂר יְבְיִר יְהְיִה אַרְ שְׁמֵח:

מַחֹגֹּ לֵיהֹנָה שִׁבְּשָׁא יוֹמִין מֵיחוֹג קֵּדָם יִיָּ ם אֲשֶׁרִיְבְחַר אֵלְהָוְּ בְּאַתְּרָא דִּיִּהְרָשִׁי יִיֶּ דְּ יְחְנָה אֵלְהָיִף אַנִי יְבְרָכִּנָּף יִיְ אֵלְחָף בְּכֹּל הְבְכִלְ מַעֲשֵׂה צֵלְלְמָף יִּבְכֹּל עִּיּבְנֵי יָדֶרְ שׁמח:

שׁלֵּוֹשׁ פִּעָמֵים ו בַשִּׁנְֹּח יִרָאָׁה 3. כְל־זְכוּרְךְּ אָת־פָּנֵיו יָהְזָּה אָלֹהָיף בַּמָּקוֹם אַשֶּׁר יִבְחָׁר בְּחַג הַמַּצְּוֹת יִבְחָג הַשְּׁבֻעָּוֹת יִבְחַג הַסְּבָּוֹת וְלְּאׁ יֵרָאֶָה אָת־ פְּנֵי יְהְנֶּה רֵיקֶם:

פפוקים אָלהֵוּך אֲשֶׁר נְתַּן־לֶּךְּ: (ס) צַּינְ אֶלְהָרִּ דִּיהַב לֶּךְּ:

every man shall give as he is able, according to the blessing of the Lord thy God which He hath given thee.

they shall not appear before the

bread, and on the feast of weeks,

males appear before the LORD thy God in the place which He shall choose; on the feast of unleavened

Three times in a year shall all thy

thou shalt be altogether joyful.

because the LORD thy God shall bless thee in all thine increase, and in all the work of thy hands, and

unto the LORD thy God in the place which the LORD shall choose;

Seven days shalt thou keep a feast

fatherless, and the widow, that are

Levite, and the stranger, and the

daughter, and thy man-servant, and thy maid-servant, and the

And thou shalt rejoice in thy feast, thou, and thy son, and thy

within thy gates.

Þτ

and on the feast of tabernacles; and

говь етріу;

The Haftarah is Isaiah 54:11 – 55:5 on page 167. On Rosh Hodesh, read the Maftir on page 183. Most

Judges and officers shalt thou make thee in all thy gates, which the LORD thy God giveth thee, tribe by tribe; and they shall judge the people with righteous judgment.

Edgića Licf (1962 (2102 12.):

read the Haftara for 'Rosh Hodesh when that occurs, but read this Haftara even on Erev 'Rosh Hodesh.

- בפסופת גוון דיקר (סופט יבי). (15) יהייה אך שמה. לפי פטומי אין זה לטון לווי אלא לטון הבמחה, ולפי מלמודו (טס מם.) למדו מכאן, לרבום לילי יום מוב האחרון לטמחה:
- (16) ולא יראה את פני הי ריקם. מלא סבא עולום ראיים ושלמי מגיגם:
- (עו) איש כמחבת ידו. מי שיש לו אוכלין הרבה ונכסים מרובים, יביא עולות מרובים ושלמים מרובים (מגיגה מ:):
 (פו) שופשים ושושרים. שופסים, דיינין הפוסקים את הדין: ושושרים. הרודין את העם אתר מלוחן, שתכין וכופמין
- במקל וברלועה ער שיקבל עליו את דין השופת: בכל שעריך. בכל עיר ועיר (מנהדרין מו:): לשבשיך. מותב על מק לך, שופעים ושומרים תחן לך לשבעיך בכל שעריך אשר ה' אלהיך ימן לך: לשבשיך. מלמד, שמושיבין דיינין לכל שבע ושבע ובכל עיר ועיר: ושבשו אוז העם וגרי. מנה דיינין מומחים ולדיקים לשפוע לדק:

SL

جَذِركٰロ: יְשְׁנֵּרְ מִינֵרְ חֲבְּלְנִים וְיִסְבְּוֹבְ בִּבְרֵרִ מִּיּחְדְּאׁ מְשִׁנִּר מִינֵי חַבִּימִין פּֿנִים וֹלְאִיטִׁפּֿׁטְ מְּטַב בֹּי נַמְּטַב אָפֹּוּן וֹלְאִ טַּפֿבּילְ מִיטִבּא אָנִי לא הַמַּה מִשְׁפַּט לְא הַבֶּיר לָא הַצְּלִי דִּין לָא הִשְּהְוֹיִנִינַ

וְיָרְשְׁמָּ אָרִרְהְאָבֶיּץ אֲשֶׁרִייְהְוָה דְּהִיהוֹי וְתִינִיהְ יָהְ אַרְשָּׁאַ דִּייָ בְּבַל בָּבַל מַבְּבַּל לְמָבַן מַחָנָהַ לוּשְׁמָא לוּשְׁמָא מַרְדוֹף בְּדִיל

\$\frac{1}{2} \dagger \frac{1}{2} \dagger \frac

אַבֶּל מִוְבָּח וְחְוָה אֶלְהָוּ אֲשֶׁר בּסְשִׁר עַוְבָּחָא דֵּין אֶלְהָוּ לא הפעע לף אַשְׁרָה בָּל־עַץ לא הציב לָּךְּ אַשִּׁירַת בָּלְ אִילָן

יי נֹלְאֲ שֹׁמֹת בְּנֵבְ מִבְּּבִיע אֵׁמֻּׁב נֹלָא שׁמִּם לָנַ מֹמֹּא בַּנִינִים :: نظك بالمُمْتِ

יייי נְשָׁה אֲשֶּׁר יִהְנֶה בוֹ מֹּוּם כָּל וְאִפַּר דִּיהֵי בֵיהִ מוּמָא כֹל לא תּוְבַּח לַיחֹנְה אֱלֹהֶיף שָׁוֹר לָא תִפּוֹס קֵּדָם יִיָ אֱלָהָף תּוֹר שְׁנֵא יְהוְוֹה אֱלֹהֶיף: (ס)

אָלהֶיף הָוּא: (ס) בְּבֶר רָע בֶּי תּוֹעְבָת יְהֹוֹה מִדִּעִיםְ בִּישׁ צֵּרִי מְרַחַלִּ בֵּרָם

אָטַ עַבְעָרָע בְּעָנִי יְבִינָע אָבְעָנִינִּ לְבְׁ אָנִשׁ אִרְאָשָּׁר אָשָׁר נַעֲשָׂר יַעַשָּׁרִי מַמְבֶּינִב אַמֶּב יְּנִינְיַנַ אֶּבְנֵינַנ לַנְנֵל לַנְנָל זְנֵינ אֵבְנִינ יְבִיר בְּ

למלר בריהו:

نظظظظد فكثما فديغيا:

\$\$±± ئت₁⊏ \$±:

١٠٠٤ ١٦٠ ١٤٠

<u>ין אֶלְהַרְ הוּא:</u>

לאַנוֹר אַני ישְׁטַכּט בּינָרְ בַּנִוֹרָא מִן

righteous. and pervert the words of the gift doth blind the eyes of the wise, neither shalt thou take a gift; for a thou shalt not respect persons; Thou shalt not wrest judgment;

giveth thee. the land which the Lord thy God that thou mayest live, and inherit Justice, justice shalt thou follow,

which thou shalt make thee. the altar of the Lord thy God, Asherah of any kind of tree beside Thou shalt not plant thee an

pillar, which the Lord thy God Neither shalt thou set thee up a

ΙΙΛΧ

07

unto the Lord thy God. rhing; for that is an abomination wherein is a blemish, even any evil Lord thy God an ох, от а sheep, Thou shalt not sacrifice unto the

covenant, LORD thy God, in transgressing His which is evil in the sight of the man or woman, that doeth that the Lord thy God giveth thee, thee, within any of thy gates which If there be found in the midst of

קמד): כי השחר יעור. משקבל שוחד ממנו, מי מפשר שלם ימה אם לבבו אללו להפך בוכוחו (כחובות קה:): דברי עומדואחר יושב, לפי שכשרואה שהדיין מכבד את הבירו, מסתממין עעומיו: ורא חקה שהד. אפילו לשפוע לדק (ספרי (91) לא חטה משפט. כמשמעו: לא חביר פנים. אף נשעת סמענות, אוסרס לדיין שלא יסא רך לוס וקשס לוס, אחד

צדיקים. דבריס המלודקים, משפטי המה:

הכשרים, להחיות את ישראל ולהושיבן על אדמתן (שם): (OS) צדק צדק חדדף. סלך אחר בים דין יפס (מפרי קמד מנסדרין לב:): למען חחיה וירשת. כדלי סוא מנוי סדיינין

(IS) לא חמע לך אשרה. למיינו עליס משעת נמיעתס, ולפילו לל עבדס, עובר בלל מעשס על נמיעתס: לא חמע לך

לוס לעשות, ואת זו שנא, כי מק סימס לכנעניס, ואע"פ שסימס אסובס לו בימי סאבות, עכשיו שנאס, מאמר שעשאוס אלו מק (22) ולא חקים לך מצבה. מלבת מבן מתת, להקריב עליה מפילו לשמים: אשר שנא. מובת מבנים ומובת מדמה אשרה כל עץ אצל מזבח ה׳ אלהיך. מוסרס לנומע מילן ולבונס בימ בסר סבימ:

(I) לא חזבח וגר כל דבר רע. אוסרס למפגל בקדשים ע"י דבור רע (מפרי קמו). ועוד נדרשו בו שאר דרשות בשמיעת לעבודת הלילים:

(2) לעבר בריחו. משר כרמ ס' ממכס של מלעצוד מליליס: קדשים (זבמים לו.:):

אָן לַכֿלַ_גַּבֿא עַמָּטִוֹם אַמָּע َّ رَبْضِرَمَهِ حِٰرَيْهِ لِأَنْفِرِضَا هِرَ خِيْرَمَ بَصِيْهِ .

tiát%4: لگھُلاً 正ははませい

ŪΫĽ ¿ אָת־הָאִשְּׁה הַהָּוֹא אֲשֶׂר וְהְוֹבֶאְהָ אָנִי הַאָּנִהְ הַנְאָ אָנְ

母, 以下 公口下: עַדִים יוּמָת הַמֶּת לָא יוּמָת עַל־ על־פַּיו שְׁנַיִם עַדִּים אָוֹ שְׁלֹשֶׁה עַלְ מֵימִר הְּבֵין סְּדֵּרִין אֹוֹ

نَّمْدُنْ نَاثُمْ مَوْلُقُكِ: ﴿وَ) كِيَمْرِيدِ إِنْ لِهِ كِلَ لِهُمْ فِهِلَالِئِير ינד קעים מקנה בו בראשנה

المراثرك لخرد לו ופּלאַ ממוּב בֿלָר לַמּהִפָּּמ

דלא פַקידית: ַ לְסִׁינִוֹנִא אַוְ לְכָּבְ נוּיבִי הָּתִּיֹּא ַנַבְּבֶב זָנַמְּבִּדְ אֶבְיהַיִם אֲחַוֹּיִם נַאַזַל וּפָּלַם לְמָעָנָה עַמָּמָיָא

ווטטוא לב וטממה וטטפה

נְתְּיְהְיִּהְיִּלְיִהְאַ וְיִמִיתִּיוֹ: בּינָך יָת מּבְרָא אוֹ יָת אָמָתַא פֿטוֹמֹא בֿישָׁא הַבֵּין לְמִרַת בַּיה וֹט אַטַּטֹא בּבוֹנא בּהַבּרוּ וֹט ונופול ונו נובבא בבוא או

φή'r πr: לַמַּבְא לָא וֹשַׁלַמִּוּע הַּבְ מִוּמָּב שׁלִשָּׁא סִבְּבוּו וִשְּׁלַמִּוּל דִּחַנִּיב

מבוד דביש מבינה: בבל ממא בבטבוטא וטפבו בּׁפֿבְמִיהָא לְמִלְּמָלִהְיִי וּיִרָא ĻĠĽĽ;% ناتر

למכשה סנירו פחנמי פלונת בון לבון וכון מלשה סנובו

> commanded not; of heaven, which I have sun, or the moon, or any of the host gods, and worshipped them, or the and hath gone and served other

abomination is wrought in Israel; thing certain, that such and, behold, if it be true, and the then shalt thou inquire diligently, and it be told thee, and thou hear it,

that they die. thou shalt stone them with stones, even the man or the woman; and done this evil thing, unto thy gates, man or that woman, who have then shalt thou bring forth that

death. one witness he shall not be put to die be put to death; at the mouth of three witnesses, shall he that is to At the mouth of two witnesses, or

evil from the midst of thee. people. So thou shalt put away the and afterward the hand of all the first upon him to put him to death, The hand of the witnesses shall be

the LORD thy God shall choose. get thee up unto the place which thy gates; then shalt thou arise, and even matters of controversy within and between stroke and stroke, and blood, between plea and plea, thee in judgment, between blood If there arise a matter too hard for

(3) אשר לא צויחי. לענדס (מגילק מ:):

(+) נכון. מכוון סעלום:

- בו, אף שעריך האמור למעה שער שעבד בו, ומרגומו לָקְרֶנִין: שער שעבד בו, או אינו אלא שער שנדון בו. נאמר שעריך למעס ונאמר שעריך למעלה, מס שעריך סאמור למעלס שער שעבד (a) והוצאת את האיש ההוא הוי אל שעריך הוי. הממרגס אל שעריך, לְמָרַע בימ דינך, מועה, שכן שנינו אל שעריך ווי.
- שלשה עדות החת, והין נעשין ווממין עד שיוומו כולה (מכות ה:): (6) שנים עדים או שלשה. אם ממקיימת עדות בשנים למה פרע לך שלשה, להקיש שלשה לשנים, מה שנים עדות אחת אף
- יש ספרי קנצ): בין דין לדין. בין דין וכלי לדין מייב: ובין גגע לגגע. בין נגע שמאלנגע שהור: דברי דיבות. (8) בי יפלא. כל ספלאם לשון סגדלם ופרישה, שהדצר וגדל ומכושה ממך: בין דם לדם. בין דם ממא לדם מהור (ודה

ಗ್ರಭಭಿಷ್ಣ : וֹבְרַאָּטַ וְבִינֵּגִי לְבָּ אָט בַּלַר ಿ ರಅತೆಲ ಸ್ಥರ್ :ಗ್ಯರ ಪ್ಯವ್ಯರ ಗದ್ಗರ

يْخُمِنْ مُح_بَحِثَرُ، مِ يَخْزَنِهِ لَمُحْرٍ لَنْ رَبِّد خُزُن خُتُرَةً مُ جَرَاهُ، يَخْزُن

לְאַמְּוִנוּ בֹּכִלְ אָמֶּר יוּרוּוּ: יַגַּירְוּ לְךְּ מִן־הַמֶּקַוֹּם הַהֹוּא דִּיהַוּוֹן לֶךְ מִן צַּהְרֶא הַהוּא וֹמֹמָוּטַ מַּלַבַּלּוּ עַוַבַּבַּׁרָ אַמֶּבַ וַעַמַּבּבוּע מַלַ מִוּמָב פַּטַוֹּמָא

خرح يرخوننك: וְבְׁעַוֹר וְתְוֹגִי וְשְׁמִּרְתָּ דִּיִּהְרָבֶּי וְיִּ וְתִּבֶּרַ בְמִּמֶּבַר

אַהְרַנִינִירִי לְבַּ וֹמִין יִהְּמִאָּלִ: תּעַשֶּׂה לַא הַסֹּוּר מִן־הַבְּבֶר לָא הַסְטֵּי מִן פְּהָנְמָא דִּיחַוּוֹן بعدوم لمَح تعبيقة هَمُد بهذات خِكَ لمُح ينتُم يُتنظِدنا خِك فَمُدي وح فِر بَامَانِهُم يُخِور النَّابِ وَلَمْ وَالْمِلَا لِمَانِهِ لِمَرْفِطِهِ وَمَا اللَّهِ الْمُؤْمِنِةِ الْمُ

לַב לְנֹמִינָא וֹלְמִּמִאלָא:

יִבְעַּרְהָ הָרָאָרָ: אָן אֶל־הַשַּׁבַּמ ימֵת הָאַישׁ הַהוּא לְשֶׁבֶת שְׁם אָת־יְהְוָָה אֶלהָיף בו לְבִלְהִי שְׁמָתַ אֵלְ־הַבֹּהֵן הַעֹּמֵר הְלָא לְקּבְּלְא מוֹ פְּהַנְא דְקְאֵים

۵:۵۲×۲: עבוא ולפלי עביד דָּבִישׁ אַן מֹן בּוֹנֹא וֹנִטְׁלַמִּגְ װּבְּבֹא حَيْمَهُمْ عَمَا كَلُو نَرْ جُحُرُكُكُ בְּזְבְיִן וְינִיבְרָא בִימְבִיד בְּרְשִׁׁעַ בְּדִיל

יְיִירָיוּן עְּוֹד: (ס) יוידון עוֹד: (ס) יַרְשְׁעוֹן עוֹד: יוידון עוֹד: (ס) יַרְשְׁעוֹן מוֹד:

ווֹהַבְּטִּׁר בָּה וֹאִמָּוֹטַ אָהַוֹּמִּר ئىيى ھرينك ديرا چك ردنھوں \$<u>__</u>____\$\\

סְבִיבַהֶּי:

מֹלַן מְלֵבְ בַּבְּבְעַינִנְים אָמֶב הַמָּמָנָא צַבְּסַטַבְנָי: ושומר אמנו הבו מלפא פכב ינהיב לף ומירמה וממיב פה ﴿ كُلَّادُ لِتَدْمِيمِ كُمِّلُمُ لِمَا يُتَالُّمُ لِمَا يُتَالُّمُ لَا يُتَالِّمُ لَا يُتَالِّمُ لَا يُتَالِّ

> of judgment. shall declare unto thee the sentence and thou shalt inquire; and they judge that shall be in those days; priests the Levites, and unto the And thou shall come unto the

teach thee. according to all that they shall and thou shalt observe to do place which the Lord shall choose; shall declare unto thee from that tenor of the sentence, which they And thou shalt do according to the

right hand, nor to the left. they shall declare unto thee, to the turn aside from the sentence which thee, thou shalt do; thou shalt not the judgment which they shall tell shall teach thee, and according to According to the law which they

exterminate the evil from Israel. man shall die; and thou shalt God, or unto the judge, even that minister there before the Lord thy unto the priest that standeth to presumptuously, in not hearkening And the man that doeth

presumptuously. fear, and do no more And all the people shall hear, and

٤T

nations that are round about me'; set a king over me, like all the dwell therein; and shalt say: 'I will thee, and shalt possess it, and shalt which the Lord thy God giveth When thou art come unto the land

שיסיו חכמי סעיר חולקים בדבר, וס מעמא ווס מעסר, וס מחייב ווס מוכס: 👚 וקטוח ועליוח. מלמד, שביח סמקדש גבוס

שסיו לפניו, אחה לריך לשמוע לו (מפרי קנג), אין לך אלא שופע שבימיך (ר"ה כה.): (פ) הכהנים הלוים. סכסנים שינאו משנע לוי: ואל השופט אשר יהיה בימים ההם. ואפילו אינו כשאר שופעים מכל המקומות (פנהדרין פו.):

ימין, ועל שמחל שמחל: (11) ימין ושמאל. אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין (ספרי קנד), וכל שכן כשאומר לך על ימין

(13) וכל העם ישמעו. מכאן, שממחינין לו עד הרגל, וממימין אוחו ברגל (סנהדרין פע.):

תוכָל לְמַנְת מְּלֶּיִרְ אַנִּישׁ נְבְרָי לְרַ רָשׁוּ לְמִנְאָר עַלְרְּ נְּבַר אַהְירְ הְשָּׁיִם עַלֶּיךְ מֶלֶךְ לָא אָהָרְ הְעַנֵּי שָּׁלֶרְ עַלְבָּא בֹית الله المراقب المراج ال

לא תספון לְשֶׁוּב בַּגֵּבֶרְ הַנָּה לָא מִיסְפוּן לִמְּחָב בְּאִירְחָא מַּוֹד: הַרְבַּוֹת ְסָוּס ְוִיהוֹּהֹ אֲמַר לְבֶּם לְאַסְנְּאָה סוּסְנִן וּיִי אֲמַר לְכוֹן יי וֹמֻּגֶּר אָטַ עַבְּׁלְם מַאַּנְוֹמֶע לַמָּמָן וֹטַגָּר זָט מַמָּא לָמִאָּנוֹם בַּעַגַּי, בל לא יַרְבָּר כַּיִּ סִיּסִים וְלְאַ לְחִיִר לָא יַסְנֵּי לִיהַ סִּיּסְנָן וְלָא

خُحُدُهِ لَكُمُكُ لَيْظِحَ فِي ذَلَهُد عَلِهِ خَرْدَيهُ لَمَوْهِم لِيَنْهُم فِي رَفِيْر

تذانات: עַ אָאַעָ מַּלְ סְפֶּׁר מִלְפַּׁנֹי עַכְעַנִים פּּרִשְׁנַן אִירִיָּהָא עַנִאָּ עַּלִ ⁸¹ וְבְּתַב לֹוֹ אָח־מִשְׁנֶֹה תַחּוֹרֶה מַלְכוּמֵיה וְיִכְּחּנֹב כֵיה יָחְ ְוְהְיָהְ בְּשִׁבְּשִׁוּ עַּלְ כִּפַּאַ מַמְלַבְהְתִּי וִיהִי בְמִהְבִּיה עַלֹ כּוּרְסִי

ההקים האלה לעשהם: בְּלְיִרְ הַתְּוֹלֶת הַנָּאָת וָאָתַ אָת־יְהְוָה אֶלֹיהִיו לִשְׁמֹר אָת־ ה וֹמֹנ עֹזֹנו לְמַמֹּן וֹלְמָּר לְיִנֹבְאֹנִי וֹבוֹנִינוֹ מִפִּוּ וֹעֵּרָא בֹּוִ כַּלְ_

نَمْلَةُ ﴿ (0) מַּלְ־מַמִּלְכְהַמָּי הָוּא וּבָּנְיוּ בְּמָהַב וּשִׁמֹאָוּכְ לַמַּמֹן וֹאַבְּוֹבׁ וֹמַוֹם oz ולְבֹלִטָּׁו סִּוּר מִּן הַמִּגְּוֹנִי יָמֵּין 兵炎庁に

נוכְרַאִי דְּלָא אֲחוּדְ הוּא:

י וֹלְאַ וֹבֹבִּעַ לְהָוֹם וֹלְאִ וֹסִוּב וֹלְאִ וֹסִוּּג לְוִּצִי לְהָוּוֹ וֹלְאִ וֹמִהּוּ

څر بېټ، بهبن، ځد، پهت، اِه ינזבי עמיה ויבי קבי ביה ספּבא מו פבר פברנא בונאו:

۲۵۵۵ کی در ۱۲۲۰ בובא ונה קנמיא האביו לממר זת כל פּטִוֹמִי אַנְבוֹטֹאַ למובעל פובם ול אלבוע

MEX4: מַלְכוּמִיה הוּא וּבְנוֹהִי בָּגוֹ تخظيلنه ختفيته نخشتهجه מְאַבוּהִי וּבְּדִיל דְּלָא יִסְמֵּי מִוֹ בלא יירם לביה

> prother. foreigner over thee, who is not thy over thee; thou mayest not put a thy brethren shalt thou set king God shall choose; one from among over thee, whom the Lord thy thou shalt in any wise set him king

that way. shall henceforth return no more as the Lord hath said unto you: Ye should multiply horses; forasmuch return to Egypt, to the end that he himself, nor cause the people to Only he shall not multiply horses to

multiply to himself silver and gold. away; neither shall he greatly himself, that his heart turn not Neither shall he multiply wives to

Levites. which is before the priests the this law in a book, out of that that he shall write him a copy of upon the throne of his kingdom, And it shall be, when he sitteth

to do them; words of this law and these statutes, LORD his God, to keep all the life; that he may learn to fear the shall read therein all the days of his And it shall be with him, and he

бі

81

in the midst of Israel. his kingdom, he and his children, end that he may prolong his days in the right hand, or to the left; to the aside from the commandment, to his brethren, and that he turn not that his heart be not lifted up above

يَوَهُرُم يَقَرُمُ مِرْدُوْدُم مِمْرُدَهُم فِقِط مِمْانِم وَهِلَ إِماءَ عِقِمِعُهُم امْرُهُم (مردءُم-مُ در حد مدحدد الأحدُ:): (15) לא ירבה לו סוסים. אלא כדי מרכבתו, שלא ישיב את העם מלרימה, שהקוקים באים משם, כמו שנאמר בשלמה,

(שמואל-ב יב, ח): ובסף וזהב לא ירבה לו מאד. אלא כדי לימן לאכסניא (ק"א לאפסניא) (סנהדרין שם:): (דו) ולא ירבה לו נשים. אלא שמונה עשרה, שמלינו שהיי לו לדוד שש ישים, ונאמר לו, וָאָס מָשָׁמ וַאֹמִפָּס לָּךְּ בָּמִנְּס וְכָהֵנָּס

מונחם בבים גנויו, ואחם שנכנסם ויולאם עמו (סנסדרין שם), ואונקלוס מרגם פַּקָשֶׁבֶן, פְּמַר מִשְׁנֶס לָשֹׁן שָׁנוּן וְדְבּוּרָ: (18) והיה כשבחו. אם עשה כן, כדלי הוא שממקיים מלכומו: אח משנה החורה. שמי שפרי מוכות, אמת שהיא

(19) דברי התורה. כמשמעו:

بېتۈنا: نَشِلَهُمْ هُشَّر نَالِنَا لَوْلَاكُرْكَا مَا نَشِلَهُمْ كَانِلُوْدُهُ لَانَا אַניִם, שַּׁבְּטָּ בְּנָגִי עֵבְּלֵל וְנַעַבְּלְע מִּם_ שִּּבְּטָּא דְּבְנִיְּ חוּלְט וֹאַטִּסְּנָּא ﴿ جُمُ أُنِيُّ لَا كُفْلِينًا لَاجُأَبُكُ فِحًا ۖ جُمُ إِلَيْ جُولِينِهُ جُرَبُهُۥ فِحًا

made by fire, and His inheritance. shall eat the offerings of the Lord nor inheritance with Israel; they tribe of Levi, shall have no portion The priests the Levites, even all the

 $III\Lambda X$

<u> ۱۳۲۲ (۵)</u> אֶחֲיִר יְהֹנְהֹ הַנֵּא נַחֲלְהֹוֹ כַּאֲשֶׁר אֲחֹיִהִי שִּׁהְּנָן דִּיהַב לֵיה יָן אִנִּין וֹנֹעַבְעַ כְאָ־וֹעַנִעַ בְּוָ בַּצַעָּב וֹאַעַסְנָא לָא וִעִוּ לָנִעַ בֹּנִי

וְזֶה יִהְנֶה מִשְׁפַּׁש הַכֹּהַנִים מֵצֵת וָדֵין יָהִי דָּחָזִי לְכָהַנָּא מִן

ئتِخْتُدُتُ ئَتَعْظُدٍ: ַ הְעָּׁם מֵאֵה זְבְחֵי הַזָּבַח אָם. עַמָּא מִן נָכְסֵי נִכְסְּהָא אָם חּזֹר

שָּׁהְיִר אָם מְּעִי וֹנְעַּוֹ לְכִּעְיוֹ עַוְּרָעַ אָם אָמָּר וִנִמֵּין לְבָּעָוֹלָא צִּרְעָּאָ

וְבֹאַמֶּוֹט עַּוֹ בּאַלָּבַ טִּטֵּוֹ_לְוָי

אַהְסְנְתֵיה בְּמָא דְּמַלֵּיל לֵיה:

וֹלוּמֹא וֹבֿוּבְׁטֹא:

וֹבׁיִשׁ גַּנַּה עְּנָּרָ שְׁנָּיִר בְּיה:

> spoken unto them. their inheritance, as He hath among their brethren; the Lord is And they shall have no inheritance

cheeks, and the maw. priest the shoulder, and the two sheep, that they shall give unto the offer a sacrifice, whether it be ox or from the people, from them that And this shall be the priests' due

give him. of the fleece of thy sheep, shalt thou wine, and of thine oil, and the first The first-fruits of thy corn, of thy

הוא קודם לכל אדם (הוריות יא:): ועמס ממלכמך לא מקוס (שס יד), סא למדמ, שבשביל מלוס קלס של נביא, נענש: הוא ובניו. מגיד שאס בנו סגון למלכומ, יג, מ), ולה שמר הצעממו לשמור כל היום, ולה הקפיק להעלות העולה, עד שבה שמוחל והמר לו נִקְּבֶּלְהָ לֹה שְׁמַרְהָ וגוי (שם יג) בשאול, שאמר לו שמואל שְבְשַמּ יָמִיס פּוֹהֵל עַד בּוֹאִי בֻּלֶּיךְ (שמואל"ה י, ה), לְקַעֲלוֹת עֹלוֹת וגוי, וכמיב וַיּוֹהֶל שָבְעַת יָמִיס (שֹס (OS) ולבלחי סור מן המצוה. אפילו מנים קלם של נגיא: למען יאריך ימים. מכלל סן אמם שומע לאי, וכן מלינו

מחרי מום יסושע, מחוך כך סוכיר חמשס לבד ושבעס לבד: משה הנחיל לראובן וגד וחלי שבט מנשה, ויהושע הנחיל ליהודה ואפרים ולחלי שבט מנשה, ושבעה האחרים נטלו מאליהן נחלת שבעה, נחלת חמשה שבעים ונחלת שבעה שבעים, ומחוך שמשה ויהושע לא חלקו נחלה אלא לחמשה שבעים בלבד, שכן קרם קיט). שוב נמלא בדברי רבי קלונימום, סרי גרסינן בספרי. ונחלה לא יהיה לו, אלו נחלם חמשה. בקרב אחיו. אלו קיני וקנוי וקדמוני, וכן דוכש בפרשת מסנות שנאמרו לאסרן על כן לא סים ללוי וגו', לסוסיר על קיני וקנוי וקדמוני (ספרי שארך כנען שמעבר הירדן ואילך נקראם ארך המשה עממים, ושל סיחון ועוג שני עממים, אמורי וכנעני, ונחלם שאר לרצוח ונחלה לא יהיה לו. זו נמלם שלר. בקרב למיו, זו נמלם (גירפת סרמב"ן: שבעס) ממשס, וליני יודע מס סיל, ונרלס לי, שקדשים): ונחלחו. אלו קדשי סגבול, מרומומ ומעשרומ, אבל נמלס גמורס, לא יסיס לו בקרב אמיו. ובספרי דרשו (קסד), (I) כל שבט לוי. בין ממימין בין בעלי מומין: חלק. בביוס: ונחלה. בלרן: אשי ה׳. קדשי סמקדם (מ"ל קדשי

(ב) באשר דבר לו. בְּמַרְנְסְ לֹחׁ מִנְמַל גו' מֵּנִי מֵלְקְןּ (במדבר יח, כ):

עקיבל לומר, כלשית גו שמיס, לליך לרבע, ממן לו סרי ממש: נמנו בס שיעור א' מששים. וכמס לאן מייבום בראשים סגו, חמש רחלום, שנאמר וְמָמֵשׁ לֹאן שַשׁוּיוֹח (שמואל-א כס, יח), רבי שלין: וראשיה גו צאגך. כשלמס גווו לליך בכל שנס, מן ממנס כלשימ לכסן, ולל פירש בס שיעור, ורבומינו (מולין קלו:) . קַמִּיפְּס מֵמֹמֶר סַשְּׁעֹרִיס (ימוקחֹל מס, יג). צצית סחיפס חלי סחס, כצחחס נותן חלי סחס לכור סרי ה' מצצים, צסכור צלצים מארבעיס, עין רעה אחד מששים, בינונים אחד מחמשים, וסמכו על המקרא שלא לפחוח מאחד מששים, שואמר וִשְשִׁימָם (+) ראשיח דגוך. זו מרומה, ולא פירש בה שיעור, אבל רבומינו נמנו בה שיעור (מרומום פ"ד מ"ג), עין יפה אחד 1). למייס, מחם מפלה, שנאמר וַיִּעַמֹּד פִּינְמָם וַיְפַבֵּל (מהלים קו, ל). והקבה, מחם הָאָשָׁה אָל קבֵּמָהּ (במדבר כה, ח חולין קלד:): שקירין אשפלדו"ן: והלחיים. עס סלעון. דורשי רשומות סיו אומריס זרוע תחת יד, שנאמר וַיִּקַּת רֹעַת בְּיָדוֹ (במדבר כס, (3) מאח העם. ולא מאת סכסניס: אם שור אם שה. פרע למיס: הזרוע. מן ספרק של ארכוצס עד כף של יד

<u>π</u>;ἀια: (α) בְּשֶׁם ְיְהְנָּהְ הְרָנֵיתְ בְּלִי בְּשְׁמָא דֵּייִ הוּא וּבְנִיהִי בְּלֹ ر מפַֿל שְׁבְּמֶּגִוּ לַמְּמָג לַמְּבֹי מפָל שִּבְּמָּג לִמְקָם לְתַּפִּמָּא בַּי בֿוֹ בְּתַוֹר יָהֹנְת אֶלְתַוֹּ אֲבִי בֵיה אָתַרְעִי יִיָ אֵלְתַוּ

تۈمرات خى الجور بىرات: מִשׁׁ וּבֹאְ בֹּבֹלְ-אַנֹּעׁ נֹפֹמְוּ אֵלְ- בַּאַר שַמָּׁוּ וֹנִינִוּ בַּבֹלְ בַמִּנִּע וֹב'..וֹבָאַ נַכַּוֹנִ מָאַנוֹר הָהֹבֹנִינַ נַאָּבוּ ווֹנִי כְוֹאַנַ מָנוֹבַא

<u>. בלוב:</u> هُلُدر لَاجُرَبُ لَا لَمْ مُلَدُ لِهِ مُنْ اللَّهُ اللَّهُ لَا لَا لَا مُنْ مُنْ اللَّهُ لَا لَا لَا لَا لَا لَ ק וְשֶׁבֵּהְ בְּשֶׁׁם וְהְוָּה אֱלְהָוּו פְּבְּלְ וִישִׁמִּישׁ בִּשְׁמָא דַּיִי אֱלְהַיּה

מְמְבְּרָוֹנִי (סִ) « تَاكُمُ خُتَاكُمُ مِهُدِّهِ، كُلِّهُ يَادِكُم خَيَدَمُم يَرْخَهِا خَيَا

다다ㅁ: טלמר לגשות בתוצלת הגונם البائد هراياء ديرا چاه جاها هراماه بماد جاه مرداء

בּאָמ עַסָּׁם עַסְׁנִים מִׁמְנִלֹן וּמִנְעַוֹחָ וּבְּרַעַיִּה בְּנִירָא צַסְיִם עַסְּמִן ַלַאַ_וֹמָּהֵא בַּׁבְּ מַמְּבַוֹע בַּנֹיְעַיבִיטַוְ לַא וֹמְטַבַע בַּבַּ מַמְבַּב בַּבוֹעַ

نظرية:

וּפֹׁמִגע לַאַּעַבֹא בַּוֹעַבַה וֹנֹ:

אַטַלענו אַבְּעַמָא: ממהבשא בושב הלשא בכון

בּאַנוּן: כֿ. אַטַּׁעְ פֿאַ אָבְ טַאָּבוּ \ אַהָּבוּ אַנִּי אַנִּי הַבְּיבָ לְאַבַּהֹא בּ.הַ

מְּמְנֵין וּמְנַבוּיִם וְחָרַם:

him and his sons for ever. minister in the name of the LORD, him out of all thy tribes, to stand to For the Lord thy God hath chosen

which the LORD shall choose; desire of his soul unto the place sojourneth, and come with all the thy gates out of all Istael, where he And it a Levite come from any of

there before the Lord. brethren the Levites do, who stand of the Lord his God, as all his then he shall minister in the name

according to the fathers' houses. beside that which is his due They shall have like portions to eat,

nations. after the abominations of those thee, thou shalt not learn to do which the Lord thy God giveth When thou art come into the land

sorcerer, soothsayer, or an enchanter, or a fire, one that useth divination, a his daughter to pass through the you any one that maketh his son or There shall not be found among

οī

(א) לעמוד לשרח. מכאן, שאין שירום אלא מעומד:

המשמר שלהם: עוד למד על הכהנים הבאים לרגל, שמקריבין במשמר ועובדין בקרבנים הבאום מחמם הרגל, כגון מוספי הרגל, ואע"פ שאין בכל אות נפשו וגרי ושרת. למד על סכקו, שבא ומקריב קרבנים נדבמו או מובמו ואפילו במשמר שאינו שלו. דבר אמר, (6) וכי יבא הלוי. יכול בגן לויוד לי סכמוב מדבר, מלמוד לומרושרם, יל לו לויס שלין רלוין לשירום (פפרי קפה): ובא

שנקצעו סמשמרות, ומכרו זה לוה עול אתה שַׁבַּמָּף ואני אעול שבתי: כגון ממידיס ומוספי שבם ונדכיס ונדבום, מלמוד לומר לבד ממכריו על ספבום, מוך ממס שמכרו ספבום בימי דוד ושמופל, (8) חלק בחלק יאבלו. מלמד, שמולקין בעורום ובבשר שעירי העאום, יכול אף בדברים הבאים שלא מחמם הרגל,

לבניך לה מעשה כך וכך שוה הוה מוק העובדי כוכבים: (9) לא חלמד לעשות. אבל אחם למד לסבין ולסורות (סנסדרין סת.), כלומר לסבין מעשיסם כמס סס מקולקלין, ולסורות

(סנסדרין סס:): מנחש. פמו נפלס מפיו, לבי ספסיקו בדרך, מקלו נפל מידו (סנסדרין שס): יב): מעוגן. רבי עקיבא אומר, אלו נומני עזינים, שאומרים עונה פלונים יפה להחחיל, וחכמים אומרים אלו אוחזי העינים קסם קסמים. מיזהי קוסס, המומו את מקלו ומומר אם אלך אם לא אלך, וכן הוא אומר עמי בעל ישָּׁעָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ (הושע ד, (10) מעביר בנו ובחו באש. סיא ענודת המולך, עושה מדורות אם מכאן ומכאן, ומענירו ניץ שמיהם (פנהדריץ פד:):

18

ئبت۾ څح_تقناه: יי נׁעַכּר עַבר נְמָאָר אָנִר נִנֹבּמְּנָ, וֹבְמָּגוֹ בַמָּוֹ נְמָאָר בַבֹּבּנוֹ

هُرثِرَا مَارَاتُ مَارِينَ عَالِمُ مُوْرِاتًا: יִבְגַלַלְ הַמּוֹעֵבָה הְאֶּלֶה יְהֹנְה בְּי־תוֹעֲבָת יְהֹוָה בְּל־עַּשֶׁה אֵּכֶּה

e קמַים מִּהְיָה עָם יְהוָה אֱלֹהֵיף:

خك نبرت هجينك: לַסְמִים יִשְׁמָּעִי וַאַּמֶּה דַאָּ בָּן נָתַן ווְבֹח אוִטָּׁם אָלַבְעָּהְּוֹלָנִם וֹאָלַבַ בְּיו הַגּוֹיָם הְצִּׁלֶה צִּשֶׁר צַּמָּה

نېڅرينا: بَوْرَه جُلَّة بَمَيْنَ هُكُنِينَة هُكُنِينَ جَنَّة بَرُ هُجُنَّة فَوْنَة فَوْنَة לליא מפרקף מאַליף כמני

וְלָא אַמְוּעַ: הַנְּרְלֶה הַנְאָה לְאַ־אֶּרְאֶה עִיּר אִישִׁיִאָּ רַבְּּהָא הָדָא לְאַ אָּהְוִי לוְלְ יִׁנִינִי אֶּלְנִי וֹאָעַרַנִאָּה זִטְ בֿלְ מִוּמִּבָא בּוֹן אֶּלְנִיוּ וֹנִע לאַעָּר לַאַ אַסָּוֹב לִשְּׁעָתַּ אָרַ־ לְמִימָּר לָאַ אִנְסִיוֹב לְמִשְׁמַעַ » אֶלהֶיףְ בְּחֹרֶב בְּיָוֹם תַפְּהֶל בַּכָל אַשֶּׁר־שְׁאַּלְהָ מִעָּם יְהְוָּה

<u>L</u>ELL:

אַלִיהָם אַנו כַּלְ־אָמֶה אַצַּוָנוּ: בּמְנְשׁ וֹלִעַעַׂג שַבְבַר, בַּבָּגו וֹשַבַּרַ לּבְוּא אַלום לַנִים מִעַּנִב אַנונים

יבֹוֹכוּנוּ וֹטַבֿה מֹן מִינַיָּא:

וֹן אֶּלְטַבׁ מִּטִּבוּב וֹטַבוּן מִן אַכֿון יבֿבוק שוָהּובֿטֹא טֹאַכֿון אָב, מֶנְטַל פֿבָם גֹּוֹ כֹּלְ הַבָּיִג

\$\$\delta \delta ָלִים שַּׁבִּי בַּבַּעַלְעָא בַּיִּל

مُثمَّنَا لَهَنَّ كُمْ حَالِيَتِ كُكِ لَا זשבעו מו ממלתיא ימו פסמיא אַבו עּמְטַנְיָא הָאָבֶּין הַאַּהָּ יָבוֹת

ناك خريا: לבוֹא מבולב מאַטב בכוניו

מוד וְלָא אֲמוּת: אֶלְטִׁבְ בְּחוֹרֵב בְּיוֹמָא דִּקְּהַלְא לכב באַאובשא מו פובם וו

וֹאַמֹּר וֹן לִי אַנְּקְינוּ בַּמִּלְילִוּ:

בְפּוּמִיה וִימַלֵּיל עִמְּהוֹן יָת כָּל לוטב ואטון פטומו וכואטו נְבְיָא אֲקִים לְהוֹן מִגּוֹ אֲחֵיהוֹן

> spirit, or a necromancer. consulteth a ghost or a familiar or a charmer, or one that

out from before thee. the Lora thy God is driving them and because of these abominations an abomination unto the LORD; For whosoever doeth these things is

the Lord thy God. Thou shalt be whole-hearted with

not suffered thee so to do. as for thee, the Lord thy God hath soothsayers, and unto diviners; but dispossess, hearken unto For these nations, that thou art to

me; unto him ye shall hearken; of thee, of thy brethren, like unto raise up unto thee, from the midst A prophet will the LORD thy God

that I die not.' let me see this great fire any more, voice of the Lord my God, neither saying: 'Let me not hear again the Horeb in the day of the assembly, desire of the Lord thy God in according to all that thou didst

sboken. have well said that which they have And the Lord said unto me: They

Zτ

٤ī

them all that I shall command him. mouth, and he shall speak unto thee; and I will put My words in his among their brethren, like unto I will raise them up a prophet from

מכשפום: ודרש אל המחים. כגון סמעלס בוכרומו, וסנשאל בגלגולם: פימוס, ומדבר משַׁקיוֹ ומעלה הֿמ המת בבית השהי שלו: 🌱 וידעובי. מכנים עלה מיה ששמה ידוע למוך פיו, ומדבר העלה ע"י (11) וחבר חבר. שמלרף נחשים או עקרפים או שלר חיוח למקום אחד (ספרי קעפ): ושואל אוב. זה מכשפוח ששמו

(בו) כל עושה אלה. עושה כל חלה לה נאמר, חלה כל עושה הלה, הפילו החת מהן (ספרי קעג):

קבל בסמימוס, ואו ססיס עמו ולחלקו: (13) חמים חהיה עם ה׳ אלהיך. המהלך עמו נהמימות ותלפה לו, ולה תתקור התר העתידות, הלה כל מה שינוה עליך

(FI) לא בן נחן לך ה׳ אלהיך. לשמוע אל מעוננים ואל קוםמים, שהרי השרה שכינה על הנציאים ואורים ומומים:

(15) מקרבך מאחיך במוני. כמו שלני מקרבן מלחיך, יקוס לך חחחי, וכן מוביל לוביל:

אַנכֿו אָרָעש מִעִּמְיוּ: אָבְ בַּבֹרָ, אָאָב וֹבַבָּר בֹאָמָ, לַפַּטִּימָ, וְהְנְּה הָאִישׁ אֲשֶׁר לְא־וִשְׁמַעׁ וִיהֵי הּבְרָא דּלְא

ĘġĊĹ

My name, I will require it of him. My words which he shall speak in whosoever will not hearken unto And it shall come to pass, that

עַנְּבֶּיאַ עַרְוּאַ: הויניו לְבַבְּר וֹאֹמֶה יבַבְּר פּפּירִפִיה לְמַלְלָא וֹבִימִבְּיִ ס בּ בַּבְּר בַּהָּטָּ, אָנו אָהָהר לְאַ פּטִינָטָא בַּהָּטִּי אַב עַפּּבְיא אָמֶה וֹוּנִגְ לְנַפְּר פֿנִם וֹבֹוֹא בִּוֹנְמָּה לְמַלְלְא

אֶּבְעַּנִים אָּעַנִים וּמִע בַּמִּנְם מִּמֵּנִע מַמָּמִּיּא וְנִיטְׁפַׁמִּנִ

prophet shall die.' name of other gods, that same to speak, or that shall speak in the which I have not commanded him word presumptuously in My name, But the prophet, that shall speak a

: باللا אָט ײַבּּלֶר אָאָר לא דּבָּרוֹ יָת פִּתְּמָא דְּלָא מַלְּלֵיה יִיָּ: لذر بهمَاد خَرْخُدُكُ هَرَحُبِ بُتَمَ تَعْدَر تَيْمَد خُرْخُكُ عَرَجُدًا بُنَمَ

When a prophet speaketh in the LORD hath not spoken? shall we know the word which the

And if thou say in thy heart: 'How

ದರ್ಷ: (೦) בְּנְרוֹן צְּבְּרָוֹ תַנְּבִיא לֹא תְנְוּר הַדְּבֶר אֲשֶׁר לאֹ־דְבְּרָוֹ יְהְוָהְ פְּהָנְטָא דְּלָא מַלְּלֵיה יִיְ בִּרְשַׁע בב וְלְאֵבוֹנְיִנִי עַבְּבְרָ וְלָאִ יְבָאִ עַנִּאִ יְהֵי פִּטִּוֹמָאִ וְלָאִ יִטְפַנִּים הוּאַ אַמָּב וֹבַכָּב עַוּּכָּגאַ בַּמָּם וַעַוֹּע בּוּמִבָּגלַ וֹבוֹאַ בַּמִּמֹא בּוּוֹ וֹלָאַ

מלכיה וְבִיָּא לָא הַדְהַבַּיוּן

thou dost succeed them, and dwell LORD thy God giveth thee, and off the nations, whose land the When the Lord thy God shall cut shalt not be afraid of him.

spoken it presumptuously, thou

the thing which the Lord hath

name of the Lord, if the thing

follow not, nor come to pass, that is

not spoken; the prophet hath

XIX

77

17

бі

בְּעָרֵים יִבְבְּתִּים: לְבַּ אָשְ אַבְאָים וֹנְהַשְּׁם וֹנְהַבְּשׁׁ זִי אָבָהְשְׁנִן וֹטִינִם בּיִבּ xix بَهَاذُك هِنْ بِبَيْد هِرَّ يُرَا عِنِيْنِ عِنِي هِرِيَةِ بِمَادِ جِرَاةِ بِمَادِ رِيَا בְּיִיבְהְיוֹת יְהְנְת אֱלְהָוֹדְ אֶת אֲבִי יִשִׁיצִי יִיָּ אֶלְהָדְּ יָת

thee to possess it. which the Lord thy God giveth thee in the midst of thy land, thou shalt separate three cities for

in their cities, and in their houses;

46 4644 אַרְצְּוֹּ אֲשֶׁר יְהֹוְנֵה אֶלְהָיף נֹתֵן אַרְשָּׁר זֵינִ אֶלְהָף יָהִיב לָף הְּלְנְהָ הֹנִים שַּבְּבַּינִע בְּשְׁ בְּעַנְיִב שַׁלְעַ עַבְּוֹנִע שַבְּּנִיהְ בָּבְּ בִּנִי

עלמו, מיחמן בידי שמיס, שנאמר אנכי אדרוש מעמו (קנהדרין פע. קפרי קעג): שלא נאמר לו ונאמר לחבירו, והמתובא בשם עבודת אלילים.אבל הכובש את נבואתו, והעובר על דברי נביא, והעובר על דברי כוון אם ההלכה, לאפור את האפור ולהפיר את המופר: - ומוח. במוק, שלשה מימתן בידי אדם, המתובא מה שלא שמע, ומה (10) אשר לא צויחיו לדבר. אנל ניימי (מנירו (מנהדרין פמ.): ואשר ידבר בשם אלחים אחרים. אפילו

מס גלות לדקיהו: (ירמיה כז, מז), וירמיה עומד ולווח של קעשה ים ושל הַעַּמָר בַּנֶלָה יוּבָחוּ (שם כב) (IS) וכי האמר בלבבך. עמידין המס לומר, כשיבה מנייה צן עוור וממנבה, הַנֶּה כְלֵי בֵּיִת ה' מוּשְׁבָּיִם מִבְּבֶלֶה עַמָּה מְהַרֶה

חגור ממנו. לה המנע עלמך מללמד עליו הובה (קפרי שם), ולה הירה ליענש עליו: שסקריב בבמס בשעת איסור סבמות כדי לגדור את ישראל, סכל לפי צורך שעס וסייג ספרצס. לכך נאמר אליו תשמעון: רא בא לסדימך מאחם מכל סמנום לא חשמע לו (לעיל פרשס יג), אא"כ מומחס סוא לך שסוא נדיק גמור, כגון אליסו בסר סכרמל, ה׳. וסרוג מומו. ואס מאמר, זו בממנבא על סעמידום, סרי שבא ואמר עשו כך וכך ומפי סקב"ס אני אומר, כבר נגעוו, שאס (22) אשר ידבר הגביא. ויממר דבר וס עמיד לבא עליכס (מפרי קעמ), ומראו צלא יבא. הוא הדבר אשר לא דברו

「뽔頂: אָלהַיִף וְהַיָּה לְנָיִס שָׁמָּה בָּלְ־ ْ ﴿جُنْكُ هُلِمُكِ مُثَمِّلُ مُثَلِّلًا مُثَلِّلًا مُثِلِّلًا مُثَلِّلًا مُثَلِّلًا مُثَلِّلًا مُثلِّلًا مُثلًا مُثلِّلًا مُثلِّلًا مُثلِّلًا مُثلِّلًا مُثلِّلًا مُثلِّلًا مُثلِّلًا مُثلًا مُثلِّلًا مُثلًا ني بَاكُم اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل

تنفرخ هِجُهُه: בּבְלְיִידַׁעַּתְּיַ וְהָיָּאַ לְאִימְנֵאֵ לְוִי חַבְּרִיהִ בְּלָאִ מִּדְּעִיהִי וְהִיאַ לָאִ ָּ שֻׁמְּׁעִי נְחָיִי אֲשֶׁר יַבֶּה אָת־רֵעָהוֹ לְחַמִּּן וְיִהְקִּיִים דְּיִקְמוֹל יָתִּ וֹנִעְ גַּלַר עַרְבֶּעַ אָאָרַיָנָיִס וָדֵין פּּתְּנָם קַמּילָא דְּיִנְּרָוֹק

נְוַבֶּי,: לנים אָל־אַנוֹת הַעָּרִים־הָאָלֶה בְּעִץ יִמְצָּא אָת־רַעָּהוּ וָמָת הוא לְבְרָים הְאֶּא וֹלְאָּלְ הַבָּרָוֹלְ מִוֹ_ י קְטַׁסָּׁר מַּגִּים וְנִדְּיִנְיִי יְדִי בַּנַּרְזֶן לִמָפַא אָמִּין וְיִמִּהְמִיִי יִדִּיהִ

דָוּא לוֹ מִהְמָוֹל שָׁלְשִׁוֹם: וֹבן אָוֹן מֹמִפַּמַ מָוֹנִי כַּוּ בֹאָ מֵוֹא לין וְרָבֶּר וַנְבֶּרָר וְתְבָּרִוּ נְפָּשׁ ערצַע פריַתַם לְבָבוֹ וְהִשְּׁינְיֹּ قارنكام ببجر تباه عاتات دخمع نكديد فعرم كمع

\$\dagger\alpha\cong\chi\cong\ ے مَرِ حِدْ אُرَدْ، بَعَدُكَ جَهُبُكِ مِكْرِهِ مَرْهِ مَر دَا هُنَّهُ بُوطَانِكِ ذِكَ ذِيْنَالِكُ

בבר למנו לאַבמוּנה: لَّتُمَا خُكِ هُلَا خُمِ لِنَهُدُمُ لَهُمُّلًا خُلِكَ بُنَ خُمْ هَلَمُم لِيَمَرِيمِ לבלב כאמר ומלה לאדמור כמא בפוום לאלטטר וומון וָאִם־יַרְהַיִּב יְהֹוָה אֱלֹהֶיף אָת־

> אָבְבִוֹב וֹיהֵי לְמִעְּבַר לְתַמֶּוֹ כָּר שׁשׁבּׁיוֹ בְּשׁׁ אִנִבשׁא יִשׁעַבְּיִע

> שְּׁנֵי לֵיה מַאֶּהְעָלִי וּמִדְּקַמּוֹהִי:

בְאַבֶּוֹ וֹנִטְבַוֹּים: ענא ומבוס כַעַּבָא מוּ פַרָנָיָא ווֹמּכּט וֹט טַלְבוּיה וִימוּת ווֹמִטְבְוּשׁ בַּבוֹבָא מוּ אַתֹּא けけしょれる 八は仏状に XUX וֹאֶׁמֶּׁרְ יָּבְאִ אָּעַ־רֵמֶּהָוּ בַּנַמָּרְ וּרְיֵנִיעּוּלְ עָּם חַבְּרֵיהִ בְּחוּרְשָּׁאִ

בוא ליה מאָהְעָלי וּמִדְּקַמּוֹהִי: עובע גין דקשול אַבי לא שָּנִי ניקטלניה נפש וליה ליה ווֹבְבַּלבּוּשׁ אָבוּ וֹסִבּּוּ אַנְבַשֹּׁאַ בְּתַר קְטוֹלְא אֲבֵי יִיחַם לְבֵּיה

فَكِن كَلُنا فَقَدْتِهِ كُلِّهِ:

נאם נפֿט. װֹ אֶלְבַב יִּט שַׁנוּמָּב

למשו לאָבְטִמָּוּ:

thither. that every manslayer may flee thee to inherit, into three parts, which the Lord thy God causeth and divide the borders of thy land, Thou shalt prepare thee the way,

him not in time past; neighbour unawares, and hated and live: whoso killeth his manslayer, that shall flee thither And this is the case of the

these cities and live; that he die; he shall flee unto one of and lighteth upon his neighbour, the head slippeth from the helve, the axe to cut down the tree, and and his hand fetcheth a stroke with with his neighbour to hew wood, as when a man goeth into the forest

not in time past. death, inasmuch as he hated him Whereas he was not deserving of is long, and smite him mortally; and overtake him, because the way manslayer, while his heart is hot, lest the avenger of blood pursue the

thee.' Thou shalt separate three cities for Wherefore I command thee, saying:

unto thy fathers land which He promised to give thy fathers, and give thee all the thy border, as He hath sworn unto And if the Lord thy God enlarge

הגבול, עד העיר הראשונה של עיר מקלמ, כשיעור מהלך שיש ממנה עד השנייה, וכן משנייה לשלישים, וכן מן השלישים עד (3) חבין לך הדרך. מקלט, מקלט, סיס כמוב על פרשמ דרכיס (מכום י:): ושלשה אה גבול ארצך. שיסא ממחלם

שְׁמְמִי סְּבְּקְר (שׁמִיאַל־בּי,וי) מרגס יונמן שְׁבֵי מַרְגוֹסִי מּוֹרְיָמֹ: ונשל הברזל מן העץ. יש מרבימינו אומריס ישמע סברזל (א) וגדחה ידו. כשבא לספיל הגרון על הען, ומרגומו וְמִמְמְבֵיג ידיה, לשון וישמעה ידו להפיל מכח הגרון על הען, פי סגבול סשני של ארך ישראל:

(6) פן ירדף גאל הדם. לכך מני מומר לסכין לך סדרך וערי מקלע רצים: מַפְּפוֹ, ויש מסס אומריס שישל סברול לחמיכה מן העך המחבקע, והיא נחום והרגה (מכום ז:):

(8) ואם ירחיב. כאשר נשבע למת לך ארן קני וקנוי וקדמוני:

مَٰذِبَ مَحَ يَهَٰذِهِ بَهَٰذِهِ بَهُٰذِكِ בּוֹמִים וֹנְסַפִּּמִי לְבַּ מִיִּעְ מָּלֵמֵ אָקְנִוּנְ וֹלְלָכִי בּגַבֿרוּ בּֿקְ-מְצַוְּדְּ הַיּוֹם לְאַהֲבֶּה אָת־יָהוָה C'TRWAL

דָּמֶים: (פּ) ° عَرِدِلَ يُغَيَّرُ بِيزِي يُجِرَّنُهِ عَرِدِهِ يَدِرُ يُجَرِّرُهِ بِيدَ كِرَ וֹלָאִ וֹמִּפֹּׁבְ בַּם וֹלָוּ בַּצְוֹבֵר וֹלָא וֹמִטַפָּוּר בַם וֹכַאִּ בִּינִ

立器公: <u>װְשְׁמְשׁ וֹמְעׁ וֹלְסְ אֶּלְ-אַטִוֹע טֵמְּרִים וְיִקְּשְׁהְלְּנִּיה וָפַּהְ וִימִוּט וְיִבְּרִי</u> " וְאָּרַב לְוֹ וְקָם עַּלְיוּ וְהְבָּהוּ וִיְבָּמוּן בֵיה וִיקוּם עַלְיהִי וְבֶּי־יִהְנֶה אִישׁ שַׁנָא לְרֵשָׁהוּ וַאָּבִי יָהוּ וְּבָר שָׁנִי לְחַבְּרִיה

نتالت: مِنْهِم إِدِمَوْد كَمَادُ جِرْبِ ذَهِمُ مِنِهِ عِنْدِهِ مِنْدَةً جُرَبُ مِنْ مِنْ مِنْ مِنْ مِنْ مِن مِنْ مِن م لْمُلْكِّ لِهِ نَظَيْلُ مُربِدِ لَكُكُنُو بِهُنَادِ لَنَهُجُنِوا فَحْدَ كَلُنَادِكِ لَنَا خُدِوا

ځك: (a) ربح يثياره مُنْكُ مُكِّرًا يَكُمُكُنَّ خُمُ يُعِينُ مُنْكُ مُنْكِ مُنْكِ لِمُنْكِ يَنْكُونِهِ يَنْكُونِهِ

숙탄 숙단쌀따라 (a) جَعْدٍ لا يَعْمُدُ إِمَالِدَ يُحْرَدُ لِمَا الْعُرْدُ لِمَا الْعُرْدُ لِمَا الْعُرْدُ لِمَا الْعُرْدُ لِمَا ال אָמָּגִים בֹּנִעַלְטִּרְ אָמָּבׁר שִּׁנְעַר

> \$4.1: מוּג שַׁלִּנו לבוון מַּכְ שַׁלִנוּ שבמוהי בל יומיָא ותופיף לָּךְּ هُجُنَك نَجَمُنَك خَمِيلَنَا لَـنَظَالًا לב וְמֹא בוּוֹ לַמֹנִים זֹני וֹוֹ אַנְבֶּי, נְיָּנְאָ לְמָּהְבָּנִיהְ נַאָּנָאְ מָפַּפּוּר אָת־כַּלְ־הַמָּצְנָה אָרֵי הִשִּר יָה כָּלְ תַפְּקִירְתָּא

يا كاهبر: וְהְיָה שְּבֶּיְרְ אַהְסְנָא וִיהֵי שַּבְּרְ חוֹבֵת דִּיֹן

לַנוֹגא מוֹן עַנוֹנוֹא נוֹאַכָּנוֹ:

נאגל דַעָא וימות:

נוגמב לב: וֹמִוְעַ אַמְּבוּ. בַּם וַכַּאִּ. מִוֹמְבָאֵב

حُمُّ مَوْدٍ ذِكِرَ لِيَٰذِكِ كُمُّ لَا يُحَرِّدُ خُمُ مَنِيَةٍ. مَادِيْمُ يَـمَحَرُكُ

these three; three cities more for thee, beside His ways—then shalt thou add LORD thy God, and to walk ever in command thee this day, to love the commandment to do it, which I if thou shalt keep all this

inheritance, and so blood be upon LORD thy God giveth thee for an the midst of thy land, which the that innocent blood be not shed in

ΟĪ

into one of these cities; mortally that he die; and he flee against him, and smite him and lie in wait for him, and rise up But if any man hate his neighbour,

of blood, that he may die. him into the hand of the avenger and fetch him thence, and deliver then the elders of his city shall send

may go well with thee. the innocent from Israel, that it thou shalt put away the blood of Thine eye shall not pity him, but

thy God giveth thee to possess it. inherit, in the land that the LORD inheritance which thou shalt of old time have set, in thine neighbour's landmark, which they Thou shalt not remove thy

(9) ויספה לך עוד שלש. הרי משע, ג'שבעבר הירדן, וג'שבחרן כנען, וג'לעמיד לבה:

- שסים לו לכמוב וכי יקום איש וארב לרעסו וסכסו נפש: מלוס ממורס, לפי שעבר על לה מְשְׁנְהׁ (ויקרהׁ ימ, ו), מופו לבה לידי שפיכות דמיס, לכך נהמר וכי יסיס היש שונה לרעסו וגו', (11) וכי יהיה איש שנא לרעהו. ע"י שנאמו סוא בא לירי וארב לו, מכאן אמרו, עבר אדם על מנוס קלס סופו לעבור על
- **dai)**: (13) לא תחום עינך עליו. עלה ההמר, הרהעון כבר נהרג, למה הנו הורגים הה זה ונמלהו עני ישרהלים הרוגים (ספרי
- לארץ, מלמוד לומר בנמלמך אשר מנמל וגוי, בארץ ישראל עובר בשני לאוין, במוץ לארץ אינו עובר אלא משום לא מגוול: שם שלו, והלא כבר נאמר לא מגוול, מה מלמוד לומר לא מסיג, למד על העוקר מחום מבירו שעובר בשני לאוין, יכול אף בחוך (14) לא חסיג גבול. לשון נְמֹגוּ מְמוֹר (ישעיס מב, יו), שממזיר מימן מלוקמ הקרקע לאמור, למוך שדה מבירו, למען הרמיב

₺世∟: אָּוֹ עַּלְ־פָּי שְׁלְשֶׁהַ־עֵּהִים יָקְוּם אִוֹ עַל מֵימָר הְּלְהָא סְהַדִּין אַשֶּׁר יֶהְמְאַ עַּלְ־פָּיו שְׁנֵי עַדִּים דְיִהְשִׁי עַלְ מֵישִׁר הְּרֵין סְהַדִּין יי עוֹן וּלְכָּלְ-חַשְּׁאִם בְּבָלְ-חֵשְׁאִם הָנְיִן וּלְבָלְ חוֹבִין בְּבָלְ חֵשָּׁאִ לא־נְקוּם מָּד אָחְׁד בְּאִישׁ לְבְלְ ַ לָא יְקוּם סָהִיד חַד בִּגְבַר לְבָל

». בֶּיִייְקְיּם עֵּדִיחְטֵט בְּאָיִשׁ לַעֲנְוֹת צָּבִייִי קִּיִם סְהִיד שְׁקַר בִּנְבָר בְּיֹ סְבֶת: לְאַסְהָדָא בֵיה סַעַיַא:

다끄ㅁ: ໄມ້ທົ່ອີ່ດູເວ ສົ່ທິ່ມ ເມ່ທ ອີເດີເວ הָהִיב לְפְּנֵי יְהֹנְה לְפְּנֵי הַבְּהַנִים لْمُثَلِّد مُثِّد لِكُرُمُنَ لَهُمُد حُثُلًا

₽₩₽₽₽ מַר שֶׁבֶר הָמָר וְבְרְשֶׁוּ הַשְּׁבְּשֶׁים הַישֶּׁבְ וְהְנָהְ וְיִהְבָּעוּן בַּיָּנִיָּא יָאוּה וְהָא

كْفُكْرِد بْكُمْلُكُ كُنَّام مُطْلُقُكُ: י נְעְשָׁלְיִם בְוְ כַּאָמֶב זֹמָם בְהָּהָּוָע

교육 충격투급 יִּסְפּוּ כַהְּמְוְעַ מָּוְעַ כַּנִּבְּרֵעַ עַבְּרָה וֹלָאֵ הַסְפּוּן לַמָּמֶּבָעַ מַוָּע لْلَائِمُهُدُرُتِ نَمُكُمْ لَنَكُهِ لَكِهِ يَلْنَمُكَهَدِلا نَمُكُمِنا لَنَكُتُكِيا

נטלנום פטלמא:

נְבַנְנָא בַּיהון בְּינִעַנָּא הָאָבּוּן: בולא פֿבר וֹן פֿבר פֿבּוֹנִאַ ויקומון קבין גובָרַיָּא דילְהוֹן

没口にて 兵没口に下: סֿביר שקןרא סָבַרָא שִקרָרא

בות מבולב: לְמֶׁמֶבֹּע לַאָּעוּנִי, וּנִיפַּלָּ, מַבוּע וְתַּאְבָּרוּן לֵיה בְּמָא דִּחַשֶּׁיב

כפטולמא כומא ביבון כולב:

a matter be establishment the mouth of three witnesses, shall the mouth of two witnesses, or at sin, in any sin that he sinneth; at a man for any iniquity, or for any One witness shall not rise up against

witness against him; against any man to bear perverted If an unrighteous witness rise up

and the judges that shall be in those before the LORD, before the priests the controversy is, shall stand then both the men, between whom

testified falsely against his brother; witness be a false witness, and hath diligently; and, behold, if the And the judges shall inquire

evil from the midst of thee. brother; so shalt thou put away the had purposed to do unto his then shall ye do unto him, as he

the midst of thee. commit no more any such evil in and fear, and shall henceforth And those that remain shall hear,

לב"ד, ולה שיעמוד מורגמן בין העדים ובין הדיינים (שם): ה"ל הין לך בידי כלוס, ועד החד מעידו שיש לו, חייב להשבע לו: על פר שנר עדים. ולה שיכחבו עדוחס בהגרח וישלחו מבירו נענש על עדומו, לא עונש גוף ולא עונש ממון, אבל קס הוא לשבועה (ספרי קפח), אמר לחבירו מן לי מנה שהלוימיך, (15) עד אחד. והבנה אב, כל עד שבתורה שנים, אלה אם כן פרט לך בו החד (מומה ב:): לכל עון ולכל חשאח. להיות

(1) לענות בו סרה. דצר שלינו, שפופר סעד הזה מכל העדום הולם, כילד, שלמכו להם והלל עמנו היימם בלומו היום

ל.): אשר לחם חריב. אלו בעלי סדין: לפני ח". יסיס דומס לסס כאלו עומדין לפני סמקוס, שנאמר בְּמֶבֶב אֱלַסִיס (פו) וענהדו שני האנשים. בעדים הכחוב מדבר, ולמד שלין עדות בנשים, ולמד שלריכין להעיד עדותן מעומד (שבועות במקום פלוני (מכום ה. ספרי קפט):

(19) ודרשו השופטים הישב. על פי סמוימין אומס, שנודקים ומוקרים אם סבאים לסוימס בדרישה ובמקירה: והגה יַשְׁבְּעַ (מסליס פּב, סֿ): אשר יהיו בימים ההם. יפמח בדורו כשמואל בדורו (ראש השנה כה:), נריך אחה לנהוג בו כבוד:

מחמו מלה במקום שיש לקיים בהן הזמה כמיחם הבועל: לליע, רווממי אשם נסרגין כווממי איש, כגרן שסעידוס שסרגס אם סנפש, שחללס אם סשבם, נסרגין במיחחם, שלא מיעע כאן בועלה, לכך נאמר כאן לאמיו, כאשר ומס לעשומ לאמיו, ולא כאשר ומס לעשומ לאמומו, אבל בכל שאר מימומ השוה הכמוב אשה למד על ווממי בה כסן נשוחה שהינס בשריפה, הלה בְמִיהַה הבועל שהוה בהנק, שנהמר בָּבֵּשׁ מִשְׁבֵף (ויקרה כה, ע), היה ולה (19) כאשר זמם. ולא כאשר עשה, מכאן אמרו, סרגו אין נסרגיץ (מכות ס:): - לעשוח לאחיו. מס תלמוד לומר לאחיו, עד שקר. כל מקוס שנאמר עד, בשנים הכמוב מדבר:

(20) ישמעו ויראו. מכאן שלריכין הכרוה, איש פלוני ופלוני נהרגין על שהוומו בצ"ד:

לבנג (ס) מוֹ בֹּתְּוֹן הֵוֹ בֹּהְוֹ זֹגַ בֹּנִגַ בַּנִגָּלְ נַפֹּהֵא הֵנֹא שַׁלְנַ הֵּנֹא הִנֹּא أذبع يتابه متثك ثقم فثقم

אָלְהֶיף עִמְּף הַמַּעַלָּף מַאָּרֶץ מִמְּוֹי לְאַ תִירֶא מֵהָם בִּי־יְּהוָֹה xx "נֹבְאָנִע' סֿגּס נֹבְכָּבְ מַּם נֹב בּמֵּבְ, גַּבָּבַּנֵּ נִיִּטִיוֹ, סִנּסְּנֹן בִּי־תַצַּא לַמִּלְחָמָה עַל־אִיבֶּף -

انتزم يتجيا الكثد هج ينظم: וֹבְיֶּבְי פְּלֵבְבְבָם אָּבְבַהַמְּלְםַמְּעַ

خطڙنيّات: אַנְבוּכִים אַּלְ-וֹנֵבְ לְבַּבְּכָּם אַּלְ- מַנְבֹּא הַּלְ בַּהְּלָ, בַּבְּנִנוּ לְא נּ קְרַבְּיִם תַּיָּיִם לַמְּלְחַמָּה עַּלִּ" שְּׁהְקְּרָיִן יוֹמָא בֵין לְאָנָחָא

אַנְבַיבֶם לְחוֹשֶׁיעַ אֶּחָבֶם: מַּפְּבְים בְבִים מִם בִּים מִם בּ

> שׁלָב בֹּנְלָא: שַׁלָּב מִּנֹא וֹבֹא שַׁלָּב וֹבָא בִּינֹלָא וֹלָא טַעוּס מִּגוֹּב וֹפַּמָּא עַבֹלָּב

מאַבוּא בּמֹאַבוֹם: ישביין אַבי יוָ אַלְיַרָּ יבעיבון מם סני מנד לא אָב, טִפּוָל לְאִנֹטִא לַנִבֹּא הַּלָ

מַם מַּטָּא: לבלא נוטלבר לבלא נותקוב

كَلُمُ يُسْلِينًا: טטפֿלעון וֹלָא טטפֿרון מו לווה ללכון לא טבשקון ולא لْغُمُّد لِمُكِبُّطِ شِمْةَ مَنْشِدُ بِمَنْظ لَيْنَد ذِيدِا شِمَة نَشِدُهُم هَيِياً

מם בֿמֹלֵי דְבָבִיכוּן לָמִפַּרַל שבמיכון לְאַנָּהָא לַכוּן שַבר אַלִנוֹכוָן בַּמָוַדַּר

> hand for hand, foot for foot. life, eye for eye, tooth for tooth, And thine eye shall not pity: life for

> up out of the land of Egypt. God is with thee, who brought thee afraid of them; for the Lore thy more than thou, thou shalt not be horses, and chariots, and a people against thine enemies, and seest When thou goest forth to battle

XX

approach and speak unto the people, unto the battle, that the priest shall And it shall be, when ye draw nigh

alarmed, neither be ye affrighted at your heart faint; fear not, nor be battle against your enemies; let not Israel, ye draw nigh this day unto and shall say unto them: 'Hear, O

against your enemies, to save you. goeth with you, to fight for you for the Lord your God is He that

(וב) עין בעין. ממון, וכן שן בשן וגוי:

- רב ממך. בעיניך סול רב, לבל בעיני לינו רב: במום אמד, וכן הוא אומר וְהַפִּיִּשְ אָמ מִדְּיַן פְּמִים אָמַד (שופטים ו, מו), וכן הוא אומר פִּי בָּא מוּם פַּרְשֹה (שמות טו, יש): – שם (מהלים קיט, קבא): על אויבך. יהיו בעיניך כאויבים, אל מרחם עליהם כי לא ירחמו עליך: סוס ורכב. בעיני כולם . אם עשים משפע לדק, אֿמה מובעה שאם חלא למלחמה אֿחה נולח, וכן דוד הוא אומר, עָשִׁימִי מִשֶּׁפֶּע וְלָבֶק צַל פַּנִּימֵנִי לָשְׂשֶּׁר (ו) בי חצא למלחמה. פמך הכמוב יניאם מלחמה לכאן, לומר לך, שאין מחופר אבר יולא למלחמה. דבר אחר, לומר לך,
- מלממס (פומס מב.): ודבר אל העם. בלשון סקודש (שס): (ב) בקרבכם אל המלחמה. סמוך ללאמנס מן הספר מגבול ארלכם: ונגש הכהן. המשוח לכך, והוא הנקרא משוח
- (+) כי הי אלהיכם וגוי. שם באים בנלחונו של בשר ודס ואחס באים בנלחונו של מקוס, פלשמים באו בנלחונו של גליח, מס לבבכם. מלסלם פופים: אל חיראו. מסגפם הפריפין: ואל חחפוו. קול הקרנום: ואל חערצו. מקול הלוומה: אלימס, להשמיע קול שעממ פרמים מומיהס, ולוומין בקולס ומוקעין בשופרומ ומיני משמיעי קול (מועה שם): 👚 אל ירך עושים, מגיפים בתרימיהם כדי להקישן זה לזה, כדי להשמיע קול שימפזו אלו שכנגדם וינומו, ורוממים במומיהם ומלהילין למלממס: אל ירך לבבכם אל חיראו ואל חחפוו ואל חערצו. מרצע מוסרות, כנגד מרצעס דבריס שמלכי סמומות ַ וַיְּבִיּמוּס יֶבְמוּ שִיר סַּמְּמֶרִיס מַבֶּגֶל מַׁמֵיקֶס וַיָּשׁוּבּוּ שֹמְרוֹן (דברי הימיס־ב כת, מו), מלה על הויביכס המס הולכיס, לפיכך התחוקר كيتان مياميني والمهرية والإدران والمرين والمراورة والمراورة والمراورة والمراورة والمرازي والمرازي والمراورة والمراور אלו אחיכה, שאם הפלו בידה אינה מרחמים עליכה, אין זו כמלחמת יהודה עם ישראל, שנאמר וַיָּקְמוּ הָאַבְּיִם אֲשֶׁר יִּקְבּוּ (5) שמע ישראל. (שס) אפילו אין בכס זכות אלא קריאת שמע בלבד, כדאי אתס שיושיע אתכס (שס): ער אויביכם. אין

נאָיש אַהַר יַהְנְבֶּנוּ: خَصَرَيْهِ هَا نَصَابِ فَقَاخِلُمُ لِلسَّادِ خَصَرَتُكُ يَنْظُمُرُ مِ לֹנִעַ שְׁבְּאִ שְׁנְכְּיִ יִגְיְׁבִּ נִגְאָבְ בַּנִטָא שַׁבְּטָא נַלְאִ שַּׁנְכִּנִי נִטְבַּ י לאמר מו הּבְּרָא דַּבְנָא בַּנָר לְמִימַר מוֹ הּבָּרָא דַּבְנָא LLELL

نْلَاذْكُانَا: ئمين خَفَرْلَمْتِ لَهْيَم هَتَابَ يَرْمُعُ يَنْكُمُنِ خَكَابُحُهُ يَرْجُبُ ، ناذِي، تَكِنَّا لَيْشِر خُرَّيْنِ هَا۔ هَنَرِين نَنْكَ نَابِرِير خُرَّيْنِ וּמִּגְ בַּעַּאַ אַמָּבַ דָּמָּת כַּבַב נְלַאַ ימּוֹ זּוּבַבָּא צַּנָגַב כַּבַמֹא נְלָא

: كَاتَاتُك: נמוע פֿמּלְטַמְּׁנִי נֹאָנְהָ אַנוֹר בּלְמָא נִטַּפֿהגלְ פַּפַּרָבָא וּנִּבָּר ر לְמַּטְׁה יֵלְבְּ וְיִשְׁב לְבִיתִּוּ פַּוֹר נִסְבָּה יִהָף וִיְתִּיב לְבִיתִּיה بَرَّدُ سَمُّنَ فِي هُرَّ مِي هُمُنِ إِذِي فَيَا سَجِرِهِ فَهُرَاهِ فَيُونِهِ بَرِّهِ

خِرْدُن: لْلَهُ لَاجْحَ يَكُهُ لَنْهُدَ ذُدُنُهُ لِيُثَانِحُ يَنْدُنِهِ `زِهْهِ زَنْهُ י בְּעָשְׁ בְּיִבְּעִבְיִּ בְּיִבְּעַבְּאָבְתִּהְ בַּיִּבְּעֵבְאַ מִּם מַּמָּא וְנִוּמָבְוּן מַוֹּ יוּבְּבָרָא لأفظ بيهمديع كيقد هج نتنفطا

בַּרְאָמֵ הַמְּם: (ס) אָלְ בְּנִתְּטְׁם וְכְּבְּלְבְוּ מְּבֵוּ אַבְאִנְיִם לְמַבְּלְאִ מִם מַּמָּאִ וְנִמְנָוֹ בַבָּנָוֹ , וְהְיָהְ בְּכַלְּתְ הַשִּׁשְׁרֵים לְדַבָּר וֹיָהִי

מַלְיִנִי וֹלֵנֹאִנִי אֵלְיִנִי לְהָּלְוִם: בניני בְּיַבְּלְבַוֹּבַ אֶּלְ-מְּיִר לְעִלְּעֵם אָּנִי, עַפְּנִרָ לְפַנְעָא לְאָנְעָא

> בּלֵבְלֵא שָּׁבַר אָשַׁבֶּן יַשְׁנְּכִינִי: ַ הַשִּּׁמְבִּינִם אָבְיַבְמָּם וֹימַלְּבְוּוֹ סַבְּבַיָּא מִם מַּמָּא

לבַא דַאַרוֹהִי כָּלְבֵּיה: אָבוּנו ניחוב לְבִימִיהּ וְלָא יִחְבַּר יָת

װַכְא בַּרִישׁ עַּמָא: וְשֵׁיצוֹן סָרְכַיָּא

نمرًם: ְלֵבְׁא מְּלְע וִׁטִלֵּבִוּ לְע מִלְּוּן

> dedicate it. die in the battle, and another man go and return to his house, lest he and hath not dedicated it? let him there that hath built a new house, the people, saying: 'What man is And the officers shall speak unto

> use the fruit thereof. die in the battle, and another man and return unto his house, lest he og mid 191 fto91911 tiuit betu planted a vineyard, and hath not And what man is there that hath

> battle, and another man take her. unto his house, lest he die in the taken her? let him go and return betrothed a wife, and hath not And what man is there that hath

brethren's heart melt as his heart.' return unto his house, lest his and faint-hearted? let him go and What man is there that is fearful unto the people, and they shall say: And the officers shall speak further

the people. To bead at the head of that the people, that captains of hosts have made an end of speaking unto And it shall be, when the officers

proclaim peace unto it. city to fight against it, then When thou drawest nigh unto a

מים מופו, נפל ונפלו עמו (מומס מג.): ההולך עמכם. זס ממנס סלרון:

וסרוססו מוזר אומר, שמא בנה בימ או נעע כרס או ארק אשה (קועה מד.):

- (a) ולא חובו. לה דר בו, מנוך לשון המחלה: ואיש אחר יחובנו. ודבר של עגמת נפש הוה זה:
- (6) ולא חללו. לא פדאו בשנה הרביעית, שהפירות מעונין לאכלן בירושלים, או לחללן בדמים ולאכול הדמים בירושלים:
- (ד) פן ימוח במלחמה. ישוב פן ימות, שלס לל ישמע לדברי סכסן, כדלי סול שימות:
- שבידו, ולכך מלמס לו מורס למזור על בימ וכרס ואשה, לכמומ על סמוזריס בשביל עבירום שבידס, שלא יבינו שסס בעלי עבירס, רבי עקיבא אומר, כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראום חרב שלופה, רבי יוסי הגלילי אומר, הירא מעבירות . אמכס, ומי סאיש ושני ושלישי כסן מדבר ושומר משמיע, ווס שומר מדבר ושומר משמיע (קומס מג.): - הירא ורך הלבב. (8) ויספו השוטרים. למס נאמר כאן ויספו, מוסיפין זה על דברי הכהן, שהכהן מדבר ומשמיע מן שמע ישראל עד להושיע
- שמחלת נפילה ניקה (שם): לקפח אם שוקיו. וקפין, בני אדם עומדים בקלה המערכה לוקוף אח הנופלים ולחוקם בדברים, שובו אל המלחמה ולא מנומו, (פ) שרי צבאוח. שמעמידין וקפין מלפניסס ומאסריסס וכשיליס של ברול בידיסס, וכל מי שרולס לחזור, סרשום בידו

نكذ خك خمّو تمخليك: לְבְּ וְהְיָּהְ בְּלְ הַמְּׁם הַנְּמְּבְּאֵ בְּהְ לְבְּ וְיִהֵוֹ כְּלְ עַּמָּא בְּיִשְׁהִים בְּנִים בְּיִבְּיִ

مَقِكَ مَكِٰ لَمُنَا لَهُ لَـ لَهُ مُكِّرِ لَهُ : יי וֹאִם לָאִ עֹהְּלְ,ם ְ הֹפְּּוֹב וֹהֹהְעָוֹב וֹאִם לָא עַהָּלָ,ם הֹפּּוֹב וֹעַהְּכִּיִב

וְהְבִּיתָ אָת־בְּלִ־יְּכִוּהֶה לְפִּי־ וְתִּמְחֵי יָת כָּלְ דְּכִוּרַהְ לְפִּתְּנִם

څريږل ځك: שְׁכֵלְ אֻנְּיִנְ אֲמֶׁר לִנֵוֹ יְרִוְּנִי בִּינִר יִיְ אֶלְנִיּךְ לְבִּי שְׁלְלְנִי מִבְּוּ לְּוֹבְ וֹאֶבֹלְמַ אָתַ מִבּוּוּ לְבְּ וֹמִיכוּלִ יָּת עַּבִּוּ לִבְּ וְמִיכוּלִ דּ וֹכְלְ אַׁמֶּׁר וְנִינִינִ בֹּלֹנִינִ בֹּלִי בֹּלִי בֹלִינִי בֹלוֹנִיא בֹּלְ הֹּבֹאִנִי رِم تُوثِضُات اِتَفَا اِنَجِيثُات جُمَانَا بِسِيْمُ اِسِجَرَٰمُ اِجَعِيْتِهُ

לא־מַעְּרֵי הַגְּּוֹיִם־הָאֵלֶה הַנְּהָ: מִקּרָנִי עַמְּרָנִי עַמְּיָנִיִּ

بترية جِرَّ بْهَٰמِّت: بْدَائِد هُجْرَبُرَك بَيْرًا جُكَ لِيَاجُرُد جُهِ فَيْرَ هُجْدَك يُثِيدَ جُكَ هَنَوْتِهِ בַע מֹמְבֵּי, חַמַּמִּים הַאָּבֶּר אַמֶּר לְחוּד מִקּרָי. עַמְטַיָּא הָאָלֵין

cääl sil

はゴドバロ

گریان:

ĻŪ¦Œιὄι

نظكيانظك בה יהון לף מסבר מסין ונבו אם הְלִם שֹהְּנִוֹּב וֹשִׁפֹּשִׁם

אמה קרב והצור עלה:

بير المراب الأجريات المرابع ال

خُرُم يُتَمَّادِه قَا يَمَّدُن خُرُم طَلَّهُ

לְאְ שַׁלַנִּיִם כָּלְ נְהֶּלֵּא:

י והאמרי הקנעני והפרדי החוני ثقمرئم ختئتم بخدنم بإمر עַטַעָּי אָבוּ נַּמָּבָא טַנַּמָּבַהוּן טַטַּאָּי

> shall serve thee. become tributary unto thee, and people that are found therein shall thee, then it shall be, that all the answer of peace, and open unto And it shall be, if it make thee

thee, then thou shalt besiege it. thee, but will make war against And if it will make no peace with

the edge of the sword; shalt smite every male thereof with delivereth it into thy hand, thou And when the Lord thy God

hath given thee. enemies, which the Lord thy God and thou shalt eat the spoil of thine thou take for a prey unto thyself; city, even all the spoil thereof, shalt and the cattle, and all that is in the but the women, and the little ones,

these nations. thee, which are not of the cities of cities which are very far off from Thus shalt thou do unto all the

preatheth, shalt save alive nothing that giveth thee for an inheritance, thou peoples, that the Lord thy God Howbeit of the cities of these

91

13

п

Lord thy God hath commanded Hivite, and the Jebusite; as the Canaanite, and the Perizzite, the the Hittite, and the Amorite, the but thou shalt utterly destroy them:

(10) כי חקרב אל עיר. זמלממס סרשום סכסוב מדבר, כמו שמפורש בענין, פּן פַּעַשֶּׁס לְכָל הַעְרִיס הַרְמֹּלִם וּגוי:

- (11) כל העם הנמצא בה. אפילו אתה מולא בה משבעה אומות שנלטוית להחרימה, אתה רשאי לקיימה (ספרי ה):
- ומלך: וצרח עליח. אף לסרעינס ולסלתיאס ולסמימס מיממ ממלואיס: (בו) ואם לא תשלים עמך ועשחה עמך מלחמה. הכמוז מזברך, שאם לא משלים עמך, פופה להלמס בך אם מנימנה למס ועבדוך. עד שיקבלו עליקס מסיס ושעבוד (שס):
- (13) ונחנה ה׳ אלהיך בידך. אם עשית כל סאמור בענין, מוף שה' נותנה בידן:
- (14) והמף. אף מף של זכרים, ומה אני מקיים והכיח את כל זכורה, בגדולים:
- (עו) כאשר צוך. לרבות את הגרגשי:

לַיהְוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ס) g לְהְּמְּוִע פֿׁכְלְ שִׁוְהַבְּיִם אָהָה לְמָהְבַּר خِمْمَا هُمُّد خِهِ نَحَفَدُه هُنْكُم خَدَم لَحُمْم تَخْطَهُ أَنْكُمِنَا

לַלַאָ מִפַּׁנִינַ בַּמָּגִינַ: הּבְרָת בֶּי הְצְּדָם צֵיּן הַשְּּבֶה זַּבְוָּן בַּיִּ מִמָּנִנִּ עַאָבְיַבְ נִאָּעַוִ בָּאָ תַּמְּעִית אָט_מִּגְּעִ לְנְּגְּעַ מִּלְּתִּ و جَابَجْتِهِ فِجْرَبُ جُهُوفِهُم جُهُا בְּירַ מָצְים דַבְּים

다<u>다</u>다다: (절) तंत्र वर्ष्ट्रेंत वर्ष्ट्राह्न वर्द्राच्येत यूर יבְנָיַהְ מְצֹיִר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־ בַּל מַץ אַשָּׁר מַדַע בָּי לֹא־עַץ

نظِر چَשְׂבֶר לְאִ נִידָע מָי הִבְּהוּ: بمزم هِكُمْ الله خَلِدُ كُلَّا كُلَّا خُلَّا اللَّهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عِنْ اللَّهُ عَلَيْهِ عِنْ اللَّهُ اللَّ

لنجمه اعتنك لمؤمنك بمكير

∠אַ_תְּמֶבֶׁע בַּׁמְּלֵי: בַּקְר אֲשֶׁר לְאִ־עָבָּר בְּה אֲשֶׁר הּוֹרִין דְּלָא אָחָפְּלָח בַּה דְּלָא ַ וְלֶקְהַוּ וְקְנֵי הַעִּׁיר הַהָּוֹא עָגְלַת וְיִסְבוּוְ סְבֵּי קַרְתָּא הַהִיא עָגְלַת

> בום וו אַלִבַכוּן: נְטְׁסְאָטִּׁם גַּהַּבְּגֵוְ לָהָהֵּנִטִּבְוּוְ וּהָּחוּבִּוּוֹ

בַּבְיָבְיָא: הקלא למיעל מו קדשף שׁמוּא אַבוּג לַא כֹאַנֹּאָא אִילָן אַבו מניה מיכול וָנְמִיה לָא אַגלַנָּע לַאַבְּעָא הַּבְוָעִי, בּּבַוֹלָא לְמִכְּבְּמִבּע לָא טְחַבּּגַע סּנּיאָרן לְאַנְּחָא לַבְּבָּא תַּלַבִּי טהור על פַרְקָא יוֹמִין

לבר גד דהקקקה: הכ כוביא בינא הלבא המוב שׁעַבּגב ושׁמוּא וֹשֹבָּדָּג בּבַבוְמָגוֹ לא אולן במוכל הוא ימוה אַגלו בּוֹיבַה אַנוּ

בׁמִּג בְּטַפֿלָא לָא וֹבִּגַה מַן פּרוּשְׁצֵא חָלְלְ בְּאָרְטְּר אָשֶׁר אָבר יִשְׁהָכּח קְטִילָא בָּאַרְעָּא

סְבְּיבְת לְקְרְוֹיִא דְּבְסְחָרְנִית קְמִילָא: أنفطيا فخك أتأبثك أنظهليا

زْبَرْتِ بَغِرَد بَوْدِكُتِ هُجِ يُبَاذِرُكِ فِيْتِ، كَانِهُ لِحُنْدِيْهُ ذِكْمَ، ذُهُ

ye sin against the LORD your God. have done unto their gods, and so all their abominations, which they that they teach you not to do after

besieged of thee? field man, that it should be them down; for is the tree of the of them, but thou shalt not cut against them; for thou mayest eat the trees thereof by wielding an axe to take it, thou shalt not destroy long time, in making war against it When thou shalt besiege a city a

maketh war with thee, until it fall. build bulwarks against the city that and cut down, that thou mayest food, them thou mayest destroy knowest that they are not trees for Only the trees of which thou

smitten him; and it be not known who hath thee to possess it, lying in the field, which the Lord thy God giveth If one be found slain in the land

IXX

07

about him that is slain. unto the cities which are round come forth, and they shall measure then thy elders and thy judges shall

hath not drawn in the yoke. been wrought with, and which heifer of the herd, which hath not the elders of that city shall take a is nearest unto the slain man, even And it shall be, that the city which

(18) למען אשר לא ילמדו. סא אס עשו משונס וסמגיירו, אמס רשאי לקנלס:

לסמייקר ביקורי רעב ולמא כאנשי סעיר, למס משחימנו: מדבר (ספרי שם): כי האדם עין השדה. סרי כי משמש גלשון דלמא, שמא סאדס ען סשדס לסכנם במוך סמנור מפניך ולמד, שפומח בשלוס שנים אוג' ימיס, וכן הוא אומר, וַיִשֶׁב דְּוִד בְּנְקְלָג יָמִיס שְׁנְיִם (שמואל־ב א, א), ובמלחמות הרשות הכחוב (פו) ימים. שנים: דבים. שלשה, מכאן אמכו, אין לרין על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת (פפרי רג).

(02) עד רדתה. לשון רדוי, שמסל כפופה לך:

אשר סביבות החלל. לכל לד, לידע מיוו קרוצה: (ב) ויצאו זקניך. מיוחדים שבוקניך (מומס מד:), אלו מנסדרי גדולם: ומדדו. ממקום שהחלל שוכב: אל הערים

לאַ־נֹמְבָּר בִּוֹ וְלָאֵ נִזְּבָה וֹמְרַפּוּ ـ يَامُرُكُ لِي هُم_تَلَامِ هُرْبًا هَمْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ וְהוֹהְרוּ וְקְנֵי הָעִּיר הַהָוֹא אָת־

יה יה בל"ר וקל"ל בלונע: الأجته بالإم إمين الإلا والأم َ **چ**بَّل ٻِيزِہ ڇُکَڻَ ٻَ ڄُٽِاٻِينَ וֹנֹנֹאָהַוּ עַכְּעַׁנִים בְּנֹוֹ, בָוֹנְ בָּנִ בְּם

על־הְעָּגְלָה הְעַרִּפָּה בַּנְּחַל: אָל־הָהְלָל יִרְהַצֵּי אָת־יָדִיהָם וֹכָל וֹלַנִי, עַמָּיר תַּהָוֹא תַּמָּרבִים

דּגָּע וְמֵנֵנוּ לְאָ בְאָנ: שפכה) קי שֶׁפְכוּן אֶת־הַדֶּם וֹמֹנוּ וֹאַמֹנוּ בֹדַנוּ לַאָּ (כִּ,

לָהֶם תַּבֶּם: לטבר ממּב נמָבאַל וופּפֿר בּפּר קעמָלְ ישָׁרָאָל אָשָׁרַ

בְּעֵינֵי יְהַוְּהַ: (ס) معددره تاظليك

וֹכֹל מַכִּשֹׁהָ סִגִּינוּ: בול למכ מומלביול לבו לכ בול לְהַּמֹּהִנִינִי נְלְדֹבֹרֶאׁ דֹהְמֹא אָבוּ בַּבוּוֹ אִנִינוֹה וֹנֹ אֶבְבוֹנִי נוטטברו פטנוא פני בוי

בְּנָעַלְאָ: יביהון על עגקקא דנקיפא בְּלֵבׁוּבִין לְלֵּמִּילָאִ וֹסְׁעִוּן וֹעַ はしはな ŌË،

くさ ロバタロ: אַהָּבֹא זֹנו בַּמֹא בַוֹנוּן וֹהֹנוֹא וֹנְטִּיבוּן וְנֵימִרוּן וְדַּנֹאַ לָאַ

<u>Γ</u>Ω'X: ושְׁבַאָּב ווֹטַכַּפַּר לִבוּוֹ מַּב ישְׂרָאֵל דְּפְּרַקְּמָא יִיְ וְלָא הִמִּין הובה דַם זַכָּאִי בְּגוֹי עַמֶּרָ בְּנִוֹנִיאַ וֹנִלְורוֹן כַפַּר לְמַּמִּוֹיִ

מבולף אַרו העבור ַ עַּלְּצֵׁן וָאָטִ טַפֿבָן אָהָבוּ, בַּם וַכֹּאַן

> the heifer's neck there in the valley. plowed nor sown, and shall break valley, which may neither be ding down the heifer unto a rough And the elders of that city shall

controversy and every stroke be. according to their word shall every the name of the Lord; and minister unto Him, and to bless in LORD thy God hath chosen to shall come near—for them the And the priests the sons of Levi

the valley. heifer whose neck was broken in shall wash their hands over the are nearest unto the slain man, And all the elders of that city, who

neither have our eyes seen it. hands have not shed this blood, And they shall speak and say: 'Our

forgiven them. Israel.' And the blood shall be remain in the midst of Thy people suffer not innocent blood to whom Thou hast redeemed, and Forgive, O LORD, Thy people Israel,

8

the eyes of the LORD. thou shalt do that which is right in blood from the midst of thee, when So shalt thou put away the innocent

The Haftarah is Isaiah 51:12 – 52:12 on page 168.

الأكثك خنئك لنهجر هخئيبا: أباأن هميانك خنكك حمرد يخخك انمودها نن בימנא בֶּירַהַצֵּא לַמִּלְחַמָּה עַל־אִיָבֶיף אָרֵי הִפּוֹק לְאָנָחָא קָרָבָא עַל

them away captive, into thy hands, and thou carriest LORD thy God delivereth them against thine enemies, and the When thou goest forth to battle

- ששמה פירומ, ומערף במקום שאינו עושה פירומ, לכפר על הריגמו של זה, שלא הנימוהו לעשות פירומ (שם מו.): (4) אל גחל איחן. קשס, שלא נעבד (מומס מס.): וערפו. קולן ערפס בקופין, אמר סקב"ס מבא עגלס בה שנחס שלא
- (שם מה:). והכהנים אומרים כפר לעמך ישראל: (ד) ידינו לא שפכו. וכי עלחה על לב שוקני בים דין שופכי דמים הם, אלא לא ראינודו ופערנוהו בלא מונות ובלא לויה
- (8) ונכפר להם הדם. הכתוב מבשרם, שמשעשו כן יכופר להם העון (שם מו.):
- (פ) ואחה חבער. מגיד, שלס נמלל ססורג למר שנמערפס סעגלס, סרי זס יסרג (כמוצום לו:), וסול סישר צעייי ס':

: ١٠٠١ كِنْ خُبِ لَكِوَانِيْ كُلِهُ كُلِيهُمُونِ " וְרְאִּיִּתְׁ בַּשִּׁבְיְּה אֵשֶׁה יָפַּת־תָּאַר

בת ומטבת לב ומסבה לב וֹטֹטַוֹג בֹּמֻבֹּגֹא אִטַּטֹא מָפּּנָנַע

אָט_גַפּוֹבוֹנִינִי: וְגִּלְּחָתְ אֶתַ־רֹאִשֶּׁה څارانال

וְעְשְׁמְתְּהְ הִישְׁהִ וּהְרַבֵּי יָת מוּפְּרַהָא: ַ וְׁעַהְּבְׁנָּבִי בְצִיְ בַּיִּעָבַ יִּהְנָבַ יָּהָ

لْبَائِدَ كُلَا كُهُمُّكِ: نْهَلَد جَا فَكُنِه هَجْنِنَ بَكُمْخُفِك אָר־אָבָיהָ וְאָת־אִּמָּהַ יֶּרַח יָמֵים בי מעליה וושבה בביהף ובכתה וְהַסְּירֶה אָת־שִּׂמְלֵּת

וְעַבְעָּלְנְּהַ וּתְּהֵי לָבְּ לְאָתוּ: אַבוּהָא וְיָה אָמַה יַרַח יוֹמִין וטטור לכולצ וטלכו וט שְׁבְיָה וְתַעְּבֵי וָת בְּסוּת שִׁבְיַה מִנַּה

בְּׁע טַּעַת אֲמֶע מִּנִּימָה: (ס) تُتَمُّ فَتُأْثُلُ لَا فَخُوْلًا لِمِي تَاتَامُوْلًا لِيَؤْدُونِ فَرَفُوهُمْ ذُمُ يَاتِوْنَا فِيهِ $^{+1}$ $\dot{\psi}$ ְטִיְטִר אָם לַאָּ טַפַּאַמַ פָּע וּיהַי אָם לָאִ טִּהָרָעִי בַּה

: בַּבְּינִינַיבַ בַּבְּינִינַיבַ

乙点に常止: וְהַשְּׁתִּאָב וְהְנְהָ הַבָּּלְ הַבְּּלֶר لَّهُ لَا كُلِكُ اللهِ كُلِي ליי הְאַחָת אֲהוּבֶּהֹ וְהְאַחַת שְׁנוּאָה הַדָּא רְחוּשָׁהָא וַחַדָּא שְׁנוּאָהָא خرينكرا خغبم هن نهره لاتر نكائا خند فكفا نهرا

וּמֵׁנוּאֹטֹא וֹיבוֹ בַּבֹרא בּוּכְבֹא בְּנְּיִם הַאָּהוּבֶּה וֹיִלְיִה בְּנִין בְּנִין בְּנִין בְּנִין בְּנִין

עַשְּׁנִאָּט עַבְּּכְר: אָנַ בּּן נֵאָנִילְנִי הַּלְ-פָּוֹּג בּן לְבַבּּנִא נִנִי בּּר רְנִינְּמָנֹא הַלְ אַשֶּׁר־יְּהָנֶיְהְ לְּוֹּ לְאֵ יְוּבְּלִ לְבַבֶּר יִתְ דִּיהֵי לִיה לִיה לִיה רִשׁוּ וְהַלְּה בְּיוֹם הַנְחִילַוֹ אֶתּ בְּנָוֹו אֶת וִיהֵי בְּיוֹמָא דְּיַחְסֵין לֹבְנוֹהִי

אָפּֿי בַּר מְנוּאַנֹא בּוּכְרָא:

take her to thee to wife; hast a desire unto her, and wouldest woman of goodly form, and thou and seest among the captives a

head, and pare her nails; thy house; and she shall shave her then thou shalt bring her home to

and she shall be thy wife. go in unto her, and be her husband, month; and after that thou mayest father and her mother a full remain in thy house, and bewail her captivity from off her, and shall and she shall put the raiment of her

slave, because thou hast humbled thou shalt not deal with her as a shalt not sell her at all for money, her go whither she will; but thou delight in her, then thou shalt let And it shall be, if thou have no

the first-born son be hers that was the beloved and the hated; and if they have borne him children, both beloved, and the other hated, and If a man have two wives, the one

hated, who is the first-born; first-born before the son of the make the son of the beloved the which he hath, that he may not causeth his sons to inherit that then it shall be, in the day that he

לה קמיט כְּל נְשְׁמֶס (לעיל כ, מו): ושביה שביו. לרזוח כנעניס שזחוכה, וחע"פ שק משזעס הומוח: (1) כי חצא למלחמה. במלחמם הרשום הכחוב מדבר, שבמלחמם ארן ישראל אין לומר ושבים שביי, שהרי כבר נאמר

אשת. מפילו משת מיש (קידושין כמ:): נשאס, סופו לסיום שונאס, שנאמר אחריו כי מסיין לאיש וגוי, וסופו לסוליד ממנס צן סורר ומורס, לכך נסמכו פרשיות סללו: (II) ולקחת לך לאשה. לא דברה מורה אלא כנגד ילר הרע, שאם אין הקדוש ברוך הוא ממירה, ישאנה באימור, אבל אם

(בו) ועשתה את צפרניה. מגדלס כדי שממנוול:

(14) והיה אם לא הפצה בה. סכמונ מָנַשַׂרָף שמופך לשנמומס: לא החשמר בה. למ משממש נס, נלשון פרמי קורין ובכחה את אביה. כל כך למס, כדי שמסא במ ישראל שממס ווו עלבה, במ ישראל ממקשמם ווו ממנוולם: וישבה בביתך. צצים שמשממש בו, נכום ונמקל בס, יולא ונמקל בס, כואס בבכיימס, כואס בנוולס, כדי שממגוס עליו: (13) והסירה את שמלת שביה. לפי שסס נמיס, שהנכריס בנומיסס ממקשמות במלחמס, נשביל לסונות מחריס עמסס:

לעבדום ושימוש, עימראס, מיקודו של רבי משס סדרשן למדמי כן:

אַנוּ קוֹ מִשְׁפָּט תַבְּכֹרֶת: (ס) אַשָּׁר־יִמְצֵא לְוֹ כִּי־הוּאַ הַאִּשָּׁית ַ וֹכָּיִר לְמִׁנוּ לְוָ פָּׁוּ מִּלְּיִם בַּכִּלְ בִּי אֵת־הַבְּכֶּר בֵּן־הַשִּׁנוּאָה

۵۲٬۵۵: אַמָּוּ וְיִסְרַוּ אָעָוּ וְלְאַ יִשְׁמָע יּלְמִישָר אָמָּיה יִשְּלְפִין יָתִיה ישראל אַנְנָנוּ שַּׁמְעַעַ בְּקוֹלִי אָבְיוּ וּבְקוֹלִי چי־יִהְיֶה לְאִׁישׁ בֵּן סוֹבֶר וּמוֹגֶה אֲבִי יְהֵי לְגָבַר בַּר סְמֵי וּמָרוֹד.

444: عِنْ عُرِيْظُرْ مَنكِ لَعُرِمَمَد וֹטַבּׁמִנּ בֹנְ אַבוֹנו וֹאַמַּנְ וֹעוָגֹּגאנּ

זוב'ל וֹסִבּא: סובר ומדה איננו שמע בקלנו إَهْضَاءُ هُمُ أَجِيرٌ عِنَا جِيرِهِ عِلَا إِنْ فِلْ الْمُوا خُودٍ، عَلَيْهِ جَلَةٍ

نَشِلَكُم نَشَفَمْن لَنَلُّهُن ﴿وَ) نقِن بِجُمَّكُ ثِنُم مُطَّلُقُكُ لِحُدِ بَالِرَيُّكِ خِرَاهِرَهُ، مَنْ لَا جِهْجُرُنَا لِيَاءُمِنَ فِرَ هُرُهُنْ كَالِهَنِكَ

בּוֹנִים וְבִינִּמְיב וְנִבֹּלִים אָנִוּ הַּלַבְּהֵּאֹ: אַני וְבְּי־וִהְיָה בְאִׁישׁ חֲמָא מִשְׁפַּמ־

> בְּיִלְאֵי בְּבֶירוּהָא: אַרַי הוא רַישׁ הוקפַיה לַיה אָבׁנְ נְטַ עַּנְכָבָא עָּב מְנִאָּטַא

וֹלְאַ מִׁלַבֿיִלְ מִנִּיוּוֹ: לְנְתוֹנִי מְקַבּיל לְמִימָר אַבוּהִי

ולטבת בית גין נופטנו זעוה לקדם סבי וויחדון ביה צבוהי ואמיה

נְסְבֵּי חֲמָר: מַלבוג למומבלא זבוג להַנ בין סְמֵי וּמֶרוֹד לָיִמּוֹהִי

ישְׁמְעִין וֹיִדְחַלִין: בליש מבינה וכל ישְּׁרָאֵל בְּאַבְנָיָא וִימוּת וּהָפַבָּי עָבָיד

וֹטוּשׁ מַלְ אַלְוּבָא: בלסול וומקטיל ותצלוב נאָב, יְהֵי בּגְּבָר חוֹבָת דִּין

> of the first-born is his. hrst-fruits of his strength, the right that he hath; for he is the giving him a double portion of all first-born, the son of the hated, by but he shall acknowledge the

hearken unto them; though they chasten him, will not or the voice of his mother, and hearken to the voice of his father, rebellious son, that will not If a man have a stubborn and

the gate of his place; unto the elders of his city, and unto ano mid garid bas, and blod yel then shall his father and his mother

бі

drunkard. to our voice; he is a glutton, and a and rebellious, he doth not hearken his city: 'This our son is stubborn and they shall say unto the elders of

shall hear, and fear. the midst of thee; and all Israel so shalt thou put away the evil from stone him with stones, that he die; And all the men of his city shall

tree; death, and thou hang him on a worthy of death, and he be put to And if a man have committed a sin

לאמר מימם האב, כבמוחוק: (עב) פי שנים. כנגד שני ממיס (בבא במרא קרב:): בכל אשר ימצא לו. מכאן שאין הבכור נועל פי שנים, בראוי לבא

שוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו מולא, ועומד בְּפְּרָשַׁמ דרכיס ומלסעס את הבריות, אמרה מורה ימות וכאי ואל ְּמְּהִי בְּמֹבְּמֵּי יְיִן בְּוֹלְגֵי בְּשֶׁר לְמִוֹ (משלי כג, כ), וצן סורר ומורה נהרג על שם סופו (סנהדרין עב.), הגיעה חורה לסוף דעמו, (סנסדרין שא.). בן סורר ומורס אינו חייב עד שיגנוב ויאכל סרטימר בשר וישחס חלי לוג יין, שנאמר זולל וסובא, ונאמר אַל (18) סורר. פר מן סדרך: ומורה. מפרב בדברי אביו, לשון ממרים: ויסרו אוחו. מפרין בו בפני שלשס ומלקין אופו

כי קללם אלסים מלוי, וסמברך ס' במקילס: ויעבור עבירוס ויססייב מיסס בביס דין: והליה אוחו על עץ. רבוסינו סמרו (סנסדרין מס:) כל סנסקלין נסלין, שנסמר (בב) וכי יהיה באיש חשא משפט מות. קמיכוק הפרשיות מגיד, שאס תקיס עליו אביו ואמו, קוף שילא לתרבות רעה (וב) וכל ישראל ישמעו ויראו. מכאן שלריך הכרוה צב"ד, פלוני נפקל על שהיה בן פורר ומורה (עיין פנהדרין פע.):

 زیرا چاہ دِپیچہ، (۵)

 هِمَ هِدِيْرِبَةِ هِنَالًا بِمِيْرِهِ هِكِيْرَابِهِ ظخرت لأحيثات فخيد نخع فمقع ב לבור הקקבונו ביום ההוא ביר לא־תְלֵין נְבְּלְתְוֹ עַּלְ־הַעָּׁץ בֵּיר בּיר

ئىلا ئىلات كېلىك: אָטַ הָּגְן נִבְּיְנִם וֹנִיטִהְבְּמְטֵּׁ מִנֵים אָן נִטְ אִפֶּנֵנִם בַּמָהוֹ וֹנִיכִּבְּנָה לא תְרָאֶרוֹ אֶת־שָׁוֹר אָוֹיִרְ אָוֹ לָא תְחָיֵנִי נָת תּוֹרֶא צַּאָרוּרְּ

נְבַיִּמְבָעַוֹּ לְוִ: لْنَازُكَ مَقَالِ مِنْ لَا لَـٰذِهِ مُنْزِلًا مِنْ لِذِينَ فَيْلًا فَرَنَّكُ فَيْ لَا يُنْفَقِمَ التهم البهوم المرابعة المراب الألام المرابعة ال

ממונ נמלאטי בּ לְמִּלְּלִעוֵ וְבַּוֹ עַהְּמֵּע לְכָּלְ עַהַהְבִּיג לְכָּסִוּטִיה וְבֵּוֹ עַהְבִּיג וֹכّוֹ שֹּׁהְמָּׁעַ כַּנַבְעָרַוְ וֹכّוֹ שַּׁהַמָּעַ וֹכוֹ שַּׁהַכִּיגַ בַּנַנַמִּבִינִי וֹכוֹ

قِيْتُ لِيَوْنِ فَكُرُنِ لِمَقْلِ: (٥) هبدر بغزاه خبثك ننئمذبن לא תְּרָאָר אָת חֲמֹוֹר אָחִיף אָוֹ לָא תְחָיֵוּי יָת חֲמֶרָא צַּאָרוּף אוֹ

성하다: (교) תוְשְׁבָת יְתְוֶׁה אֱלְהֶיףְ בְּלִ־עְּשָׁה אִהְא צָּרִיְ מְרַחַק ְ בֵּלִים יִי ַ וֹלָאִוּלְפַּׂתִּ עַּּבְׁרַ מִּמְלַנַע אָמֻּוֹע כּֿ. אִטֹא וֹלָא יִטֹפּוֹ עָּבַר בִּטֹפַתִּי לא יה הקרו בלי גַבֶּר עַל־אַשְּׁה לָא יָהִי הִפּוּן זִין דִּגְבָר עַל

> אַבוֹסְבָא: wide it with ite in it וֹן אֹגַמֹּלְנִר וֹלָא שַׁסַאָּנָר וֹעַ אָבו מִלַבּב שַׁלַבּבוּנִע בּוּמֹא לא טבית נבילמיה על צליבא

מَفْكِيا هُنْكُمُ فَنَيْكُونا كَمَّكِينَاكِ:

אַחוּף יָמִיה וִמָּמִיבְנֵּיה לֵיה: لَهُم جِهِ كَالَيْدَ هُلَيْكَ هَجُركَ لَكِهِ لَهُم جُهُ كَالَيْدَ هُلِيكَ خُرْثُك

۲⊆و۱۱۲۲: לא עולל מניה ומשקחנה כית לף רשו אַמֶּר האַבָּר לְכָל אַבִּידְהָא דַּאָּחוּיךְ דְּמִיבִר

מנְּעוֹ אַלַמָא טַלִים מִמֶּיה: עובוע במו באובטא וטלבומ

אָלְבִוּ כֹּלְ מִבִּיג אָכָּוּוֹ:

an inheritance. the Lord thy God giveth thee for that thou defile not thy land which is hanged is a reproach unto God; bury him the same day; for he that upon the tree, but thou shalt surely his body shall not remain all night

bring them back unto thy brother. thyself from them; thou shalt surely or his sheep driven away, and hide Thou shalt not see thy brother's ox

HXX

thou shalt restore it to him. until thy brother require it, and thy house, and it shall be with thee then thou shalt bring it home to unto thee, and thou know him not, And if thy brother be not nigh

found; thou mayest not hide thyself. which he hath lost, and thou hast every lost thing of thy brother's, garment; and so shalt thou do with and so shalt thou do with his And so shalt thou do with his ass;

shalt surely help him to lift them up and hide thyself from them; thou or his ox fallen down by the way, Thou shalt not see thy brother's ass

Говр thy God. things is an abomination unto the garment; for whosoever doeth these shall a man put on a woman's pertaineth unto a man, neither A woman shall not wear that which

عطر וורוול, כמו וְסוּא קלְלַנִי קְלֶלֶה נְמֶלֶבֶׁה (מלכים־א בּ, מ): שהיו דומין זה לוה, אחד נעשה מלך ואחד נחפס ללסטיום ונחלה, כל הרואה אומר אומר המלך חלוי. כל קללה שבמקרא לשון (ES) כי קללח אלחים חלוי. ולוולו של מלך סום, שחדם עשוי בדמום דיוקנו, וישרחל סס בניו, משל לשני חמים תחומים,

ורבומינו אמרו, (בבא מליעא ל.) פעמים שאמה ממעלם וכוי: (1) והחעלמת. כוצש עין כמילו מינו רומסו: לא חראה והחעלמת. למ מרמס מומו שממעלס ממנו, זסו פשומו.

(ב) עד דרש אחיך. וכי מעלס צלצצך שימנסו לו קודס שידרשסו, אלא דרשסו שלא יסא רמאי (שס כת.): והשבוחו

וטוכל ימכר (שס:): "לו. שמסא בו השבה, שלא יאכל בבימך כדי דמיו וממבעם ממנו, מכאן אמכו כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל, ושאינו עושה

(E) לא חובל להחעלם. לכנום עירך כמילו מירך רומס מומו:

לו הואיל ועליך מלוה, אם רלית למעון, מעון, פעור (בבא מליעה שם): (+) הקם הקים. זו מעייה (בבא מליעא לב.), להמעין משארי שנפל מעליו: עמו. עם בעליו, אבל אם הלך וישב לו, ואמר

מַּגַעַבַבֿלוּם: אָן הַּלְ_חַבֶּוּאָים לַאָּ_חָקָּח הָאָם וְהְאָם רְבֶּעָת עַלְ־הְאָפְרְהִים עַלְ בֵּיעִין לָא הַפַּר אָפָא עַל הַגַעַלאַבוּא אַפּֿעַטוּם אַן בוּגָּוּם וֹאִפּא בַבוּהֹא הַג אַפֿעוָטון אַן خُطْرُنك حَبُدُك خُخُرِيَّمْ لَا يَهِدِ مَدِمَ مُقُدِينَا لِمِي حَدَمَا דלו"ף גדולה)קן־צַפּוֹר (בספרי תימן קן

שבמו לאונוא לכל אילן או אָבוּ, טַמְבוּת פַוּא בַּאַפּּבא

not take the dam with the young; young, or upon the eggs, thou shalt eggs, and the dam sitting upon the the ground, with young ones or thee in the way, in any tree or on If a bird's nest chance to be before

עַבְּנִים תַּפְּח־לְוֹדְ לְמִתְּן וֵימַב בְּנִיָּא תַּפַּב לָוּ בְּדִילֹ דְּיִישָׁב ַ מַּבְּׂטַ שֹּׁהָבְּטִ לְּאָבִי בּוֹאָנִ בּוֹאָנִ בּוֹבְּאָבִי בּוֹאָנִ בּוֹבְּאָבִי בּוֹאָנִ בּוֹבְּאָ

לַב וְתַאָּבֹבְיםׁ וֹמִים: (ס)

جَدَرثِك جَررَ فِح لَاتِظَم مَثَالِهِ: מְצְּבֶר לְצָּגְּרְ וְלָאַ הָשָּׁים דָּמִים בּׁג שֹבֹּוֹע בַּגֹע שַבָּא וֹמֹמָגעֹ

שׁוֹבְׁמּ יִנְבִראָּע עַבְּבֶּבְם: (ס) שׁבְּבַתְּ עַמְבַלְאָב עַנְּבָתְ אָמֶה בַּלְמָא טִסְהָאָב בַּמָתָּט זָבְתָּא ريخ بنائم خَلْمُكَ خَرْكُمُنُ قُلْ حُهُ بنائم خَلَمُكَ مَنْدَادًا

<u>י</u>קקו: (ס)

: الْأَلَّاد

or جايرة الأسادية

ځك نىبتىك بېزىل:

אָבוּ וֹפּוּלְ צִׁלְפָּוֹלְ מִנִּיה: שמוג שובע למול בביקף נטהביר הנקא לאגרף ולא ַ עַבְוֹנִ בְּיִנִאַ עַוֹּבַעַּא

ביוֹנה וֹהֹלְלִנו כֹּבֹתֹא:

sown be forfeited together with the fulness of the seed which thou hast

an ass together. Thou shalt not plow with an ox and

increase of the vineyard.

from thence.

prolong thy days.

with two kinds of seed; lest the

Thou shalt not sow thy vineyard

upon thy house, if any man fall

thy roof, that thou bring not blood

then thou shalt make a parapet for

When thou buildest a new house,

with thee, and that thou mayest

unto thyself; that it may be well

go, but the young thou mayest take thou shalt in any wise let the dam

wool and linen together. Thou shalt not wear a mingled stuff,

п

ולא ילבש גבר שמלח אשה. לילך לישנ בין הנשים. דבר אחר, שלא יפיר שער הערוה ושער של בית השחי: - בי הועבה. (E) לא יהיה כלי גבר על אשה. שמסא דומס לאיש כדי שמלך בין סאנשים (מפרי רכו נויר נע.), שאין וו אלא לשם ניאוף:

מְעוּבַר כַּחָדְא:

בּׁמֻוְרַוּבַעַוֹמִירַ לֹא טֹוֹבִּי בּעוּוֹא יִבֹעֹמֹרַא

(6) בי יקרא. פרע למוומן: לא חקח האם. בעודס על בניס (מולין קמ:): לא אפרה מורה אלא לבוש המביא לידי מועבה:

" לַאִ שַׁלְבַּתְ מֻּמַּמְיָנִוּ אֹמֶר וּפַּמְּטִּים לָאִ שַׁלְבַּתְ מִּמִּמִנִּוֹאִ מַּמָר וֹכִשׁוּ

- שכרן של מלום חמורום (חולין קמב.): (ד) למען יישב לך וגוי. אם מנים קלם שאין בה חסרון כים, אמרה חורה למען יישב לך והארכם ימים, קל וחומר לממן
- שמשמר מה שבחורו: כי יפוד הגופל. ולאי זה ליפול, ואף עפ"ר לא חחגלגל מיחחו על ידך, שמגלגלין זכוח ע"י זכאי ומגיע לכרס ושדה ולבגדים נאים, לכך נסמכו פרשיות הללו: - מעקה. - גדר סביב לגג, ואונקלוס מרגס פָּיָקַא, כגון מיק (8) בי חבנה ביה חדש. אם קיימם מלום שלום הקן, מופך לצנום צים מדש ומקיים מלום מעקה, שמלוה גוררם מלוה,
- ססדס, בין לשבח כגון סקדש בין לגנמי כגון מימור, נופל בו לשון קדש, כמו שַׁל מַּבַּשׁ בַּי כִּי קַדַשְׁמִיךְ (ישעיס מס, ס): המלאה. (9) כלאים. ממה ושעורה ומרלן במפולמ יד (קידושין לע. מולין פב:): פן חקדש. כמרגומו מפחחב, כל דבר הנחעב על ומובט מ"י מייב:
- (10) לא החרוש בשור ובחמור. סוא סדין לכל שני מיניס שצעולס, (צגא קמא נד:) וסוא סדין לסנסיגס ימד קשוריס ום מילוי ומוספת שהורע מוסיף:
- זוגים בקולכת שום משל:
- (11) שעשנו. לשון עירוב, ורבומינו פירשו שוע מווי ונוז:

56

∰H: (a) כּלְבָּׁוּע בַּׁסִוּטִב אַהָּב שַׁכַּפַּע אַבְּבָּה כַּלָּבָּה בַּלָבָּה בַּלָבָּה בַּלָבָּה בַּלָבָּה בַּלָבָּה לּגַבְּיִם עַּהְּמְּעַבַּלְיַבַ הַּכְאַבַּהָּה בְּבִיּסִפֹּבִין עַהְּבִיג בְוֹבַ הַּכְ

וּשְׁבֶאֶה: י בּירוַקָּה אָשְׁה אָשְׁה וּבָא אֵבֶוּה אַבּי וִפַּב גָּבָר אָהָה וּנִיעוֹ

וֹלאַ מְצֶאָטוּ לָשִ בְּתוּלֵים: עּיִאָּט לְלְּטְׁשִׁי נְאָלְנַר אָלְיִנִי טִּרְאָ נְסִיבִּיִם נְּעָּלִים נְלָאִ 👫 עַלֶּיהְ שָׁם הָע וְאָמַר אָת־הָאַשֶּׁה. עַלִּה שׁוֹם בִּישׁ וְיִימַר יָָה אִהְּהָא וֹמֶּם לִעַ מֹּלִילָּע בַּבֹיְים וֹעוָגָּא וֹיִמִּנִי לִע עַסְׁלִנָּפּוּ מִלְּוֹ וֹנִפּּיִל

عُدِ إِكُارٌ لِنَمُرِ لِيَهُمُٰذُكِ: ĽŧāĽ אָנוַ_בּׁנוּנִגַיּ

内容 (1) 以外, אָת־בָּהָי נְתַהַי לְאָישׁ תַזָּה לְּקְבִּיִּא لْغُمَّاكِ غُجْرٍ لِأَدْمُكُ غُجِ لِلْكَائِلَ لَيْمَاكِ

لئلارك: بظلهب تهظيت خظر LT CHUL וְהַנֵּה הַנּא שָׁם עַּלִילֹת דְּבָרִים וִהָא הוּא שַּוִּי הַסְּקוּפֵּי מִלְּין

בַּאָיש וְיִסְרָוּ אָהָוּ:

ַנְמֶיו: (ס) ַלְאָּמֶּׁע לאַ*־ייּבָ*ל לְשַּׁלְּחָה בָּלִ מֹל בְּתוּלָת וֹמִּבְאָל וֹלְוַ עֹנִינִי פּי לְאָבֵי חַנַּעְּלְּה בַּי הוֹצִיאִ שֵּׁם דְשׁ וֹיִתְּיוֹ לִאָּבוּהָא דְּעִּילִישְׁהָא إيدنا بعثد يزعد خوا إدميد إدبعدا مديد مغد وجعدا بحوا

לְנְתַּע וְיִשְׁנָינַע:

אַשְׁכַּחִית לַה בְּתוּלִין:

דין אַהָרָא: ַ לַלַבְם סָבֵּי עַבְשָׁא וָלַטְבַת בַּית וופטון זט פטובו מובוטטא لْمُقُلِّكِ الْمُحَامِّةِ يُعْدِيْنِ لِمُنْظِيرِ لِمُقْلِكِ الْمُقَلِّكِ لِمُنْظِيرِ لِمُنْظِيرِ لِمُنْظِيرِ ا

לְנִיבְרָא הָבֵין לְאָשִׁי וּשְׁנָּה: אַבוּבוֹא בַּמוּלֵגמוֹלא

liėlou audėx žio ėtu ַ בַּשׁׁי בַּעוּלָוּן וֹאָכָּוּן בַּעוּלָוּ בַּבַעֹּי كُلِّنَاكُ كُمْرَمَد كُمْ هَمُوَنَانِهِ كِلْأَنْكُ

װּבְרָא וְיַלְמִוּן יְמֵיה:

למפשרה כל יומוהי: בְּתוּלְטֹא בַת וֹמֻבָּאָלְ וֹלְוִעִּ אַפּגל שוֹם בַּישׁ עַל

> thyself. covering, wherewith thou coverest upon the four corners of thy Thou shalt make thee twisted cords

unto her, and hate her, If any man take a wife, and go in

not in her the tokens of virginity; when I came nigh to her, I found and say: 'I took this woman, and and bring up an evil name upon her, and lay wanton charges against her,

in the gate. virginity unto the elders of the city forth the tokens of the damsel's and her mother, take and bring then shall the father of the damsel,

hateth her; unto this man to wife, and he unto the elders: 'I gave my daughter And the damsel's father shall say

elders of the city. shall spread the garment before the daughter's virginity.' And they and yet these are the tokens of my daughter the tokens of virginity; charges, saying: I found not in thy and, lo, he hath laid wanton

take the man and chastise him. And the elders of that city shall

her away all his days. she shall be his wife; he may not pur name upon a virgin of Israel; and because he hath brought up an evil unto the father of the damsel, shekels of silver, and give them And they shall fine him a hundred

ί

81

71

(21) גדילים תעשה לך. אף מן סכלאים, לכך ממכן סכמוב (יבמוח ד. מפרי רלג.:

(13) ובא אליה ושנאה. קופו:

(14) ושם לה עלילה דברים. ענירה גוררה ענירה, ענר על לה הְשָׁנֶח (ויקרה ימ, יו) קופו לנה לידי לשון הרע: אח

(15) אבי הנערה ואמה. מי שגדלו גָּדּוּלִיס סרעיס, ימנוו עליס (שס רלס): האשה הזאח. מכאן שאין אומר דבר אלא בפני בעל דין (ספרי רלו):

(16) ואמר אבי הנערה. מלמד שלין רשות למשה לדבר בפני המיש (שם):

(עו) ופרשו השמלה. סרי זס משל, מחוורין סדברים כשמלם (שם רלו):

(18) ויסרו אותו. מלקומ:

נמאאו בעולים לַנַּעַּרָ: ្ល រុងជា<u>ងូ</u>ជូល ក្រុំក ក្រុដ្ឋក ក្សូក ៥ងា

למילימולא: הבין לא אשהבחו בתולין へいかみ ゴベト

in the damsel; tokens of virginity were not found But if this thing be true, that the

07

نِّدُمَّلُ كَٰ ثُلُم مُطَّلُطُكَ: (a) בְּיִשְׂרְאֶלְ לְּוֹנִינִי בַּיִּנִי אָבְיִנִי جَهُجُدُرُ لَا يُظِيَّلُ جَرْبُ لِمُنْكِ يُخْذِنُ لِ يُظْمِنُ لِمُخْذِبُ لِمُخْذِبُ لِمُخْذِبُ لِمُخْذِبُ لِمُ בות אַבְיהַ וּסְקַלְּוּהַ אַנְשָׁי עִירֶה וְהוֹצִיאוּ אָת־הַנַעַּבְ אֶל־פָּתַח

בביש מבינה: בות אַבוּהָא וּהִפַּלֵי עַבוּיַר מַבַּבַע לַלָנֹא בַּוֹמִבָּאַכְ לַוַנֹּאַע לבשׁב בֹאַבֹנֹא יִנִמוּנו אָבוּ בוס אַבוּבַא נוֹבַנְּמוּנַבּ אָנֹהֵו וופטון זט מובומטא בטבמ

away the evil from the midst of her father's house; so shalt thou put deed in Israel, to play the harlot in because she hath wrought a wanton stone her with stones that she die; house, and the men of her city shall damsel to the door of her father's then they shall bring out the

מֹנֹמֻבְאֶלֵי: (ס) בּאַמּב וֹבֹאַמּב וּבֹגַבַעָּ בַבַּ בַּמְכֵב מם_ שְׁנֵיהֶם הַאֵּישׁ בּ אַשְּׁר בְעֶּלַת־בַּעַל וּמֶתוּ נַם־ אִקּהָא אַתַּת נְּבַר וְיִהְקַּטְלּוּן אַרַ WCL! QO_

דְּבִישׁ מִיִשְׂרַאֵּלִ: אַטַּטָא וּאָטַטָא וּטָפַּבָּוּ הָבָיג שֹבונועון מיבְרָא דִּשְּׁכֵיב מִם

אָבׁוּ וֹמִשׁכֹּט יּבֿר מֻכֿיב מֹם

the evil from Israel. the woman; so shalt thou put away man that lay with the woman, and they shall both of them die, the woman married to a husband, then If a man be found lying with a

: كَالِيَّامُةُ לְאַנְישׁ וּמִׁלְּאָשׁ אָנְשׁ בַּעָּנִיר וְשְׁכַּר בַּמִּאָרְסָא לְנָבַר וְיִשְׁכָּחָוּיִי בּ בְּיִי יְהְיָהׁ נְעִּיְלְיִה מְאִבְשְּׁה אֲבִי הְהִי עִהִי עִּהְיִמְהָא בְּחִיּלְהָא

אַבְרָא בַּקרְהָא וְיִשְׁכּוֹב הַמַּב:

man, because he hath humbled his they die: the damsel, because she shall stone them with stones that unto the gate of that city, and ye then ye shall bring them both out

find her in the city, and lie with

betrothed unto a man, and a man If there be a damsel that is a virgin

à₫ĹᡛĿ: (a) אָט_אָהֹט בוֹהֹציו וּלִהֹנִטֹ בוֹבָה בור אַמוֹר לא־צְעַנְקָהו בְּלִיר בּאַבונים וַמָּטוּ אָט_עַוּהָבָׁ הַּלַ העיר ההיוא וסקלמם אתם إِلَّا يُعَمِّنُ لَا يُعِلَّا فِي إِلَيْ الْحُرِي فِي الْحَالِينِ فِي الْحَالِقِينِ الْحَالِقِينِ ا

בְּבְישׁ מְבֵּינְהְ: יָה אָתַּה חַבְּבִיה וּהְפַּלֵּי עָבֵּיִר וֹנט מּבֹב'א מֹל מִיסַל צַׁמֹנִי מל מיסק דלא צוחת בקרמא בּאַבוֹנֹא נומוטון נט מוכומטא שבושא ביביא ומרגמון ימבון ומפלון זת מבויהון למבע

thee. away the evil from the midst of neighbour's wife; so thou shalt put cried not, being in the city; and the

אַשֶּׁר־שְׁכָב עִמֶּה לְבַדְּוֹ: הַאָּיִשׁ וְשְׁכַבְ עִמְּהְ וּמָה הַאָּיִשׁ 22 \Box £ $\underline{\psi}$ $\dot{\psi}$ ָאָם־בַּשְּׂדֶה יִמְצָּא הָאָישׁ אָת־

E441411: ווטלמוע אילבא בּאָכוּר מֹמַּנִי בה גובָרָא וִישְׁכּוֹב עַמַּה מולומלא במאבסא ווטלוש נאם בשללא נמבע מבנא נט

with her shall die. her; then the man only that lay man take hold of her, and lie with is betrothed in the field, and the But if the man find the damsel that

- (02) ואם אמת היה הדבר. נעדיס וסמרלס, שונמס ללמר ליכוקין (כמונות מד:):
- לזנות בית אביה. כמו בנים אנים: (וב) אל פחח בית אביה. למוגיזולים שגדלמס (שס מס.): וסקלוה אנשי עירה. נמעמד כל מנשיעירס (מפרי רמ):
- מאחרישם). דבר אחר גם שנישם, לרבוח את סולד, שאם סיחה מעוברם אין ממחינין לה עד שחלד (ערכין 1.) (22) ומחו גם שניהם. לסוליה מעשה חדודים (ספרי רמה) שהין ההשה הכיית מהם: גם. לרצות הצהים החריהם (ס"ה
- (33) ומצאה איש בעיר. לפיכך שכנ עמס, פרלס קוראס לגונ, סא אלו ישנס בנימס לא אירע לס (ספרי רמנ):

لخُرم مَح ـ تَمْدِر بِلَجُنَارِ بُوْمِ كَا ³⁵ לַנַּעַרָ חַטְּא מְוֶה בַּרְ כַּאַשֶּׁר יְלְנִם מִדְּעַם לֵיה לְעִּרְלִים אוֹבַה لْكُرْفَمْنِ مِهِ سَمُشَبِ يُجُدِ هَٰذِا بِخُمِيْ فِيُعَالِمُ فَيُ

נְפַּשׁ כֵּן פִּתְּנְמָא הָדֵין: ינוללא גל שלביה ווקטלניה בול בלמול אבי במא דיקום ζ×

matter. and slayeth him, even so is this man riseth against his neighbour, sin worthy of death; for as when a on learned and in the damsel no But unto the damsel thou shalt do

چ۳: (۵) עַנְּהַבְּ עַבְּאַבְהַשְּׁעַ נְאָגוֹ מִנְאָגה הּנִכְנִמִּעֹא בַּמֹאָבַסֹא נַכְנִעַ ひがびじ

ير المركبة צְּעֲקְׁה אֲרֵי בְחַקְלְא אַשְׁבְּחַה צְּוֹחַה

was none to save her. betrothed damsel cried, and there For he found her in the field; the

מַמַבּ וְנִמָּגַאַנּ: 数後に 人名 女子尊し こむゆりに ごねんし בּירוִמְצָּאַ אָישׁ נַעָּרֶ בְּחָרְלָתְ אָרֵי יִשְׁפָּח וָּּבֶר עּיִלְיִמְיִאָּ

الشتخيدا: וומכוב **ACIL** fifty shekels of silver, and she shall shall give unto the damsel's father then the man that lay with her and they be found;

lay hold on her, and lie with her, virgin, that is not betrothed, and

If a man find a damsel that is a

ַ װַכָּלְ מֻּלְּטִוּע כָּלְ יָבְּיָהָ (סַ) ַלְאִשְׁׂר תַּוֹחָת אֲשֶׁר עִנְּה ל^{אַ} or הַנְּעָהָ הַמִּמֶּנִם בַּסָר וְלְיִרְהַהְגִּהְ לַאֲבִּיהָא דְּעִּגְיִמְהָא חַמְּשִׁין

לְמִפְּטְרַה כָּל יוֹמוֹהִי: חקף הענייה לית ליה רשו فخمرا يخفك أجرب فتر خغير ַנְנְטָׁן בַּאָּגִּהְ בַהָּכֵּב מַּמֵּב בְּאָבָר נְנְיֵטֵן מַּבְּרָא גְּהְבָּרֵב מַמַּבּי

away all his days. humbled her; he may not put her be his wife, because he hath

וֹלְאִ וֹנֹבְּעׁ כַּנָּלָב אַבְּתוּ: (ס) אנע אַבוּעוּ אָנְהָ אָּעַרְאָנְהָּה אָבּוּר לָא יִפָּב וְּבָר יָה אָהַה אָבוּהָר אַבּרָה יָה אָהַה אָבוּהָרי

וֹלֵא וֹנֹלֵו כֹּוֹפֹּא בַאָּבוּנִינִי:

father's skirt. wife, and shall not uncover his A man shall not take his father's

IIIXX

67

87

ַ לְאַ־יָבָאׁ פְּצִוּעַ־דַּבָּאִ (ברוב לָאִ יִדְבֵּי דִּפְּסִיק ספרי אַשְּכִּנִי דַּבָּה) וּכְרְוּת שְׁפְּכָה לְּמֵיעַל בָּקְהַלְאִ דַּייָ: לא ובר הפסיק ודמחבל

assembly of the LORD. privy parts shall not enter into the He that is crushed or maimed in his

جَرْبَر إبايْد: (٥)

לָא וֹבׁכֹּו לְנִיתֹּלְ בֹּלֹבֹלְאִ בּלַבַבְא בּוֹג אַב בַּבָא הֹמִּגבאַב לא וֹבׁנִי מֹמֹוּנֹא לַמִּוּהַלְ

Гокр. enter into the assembly of the tenth generation shall none of his assembly of the LORD; even to the A bastard shall not enter into the

יְהְיָה: (סֹ) בור מַשִּׁירָי לאַ־יָבאַ לוּ בּקּתַרָ לא־יָבָא מַמְזֵר בִּקְתַל יְהֹזֶה גַּם

ורבומינו דרשו בו, (פנסדרין עג. פסמים כה:) הרי זה בא ללמד ונמלא למד וכוי: (62) כי כאשר יקום וגוי. לפי פטומו זהו משמעו, כי הנוסה היה ובחוקה עמד עליה, כהדה העומד על הבירו להרגו.

ממור, ללמד שפין ממור פלפ מסייבי כריפום, וק"ו מסייבי מימום ב"ד, שפין בעריום מימם ב"ד שפין בס כרם: - סראויה לאביו, והרי כבר מוזהר עליה משום עֶרְוַמ אַמִּי אָבִייְּ (ויקרא יח, יד), אלא לעבור על זו בשני לאיין, ולסמוך לה לא יבא (1) לא יקח. אין לו פס לקומין ואין קדושין מופמין פס (קידושין מו:): ולא יגלה כנף אביו. שומכת יפס של אפיו

वेरते यावर ायावत (यवः) ावेररा लारररः (2) פצוע דכה. שנפלעו או נדכאו בילים שלו (יבמות עס.): וכרות שפכה. שנכרת הגיד, ושוב אינו יוכה קילות זבע,

(3) לא יבא ממזר בקהל ה׳. למ ישל ישר ללית:

לְנֵוֹם בַּלְתַל יְתוֹוָת עַּד־עוֹלֶם: יְהְוָהְ נַּם דְּוֹר עַשִּׁירָי לאֹ־יָבָא [†] לְאֵרֵוֹבֹאָ מֹּמִוֹנָוּ וּמִוְאָׁבִּוֹ בֹּלֵעַבֹּ

מפּעוֹנות אָנוֹם וֹעַנוֹם לַטַלְבֶּנֵב: הֹבֶּוֹשׁ אַנוַ בֹּלַהָּם בּוֹ בֹּהַוָּנ בּגאַטַכָּם מִמָּגִנִים וֹאָמָּר מָּכָּר ء 🛪 نُحُو حَدُلُو بِحَوْرُهِ حَدُلُكُ

¥¤\$ إحازت \$< خِكُ هُلا لِنَظْمُمُ لَا مِحْدُدُكُ لا خِدْدُهُمْ لَا خِدَدُا هُدَا دَاعُمُكَ الْمُ ، هُم حَجْمُو تَوَلَّوْكُ يُعَزِّبُ هُمْ يَنْكَ حَجْمُو يَقُوْكَ بِنْ هُمْ ثِلَا ذِكَ بُو لَّذِي هُٰجُبِ يُبَاثِبَ هُٰذِينِكِ خِمُثِيمَ لَمُ هُٰجُهُ يُنْ هُٰزُبُكَ خُوَفَرُهُ مَا

למוד לעולם: (ס) ל קאַ שֹבְׁבֶּׁהְ הֵּלְמִּׁם וֹמְבַׁעִׂם בֹּלְ בְאַ שִּׁשְׁבָּה הִּלְמִּבוּוּ וֹמִבְעִיוּוּ

בְאַבְאַרָ:

אָלְיִאָּׁ יִבֹּאִ לְנִוֹם בֹּלִנִלְ טַּלְיִנֹאָּנִ יִנְבָּי לְנֵיוִן לְמִוּהַלְ

וֹנְאָמֹוֹשִׁ מֹכִּלְ גַּבָּר בָמִי

בְּלְמָא: せんじんね ドバ למומק לטילא בול אַנ בורא לא געפון עמונאַר ימוּאָבאַר

خْجُمُ مِينَكِ: מפטור אַרם דִּעַל מֹלְבׁ וֹנו כֹּלִמֹּם כַּב כֹמוָנ במפלכון ממגלום נואור ובמיא באורחא אַ בּלוֹבְעוֹנ הַכְ הַנַסִּל גַּבְאַ הָּבַתוּ וֹטַכִּוּן

בְּלְ יוֹמֶךְ לְמֶּלַם:

אָב, בּוֹּנֶב בַּוֹנֵלְאַ בַּאָּבֹהָנָב:

tďĽďX Lú: לונם אַמָּבוּנֹלְבַנּ לְנֵים בַּנָב לּנָנוֹ בִּנִינוֹלְבַנוּ לְנַנִוֹ בַּבֹּא

בבלב נטסטמר מכל מדעם מּלְאִיבׁיבֹ אָנֵי טִפּוּטִ מָּהְנִינִא מֹלְ בַּמֹּלִי

> assembly of the LORD for ever; shall none of them enter into the LORD; even to the tenth generation not enter into the assembly of the An Ammonite or a Moabite shall

> of Aram-naharaim, to curse thee. Balaam the son of Beor from Pethor and because they hired against thee when ye came forth out of Egypt; bread and with water in the way, because they met you not with

because the Lord thy God loved curse into a blessing unto thee, but the Lord thy God turned the would not hearken unto Balaam; Nevertheless the LORD thy God

9

their prosperity all thy days for ever. Thou shalt not seek their peace nor

wast a stranger in his land. abhor an Egyptian, because thou for he is thy brother; thou shalt not Thou shalt not abhor an Edomite,

of the LORD. them may enter into the assembly generation that are born unto The children of the third

thing. shalt keep thee from every evil against thine enemies, then thou When thou goest forth in camp

- (+) לא יבא עמוני. לה ישה ישרהלית:
- (a) על דבר. על העלה (ספרי רני) שיעלו אחלם להחמיאלם: בדרך. כשהייחם במירוף:
- (ד) לא חדרש שלמם. מכלל שנחמר עמף ישב בְּקַרְבָּף (פסוק יו), יכול אף וה כן, מלמוד לומר לה מדרוש שלומס (שס רנה):
- זכוריכס ליאור, מס מעס, שסיו לכס אכפניא בשעת הדחק. לפיכך: (8) לא חחעב אדמי. לגמרי, לע"פ שרלוי לך למענו שיגל נמרג לקרלמך: לא חחעב מצדי. מכל וכל, לע"פ שורקו
- מלרים שמבעום, ואלו שהחמיאום נחעבו: שההורגו הורגו בעולם הזה, והמחמיחו מוליחו מן העולם הזה ומן העולם הבא, לפיכך אדום שקדמם בחרב לא נחעב, וכן (9) בגים אשר יולדו להם דור שלישי וגרי. ושמר המומומ מומרין מיד, המלמדם, שהממעיה למדם קשה לו מן ההורגר,
- (10) כי חצא הר ונשמרח. שהשמן מקטרג לשעת הסכנה:

براد ترفيتون: אָל־מָחָוּיִץ לְמַּחֲנֶה לְאִירָאִ אָלִ־ לְמַשְׁרִיקָא לְאִי יִיעוֹל לְגֹּוֹ יי יהנה שהור מקבה ליבלה ויצא מקבי ליליא ויפוס למברא

प्राप्ति । וּכְבָא תַשְּׁמָשִׁ יָבְא אָלְ-הָוֹךְ וּכָּמִיעַל שִׁמְשָׁאַ יִיעּוֹל לְגוֹ וְנְהְנְיִה לְפְּנְוְתַבְמְּנִבְ וְבְתַוֹּא בַּמְּנִם וִיהֵי לְמִפְּנִי בַמִּמָּא נַסְהַי בְּמִּנִּא

וְנְצָאהַ שָּׁמָּה חָוּץ: וֹגְ שִׁנְיֵנֹע לְנְּ מִעִוּא לַמִּעֹנִע נֹאָנַר מִעוּפּן יִנִי לְנַ מִבְּרָא

جِשْدِمَةِ הَוּץ וְחָפַרְמָּה בְּה جָּמִמְּבָּוּ בְּבָרָא וְחַחָפֹּר בּה ازئيد مَبَرِّد جَكِ عِلَا هِذِ يُحَيِّرُكُ الْمَرْبِ الْمَجْمُة مِنْدَ، خِكَ عَرْ يَنْكُ الْمَيْدِ

: طَلْقُلَا يُعْدُ لِيُوْدُنُ فَيْدُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْخُمْلُ الْ

בְּבֶר וְמֵּב מִאַּ<u>חַ</u>בְּירִי: (ס) לצוה ולאור לב מנוני Mich Geir rain andre א בּבוֹנוֹב מִוֹנוֹב לִנוֹגּוּלִבְ וֹלִנוֹנוּ جر بِمزِم هِرَيْرِهِ مِنِمِوَدِاءً ا

هُمُد نَافُمُ لِمُ يَكُمُكُ مِنْ مُنْ اللَّهُ عَلَيْكُ مِنْ اللَّهُ عَلَيْكُ اللَّهُ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّاللَّا الللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللّ ⁹¹ לא־תַּסְנִּיר עָלְּיִ אָלִרְאָּרְנְיִוּ לְאִ תִּמְסַר עָּבָר עַּמְיִּמִין לְיֵּר

בַּמָּוִר לְוִ לְאִ טַוִּלֶנּוּ: (ס) ממל ישב בקרקה במקלום

i為L%<< וֹמְבֹאָץ וֹלְאַ וֹנִוֹנִי בֿנֵתְ מִבֹּנוֹ, לַנְּבָר מֹבֵּר וֹלָא וַפַּר נוּבָבָא

خْدِينَانُكُ خُلِهِ هِنِم هَمْد كِهِ هُدَّانُكَ خُلَا يُحَدِّهُ نُكِّالُكُ خُدِّةً فَيَالِيهُ خُدِّةً فَيَالًا

לְמָּהְנִינִא נִיפּוָל שַּׁמָּן לְבָּבֹא:

الثلاد الأحقارية مُعَلِّمُ اللهِ اللهُ الل

מיטריה מקאישבא ולא ושטוו לב מבובט פטלם ילממסר שָּׂנֹאַב 常文立上 شجرنزيرت

בוניה: בבוניה דִישְׁמִיזַב לְנָמָדְ מִן

בְּדִיִשְׁבַ לֵיהַ לָאַ תּוֹנִינֵיה:

מֹבּנוֹ וֹמִּבֹאֵלְ אִטֹּא אֹמֹא: מבונים לא ההי אהקא מבנה ישראל

> he shall not come within the camp. shall he go abroad out of the camp, which chanceth him by night, then that is not clean by reason of that If there be among you any man,

he may come within the camp. in water; and when the sun is down, cometh on, he shall bathe himself But it shall be, when evening

forth abroad. the camp, whither thou shalt go Thou shalt have a place also without

cometh from thee. turn back and cover that which thou shalt dig therewith, and shalt when thou sittest down abroad, among thy weapons; and it shall be, And thou shalt have a paddle

away from thee. unseemly thing in thee, and turn camp be holy; that He see no before thee; therefore shall thy thee, and to give up thine enemies the midst of thy camp, to deliver For the Lord thy God walketh in

from his master unto thee; master a bondman that is escaped Thou shalt not deliver unto his

91

٤٦

71

π

not wrong him. where it liketh him best; thou shalt shall choose within one of thy gates, midst of thee, in the place which he he shall dwell with thee, in the

Israel. there be a sodomite of the sons of daughters of Israel, neither shall There shall be no harlot of the

מלום לא מעשה, ואמור להכנם למחנה לויה וכל שכן למחנה שכינה (פסחים מח.): (II) מקרה לילה. דינר סכמונ נסווס: ייצא אל מהוץ למחנה. זו מלומ עשס: לא יבא אל הוך המהנה. זו

(בו) והיה לפנוח ערב. ממוך להערב שמשו ימבול, שהינו מהור בלה הערב השמש:

(EI) ויד חהיה לך. כמרגומו, כמו פֿישׁ עַל יָדוֹ (במדבר ב, יו): מחוץ למחנה. מון לעק:

(11) על אזנך. לבד משחר כלי חשמישך: אזנך. כמו כלי זיינך:

(פו) ולא יראה בך. מקנ"ס, ערומ דנר:

(16) לא חסגיר עבד. כמרגומו. דבר אמר, אפילו עבד כנעני של ישראל שברם ממולה לארץ לארץ ישראל (גימין מה.):

נִם־שְׁנֵיהֶם: (ס) ثَيَّاد قَ، لِالْمُكُلِّ يُلِبِّكِ كُمْ لِلَّهَ هُمْ لِمَا خُرْدُ فِيَدِ هُدَا لِمُولِيَا כאַ טַבִּיאַ אָטַבָּן וּוֹלָע וּמְעַוֹיר לָא תַמִּיל אָנַר זָנִיתָא וְחוּלְפַּן

ري نَهْرَك ذِيهُ بِرَكَ ثُهُكَ قُولًا ذِيهُ ثِلَاقًا ذِيهُ بِينَاكُ لِحَدِيدِ فَمَلَّا

:<u>#</u>L: וֹמָשׁ אָבֹּע זְּמִשׁׁ כֹּע בַּבֹר אַמָּר בכנט גַּבוּב בבנט כַּע מִבַּגִם

くにゆばれ: (0) بَهْدٍ١٨ هِنْ ١ هُوَ ١ جُعَالُوا ١ مَرْ هَادُمُ الْعَوْ مُرْدَرُ ذَا وَالْ אֱלֹהֶיף בְּכֹל משְׁלַח יֶבֶׁף עַלֹּך יִי אֱלָהָף בְּכֹל אוֹשְׁטוּה יָדָף <u> ۲۴۵۲٬</u>

וְתְיֶה בְּךָ חֵמְא: نلَّلُ هُوَ نُعِيَّا يُخْرِيْكِ طَمْفِكَ مُنْجُم نَنْجُمُونِ لِدُ يُخْرِيكِ مَوْك ַ (אֵ שֹׁאַבוֹר לְהַּלְמִׁוִ בֹּי בֹּרָהְ לָאִ שֹׁאַבוֹר לְהַּלְמִוּיםֹיִר אָבִי خيانايد ژيدر جيداند څجيناه څد، ننده اند گله ۱۰ هجناه

י וֹבֶׁי מַחְדַּלַ לְּנְדְּרַ לְאֲ יִהְנֶת בְּךָ נַאָּבִי הַחְמָנַע מִלְמִבַּר לָא יָהִי

<u> Ц</u>ф**х**:

رْلَحُكِ يَجْشِد يَحُلُـكَ فَعْرِكَ: (٥) בּאַשֶּׁר נְדַרְהָּ לִיהֹוָה אֱלֹהֶיף פִּמְא דִּנְדַרְהָּא ְבֵּדֶם יִיְ אֶלְהָף מוצא שְפְּקוּיך הִשְּׁמְיר וְעִישְׁים אַפְּקוּת שִּבְּּקוּת הַפְּנִקוּך הַשְּׁבָּרוּ

בֶּלְיָהָ לְאֵ מִמֵּוֹ: (ס) ילמנד לא המו: لَمُرْدُلُ خَرْفُهُكُ هُٰكُمُكُ لَكُمْ لِيَادِيمِ مُرْفِيا خِرْفُهُكَ هُكُمْكِ פּג עַבאַ בַּבֶּבֶם בַמְּב וֹאַכֹּלְטֵּ אָב, עִיּטִעָּר בִּבְרָמָא בַּעַבְּרָהַ

گلٰت ۱٫۱ گذیك هل مَكررا:

خُرْهَا يُخْتُخُكِ يُسَالِّكَ حُمْ ثَابَتِد، خَيْدِم يَدَخُلُخَاكِ נְלְאָּטְׁוָעַ לָאָ לְבָרַ הַּמְּמָתוּ שָּׁנַבֵּי וּלְאָּטִוּנִי

בְּךְ חוֹבְא:

לַבְבְּטָא בַּמִלְגִלְטָא בָּפּוּמָּב:

abomination unto the Lord thy any vow; for even both these are an the house of the Lord thy God for harlot, or the price of a dog, into Thou shalt not bring the hire of a

thing that is lent upon interest. interest of victuals, interest of any to thy brother: interest of money, Thou shalt not lend upon interest

thou goest in to possess it. hand unto, in the land whither thee in all that thou puttest thy that the Lord thy God may bless thou shalt not lend upon interest; upon interest; but unto thy brother Unto a foreigner thou mayest lend

and it will be sin in thee. God will surely require it of thee; De slack to pay it; for the Lord thy the Lord thy God, thou shalt not When thou shalt vow a vow unto

shall be no sin in thee. But if thou shalt forbear to vow, it

mouth. which thou hast promised with thy unto the Lord thy God, even that according as thou hast vowed freely thou shalt observe and do; That which is gone out of thy lips

77

٤٦

77

thou shalt not put any in thy vessel. enough at thine own pleasure; but mayest eat grapes until thou have neighbour's vineyard, then thou When thou comest into thy

מממא אמא, שאף הוא נעשה קדֵשׁ על ידה, שכל בעילומיו בעילום זנום, שאין קדושין חופסין לו בה: בס, שסרי סוקשו לחמור, שנאמר שְׁבוּ לְבֶּס פֹּס עַס סַמַמוֹר (בראשית כב, ס), עס סדומס לחמור. ולא יסב גברא מבני ישראל ואינקלום מרגם לא מהא אממא מבנם ישראל לגבר עבדא, שאף זו מופקרם לבעילם זנום היא, מאחר שאין קדושין מופשין לו (13) לא חחיה קדשה. מופקרם, מקודשם ומוומנם לונום: ולא יהיה קדש. מוומן למשכג וכור (פוסדרין נד:),

(בבא קמא סה:), כגון חמים ועשאן סלה: (19) אחנן זונה. נמן לס עלס באמנים פעול לסקרבס: ומחיר כלב. סמליף שם בכלב: גם שניהם. לרבות שנייסם

(ויקרא כה, לו מפרי רמב): (20) א רשיך. מוסרס ללוס שלמ ימן רבימ למלוס (בבא מליעה עס:), ואח"כ אוסרס למלוס, אָם פַּמְפָּךְ לֹהׁ מִמַּן לוֹ בְּנָשֶׁךְ

(של) לא האחר לשלמו. שלשה רגלים, ולמדוהו רבומינו מן המקרה (רהש השנה ד:): (IS) לנכרי חשיך. ולה להחיך (בנה מליעה ע:), להו הבה מכלל עשה, עשה, לעבור עליו בשני להיין ועשה:

(24) מוצא שפחיך השמור. לימן עשה על לה מעשה (שם ו.):

مُخْرِجُه حُنْيُكَ أِسُامِينَ فِي مَذِيكَ أَنْهُ مِنْ اللَّهِ مُعْرَدًا حَنِيا يَصَوْحُهِ בּׁ, טַבאָ בֹּלַמָּט בַמָּב וֹלַמַּבּטַ

לא טַבוים עַל קטָמָא דְּחַבְּרֶדְ: אָב, טַטַּוּר בַּלַמְטָא בַּטַבָּבַב

standing corn. sickle unto thy neighbour's hand; but thou shalt not move a thou mayest pluck ears with thy neighbour's standing corn, then When thou comest into thy

מָל קַמָּת רֵמֶּף: (a)

לַנִי סַפַּר בְּרִיהָת וְנְתַּן בְּיָּדְתִּי מָּאֵא בַּה עַ עָּרְרָיִ וְלְתַבּ AIXX אָם לְאָ עַמְּבָּא עֵוֹן בְּמֵּינְוּוּ כִּיר וִיהֵי אָם לָאַ תַּשְּׁכֵּח רַחַמִּין בּּוֹבְיפַׁט אָנְשָׁ אַמְּשׁׁב יּבְעָּלְצִי וְבִינֶים אָבוּ יִפַּב יָּבָר אָשִּׁיבָא וִיבְעָּלְנִי

☆☆☆ ※☆ : י וְיִצְאָר מְבֵּיתְוֹ וְחַלְבֶּר וְהַיְּתְּר וְהַפּוֹס מְבֵּיתִיה וּהְחָר וּהְתִּר

וְאַלְטְוֹע מִבּּיִנְיִי:

4.8.4.1 بالإنه بالأياد المرابعة المراب וְאָבְוֹוִע מִבּועוֹן אָּוִ כֹּוּ וֹמִוּעִ י לַנִי סֹפֹּר כִּרִינִית וֹלִנַוֹ בַּיִּדְנִי יַ ישְׁנֵאָה הָאַיִשׁ הָאַחַרוֹן וְלְתַּב

پرخ بنه خه دیرا خه دیرات: (a) תַחַטִּיאַ אָת־הָאָרֶץ אֲשֶׁרֹ יָהֹוָה בִּי־תּוֹעַבְת הָוֹא לְפְּנֵי יְהֹוֹהְ וְלָאׁ رِّ الْمُغَمِّدِ عَلَيْدٍ غَمُّدِ يَقَرِّعُد שֶׁלְּחָה לְשֵּׁוּב לְקַחְמְּה לְהְיָּנְת קַּדְּמְצְּׁה ﴿× ـ ١٠﴿ حَمْدُكِ لَا لَالِهِ هِا لَا هُمُلالًا عُمُلالًا

المُنْ الْمُنْ שָׁלָּה אָבָׁר וְשָׁמָּר אָב אָשְׁכָּוֹי ממי נצא בּאַלָא וֹלאָ-וֹמָּלָע מֹלִינ בְּרִימָּח אִישׁ אַשְּׁה חֲדְשְׁה לְא אָרֵי יִפַּב וְּבָר אָהְּהָא חֲדַהָּא

בא לעדור ולקשקש, אינו אוכל (שם פמ:):

פשורין וימין בידה ויפטרנה ÄĽ، XWCH CH

خند څلال:

בידה וופטרנה מביתיה או ווכמוב לה גט פטורון וומין KIÇŢ X

ÄĻĢţX: אַנְעָּרְ יֵּיִיִ אֶּלְעָרְ יָהִיבּ לְּרְּ יוא פוב וו ולא החווב ות בַּער דְאַסְהָאַבַת אָבי מָרַהַקָּאַ למפבר למני, ביה לאמי FGULL حرب لبهد

אָהָהֵיה דְּנָסֵיב: לְבָּוֹנִינִי מֻּעַׂא עַבָּׁרָא וּוּעַבִּי וֹעַ לא ופול בהולא ולא ועבר

> sendeth her out of his house, and giveth it in her hand, and writeth her a bill of divorcement, unseemly thing in her, that he eyes, because he hath found some pass, if she find no favour in his marrieth her, then it cometh to When a man taketh a wife, and

ΛIXX

man's wife, and goeth and decometh another and she departeth out of his house,

who took her to be his wife; house; or if the latter husband die, hand, and sendeth her out of his divorcement, and giveth it in her and writeth her a bill of and the latter husband hateth her,

God giveth thee for an inheritance. land to sin, which the Lord thy Lord; and thou shalt not cause the that is abomination before the his wife, after that she is defiled; for away, may not take her again to be her former husband, who sent her

wife whom he hath taken. house one year, and shall cheer his business; he shall be free for his shall he be charged with any shall not go out in the host, neither When a man taketh a new wife, he

(שס): - ואל בליך לא חחן. מכאן שלא דברה מורה אלא בשעת הבליר, בומן שאתה נותן לכליו של בעל הבית (שס), אבל אם (as) כי חבא בכרם רעך. נפועל סכמוב מדנר (נגל מליעל פו:): כנפשך. כמס שמרלס: שבעך. ולא לכילס גמס

(32) בי חבא בקמח דעך. אף זו זפועל הכתוב מדבר (נ"מ פו:):

- (1) כי מצא בה ערות דבר. מלוס עליי לגרשס, שלא ממלא מן צעיייי (ק"א מלוס שלא ממלא מן צעיייי):
- (ב) לאיש אחר. אין זם בן זוגו של כאשון, סוא סוליא כשעם ממוך בימו, וזס סכניסס (גימין ל:):
- (3) ושנאה האיש האחרון. סכמוב מבשכו שמופו לשנפומס, ופס לפו, קוברמו, שנפמר פו כי ימום:
- (+) אחרי אשר הממאה. לרנות קועס שנקתרס (ינמות ימ:):

701

הוא ה<u>ב</u>ל: (ס) ° לְאֵּוֹעַׁלָלְ עַעַוֹּם וֹנִגְכָּב כֹּוּנִיפָּׁהָ

بَالُمْ مَظِلَظُكِ: (م) ימְכְרֶוֹ ומֵתֹ הַנַּנָב הַהוֹא וּבְעַרְתָּ וְבִינִ*ׁ*מֹּמֶרַ_בָּוֹ こなしなり

אווטם טַהְּמָרוּ לַהַּהְוִני: אָשׁׁכְּם עַכְּעַׁוֹגִם עַלְנִיּם כַּאָּמָג יִשְׁכֵּוִן בַּעַׁנִּיּא כְּנִיֹאָ, בַּמָא ، מֹאָב וֹלַמְּמִוּנִי פֿכִל ֻאַּמָּב וּוְרָוּ לַטַבּא וּלַמָמֶבַב פֿכָל דְּיַבְּפוּן ـ نِشَمُرُد حَٰرُرُم لِيَجُنَّمُ لِا كِشْرُد مُصْلَاد خَٰمُحُنِّهِ صُرْبِهِ خُرْمَهِ

בְּצֵאְטִבֶּם מִמְּגִּבְוֹנִם: (סִ) זְכְוֹר אָת אֲשֶׁר־פְּשֶׁׁה יְהְוָה הֵוִי דְּכִיר יָת דַּעַבַר יִיְ אֶלְהָדְּ

בַּבְּתַוֹּ: לאַ עָבָּאַ אָלְבַבּוּעוֹן לַמְּלָת מִנַּמִם לָאִ עִוּמוּלְ לְבָּוּעוּעִי

העברט הקועיבה:

בְּעָבַמְנ: יי וֹאִם אַנְהָ מֹלֵּג עַנָּא לַאָ עַהָּכֹּר וֹאִם יִּנְבַר מִסְבָּגוֹ עַנָּא לָאִ

> מְזוֹן לְכָל נְפַּשׁ: וֹבַבְבִישׁ אָבוּ, בַּבוּוָן מִשְׁמָּבוּ.ב לא שפר משכונא דחנא

ά₹ιἐĿ: עבוא וטפלי עביד דָרִישׁ ביה ויובְנְנִיה וְיִהְקְטְטִילִיםִיל בּנִבְּא מֹאֲשׁנִינִי מִבָּנִי וֹמִּנְאֵלְ וֹנִשַּׁנִּר כּי־וִּמְּצֵא אִישׁ גּנֶב נֶפָשׁ מֵאָחְיוֹ אָרֵי וִשְּׁחְּכִּח גָּבָר נְנִיב נַפְשָׁא

בפּפגבטוון טַּמְבוּן לַמָּגָּבַר:

ದದಭ್ಗೆ ಓದ: בּבננ למננם באונטא במפּפַנוּן

לְמַסַב מָהֶּכּוָנִיה: בּירַתַשָּׁה בְּרֵיְעַהְּיִ מִשְּׁאָת מְאָיִּמְה אָרֵי הָרָשְׁי בְּתַבְּרֶרְ רְשׁיִּת

בו יוציא אֵלֶיף אָת־ רָשׁׁי בֵיה יִפִּיק לֶּדְּ יָת מִשְׁכּוֹנָא בּחִייץ חַעַּמְד וְהַאָּישׁ אֲשֶׁר אַחָּה בְּבָרָא חָקים וְנִיּבָרָא רְּאַהָּ

taketh a man's life to pledge. upper millstone to pledge; for he No man shall take the mill or the

evil from the midst of thee. shall die; so shalt thou put away the slave, and sell him; then that thief Israel, and he deal with him as a his brethren of the children of If a man be found stealing any of

observe to do. commanded them, so ye shall Levites shall teach you, as I according to all that the priests the that thou observe diligently, and do Take heed in the plague of leprosy,

ye came forth out of Egypt. God did unto Miriam, by the way as Remember what the Lord thy

fetch his pledge. thou shalt not go into his house to neighbour any manner of loan, When thou dost lend thy

unto thee. bring forth the pledge without man to whom thou dost lend shall Thou shalt stand without, and the

not sleep with his pledge; And if he be a poor man, thou shalt

71

זה מרגום של וְשָׁמַּח חֹלח של וְשָׁמַח: יהיה. לרצום אם כרמו: - ושמה. ישמה אם אשמו, ומרגומו וַיַּמָּדֵי יָם אַמָּמַב, וסממרגט וַיַּמָדֵּי עס אתמיט, עועס הוא, שלא בשביל בימו, אם בנה בים ומנכו, ואם נעע כרם ומללו, אינו זו מבימו בשביל לרכי המלחמה: – לביחו. זה בימו (ספרי שם): ולא מנכו, או אכם אשה ולא לקחה, מספיקין מים ומוון ומחקנין את הדרכים (ספרי רעא סומה מד.): יהיה לביחו. אף לכל דבר. סוא נורך הלצא, לא לספק מים ומזון ולא למקן דרכים, אצל החוזרים מעורכי המלחמה ע"פ כהן, כגון בנה ביח (a) אשה חדשה. שסיא מדשה לו, ואפילו אלמנה, פרע לממויר גרושמו (קועה מד.): ולא יעבור עליו. דנר הלגא:

(6) לא יחבול. אם בא למשכנו על מובו בב"ד, לא ימשכננו בדברים שעושים בק אוכל נפש (בבא מליעה קיג:): רחים.

(∀) בי ימצא. נעדיס (מפרי רעג) וסמרמס, וכן כל ימלמ שבמורס: והחעמר בו. מינו מיינ עד שישממש נו: הים המממונה: ורכב. הים העליונה:

(8) השמר בנגע הצרעה. שלא ממלוש מימני מומאס ולא מקון את סבסרת (מכות כב.): ככל אשר יורו אחבם. אס

(9) זכור את אשר עשה הי אלהיך למרים. אם באם לסוסר שלא מלקס בלרעם, אל מספר לשון סרע, זכור סעשוי למריס לסקגיר, אם להחליט, אם לטהר:

שדברה באחיה ולקחה בנגעים (ספרי רעה):

(10) כי חשה ברעך. ממונ נמנירך: משאח מאומה. מונ של כלוס:

(בו) לא השכב בעבטו. לא משכנ וענומו אללך:

إِمَالِم يُطَيِّرُهِ: (مَ) بظلكك بكاء بفكث لا لمنظب خفت خفورتي برخلخك نخك فتر ַ בְּבַוּא עַמְּמָתְ וֹמָבֹר בַּמָּלְמָטִוּ בַּמִּנּגַך הַשָּׁבְ שַּׁמְּיב לָוֹ אֶת־הַעָּבוֹשׁ אָהָבָא הָּהִיב לֵיה יָה מִשְּׁכּוֹנָא

זכן בום "ן אָלִבוֹב: ؆ۻ؆

جَمُدُدُ لِهِ: مَعْشِرِكَ هُرَ مُوْلِكُ عُمُرِد خَعَلَمُكَ يَمْضُوِّرُهُمْ مُعْشِكً هِرَ مُوْبِرِكًا באַ עַהַהָּהֶע הַּכוּר הַנָּי וֹאַבְיוֹן באַ עַהַהָּוּע אַנִירָאַ הַנָּיִאַ

يحقدهد خظرئك:

ロログン: (0) יקָרֶא עַלֶּיף אָל־יְהְנְה וְהָיָה בְּהָּ וִלְא יִקָּרִי עַלְּרְּ אֵלִי יְהְנָה וְיָנִיתִי בְּרְּ חוֹבָא: נְאֵלֶיו הָוּא נִשָּׁא אָת־נַפְּשָׁוּ וְלְאַ־ הוּא וְלִיה הוּא מָסַר יָה נַפְשָׁיה ַ הַ מְּבְוּנוּ עַוּשָּׁמָהְהַ כַּנּ מְנִוּן עָנָאַ עַנִּתוּבְ הַּבְוַעִוּ הָּמָהָא אָבוּ הַּנִּוֹאַ בְּיוֹמוֹ תְּהָן שְּׁכְרוֹ וֶלְאִ חָבַוֹּא בִּיוֹמֵיה הָחָין אַנְרִיה וְלָא

אָרשׁ בְּחָשְׁאַר יוּמְתוּ: (ס) ובלנים לא־יומתו על־אָבות ובנין לא ימותון על פום אַבְּקוֹ לא ... שליו אַבוּע מַלְבּלְיִם לִא יִמִּינִיוּ אַבּבִּעוֹ מַלְ פּוָם בּּנִינוֹ

אָלָשׁ בְּחובֵיה יְמוּתוּן:

עהבל בגר אַלְמָנָה: י לַאָ עַמְּע מִמְּפֹּס זָּר יָהְוֹם וֹלָאַ לָא עַבְּלִי דִּין וּיִּיִר יִיַם וֹלָאַ

שַּׁפַּר מָאָבוּוֹא בַּסִוּט אַבְמַלָא:

<u> הַבְּר</u> הַזֶּה: (ס) בֿן אַנְבֶּי מְצֵּוְהְ לַתְּמְוֹתְ אָתִר מְתַּפְּוֹ עַלְּהְ מְפְּבֵּיִר לְּךְּ * رِبَعِهِ إِنْ يَعْدُلُ اللَّهُ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ الل

נוֹכֹבׁשִׁ כַּג מְּבָב בַּנְיִעַ בַּמִּגִּבְנִם וִטַּבַכַר אָב, הַבָּבָּא בַיִּנִיטָּא

לְמִמְבַּר וָת פַּטִּוֹמָא טַבַּין:

Говр thy God. righteousness unto thee before the and bless thee; and it shall be that he may sleep in his garment, pledge when the sun goeth down, thou shalt surely restore to him the

within thy gates. thy strangers that are in thy land whether he be of thy brethren, or of servant that is poor and needy, Thou shalt not oppress a hired

Þτ

be sin in thee. against thee unto the Lord and it setteth his heart upon it: lest he cry down upon it; for he is poor, and his hire, neither shall the sun go In the same day thou shalt give him

Thou shalt not pervert the justice death for his own sin. fathers; every man shall be put to the children be put to death for the death for the children, neither shall The fathers shall not be put to

raiment to pledge. fatherless; nor take the widow's due to the stranger, or to the

to do this thing. thence; therefore I command thee Lord thy God redeemed thee wast a bondman in Egypt, and the But thou shalt remember that thou

לו (שמוח כב, כם), כל סיום חשיבנו לו, וכבא השמש חקחנו (בבא מליעא קיד:): וברכך. ואס אינו מברכך, מכל מקום ולך (13) כבוא השמש. אס כמות לילה הוא, ואס כמות יוס החיירהו צבקר, וכצר כתוצ צואלה המשפעים עַד צֹּח הַשֶּׁמֶשׁ מָשִׁיבֶּנּוּ

סטשיר כבר סיוסר לא מַעַשׁק אָם רֵעַדְּ (ויקרא ימ, יג): אבירן. סחאב לכל דבר (ויקרא רבה לד, ו): עגרך. זה גר לדק: (14) א חששוק שביר. והלא כבר כמוב, אלא לעבור על האביון בשני לאיון, לא חששוק שכיר שהוא עני ואביון, ועל מסים לדקם:

(ai) ואליו הוא נושא אח נפשו. אל סשכר סוס סוא נושא אח נפעו (מוח, עלס בכבש ונחלס באילן (בבא מליעה קיב.): בשעריך. זסגר מושב סמוכל נבילומ: אשר בארצך. לרבומ שכר בסמס וכליס:

בעון אביו, וסקענים ממים בעון אבומם בידי שמים: (16) לא יונוחו אבוח על בנים. עדום בניס, ואס מאמר בעון בניס, כבר נאמר איש בחעאו יומחו, אבל מי שאינו איש, ממ והיה בך חשא. מכל מקוס, אלא שממהרין ליפרע ע"י הקורא (ספרי רעע):

לפי שנקל להעות משפע עני יותר משל עשיר, לכך הזהיר ושנה עליו: ולא תחבול. שלה צשעת הלואה: (קו) לא חשה משפש גר יחום. ועל סעשיר כבר הווסר, לה ממה משפע (לעיל מו, ימ), ושנה בעני לעבור עליו בשני להיץ,

(18) וזכרת. על מנת כן פדימיך, לשמור מוקותי לפילו יש מסרון כים בדבר:

لْجُهَجْمُرُكُ لَا يُكِدُكُ خُرُهُمْ لَكُدُكُ لِي جُرِيْكُم بِجُهَلِمَجْمُهُ يُدَا خُ

אַטַבְיִיף לַגַּּה לַיָּהָה וְלָאַלְמָנָה בְּהָּרָה בּי עַשְׁבָּתְ זְיִעִּבְּ לָאָ עַבּאָר אָבִי עַשְׁבִּוּת זִיעָדְ לָאִ עָבּגִי

هَلَاثُنَكَ ذِيْنَا ذِيْفِيتَ لَأُمْخِيْفُتُكَ نَهُدُرِدٍ خُنْدُكَ ذِيْنِهُ خِيْنَمُهُ ַבּׁג טֹבְאָר בַּוֹבְמִּבְּ לְאָ טֹמּוִלְץ אָבוּג טַפַּמוּנִ**ּ בּּוֹמִבּ ל**ָא

לְעְּשׁוֹתְ אֶתְ־תַּדְּבֶּרְ תַּזֶּה: (סֹ) מגלנם מגבל אולו מגווב וֹזֹכּוֹטׁ כֹּוַמֹּבֵׁע עַוֹּעִם בֹּאַנֹּגוֹ

בייוֹהָנֶת רִיב אָלֹמָום אָבוּ ڐ؞ٳ

אָניַ_נִיבְהַאָּמ: וֹטֹבֹּגַיִּלוּ אָנוַ וַצַּּגַּיִל וֹטֹבַאָּנתוּ $_{\Lambda XX}$ زرز $\dot{\phi}$ د $\dot{\phi}$ ر

בור בשְׁמְּנִי בְּמִפְבּוּ: וְנִיפִּילָוְ נַמְפַּמְ וְנִיכַּנִיוּ לְפַּנְּוּוּ וְהְיָהְ אִם בָּן הַכִּוֹת הָרְשָׁעִ וִיהֵי אִם פַּר חַיֶּיב לִאַלְקָאָה

> לַנִּגֶּר לַנְּעֹנִם לָא טַעוּב לָמִפָּבֵינִי לְנִּיּוָרַא לא נטטנה. בְשְּׁבֶוּ אֵבֵי מִחָצִיּר חֲצְּדֶרְ בְּחַקְלֶרְּ

ילאֹבתֹלטֿא וֹבוּ:

بِלِאۡلۡמַלְשֹׁא יִבוּי:

מפפגע בוב בממבע נע פטלמא באַבהא במהבום הכן כו אָנֹא וֹטֹבְכֹּב אָבוּ הַבְּבַּא בַוֹנִטַא

נְתְ זַכְּאָה וִיחַיִּיבוּן יָת ובי דין בין גובריא

bless thee in all the work of thy widow; that the Lord thy God may for the fatherless, and for the fetch it; it shall be for the stranger, the field, thou shalt not go back to thy field, and hast forgot a sheaf in When thou reapest thy harvest in

.wobiw for the fatherless, and for the again; it shall be for the stranger, thou shalt not go over the boughs When thou beatest thine olive-tree,

the widow. stranger, for the fatherless, and for it after thee; it shall be for the thy vineyard, thou shalt not glean When thou gatherest the grapes of

to do this thing. Egypt; therefore I command thee thou wast a bondman in the land of And thou shalt remember that

and condemning the wicked, them, by justifying the righteous, judgment, and the judges judge men, and they come unto If there be a controversy between

 ΛXX

number. to the measure of his wickedness, by be beaten before his face, according shall cause him to lie down, and to deserve to be beaten, that the judge then it shall be, if the wicked man

ומלאם עני ונמפרנס בה, הרי הוא ממברך עליה (ספרי רפג): שלינו בבל משוב: - למען יברכך. ואע"פ שבאם לידו שלא במחכרין, ק"ו לעושה במחכרין, אמור מעחה, נפלה שלע מידו שכחם קמס, ששכח מקלחס מלקלור: - לא חשוב לקחחו. מכאן אמכו, (שס פ"ו מ"ד) שלאחריו שכחס, שלפניו אינו שכחס, (פו) ושכחת עומר. ולה גדיש, מכהן המרו (פהה פ"ו מ"ו), עומר שיש בי קהמים ושכחו, הינו שכחה. לרצות

(02) לא חפאר. לא ממול מפארמו ממנו (מולין קלא:), מכאן שמנימין פאס לאילן: אחריך. זו שכמס (שס):

סמלויות בשדרה ויורדות: ההל לבעל הביח (פאה פ"ו מ"ד). וראימי בגמרא ירושלמיח (פאה פ"ו ה"ג), איזו היא כחף, פסיגין זה על גב זה, נמף, אלר (22) - לא חעודל. אם מלאת בו עוללות לא מקמנה. ואיוו היא עוללות, כל שאין לה לא כמף ולא נעף, יש לה אחד מהם, הרי

((((((,(:): סכות סרשע, פעמיס לוקס פעמיס אינו לוקס, ומי סוא סלוקס, למוד מן סענין, לא תחסוס שור בדישו, לאו שלא נתק לעשס סלדיק, סוי אומר זו מריבה (ספרי רפו): והרשיעו אח הרשע. יכול כל המסחייבין בדין לוקין, מלמוד לומר וסיה אם בן (I) בי יהיה ריב. מופס לסיום נגשיס אל המשפט, אמור מעחה, אין שלוס יולא מחוך מריבה, מי גרס ללוט לפרוש מן

ئظڑں אטוב להגוב: לְחַבּתְּוֹ עַל־אֵבֶּוֹר עַבְּּה רַבְּה דִלְמָא יוֹסִיף לְאַלְקִיוֹתִיה עַל אַרְבְּעָים יַבֶּנוּ לְאִ יִסָיף פָּן־יֹלִיף

לא־תַּחְסְם שִׁיִר בְּדִישִׂי: (ס)

マスタット ごはない: יְבְּמָה יְבָא שְּלֶיהְ וּלְקַהָה לָוֹ לְגָּבַר אָחָרָן יְבְמַה יִיעוֹל שְּׁלַה אַמֶּט בַּנִּמָּט בּנִינִיגִּע לְאָּיִמְ זְּנִ לְאֵ טִבּי אָטַּט מְנָטָנָא לְבָּנָא י מַבֶּב נְבֵּן אֵין־לֹוֹ לְאִיהַהְיָה הַר שִּנְּהוֹן וּבָר לֵיה לֵיה

הְּמִוֹ מִוֹהְבֹּאֵב: עַל־שָׁם אָהְיוּ הַמֵּּת וְלְאִ־יִמְּהָה עַל שְׁמָא בַּאַהוּהִי מוֹהְנָא וְלָא וְהְיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר הַלְּד יְלוּם וִיהָי בּוּכְרָא דִּהְלִיד יִקּיָם

בּוֹמִּבֹאָג לַאָּ אַבְּרַ וַבּּמִי: מֹאָן וֹבֹמָו לְטַׁלְוֹם לְאָטוֹו הָם تهَمْدُت عُدِينَاكِرُتِ لَمُّمْدُتِ

देवमद्याः אֹלְוֹו וֹמֹּעֹר וֹאִמְר לְאִ שֹׁפֹֹּאֹטִׁוּ וֹנִמַּבְלָוּן הֹמִּוֹרַ וֹנִלַּנִם וֹנִתִּר اظلهد خيد نظتر منكب المخلد الظديا حيد فد طلقيد

> خيرية: אַבָּוּן מִּטַא וַבּּא וֹנִיבַל אָּטוּוּ אַבְבְּעִין יַלְמֵינִיה לָא יוֹסִיף

לא היהוד

إزوجة كرب كبيد إنجنوني: בֶּרֹיַשֶׁבֹוּ אַחִוֹם יַחִדְּׁוּ וּמֶת אַחַד אֲבֵי יִחְבוּן אַחִין כַּחָדָא וִימוּת

יִהְמְהַי שְׁמֵיה מִישְּׁרָאֵל:

אַבא לְיַבְּמוּהִי: לאַעוּנוּ הָּמֹא בּוֹהָנִאָּכ לאַ נטומר לא אבי זבטי לאַלמא לְטְׁבַתְּ בֵּיתְ דִּינְאְ לְלֵבֶם סְבַּיָּא נאם לא נהפל האיש לקחה נאם לא נצבי מיברא למפר

לא רעינא למסבה:

should be dishonoured before thine with many stripes, then thy brother exceed, and beat him above these shall not exceed; lest, if he should Forty stripes he may give him, he

he treadeth out the corn. Thou shalt not muzzle the ox when

And it shall be, that the first-born husband's brother unto her. wife, and perform the duty of a in unto her, and take her to him to kin; her husband's brother shall go married abroad unto one not of his wife of the dead shall not be of them die, and have no child, the If brethren dwell together, and one

that his name be not blotted out of name of his brother that is dead, that she beareth shall succeed in the

brother unto me.' not perform the duty of a husband's brother a name in Israel; he will brother refuseth to raise up unto his elders, and say: 'My husband's wife shall go up to the gate unto the brother's wife, then his brother's And if the man like not to take his

stand, and say: 'I like not to take him, and speak unto him; and if he Then the elders of his city shall call

(3) לא יוסיף. מכאן אוסרס למכס אם מבירו (סנסדרין פס.): ונקלה אחיך. כל סיוס קוראו רשע, ומשלקס קראו דבוק לומר במספר ארבעים, ולא ארבעים שלמים (שם), אלא מנין שהוא סוכם ומשלים לארבעים, והן ארבעים מסר אחם: כדי שמיס, מכאן אמרו, מלקין אומו שמי ידום מלאמריו ושליש מלפניו (שס): 🏻 במספר. ואינו נקוד צַמִּמְפָּר, למד שסוא (s) והפילו השופט. מלמד, שלין מלקין אומו לא עומד ולא יושב, אלא מועה (מכוח כב:): - לפניו כדי רשעהו. ולאחריו

בממריס ובגרוגרומ, שנגמרס מלאכמן למעשר (שס פע.): שף כל כיוצא בו, יצא החולב והמגבן והמחבן, שאין גדולו מן הארן, יצא הלש והמקטף, שנגמרה מלאכחו לחלה, יצא הבודל מקוס (עיין שם ז:), ולמס נאמר דיש, לומר לך, מס דיש מיוחד דבר שלא נגמרס מלאכחו (למעשר ולחלס), וגדולו מן סארץ, (בבא מליעה פע.), א"כ למה נאמר שור, להוליה את האדם: בדישו. יכול יחסמנו מבחוץ, חלמוד לומר לא מחסום שור מכל (+) לא חחסום שור בדישו. דבר סכמוב נסווס, וסוא סדין לכל נסמס מיס ועוף סעועים במלאכס עסיא בדבר מאכל gart:

(מו בן סבם), מו בם סבם: סמיוחדים בנחלה, פרט לאחיו מן האם (שם): - ובן אין לו. שיין שליו (בבא מליעא כב:), בן או בח, או בן הבן, או בח הבן, (a) בי ישבו אחים יחדו. שהימה להם ישיבה אחת בעולם, פרע לאשת אחי שלא היה בעולמו (יבמות יו:): יחדו.

על שם אחיו. זה שייבה את השתו, ימול ומלת המת בנכתי הביו. ולא ימוחה שמו. פרע להשת קרים, ששמו מחוי (שם): (6) והיה הבכור. גדול הלמים הול מיינם לומה: אשר הלד. פרע ללילונית שלינה יולדת (צגל מליעל כד.): יקום

(٦) השערה. כמרגומו לְמָרַע בֵּימ דִינְמֹ:

לאַיִבְנָה אָת־בָּית אָהִיי: וְאָמְרָׁה בְּבְּה יִנְשָּׁה לָאָישׁ אֲשֶׁר ه تانظنات نائخًا تمّري قمرًا أنتنهُك أخفف هجري خمّت نففؤرح

다 (0) י וֹנֹלֵבֶא הָּמִוְ בֹּנֹהְבֹאֵץ בֹּנִע עַבְּנָא וֹנִלַלֵב. הָּמִיִּע בֹּנִהְבֹאֵץ בִּנִע

יָרְה וְהָהָוֹיִלְה בְּמְּבְשְׁיוּי: אָת־אִישָׂה מִיַּר מִבֶּהוּ וְשֶׁלְחָה " וְקְרְבָה אֵשֶׁת הָאָהָר לְהַצֶּיל בְּיִריִנְּצְׁנִי אֲנְשָׁיִר יַחְדְּיִלְ אָנִשׁ וְאָחְיִר

ترية: (٥) וְמַבְּטָה צִָּת בַּפְּה לֹא מַחַוֹּס וּהְקוּץ יָת יְדַה לָא הָחוּס עַינְןּד:

גְּרוֹלֶה וּקִטַנְה: ق לאַ : יִבְוֹנִי לְנֵבּ בְּבֹיסִבּ אָבׁוֹ וֹאֲצָבׁן לָאִ יִבוּ לְנַבּ בְּבִּיסַבּ מִּטִּפּֿלָ

נאַיפָּה גְּרוֹלֶה וּקִטְּנָה: לא יהי לף בְּבִיהְף אֵיפָּה לֹא יִהי לְף בְּבִיהָף מְכִילְא

אַמֶּר יְתְוָׁר אֶלְנֵיוִ בְּלֵב: " אַיפָּה שְׁלַמָה נְצֶבֶּל יְהְנֶה לְּךְ לְּךְ מְבִילָן שַּׁלְמָן דִּקְשׁוֹם יְהוֹן לְּמַעַן יַאֲרֵיכוּ יְמֶרְ עַלְ הְאָרֵילֵה לְךְ בְּרִילְ דְּיֵירְכוּן יוֹמֶךְ עַלְ הְאָרִילֵן שִּׁלְמָן דִּקְשׁוֹם יְהוֹן ١٤١٤ كِذِر بَعِيْطِ رَبَيْت فِلْهِ مَنِهِذِرًا هِذِفِهِ يَجَهَبُهُ يَبَارُ

עַּשְׁר אֵבֶּיר כִּל עָשָׁר עָנֶל: (פּ) עָבִיר אָבֶּין כֹל עָבִיד שְׁקַר: ๑. בַּי תּוֹעַבָּת יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף בְּלֹ אֲבִי מְנַחַק קֵּדְם יִיְ אֵלְחַף כְּלֹ

> 下浴口ド穴: לַנוּבֹבא בַלא וֹבֹנוּ וֹטַ בּוֹטַא וֹטַטִּיִכ וַנִיּמָר כָּבֵין וִטַּגַּבִיר מגל דוליה וחרוק באופוהי לקדם סביא והשבי סיניה

שורי פונא:

: ئائاتانىڭ נעומוס וֹבַע וֹטַטַבוּן בַּבוֹע קשׁיוָבָא וָת בַּעְּלַה מִיַּד מָחוֹהִי וֹאַׁשוּטִי וֹטִטְלְבִד אִפֿע עַע אָב, וֹלְתוֹן עַּוֹבְבוֹן כַּטִבָּא עָבַר

ימֹשׁלַל בַב שֹּׁמִּיב:

ומֹכֹּגלֵא בַבְּּטֹא וּוֹמָגַבְעֹא:

אֹבֹתֹא בּוֹנ אֶלְבִוֹּב זְבִוֹר לְבַּי:

not build up his brother's house.' be done unto the man that doth she shall answer and say: 'So shall it off his foot, and spit in his face; and the elders, and loose his shoe from To sonsering in the presence of then shall his brother's wife draw

spoe loosed. Israel The house of him that had his And his name shall be called in

the secrets; forth her hand, and taketh him by that smiteth him, and putteth husband out of the hand of him draweth near to deliver her another, and the wife of the one When men strive together one with

thine eye shall have no pity. then thou shalt cut off her hand,

diverse weights, a great and a small. Thou shalt not have in thy bag

diverse measures, a great and a Thou shalt not have in thy house

Þτ

ΟĪ

LORD thy God giveth thee. be long upon the land which the shalt thou have; that thy days may have; a perfect and just measure A perfect and just weight shalt thou

God. abomination unto the LORD thy that do unrighteously, are an For all that do such things, even all

(8) ועמד. בעמידה: ואמד. בלשון הקודש, ואף היא דבריה בלשון הקודש (שם קל:):

משר למ יבנס, כיון שלמ בנס שוב למ יבנס (שס י:): (9) וירקה בפניו. על גבי קרקע (שס): אשר לא יבנה. מכאן למי שמלן שלא ימור וייצס, דלא כמיב אשר לא בנה אלא

(10) ונקרא שמו וגוי. מלוס על כל סעומדים שם לומר חלון הנעל (שם קו:):

(11) כי ינצו אנשים. סופן לבה לידי מכוח, כמו שנהמר מיד מכהו, הין שלום יולה מחוך ידי מנוח (ספרי רלב):

לסלן בעדים ווממין לא מחום (לעיל ימ, יג), מס לסלן ממון אף כאן ממון: (12) וקצחה אח כפה. ממון דמי בשמו, הכל לפי המבייש והמחביים, או אינו אלא ידה ממש, ואמר כאן לא מחוס וואמר

L(L): (13) אבן ואבן. משקלום: גדולה וקשנה. גדולה כשמכחשת את הקטנה, שלא יהא נועל בגדולה ומחיר בקטנה (ספרי

(+I) לא יהיה לך. מס עשימ כן, למ יסים לך כלוס:

(פו) אבן שלמה וצדק יהיה לך. מס עזימ כן, יסיס לך סרנס:

מפמיר זְבְוִר אָט אַשֶּׁר בְּשָׁר לְבַ עַּמְלֵל בָּוֹי דְבִיר יָח דַעַּבַר לְבַ עַמְלַלִ

באורוא במפקכין ממצרום:

of Egypt; thee by the way as ye came forth out Remember what Amalek did unto

בּבּבב בֹּגאַטַכָּם מִמָּגַבנום:

מֹנֹל וֹנֹגֹה וֹלִאָ זֹבֹא אֶבְ<u>נִינִם:</u> چَל_תَנָהַשְׁלֵים אַתַּרֶּיף וָאַמָּר

מן בורם וו: نهَنَ مُمَكِّتِ نَكِمُ نَكِم يُتِيرِ כֹּלְ בַּנִוּוְ מִנִאַנוֹנוּל בַּנִינוֹ בַּ هَمُد كَالَابُ فَبُدُك الْأَقْدَ فَكِ لَمُلَمْكَ فَهِينَاهُ اَعْمَارٍ فَكَ

and he feared not God. when thou wast faint and weary; that were enfeebled in thy rear, smote the hindmost of thee, all how he met thee by the way, and

ಗಳ್ಳುಗ: (ಡ) זכר עַמְלָכַל מִמַּחָת הַשָּׁמָנִם לָאָ <u>ׅׅ֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֡֝֝</u>

הְּמִנֹא לֵא עַעֹנֹהָ.: יָת דּיִּכְּרְנֵיה דַּעַּמְלֵל מִהְחוֹת לְבְּ אַנִיסְנָא לְמִינְנִינִי שַּׁמִינִי ۇلارد خَمَّلَمُ» تىن ھُڭىڭ ئىرت كِلِّ مُحْرٍ بِمُرْتِيكَ مُوْتِيدَ فَكُرْتُمْ مُحْرِ حَمْرٌ، لَـٰ خُدُكَ مُوْتِيد ויהי פר ינים יי אָלִהָר לָרָ

shalt not forget. Amalek from under heaven; thou shalt blot out the remembrance of inheritance to possess it, that thou thy God giveth thee for an about, in the land which the LORD from all thine enemies round LORD thy God hath given thee rest Therefore it shall be, when the

on Rosh Hodesh, combine it with this Haftara. The Hafiarah is Isaiah 54:1 - 54:10 on page 171. If the Hafiara from Reen was not read because it fell

נובהשי נוהלט לני: וְמֵירְתַה וְתִּמֵיב בַּה: כא יְהְוָה אֱלֹהֶיף גֹתָן לְףְ נָחֲלְה זִיִי אֱלְהָּיְ יָהִיב לֶּף צִּחְסְנָּא כיפנים וְבִינִעְ בַּיִי בַּוֹבַנִא אָבְ בַּאָבוֹא אָהָב וִיבִי אַבִּי בַיִּמּנַלְ לְאַבַּתֹא

אָכִינִיף לְמַבָּן שְׁמִי שֶׁם: الإيخة توديثيري وفا: לַאַּטֹרָא בַּוֹטַבְּהָ, וֹן אֶּלְטַבַּ זְבֵיב לְבַ יִּהְאָהִי בְּסַלְאִ יִּהְרָב هَمْد نَابِدُ هُمِيْنِكُ رِبَا كُك שביהוק מאַבהב בוו אַבליב נוסב מבות כל אבא באבלא

that the Lord thy God giveth thee; thou shalt bring in from thy land all the fruit of the ground, which that thou shalt take of the first of dwell therein; inheritance, and dost possess it, and

thy God giveth thee for an

in unto the land which the LORD

And it shall be, when thou art come

 $I\Lambda XX$

Zτ

His name to dwell there. Lord thy God shall choose to cause shalt go unto the place which the and thou shalt put it in a basket and

(TI) זכור את אשר עשה לך. פס שקרם במדום ובמשקלום, סוי דופג מגרוי ספויב, שנפמר מפוני מרְשֶב פּוֹעְבַם ס'

- ירא. עמלק אלסיס, מלסרע לך: שיף ויגע. עיף בלמח, דכחיב וַיִּלְמֶחׁ שֶׁם בְּשָׁם לַמֵּיִם (שמוח יו, ג), וכחיב חחריו, וַיָּבֹח שַמֶּלֶק (שם ח): ויגע. בדרך: ולא מכם ונג, מומך מילום וזורק כלפי מעלם: בל הנחשלים אחריך. מסרי כם מממם ממסס, שסיס סענן פולמן: ואחה בל בריס יכולס לירד במוכס, בא בן בליעל אחד קפץ וירד למוכס, אף על פי שוכוס, סקרס אומס בפני אמריס: ויזוב בך. לנירך וספשיכיך מכמיממד, שסיו סלומות יכלים לסלמס בכס, ובא זס וסממיל וסכאס מקוס לאמרים, משל לאמבמי כומחת שליין (18) אשר קרך בדרך. לשון מקרה. דבר מחר, לשון קרי ועוממה, שהיה מעממן במשכב זכור. דבר מחר, לשון קור וחום, (משלי יא, א), וכמיב במריס בָּא זְדוֹן וַיָּבֹא קֵלוֹן (שם ב):
- . אפילו על הבהמה, לומר בהמה זו משל עמלק הימה: (פו) חמחה אח זכר עמלק. מַמִּישׁ עַד מִׁשְׁה מַעוֹלֵל וְעַד יוֹנַק מִשׁוֹר וְעַד שֶׁה (שמואל-ה עו, ג) שלה יהה שם עמלק מכר
- (2) בוראשיח. ולא כל ראשים, שאין כל הפירות חייבין בביכורים אלא שבעת המינין בלבד, נאמר כאן ארץ ונאמר להלן אֶרֶן (ו) והיה כי חבוא. וירשחה וישבח בה. מגיד שלא נממיינו בניכוריס, עד שכבשו אם הארך ומלקוס (קידושין לו:):

נשְּׁבַּע יְהְוָהְ לַאֲבִהִינוּ לְחָת לְנִי: לְמִתַּוֹ לַנָּא: הַגַּרְתִּי הַיּוֹם לַיהְנָה אֱלֹהֶיף בִין בַּנְם יִיָּ אֶלְהָף אָרִי עַלִּית ¿ בּוֹמֹנִם בִב"ִם נֹאִמֹרִטַּ יּבָאַעָׁ אֶלְ־תַכּּהָוֹ אֲּשֶׁר

<u> څراثرك</u>:

זְיְהִי שָּׁם לְנְיִי נִּדְיִל מָצִיִם וָרֶב: מגבומע נוֹלָב מוֹם פֹמִעוֹנ מֹמֹמ , אֶלְנִינְעּ אָבַעּ, אָבָּע אָבָי נְנִינְעַ לְבַּן אָנַמָּאָנִי בַּמָּא לְאַבָּנִא נִע لْمُزُرْنُ لِمُمْلِيْنُ ذِفَرْنَا يُعَيِّنَا نُوْمِنِ وَمِمْلِ كَلْمَانِيْ هُرُفِكِ

ניקני עליני עברה קשה: ° [בְּבֵּׁמִנ אֻנֵּׁלֵננ עַמָּלֵּבְנִים נְנֹמֹנָננוּ נְאַבְאָנְמָנּ כְּלָּא מָלֵּבְאָּג נְמַנָּנוּלָאִ

كِلْقَالِينَةُ لِلنَّا וֹאָט_הֿמַבְנוּ וֹאָט_ הַבְוָטַּוֹאַ אָנוֹבַרְעָּבְיּ ַ נּיִּשְׁמֵּת יְהֹוָת אָת־קֹבֵנוּ נַיַּרָא בּאַבְּהָתִּנִּא ננגיפֿק אָל־יְהֹוָה אֶלְהַיִּ אֲבֹהָיִנוּ וְצַּלִינָא בַּוֹדְם

חַוְקְּהֹ וּבְיְּרַעַ נְטִּינְה וּבְמֹרֶא ניינצאַני יְהוְהֹ מִמִּצְרַיִם בְּיֶר

נַּגַל ירָאַנות ירָמַפַּהָים:

חַלֶּב יוֹבְּמָ: לְנִנְאָנִר בְּאָבׁ אַ נִינְאָנִ אָבְוֹלְ זְבָנִי כְּנָאִ נִינ אָנִהֹאִ בִּנִיאָ ונְּבְאֵנוּ אֶּלְ_חַמְּׁלֵּנְחַ תַּנְיִּה נְיִּמָּן נְאֵנְהָאֵלְאִּמָּרָא תָּדֵין וּיִהַב

> عُمْ لِهُمُ لَا يُعْلَمُهُ لَا يَعْلَمُ لِمَا لِمُعْلَىٰ الْعَلَيْلِ اللَّهُ الْعَلَيْلِ اللَّهُ الْعَلَيْلِ ا אָלַגו בֹאַנּוּן וְיבִימָר לִיה חַוּיִהִי וּוֹמָא ַ יִהְיֶה וְמִימִי לְנָת כְּהָנָא דִּיהִי בְּיוֹמֵיָא

יְהָיִה וְיִםְׁנִיהִי בְּיִהְ מָרְבְּחָאִ בְּיִּהָ עַמּוֹא מִיּנִינַ וְיִפַּר כִּעַנָא סַלָּא מִן יְדָרַ

בְּעַם זְעֵיר וַהֲנָה מַמָּן לְעַם רַב הַקּיף וְסַגְּי: אַבּא װַטע לְמִגְּרִיִם וָדֶר הַמָּן

וֹעַבוּ הַּלְנֹא פּוּלְטַנֹא לַהָּגֹא:

מּמִלְא וֹבְיאִינוֹלָא וֹבִינִוֹלַלָּא:

اجמופהין: ĽĖΧ ובְאָרִין rţĦŢŢŢX מֹבֿתם ふふいゆき ははれてにロ

מְבְרָא חֲלֶב וּדְבַּמִּ:

swore unto our fathers to give us. unto the land which the LORD the Lord thy God, that I am come unto him: 'I profess this day unto that shall be in those days, and say And thou shalt come unto the priest

God. before the altar of the Lord thy out of thy hand, and set it down And the priest shall take the basket

And the Egyptians dealt ill with us, great, mighty, and populous. and he became there a nation, sojourned there, few in number; went down into Egypt, and Aramean was my father, and he the Lord thy God: 'A wandering And thou shalt speak and say before

hard bondage. and afflicted us, and laid upon us

9

oppression. affliction, and our toil, and our heard our voice, and saw our God of our fathers, and the LORD And we cried unto the LORD, the

and with wonders. great terribleness, and with signs, with an outstretched arm, and with of Egypt with a mighty hand, and And the Lord brought us forth out

land flowing with milk and honey. place, and hath given us this land, a And He hath brought us into this

יורד למוך שדסו וכואס מאנס שבכרס, כורך עליס גמי למימן, ואומר סרי אלו ביכוריס (בכוריס פ"ג מ"א): (מנסום פד:): זיה שמן. זים סגורי, ששמה סגור בסוכו (ברכום למ.): ודבש. סוס דבש ממריס: מראשיה. סדס מַשֶּׁה וּשְׁעַבֶּׁה וּגוי (לעיל ה, ה), מה להלן משצעה המינין שישההה בהם ארן ישראל, אף כאן שצה ארן ישראל, שהן שצעה מינין

(+) ולקח הבהן הענא מידך. לסניף אומו (מפרי ש), כסן מנים ידו מממ יד סבעליס ומניף (מוכס מו:): הגדתי היום. פעס אמת בשנה ולא שתי פעמיס (שס): (3) אשר יהיה בימים ההם. לין לך לכל כקו שבימיך כמו שקול: ואמרה אליו. שלינך כפוי מובק (פפרי כלש):

כמעשק: וירד מצרימה. ועוד אמריס באו עלינו לכלומנו, שאחרי ואת ירד יעקב למלריס: 🗈 במהי מעש. שבעיס ופש: כשרדף אחר יעקב, ובשביל שחשב לעשות, חשב לו סמקוס כאילו עשה, שאומות העולם עובדי אלילים חושב להס הקב"ה מחשבה (a) ועניה. לשון סרמת קול: ארמי אובד אבי. מזכיר תסרי סמקוס, ארמי אובד אבי, לצן נקש לעקור את סכל

څرالك: ڰٛڮڎۣؠڬ ڶڎۿ؈ٙڷڹؠڽٙڂڂڎڔٳڎٳڎۦٳۻ؋ؠڂڴڋڡ۩ڴڿڟڬ؞ جُرَّ بِمَرْبَ بِمَوْمِظُ ذُجُودٌ بُمَرُبَ بِهِ بِمَهِمِونِهِ جِرِيْهِ هِرُبَهِ וְעַמְּה הְגָּה הַבֵּאָהִי אָת־רֵאשִׁית

אַמְרְינְתְּקְים אָבָא בְאַרְעָא דִיהַבְּהָ וכִען הא אַיחִיהִי

ቲ건L뿐៤: (a) للتلاك ِّتُمَا خَكَ يُسِرِّبِ هُجِيْرِكِ لِخَدِّرِثُكَ لَا هُجُنِكَ لَجُهُرُمِ حَنْكَ هَنْ **中央イー庁 望され** ÄÄL

אָמֶב וֹבְינֹאִי וֹנִינִג *בַּ*בֹּנֹב: למחבי בכל מבמא דיהב לף

لْعُخْرِد خِمْمُثِيكَ لَمُحْمِد: לַבְּוֹיִ לַנִּים וֹלְאַּלְמִּוֹיִם עַשָּׁלִישָּׁר שְׁנָת בַשְּׁמַשֶּׁר וְנָתַתְּ نَحَيْد حَمْشِد

بإعدفإفع نتخبا فظألك שׁבִּישִׁיאַ אָנִע מִּגֹּאָבָא וֹטִשׁוּ

لْذِي هَٰرَّٰكُ لِمُخْلُفُنَٰذِ: בּוֹנְעֹלוֹ לַאַבְּלֹבַנִנִי מִפֹּגִנִינִינַ ⁶ דֹמֹנִים עַלַּבְתָ מִּוְעַבִּיִּט וֹנָם באַבַלנסא וּבְאַבַעַלטא.

worship before the Lord thy God. before the Lord thy God, and me.' And thou shalt set it down which Thou, O Lord, hast given the first of the fruit of the land, And now, behold, I have brought

OI

The stranger that is in the midst of house, thou, and the Levite, and hath given unto thee, and unto thy good which the Lord thy God And thou shalt rejoice in all the

and be satisfied, that they may eat within thy gates, to the fatherless, and to the widow, it unto the Levite, to the stranger, the year of tithing, and hast given increase in the third year, which is enida de tithe of thine When thou hast made an end of

forgotten them. commandments, neither have I transgressed any of Thy commanded me; I have not commandment which Thou hast according to all Thy the fatherless, and to the widow, Levite, and unto the stranger, to and also have given them unto the hallowed things out of my house, LORD thy God: 'I have put away the then thou shalt say before the

- (9) אל המקום הזה. זס נית סמקדם: ויחן לנו את הארץ. כמשמעו:
- (10) והגחחו. מגיד שנועלו אחר הנפת (מ"א הנחת) הכהן, ואוחוו בידו כשהוא קורא, וחוור ומניף (מפרי שא):
- נמעו במוך עריסס: והגר אשר בקרבך. מביא ואינו קורא, שאינו יכול לומר לאבומינו (שס מ"ד): ופירומיו ויינו ושמנו, אבל מסמג ואילך, מביא ואינו קורא (בכוריס פ"א מ"ר): אחה והלוי. אף סלוי מייב בביכוריס אס (11) ושמחח בכל חטוב. מכאן אמרו, אין קורין מקרא בנוריס אלא בומן שמחס, מעלרה ועד ההג, שאדם מלקע הבואח
- שין פוחחין לעני בגורן פחום מחלי קב חמים וכו' (פאה פ"ח מ"ה ספרי שג): אשר לו סרי מעשר ראשון. לגר לימוס ולאלמנה. זה מעשר עני: ואכלו בשעריך ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו נוסג מאומן שמי מעשכות אלא האמד, ואיוה, זה מעשר כאשון, ומחת מעשר שני ימן מעשר עני, שנאמר כאן. ונחתה ללוי. את ַ וְמְבֹלְמַ לְפָׁגִי ם, מֻׁלְמָּיִּ עַּמְשַׁב צְּבְּנְךְ מִירִשָׁדּ וְיִלְּסְבֶרְ (לעיל יד, כג), סרי שמי מעשרות, ובח ולמדך כחן בשנה סשלישית, שחיון של שמעה נוהג בהן מעשר ראשון, כמו שנאמר כִּי הַקְחוּ מֵחֲׁם בְּגֵי יִשְׁרָהֵל הֶח הַמַּעֲשֶׁר (במדבר יח, כו), ומעשר שני, שנאמר המעשר. שנס שלין נוסג בס מלק מעשר מחד (רמש סשנס יב:) משני מעשרות שנסגו בשמי שניס שלפניס, ששנס רמשונס ושניס הסוכות, נמלאו מעשרות של שלישית כלין בפסח של רביעית, וכל מי ששסה מעשרותיו, סלריכו סכחוב לבערו מן סבית: — שנת מלמוד לומר כי מכלה לעשר, מעשרות של שנה השלישית רגל שהמעשרות כלין בו, וזהו פסח, שהרבה הילנות יש שנלקמין אחר ונאמר להלן מַמַן שָׁצַע שָׁנִים (שם לא, י) לענין הַקְבֵּל, מה להלן רגל אף כאן רגל, אי מה להלן חג הסוכוח אף כאן חג הסוכוח, ַ הְצַבְע זמן הביעור והוידוי בערב הפסח של שנה הרביעים, שנחמר מָקְבָׁה שָׁלִשׁ שָׁנִים חּוֹלִיח וגוי (לעיל יד, כח), נחמר כחן מקך, (בו) כי חבלה לעשר אח כל מעשר חבואחך בשנה השלישיה. כשמגמור לספריש מעשרות של שנס סשלישית,

יהוָה אֱלֹהִי עִשְׁיהִי בְּכָל אֲשֶׁר לְמִימְרָא דִּייָ אֱלָהִי עַּבְּדִיה בְּתַחִי מְמֶּנוּ לְמֶנְתְ שְּׁמָּגְּמְהִי בְּקוּלִי יְהְבִית מִנֵּיה לְמִית שַבֵּילִית דַּמְּבַׁעִּי בְּמַבְּיִא וֹלְאַ חַבְּּיִפִּית מִנְּיה בְּמְסְאַב וֹלְאַ לא־אָבַלְתִּי בְאָנִי מִמְּנִי וְלֹא ־ לָא אֲבַלִית בָּאָבָלִי מִנֵּיה וְלָא

خرح لاقظاللثانا:

all that Thou hast commanded me. my God, I have done according to hearkened to the voice of the Lord thereof for the dead; I have thereof, being unclean, nor given mourning, neither have I put away I have not eaten thereof in my

r广口(0) ڗؙڷؙڟٮ ڋڒ؞ ڿۼۺٛڶڎۺڿٙۿڟ_۫ڿؿۼڿڟۼۼٷ؞ڹڟؙڟۼڋۼۼڂڽؘڡڗۼ ּוֹמְבֹאָכ וֹאֵע עֹאַבֹלְע אַמָּב וֹמֶּבֹאֵכ וֹנִט אַבֹּמֹא צִּינִיבִּטִּ مردومرن يتنفيفرن بجيرة هما تونواء هما تففريم بجيئات بمأ توقأة بأم تَשְּׁלָיפְּה מִמְּעִוֹ אַדְשָּׁוֹּ מִוֹ

אָנְת מֹבֹנִא שַׁלָּב וּנִבַהַ: אַסְתַּכִי מִמָּדוֹר קוּדִשְׁהְ מֵוֹ

flowing with milk and honey.' didst swear unto our fathers, a land which Thou hast given us, as Thou Thy people Israel, and the land habitation, from heaven, and bless Look forth from Thy holy

(GWF: بْيُمِينَ كَالِيَمِينَ لِيَامِينَ عَامُهُمْ لِيَا يُعْمُرِنُ لِيَعْمُ لِيَا لِيَعْمُ لِيَا الْمُعْرَفِ אָרַ הַעַּקִּים אָרַ הַחָקָים מּיִים עַלִּים אָרַ בַּחַקָּיִ مرانط مؤد إمزام هِجَافِرَة مِعِرَاةٍ

خُخُم خِحُك يَخُخُم رَقِهَك: ביניא ומפר ומצביד יקהון לְמְמְּבַר וָת לַוֹמִוֹא הַאִּבְוּן וֹנִת יוֹמָא חַבֵּין יִיְ אֶלְחַרְ מְפַּפְּרָרָ

all thy heart, and with all thy soul. therefore observe and do them with statutes and ordinances; thou shalt commandeth thee to do these

This day the Lord thy God

أخشطة فطخب וֹלְמֶּתְר טַׁפֿוּ וּמִגּּוָנָיוּוּ וּמִמָּפֹּמוּוּ ے، ﴿ إِلَّٰ كَمَّ إِبْنَ الْمُؤْثُونَ فَلَاجُنَّا ذِلْ كُمَّ الْمُعْلَالِ فَعَيْلًا אָת־יְהְנָה הָאֵמֶרְהְּ הַיִּיִם לְהְיוֹת יָהְ יָנְ הַשְּבְּהִ יוֹמָא בֵין לְמִהְנִי

بخِطَحُم حِقْبَطَتِينَ للارورك これはは

voice. ordinances, and hearken unto His commandments, and His His statutes, and His wouldest walk in His ways, and keep day to be thy God, and that thou Thou hast avouched the Lord this

ממין על שלינו מינו, ומן סחדש על סישן (ולה מן סחלוש על סמחובר ולה מן סמחובר על סחלוש): - ולא שכחחי. מלברכך משנעשס דגן, וכמיב מְגַבְּׁמְּףְ וְדְמְעַףְ לֹחׁ מְפַׁמֵר (שמום כב, כח), לה משנה הת הפרד: – לא עבר חי ממציחיך. לה הפרשמי נממיס כסדרן, לא סקדממי מרומס לבכוריס, ולא מעשר למרומס ולא שני לראשון, שסמרומס קרויס ראשימ, שסיא ראשונס ראשון. וגס, (רצות מרומה (מעשר שני פ"ה מ"י) וציכורים: ולגד ליחום ולאלמנה. זה מעשר עני: בכל מצוחך. שג),ולמידן,שאס שקק מעשכותיו של שתי שניס ולא קעלס לירושליס, שלריך לקעלותס עכשיו: - וגם נחחיו ללוי. זק מעשר (13) ואמרח לפני ה' אלהיך. הְמְנַדֶּס שׁנמֹמ מעשׁרומין: בערחי הקדש מן הביח. זה מעשר שני ונמע רנעי (פפרי

ימ:): ולא נחחי ממנו למח. לעשות לו ארון ותכריכין (מעשר שניפ"ס מי"ב): שמעחי בקול ה' אלחי. הביאותיו · פֹּחְכְּלֶפּה הַשְּׁמֵשׁ וְהַשְּׁמִיר וגוי (שם עו, כב), אבל זה לא מוכל לאכול דרך אכילת שעריך האמור במקום אחר (יבמות עג: מכות וסוא ממא, וסיכן הוזהר על כך, לא מוכַל לֶהֱכֹל בָשְׁעֶרֶיךְ (דבריס יב, יז) זו אכילת מומאה, כמ"ש בפסולי המוקדשים בִּשְׁעֶרִיךְ (14) לא אכלחי באני ממנו. מכלן שלפורללונן: ולא בערחי ממנו בטמא. פין שלני ממלוסול פסור, פין שלני מסור תל הפרשת מעשרות:

וגו'ןנְמַמִּיגִּשְׁמֵינֶס בְּעָמְס (ויקרס כו,ג־ד): אשר נחחה לנו כאשר נשבעה לאבוחינו. למס לנו,וקיימס מרן זבס מלצ (פו) השקיפה ממעון קדשך. עשינו מה שגורם עלינו, עַשַׂה המה מה שעליך לעשות (שם מי"ג), שהמרת הם בְּמָּקֹתַי הַלֶּרוּ לבית הבתירה (שם): עשיהי ככל אשר צויהני. שֶׁמַקְּמִּי וְשִׁמַּקְמִּי בּו (שם):

(16) היום הזה ה׳ אלהיך מצוך. בכל יוס יסיו בעיניך מדשים, כמילו בו ביוס גלמוים עליסם: ושמרה ועשיה אותם.

בת קול מברכתו, סבחת בכורים סיום מִשְׁנֶס לשנה סבחה:

וֹלְמִּמְׁר כַּלְ_מִגִּוִשְׁוּוּי كَارَ جُولُو فَهُ فَيْ لَا يَحْدُمُ لَا يَحْدُدُ فَيْ لِمَا فَالْمُ لِمُولِدُ فَيْ لِمُ لِمُولِدُ فَيْ لِمُ الْمُؤْدِدُ ניהנה האָמֶירְךְ הַיּוֹם לְהָיָוֹת נִינְ הַשְּׁבָּרְ יוֹמָא בֵין לְמָהָנִי

לְבׁ יַלְמָמָּר כָּלְ פַּפּוּדוֹרִי:

노랜L: (G) كَلْمَ كُرْبَلْنِ ݣُكِيْلِكُ خَيْضُكُ كَلُو يَا يُعْرَفُكُ خَمْهُ لِمُوْرِدِ: ® אַשֶּׁר עִשְּׁה לְהָהַלָּה וּלִשֵּׁם דַּעַּבַר וֹלְטִישׁׁבַ מֹּלְיָוֹן מֹּלְ בַּלְ עַזִּינִם

מם_ וֹלוֹבוּ וּלִמֹנוֹנוֹ מֹם לוּנִמָּ לעוּמִבֹעָא וּלָמִוִם

המְצְּלְה אֲמֶּר אָנְבֶּי מְצָּנֶה אֶנְבֶּם הַעָּם לַאַמָּר שָׁמִר אָת־כָּל־ עַּמָּא לְמֵימַר מַריּ יָת כָּל וּנֹבּגוּ מָמֵּעְ נִוֹלֵנָנֵּוּ נֹמְבַׁצְּבְ אָנַרַ נּפַפּֿיִר מָמֵּע וֹסְבֵּי נֹמָבִצִּק נִינ

יוֹמָא דֵין: עַפְקר יָטְכּוּן מִּפְקר יִנְיכִוּן

ĒĊ.L: לבְבָוָע וֹהַבְּעָׁ אָטָם אָּבְבַּוּנִי נְעָּוֹ בְּנִי וַנִּבַמִּעָל בְּנִי ء ترزادا څر بغثا بخشا نبزت تابنه ځغامه در څخبه וֹנוֹנִי בּיּוֹם אֲמָוֹר תַּמִּבְרוּ אָנוַ_

בּבְרָבְן יהָסוּד יְהְתוֹ בְּסִידָא: זבור לף והקום לף אַבְּנִין וובו בוומא בטמברון וט

י עשוְבָּע עוּאָט בֹּמֹבֹנֵנְ לַמָּמֹן אִינִיִּטֹא טִנָא בֹמֹמַבֹּנִנְ בַּנִילָ زَحْمَدُنَ مُرْبِيْلِ \$م خُرِ يَـدُدُر لِمُحْمِيدَ مُرْبِيلا بُم خُرْ فِيْبُقِرْ

יובה במא במכוכ וו אכניא וֹבות לְבַ אֲבַת הֹבֹבֹא שַׁלִּד هَمُّلِ فَتِهِ جُرِـثَغُثًا خُمُّلًا يُتَمَالً يُتَامِعُ ذَعَلَمُ يَنِدُ جُرِّئَكً

خُلَاد مُنظُمْ لُمُلُقُ لِمُنْاهِ فَهُنِد: אַשָּׁר אָנֹכִי מְצַנֶּת אָתְבֶּם תַּיּוֹם + קַלִּימוּ וֹטֹוֹעַ בֹּמֹּבֹוֹכֹּם אַטַיַנִּוֹבַן וִינִי בֹּמִמֹּבַוֹכִוּן וֹטַ וֹוַבַּוֹאַ

חַלְבֹ וּדְבַּשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהֹוָה

بْدَيْد هُكُيِّرْكِ لَابِيَّا كُلِّكُ هِٰذِهُ يَجُرُهُ يُجُرِّهُ لِأَجْلًا

אַבְעַוּ אַבְעָּוּ לָנִיּ

מפפור ומכון וומא דין במורא אָת־הָאַבְנָים הָאַלֶּה הָקִימוּן יָה צָּבְנָיָא הָאַלֵּין הַצִּנָּא

במיבל והסוד נחדון בסידא:

commandments; thou shouldest keep all His He hath promised thee, and that this day to be His own treasure, as And the Lord hath avouched thee

He hath spoken. people unto the Lord thy God, as and that thou mayest be a holy praise, and in name, and in glory; nations that He hath made, in and to make thee high above all

Keep all the commandment which commanded the people, saying: ΙΙΛΧΧ And Moses and the elders of Israel

with plaster.

giveth thee, that thou shalt set thee land which the Lord thy God shall pass over the Jordan unto the And it shall be on the day when ye

I command you this day.

up great stones, and plaster them

promised thee. the God of thy fathers, hath with milk and honey, as the LORD, God giveth thee, a land flowing unto the land which the Lord thy passed over; that thou mayest go in the words of this law, when thou art And thou shalt write upon them all

shalt plaster them with plaster. this day, in mount Ebal, and thou these stones, which I command you over the Jordan, that ye shall set up And it shall be when ye are passed

देंद बृंतेंद्र वृंदी (ययदन्य ६८ ५८): לסיום לך לאלסים, וסוא ספרישך אליו מעמי סארץ לסיום לו לעם סגולה, ומלאמי לסס עד, וסוא לשון מפארם, כמו יָמְשַׁמֶרוּ (עו) האמרה האמירך. אין לסס עד מוכיה במקרא, ולי גראס שסוא לשון ספרשס וסבדלם, סבדלהיו לך מאלסי סגכר

(81) באשר דבר לך. וְהְיִימָם לִי מְנָלֶה (שמות ימ, ה):

- (פו) ולהיותך עם קדוש כאשר דבר. וְמִייִמֶּסֹלִי קַרְשִׁיסׁ (ויקרהֹכּ, כוֹ):
- (ו) שמור אח כל המצוח. לשון סווס, גרדנ"מ בלע"ו:
- סיו, שנים עשר בירדן, וכנגדן בגלגל, וכנגדן בסר עיבל, כדאימא במסכת סומה (דף לה:): (2) והקמות לך. בירדן, ולמר כך מולילו משס למרות ומבנו מקן מובה בקר עיבל, נמללה לתה לומר שלשה מיני לבניס

جَليًاح: מוֹבּע אַבֹּנְים לְאַ־מְנִיף עֵּלֵיה אֶבְּנִיף אֶבְּנִיף אָבְּנִין לְאִיהָרִים الجريم سُون مَافِق كَاسَائِه يُجَاثِيهِ المَجِدَ مَقِا صَاحِمَه كَابَاه إِنْ

הַּקְיהוּוְ בַּרְוֹלְאִי

tool upon them. stones; thou shalt lift up no iron unto the Lord thy God, an altar of And there shalt thou build an altar

מולת ליהוה אלהיף: بْسَالِّتُ الْكُرْيَرَاتِ لِيَهَرِّبِنُ هُرِّبِرِ يَبِيْ الْكَرْبِكِ لِيَوْمِرِكِ الْمَوْرِظِ الْجَرِيْنِ אַבוּגוֹם אַבְמִוְעַ שַּבְּנְיִב אָעַבְמִוֹפַע אַבּוֹגוֹ אַבְנִגוֹ אַבְמָוֹע שַבְּנָגוֹ אַבְבְּנִוֹאַ

הֹלְנוֹן בוֹב נֹן אֶלְבוֹנ:

thereon unto the Lord thy God. and thou shalt offer burnt-offerings LORD thy God of unhewn stones; Thou shalt build the altar of the

peace-offerings, and shalt eat there;

And thou shalt sacrifice

الْمُرْمَانِ ذِخْرُا لَٰدِيْنِ \$ْذِيْنِكِ: لَا لَأَمْنَاتُ الْمُحْرَدُونَ الْمُحْرَدُنُ هُمُ النحيم نَحْمَن طيلَهٰذَا أُنتِرجيدِ

مَقَا لَمَنْكَ، كَلُم نُرُ \$َكُمْكَ:

And thou shalt write upon the Говр thy God. and thou shalt rejoice before the

正·負□: (a) דְּבְרֵי, הַתְּוֹרֶה הַוּאָת בַּאָר פְּתְּנֵי אֹרָיִהָא הָרָא פְּרֵישׁ ⁸ וֹבְתַּבְּעָׁ מֵּלְ הַאְּבְנִיִּם אֵט_כָּלְ וִטְבְּמִיִּר מֵּלְ אִבְנִיָּא יִט כָּלְ

נאנע:

And Moses and the priests the 'ylainly.'

stones all the words of this law very

﴿ خُوۡ ﴿ رَبِيۡلِ ۞ حُيۡدِكُ * حُيۡدُكُ * حَيۡدُكُ * حَيْدُكُ * ح וּשְׁמַעַ יִשְּׂרְאֶב חַיַּוֹם חַזָּה נִהְיֵוֶתְ م 🛱 خر_نهٔلگر جُهرَد يَافِرَن ا נוֹבבּר מְמִּע וַנַכְנַיֹנוֹם נַלְוֹנִם ימּלָיל מִמָּר וַכְּנַנָּא לֵינָאַי

בוולא לְמַם צוֹבם וֹן אֶּלְבִוֹנִי: וּהְׁמֹּת וֹהְבֹּאֵל וִימָא בַּבוּוֹ מֹם כֹּלְ וֹמִּבְאֵלְ לַמִּוּמָר אַבּּוּנִי

unto the Lord thy God. this day thou art become a people 'Keep silence, and hear, O Israel; Levites spoke unto all Israel, saying:

אַמָּב אַנְכֹּג מִאַנַּב בּוֹנְם: (סִ) וֹבֹּעַ עַצִּוֹ וַעָּוֹלֵו עַצִּי עַנְאַ עַוֹּאַ עַוֹּ الْهِولَامِ جِهَادً إِمَالِمَ جُهَارَاهِ לומוְנִי בּאָנָא מִפַּבּיר לָבְּ יוֹמָא וֹטֹהְבֹּיִג וֹט פֹּפִוְגוָנִי וֹנִטַ الناكة، م إمالية لمان الأجاباك

this day. statutes, which I command thee His commandments and His voice of the Lord thy God, and do Thou shalt therefore hearken to the

٢٨٥١: ממים, וַיְצָי מֹשֶׁה ֹאָת־הַעָּׁם בַּיְּוֹם הַהָּוֹא וּפַפֵּיד מֹשֶׁה יָת עַמָּא בְּיוֹמָא

בווא לְמִימָר:

same day, saying: And Moses charged the people the

المُمكِّد الرقل يخذُقًا: עַיּרְדֵּלְן שְׁמְּשִׁיּלְ וְלֵנֵג וֹיהוּדְה יָת יִרְדְּנָא שִׁמְשִׁוּן וְלֵנִי וִיהוּדָה ַ הַּלְעַנִּע עִּּנְיִּעִם בֹּהֹבֹּנְכֵם אָעַ הַלְ מִּנִּא צַּיִּנְיִנְעוֹ בַּמִּהַבַּנְכִינָ אָבֶּע 'הַמְּשֶׁנְי לַבְּבַנֵע אָע הַמָּם אִבְּוּן יִפִּוּנוּן לַבְּבַבָּא זִט הַמָּא

נומָמבֹר נויפר ובּנְיָמִין:

Issachar, and Joseph, and Benjamin; Simeon, and Levi, and Judah, and ye are passed over the Jordan: Gerizim to bless the people, when These shall stand upon mount

71

π

6

9

(8) באר הימב. נטנעיס לטון (טס לנ.):

(9) הסכח. כמרגומו: היום הזה נהייה לשם. בכל יוס יסיו בעיניך כאילו סיוס באם עמו בברים:

מכור משר למ יקים: ו הלו ו הלו עונין המן, חורו ו הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופחחו בקללה, והומרים הרור ההיש השר יעשה פסל וגו', וכן כולם עד וסלוים וסארון למעה באמצע, הפכו לוים פניהם כלפי הר גרוים ופחחו בברכה, ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה וגו', (בו) לברך אח העם. כילימה במפכה פומה (יף לב.), ששה שבמים עלו לרהש הר גרזים וששה לרהש הר עיבל, והכהנים

- يترا إنونير: מּגבֿע באַנבֿן זָּב וֹאַמֶּב נוֹבוּצְוֹ בֹמוּבֹא בֹמִגבֿע באַנבוֹ זָּב
- نهٰدُ لاَم دُور (٥) וֹמֹנוּ עֹלְוּיִם וֹאֵמֹנֵנ אַבְ-פֹבְ אַנְח וֹנִטִּיבוּו כְּנֹֹאֵ וֹנִימֵבוּו לְכֹבְ
- נְאָמֶנְ: (סַ) ערש ושָׁם בּסְמֶר וְמְנֵּוּ כְּלְ הַנְּמָם וְדֵּי אִיּמָּנָא וְיִשְּׁנִּי בְּסִהְרָא י ימַפַּבְּׁה מּוֹעַבָּת יְהֹוֹה מַעַּשֶּׂה יְדֵי יַנִּמְּהָא מְרַחַק בֶּּרֶם יִיְ עֹּוֹבְרַ אָרַוּר הָאָישׁ אַשָּׁר יַצְשָׁר לְּסֵל לִים מּבְּרָא דְּיִעְּבִיר צֵיִלִם
- בָּלְ־הָעָם אָמֶן: (ס) ⁹¹ אָבֶוּר מַלְּבֶּר אַבְּוּר וֹאַמִּוּ וֹאָמַר לִים דִּיַקְּלִי אַבּוּהִי וֹאָמֵּיה
- בְּלְרְהַעָּם אָמֵן: (ס) בי אָרְוּר מַסָּיג גְּבָּוּל רַעַּהָרוּ וְאָמָר לִים דִּישְׁנֵּי הָחִרְבִיה
- לַגַעַבְיבֹּמִם אָמֶן: (ס) ⁸¹ אָבוּר מַמְּנֶּרָ מִנֵּרְ בַּגַּבֶּרָ נְאָמָר לִים דְּיַמְּנֵּי מִנִּרְ בָּאַרְרָחָא
- ี่ สเ⊏บ) (ded erwh onton cont %ra 61 [\dot{a} \delta\ אָרוֹר מַמָּה מִשְּׁפָּט גּר־יָּהָוֹם
- **ダロー・(0)** بْرُكِ خِزْكَ هُكِند لْهُمْد خُدٍ لِثَمُّك هُدَا يَرْدِ حَرْظَه لَهُدَانِد أَنْهُد אַרוּר שׁבֶּב עָם־אַשָּׁת אָבְיוּ בָּי לִים דְּיִשְׁכּוֹב עָם אָתַת אָבוּהָי
- נְאָמֶׁר כְּלְ-הָשָׁם אָמֶּוֹ: (ס) יי אָרוּר שׁבֵּב עִם־בְּלֹ־בְּחֵמָּת לִיט דְּיִשְׁבַּוֹב עִם בְּלִ בְּעִירֶא
- **資益に (a)** אַן בִּתְאָמֶוֹ וְאָמֶר בְּלְ הַעָּם אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמֶּיה וְיִימֶר כְּלְ

- لَّهُمُّد يَاٰدِيرِيا يَا لَرَّفُفُكِر: װּ װְאָבֶּׁעִ זְעַּמְּגִּעִ הַבְּעַבְּקְלְעִ בְּעַנִי וְאָבְּוּן יִקּוּמוּן עַּל לְנְשָּׁגָּאִ מּיִי וְאָבֶּיוּ יִקּימוּן
- אָלָהְ וֹהְבֹאָץ לַץ בֿם:
- ווטודוו פֿב מּפֹּא וווטָבון אַמוּ:
- ווומר כָל עַמָּא אָמו:
- וֹנִימַר כָּלְ מַּמָּא אָמָן:
- ווומר פָל עמָא אָמו:
- נאַבמַלְא נִונמב כּֿבְ הַמָּא אָמוֹ: לים דינאלי דין גיור ייתם
- בַּלְ עַּמָא אָמָן:
- ווותר כָּל עַמָּא אָמון:
- עמָא אָמָן: אָרוּר שׁבֶּבַ עִּם־אֲחַלוֹי בַּתַ אָבֶיוֹ לִישׁ דְּיִשְׁכּוֹב עִם אֲחָתִיה בַּת

- Naphtali. and Asher, and Zebulun, Dan, and Ebal for the curse: Reuben, Gad, and these shall stand upon mount
- loud voice: unto all the men of Israel with a And the Levites shall speak, and say
- Amen. the people shall answer and say: and setteth it up in secret. And all work of the hands of the craftsman, abomination unto the LORD, the graven or molten image, an Cursed be the man that maketh a
- people shall say: Amen. father or his mother. And all the Cursed be he that dishonoureth his
- people shall say: Amen. neighbour's landmark. And all the Cursed be he that removeth his
- people shall say: Amen. to go astray in the way. And all the Cursed be he that maketh the blind
- people shall say: Amen. fatherless, and widow. And all the justice due to the stranger, Cursed be he that perverteth the
- the people shall say: Amen. uncovered his father's skirt. And all father's wife; because he hath Cursed be he that lieth with his

07

81

71

٤ī

- shall say: Amen. manner of beast. And all the people Cursed be he that lieth with any
- the people shall say: Amen. the daughter of his mother. And all sister, the daughter of his father, or Cursed be he that lieth with his

- (פון) מקלה אביו. מולול, לשון וְנְקְלָס מְּמִיךְ (לעיל כס, ג):
- (דו) מסיג גבול. ממוירו לאמוריו וגונג אם הקרקע, לשון וָהָפַג אָמוֹר (ישעיה נע, יד):
- (18) משגה עור. הקומה בְּרָבְר, ומשימו עלה רעה:

Ş	جَرْبِكِ مَنْجُكَ بَصْمُجَلَطْكِ:	בְּרִיךְ סַלְּדְּ וְאָצִּנִּמָדִּ:	Blessed shall be thy basket and thy	Ş
†	زעּשְׁמְרֵוֹת צאֵנֶף: יפְּרֵי בְּהֶמְהָוּ בְּרֵיף פְּרֵי בִשְׁנָף שְׁנֵר אֲלְפֶּיף	בּלֵנ, טְנְנֵב וֹמֶבְנֵ, מִּנְב: בְּאֵבְמִּב וֹנְלְבָּא בּלִמִּנִב בּנִנְב נִלְבָּא בּלִמָּב וֹאִבָּא	Blessed shall be the fruit of thy band, and body, and the fruit of thy land, the increase of thy kine, and the young of thy dock.	†
٤	چرنף אַקָּה בָּעִיר יִבְרָיּף אַקָּה בַּשְּׁבֶה:	בְּחַלֵּלְא: בְּרִיךְ אַהְ בְּלַרְהָא וּבְרִיךְ אַהְ	Blessed shalt thou be in the city, and blessed shalt thou be in the field.	٤
7	نظِّه: עָלֶּיף בְּל [ַ] הַבְּרָלִית הְאֵלֶּה וְהִשִּׁיְגֵּף בֵּי תִּשְׁמַע בְּקִוּל יְהְנֶׁה אֵלֹהֵיף:	לְמֵּגמִּבֹא בּגוֹ אֶּלְטִבּ: טִאִּבְּגוֹ וֹגִבַּׁלִנִּנִּבּ אָבִג טַׁפֿבּנִ וֹגִיטִוּ הַּלְבַ פֿרְ בּבַׁלִא	And all these blessings shall come upon thee, and overtake thee, if thou shalt hearken unto the voice of the LORD thy God.	7
כב	מצוף היום ונמנף יהוה		And it shall come to pass, if thou shalt hearken diligently unto the voice of the Lord thy God, to observe to do all His commandments which I command thee this day, that the Lord thy God will set thee on high above all the nations of the earth.	шахх
97	אַרוּר אַשָּׁר לֹא־יָקִים אָת־דִּבְרֵי הַמּוֹרֶת־תַּוֹּאָת לַשְּׁשָּׁוֹת אוֹתָם וְאָמָר כְּל־הַשָּׁם אָמֵן: (פּ)	וֹנִתְּר כִּלְ הַמֵּׁא אָמָן: אִנְנִוֹטָא טִבָּא לְמָתְּבָּר נִטְּנִין לְנִת בְּלָא וֹפֿנִים נִט פּטִׁימָנ	Cursed be he that confirmeth not the words of this law to do them. And all the people shall say: Amen.'	97
Sz	אָרוּר' לֹקַחַ שֶׁחַד לְחַכָּוֹת נָפָשׁ דָּם נָקֵי וְאָמָר כְּלִ־חָעֶם אָמֶן: (ס)	אָמֶן: לִפְשׁ בִּם וַכַּאִי וְיִימָּר כָּלְ תַּמָּא לִישׁ בִּם וַכַּאִי וְיִימָּר כָּלְ תַּמָּא	Cursed be he that taketh a bribe to slay an innocent person. Amen. the people shall say: Amen.	Sz
† 7	בְּלְ הַמְּם אָמֶן: (ס) אָרְיִר מַבָּה רַעָּהי בַּסָּחָר וָאָמָר	וֹנִתְּב פֿלְ הַּמֵּא אָמָן: לְנִתְּ בְּוֹמִנֵינִ נִילְבִינִי בַּסְטִּבָּא	Cursed be he that smiteth his neighbour in secret. And all the people shall say: Amen.	† 7
£7	בְּלְ־הָעָם אָמֵן: (ס) בְּלִ-הָעָם אָמֵן: (ס)	ליט דישְׁכּוֹב עִם חֲמָחֵיה וְיִימַר כְּל עַמָּא אָמֵן:	Cursed be he that lieth with his mother-in-law. And all the people shall say: Amen.	£7

SII

(a) ברוך שנאך. פירומין. דבר למר מולך, דבר למ שלמה ממון בפלים: ומשארחך. דבר יבש, שנשלר בכלי ולינו זב:

(+) שגר אלפיך. ולדום בקרך, שסבסמס משגרם ממעיס: ועשחרות צאגך. כמרגומו, ורבומינו למכו (מולין פד:)

(24) מבה רעהו בסחר. על לשון הרע הוא אותה. ראימי בימודו של רבי משה הדרשן, י"א ארורים יש כאן כנגד י"א שבעים, וכנגד שמעון לא כמב ארור, לפי שלא היה בלבו לברכו לפני מומו כשברך שאר השבעים, לכך לא רלה לקללו:

למה נקרה שמה עשמרות, שמעשירות הת בעליהן ומתויקות הומה, כעשמרות הללו שהן פלעים חוקים:

(26) אשר לא יקים. אן כלל את כל התורה כולה, וקבלוה עליהם בהלה ובשבועה:

: ئاڭلاگة خَرْرِكِ مِّنَاتِ خَرِيْكِ بِحُرْرِكِ مِنَاتٍ خَدْرِكُ مِنْ خَمْرَةً رَبِّ بِخُدْرِكِ مِنْ

ئزنون خفائك: تَجُمَّرُ مُكِيلًا بَحُمُكُمُ لِللَّهُ لَا لَكُنَا لَا لَكُنَا لَا لَكُنَا لَا لَكُنَا لَا لَكُنَا لَا لَكُنَا عمر مُجْرَك تَرْفَرَه خُفْرُكَ خَثَبُكُ خَثَبُكُ مُثَلِّم يَخْرُمُنَا مُحْرَكِ فَخَرِيرًا كَثُمُكُ ימו יְהוָה אָת־אִיְבֶּיוּ הַפְּעָים ימִיו יִיָּ

יַּצַּוּ יְתְוְּת אִמְּף אָת תַבְּרֶלָת יְפַּקּיד

هُل طَمْرِيرَ يُعِيْنِ هُمِ ثِيلًا لِيَحْرَفُنَا أَنْ فَطِيدَ مِ قَيْلًا هُمُ ثِنَاكِ يَعْنَكُ ַ כַּאַמְּר וָשְׁבַּע־לְוֹדְ בַּי הִשְּׁמִר כִּמָא דְּקַיִּים לְּךְּ אֲבֵי הִשַּׁר نظرظاد البرّب حزر خرة عيدية اعاهدا الكلامات خرقه عدية

ئىيى نۆتە مَكْنك ئىلىمە مەلك: י וֹבֹאוּ כְּלְעַמְּנֵוּ הַאְּבֵּא בָּי שָּׁם

ַנְאָבָּמ וֹעוֹיָנִע לַאָּבִע<u>ּ</u>וֹנִג לַטִּע לַבְּי ĽÄĹĊĽ ÄÄL נענטלב יהוה קשובה בפרי

וֹאַטַּע לְאָ טַלְוֹנִי: מּמְּמֵּטְ יְּבִינִ נְעִינִם נִבְּיִם מִיּבָּדֵו יָבָוּ יְנִינִיוּך לְעַּמְמִין אַרְצְּוֹלְ בְּעִינְוּיִלְבְוֹבְ אֵט כֹּלְ בַּמִנִינִי וּלְבָבָלָא זִט כַּלְ ײַ עַּמּיִב אָּח־הַשְּׁמִיִם לְמָה מְּטָר יָה שְׁמִיָּא לְמִתּן מִטַּר אַרְעָּךְ יְפְתַּח יְהְנָה ו לְךְּ אֶת־אִיצְרֹוֹ

ėdėdĿ:

אַגַבְעוֹן גַּגְּבַעוֹן מוֹן לאונוא וובא ופלון לוטש וֹט פֿגֿלָג צַבֹּבַצַ

אַמֶּר יְּהְנָה וּיִבְּרְכִּנְּףְ בְּאַרְעָּא דִּינִ אֶּלְהָף

באובטן בטללן פבתוני:

עַמָמָי

למלא לולגא

סַּנִיאָרן וְאַהְ לָא הָזִיף: וְפְתַּח יְיִ לְךְּ יְתְ אֵוֹצְרֵיה טְבָא

> when thou goest out. comest in, and blessed shalt thou be Blessed shalt thou be when thou

9

shall flee before thee seven ways. come out against thee one way, and smitten before thee; they shall that rise up against thee to be The LORD will cause thine enemies

giveth thee. land which the Lord thy God unto; and He will bless thee in the in all that thou puttest thy hand blessing with thee in thy barns, and The Lord will command the

LORD thy God, and walk in His keep the commandments of the hath sworn unto thee; if thou shalt holy people unto Himself, as He The Lord will establish thee for a

be afraid of thee. is called upon thee; and they shall shall see that the name of the LORD And all the peoples of the earth

swore unto thy fathers to give thee. land, in the land which the LORD thy cattle, and in the fruit of thy fruit of thy body, and in the fruit of over-abundant for good, in the And the Lord will make thee

but thou shalt not borrow. thou shalt lend unto many nations, bless all the work of thy hand; and rain of thy land in its season, and to good treasure the heaven to give the The Lord will open unto thee His

(ד) ובשבעה דרכים ינוסו לפניך. כן זכך הנפהלים לפרות, להיות מתפורין לכל לד: (6) ברוך אחה בבואך וברוך אחה בצאחך. שמסל ילילמך מן סעולם בלל מעל כבילמך לעולם (בבל מליעל קו.):

בּיּוֹם לְאֵׁמָר וְלַתַּאָנִי: نْسَالْتِ كُلْمِينَاكُ كَيْمُدِ كَارَةً، طَمَّلُكُ مِنْ يُحْرَفُكُ لِيَجْدُهِ فُهُوِّيةٍ خُكِ حُرْثُمُ لِهُ حُدِيثُمُ مِنْ حُدِيثُ لِمَا الْمُعْلِمِ الْمُحْرِيدِ الْمُعْلِمِ الْمُعِلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعِلِمِ الْمُعْلِمِ الْمِعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعِلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمِعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمِعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمِعِلَمِ الْمِعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمِعْلِمِ الْمِعْلِمِ الْمِي الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمِعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمِ الْمُعِلَمِ الْمُعْلِمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلِمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمُعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمُعِلِمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْمِعِلَمِ الْ װְלִיִּלְ נַלְ לְמָּהְלְּע וֹלְאָ עִּעְיֵנְע יַנְהָּנְהְ יְהְנָה לְרֹאָמִ וֹלְאָ לְזָּנְׁב

יומא דין למפר ילמעבי: ַ לַעַּטְשָׁאַ אָבוּ, טַּלַפָּגַל לָפַּפַנְגַוּאַ וּטְׁבֵּוּ בְּבַם לְמִּגְלִא וֹלְא טִבִיּ

and to do them; command thee this day, to observe of the Lord thy God, which I hearken unto the commandments not be beneath; if thou shalt shalt be above only, and thou shalt head, and not the tail; and thou And the Lord will make thee the

אַבורים לְעָבְרָה: (פּ) וּשְׁמְאִוּלְ לְלֶכֶה אַּחַבֵּי אֶּלְהִים י אַנֹּלִי מְצַּנֶּה אֶהְבֶם תַּיִּוֹם יָמֵין וֹלַאָ טַׁסְוּר מִלַּלְ_עַבַּבְּרִים ְאָּמֶּר देवंदंदंपंप्रांतः خِطْنَك خُتَد مُمْتَنَع مَطْمَنُه こくふごとくと בּאַלא מפפרר יָהָכוֹן יוֹמָא ולא טסמון מכל פטומוא

serve them. the left, to go after other gods to this day, to the right hand, or to the words which I command you

and shalt not turn aside from any of

تظَمْرُين بَيْكُمُ لِالْمُنْلِينِ الشَّالِينِ لِيَا الْمُنْلِينِ الْمُنْلِيلِينِ الْمُنْلِينِ الْمُنْلِيلِينِي الْمُنْلِيلِينِ الْمُنْلِيلِينِي الْمُنْلِيلِينِي الْمُنْلِيلِينِي الْمُنْلِيلِينِي الْمُنْلِيلِيلِيلِي מְצַּוּהְ תַּיִּהְם וּבְּאַוּ מְלֵינָה בָּלַ בַּלְ מָגִוֹנָיוּו וֹטִׁפְטָוּו אָמָהַר אָנָכֹּוּ י אָלהֶיף לשְׁמָר לַעֲשׁוֹת אָתַ ַוְהַיְּה אָם־לָא הִשְּׁמַעַ בָּקוֹל יָהוָה

::\-: לוועון הֿלְב בֹּל לַנָּמּוֹא טֹאַכָּוּן בּאָלא מִפּפּיר לְדְּ יוֹמָא בֵין ים כָּל פּקוֹדוֹה יקִימוֹהי בּוֹ אֶלִבֹיב לִמִּמָּר לִמָּמָּרִי וונו אם לא טַלבּוּג לָמִוּמִבָּא

upon thee, and overtake thee. day; that all these curses shall come statutes which I command thee this all His commandments and His the Lord thy God, to observe to do wilt not hearken unto the voice of But it shall come to pass, if thou

تَשِٰتُ": ⁹¹ אָרֵוּרְ אַטָּרְ בְּעָּרְרְ וְאָרָוּרְ אַטָּר לִיִּט אַנִּ בְּקַרְתָּא וְלִיִט אַנִּ

₽₽₽₽₽₽

cursed shalt thou be in the field. Cursed shalt thou be in the city, and

י אָבוּר שַּנְאָר וּמִשְׁאַרָּמָּף:

ליש סַלְּךְּ וְאָצִיהָדָּ:

kneading-trough. Cursed shall be thy basket and thy

مُلاَد يُخَوَّلُكُ لِمَمْكُلِي مَعَالًا: غَذِيدِ فَلَا حَمَٰئِكَ يَفِدُ، غَلَمُثَكَ Lalab Edil uith iahi. וֹלְגַא בַּמֹהַבּ

of thy flock. increase of thy kine, and the young body, and the fruit of thy land, the Cursed shall be the fruit of thy

: ئاڭلاڭ יּי אָבוּנַ אַטַּטְ בּּבּאָנֵב וֹאָבוּנַ אַטַּטַ לִּיִּס אַטַּ בּּמִוּמְלָב וֹלִיִס אַטַּ

خيفكك:

when thou goest out. comest in, and cursed shalt thou be Cursed shalt thou be when thou

61

81

Źτ

91

: الْمُكَالَّلَةُ لَمُّا מַנְיַר מִפְּׁנָיָּ רָמַ מַאַּבְלֶיִיף אָמֶּר iālķţi ٦٦ خُخْرِينِمُكِينِ يُلِكُ كُمُمْلِ يَعْمُمُ וֹאָט_בַמֹּינֹמֶבַנ יְשַׁקַּח יְהֹוָה ו בְּּוּךְ אָת־הַמְּאֵרֶה

מיבְדְרְ דִשְׁבַקְמָא דַּחָלְמִיי: לכֿל אוַמָּסוּט וֹבַב בַּטַמַבוּיַב לט האוהוא ונט האפוטא בּוֹב וֹנו מִאָּוֹבוֹאַ

whereby thou hast forsaken Me. because of the evil of thy doings, and until thou perish quickly; unto to do, until thou be destroyed, in all that thou puttest thy hand cursing, discomfiture, and rebuke, The Lord will send upon thee

(02) המארה. מסרון, כמו לרעם ממסרם (ויקרס יג, נס): המהומה. שגוש, קול נסלום:

אַשֶׁר־אַמָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁמָּה: מַּב כַּלְתַּוֹ אָטַלְּ מִמַּלְ הָאָבְלֶּה דִּישִׁיצִי וָהָוֹיָה מַעַּלְ צַּרְעָּא דַּצִּהְ וֹבְבַּל וֹבְיוֹנִי בַּבְּ אָטַבַוּצַבֶּר וֹבִבּנל וֹל בַּבְּ וֹט מוְטֹאַ מֹב

ネ亡亡Ŀ∶ יבשְּבְפוּן יבַיִּרְקוּן ירְדָפוּף עַר יבַתַרְתָר יבַהַבַב نچچہ יְהוָה בַשַּׁמֶבֶת וּבַקַּדַחַת

ĒĹÏ'\: ئىھى ئىڭدا ئەھد_ىنىڭىك نَانُدُ مُثَنَّا عَمَّد مَح لِهِمَكُ

و ترا بالله الله الله וֹמֹפֹּׁר מִן בַוֹּמְּמִיִםְ וֹנֵר מֹלֶוֹבׁ וֹמֹפֹּרָא מִן מִּמִּיֹּא וֹנִינְיִ מֹלְנַ ושׁׁן וְיוֹנֶע אָעַבְעְּמֶהֶב אַּבְצֶּבְ אַבְּקָּבְ וִשִּׁיִן וְיִנְיִנִ אָּנִיםְ אַבְּקָּבְּ

止常亡**才**: بخمخمت للأكرام فالبو خفئنا ÄLL نَصْرُكِ يُسَرِّبُ ا يَوْلِي كَافِيْرٌ هِنْكُرْكِ نَصْرُوكَ يَرْ صَحْرَت كَلْتِهِ شُرْهُكِ

נאגן מִנוֹנגיב: מיף השטים ילבהעת האגרי לכל עופא דשמיא ולבעירא أثأث نظرنك خرانك خرائة جُم خردًے الفتاء ندرخ فلا في الأديار في الفرائلات المرابعة الفرائلات الفرائلات الفرائلات

הְבִיל לְתַּמֵּן לְמִירְתַּי:

עד דְהַנִיבַד: ילהַבְפֿלֹא ילוֹבְלֹלָא וֹנִבְּבַּנּלַבַ **LULLILLY** بخطيناه にサルベルベル ĖĀŪĠŮX

らはいはと なみげみ これ ※ ヒロジ ויהון שמיא העלוי בישף

מו בושמיצי:

מַלְכֹוֹנוּ אַבֹּמֹא: אָלְיִּן בְּאִנְרְחָא חֲרָא הִפּוֹל לְוָתֵיה

באַבהא וֹבִינו בּתּוּיב:

whither thou goest in to possess it. consumed thee from off the land, cleave unto thee, until He have The Lord will make the pestilence

shall pursue thee until thou perish. blasting, and with mildew; and they heat, and with drought, and with with inflammation, and with fiery consumption, and with fever, and The Lord will smite thee with

that is under thee shall be iron. head shall be brass, and the earth And thy heaven that is over thy

٤2

17

thou be destroyed. shall it come down upon thee, until land powder and dust; from heaven The Lord will make the rain of thy

unto all the kingdoms of the earth. them; and thou shalt be a horror and shalt flee seven ways before shalt go out one way against them, smitten before thine enemies; thou The Lord will cause thee to be

be none to frighten them away. beasts of the earth, and there shall all fowls of the air, and unto the And thy carcasses shall be food unto

מכסיפין ויספכין לירקון, קמ"ה צלע"ו: עד אבדר. מרגוס עד דָמִיבֶד, כלומר עד הבוד הומך, שמכלה מהליך: גייסומ: ובשרפון ובירקון. מכוס מפואס שצשדום. שופון. כוס קדים אשילד"ס צלע"ו. ירקון. יוצש, ופני סמצואס למיס, ובלע"ו אשרינמנ"מ, לשון וְעַנְמִי מְרָה מִנִּי מֹבֶב (אִיוּב ל, ל), נְמַר תַפָּּׁת מֵמֵשׁ (ירמיה ו, כע): ובחרב. יציא עליך שסיא ממס מאוד: ובדלקח. אמס יואר מקדאא, ומיני אלאים סס: ובחרחר. אולי המאממו אוך הגוף ולמא אמיד (22) בשחפת. שנשרו נשמף ונפומ: ובקדחת. לשון פִי מֵשׁ מֶדְמֶסְ בְּמַפִּי (דבריס לב, כב), וסוח מש של מולי מלוו"י בלע"ו

סים, בין שסים כנמושם בין שסים כברול לם מולים פירום, וכן סשמים לם יריקו ממר: לא יסיס חורב של אבדון בעולם, וסארך לא מסיס מויעס כדרך שאין סברול מויע, ואין ספירוח מרקיבין, ומכל מקוס קללס מזיע וסים מרקבם פירומיס, וכפן סום מומר שמיך נמשם ומרלך ברול, שיסיו שמיס מזיעין, מע"פ שלם יריקו ממר, מכל מקוס (שם יע), שלה יהיו השמים מויעין כדרך שהין הברול מויע, ומחוך כך יהה חורב בעולם, והחרך חהה מויעה כדרך שהנחשת סי. סקל משס בקללומיו לממרן בלשון ימיד, וגס כן בקללס זו סקל, שברמשונים סומ מומר שֶׁם שָׁמֵיכֶס פַּבַּרָזֶל וָשֶׁם מַּרְּלָכֶס פַּנְּמַשָׁסִ יכן נאמר וְאָם לָאַ מִשְׁמְשְׁתִּי לִי (ויקראַ בו, יד), וְאָם מֵּלְבוּ שָמִי קָרִי (שׁם כא), וכאן הוא אומר לקול ה' אלהיך, ידבק ה' ידר הביק (33) והיו שמיך אשר על ראשך נחשה. קללות הללו משה מפי עלמו המהן, ושבהר ביני מפי הקב"ה המהן כמשמעו,

וסרוח באס ומעלס את סאבק, ומכסס את עשב הזרעים שהן לחים מן המים, ונדבק בהם ונעשה עיע, ומתייצש ומרקיבין: (24) מטר ארצך אבק ועפר. זיקא דבמר מערא (חענים ג:), מער יורד ולא כל לרכו ואין זו כדי להרביץ את העפר,

(32) לישוח. לאימה ולויע, שיוועו כל שומעי מכומיך ממך, ויאמרו אוי לנו שלא יבא עלינו כדרך שבא על אלו:

ŸŢŢĢX: וּבֿוֹנֵבׁ וּבּנֹבְיֹבִם אַּמֶּב לְאִיםּפֹּאָנוּ בּיִתְ גַּלְאִיםּפֹּאָנוּ ^{קי} (כי ובעפלים)[קי וּבַשְּׂחֹרִים] וַכְּלָּה יְהוֹה בִּשְּׁחֵין מִצְּרִים

ומטולב וו בשחוא דמצרום

not be healed. with the itch, whereof thou canst emerods, and with the scab, and boil of Egypt, and with the The Lord will smite thee with the

32 יِچְבֶּה יְהֹנְה בְּשִׁנְּעִיוֹן וּבְעִנְּרֵוֹן

\$\frac{1}{2}\times: ニロロはニにびと には意味ははにい けらはらにごと

ילטמטון אַלב:

הֹהַנּע וֹלוֹנִגְ כַּגְעַנִוֹמִים וֹאָגוֹ עַבְּלְיִנִ אָּעַ בְּנְבְיֵּלְיֵבְ וְנִייְיִנִ אָּנְ הַבְּלְיִנִי אָנְנְיִנְיִנִּ בְּנִם סב וְטִּמְּהָׁתְּ עַלְאִי בְּאָפֹלְּעִ וְלְאִ צִּיִטְהָּיִעִּ בְּעַבְּלָאִ וֹלְאִ וֹטֹיְנִיטַ מִׁמַמָּהַ בֹּאַנִינִם כַּאַהָּב וּטִבוּ מִמָּהָה בֹּמִנִיבֹא כֹּמֹא

ځك څدرك:

וֹהְבֹּדֹנִע בֿוּטָא טַבְּנִי וֹלָא אַטַּמָא מַירוֹס וּגְּבָר אָחֲרָן בְּבְּרִיק: מַּמִּגִים בָּלְ וִתְּוֹּא וְלֵנִים

نهٰدا ځك مېښم: וֹמִוּכ בַוֹשׁ אֹלִבְּ וֹטַׁנִוּט בַאִּוֹבְּוֹשׁ ינ מְמֶּנִנְ שַׁמְנִבּ לְּנְבּׁנְ מִלְבַּּלְּנִבּ נְלְאַ שִׁנְכִּוְלְ מִנְּנִבּ שׁנִּנִבּ שׁנִּנִבּ שׁנִּנִבּ מּוְרְׁלֵּיֵ מְבָּוּתַ לְמֹּינְּיּב וֹלְאַ עִאָּכֹּלְ עִוּרָנִי יְנִינ יְכִים לְמִּינָּי וֹלְאַ

فخري ركة ميور جن چرت مولا

אַשֶּׁר תַאַבְשׁ וָאָנשׁ אַחַר (כי

ڗڛٚڿڿڐ٦]

וֹלְאָ טִׁעַלְכִּינִי

ה ישגלנה)[קי

מושיע:

مُندُل خُدَمُرٌ، لَـ حُدُك الرّبية מו בוב ולא יחוב לף עלף

טשור פוע פֿבמא טאור וֹלִא

خُدِـتَذَبِهِ لَهُمَا خُهُم نَتُكَ: ומינוף ראות וכלות אַליהָם و چزاه بجنيُّ به بمناه جين جُون هيدر جِنِه بجنيه موادا جُون

לּגַלְעוָן כָּל יוֹמָא וֹבִית בוּילָא

הֹמִנִל וֹבֹּגוּא בֹּק_עַוֹּמִנִם: מֹם אֹמֻהֹר לאְ־נְדְיֵעְיִם וְהָיִהְ הַבְּ יִרִילִ עַם דְּלָא יָדִעְּהָהָא וּהְהָהָ خدر אَلـ מَل الرَّالِ الرَّاحِ الزَّرْمَالِ بِهِرْحٍ هُدُم لَـ هَلَـمُك الرَّالِ الرَّامِ حَرِيهِ اللَّه

בָרַם מַּמִּגל וּבְעִינִי בָּלְ יִנְתַּנְא:

And thou shalt grope at noonday, with astonishment of heart. madness, and with blindness, and

The Logd with smite thee with

as the blind gropeth in darkness,

there shall be none to save thee. oppressed and robbed alway, and prosperous; and thou shalt be only and thou shalt not make thy ways

the fruit thereof. plant a vineyard, and shalt not use shalt not dwell therein; thou shalt thou shalt build a house, and thou another man shall lie with her; Thou shalt betroth a wife, and

to save thee. enemies; and thou shalt have none sheep shall be given unto thine shall not be restored to thee; thy away from before thy face, and thine ass shall be violently taken eyes, and thou shalt not eat thereof; Thine ox shall be slain before thine

31

67

82

of thy hand. there shall be nought in the power longing for them all the day; and thine eyes shall look, and fail with given unto another people, and Thy sons and thy daughters shall be

pe ouly oppressed and crushed away: knowest not eat up; and thou shalt labours, shall a nation which thou The fruit of thy land, and all thy

יבש כמרם: (קב) בשחין מצרים. כע סיס מלד, למ מפפנים ויצש מפחין, כדלימל פבכוכות (מל.): גרב. שמין למ: חרס. שמין

(82) ובחמהון לבב. מומס סלב, משמורדישו"ן בלע"ו:

(92) עשוק. בכל מעשיך יסיס ערעור:

שנבימים לאכול פריו: (30) ישגלנה. לשון שגל, פילגש, וסכמוב כיימי לשבת ישכבים, (מגילס כס:) ומקון קופריס הוא זס: החללנו. בשים

(22) וכלות אליחם. מלפות מליסס שישובו ומינס שביס, כל מומלת שמינס במס קרויס כליון עיניס:

the oil; for thine olives shall drop نَشِمُا لِكِم يَصِيكَ حَد نَهَاحِ يَنْتُكَ: ומהשלא לא טסוב אבן ושבן thou shalt not anoint thyself with °+ זּינוֹים יִבְיִיּי לְבַּ בְּבֹלְ נִּבְיּבְיִּבְיִּבְיִיּבְוּ זִּינִיוּ יְבִיּ בְּבָּלְ הַּחִוּמִּבּ οt throughout all thy borders, but Thou shalt have olive-trees تانځ څنات: עיקלניה תולעקאָן for the worm shall eat them. of the wine, nor gather the grapes; ְּעֹמִּשְׁעַ נְּלְאִ מִאֹנְעַ כַּנִּ עַאָּבֹבְנְנִּנִּ בְאִ עַׁמִּמֵּנִ נְלֵאִ עַבְּנִוְתִּ אָּבִּנִ them, but thou shalt neither drink בּבׁבמִים שַּׁמֵּת וֹתְּבְּבׁשׁ וֹנִיוֹ לְאֵבְ בּבֹבמִוּ שַּבִּיּ וֹשִׁפַּלְעַ וֹשִׁתָּב Thou shalt plant vineyards and dress טאָסֶל בָּי יַחְסְלָנִי הַאַּבְבָּה: for the locust shall consume it. וּוְשֶׁיר הִּכְנוֹשׁ אֲבֵי יַחְסְלְנֵיה the field, and shalt gather little in; ⁸⁶ זֶרַע רָב תּוֹצְיא הַשְּׁדֶּה וּמְעָשׁ בּר זָרַע סַּוּי תַּפִּיק לְחַקְלְא Thou shalt carry much seed out into ثِينَاتِ: देव्हाः whither the Lord shall lead thee جِجَرَحٌ הַעַּמְּים אֲשֶׁר־יְנַהָּלְףְ יְהְנָה בְּכִל עַמְעֵיּא הִידַבְּרְנָּף יִיֶּ byword, among all the peoples astonishment, a proverb, and a ألثأنث خُهَيَّا خُمُهُم أَخِهُنَانَا يَثَانَا خُمُنَا خِمُنَاحِ يَخْهُبِهِ خَمُنَاحِ يَخْهُبُمُ And thou shalt become an ťäċl: נְאְבְוּי: אָמְא נְאַבְּנָא: אָמְא נְאַבְּנָא: אָמְא נְאַבְּנָא: אָמְא נְאַבְּנָא: wood and stone. there shalt thou serve other gods, אַאָבוֹבְלִמְים אַשָּׁר נַאָּבְנִינִי וֹבְמִּטִּאָּ אָטִּ נַאָּבְטַנִינּ וָטִפָּבָע known, thou nor thy fathers; and unto a nation that thou hast not افقات څڅنك څخ لإب يىفقىت king whom thou shalt set over thee, برجٍك بْسَرْبِ هِنَاكِ لَهُن مَرْخُكِ يَدْجَه بْدُ يُثَكِ The Lord will bring thee, and thy نظية المنافقة المنافقة unto the crown of thy head. אַ עוכל לְעַוֹבְשָׁאַ מִכָּלֵּב נַלְּלֶב לְאִנַּסֹאָנַ מִפּּנַסְנַ נַלְּלְנַ וֹהַגַּ healed, from the sole of thy foor ي تخلفزن لمَر تهزن هُمُّد لحنفا لمَر مُعَا لَمُ * نحبر boil, whereof thou canst not be knees, and in the legs, with a sore וַכְּלָּע יְתְנְּע בַּאָּעֵין דָׁע עַּלְ יִמְעִינֶף יִי בָּאָתָיִא בִּישָׁא עַלְ The Logd will smite thee in the XWC RFXC: sight of thine eyes which thou shalt * الثارن ظهُرُهُ مَهَلَيْهِ * لية بالثار طهُمَهِ، طالبه هَنئك * so that thou shalt be mad for the

إلا قر تذكر فشد: אָב, וֹבַכוּן בַּמָּבֹנֹא: יי פֿלנם יכֿלנִט שִּנְלְיָב נֹקאֵינִטְנֹנִ פֿלנוֹ יכֿלוֹ שׁלְיִב נֹלְאִ יִבִיוֹ לְנַבּ

יַהְסְנְנֵיה סַקְּאָה: ٣٠ جُرِ مَجْكَ بِغِدَر هَا مُثَلَّكِ يُزْدُم خُرِ هُرَزُنُكُ لَهُجُهُ لِهَا مُكَا

> captivity. thine; for they shall go into daughters, but they shall not be Thou shalt beget sons and

land shall the locust possess. All thy trees and the fruit of thy

(פ) לשמה. אם"י אם יו אם יו למכן ילומי אום עליך: למשל. כשמבא מכה רעה על אדם, יאמרו זו דומה למכת

(85) יחסלנו. יכלנו, ועל שם כך נקרא חסיל, שמכלה את הכל (ירושלמי מענית פ"ג ה"ו): פלוני: ולשנינה. לשון וְשַׂנַּנְּמֶס (דבריס ו, ז), ידברו בך, וכן מרגומו וּלְשׁוֹשִי, לשון מפור, ומשמעי:

(0+) כי ישל. ישיר פירומיו, לשון וְנְשַׁל סַבּּרְטֶל (שס ימ, ה):

ពុល្ក: ويوجأ فيوجأ بهور مير ووا عدا موا جودية جودية بعو דַּגַר ְאַמֶּר בְּקְרְבְּלְּ יַעְּכֶלְה עְּכֶלְיף הֹוֹתָב עַּרֵלְ דְּבִינְף יְהֵי סְלֵיק

שַּׁבִּי נְבִינִי לְטַבְּשָׁאַ לְטַבְּבָּאַ:

come down lower and lower. higher and higher; and thou shalt thee shall mount up above thee The stranger that is in the midst of

¿בְּלֵבְאָמֻ וְאַטֵּׁע מִּבְיֵנִיב לְזָנְב: בוּא יָבוּ מַפִּיף וְאַהְ הְּבוּ תַּלְשׁ: ַּרָּא יַלְּוְדְּ וְשַׁמֶּח לֵא תַלְנֶנוּ הַוּא הוּא יוֹזְפָּנְּוּ וְשִׁהַ לֵא תוֹפְנֵיה

the head, and thou shalt be the tail. shalt not lend to him; he shall be He shall lend to thee, and thou

ווויפטו אאר אוש: بمزر پرکنب ج۵پود معنوبر تهٰمٰتُك حدري هٰمَمٰف خطير ٠٠ ب ١٤٥٠ بالموبية المهربية عب جُدُان

בְּטִׁמְּשׁנִגּּוּ אָבוּ לָאִ לַבּּגלְשׁאַ خَمِـ ـ يَظْرُكُرُونِ أَنَّاسِيا هُرَّكَ حُمْ ذِنْهَمْ لَهُمْ الْهُمْ اللَّهُ اللَّالِي اللَّلَّا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّلَّا الل

which He commanded thee. commandments and His statutes LORD thy God, to keep His hearken unto the voice of the destroyed; because thou didst not and overtake thee, till thou be upon thee, and shall pursue thee, And all these curses shall come

עַר־עוֹכְןם: ٥٠ װִבוּ בִּבְּ בְאִנִי יַבְמִוְפִי וּבִיוֹבֹהֹנֵ וּנִינוֹ בַּנִּ בְאָי יַבְמִוּפִי יִבְבַּוֹנֵ

עד עלְלָא:

with gladness of heart, by reason of LORD thy God with joyfulness, and because thou didst not serve the

sign and for a wonder, and upon

And they shall be upon thee for a

the abundance of all things;

thy seed for ever;

מֶנְד לָנ: אֶלֹהֶוֹף בְּשִׁמְחָה וּבְשָּׁוֹר לֵבֶב אֶלְהָף בְּחָדְוָא וּבְשָּׁפִירוּת فَيَامَ هُوْدَ مُمْ يُعَدِّلُ فُهُمَا نُدِيِّكَ فَرَاهُ هُرًا فَيْهُ خَرَّاهُمُ كَلِّهُ فَيْ

לבא מפני כולא:

want of all things; and he shall put thirst, and in nakedness, and in against thee, in hunger, and in enemy whom the Lord shall send therefore shalt thou serve thine

בישְּׁמִירָר אַבֶּר: וֹלֹתַּן הָּלְ בַּבוֹמְ הַלְ בּּוֹאִינְב הֹע וּבְצַּמְאׁ וּבְמֵּירִם וּבְּחָטֶר כָּל ندند ځك 8+ 1,441161 \$U_%;\$\F

בבבול מל צורף עד הישיצי יבְהַסִּירות כּוֹלָא וְיִמֵּין נִיר ĖĿ וטפלע זע פֿגֿל.

against thee from far, from the end The Lore will bring a nation he have destroyed thee. a yoke of iron upon thy neck, until

יְשָׁא יְהוָה עְלֶיף גָּוּי מֵרְחֹק

עַנִּג אָאָב באַ שֹׁאַלֹּא הֹפֹּא בַּלָא שַׁאָּלָה בּיִאָּנִיבּי: אָבְקְא פְּמָא בְּמָמְטִּבְי נְמֶּבָא נִינִי נִי הְּלְב מִּם מִבְּטִיִּל מִפְּנִפָּי tongue thou shalt not understand; swoopeth down; a nation whose of the earth, as the vulture

خيرين:

old, nor show favour to the young. shall not regard the person of the a nation of fierce countenance, that

٥S

64

84

*۷*۲

94

††

לַזְבְּוֹ וֹנַתֹּר לָאָ זְחָוֹ: סְבָא וֹמַלְ זְנְלֵא לָא מֶנְנַנִים: יי אָנִי עַנִּי פְּנָנִים אֲמֶׁר לֹאִ־נְשֶׂא פְּנִים עַם תַּקּיף אָפִּין דְּלָא נָסִיב אַפִּי

ירושה, שמ"כ היה לו לכמוב יירַש, ולמ לשון הורֶשָׁה וגרושין, שמ"כ היה לו לכמוב יוריש: (ב+) יירש הצלצל. יַשְׁשֶׁנּיּ סְמְרַנַסְ רִם מן ספרי: יירש. יעני: הצלצל. מין מרנס. ומי מפער לפרם יירם לשון

(די) מרוב כל. זעוד שהיה לך כל מוצ:

לְבְּׁשְׁר מְשִׁי (בְרַשְׁבִיִּשׁ מִשְי מִוֹ) יוכן בִּי <u>בְּמֵעַ</u> יוֹפֵף (שם מב, כג), מֹינשינדר"י בלע"ו: (פ4) כאשר ידאה הנשר. פתמוס, ודרך מללמת ויקלו מומיו: לא חשמע לשונו. לה מכיר לשונו, וכן הְשָׁמַע הֲלוֹס

באַבהב הב בטהטיגי בלא

أترحبح تختم يخفيئك نغفع

تهٰلات ځك

מָר הַאָּבִירָו אַמָּף: מְּלֵב אֶּלְפֶּׁנְשׁ וֹתְמִּשְׁבַּׁעִ הַאָּנִישׁ تَهٰجُنِد خُلِدِ فَاذَا فَانَانِهِ أَنَاجُنُد اد الآل الشاهرية التقالم التق

ַבְּלֶגְאַבְאַבְּאָבְ אָהָ*הַבּ* לִנַזִּלְ יְבִינָב אַרְצֶהְ וְהַצֶּר לְףְ בְּכְלִ־שְׁמְּנֶירִף אַשָּׁר אַמָּה בּמָה בְּהֵוּ בְּכֶּלְ- דִּאַהְ רִהִין לְאִהְּהִיּוֹבָא בְּרוֹו בּ בֶבְת חַמְמֶּלְ דַּגְּבְנְת וְהַבְּצִלְיוֹ דִּיכִבִּישׁ שּירָךְ רְמִּיָּא יִּכְרִיכַיָּא نتقد خَكِ خُحُم مُمْثِيك مَنْه

לוב לכל אַבְעָּב בּינִים הֹי לכל אַבְּמֹנִ וֹנִמִּנִל לְנַ עַּכֹּנְ וומוט לב בלכן טבוב הג

نقرط ځك بجنځك: ݣْكِيلُنْك خَمَّة بِالخَمَّةِ لِا كَمَّاكِ كَيْمُكِ لَا يُخْرُلُكُ خَمَّنُكُ بَحْمُكُمْ يَاهُرَكُ ق بجنفاء يخود بما جَاءَ بمثرة جنهِ بجنها بديد جه به لْهُمَرُكُنَّ فَلَا خَمُلًا خُمُلًا خُرُلًا لَقَامِهِ لَكُنُّهُ لَا فُمُلًا خُمُلًا

څريږل ځك:

تغرم تأتك خك تتغزد ظغر

שֹבָת מֹּגֹוִ בֹאֹטִיוִ יבֹאָהָטִ שִׁילִוּ

FIWXF: יְבְאָתַת קְיָמֵיה יִבְשְּאָר בְּנוֹהִי לְטַבְאַ טַבְאָמ מְינֵיה בַּאָבווָהִי צוללא בוכוב לב ובמפוט

בְּאׁ בְּתְּבֶּוּעְ אַמְּבְ זֹּהְעָר בְּהָרָ בְּהָבִּא בַּהְּנָבְא נִּבְתְּעָנִא אַמְּב נֹהָער בְּנִבְיּ ַ אַאָּהָר יאַכְּל מִבְּלִי עִאָּאִירַלִוּ בִּנִעִי בַּנִיבִי מִבְּלָא אַהָּשֹׁאַר מַמַּתוּ לְאַתַר מַהֶּם מִבְּשָּׂר בָּנָיוֹ מִלְמִמוּ לִתַּד מִנָּהוֹן מִבָּשַׂר

יבוֹטוֹב בּדוֹנוּ אַמֹּב ווטוֹב:

المراح كال المنهاد خرح كالألاء

caused thee to perish. young of thy flock, until he have oil, the increase of thy kine, or the shall not leave thee corn, wine, or until thou be destroyed; that also cattle, and the fruit of thy ground, And he shall eat the fruit of thy

given thee. which the Lord thy God hath gates throughout all thy land, and he shall besiege thee in all thy didst trust, throughout all thy land; walls come down, wherein thou gates, until thy high and fortified And he shall besiege thee in all thy

and very delicate, his eye shall be straiten thee. wherewith thine enemies shall siege and in the straitness, thy God hath given thee; in the of thy daughters whom the LORD own body, the flesh of thy sons and And thou shalt eat the fruit of thine

he hath remaining; the remnant of his children whom the wife of his bosom, and against evil against his brother, and against The man that is tender among you,

gates. enemy shall straiten thee in all thy in the straitness, wherewith thine nothing left him; in the siege and whom he shall eat, because he hath them of the flesh of his children so that he will not give to any of

(22) עד רדת חמתיך. למון רדוי וכנום:

- (33) ואכלה פרי בטנך בשר בניך וגרי במצור. מהמה שיסיו לריס על סעיר, ויסיס שם הלוק שָקַה רעזון:
- סנומרים: . המיהם אבר יאכל. דבר אחר הרך בך, הרחמני ורך הלבב, מרוב רעבחנות יחאכורו, ולא יחנו מבשר בניהם השחומים לבניהם ודעמו קלס בדבר מאום, יממק לו לרעבונו בשר בניו ובנומיו, עד כי מרע עינו בבניו הנומרים מממ לאחד מהם מבשר בניו, (42) הרך בך והעווג. סום סרך סום סעווג, לשון פינוק, ומסמענג ומרך מוכים עליסס ששניסס ממד, מע"פ שסום מפונק

iţţţ: שׁבַע עינָה בְּאָישׁ חֵיקָה וּבְבְּנָה なく ロギット 95 **८¾_tö**ÜL

יִבְבָרַה יִבְבְרַתַּה: שׁבֹאַמִּ מְנוֹנִי כֹּוֹבֹר טַנֹמָנִי וּמֹגִשׁ הֹלְ אַבְׁהֹא מֹמִפּוּנִּלוּ וּמִנַבֹּנכוּ תַבָּג נַסִיאַת פַּרְסָת רַגָּלַה לְאַחָּתָא אַמְּר דְרַכִּיכָא בָּרְ וְדִּמְפַּנְקָא דְּלָא

tàđ:L: بخُمْمِيط هُمُد نَمْرط كِلْ هِنجُكَ בַּסְּמֶר בְּמְצוֹרִ בְּחַסִּירוּת עַ עּבְּבְּנְיִנִי אֶאָהְ עַבְּיִר בִּירְהְאָבְלָם עִּבְבְּנִנִיאָ צִּינִילְיִר אָבִי עִיבְּלְנִוּן لْجُمْكِرْبُكِك بَادِيْرِيا مُقَالًا لَائْكُرْبُكُ الْجَاهُدِ جُدْبُهُ لِمُنْظِعِيا مُؤْكِ

בּגֹיבא יבְעָקְקָהא דִיעִיק לַדְּ にている

אָת יְהוָה אֶלֹהֵיף: אָת־הַשֶּׁם הַנְּכְבֶּר וְהַנּוֹרֶאֹ הַנֶּה הְבְּתְּבֶים בַּמָּפֶּר הַזָּהְ לְיִרְאָה 85 Č_L\L\L\ אָם־לֹא הִשְׁמֹר לַעַּשׁוֹת אָת־

הְּמָא נַפֿירָא יִדְּחִילָא הָדֵין נְחַ בְּסִפְּרָא הָדֵין לְמִדְחַל יָה פּטׁלמׁג אַנְבֹּוֹטֹאַ טִבָּא צַּכְטֹנִכָּגוֹ אָם לָא שַׁמַּר לָמָמְּבָׁר וֹעַ כַּב

נוֹאָמֹנוט וֹשַבֹּוֹם בֹהֹום נוֹאָמֹוֹנם: מַבֿוָע נִּאַכַעַ וְהִפְּלָא יְהוֹה אָת־מַבָּהְף וְאָת

خئك منا تخلخا يفتيفنا ונפביש ון נת מחקר ונת מחת

מגנום אַמֶּב וֹנְבְשׁ מפּׁנִינִים מַגַּנִוֹם

كَلُمُرِيرا لَنَا خُطِيا خُكِ: ַ בְּּוֹבְ אֲמִע כְּלְ־מַּרְוֵנֵה וְיָמִיב בָּוּ יָת כָּל מַבְּמִּשֶׁי

لأَم خُمِـ لِنَّحُرِ لَحُمِـ مَجْكِ لِمُهَرِ

تمْكِم نُدِيْدِ مُكِيلَ مَد نِهُمُكُكِ:

ווטונון וו הלב גר בישטוגו: לָאַ כֿעִוּכ בֿסֿפּֿג נַעוּנֵנֵי נַוֹּאָט בַּטִּבָּן בַּסָפָּג אָנְוֹיָאַ נִינָאַ אַל פֿל מָרַעּ וָכָל מַחָא דּלָא

> daughter; and against her son, and against her against the husband of her bosom, and tenderness, her eye shall be evil upon the ground for delicateness adventure to set the sole of her foot among you, who would not The tender and delicate woman

straiten thee in thy gates. wherewith thine enemy shall siege and in the straitness, want of all things secretly; in the shall bear; for she shall eat them for and against her children whom she cometh out from between her feet, and against her afterbirth that

Name, the Lord thy God; mayest fear this glorious and awful written in this book, that thou the words of this law that are If thou wilt not observe to do all

sicknesses, and of long continuance. of long continuance, and sore of thy seed, even great plagues, and plagues wonderful, and the plagues then the Lord will make thy

shall cleave unto thee. thou wast in dread of; and they all the diseases of Egypt, which And He will bring back upon thee

09

85

be destroyed. Lord bring upon thee, until thou book of this law, them will the plague, which is not written in the Also every sickness, and every

- (56) תרע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה. סגדוליס:
- (קב) ובשליחה. בניס סקטניס, בכולן מסל עינס לרס כשמחלל אם סלמד, מלימן לאשר חללס מן סבשר:
- (00) אשר יגרח טפניהם. מפני המכום, כשהיו ישראל רואים מכות משונות הבאות על מלרים, היו יראים מהם שלא (פב) והפלא הי אח מכחך. מופלמומ ומובדלומ משמר מכומ: ונאמנות. לימרך לקייס שלימומן:
- שין מִיְרְשָׁין שַׁשַ בּשָבַם שָרָשַ בּדַבַר שִבּוּשַ יגור ממנו: יצואר גס עליסס, מדע, שכן כמיצ וְקִיֶּה אָס שְׁמוֹעַ מִּשְׁמַע וגו' כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׁמְמִי בְּמִלְרַיִס לֹה אָבֶיר שָׁנִיף (שמות מו, כו),
- (19) יעלם. למון עלייה:

\$4.2°. לְנִׁר כֹּגַלָּאְ מִּׁלְּמִּטֹׁ בֹּלוֹנְ גִּנִוֹנִי אָנֵג לָאִ פַבּגלָטֹא לָמִגמֹנֹא בַּגִּנֹ ج ﴿ لَمُمْلًا لِأَنْانِكُ فَحِيرَكُمْ لَا يَشْمُنُكُ لَا يُعَالِمُوا فَحِيرُكُمْ مُمَالًا لِمُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالًا لِمُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يَعْلَمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعْلَمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعْلَمُ لَا يُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لَا يُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمِنْ لِمُعْلِمُ لِعِلَمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعْلِمُ لِمِعِلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمِنْ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمُ
<u>אַשֶּׁר־אַתְּה בָא־שָׁמְּה לְרִשְׁתְּהַר</u> אָטַבֶּם וָנְסַטְמָם מִעַּלַ הַאָּבַלָּה **プロ浴口・ア** にくじふばい אֶּנִקְכֶם בֵּן נְשֶׂישׁ יְהֹנְהֹ צְלֵילֶם נָתָּכֹּוֹ בּן יִחְדֵּי المراثرة والمراثرة ולִבוֹבֹנִנוּ לִאִּמֹבֹא ְּנְׁעַבְּׁעַ כַּאֵּמֶּב מֶּמְ נְעַנְּעַ מְּלֵנְיֵם נִיְּעַר כְּמָא צַּעָּדִּי יִיְ מְּלֵיכִוּן

וֹבֶאל וֹאבוֹ: אַמָּב באַבוֹבַמִּשׁ אַטָּר נַאָּבַטָּנִבּ لْمُحَلِّكُ هُم يُحَرِّدُه يُخَلِّدُه الْمُؤْكِدِ فَمُلْ خُمَمُمُنِّهِ فَخْتِدَ יי מְלֵבֶּע בַיֹּאָבְא וֹמָב לַבָּע בַּאַבָּא מִסְנְפָּ, אַבְּמָא וֹמָב סְנְפָּ, אַבְמָא ثقونغك يُسرِّب جُحُدٍ يَرْمَفِينَ لِيَحَدُّلُونِي يُنْ جُحُدٍ مَثَمَرَتُهُ

مْدَرُنَا لَكِيْجُنِا تُحْمَدُ יהנה לה שָׁם בֶב רַבָּּוּ וְכִלְיִוֹן مَ يَكُرُكَ مُرْبَقَ خُرِقَاءِ لَذُمْكًا لَائِمَا يُتِدَ مُرْبَعَ ذَهَذُمُكَ لَيْضَالًا وَيُولُونَا لَيْضَالًا

÷1::L: بْقْتَلُـنْ كَيْݣُكِ لْبَيْهِ لَكِيْ فَيْقَالُ بِنْتِي فَيْنِ فَرْبِي فَرْبُدُ فِي فَرْمُوْءِ نْكُنْد لَاقِيْك فَكُمْ فَاللَّهُ مَا فَكُنَّا نَبْدِياً لَاتَّنَاكُ فَكُمَّا كِلَّا مَقَالًا فِي فَ

ימפּבאַר עוניף אַשָּר הַרָּאָר יַּהַאָר יַּהַאָרי: ZĨĊĿ ÑÃL ƯỚL ע₉ יִדְמְּנֶר עַאָּמָר

> וֹנְאָאַבְטַּׁםְ בַּמִּעָּגַ, מִמְּמָ עַּעַעַ וֹעַאָּטַאָּבוּן בַּמִּם וֹמִגַּב עַבְּלַב

בּאַטַ עַבול לְתַּיָּך לְתַּיָּר לְתֵּירִתַה: גטכון וטַמּלַמָּלוּן מִגּלְ אַנִגּאַ 504

וֹאַבְרַבְיבַב אַמֹּא נִאַבְּנָא:

מְּנִין וּמְפְּחָן נְפַשְּ: יְיָ לְדְּ חַמְּן לֶבְ דְּחוּלְ וְחַשְּׁכִּוּתִ يخيرُت בُتِتِ كِي يَتُذِيدَ لَكِي يَخْمُمُمُنَّهُ يُعْمَلُ كِي يَخْمُمُمِّنُهُ يُعْمَلُ كِي خُسَلَ لَكِي

וֹלֵא טַבוּמָוֹ בַּבּוֹוּנַ:

יסְנַע ימָטַיִוּי עַּינָך דִּיְסָבִי חָזֵי: בּגַפּבָא שַׁימָר עַן יִמֵּין רַמִשְּׁאַ

> the Lord thy God. didst not hearken unto the voice of heaven for multitude; because thou whereas ye were as the stars of And ye shall be left few in number,

to possess it. off the land whither thou goest in you; and ye shall be plucked from cause you to perish, and to destroy the LORD will rejoice over you to you good, and to multiply you; so the Lord rejoiced over you to do And it shall come to pass, that as

fathers, even wood and stone. thou hast not known, thou nor thy thou shalt serve other gods, which other end of the earth; and there end of the earth even unto the among all peoples, from the one And the Lord shall scatter thee

.luos do gaidsingas of soul. trembling heart, and failing of eyes, but the Lord shall give thee there a be no rest for the sole of thy foot; thou have no repose, and there shall And among these nations shalt

assurance of thy life. on evan that and day, and shalt have no before thee; and thou shalt fear And thy life shall hang in doubt

sight of thine eyes which thou shalt which thou shalt fear, and for the morning! ' for the fear of thy heart thou shalt say: 'Would it were Would it were even! and at even In the morning thou shalt say:

۷9

59

79

79

(23) ונשארחם במחי מעט חחח וגוי. מועמין חלוף מרובין:

(7): (33) בן ישיש ה׳. את אויציכס (מגילה י:) עליכס להאביד וגוי: ונסחחם. לשון עקירה, וכן בֵּיה בֵּאִים יַפַּח הִי (משלי עו,

(50) לא חרגיע. לַמְ מְעַמַ, כמו וְזֹמֹת סַמַרְגֵּעָה (ישעיה כת, יב): אב רגז. לב מרד, כמרגומו דְּמֵיל, כמו שְׁמֹוֹל מִמַּמַת (44) ועבדת שם אלהים אחרים. כמרגומו, לא עצודת אלפום ממש, אלא מעליס מס וגולגליום לכומרי עצודם אליליס:

לישועה ולה מבה: בְבְּוֹם לְךְּ (שׁם יד, ש), שְׁמְשִׁ עַמִּים יִרְבָּוּון (שׁמוּח מו, יד), מוֹמְדוֹח בַשְּׁמֵיִם יִרְבָּוּוּ (שׁמוּחל־ב כב, ח): וכליון עינים. מלפה

ום סלוקם מצואם מן סשוק: ולא האמין בחייך. זה ספומך על הפלער (שם): (66) הייך הלואים לך. על ספפק. כל פפק קרוי מלוי, שמא אמות סיוס בתרב הבאה עלינו. ורבומינו דרשו, (מנתות קג:)

771

प्रैप: (a) بظيوبير לְןּ לֹא תֹסָיף עִיר לְרָאָנָה תוֹסִיף עוֹד לְמָחָזַה וְתִּיְבַּנֵין 89 בּאָנוּנִינֶ בּנְרֶנְ אָהֶר אָמָנִינִי בֹּאִנִּינִי בַּנִּרְיִי בְּנִינִי אָהָר אָמָנִינִי בּאָנִינִיאַ בּאָמָנִינִי בְּנִי

וֹאָגן ילִאַּמִטוֹ וֹכִיט בַּפֿנִי: كجزير تها ختيز، يحدربا خمير، מֹאֶרֵוֹם וֹנְטִּיבְנָּוּ נִי לְמִאָּרַוֹם בַּסְפָּנֵנוּ

bondwoman, and no man shall buy your enemies for bondmen and for there ye shall sell yourselves unto shalt see it no more again; and whereof I said unto thee: Thou back into Egypt in ships, by the way And the Lord shall bring thee

בְּחַבֵּי (פּ) מִלְבָּר תַבְּיִית אֲשֶׁר בְּרָת אִמֶּם אַנוַ בּוֹנוֹ וֹמִּבֹאַכְ בֹּאָבוֹ אוֹ מוּאָב 60 צַּיְּהַ יְהְיָה אֶת־מֹשֶׁה לְכְרָת יְיִ יָח מֹשֶה לְמִגְּזַר עַם בְּנֵי אָבְעַ בּבֹרָ*י* הַבָּרִית אָשֶׁרַ

מפולמא בעור מפורון בחורב: וּמְבַאָּב בֹאַבמֹא בַּמוּאָב בַּב אַכַּוּן פּטַוֹּמִי טַּוֹמָא בַפַּפֿוּד

them in Horeb. the covenant which He made with Israel in the land of Moab, beside Moses to make with the children of which the Lord commanded These are the words of the covenant

בַּלְ־אֲשֶׁר עְשָּׁה יְהְוָה לְמֵּינֵיכָם יָה בָּל דַּעָּבַר יָיָ לְשָׁינִיכוֹן שביעי וַיַּאַמֶּר אָבְתָהָם אַמֶּם רְאִיהָם אָת וַאֲמַר לְהוֹן אַהוּן הַוֹיִחוֹן ניקרא משָׁר אֶלְ־בָּלְ־יִשְׂרָאָל הַקְרָא משָה לְכָל יִשְּׂרָאֵל

ילכל מּבֹדוֹה ילכָל אַרַמִּיה:

all his land; and unto all his servants, and unto in the land of Egypt unto Pharaoh, that the Lord did defore your eyes and said unto them: Ye have seen all And Moses called unto all Israel,

XIXX

המסות הגדלה אַשֶּר רָאָי <u>הְבְּבְרֵי וּלְכְלֵץ־אַרְצִּיֹן:</u> جَيْدُمْ مَجْدِنُهُ خُودِنُهُ خُودُمُ جَيْدُمُ خُودُنُهُ خُودُنُهُ خُودُنُهُ خُودُمُ

נפין רבְרָבן דַחַזַּאָה עִינָף

the signs and those great wonders; the great trials which thine eyes saw,

נְלְאֵ לְנִוֹן יְבִינִע לְכֵּם כְּדָ לְנְהַמּנ וֹלְא יִנִיד וֹג לְכִוּוֹ לְבֹּא לְמִנַּמּ הּגְּרַלֶּים הָהֶם: ֶ מֹנגוֹבׁ

וְהַמִּפְהֵים אָתַיָּא

ears to hear, unto this day. heart to know, and eyes to see, and but the Lord hath not given you a

ער הוום הגה: لمُتَرِّبُ خِلَيْهُبِ لَيُخْاذُنَكَ خِصُرُمَ لَمَنْنَا خِفِنْتِ لَهِيلِنِنَا خِفِصُمَمَ

(קא) בבוקר האמר מי יהן ערב. ויסיס סערג על המש (קומס מע): ובערב האמר מי יהן בוקר. על שהרים,

ואין קנה. כי יגורו עליך סרג וכליון: והחמכרחם. בלע"ו מיפורוונדרי"ן ווי"ש. ולמ ימכן לפרש וסממכרמס בלשון (88) באניוח. בספינות נשביים: והחמברחם שם לאויביך. אתם מנקשים להיות נמכרים להם לענדיים ולשפתות: שהלכות מתתוקות תמיד, וכל שעה מכובה קללתה משלפניה (שה):

שנקמרו בקיני: (60) לכרות את בני ישראל. שיקנלו עליסס את התורה נאלה ובשנועה: מלבד הבריח. קללות שנתורת נהנים וומכרמס ע"י מוכריס אמריס, מפני שנאמר אמריו ואין קונה:

ומפלים במקום: לנו נְמנס, ושמח משה על הדבר, ועל ואח אמר להם, פַיּוֹם פַאָה נְהְיֵיםְ לְעָם וגו' (לעיל כו, ע), היום הוה הבנתי שאחם דבקים אף אני שמדנו בסיני וקבלנו אם החורה ונחנה לנו, ומה אחה משליט אם בני שבטך עליה, ויאמרו לנו יוה מחר, לא לכה נחנה, משס ספר סמורס לבני לוי, כמ"ש וַיִּפְּנָס פֻל סַבֹּבַנִיס בְּנֵי לֵוִי (לקמן לֹח, ט), באו כל ישראל לפני משס ואמרו לו, משס רבינו, (3) ולא נחן ה׳ לכם לב לדעת. לסכיר את מסדי סקנ"ס ולסדנק בו: עד היום הזה. שמעמי שאומו סיוס שנמן

ترمزح تربركك: مُمْرَدُت لَرَمَكُكُ Ċ%_ĊĊĊ⊔ בַּמִּגְבֹּגְ מְאַבַלֹּגְ מִּלְמְנִינִם בַּמַּגַבַּגְאַבְּגְאַנ בַּסְנִּטְבְּוֹן לאוִלְשׁ אַנְבְּבָּה אַבְבָּהִים הָּוֹנִע וַבַּבַּנִיט נָטַכִּוּן אַבַּבָּהוּ הָּוֹנוּן

מולכון ומסלף לא עדו מעל

not waxen old upon thy foot. waxen old upon you, and thy shoe is wilderness; your clothes are not And I have led you forty years in the

יְהוָה אֱלֹהִיכֶם: לِهِ مُنْدَثُو خُمُمَا تَالَمِهِ خُهُ كُثَرًا تَالَانِ لَمَنْدَ خُهِ مُنْدَنِياً خَلَيْدٍ לְּטִׁם לָאָ אֶּכֹּלְטְּׁם וֹנֵוֹ וֹמָבֵר לְטַמֹּא לָא אָכֹלְטֵּנוֹ וַטַמָּר

בייבון אָבו אָנא וֹן אָלִיבוּן:

ננקם: صبال شكك يُشْجِبا لَمِيد شكك صيبا مَرْجُه لِيشَفِيا لَمِيد וּשֹׁלְאוּ אֶּלְעַבַּמַּׁלַנְם עַזְּצִׁע וּגְּדֵּא וֹאָטִיטִוּן לָאָטַּבֹא טַבוּן וּנָפַּל

לְאֹנֹחַא בֹּבֹבֹא וּמִתוֹנוֹנוּן: خظته خظخيا منظخه لامنا خطتمستنه

smote them. against us unto battle, and we the king of Bashan, came out Sihon the king of Heshbon, and Og

And when ye came unto this place,

that ye might know that I am the have ye drunk wine or strong drink;

Ye have not eaten bread, neither

LORD your God.

בַּילְנָהָ: לְנַאִיבֹוֹ וְלַנְיֵגִי וְלְטַּגִּי הַּבְּמַ נְנְּקְּחׁ אָרְאַרְצְּׁם נַנְּהְנְהְּ לְנָחֲלְה הַנְּסִיבְנָא יָת אֲרַעְּהֹוֹ וִיהַבְנָה

ילשׁיבַט גַּד ולפַלגות שָבָטָא

make all that ye do to prosper. covenant, and do them, that ye may Observe therefore the words of this

to the half-tribe of the Manassites.

Reubenites, and to the Gadites, and for an inheritance unto the

And we took their land, and gave it

בּלַ אָּמֶת בּיסֹגֹלְטוּן וֹט כֹּלְ בִּטֹגִלּבוּוּ: פמולים הואח ועשות אָהָם לְמַעוֹ הָדֵין וְתַעְּבָּרוּן יָהָרוֹ בְּדִיל וְהָהְתְּוֹבְשְׁם אָּעַ בַּלְבֵוְ נַלְּבָוֹנֵע וֹטִשְּׁבוּוּ זִּע פּּטִינִה. צֹוֹמִא

The Haftarah is Isaiah 60:1 - 60:22 on page 172.

ىرى نۇلىلاد: אְבְּמֵינִים וְאָנְיִבִינִם בְּאָמִינֶם קְּבְּים יִיְ אֶלְהָכִין וְמְרְבִּיכִוּן אָבְמִינִם וְאָמִינֶם בְאִמִינֶם קְּבְּים יִּיְ אֶלְהָכִין וְמְרְבִּירִוּ וְמְרְבִינִן אַמְים נַבְּּבְים עַיּוֹם בַּלְבָּם אַשוּו בְּיִמְין יוֹמָא דֵין בּוּלְכִין

כַל אָנָשׁ וַשְּׁרָאָל:

Israel, your officers, even all the men of heads, your tribes, your elders, and before the Lord your God: your Ye are standing this day all of you

מאָב מומונב: خِيْرَاتِ مِيْرَدُكُ مَامُوكَ مَخْرَاهُ فِلَا مَضَادِيمَهُ مَخْرَدُم هُوْلًا فِي مِحْرَدُ מפּבים למוכם לגוב אמר מפּלכון לשוכון וניורך דבוו

unto the drawer of thy water; camp, from the hewer of thy wood stranger that is in the midst of thy your little ones, your wives, and thy

הברית הזאת גור: (עבודה זרה ה:), ולפיכך לא הקפיד עליכה המקום עד היום הזה, אבל מכאן ואילך יקפיד, ולפיכך: ושמורחם את דברי דברי סברים סואם. דבר אחר ולא נמן ס'לכס לב לדעם, שאין אדס עומד על מוף דעמו של רבו וחכמם משנמו עד ארבעים שנס (6) וחבאו אל המקום הזה. עמה אם כואים עלמכס בגדולה וכבוד, אל מבעמו במקוס ואל יכוס לבבכה, ושמרמה את

לשנמיכס: וקניכם וששריכם. החשוב חשוב קודס, ואחר כך כל איש ישראל: (פ) אחם נצברם. מלמד, שכינסס משה לפני הקב"ה ביום מוחו להכניסה בברית: ראשיכם שבשיכם. ראשיכם

971

כבת עמף היום: اجهٰجُ رَبَا هِنْ إِسَالًا هُجُ أَبَاتِ الْجِمَانِ رَبِي هُجُنِ الْهَارِ الْهَالِي الْهَامِ الْهَارِ خُمُّدُكِ خَدُدُرِين نُعِيْنِ الْأَكِينَ لِللهُمْرِينَكِ خَدُنُمُهُ لِمِنْ الْأَكْتِلِ الْمُعْتَلِينَ الْمُعْتَلِينَ الْمُعْتَلِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِينَا الْمُعْتَلِينَا الْمُعْتَلِعِينَا لْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا اللَّهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعِلَّالِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعِلَّعِينَا الْمُعْتَلِعِينَا الْمُعْتِعِينَا الْمُعْتِعِينَا الْمُعْتِعِينَا الْمُعْتِعِينَا الْمُعْتِ

thee this day; the Lord thy God maketh with God—and into His oath—which coverant of the Lord thy that thou shouldest enter into the

انظرية كإح: مَهُّرَبُنك مُهَدُّدُتُو مُنْجُنُون يُعَدِّدُن مِنْ خُهُدُنُون مُعَدِّدُنُو وَكُمْ اللَّهُ لَا يُحْدَدُ إِلَّا لَا لَكُمْ اللَّهُ لَا يَخْدُ اللَّهُ لِللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ שני קְעָּׁם וְהָוּא יְהָנֶה־פְּוּלְ לֵאלֹהַיִם שֵּׁדְּמוֹהִי לְעַם וְהוּא יִהְנֵי לְדִּ לְמַּמֹן בַשְׁים אָטַבּ בַיּיִם ו כְוָ בַּבִּילִ לְכַּיִּיִּמָא וֹטַבּ יוִמָּא בון

ליצחק וליעקב:

Isaac, and to Jacob. unto thy fathers, to Abraham, to spoke unto thee, and as He swore He may be unto thee a God, as He unto Himself for a people, and that that He may establish thee this day

הואה: אָטַר הַבְּּרָיִת הַלְּאָת וְאָת הָאָלְה בַּנַר יָה קִנְטָּאָ הָבֵין וְיָה מִיטָּהָא

" וֹלְאֵ אִשְׁכֵּם לְבַּגְּכֵם אָנְכִי כִּבִיעְ וֹלְאַ מִּמֶּכִוּן בַּלְעוִדִּיכוּן אָנָא

mot here with us this day our God, and also with him that is with us this day before the LORD but with him that standeth here

this covenant and this oath;

Neither with you only do I make

אַמֶּר אַנְנָנוּ פַּר עַּמָנוּ הַוְיִם: بأذاه לפְּנֵי יְהֹנֶת אֶלְיהִינִי וְאֶת יַּ, כִּיְאָת־אֲשֶׁר יָשְׁנוֹ פֹּה עִמְּנוֹ עֹמֵד - בְּיִאָר אֲשֶׁר יַשְׁנוֹ פֹּה עִמְנוֹ עֹמֵד - בִּי

בְּבָא הֹמַנָא ווִמָא בַּוֹן: אָלְעַלָּא וֹנִע מוֹ גַּלָא אַנעוִעִי המלא לאום ווָלא בון כבבם גל אַבי יָת מַן דּאִיתוֹהִי הַכָּא

through which ye passed; through the midst of the nations land of Egypt; and how we came for ye know how we dwelt in the

אַמֶּר עַבְּרְהָהָ אַמֶּב_הַבָּבוּ ځڅ۲⊏ בונו הממוא בהדבשון: אַנישׁ, יַּשְּׁבְּיוֹ בְּאָבֵין מִצְּבְוֹיִם וְאָנִים בּאַבוֹא בטִּגֹבום ווֹט בּהַבּנֹאַ לּגַאַטָּׁם גַּבּאַטָּׁם אָנַר אָהָבּרַ אָבו אַטוּן וַדְּמִטוּן וָח דִּימִיבָּנָא

with them stone, silver and gold, which were things, and their idols, wood and and ye have seen their detestable

91

71

كَتُمُدُ مَقَلًاكًا: نتنفع يمفيدرا: אַבְּוֹ בַּמָּבׁוּ מַּמָּל וֹאָבִוּ בַּמָּבּ וֹזָטִב אָת־שֶׁקּוּצֵיהֶׂם

- ַנּיַמַשְׁוּ גַס הַמֶּס בְּשְּׁרְמֶה (יהושע ע, ד), ונתנס משה חומבי עניס ושוחבי מיס (תנחומה נלביס פ"ב, יבמות עמ): (10) מחושב עציך. מלמד שבאו כנענים להחגייר בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע, וזהו האמור בגבעונים,
- בבריח. דרך סעזרס, כך סיו כורמי זרימום עושין, ממילה מכאן וממילה מכאן ועוזרים זנמיים, כמו שנאמר פְעַגֶל פַשָׁר (II) לעברך. להיות עובר בברית. ולה יתכן לפרשו כמו להעבירך, הלה כמו לעַשַׁמְבֶּס הֹמָס (דבריס ד, יד): לעברך
- וְמִׁשְּׁמַּׁמַׁ מִשְׁמַבְּס (שמוחל־הֹ יב, ו), כשינחו מידו ונכנקו לידו של שחול: שהיו ישראל יולאין מפרנם לפרנם, ממשה ליהושע, לפירך עשה אוחם מלצה כדי לורוס. וכן עשה יהושע, וכן שמואל הָהְיַצְּצוּ מקיימין אמכס ומליבין אמכס לפניו, ואף הפרשה שלמעלה מזו פיומין הס, אמס ראימס אמ כל וגוי. דבר אמר אמס גלבים, לפי קיימין לפניו: היום. כיום סום שסוא קיים וסוא מאפיל ומאיר, כך סאיר לכם וכך עמיד לסאיר לכם, וסקללום וסיפורין ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, המחיל משה לפייסה, אחם נלבים היום, הרבה הכעסחם למקום ולא עשה אחכם כלייה, והרי אחם למס נסמכס פרשם אם ס נלבים לקללום, לפי ששמעו ישראל מאס קללום חסר שמים מוץ ממ"ע שבחורם כסנים, סוריקו פניסם, מקנימוסו, אמר שסוא אינו יכול לסבדל מכס, עד כאן פירשמי לפי פשומו של פרשס. ומדרש אגדס (מנמומא נלביס פ"א), לאלהים. לפי שדבר לך ונשבע לאבומיך שלא להחליף את זרעם באומה אחרת, לכך הוא אותר אחכם בשבועות הללו, שלא (21) למען הקים אותך היום לו לעם. כל כך סוא נכנם למכוח, למען קיים אותך לפניו לעס: והוא יהיה לך בְּבְׁמוּ לְשֵׁנִיִם זַנַּתַּבְּבוּ בֵּין בְּמַבְיוּ (ירמיה לד, ימ):
- (14) ואת אשר איננו פה. ואף עס דורות העתידים להיות:
- ללכת מתריסם: (פְּבַ) כי אחם ידעחם וגוי וחראו את שקוציהם. לפי שראימס האומות עובדי אליליס, ושמא השיא לב אחד מכס אומו

באָה וֹכֹהֹּלֹנִי: بَيْم قِلَـيْك جِذُه كِيْدِك قَرِبَ לַלְכֶּׁט לַעֲּבֶׁר אָט־אֶלְתַוּ, תַּוּוֹנִם פֹנֶה הַיּוֹם מֵעָם יְהְוָָה אֱלֹהֵינוּ ע מִשְׁפְּחָה אַּוֹ־שַׁבֶּט אֲשֶׁר ֹ לְבָבוֹ אִוֹ זַרְעִי אִוֹ שִׁבְּטָא דְּלְבִּיה פַּן־נַשׁ בְּבֶּם אַנשׁ אוֹ־אָשֶּׁה אַוֹ דִּלְמָא אַיה בְּכוֹן וְּבָר אוֹ אָהָא

אָנו_וַהַהְּמָאֶנו: خظر هجيّا خظما فطبط بألأنا הְּבֹנִם יֹבׁינִב בָּג בָּה בֹהַבֹנִנִים 84 הַזְּאָת וְהִהְבְּרֶהְ בִּלְבָרָוֹ לֵאֵמֹרֹ וְהְיָה בְּשְׁמְעוֹ אָת־דִּבְרֵי הָאָלֶה <u>-</u>

יְהוֹה אָת־שְׁמֹוֹ מִמַּחַת הַשְּׁמֶּיִם: הקתיבה בפפר הזָה יִטְּחָה תַּעָנּא וְנְבְּצָּע בּוֹ כָּלְ־תָּאָלָת 61 מְשְׁלֵּשְׁ אַבְּיִרְנְיִרְ וְקְנְאָתְוְ בְּאָנִהְ בְּכֵּן יִהְקָּרְ וְנִיּנְאָ בְּיִנְ וְחָקְתָּיִרְ לא־יאבֶת יְהֹנְתַ סְלְתַ לוֹ בֵּי אֲנִי לָא יִיבִי יִיָּ לְמִשְׁבַּק לֵיה צָּרֵי

ज्याद्वीय ज्ञ्रेयः מְבַמוּ וֹמִבְאָלִ כַּכִּלְ אָלְוָנוּ מִבְּסִוּא בַּוֹמִּבָאַלְ כַּכִּלְ לְנֹמוּ يتبجيدك بمثت جرفت مجح بيعونهد بر جدنهم محد

> אנת בכון גבר מהרהיר המיו סמוש מטמוא באוו בלמא אֶּלְהַנְא לְמְהָךְ לְמִפְּלַח יָת פּלנ נוְמֹא בׁנוֹ מִבּטַבְׁלַמֹא בַּנִי

> מַל זיןנוקא: לְאִוֹסְפָּא לֵיה חֲטָאֵי שָׁלוּהָא לבובעוב לבו אָנָא אָזִיל בָּדִיל לְמִוּמִר הֻּלְמָא וֹבִי לָוּ אָבִוּ מוְמָׁנַא נִיַדְא וִיחַשָּׁיב בָּלְבֶּיה ווה בְּמִשְׁמְצֵיה וָת פַּטְנְמִי

> מטעונו ממנא: כֿל לְנַמַּנָא בּבְּטִיבִין בְּסִפְּבָא ליולגא בעוא וובלטון פוש

> לומא בכטוכון בספר אונומא

that beareth gall and wormwood; there should be among you a root serve the gods of those nations; lest from the LORD our God, to go to whose heart turneth away this day man, or woman, or family, or tribe, lest there should be among you

the watered be swept away with the the stubbornness of my heart—that I shall have peace, though I walk in he bless himself in his heart, saying: heareth the words of this curse, that and it come to pass, when he

under heaven; LORD shall blot out his name from book shall lie upon him, and the the curse that is written in this kindled against that man, and all the LORD and His jealousy shall be Pardon him, but then the anger of the Lord will not be willing to

book of the law. the covenant that is written in this Israel, according to all the curses of unto evil out of all the tribes of and the Lord shall separate him

לפי שהם יראים שמא יגוצו: של עליס ושל אבנים ראימס בגלוי, לפי שאין העובדי אלילים יראים שמא יגנבו, אבל של כפף ווחב עמהם בחדרי משכימס הם, (16) וחראו אח שקוציהם. על שם שהם מחומים כשקלים: גלוליהם. שמומרחים ומחומין כגלל: ציץ ואבן. חומן

שרש פרה ראש ולענה. שכש מְנַבֵּל עשב מר כגידין שסס מֶרִיס, כלומר מפרס ומרבס רשע בקרבכס: (TI) פן יש בכם וגוי. לפירך אני לריך לסשביענס: פן יש בכם. שמא יש בכס, אשר לצצו פנה היום מלקצל עליו הצרימ:

שכום עושה מדעם ובמפוה: שַל וְדֶנּינְּמָח, שֹׁמוּמִיף לוּ חֹנִי השנגוּת של הודונית: - הרוה. שונג, שהוח עושה כחדם שַפּוֹר, שעושה שלה מדשת: - הצמאה. וסיימי מעציר עליסס, וגורס עמס שאלרפס עס סמויד ואפרע ממנו סכל, וכן מרגס אונקלום בְּדִיל לְאוֹםְפָאׁ גֵיש הֶשְׁהֵי שֶׁלּוּהָא (במדבר כד, יו), כלומר מס שלבי רוחס לעשום: למען ספוח הרוה. לפי שחוםיף לו פורענום על מס שעשס עד סנס בשוגג, והחברך. בנדיר"א שוי"א בלע"ו כמו וְסִמְנַבְּמֹ, וְסִמְפַּבְּלֵ: בשרירות לבי אלך. במראת לבי, כמו מַשׁנְכָנּי וְלֹא מֶרוֹצ (18) והחברך בלבבו. לשון ברכה, יחשוב בלבו ברכח שלום לעלמו לאמר, לא יבואוני קללוח הללו, אך שלום יהיה לי:

ממיום לבישם נקמס, ומינו מעביר על המדה: לפני המקום, הכמוב משמיע את האוון כדרך שהיא רגילה ויכולה לשמוע כפי דרך הארן: וקנאחו. לשון מַמֶה אנפרטמנ"ע (19) יעשן אף הי. ע"י כעם הגוף מחחמה, והעשן יולה מן האף, וכן עָלָה עָשָׁן בְּחַפּוֹ (שמוחל-ב כב, ע), והע"פ שהין זו

שמפחא נחונה מחם בספר, והמורה הואם דבוקים זה לוה, לרך אמר הואם, וכאן העפחא נחונה חחת המורה, נמלא ספר לשון נקבה מוסב על החורה, הזה לשון זכר מוסב על הספר, וע"י פיסוק הטעמים הן נחלקין לשחי לשונות, בפרשת הקללות (10) הכחובה בספר החורה הזה. ולמעלה הוא לומר נקפר המורה הואם, גַּס בֶּל מֵּלְיִיְבֶל מַבְּּה וּגוִי (לעיל כמ, פְא), הואם

עוביא ווו מובמוא באמובמ וו

مِبَارِيْ هُرْبُ كِيْ الْأَرْبُ لِمَانُا لِهُمَا: مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال אָת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִּוֹא וָאָת־ אַמָּר יָבָא מִאָּרֵא בווָלַי וְבַאָּנ יז אָמֻּר יַלוּמוּ מַאַּחַריכָם וְהַנָּכִּרִי

וֹלאָ_וֹהֹלֵע בוֹע رڤِرَت שָׁבַפָּה כָל־

نَّتَ لَكُلُكُ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ لَكُنْ ل

بخدرت لاشد بوجة إمرت جهور בְּמַהְפַּכְּת סְדָם וַעֲמֹרֶה אַרְמָה יי אַרְצְהְי לְאָ הִזְּרָע וְלָאִ הַצְּלְוִים וּלָאִ הַצְּלְוִים יִי

בָּלְ_מֻמֶּׁב

ברוגורה ובְחִמְתֵיה: ardı racıla riger כּבַבּגלטא בּסָבום וֹהַמוּבַב ה הצמה ולא ופק בה כל עשב כֿל אַרְעָה לָא הַוֹּדְרַע וֹלָא אופֿבולא ומלָבא טַבו וֹלַבא

ְיְהְנְהַ בֶּכְה לְאֲבֵיץ הַזְּאָה מֶה עָּבִר יִיְ כְּדִין לְאַרְעָא הָדָא מָא חרי האף הגדול הזה: קְּמִוֹּך רוּנְיָא רַבָּא הָדֵין: ث يَجْمُدر خَم ـ تَدَبُرُت مَم ـ مُن مُمِّن يَدَمُدنا خَم مَمْمَنَه مَم مُع

מאַבְעָא דָּמִצֶּרָים: せんゆんじに ** יְהַנְה אֱלֹהֵי אֲבֹהָם אֲשֶׁר פְרַת נְאָמְרִי הַלְ אָמֶוֹר מְּנְרִי אָטַ בְּרָיִם ווומבון גל דשבקו נת קנמא

اعتاث בּגוֹ אֶּלְבֹא בַאָּבֹבֹיבַיבַעוֹ בַּנִוֹר

וֹאַנֹגוּ ופֹּגַעוּ לְמִּהֹנִע הֹמִתֹּנִא

יַבעוּרן וְלָא אַיִּטִיבָא לְהַוּן: رَبُّهُمَارِرَ حُرْيُم هُرُبَاطُ هِيْوِد نَصِيدَ خِبَالًا يَبَاجًا لِحَرِّهِ וּגְלְכָוּ וּגְּמַבְּרוּ אֶלְתַנִים אַבוֹרִים

לְנֹמּוֹא يخنيخيا הַבְיגא לְאִיתְאָה עֲלַה יָת כָּל עולוֹא בּוֹנ בֹאֹבֹמֹא

נאללינון לאַבע אוחָרי בְּיוֹמָא ניקשט יהוָהֹ מעַל אַדְטָהָט בְּאָרִ וֹסֹלְסִוּלְנּוּן וֹוֹ מִמֹּלְ אָּנֹמִּעוָן

671

their land in anger, and in wrath, and the Lord rooted them out of written in this book;

bring upon it all the curse that is

was kindled against this land, to

therefore the anger of the LORD

they knew not, and that He had not and worshipped them, gods that

and went and served other gods,

them forth out of the land of

made with them when He brought

the God of their fathers, which He

forsook the covenant of the Lord,

then men shall say: 'Because they

Wherefore hath the Lord done even all the nations shall say

which the Lord overthrew in His

Gomorrah, Admah and Zeboiim,

any grass groweth therein, like the

that it is not sown, nor beareth, nor

brimstone, and salt, and a burning,

and that the whole land thereof is

and the sicknesses wherewith the

they see the plagues of that land,

from a far land, shall say, when and the foreigner that shall come

children that shall rise up after you,

the heat of this great anger?' thus unto this land? what meaneth

anger, and in His wrath;

overthrow of Sodom and

LORD hath made it sick;

allotted unto them;

Egypt;

day'. them into another land, as it is this and in great indignation, and cast

אָל־אָבֶץ צַהָבֶת כַּיָּוֹם תַזֶּה:

بجيني بجهزيا ببنا يينهججو

ręnięn eggr rijn:

מֹאַב'ום:

٥٤ ﴿

أبني،
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مُورَانِ
مُورَانِ

مَورَانِ</td

לאַ 'דְמִים וֹלָאַ חַלָּט לִבִּים:

ניחר אַף יְהוָה בְּאָבֶץ הַהָוֹא

אַנְם בְּרוֹצִיאָוֹ אָנָם מַאֶּרֶץ

لَيْدُ، لِهُلَّا لَيْدُانِكُ لِيَيْدَ:

לא המיבו להם שום מובה, ולשון לא מלק, אומו אלוה שבמרו להם, לא מלק להם שום נמלה ושום מלק: (פב) לא ידעום. לא ידעו בסס גבורת אלסות: ולא חלק לחם. לא נמנס למלקס. ואונקלום מרגס ולא אומיבא לסון, סמורס דבוקיס זה לוה, לפיכך לשון זכר נופל אמריו, שהלשון נופל על הספר:

(עב) ויחשם הי. כמרגומוומלטלינון, וכן הְנְיִי יֹמְשְׁם מֵעַל מַּדְמֶמָם (ירמיה יב, יד):

DEL TELIO – ELWR LELIO WO'W – XIXX XMONO STUTE

97

Sz

77

הוֹאָת: (ס) לְעֵּמְיִּת אָת-כְּלְ־דִּבְרֵיִי תַּמּוֹרֶת לְמָעֶּבִּר יָת כָּלְ פִּחָנְמִי אִיִּרִיִּתְאִּ הוּאָת: (ס) הְדָא: مرد دمرر الكافلاج بالأجازة بالأجازة الأباه المراجعة المرا

הדיחף יהוה אלהיף לתמו: رَكَهُرِنُ هُم كِذُرُكَ فَرُم لِيَنِينَ فَرُم مَثِمَةً * لَهَٰذُرُكُ ذَا هُٰذِكِكُ نَافَحُرُدُ لَا يُشِد يُطُنُ، خُطُرُك لِمُنْتِدِنَ كَلَمُكَ لَٰنُعَادِ خُرَفُك (J(4) וֹבוֹנִי בַּי־וַבָּאוּ מָלֵיף כַּל־

هِرَارِيهِ ٣٠٠ الإلوال:

نڂڂڔ_ڗڂۿڬ:

थ्रदां तः

אָבְעַיִנוּ בּׁמִּמַּמִבוֹן פֿבִם וֹן אָבְעַנִּא

פּטׁלִמּוֹא בֹאבֶּוּן בּוֹבֹן יִלְוֹמִוּן וובו אבו יוטון מלב פֿכ

خَحْمِ خِحْكَ نِحُحْمِ رَقِهَكَ: עַיִּיִם אַשָּׁע יּבֹרְיִּע בַּכֹּק לְבִבְּךְ הִפּּבּיִר לָרַ יִּשָּׁאִ בֵּין אַשְׁ יִּבְּיָּרָ ءِ בُלِجِهِ خُرْحٍ كَيْشِدِ غُرْدُ، طُمْنُكُ سُطَقِيحٍ خُمْنَطُدِيدِ خُرِجٍ يَعْتُمُ الْعُجَمَّ عِلَا يُعَالِّ هُرِيْرِكِ لَهُمَمُثَنَّ يَفَعِيدَ خُلِيَكُمْ فَيَدَ هُكُنِكُ

עַנְעָים אָמֶּב הַפְּיִלְיִּ יִהְנָּר מִפָּּלְ מִּמְמִיִּא דְּבַּרְרָרְ ، וֹבְשֹׁמֹשׁ וֹמִּכ וֹלַבּּגֹּשׁ מִכֹּב וּינַתִּם גַּלָשׁ וּיחִיב וֹלַנְמִּנִּ لَهُد يُعِيِّد هُدِيثِيِّهُ هُن هُدِيثِكَ لَيُعْدِد يُنْ هُكِنِكَ ثِن فَكِنْتُكَ

المثرب الإكثاب مموا بجبعها بريجته بممووا אַם וְנִינִינַ לַבְּיַנִנַ בּלֵּבֶּינַ נַהְּמְּבָׁנִם אַם וּנִינָן לַלְנִינַ בּסְנָפּוּ שָׁמִּנָא

: ئاڭتىلات إناخك أببقرح كك أنفستك مُعْجَنَفك: تاندلهٰك لتنهكك

> do all the words of this law. our children for ever, that we may are revealed belong unto us and to LORD our God; but the things that The secret things belong unto the

> God hath driven thee, nations, whither the Lord thy bethink thyself among all the have set before thee, and thou shalt the blessing and the curse, which I these things are come upon thee, And it shall come to pass, when all

with all thy soul; children, with all thy heart, and thee this day, thou and thy according to all that I command God, and hearken to His voice and shalt return unto the Lord thy

hath scattered thee. peoples, whither the Lord thy God return and gather thee from all the compassion upon thee, and will turn thy captivity, and have that then the Lord thy God will

will He fetch thee. God gather thee, and from thence from thence will the LORD thy in the uttermost parts of heaven, If any of thine that are dispersed be

multiply thee above thy fathers. and He will do thee good, and possessed, and thou shalt possess it; thee into the land which thy fathers And the Lord thy God will bring

משקבלו עליסס את סשבועה בהר גרזים ובהר עיבל, ונעשו ערבים זה לוה: יעוד את סרבים. נקוד על לנו ולבנינו, לדרוש שאף על סנגלות לא עוש את סרבים עד שעברו את סירדן (סנסדרין מג:), על הנסמרות, שהן לה' אלהינו והוא יפרע מאומו יחיד, אבל הנגלות לנו ולבנינו, לבער הרע מקרבנו, ואם לא נעשה דין בהם, כא) פן יש בכס איש וגו' ואמ"כ וכאו את מכות האכץ ההיא, והלא אין אדם יודע מעמונותיו של הביכו, אין אני מעניש אתכם (82) הנסחרות לה' אלהינו. ואס מאמרו מס בירינו לעשומ, אמס מענים אם הרבים על הרסורי הימיד, שנאמר (לעיל

יב), ואף בגליום שאר האומום מלינו כן, ושַבְּמִי אָם שְׁבּוּח מִלְרַיִם (ימוקאל כע, יד): כלילו סוח עלמו לכיך לסיום חוחו בידיו ממש היש היש ממקומו, כענין שנחמר וְשַׁשָּׁס מָלָּקְעוּ לְשַׁשָּׁר שֶׁשָּׁר בְּנֵי יִשְׁרְבָּוֹ (ישעיס כו, שרויה עם ישראל בלרם גלוחס, וכשנגאלין הְרְמִיב גאולה לעלמו שהוא ישוב עמהם. ועוד י"ל שגדול יום קבוץ גליוח, ובקושי, (3) ושב הי אלהיך אח שבוחך. סיס לו לכמוב וסשיב את שבומך, רבומינו למדו מכאן (מגילס כמ.), כביכול שהשכינה

130

XXX

برَّم نَابِيَّا \$ُكِيْنَاكِ هُل كِجُدُكَ لَيْمَة، يَنْ هُكِنَكَ يَنْ مَغْمِينَ

بخخر تغفك خقما ستنك: هُلا يُلْبُلا هُمِيْدُنَا فَخُمِ لِمُخْلِقَةً فُمُلِيْتِ ثَنْ يُعْرِينَا فَخُمِ

שנאֶרה אַשֶּר רְדְפִּוּף: בְאַלְוָע בַּאַבְּע מַּלְ-אַנְבָּנוּ וֹמַלְ- בַּאַבָּנוֹ מַלְ בַּמָּלָנִ וַּבְּבָּנוּ וֹמַלְ (1(,14) ْمَمِّعْ، إَيْمَا إِنَالِي هُكِأَتُاهِ هِمَ جِحًا إِنْمَا إِنْ هُكُمَهِ بِمَ حِدْ خَلِقِيْهِ

אַנכֹּו מְצַּוֹבְ בַּוֹנִם: וֹמֹמְּוּעַׂ אָּעַ כֹּלְ מִּגֹּוִטְוּוּ אַֹמָּב בּוּג וֹעַהַכִּיג וֹעַ כֹּלְ פּפּוָגוָעִי וֹאַטַּׁע טַמָּוּד וְמִּמֹהְטַּׁ בַּלוֹנְלְ וְעוֹנָע וֹאַטַ טַּטוּד וּטַבַּבּילְ לְמִימָרָאִ

לַמְוַר כֹּאַמֶּר מָּמִ הַּלְ-אָּדָטָינִיי: בו יְשִׁיב יְהְוֹה לְשִׁישׁ עַלְיִף בְהָמְהְרָּהְ בְּבְּבֶרִי צָּרְמְהְרָּהְ و מַעֲשֵׂה יֶדֶׁהְ בִּפְּרִי בִשְׁנְךְּ יִבְפְּּדֵי

(a): (a) <u> ĽĊĽŧĊĽ</u> ĖÖĠL تناتات ٥٠ ٢٣٢ מֹאָנִעֿיִּנ بناطاتي چ، תּשְׁמַּמ בָּקוֹל יְהוָנָה אֶלהָוּף

ממְּוּ וְלָאׁ רְחֹקָה הָוּא: כר מְצַּוְהָ הַנְּיִם לֹאַ נְפְּקָאָת הָוֹאַ מִפְּקָּיִר לֶּךְּ יוֹמָאַ דֵין לָאַ ממי כֿי הַמִּצְיָה הַנָּאָת אָמָה אָנָבִי

انمٰظرد عنك المَمْفات: نَقَرُك كُرُّدُ كَهُمْزُمُكِ لَنَظُكُكُ خُرِّدٌ نَوْطَ كَنِّهُ خَهُمْتُهُ لِنَوْجَكَ كَنِّهُ

> خظك بخدّح تغيقك خكـدح لتذبك: זְבְׁמֵּבְ לְאַנִּבְיֵע לִבָּרְ וָנִת מַפְּמִוּת לִבָּא בְּבָּוֹרָ

שְּׁנְאָרְ דְרַדְפּוּרָ:

בּאָנְא מִפּבּיר לְךְּ יוֹמָא דֵין:

לְמֶב כַּמָא בַּוֹיִבְי, הַּלְ בּבְעִירָה וּבְאָבָא דַאַרְעָּרָ ith titk raak ititk لْلالِمُدْلَّةِ ثَلَيْلًا كُمْ إِبْدَاءَ خُرِّمًا لَيْنُدَوْكَ نُذُ كُمْ ثِنَاءَ خُرِمِ مِنْظُتَدِ

خظك بخخج تظهك: **GULLL** אָבוּ טַלַבּוֹע לַמִּוֹמָבָא בּוּוֹ

正/数: מַפּּבוּמָא בייא מִנּוּך וָלָא בַחִיקָא אָב, טַפּֿלַ,וְטַאַ בַּבָּא בַּאָנֹא

التشظموني ثمي التهجيوب: לאַ בֿמָּמֹנִם עַנֹאַ לַאִמֶּר מָּנ לָאַ בֹמִּמֹנִאַ עִנאַ לְמִנמֹר מַּוֹ

> thy soul, that thou mayest live. God with all thy heart, and with all of thy seed, to love the Lord thy circumcise thy heart, and the heart And the Log thy God will

persecuted thee. and on them that hate thee, that these curses upon thine enemies, And the Lord thy God will put all

command thee this day. His commandments which I to the voice of the Lord, and do all And thou shalt return and hearken

rejoiced over thy fathers; rejoice over thee for good, as He good; for the Lord will again and in the fruit of thy land, for body, and in the fruit of thy cattle, of thy hand, in the fruit of thy thee over-abundant in all the work And the Lord thy God will make

with all thy soul. thy God with all thy heart, and the law; if thou turn unto the Lord which are written in this book of commandments and His statutes the Lord thy God, to keep His if thou shalt hearken to the voice of

too hard for thee, neither is it far command thee this day, it is not For this commandment which I

π

8

Gii ob and make us to hear it, that we may us to heaven, and bring it unto us, sponjdest say: 'Who shall go up for It is not in heaven, that thou

מ), ומרד במטמוניום, מכוסה, חבושה בטמון: (11) לא נפלאח היא ממך. לא מכופה היא ממך, כמו שנאמר פי יפְלֵא (דברים יו, ח), אַבי יִמְפַבַי, וַמַבֶּד פְּלָאִים (אֿיכה אֿ,

(12) לא בשמים היא. שללו סימס נשמיס סיימ לריך לעלות התריס וללמדס (עירונין נה.):

בְּנוּ וֹנְאָמִמֹנוּ אָטַבּ וֹנֹאַמֶּוֹנִבי: ַנְהֵבֶרְ אֶבְהֵבֶר עַנִּםְ נִוּפְׁעֵוֹיִי וֹלאַ־מִמְּבֶר לַנִּם הָוֹא לַאִּמָר מָנִ

خُوْدَكُ بَرْخُرُكُكُ كِيُّمُونِينَ (٥) לי כּֿיִ פֿרִיב אַבְּיוֹב עַבְּבָר עַבְּבָר עָאָר אַנִי פָרִיב כַּרְ פּּהָנָטָא כַטִּבָּא

וֹאֶטַ בִּוֹבֶה: ((בימי) הַחַיִּים וְאָת־הַשָּׁוֹב וְאָת־הַשָּׁוֶת שנימי רְאָר נָתָמִי לְפָּנֶיוִדְ תַּיּוֹם אָתַר

אַמֶּב_אַטַּב בַא_מֻפָּב לָבַמְּטַב: بجرجة بمزر هاكناه جقاه ئيُطيَّد بضهُفَهُذِر لِنَدَيثُ لَلْحَيث ڵڬۺ۬۬ڎؚٮ ĊĹĊĸ מֹאַנעֿגנ אָנו_יִרוָּר אַשֶּׁר אָנְבֶר מְצַּוְּדְּ הַיּוֹם לְאַהַבֶּר דַּאָנָא מְפַּפֵּיד לָדְּ יוֹמָא דֵין

אַבובים וֹהַבַּבַנִים: لْتَدَبَافِ لَدُهُ فَالْآرُنُ كُمْ جَيْدُهِ لَنَصْمُرُ لَنَصْدِيدٍ خُصْمُرُنَ مَثَمَةً لِهِ

تَنَلِيًّا كُثِيهِ هُمَّتِ كُلِهُ فَيَدِيهِ הַאָּדְמָה אַשֶּׁר אַמָּה עֹבֶר אָת־ יי האבּדְוּן לא־תַאַּרִיבָּן יָמִים עַלַּ^רַ

خَلِي الْمُأْدِا لِاللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّهُ اللَّا بظتائغ حَتَيْظ خُمْمًا قَالَانُك ئىن، خۇزىك يەخنگى ئىظخىڭى ود إيجار المخالية עַמְעָנוּ בַבֶּם עַיּוָם אָנַעַעַהַּמָּנוֹם

> יַנוֹע וְנַמְבְּדְנַהַיּ تظع لنفتك حتلع لتشففته למומר מו והבר ללא להובר

לפומנ וללבנ לממלבונני

נו בוו לנו מבושא לנו מושא שוֹנ בּנִיבֹני שַׁבְּלֵב נִמֹא בֵנוֹ

خْتَقَا خَقْرَلْتِكِ: וו אַלְטַבּ בַּאַבַהא בַּאַטַ הַלָּיִכְ ئكىرىن ئىيت ئنفت نخكفك بظئهالك ١٠٠٤ الكظفلا كَلُـٰمِرين، ﴿ كُرْدُك خُمْدُنَه ثَن أَدْ يُحْدِثُكَ خِمْثُكُ

النظكناذرا: لْعُمَا نَظْتُكَ ذُرُّكُ لَكُمْ فَهُمُّمْ لَهُمَ نَفْظَتُرَ ذِخُكَ لَكُمْ فَكَفَرَدِ

خرير ليكك: לנו וֹבְבַּלֹא לְמִוּמָּלְ לְנַמָּוֹ וומול מכן אַבְעָא בַאַעָּ מַבַּר מודג שולבון לא שולכון עׁנּגְּעָׁם בַּנְּגְם בַּנְּגְם בַּנִּגְיִם בַּנִּגִינִ, לְכֵּנְן נִנְמָא בֵּנִן אָבָּג

וטטבמ, לסי, לב, בטים, יהבית קדשף ברכו ילומיו המוֹא וֹנִי אַבֹּהֹא בַוּנִ נִמְנִיבֹא אַסְהַידִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין יָת

> that we may do it? unto us, and make us to hear it, over the sea for us, and bring it thou shouldest say: 'Who shall go Neither is it beyond the sea, that

that thou mayest do it. in thy mouth, and in thy heart, But the word is very nigh unto thee,

life and good, and death and evil, See, I have set before thee this day

whither thou goest in to possess it. thy God shall bless thee in the land live and multiply, and the LORD and His ordinances; then thou shalt commandments and His statutes His ways, and to keep His love the Lord thy God, to walk in in that I command thee this day to

serve them; away, and worship other gods, and wilt not hear, but shalt be drawn But if thy heart turn away, and thou

Jordan to go in to possess it. whither thou passest over the prolong your days upon the land, shall surely perish; ye shall not I declare unto you this day, that ye

choose life, that thou mayest live, blessing and the curse; therefore before thee life and death, the against you this day, that I have set I call heaven and earth to witness

thou and thy seed;

(+1) כי קרוב אליך. המורה נמנה לכם בכתב ובעל פה:

- a,gL: (פו) אח החיים ואח המוב. וה מלוי בוה, אם מעשה מוב הרילך מיים ואם מעשה רע הרילך המות, והכתוב מפרש והולך
- (16) אשר אנכי מצוך היום לאהבה. סלי סמונונו מלוי: וחייה ורביה. סלי סמיים:
- (18) כי אבד האבדון. סרי סמות: (קו) ואם יפנה לבבך. מלי מלע:
- (19) העדחי בכם היום את השמים ואת הארץ. שסס קיימיס לעולס, וכאשר מקרס אמכס סרעס, יסיו עדיס שאני
- המרימי בכם בכל ואת. דבר אחר העידומי בכס היום את השמים וגוי, אמר להם הקב"ה לישראל, הסמכלו בשמים שבראמי

וֹלְנֹגֹּלִב לִעָּע לִעִם: (פּ) על־הְאָבְלָה אַשֶּׁר נִשְּׁבַע יָהוָהַר פפוקים

देवंखी देतिंतुः にムダはされた לְמִנְעִם זְנֵי וֹן אֶלְעִנִינִ לְעַבָּלָא

give them. Abraham, to Isaac, and to Jacob, to LORD swore unto thy fathers, to mayest dwell in the land which the the length of thy days; that thou unto Him; for that is thy life, and hearken to His voice, and to cleave to love the Lord thy God, to

HaShana. The Hastarah is Isaiah 61:10 - 63:9 on page 174. This Hastara is read on the Shabbat before Rosh

לא סְעָּלֶבְ אֶנַרְ הַנְּנֶבְיוֹ בַנְּנָבִי

שְנָה אַנֹכִי הַיּוֹם לא־אוּכַל עוֹד

לַבָּאַנ וֹלְבַוֹא וֹיִהוֹוִ אָמַוֹר אֶלַי

ربيج ليكثبت جراتيجة إليهائات

וּלַאּבֹאֹם אַּמֻבּ בַּמָּמֹנִג אָטַם:

בּ, וְשְׁשֵׁה וְהִוֹּה לְהָהִם בּאֲשָׁר שִּשְׁה וְיִשְׁבִּיד יִיִ לְהוֹוְ בְּשָׁא דַּצְּבִּד לְסִיחִוֹן וּלְשָּׂוֹג שַּלְבֵּי הַאֲשׁרִי לְסִיחוֹן וּלְשׁוֹג שַּלְבֵּי אֵמוֹרָאָה

בְאָבֶּוּן מִם כָּלְ וֹמֶּבְאָלְ: נאַזל משה ומַלֵּיל יָה פַּהָנְמִיָּא

אָמָר לִי לָא טִמְּבָּר יָת יַרְדְּנָא זכול עוד לְמִפַּק וּלְמֵועַל וֹין הְאָנוֹ אָנֹא ווָמֹא בׁוּן כִּוּט אָנֹא וֹאַמִּר לְעוּן בַּר מִאָּע וֹמֹמָבוּן

مَثِر رَفِيْنِ دِيْهُا بَهِر بِبَيْنِ: מלפְּנֶיף וּירִשְׁמָם יְהוֹשָׁעַ הָוּאַ ַ הָוּאַ־יַשְׁמֶּיִר אָת־הַגּוֹנֶם הָאֶכֶּה ין אֵלְהָךְ הוא עָבָר מָדָטֶרְ הוא إترأت بهكائنة وبعالفير جوزنة

הבר בדמר במא דמפיל ינ: בְּבְמֶרְ וְמֵירְהִנוּן יְהוֹשׁוּעַ הוּאֹ וְהָוֹהֵו וֹנו הֹמִמוֹא נוֹאִבְוּו מוֹ

> me: Thou shalt not go over this in; and the Lord hath said unto day; I can no more go out and come hundred and twenty years old this And he said unto them: 'I am a

And Moses went and spoke these

words unto all Israel.

LORD hath spoken. he shall go over before thee, as the shalt dispossess them; and Joshua, nations from before thee, and thou before thee; He will destroy these The Lord thy God, He will go over

their land; whom He destroyed. kings of the Amorites, and unto He did to Sihon and to Og, the And the Logd will do unto them as

(2) וילך משה וגרי אנכי היום. סיוס מלאו ימי ושנומי, ביוס זס וולדמי וביוס זס אמות (קומס יג:): - והי אמר אלי. ועל וה נפתר ה' מנה הַלְּקר וְבוֹמִי פַּפָּה פּוֹתִיךְ גּוֹבְלִי (מהלים מו, ה), הנחם ידי על גורל העוב לותר אם וה קח לך: לכס שמבחרו בחלק החיים, כאדם האומר לבנו בחר לך חלק יפה בנחלמי, ומעמידו על חלק היפה, ואומר לו אח זה ברור לך, אם מדמס, אמס, שאס וכימס מקבלו שכר ואס מעאמס מקבלו פורענות, על אמת כמס וכמס: 🌱 ובחרת בחיים. אני מורס וסעלמה שעורים, ומה אלו שנעשו לא לשכר ולא להפסד, אם זורין אין מקבלין שכר ואם חומאין אין מקבלין פורענות, לא שנו (קסלת א, ס), ססמכלו בארץ שבראמי לשמש אמכס, שמא שנמס מדמס, שמא זרעמס אומס ולא לממס, או שמא זרעמס מעיס ַלשמש אמכס, שמא שנו את מדמס, שמא לא עלה גלגל ממה מן המזרח והאיר לכל העולס, כענין שנאמר וְזְרַח הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ

ילְאֶּבֹהְעוּן בְּהָּיצִי יָהָיוֹ:

ולבוא בדברי מורה, מלמד שנקממו ממנו מקורות ומעינות החכמה (שם): בְּבַּמְּה שִינוֹ וְלֹחׁ נָם לֵמֹה (דבריס לד, ו), אֿלֹחُ מהו לֹחُ חורל, חֿיני רשחי, שנטלה ממני הרשוח ונחנה ליהושע. דבר חֿחר, ללחֿת וסו פירוש לא אוכל עוד לגאם ולבוא לפי שסי אמר אלי: ַלא אוכל עוד לצאח ולבוא. יכול שמשש כחו, מלמוד לומר לא

133

IXXX

Jordan.

: ۩ػڶڰ לְנְים בּׁלֶּלְ_עַמְּגֹּיְּע אֻּמֶּׁר צִּוּגִינִי לְעָנִן בְּכָּלְ עַּפְּבֵּיגִים וֹמַמְּנִים וֹנִמְּסִׁרַנּוּו יָּנְ בַּבְּלִּי עַפְּבֵּיגִים וֹמַמְּנִים וַנִּמְסִׁרַנּוּו יָּנְ בַּבְּלִ

אֶלְהָוּך הָרִא הַדִּלְבְּ עִמְּרְ לָא אֶלְהָרְ מִימָרִיה מְרַבּר בֵּרְמָרְ הערצו מפניהם ביו יהנה הפברון מו קדמיהון צדי יי יוֹלַנּ וֹאָמֶּהְ אַּלְיַטְּׁנְרָאָּ וֹאַלְ יִשְׁלַפּוּוֹהָּלְמִוּלְאִ יוֹבִערָוּוֹלְא

تَلْقَكُ لَا لَا يُعْ تَمَاثُكُ: (٥)

עַּנְהָיִבְיָּבָּה אָנְהָם: יְהְנֶה לַאֲבֹמֶם לְתֵּת לְהָם וֹאַמֶּה עַנְּיִר אֶּלְ-הַאְּבֶּין אֵמֶּר נְמִּבָּע הַמָּא הָבֵין לְאָרְעָּא דְּקִיִּים יִי נְאָמְץ כֵּי אַמְּה מְבוֹא אָת־הָעָם عربع، هَجُر، خُمْرَدُ، حُج_نَشِلُهُجي لُلَالًا حُربِ خُمْرَدُ، حُج نَشِلُهُج فَعَلَا וַיְקְבְא מִמְּר לִיהוֹשָׁעַ וַיּאַמֶּר

זּהוֹבּוֹבׁ לַאָ טִינֹא וֹלַאָ טִנוֹט: نئري برشه ري يه يوه بري ניהנה היאו ההגף קפְּנֶיף היא

لَهُمْ حُمْ الْحُلَّدُ لَهُلَّةً : תַּנְּמְּׁאָרִם אָתְראַבְּרִוֹן בְּרֵבִית יְהְנָהְ דְּנְּמְּלְיוֹ יִתְ אַבְּוֹן קְנָמָא צֵייִ ⁶ ניקנה אֶלְ־הַבְּהָנִים בְּנֵי כֵּוֹי יִיהָבִּה לְבְּהַנִּיָּא בָּנִי כֵּוֹי וַיְכְּחָב מֹשֶׁהֹ אֶת־הַתּוֹרֶה הַוּאָתֹ יּכְתַב מֹשֶׁה יָה אֹנְיִיְהָא הָדָא

בְּתַוֹּ תַּסְּבְּוּת: שֶׁבַע שְׁנִים בְּמִעֶּר שְׁנָת הַשְּׁמִּטְם ר ווְצָוּ מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמָר מִפַּוּץוּ

ثثا خُر_نۿ۪ڶڰٚڔڂۼؙڶڗٮڷڡ؞ יִבְּחָר מִקְּרָא אָת־הַמּוּרֶה הַזָּאָת ؋ڍڒڔ٦ڽڙ٦ జౢ؆ڽؙڔ٦ ڇۊ۪ڄڹڡ ۼۣڛۣڗ בְּבָוֹא בְּלְיוֹשְׁבְאָלְ לֻבְּאִוּתְ אָתִי

يتباغبيد جدنا: كيجتببا جموا جمنا بهب וֹמֹגַם אָבוֹ אַטֹּ טַוּמוָכ מֹם יקרא משֶה ליהושיע וַאָּמַר

iáx iciidél áx úlúq iáx ئت، ځۀۀځك ځ% نۀځځځك וול בוא מובר פולמב מומבוצ

نظحُم فَدّ نَهَدُ يُحْدِ:

בְּאָמִמְּטִׁאַ בְּחַנָּא בַּתְּמַבְּנָּא: מסוף שבע שנין בוטו שהא ופַקיד משָה יָהָהוֹן לְמֶימָר

למנטי לא ושְּׁבָאָלְאָשַׁעִּוֹאָע

commanded you. commandment which I have them according unto all the before you, and ye shall do unto And the Log will deliver them up

thee, nor forsake thee.' doth go with thee; He will not fail the Lord thy God, He it is that not, nor be affrighted at them; for Be strong and of good courage, fear

cause them to inherit it. fathers to give them; and thou shalt LORD hath sworn unto their people into the land which the courage; for thou shalt go with this Israel: 'Be strong and of good said unto him in the sight of all And Moses called unto Joshua, and

dismayed. forsake thee; fear not, neither be He will not fail thee, neither go before thee; He will be with thee, And the LORD, He it is that doth

the elders of Israel. covenant of the Lord, and unto all of Levi, that bore the ark of the delivered it unto the priests the sons And Moses wrote this law, and

release, in the feast of tabernacles, years, in the set time of the year of saying: 'At the end of every seven And Moses commanded them,

in their hearing. shalt read this law before all Israel place which He shall choose, thou before the Lord thy God in the when all Israel is come to appear

- (a) לא ירפך. לא ימן לך רפיון להיות נעוד ממנו:
- כרמס, סכל מלוי בך, עול מקל וסך על קדקדן, דַּבָּר מֿמד לדור ולה שני דַּבָּרִיס לדור (מנסדרין ח.): דעמן וענמן, אבל הקב"ה אמר ליהושע פי פֿפָה פָבִיה אָמ בְּנִי יִשְׁרָבֹׁל אֶל בְּבֶּרֶך אֲשֶׁר יִשְׁבַּעְפִי לָהֶם (לקמן פסוק כג), מביא על (ע) בי אחה חבוא אח העם הזה. מַבִּי מַמְ מִעוּל עַס עַמֶּל סְבֵּין, מעס מתר ליסועע, זקניס ענדור יסיו עמך, סכל לפי
- (9) ויכחוב משה וגר ויחנה. כשנגמלס כולס נמנס לצני שצמו:
- בס, בקליר של שביעית סיולא למולאי שביעית (ראש סשנס יב:): (10) מקץ שבע שנים. נטנה כאטונה של שמעה שהיא שנה שמינים, ולמה קורא אותה שנת השמעה, שעדיין שביעית נוהגת

אָטַ כַּּלְ גַבְרָנוֹ, נַטַּוָנָנַ נַוּאָט: بْدَئِرَ אֱלֹהֵילֶם וְשֶׁמְרָוּ לַעֲשׁוֹת ישָׁמִמָּנִי لتهك 正さごく ※ローロダロ

כֿל פֿטֿלמו אַנָבֿוֹטֹאַ בַּבַא: يترجونا にははべゃ בוֹאֲלַהֻּוֹם כֹּנוָה וֹט מֹפֹא װבֹבוֹא וּוֹהָוֹא

words of this law; God, and observe to do all the may learn, and fear the Lord your that they may hear, and that they thy stranger that is within thy gates, the women and the little ones, and Assemble the people, the men and

ರ್ಗಳಿಗೆಗು (ಡ) אַטֶּם מָבְיבַים אָטַבַיּוֹבְבֵּוֹ הָאָפֹּׁנִי אַמָּם חַיִּים עַל־הָאָדְלָה אֲשֶׁר מ"כ במול וְקְבָּי אָטַ וְעוֹנֵע וִיִּגְפוּוֹ וּבְנֵיהָם אֲשֶׁר לֹא יָדְעֹי יִשְׁמִעִי וּבְנֵיהוֹן

over the Jordan to possess it. ye live in the land whither ye go fear the Lord your God, as long as not known, may hear, and learn to and that their children, who have

جَאָבַל מוּמֶר: ניקר משה ויהושע ניקיצרו ובטוגבו באבל מוער ואַצוונו וְמֶּוִבְ לְמוּנִתְ לִבְוֹא אָּנִדְיְרוּוֹשְׁעַּ (114) ממישי يرنخور بمزئم چر منهم يرا چېچر

نغنمَقد، خمَمَدَا نظه: נאַפַקּדְנֵיה נאַזַל משָה וִיהוֹשׁיעַ יומב לממט לבי זט ונומיה נְאָמֶר גְיִ לְמָמֶּטִ בִּא לַנִיבוּ

the tent of meeting. went, and presented themselves in charge.' And Moses and Joshua meeting, that I may give him a present yourselves in the tent of thou must die; call Joshua, and Behold, thy days approach that And the Lord said unto Moses:

Þτ

זַיּהְלָּב הַּמִּיּב בַּהְלֵּוֹ הַכְבַפָּטַם בּהַּלָּגִא וֹפָם הַמִּיּבֹא בּהַלָּנֹא הַכְ ניבא יהונה באהל בעפור ענון

لَٰאٰٰتُے:

נאטולנו וו פתמפולא פתמולא

cloud stood over the door of the in a pillar of cloud; and the pillar of And the Lord appeared in the Tent

And the LORD said unto Moses:

בוני אַמוּב בוטי אַטוּ: עּנְּע נְּזְּנְעוֹ אַנִוֹנֵו אֶבִנוֹ, וֹכָּע_ ŢŸ□

يرايانا: וֹאַמַר וֹן לִמְמָבו הַאַ אַשׁ מָּכִּיב

which I have made with them. forsake Me, and break My covenant they go to be among them, and will foreign gods of the land, whither will rise up, and go astray after the with thy fathers; and this people Behold, thou art about to sleep

(14) ואצונו. ולזרונו: (בו) האנשים. ללמוד: והנשים. לשמוע: והשף. למס באו, לאח שכר למביאיסס (אניגה ג.):

(15) נכר הארץ. גויי סמרן:

מן שביו מושין במורה: (II) חקרא אח החורה הואח. סמלך סיס קורל ממחלת ללס סדבריס, כדלימל במסכם פוטס (דף מל.), על בימס של

מְצְאַנִּינִ הְרָעִינִי הַצְּבֶּר: עַבְאָ הָּבְ כִּי אֶנן אֶבְעַיִ בַּפֹרָבָּ, עַבְּאָ מִגִּבְיִנִי הִּכִּוּנִי אֶבְעִי בּבוֹת וֹגַּבוֹנִת וֹאָמִּב בּוֹנִם בַּנִיּמ וְחָיְרָ לָאֶבֶל וּמְצְאָרוּ רָעִוֹת ⁴ וֹלְּזַלְטֵּיִם וְהַסְּתַּרְתִּי פָּנָי מֵהָם

جْر جَزْت هُج هُج يُخرن هَتِدُرت: بَنَهُ مِرْ جِرً-بَبِهِم هِنِي لِ فِيْ ل וְאָנְכְׁי תַסְמֶּר אַסְמָיר פָּנִי בַּיַּיִם

:  לְּי חַמִּירָה הַנָּאָת לָמֶר בָּבָנֵי שׁימָה בְּפִיהָם לְמַעוֹ מִהָיָה־ ور بانهم إكفاره هم چور بانهار هم المراهار المراع וְעַמְּה כִּהְבָוּ לְכֶם אָת־הַשִּׁירֶה

וֹנֹאֹקוּנִי וֹבַפֹּב אָטַבַבּבוּיִטִּי: אָבַאָבנום אַבונים וֹמַּבֹנִים بلجم لغذد لمؤده للما بغزب (מַנּימִי) נְשְׁבַּעְּמִי לַאֲבֹּהְיוֹ זְבָּה חַלֶּבֹ

نمٰظَمٰن: خَمْرُكُ مِي خُرِينِهُ لِللَّهِ فَكِي لِيَكُولُمُ لِيَهُدُ וֹאָרוֹ אֲשֶׁר הָוֹא עַשֶּׁר הַיּוֹם עּנִאָּט לְפַּׁנִיוּ לְמָּד בָּי לָאָ עַמָּבַע בבות וצרות ועות השירה וְבֹינִע ב<u>ּי. שֹמֹלְאֵל</u> אָבָוָ בֿהַּנָע וּנִבּוּ אָבִּוּ וֹהַבֹּהֹל זֹשַׁבִּוּן בּוּהָל

: 🚓 🗆 🛱 🖔 בַּנִים הַהָּגְא נַיְלְמְּבֶה אָר בְּנֵי הָדָא בִּיוֹמָא הַהוּא נָצִּלְפַּה

> בונו מֹבֹמֹנו בּוּמֵּטֹא בַאַבוּו: בּוֹלגוֹל אַ בַּוֹרוּא أذناحك

בֿער טְצְּוֹת עַלְעַנִּא: בּהמיא בּהֹבוּ אָנוּ אִנוֹפּוּנאוּ מולעון במולא הענא מל פל נאָלא סַלְלֵא אָסַלָּיִל הָּכִּינִעִי

לַסְבִינִ נֹמְבַאָּב: בּטִבּי בַּבְּיבִי שוּהַבּטִּהָא בַּבָא ושָׁרָאָל שַׁוְיַה בִפּוּמָהוֹן בָּדִיל שוּאַבֿטשֿאַ בַּבָא וַאַּלַפַּע לַבָּנִיּ

נישנון יָת קיָמָי: أنفكيدا كبيا أتكفينا ككمر נוטפונו פֿער סְגַּנִע גַּטְמָנֹא أتدخدنا أنفخمنا أنفقنطنا كَيْخَتَنْتِيا مُحْتُم تَكْدَ يَلَحَم אַבו אַהגלַנּוּן לַאַבַּהֹא בַּלּיּנִמוּנוּ

לאַבְעָא דְקַיִּינְינִי: וְמֹא בוּוֹ מֹע לֹא אַמֹּילִנּוּוֹ טטלאָ, מפָס לניבון אָב, לַב, בְּבָא בַּבְמְנְבִי, לְסָבִי, בַּאָבוּ, לָאָ סיגאו והפו שישבחהא

וּיִּכְּחָב משֶּה אָת־תַשִּירֶה תַוֹּאָת וּכְתַב משֶה יָת חּוּשְׁבַּחְחָא

because our God is not among us? not these evils come upon us that they will say in that day: Are troubles shall come upon them; so devoured, and many evils and face from them, and they shall be forsake them, and I will hide My against them in that day, and I will Then My anger shall be kindled

turned unto other gods. shall have wrought, in that they are that day for all the evil which they And I will surely hide My face in

Me against the children of Israel. that this song may be a witness for of Israel; put it in their mouths, you, and teach thou it the children Now therefore write ye this song for

broken My covenant; served them, and despised Me, and and turned unto other gods, and have eaten their fill, and waxen fat; milk and honey; and they shall unto their fathers, flowing with them into the land which I swore For when I shall have brought

them into the land which I swore.' even now, before I have brought their imagination how they do mouths of their seed; for I know it shall not be forgotten out of the testify before them as a witness; for upon them, that this song shall many evils and troubles are come then it shall come to pass, when

Israel. day, and taught it the children of So Moses wrote this song the same

- (ען) והסתרתי פני. למו שליני רולה גלרמס:
- (19) את השירה הואת. קַמַּוִינוּ קַשְׁמַיִס (לקמן לב, מ), עד וְכִפֶּר מַדְמָמוֹ עַמוֹ (שֹס מג):
- (02) ונאצוני. וסכעיסוני, וכן כל נארן לשון כעם:
- זו סבמחס לישראל שאין מורס משמכחת מורעס לגמרי (שבת קלה:): (IS) וענקה השירה הזאה לפניו לעד. שקמרימי צו צמוכס על כל סמולאומ אומו: כי לא השכח מפי זרעו. סרי

نظك: نْهُوٓمُف، كِثنَا لَهُرَكُ، هُكَرُك كِدِيا بِمَرضَد بُنِ خَصَمَٰتِكِ: خُتْلَ نَشِلُعٌمْ عُمْ لِثَمُّكُمْ كَيْشُكِ خَتْلَ نَشِلُعُمْ خُمِّلُمْهُ لِأَمْلِينَا בּ חֲזַק נָאֶמֶץ בָּי אַמְּה מְבִיא אָת־ וּנֹקּוּ אַנַיַנְינְהָאָהַ בּּוֹרְנָיוֹ וַנְאַמֶּרְ

ಡ್∟ ಟೆಡೆ□: בְּבְרֵי, הַשִּוְבֶּרְיבְינִאָּטְ מַּלְ־סֵפֶּר יָה פִּהְנְהָיִ אִיָרְיָּהָא הַדְּא עַּלְ יַּגַ וַיְהַיוּ פְּכַלְוֹת מֹשֶׁה לְבְחָּבְ אָת־ וַהַוָּה פַּר שֵׁיצִי מֹשֶׁה לְמִבְתַב

אַרוֹן בְּרִית־יְהוָה לֵאמִר: שנימי ניְצָי מֹשֶׁה אָת־הַלְוֹיִּם נִשְׁאָי וּפַקּיד מֹשֶׁה יָה לֵיוָאֵי נָמְלֵי

Ç#L: إمرأم אֶלהוֹכֶם וְהִיָּה־שָׁם בְּךּ oz וְשְׁמְׁשֵׁם אָטָוִ מִצֶּּר אֲבָוֹן בְּבִיתַ לַלְטַׁ אָנִי סְפֶּׁר הַשִּוֹבְיוֹ הַנְּיָר סִבּוּ יְנִי סִפּּרָא דָּאִיבְיִּיִהְאַ הָבִּיִּן

יְהְיִה וְאָרְ כִּי־אַחָרֵי מוֹהָי: ַ אַמְּבֶׁם עַּיּוֹם מַמְּבַרִים עַהָּיָם אַם_ ע קרפה הקשה הון בעולני הי בֿי אַנבּי יָדַעְּמִי אָת־מֶּרִיִּלְ וֹאָת־

וְאָמָיִדְה בָּׁם אָת־הַשָּׁמָיִם וְאָת־ בְּאָוְנֵיהֶם אֲת תַדְּבְּרֵים הָאֵכֶּה מפמיר שְּבְּשֶׁיבֶם וְשִּטְרֵיכֶם וַאֲּדַבְּבָרָה

> שַׁלַּשׁ וֹמִּילִם אָבוּי אַשִּׁ שַּׁמִּילְ וֹעַ ופּבוּר יָת יְהוֹשׁוּעַ בַּר נוּן וַאֲמַר

ספְּרָא עַר דִּשְּׁלִימוּ:

אַרוֹן קְיִמָּא דַּיִין לְמִימַר:

چې ځوټرت: לומא בון אלביכון ווני שמו וטהוו נמוב מספר אַרוֹן

דַּאָמוּה: בוניםן בום ון ואַר בָּתַר לוים גּמַכוּן ווָמָא בון מַסַבַבוּן וֹנִי פֹבֹלְבַ פֿהָגֹא בִיא הַב בּאַנֹא אָבׁוּ אָלָא וֹבַאֹּלָא זִׁטַ סַבְּבְּנוּטַבַּ

נאַסטור בהון יָת שְׁמַּיָּא וְיָת שות שלינת שלינת שליאבון מְבְמִיכוּן וְסְרְבֵיכוּן וֹאַמִּבִּיל עַלַעָּיָרֶנְ אָבָרֶ אָעַבַּלְ יַלַדְּיָּה בְּוֹטִיּ הָעַ בּּלְ סִבּיּ

> be with thee.' which I swore unto them; and I will the children of Israel into the land good courage; for thou shalt bring a charge, and said: 'Be strong and of And he gave Joshua the son of Mun

they were finished, words of this law in a book, until had made an end of writing the And it came to pass, when Moses

the Lord, saying: that bore the ark of the covenant of that Moses commanded the Levites,

against thee. that it may be there for a witness covenant of the Lord your God, it by the side of the ark of the Take this book of the law, and put

97

how much more after my death? rebellious against the LORD; and alive with you this day, ye have been stiff neck; behold, while I am yet For I know thy rebellion, and thy

against them. and call heaven and earth to witness may speak these words in their ears, your tribes, and your officers, that I Assemble unto me all the elders of

(ES) ויצו אה יהושע בן נון. מוקג למעלה כלפי שכינה, כמו שמפורש אל הארך אשר נשגעהי להם:

דף סים בולט מן סאכון מבחוץ ושם סים מונח, ויש אומכיס מלד סלוחות סיס מונח בחוך סאכון: (62) לקוח. כמו זכור, שמור, סלוך: מצד ארון בריח ה'. נמלקו צו מכמי ישראל צצצא צמרא (יד:), יש מסס אומריס

. אמר, אבל לשמיס ולארך לא אמר, ועכשיו בא לומר האזינו השמיס וגוי: ואשידה בם את השמים ואת הארץ. ואס מאמר סרי כבר סעיד למעלה קעילקי בֶּכֶם קיּוֹס וגו' (לעיל ל, יע), המס לישראל יסושע עליסס, ואף בחייו נגנוו קודס יוס מוחו (ס"א ביוס מוחו), לקייס מס שנאמר, וַבֵּין שַׁלָּמוֹן בְּיוֹס הַפָּנָה (קהלח ה, ה): (82) הקהילו אלי. ולא מקעו אומו סיוס במלולרות להקהיל את הקהל, לפי שנאמר עַשָּה לָךְּ (במדבר י, ב), ולא השליע

בְּעִינֵר יְהְנָת לְחַבְּעִיסְוֹ בְּמִעְּעֵהׁ בְּעִיבְרֵי וֹשְׁבָאַנ אָנַבֶּם נִינִגְּנִ בְּאַנִוֹנִינִ עַמְשִׁי עַמְּטִעוּן וֹסְבְּעָהַ מִּן אָבִי טַבְּלָאִ טַּטַבְּלָוּן וִטַּסְתוּן בּׁג וֹבְמֹשׁג אַנוֹנוֹ, מוְטֹוְ בַּג אָנוֹג וֹבֹמֹנֹא בַּטֹר

שבו וו לאַנוּנוֹא שבתוניו וטהבה זטכון למשא לסוף אוני. אַשְׁכֵּם מוֹ אוָבטֹא בַּפּפֿנבנים נִשְׁכִּוּן

provoke Him through the work of or the sight of the Lora, to because ye will do that which is evil befall you in the end of days; have commanded you; and evil will turn aside from the way which I will in any wise deal corruptly, and For I know that after my death ye

עַנְאָע גַּר הָמָם: (פּ) رَرْيُ رَبْدَكِر مَنْ فِل جَهْزَرْ جِمْ عَرَرَمْ بَوْجْءَ مَنْهِ لِمَيْدِ حَمْ عَرَجُهُ

בְּבְא עַר דִּשְׁלִימוּ: בשיבה דישראל יח פתנמי חישפחקא

this song, until they were finished: the assembly of Israel the words of And Moses spoke in the ears of all

your hands.

For brevity, the layout of the Song of Moses is not noted here. For the proper formatting for this

בּ וֹשֹׁמֵמֹמ שִׁצְבֵׁוֹ אֵמִבוֹיַבְּבֵּי: 口受点に口

אַבְעָא מֵימָבי פּוּמָי: אַבּוּיוּ שְׁמַנִּא וֹאָמַבִּיל וְתִשְׁמַנִּע

passage, see page 158.

parsha is combined with Nitzavim, read the Hastara for Nitzavim on page 174. The Haftarah is Isaiah 55:6 – 56:8 on page 176. This Haftara is read on Shabbat Shuva. When this

words of my mouth. speak; And let the earth hear the Give ear, ye heavens, and I will

IIXXX

מַלְלוּשְׁא בַּעַל מִשְּׂבָא: בּוֹמִבׁין מַלְ בִּינֹאָנִ וֹכֹבַסִיםִּי בְּטַלְאַ מֵימָרִי בְּרוּחֵי מִטְּרָאַ تقلك حقفهر خظند فتخر حقح يخمو خمهدي يميخفد نفعهم

And as the showers upon the herb. the small rain upon the tender grass, My speech shall distil as the dew; As My doctrine shall drop as the rain,

וֹכֹבׁנֹכִום הֹּבִי_הֹמֶּכִי אֹמֹבְנִי כֹמָּמִנִם הַּבְּיַבְּמָּא

۲۸۲۳: בולא בוב אָלִבוֹא: ַּ בָּׁרְ מֻשׁׁם וְּהַנְּשִׁ אֲפַׁנְאַ הְּבָּרְ נְצָבֵלְ אֲבֵרִ בַּשְּׁמָא בַּיִּנְ אֲבָרִ בִּיּ

our God. LORD; Ascribe ye greatness unto For I will proclaim the name of the

(יסושע כד, לא), מכאן שמלמידו של אדס חביב עליו כגופו, כל ומן שיסושע חי, סיס נראס למשס כאילו סוא חי: (92) אחרי מוחי כי השחח חשחיחון. וסרי כל ימוח יסושע לא סשחיחו, שנאמר <u>ויש</u>ַבֹּד יִשְׁרָמֵל הָא ס׳ כֹּל יָמֵי יְסוֹשָׁעַ

(2) יערוף כמטר לקחי. זו היא העדות, שתעידו שאני אומר צפניכס מורה שנתתי לישראל שהיא תיים לעולס, כמער ְּנְקָ וֹבִׁיִּם מִּמְּר וְבִּקְּבְׁמִּם רָטְ מִפַּוֹ סְם וֹבּוּלְם (בברים יחֹ, יו), וחֹח"כ וַמַּבַּדְ מָם מָבֵרָם (שם) על ידי החומום: שׁבְיָם בְּשׁׁבְּים בְּשִׁלְבָּוֹ שׁשׁלְבִים בִּבְּבָּת בַבְּשׁׁבִים בִּשׁׁת בִּבְים (וכריס ת, יכ), ואס ימחייבו, תסיס בסס יד סעדים מחלם, וְשָּבָר אָת בַשְׁתַיִם ומכחישם, לפיכך העיד בהם שמים וארן, עדים שהם קיימים לעולם, ועוד שאם יזכו יבואו העדים ויחנו שכרם, הגפן הַּבַּן - הארץ. ולמה העיד בהם שמים וארץ, אמר משה, אני בשר ודם למחר אני מח, אם יאמרו ישראל לא קבלנו עלינו הבריח מי בא (I) האזינו השמים. שלני מתרס בסס בישרלל, ותסיו לתס עדיס בדבר שכך למרתי לסס שלתס תסיו עדיס, וכן ותשמע

לכוי משבי וכל מין ומין לשלמו קרוי ששב: נקרא רביב, כמס דאת אמר רבֶּט קַשְׁת (בראבית כא, כ): דשא. ארברי"ן. עמיפת הארך מכוסה בירק: עשב. קלה אחד אם העשבים ומגדלין אומס, אף דברי מורה מגדלין אם לומדיהן: - וכרביבים. - עיפי מער, ונראה לי על שם שיורה כחך דרכיס ומי שסים בורו מלא יין (ספרי שו): − בשעירם. לשון רוח סערה, כחרגומו פָרוּםִי מִעְרֶא, מה הרוחוח הללו מחזיקין יַעַרְפוּ עַל (לקמן לג, כח): הזיל כשל. שהכל שמחים בו, לפי שהמער יש בו עלבים לבריוח (ס"ה יש עלבים בו), כגון הולכי הוה שהוא חיים לעולם (ספרי שו) כאשר יערפו השמים על ומער: - יערוף. לשון יעיף, וכן יַבְעֲפוּן דָּשֶׁן (מהלים סה, יצ),

אָנֹל צַּהַיל וְיִּאָר הְוֹאַ: בבלנו מהָפֹּס אַלְ אֵמוּנִעְ וֹאָּגוֹ הצור המום פעלו כי

מַלָּהְ יפְּתַלְהָלִי , שׁחָת לֶוֹ לְאׁ בְּנֶרִוּ מוּמֶם דְּוֹר חַבִּילִוּ לְחֹוֹן לָא לֵיה בְּנֵיִּא

خَرْك سُنِهُ مُمُكَ تَنْحِرُتُكَ: ַנְבֶּל וְלָאַ חַבְּם הַלוֹא־הוּאַ אָבֶּיף ל בתיבה אחת) הְנְמְלוּ־וֹאָת עַם עַמָּא דְּקַבִּילוּ אֹנְרָיָהָא וָלָא יַלְא הַ לְיְחְנְׁתְ (בספרי תימן הַלְיֹחנְת הָא מֶּדָם יִיָּ אַתּוּן נְּמֶלִין דָּא

וֹנְאָמֶׁבוּ בַּשְׁיּ ئبد شِعْدِ هُخِرِكِ نَتَقِبُكَ عَطَرُكُ איי זְּכִרְ יְמָוֹת עִוּלְם בִּינוּ שְׁנָוֹת דִּר־

לְמִסְפַּׁר בָּנָי וֹמִּבְאָלִ: בְּנֵנְ אָבְוֹם נַצֵּבְ וְּבְּלָנִי עַּמְּים בְּתַלְתֵל מֶּלְיוֹן גּוֹיִם בְתַבְּרִידָוֹ

> נַלַשָּׁיַט הוא: לא לפול מן שבם בוכאו מִבוּמֹלִא בַּמוֹ בוֹבַמְנִי. הּוֹלָא בְּלְ אַוְרְחָתֵיה הִינָא אֶלְהָא הקקיפא דשקמין עובדוהי אַרֵי

מובדורו וְאָשְׁעַנִּיי: בפלטו לממולא ברא באאור

يدرد سبه مُخلَك لَهَنْظُرُك: שַׁכִּימוּ שַׁלָא עוּא אָבוּוּ אַשַּׁ

אַבוּב וֹיחַנִּי לָבַ סִבָּב וְיִימָבוּן אַסְטַכַּק בֹּמִה בַּר וֹבָר מִאָּק אַבַבר יוֹמִין דַמָּן עַּלְמָא

שבומו מממוֹא למוֹנוֹ בּוֹנ בּשׁבּבות בּנוּ אַנָּהָא בּוּום ĖΫĽŌΪΧ なんダニ

> Just and right is He. faithfulness and without iniquity, all His ways are justice; A God of The Rock, His work is perfect; For

generation crooked and perverse. children's is the blemish; A Is corruption His? No; His

established thee? thee? Hath He not made thee, and He thy father that hath gotten foolish people and unwise? Is not Do ye thus requite the LORD, O

and they will tell thee. will declare unto thee, Thine elders, generations; Ask thy father, and he Consider the years of many Remember the days of old,

children of Israel. according to the number of the set the borders of the peoples separated the children of men, He nations their inheritance, when He When the Most High gave to the

- גודל למלסינו וברכו שמו (יומא לו.), מכאן אמרו, שעונין ברוך שם כבוד מלכומו אחר ברכה שבמקדש (מענים מו:): (3) בי שם ה׳ אקרא. סריכימשמש צלשון כמשר, כמו פִי מָבֹמוּ מֶלְ סָבְּרֶן (ויקרם כג, י), כשחקרם ומוכיר שם ס', מתם סבו
- מפי סבריום, וישר סוא וראוי לסלדיקו: אף לרשעים משלם שכר לדקמם בעולם סוס: צדיק וישר הוא. סכל מלדיקים עליסם אם דינו, וכך ראוי וישר לסס, לדיק פעלו: אל אמונה. לשלס ללדיקיס לדקחס לעולס הבא, ואע"פ שמאחר אם חגמולס, סופו לאמן אח דבריו: ואין עול. (+) הצור חמים פעלו. אט"פ שהוא חוק, כשמביא פורענום על עוברי רלונו, לא בשמף הוא מביא, כי אם בדין, כי ממיס
- סמיבום סכפולום, כמו ירקרק, אדמדס, שמרחר, שגלגל: ששינים עקומות ועקושות: ופחלחל. לנטורטי"לייש כפתיל הזה שגודלין לותו ומקיפין לותו סביבות הגדיל. פתלתל, מן מומס של בניו היה, ולה מומו: דוד עקש. עקוס ומעוקל, כמו וָהָה פָל הַיְשָׁבֶה יְעַהָּשׁוּ (מיכה ג, מ), וצלשון משנה, הולדה (2) שחח לו וגוי. כמרגומו הַבִּילוּ לְמֹן לָמֹ לֵיפִּ: בניו מומם. בניו סיו, וסשמס שסשמימו סים מומס: בניו מומם.
- ופַן. מכס כסניס, מכס נביחיס, ומכס מלכיס, כרך שהכל חלוי בו: שקינך בקן ספלעים ובתרך חוקה, שחקיך בכל מיני חקים: הוא עשך. חומ בלומום: ויכננד. חוקרי כן בכל מיני בסים נבל. ששכמו אם סעשוי לסס: ולא חכם. לסבין אם סנולדום שיש בידו לסימיבולסרע: הלא הוא אביך קנך. שקנאך, (6) ה להי הגמלו זאה. לשון מימס, וכי לפניו אמס מעליבין, שיש בידו לספרע מכס ושסימיב לכס בכל סמובות: עם
- רכב ישראל (מלכיס־ב ב, יב): זקניך. אלו סמכמיס: ויאמרו לך. סראשונום: לכס ולהנחיל לכם ימום המשיח והעולם הבא: שאל אביך. אלו הנביאים שנקראים אבום, כמו שנאמר באליהו אבי אבי אוקינום, ודור המבול ששמפס. דבר אחר, לא נחחס לבבכס על שעבר, בינו שנוח דור ודור, להכיר להבא, שיש בידו להימיב (ד) זכור ימוח עולם. מה עשה בראשונים שהכעיקו לפניו: בינו שנוח דור ודור. דור אנוש שהליף עליהם מי
- (8) בהגחל עליון גוים. כשהנחיל הקנ"ה למכעיםיו אח חלק נחלחם, הליפס ושמפס: בהפרידו בני אדם. כשהפיץ

נְעַבְעַנִּי בֵּי חֵלֶל יְחֹנְח עַמְּוֹי יַעְּלְב חֶבֶל אֲבִי חוּלְקְא דַּיִי עַמֵּיה יַעְּלְב

נאבונהו פאישון עינו: بكح بنهضل بضجينتين بجنبيتي יִמְצְאַרוּוֹ בְּאָבֶין מִדְבָּר וּבְּתִוּוּ מַדְבְּרָא וּבֵּית צַהְוָנָא אָתַר

دِيْسُر بَوْرَ خَلَوْدَر نَهِاتِهِ خَرَابَر مَنْبَاطِه فِدَرْهِ يَهُدُهِ لَا فَرَابُ خَرْسُر بَوْرَه خَلَوْدَر نَهَاتِهِ خَرَابَر مَنْبَاطِه فِدَرْه يَلُودَنَهُ خَرَابُهُ عَنْهُ اللَّهُ فَا اللَّ

מ"כנמול יְהֹוָה בְּבֶר יַנְהֶוֹה וְאֵין עִמָּוֹ אֵל וּמְאָרוּ עַל־אָבָרָהָוּ:

עַדַב אַחַסָנְתֵיה:

בְּבָבַע מִינְהוֹ: ַבְּעַבְרַנּנּן 八谷へにはいに 84.Gil דְּלֵית מַיַּא אַשָּׁרִינוּן סְחוֹר Z L C'L'I

نظرك الأحديثين مٰكقدكبال مٰتقدكبال

שבתוני פולעו מעוו: מֿטור לחַדָּקא ולָא וָהַלַוּם לְאַמְּרִייִּהְוֹן בְּעָּלְמָא דְּהִיּא بالناتة モベルドア・ルドイ

> inheritance. people, Jacob the lot of His For the portion of the LORD is His

> of His eye. for him, He kept him as the apple He compassed him about, He cared in the waste, a howling wilderness; He found him in a desert land, and

-snoiniq them, Beareth them on her Spreadeth abroad her wings, taketh Hovereth over her young, As an eagle that stirreth up her nest,

there was no strange god with Him. The Lord alone did lead him, And

שבעים לשון: בשביל מספר בני ישראל שעמידין ללאת מבני שס, ולמספר שבעיס נפש של בני ישראל שירדו למלריס, הליב גבולות עמיס. דור ספלגס סיס בידו לסעבירס מן סעולס, ולא עשס כן, אלא ילב גבולות עמיס, קיימס ולא אבדס: - למספר בני ישראל.

בג' גדיליס, וסוא ובניו היו לו לנחלה, ולא ישמעאל בן אברהם ולא עשו בנו של יצחק: חבל נחלחו. וסום סשלישי בַּפְבּוָת, סָמשולש בשַלִשׁ וכיות, וכוָת פֿבי פֿביו ווְכוּת פֿביי ווכותו, סרי ג', כתבל סוס שסום עשוי (9) בי הלק ה׳ עמו. למס כל ואם, לפי שסיס חלקו כצוש ביניסס, ועמיד לצאם, ומי סוא חלקו, עמו, ומי סוא עמו. יעקב

זורקים בסם חלים וחבני בלימערחות, מיד וַיִּמַע מַלְמַןּ סְמֵּלֹכִים וגו'וַנְּבֹּל בֵּין מַמַנֶּס מִנְּרָיִם וגו' (שם יד, יע־כ): יכנם צבני, אף הקצ"ה, וָמֶשֶׁׁה מֶׁמְבֶּט עַל פַּנְפֵי נְשֶׁרִיס (שמות ימ, ד), כשנםעו מלריס אתריהס והשיגוס (תוניס) על הים, היו לפיכך נושאן ברגליו מפני הנשר, אבל הנשר אינו ירא אלא מן החך, לפיכך נושאן על כנפיו, אומר, מועב שיכנם החך בי ולא ליטלן ממקוס למקוס, אינו נוטלן ברגליו כשאר עופומ, לפי ששאר עופות יראים מן הנשר, שהוא מגביה לעוף ופורח עליהס, פְּמְבְן וְמְׁמָס מֵרְבְּבֹּת לְבָשׁ (לְמְמוֹ לֹג, בֹ), אֲלוֹיִם מְמֵּימֶן יְבֹּוֹחׁ (מִבּקִיק ג, ג) זו רום רביעים: יפרוש כנפיו יקחהו. כשבה כג), כשבא לימן מורה לא נגלה עליהם מרוח אחח אלא מארבע רוחוח, שנאמר ה' מפיני בָּאבוְזְרַח מִשֵׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר של גרוליר ירחף. אינו מכביד עלמו עליסס, אלא מחופף, נוגע ואינו נוגע, אף סקב"ס שַׁדַּי לֹא מְצָאֹנֶסוּ שַׁגִּיא לַתַ (איוב לו, ומטרף על בניו בכנפיו בין אילן לאילן, בין שוכה לחברחה, כדי שֶׁיִּמוֹרוּ בניו ויהא בהם כח לקבלו: ישיר קנו. ישורר בניו: (II) כנשר יעיר קנו. נסגס ברחמיס ובחמלס, כושר סוס, רחמני על בניו ואינו וכנס לקנו פחאוס, עד שהוא מקשקש יַמְבֶׁל לְנִי סְְסֶׁר (יִסִּוֹשׁע יו, מו). יַסְבְבַוּדוּר. מַשְׁרְפִּוּן מְמוֹר מְמוֹר לְשָׁבְנָמָסּ, מוֹמַד בּמֹמִנְעוֹלָרָבַעַס דגליס למרבע רומום: ששמור שבעין שהמאור יולא הימנו, ואונקלוס מרגס ימלאהו, יספיקהו כל לרכו במדבר, כמו ומֶלָא לֶבֶּס (במדבר יא, כב), לא שכפסו עליסס כגיגים: יבונגהו. שס במורס ובינס: יצרגהו. מנחש שרף ועקרב ומן סלומום: כאישון עינו. סול שַׁמַבִּי צַּמִּדְבָּר (ירמיס ב, צ): יסבבנהו. שס פננס וסקיפס בענניס, ופננס נדגליס לארנע רוחות, ופננס נחחמית ססר מניניס ובנומ יענה, אף שם נמשכו אחר האמונה, ולא אמרו למשה היאך נלא למדברות מקוס ליה ושממון, כענין שנאמר לֶבְּמַּןּ ישמעאל ועשו, שנאמר וְזְרַמ מָשֵׁמִיר לְמוֹ הוֹפִּיַע מֵסַר פְּאָרֶן (לקמן לג, צ): ובחהו ילל ישמן. ארך ניה ושממס, מקום יללמ (10) ימצאהו בארץ מדבר. אומס מלא לו נאמנים בארץ המדבר, שקבלו עליהם מורמו ומלכומו ועולו, מה שלא עשו

ומסא סשירס לסס לעד, שמופן לבגוד ולא יוכרו סראשונות שעשס לסס ולא סנולדות שסוא עתיד לעשות לסס. לפיכך לריך שמסס. ורבומינו דרשוסו על סעמיד (ספרי שמ"ו), וכן מרגס אונקלוס. ואני אומר דברי מוכחה הם, להעיד השמים והארך, (בו) הי בדד. ס' צדר וְבֶּעַמ וְסִגְס בּמִרְבַר: וֹאֵין עמו אל נבר. לא סיס כח באחד מכל אלסי סגוייס לסראות כתו ולסלתס

מְעַלְמָׁיִמְ גִּיר: ַנְרְכָּלְיִנְעְ הַּלְ_(כִּי בַמִּוּתִיּ)[לִּי אַּהִּבְּיִנּוּן תַּלְ חַּיּקְפָּר אַבְּעָּא

זטבו פּבבון שַפּופּון: אָבְיִ נִינְפְׁבִינִ בְּבָּתְ מִפְּבְתּ וֹאָמִוֹ בְּנִין בּנִּי אָבְּיִהָּ פֹרְנֵוּ וֹנִכְּםִּי אַבֿיִם, פֿמָטַיִן אָבֿא וַיּאַכֿל הְנִיבָּיִם אִיבִּילִפּוּן פַּזִּּט הָּנְאֵיבוּוּן יְּהַב

מם_בולכ ַ₊, บุ่วุ๋น פֿוּגם וֹאֵגלָגם בֿלגַבבֿהֵּלֶ שמאָנו בֿלָר וַהַלָּב צֹאַן עִם־

וֹבִם יַּבַּבוּנְעוֹ אַטַאָּמַב בַּמוֹא: עם בוּת הַילִיהוֹן ימִשָּׁרִיתָהוֹן בלבליהון ושַקישיהון alül $\alpha\Box$ להון בות מלכיהון

آذَرَ كُمْ لَمُنابِدُ الْمُمْلَٰنِةِ: מְבָּיִהְ בְּשִׁיִּהְ נִיִּמְתְּ אֶּבְוֹנִי מִמְּדִי הַמְּוֹךְ מִנְּאַ נִּבְסִין שְׁבַּם פּוּלְטַן נישְׁכֵּוֹ יִשְׁבוּוֹן נִיּבְעָּׁם שְּׁכֵּוֹנִים צָּבְּלַם

אָלְנִא בֹּהֹבֹנִינִ אַנִּיּנִוּ לֵּנִם

ביועיביקא אַרְגִיוּי קָרָמוֹרִי: בְּתִנְעָבְתְ אַלְנִיאִי שֶׁבְמִוְהִי בְּפּוּלְחַן מְעָּנִוֹ ڂٲڵ؞ڡ

> crag, And oil out of the flinty rock; made him to suck honey out of the the fruitage of the field; And He places of the earth, And he did eat He made him ride on the high

13

drankest foaming wine. of the blood of the grape thou With the kidney-fat of wheat; And breed of Bashan, and he-goats, With fat of lambs, And rams of the Curd of kine, and milk of sheep,

salvation. contemned the Rock of his God who made him, And become gross—And he forsook didst grow thick, thou didst kicked— Thou didst wax fat, thou But Jeshurun waxed fat, and

did they provoke Him. strange gods, With abominations They roused Him to jealousy with

לסם לזכור: ליישב סדבר לכאן ולכאן, וכל סענין מוסב על זכור ימוס עולס בינו שנוס דור ודור, כן עשס לסס וכן עמיד לעשום, כל זס סיס

צור. מקפו ומוקו של מלע. כשלינו דבוק למיבה שלאמריו נקוד מַלְמִישׁ, וכשהוא דבוק נקוד מַלְמִישׁ: ושמון מחלמיש צור. סשקע ידך למוכס ואמס מעלס קליעות ממוכס (מפרי שמו): במוחי ארץ. לשון גובס: שדי. לשון שדס: הלמיש מעשה באחד שאמר לבנו בסיכני, הבא לי קליעוח מן החבים, הלך ומלא הדבש לף על פיה, אמר לו זו של דבש הוא, אמר לו שמ"ו): ויאכל חנובה שדי. אלו פירום ארן ישראל, שֶׁקּנִיס לְנוּבּ ולסמבשל מכל פירום סארנום: וינקהו דבש מסלע. (13) ירכבהו על במוחי ארץ. כל המקרא כמרגומו: ירכבהו וגרי. על שם שארץ ישראל גצוה מכל הארלים (ספרי

מבחוץ, וכן הוא אומר ויַעַשׁ פִּימֶה עַבַּי כָשֶׁל (שס): 🗆 בשיח. יש לשון קל צלשון כסוי, כמו וָכֹשֶה קַלוֹן עָרוּס (משלי יבּ, מו), (15) עביה. לשון עוצי: - כשיה. כמו פָמִימָ, לשון פִי כְמָה פָנֶיוּ בְּמַלְבּוֹ (חֹיוּב מו, כו), כחֹדם ששמן מצפיים וכמליו יכפלים משוצה במעס, וויג"ש בלע"ז, ועוד יש לפרש שני מקראות הללו אחר הרגוס של אונקלום, אַשְׁרָנּוּן עַל מָּקְפֵּי אַרְעָא וגוי: וגפין ככולים: ודם ענב. סיס שומס יין מוב, ומעס יין משוב: חמר. יין בלשון ארמי: חמר. אין זס שם דבר, אלא לשון ַ בַּמַלְבּ חְׁמּוֹ: ברים. כנשיס: ואַילים. כמשמעו: בני בשן. שמניס סיו: בליות חטה. מעיס שמניס כמלב כליות יין (שמוסו, ו): - חמאה בקר. סוא שומן הנקלע מעל גבי סַמָלָב: - וחלב צאן. מַלָּב של לאן, וכשסוא דבוק נקוד מַלֶב, כמו בימי שלמה, שנאמר וַיְּהַי לֶּמֶס שֶׁלמֹס וּגוי (מלכיס־אֹ הַ, ב: רדם עוב חשחה חמר. בימי עשרת השבתים פַשָּׁמִיס בַּמִּיְרָמֵי עם חלב כרים. זס סיס נימי עשרת סשנעיס, שנאמר וְאַכְלִיס בְּרִיס מִנְאָן (עמוס ו, ד): חלב כליות חטה. זס סיס (+1) חנואה בקר וחלב צאן. זה סים נימי שלמה, שומתר עַשְׁבֶּה בְּהֶר בְּהְמִים בְּהֶר רְשִׁי וּמִסְׁם נֹמֹן (מלכים-מֹה, ג): אלו זימים של גוש מלב:

(1) יקגאהו. הבעירו מממו וקנאמו: 🛘 בחועבוח. במעשים מעובים, כגון משכב זכור וכשפים שנאמר בהם מועבה: שנאמר שַׁמֹבֵישָׁם שָׁלְ בִיכַּלְ סִי וגוי (ימוקאל מ, מו), אין נצול גדול מוס:

ואס כמז פַשַּׁימַ דגוש היה נשמע פַמַימַ אֹת אמריס, כמו פִי כַשָּׁה פַנִיוּ (אֿיוּב עו, כו): - וינבל צור ישועהו. גנהו וזוהו, כמו

לא מְעָּרוֹם אָבְעוֹכֶם: ין פְּחִוּ לַשֵּׁרִים לֵא אֱלֹהַ אֱלֹהָים לֵא יָדְעִים חֲדְשִׁים מִקְּרָב בְּאוּ

« لاب رِكِالَ مِيْسَ يَصَمُونَ هِٰذِ يَبَرَنَ مَوْرَةٍ» يَارِي مَوْرَةٍ» يَارِي

רביתי וַיַּרְא יְהֹוֶה וַיִּנְאֵא מִבָּעַס בְּנָיִו וּגְלֵי קֵדָם יִיְ וּהְקִיף הוּגִוּה וּבְנְתְּיוּ: מִדְּאַרְנְּיוּ קַדְמוֹהִי בּנִיו וּבנוּ:

₽=: תַּהְפָּׁכִת הַמָּה בָּנִים לֹא־אֵמָן צָרֵי דְּרָא דְּצִּשְׁנִי אִמּוֹ בְּנַיִּא « אֶבֶאֶב מֶּב אַנוֹב עַּנִים בַּר בַּוֹב לֵּכִי פֿבֹּתוּ מֵא נְנֵי. בּּסוּפְּדּוֹן

אָם בֹּלְוִי לָבֶל אַכְעִיסֶם: בְּהַבְּלֵיהָם נַאָּנִי אַקְנִיאָם בְּלֹאִ־ אַרְגִּיִּהִ קָּדְטִּי בְּטְעֵּנִיהָוֹ נַאָּנָא בום פוֹאַנוּנוּ בֹרְאַ־אֶּרְ פֹהֹסִנוֹנִ אַנּנּן אַפֿוּנִאַנּפֿבֹהַ בֹּלְאַ בַּנִוֹלְאַ

אָבֿאַ וּיבַּבְשׁ וּשַׁבַעָּם מוִסָּבֵי. כּגאָתְ בַּבְּעַנִי בַאָּפָּג וַטִּגַלַע אָבַג פַענִם טַפָּגלַ בַּאָנָתָא וָפַּל

ऄॕ॒॔दें⊔_世्वः Fr AQEL

> בְּהוֹ אֲבְהָהָכִין: 必止なけいずる ドベメ אנהפלו ĿĒIJĿ

אֹטוֹלְהְוֹטְא הְבַלִּטֹּא פּוּלְטַוֹ

דַלית בָּהוֹן הַימָנוּ: ﴿ هُوَمِرْتِهِ فِنْ يُثَلُمُ يَهِمُ هِوَرْمَ شِورَتِهِ مِنْتِهِ يَوْمُ

אַרְגֵּיזִנּוּן: אַלוווו בֹלָא הֹם בֹהמֹא הֹבֹּהָא

מֵּגְּגִּי מַּדְ סְנְפֵּי מִוּנַנְאֵי אַרְעָּיִאָּ אָסִיף אַרְעָאִ נְעָלְתַהּ נְעַאָּכֹּלְ מִן בְּוֹנִמִּי בִּרְנִי מִּיצִי עַּרְ מִּאָנִלְ

אַמָּגגי בִרוֹן: בֿאָנו שֹאַּג אָסִיף עַלִּיהוֹן בִּישָׁן מַכְּמָשָׁ

> Which your fathers dreaded not. New gods that came up of late, no-gods, Gods that they knew not, They sacrificed unto demons,

God that bore thee. wast unmindful, And didst forget 81 Of the Rock that begot thee thou

sons and His daughters. Because of the provoking of His And the LORD saw, and spurned,

whom is no faithfulness. froward generation, Children in end shall be; For they are a very from them, I will see what their And He said: 'I will hide My face

with a vile nation. no-people; I will provoke them rouse them to jealousy with a Me with their vanities; And I will with a no-god; They have provoked They have roused Me to jealousy

mountains. ablaze the foundations of the earth with her produce, And setteth nether-world, And devoureth the And burneth unto the depths of the For a fire is kindled in My nostril,

spend Mine arrows upon them; I will heap evils upon them; I will

שערוס, לשון ושְׁעִירִיס יְרַקְּדוּ שְׁס (ישעיה יג, כה). שעיריס הס שדיס, לה עשו הֿנומיכס שעיריס הללו: לה ירהו מסס, לה עמדה שַעַבְקַס מפניסס, דרך שערות סהדס לעמוד מחמת ירהס, כך נדרש בספרי (שס). ויש לפרש עוד, מַפּילו סמומות לָחָ סִיו רגיליס צסס (מפרי שיח), נכרי שסיס רותֿס מומס סיס מומר, וס צלס יסודי: – לא שערום אבתיכם. (17) לא אלה. כמכגומו דלים בסון לָכוֹף, מֿינו סיס בסס לְכוֹף למ סימס קנמס כפולס כמו עכאיו: הדשים מקרוב באו.

(18) חשר. משכה. ורבותינו דרשו, כשבא להימיב לכה, אתם מכעיפין לפניו ומתישים כתו מלהימיב לכם (פפרי שי"ש):

אמון, לשון אמונה כמרגומו, אמרו בקיני נעשה ונשמע, ובשעה קלה בעלו הבעחחם ועשו העגל: גדולי נפרים בהם, כי הורימים דרך עובה ושרו ממנה: - אמוך. לשון ויָהִי חֹמוּן (חُשמר ב, ז), נודריעור"ה בלע"ז. דבר חֿמר (02) מה אחריחם. מה מעלה בהם במופס: כי דור ההפוכות המה. מהפרץ רלוני לכעם: לא אמון בם. אין אל מחוללך. מוליאך מרמס, לשון יְמוֹגֵל מַּיֶלוֹת (מסלים כמ, ט), מִיל פַּיּוֹלֶדֶה (שם ממ, ו):

סוא אומר אָעַר נְבָל בְּלְבּוֹ מֵין מֶלְהִים (מהלים יד, א): וֶס סְעָם לֹחׁ סְיָס (ישעיה כג, יג), וצעשו הוא אומר בְּווּי אַפַּס מָאֹד (עוצדייה א, צ): 🏻 בגור גבל אכעיסם. אלו הכופרים, וכן (21) קנאוני. סבעירו מממי: בלא אל. בדבר שלינו ללוס: בלא עם. בלומס שלין לס של, שנלמר הַן שֶׁרֶן פַּשְׂדִיּט

על הסרים, שנאמר יְרוּשְׁלַם הָרִים מְבִּיבּ לָהַ (שם קנה, בּ): (בב) קדחה. בערס: וחיקד. בנסעד סימוד: והאבל ארץ ויבולה. ארלנכס יצולס: והלהש. ירושלים סמיומדת

מם_חַמִּט וְחַבָּ, הַפֶּר: ַ מְרִירָי וְשֶׁן־בְּהַמִּתְ אֲשִׁלַּחַ־בְּּם לי מוֹנ בֹמֹב נִלְטְׁמִנ בְּמָּב וֹמַמִּב

יונק עם־אָישׁ שֶׁיבֶּה: אַיטָר גַם־בָּחוּר גַם־בָּתוּלָה

מאלוש זְרְרֶם: ダ谷供にはヒ

וְלָאִ יְתוֹנִת פַּמָּלְ כָּלְ־וְאָת: עַרֵימוֹ פַּן־יִאִמְרוּ יָדֵנוּ דְׁמָּה ליב לולו פְעַם אוּוֹבְ אַנְיּנְר פּּוֹרְינִפְּרִי

בְּהֶם הְבוּנְה: sz בְּיֵרְנֶיִי אֲבָּדִ עַצְּיִוֹת הַמְּיִת וְאָנִן צִּיֵּרִ עִּם מְאָבְּדֵיִ עַיִּצְּיוֹ אָנִן אָנִּוֹ

> لَـٰ إِنَّاكِٰ إِلَّا لَٰكُمْ فَلَـٰكِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ אַלבּו בַּבוּנוֹ מִם בַמַנוּ מַנִּוּנִגָּא ביטון לישין ושו שנים לבא ולפוטו כפו נאכובו מוש וכטומו

סְבֵיהוֹן: אַר עוליטָהון נָנְקַיהוֹן עָם עובער מוקא אף עולימיהון יה מחוץ הְשַׁבֶּלְ־הָבֶב וּמֵחֲדָרֶים מִבּרָא מַהְבֵּיל חַרְבָּא וּמִתַּנִיָּא

אַנְשָא דּוּכְרָרָוּן: וֹאָהֵוֹגנוּוֹ אַבֿהוֹלְ עוֹן בֹנוֹ אָמָרִית יְחוּל רוּגִוִי עַּלֵיהוֹן

בַוֹנע כָּלְ דָּא: שׁמופֿט לָנֹא וֹלָא מוֹ שְׁבָׁם וֹנֹ בׁבֹבא בַלְמֹא המבון וֹבַנֹא בות בלמא יטבור במיל אַלוּ לָא פֿוֹן רוּגָוָא דְּשְׂנָאָר

וֹלְית בְּהוֹן סִיכְלְתָׁנוּ:

the dust. the venom of crawling things of beasts will I send upon them, With bitter destruction; And the teeth of devouring of the fiery bolt, And The wasting of hunger, and the

of gray hairs. virgin, The suckling with the man Slaying both young man and And in the chambers terror; Without shall the sword bereave,

cease from among men; them, I would make their memory I thought I would make an end of

vrought all this.' exalted, And not the Lord hath they should say: Our hand is adversaries should misdeem, Lest enemy's provocation, Lest their Were it not that I dreaded the

understanding in them. counsel, And there is no For they are a nation void of

82

97

מלי מֿשלים בסס, וקללה זו לפי הפורענות לברכה הימ, חלי פָּלִיס והס מֿינס פָּלִיס: עלוֹמֵיבֶס מְפּוּ עַל וִבְּמִיבֶס (ירמיס ו, כא). דבר אמר, אספּס, אכלס, כמו פֶּן מִּמְפֶּס (בראשים יע, מו): דצי אכלה בם. כל (33) אספה עלימו רעות. אמביר רעה על רעה, לשון קפו שָנָה עַל שָנָה (ישעיה כע, הֹ), קפוֹת הְרָנָה (לעיל כע, יה),

לשון מרולם המים על העפר, וכן כל מרולם דבר המשפשף על העפר והולך: וממימין (ספרי שכא): - חמת זוחלי עפר. ארס ומשים, המהלכים על גמונס על העפר כמים הזוחלים על הארץ. זמילה, (פסמיס קיל:): קשב. כרימס, כמו שֶׁסִי קַמְצָּךְ שְׁמֹוֹל (סושע יג, יד): ושן בחמות. מעשס סיס, וסיו סרמליס נושכין סשדים גלחמו בסס, שגחמר וּבְּגֵי בֶשֶׁף יַנְבִּיסוּ מוּף (חֹיוֹב ס, ו), וסס שדים: וקשב מדירי. וכרימוח שד ששמו מרירי רעב, אדס כחוש מגדל שער על בשרו: מזי. לשון ארמי שער עַוְנָא, דסוס מספך בְּעַוְנָא (מגילס יח.): ולחומי רשף. (24) בזוי רעב. אונקלום מרגס נְפִימֵי כְפָּן, ואין לי עד מוכיח עליו, ומשמו של רצי משה הדרשן מעולושה שמעמי, שעירי

שַׁמְּמֶּס מִוְּבְּמוֹת לַבּשֶׁת (שֹס ימֿ, יג ספרי שֹס): ומוחדרים אימוח. על מה שעשו בחדרי חדרים אימוח. בְּמַלּוֹגֵינוּ (ירמיס ט, כ), וכן מרגס אונקלוש. דבר אמר ממוץ משכל מרב, על מס שעשו במוצום, שנאמר וּמִמְפַּר מָצוֹמ יְרוּשְׁלָס נוקפים עליו מחמח אימה, והוא מח והולך בה. דבר אחר, ומחדרים אימה, שבבים חהיה אימח דֶּבֶּר, כמו שנאמר כִּי שָנְה מָנָח (es) מחוץ השכל חרב. ממון לעיר משכלם מרג גיימומ: ומחדרים אימה. כשצורם ונתלש מן סמרג, מדרי לצו

מיבה זו לשלשה מיבות, אמרמי אף אי הם, אמרמי באפי אָפְנֵס כאילו אינם, שיאמרו רואיהם עליהם איה הם: פִי (חֿיִרִּב מו, ה), והחל"ף החיכונה חֿינה רחֿייה בו כלל, וחֿונקלום חרגם חחר לשון הברייחה השנויה בספרי (שכב), החולקת רוּגְזִי שַׁלֵּיסִוֹן, ולמׁ ימכן, שמׁס כן סיס לו לכמוב מֿמֿפַמֿיסס, מֿממ לשמוש ומֿממ לימוד, כמו מַּשַׁנֶּרֶךְ (ישעיס מס, ס), מַשַׁמִּלְכֶּס דְּמוֹ בעורה, וַמִּמּן לְבֶּס עַמְלְכוֹת וַעֲמְתִיס וַמַּמְלְבֵּס לְפֵּמְּה (נחמיה ע, כד), להפקר, וכן חברו מנחס. ויש פוחרים חומו כחרגומו, יֵחוֹל (62) אמרחי אפאיחם. אמרמי בלבי אפאה אומס, ויש לפרש אפאיהם אשימס פאה, להשליכס מעלי הפקר, ודוגממו מלינו עֹשָׁיס בַּחשֶׁךְ מִּישׁ בְּמַרְרֵי מַשְׂבִּימוֹ (ימוקמל מ, יצ):

ינכרו סדבר למלות גבורמס בנכרי שאין סגדולס שלו. ולא ימלס קגָדְלָּס בּי, ווסו שנאמת פן ינכרו צרימו, ינכרו סדבר למלות גבורמס בנכרי שאין סגדולס שלו. פן ינכרו צרימו, (27) לולי בעם אויב אגור. אם לא שכעם אויב כנום עליסם להשחיח, ואם יוכל להם וישחיחם, יחלה הַגְּדְלֶּה בו ובאלהיו

אַכֶּב ינְדְיף אָחָד אָכֶף ישְׁנַיִם ﴿&∐د،ڟ◘: ממישי לוּ חְבְּטוּ וַשְּׁבֵּילוּ זָאָת יָבֶינוּ אָלוּ חַבִּיטוּ אָסְתַבַּלוּ בָּדָא

מְכְּנְם וֹיהוָה הִסְּנִּירֶם: זְנָיִסְיּ בְּבְבְיִב אָם בְאָ כִּי בּוּנָנִם

فإرزات: יי כֿי לָאַ כֹאוּבונוּ אוּנִבֹם וֹאַנֹבוּנוּ אַבוּ. לָאַ כֹטוּלַפּּוֹאַ טוּלַפַּעוּן

אַהְבֹלְנו מִרְרָנו לִמוִ: קר־מָנֶפָן סִדֹם נַפְּנְם וּמִשַּׁדְמָת עַמְרָה עַנְבֵּמוֹ עַנְבֵּי־רֹוֹשׁ

ğĊΪL: " שׁמֹנ שֹּנּגלם הֹנִם וֹנִאָם פַּעַנֹנם

בָּאַנְאָרְהֶּרְהֶּיִי

הוצלה קמו: בְּגְלְם בֵּי קְרוֹב וַנִם אֵידְם וְּחֲשׁ לְעִיֵּן דְיִגְלוֹן מָאַרִעְּחוֹן אֵרִי מבדה למי: לְּגְ לְּלֵּםְ נְּמְּנֶם לְמְּנֵם שֹׁנִנִּים שׁנִבּנִי פּוּרִינִיא נִאָּנָא אָּהַבְּנִם

סַבּׁנוּ מָא וִנוּ בַּסִופַּנוּנוּ:

אַמֶּבְיִמִּנוּן: אָלִבֵּין שַּׁמִּיפְּׁבִין מִסְּרִפּוּן וֹיִנִ هُرخُدًا نَلْدِيكَ لَلْهُ خِهْجُهُ

יבֹגַּלְ, בַּבְבָּנֹא בַוּוְ בַּיִּתְנֹא:

כֹמֹנַע עַזּגוּגָּא כֿס מולבועון כמרבוטעון: כבישי הוין ותישלמת בְּעַם עַמוֹרֶה מַחְהָהוֹן בִּישָׁן לס פובלווטבון ולטוטבון אָב, כְפוּוֹבְעָנוּנוּ עַּמָּא דַּסְדוֹם

غَدُالمُنا:

פובמנוטעון ולבים פטני טוין

דַּעָּהִיד לַהוֹּן:

discern their latter end. understand this, They would If they were wise, they would

them up? over And the Lord had delivered Except their Rock had given them And two put ten thousand to flight, How should one chase a thousand,

.səgbuj Even our enemies themselves being For their rock is not as our Rock,

of gall, Their clusters are bitter; Gomorrah; Their grapes are grapes Sodom, And of the fields of For their vine is of the vine of

And the cruel poison of asps.

's not this laid up in store with Me,

Their wine is the venom of serpents,

Sealed up in My treasuries?

things that are to come upon them their calamity is at hand, And the their foot shall slip; For the day of recompense, Against the time when Vengeance is Mine, and

shall make haste.

ילוף וגוי: (25) פן יאטרו ידנו רטה וגר. כי אומו גוי אוד עלות המה. ואין בהם תבונה. שאלו היו חכמיה, ישכילו זאת אינה

(92) יבינו לאחריחם. ימנו לג להמצונן לפוף פורענומס של ישראל:

εζα"1: (30) איבה ירדוף אחד. ממנו אלף מישראל: אם לא כי צורם מברם וה׳ הסגירם. מכרס ומקרס צידנו דילבר"ר

שופעים אומנו, שהרי לורנו מכרנו להם. (ק"א הרי שלורנו מכרנו להם): לא יכלו כלוס אלסיסס כנגד צורנו, כי לא פְּמַלְמֵנוּ מִלְעָס, כל צור שבמקרא לשון סלע: ואויבינו פּלילים. ועכשיו אויצינו (וצ) כי לא כצורנו צורם. כל זה היה להם לחינים להנין, שהשם התגירם ולה להם ולהלהיהם הנלחון, שהרי עד הנה

אשכלות מרורות למו. משקס מר כפוי לסס, לפי מעשיסס פורענוסס, וכן מרגס פונקלום וָמָשֶׁלְמַמ עוֹצָדִיסֹוֹן בְּמֶבֶרוּקְסוֹן: שדמות. שדה מבוחה, כמו ישְׁבְמוֹת לֹה עַשְׂה הֹבֶל (הבקוק ג, יו), בְּשַׁרְמוֹת קַדְרוֹן (מלכים־ב כג, ד): ענבי רוש. עשב מר: (28) כי מגפן סדום גפנם. מוקג למעלה, המרחי גלני הפהיהם והשנית וכרס, לפי שמעשיהם מעשה קדום ועמורה:

פחנים. כוסס, שהוא אכור לנשוך, אויב אכורי יבא ויפרע מהס: (33) חמה חניום יינם. כמכגומו סק בְּמֶבְמ מַנִינַיָּל כם פורעוומסון, סנס כמכירומ ומשיס כום משמס פורעוומס: וראש

גפנס ומבומת שדמומס כמוק עמדי: (4) הלא הוא כמוס עמדי. כמכגומו, כמבורים הם ששכחתי מעשיהם, כולם גנווים ושמורים לפני: הלא הוא. פרי

(פצ) לי נקם ושלם. עמי נכון ומזומן פורענום נקס, ויצלס לסס כמעציסס, סנקס יצלס לסס גמולס. ויצ מפרציס וצלס,

ישְבִיקוֹ:

For the Lord will judge His people,

נּצְּפָׁם מֹבֹּיִב וֹמֹזִיב:

נּ וְאָׁמִר אֵי אֶלְדֵוִימוֹ צִיּר חְסָיוּ וְיִישִׁר אָן דַּחְלְהָהוֹן תַּקּיפְּא

בּטַוּוְ בַטִּיצִין בַּיה:

Who did eat the fat of their

בין נסיבֶם יְקוּמוּ וְיַעְּזְרֶבֶם יְהֵי שְׁתַּן חַמַּר נִסְבֵּיהוֹן יְקוּמוּן אַּמֶּר װַכְּר וֹבְׁעִנְתוּ יִאִּכְנְי יִמִּשׁי בְּיַנִר וּבְסִיּעוּן שַׁיִּוּ אָבְּנְן

خرتاذرا: כשן ויסשרווכון יהון שביכון

מַבַּלְאִינָ נְאָדָּנָ אָבַבְּאִ נְאָנוֹ מִנְיִבְי מִבְּוֹבִינִ מִוּ נְבִי מִנְיִבִּי מִוּ נְבִי מִנְיִבִּי מִוּ נְבִי

4:

ېښتړ:

\$\$\$\$\$\d:

571

(0+) כי אשא אל שמים ידי. כי נמרון לפי לשל ידי לל עלמי בשבועם: ואמרחי חי אוכי. לשון שבועה סול, [כמו הַי

אני הוא. לני לסשפיל ולני לסריס: ואין אלחים עמדי. עומד כנגדי לממות: עמדי. דוגמתי וכמוני: ואין מידי (98) ראו עחה. סבינו מן ספורענום שהבאתי עליכס ואין לכס מושיע, ומן החשועה שאושיעכס ואין מוחה בידי: אני

(88) אשר חלב זבחימו. היו מומן מלהות מוכלים, שהיו מקריבין לפניהם ושומין יין נמיכם: יהי עליכם החרח.

(פ) ואמר. סקנ"ס עליסס: אי אלהימו. ענודת אליליס שענדו: צור חסיו בו. סקלע שסיו מתכסין נו מפני סתמס

מיינמינדי"ר. ענור, סוא סנושע במענור סמושל. עווב, מְחוּנָק, כמו וַיַּעַוְבוּ יְרוּשְׁלַס עַד סַחּוֹמֶס (נחמיס ג, ח), פֿין־ לֹא שַוְבֶּס שיעלור בהם: עזוב. ע"י עוזב. עולר, הוא המושל העולר בעם שלא ילכו מפוזרים בלאחם ללבא על האויב, בלשון לע"ז בי אזלח יד. כשיראס כי יד סאויב הולכת ותווקת מאד עליסס, ואפת בהם עלור ועווב: - עצוד. נושע ע"י עולר ומושל משפטים הללו, וימנחם הקב"ה על עבדיו לשוב ולרחם עליהם: יחנחם. לשון הפך מחשבה, להיטיב או להרע: כי יראח משמש בלשון דסח, למם מעס לדבריס של מעלה, אלה לשון מחלם דבור, כמו פי קבאו אָל קַפְבֶן (ויקרה כה, ב), כשיבהו עליסס (35) כי ידין ה' עמו. כשישפוע אוחס ביסורין הללו האמורים עליהם, כמו בִּי בְּם יֶדִין עַמִּים (אֹיזּב לו, לא), כי זה אינו

ואילך שעיד עליסס דברי מנחומין שיבאו עליסס ככלום הפורענום, ככל אשר אמר למעלה, וְקִיֶּה כִּי יָבֹאוּ עָלֶיךּ כָּל הַדְּבָּרִיס כאן סעיד עליסס משס דברי מוכחה, לסיות סשירה הואת לעד, כשתבא עליסס הפורענות ידעו שאני הודעתים מראש, מכאן על ידי שלומיס סרבס: וחש עחדות למו. ומסר יבאו סעמידות לסס: וחש. כמו יְמַסֶר יָמִישָׁס (ישעיס ס, יע). עד פְּשֶׁמִּמִּס זכות אבותם שהם סמוכין עליו: - בי קרוב יום אידם. כשאכנה להביא עליהם יום אידם, קרוב ומזומן לפני להביא שם דבר, כמו וְשָׁלֹּים, וסוֹם מגורם וְסַדְּבֵּר מֵין בְּסֶם (ירמיס ס, יג), כמו וְסַדְּבּוּר. ומֿיממי משלם לסס: לעה חמוש רגלם.

אַלְיַ שִׁלְ עִים הֹמִּעַרׁ, אַלָּוֹ אַמָּוֹע נֹאַעַיְּנַע אֵלְעַ בַּּע מִנִּי אַנְאַ מִמְנִע וּמִעַוּ

מְבֹנִינִי נְאָמָרִית קַיָּם אָנָא

אָבו אַטַבונוע בּהַמָּגָא בּוע

וֹאַמֶּוֹשׁי בוֹו אָנִכֹוּ לַמָּלֶם:

deliver out of My hand. heal; And there is none that can I make alive; I have wounded, and I

there is no god with Me; I kill, and See now that I, even I, am He, And

And say: As I live for ever,

For I lift up My hand to heaven,

οt

Δ٤

لَـٰكِوا مَضِٰك جَر كَبُرُ كِنهِ لَكُرا لِ لَيَا خُمَا لَـٰكَٰتُم كَبُم كَنه لَجُرك

מציל. הפושעים ני:

אומו סלור יסיס לכס מחקס ומקמור:

וסלנס, כלומר שסיו במוחין בו לסגן עליסס מן סרעס:

עִיר מָהַבְּּה (ירמיה מט, כה). ענור, מייטונדי"ר. עזוב, הֿינפורני"ד:

סְפַּלְטַ סַבּּבֹבְטַ וְסַלּלְלְטַ וִדִּוּ (לְמִילְ לִי מִוֹ וְשָׁבָּ סִי שֶׁבְּוּמַלּ וִדִּוּ (שִׁם דִ):

protection. up and help you, Let him be your

אַבוכם סטַבוי:

their drink-offering? Let him rise sacrifices, and drank the wine of

_{ಇಇ'} ೧೯′೪೪

The rock in whom they trusted;

And it is said: Where are their gods,

remaining, shut up or left at large. stay is gone, And there is none servants; When He seeth that their And repent Himself for His

نَظِيْمِنْكُ، كَيْمَرْتُ: בְּטְמְּפְׁם וֹצִׁי אָמָּיִר וֹלֵם לָגִּרְיִ אָם הַּנִּינִי, בֹּנַל עַנִּבָּי. וֹעאָבוֹו

מָרָאָשׁ פַּרְעָּוֹת אָנִיֶב: האבל בַשָּׁר מַדָּם חַלַל וֹשָׁבִּיָּה אַמִּכַּיר הַצַּיִ מִדְּם

نظبط نثظط نشدح كمثبد نخظد

אַרְמָּהִי עַמְּוֹ: (פּ)

פובלווט לבדוה צדיקיא עבונים מפו בי דם מבדוו מַבֿעו מֹטָמוֹא מַמָּגע אָבוּ שְּׁנְאֵׁרְ וּבְשָׁיִלְאִ: ילְבֹהֹּלִי בַּבֹבוּ אָהַבִּים:

נמל עמיה:

לַמְּלֹאִנְעִׁי וִיכַפַּר מַּלְ אַנְמִיּעִ

ישְׁבַן לְאַמְּבָאַר כִּעָּרִין מֵבִישׁ

שׁלַּמִּגְ בֹּגַּמִתְּיֹּא מִבַּם לַמִּגַּגִּו אָבוּג עובג מוּמֹא נטובלי לבו אַטוב פובמווטא לַמָּוֹאַוּ טטילב, טובי וטטפע ביולא

them that hate Me. adversaries, And will recompense will render vengeance to Mine מסוף שְׁמַנְא וְעַר סוף שְׁמַנָּא My hand take hold on judgment; I אָם מַּלְ חַד מָרֵין כָּחֵיזוּ בַּרָקָא If I whet My glittering sword, And

long-haired heads of the enemy.' slain and the captives, From the devour flesh; With the blood of the with blood, And My sword shall I will make Mine arrows drunk

And doth make expiation for the blood of His servants, And doth people; For He doth avenge the Sing aloud, O ye nations, of His

land of His people. render vengeance to His adversaries,

האומות, פוקד עליהם עונס ועונות אבותיהם, מראשית פרלה שפרלו בישראל: מללי (מ"א מללי דס) ישראל ושביס ששבו מסס: - מראש פרעות אויב. מפשע ממלת פרלות סאויב, כי כשסקנ"ס ופרע מן (ב+) אשכיר חצי מדם. סמינ: וחרבי תאכל בשר. נטרס: מדם חלל ושביה. ומת מסיס לסס מעון דס בידו, שהרי ברק הוא חלו, שנאמר כאן ברק חרבי וחאחו במשפט ידי, והמשפט הזה לשון פורטנות הוא בלש"ו יושטילא"ה: לא כמדם בשר ודס מדם סקב"ס, מדם בשר ודס וורק מן ואינו יכול לסשיבו, וסקב"ס וורק חליו ויש בידו לסשיבן כאילו אומון - המשפט, להחזיק בה ולנקום נקם: - אשיב נקם הגרי. למדו רבוחינו באגדה מחוך לשון המקרא שאמר וחאחו במשפט ידי, ַררי. לסנים מדם רםמיס באויצי שסרעו לכס, מַשֶׁב מֻנִי קַנְפְּפִּי מָשָׁמ וְהַפְּסְ שָוְרוּ לְּבָשָׁ (וכריס א, מו). ד"א, ומאמז ידי אם מדת (I+) אם שנוחי ברק חרבי. מס משנן מח להצ חרצי, כמו לְמַשְן הֵיִה לְפּ בְּּרֶתְ (יחוק מל כם, מו) פלנדו"ר: וחאחו במשפט שְׁנִי נְאָׁם סִ' אָם לֹחׁ פַּאֲשֶׁר דְּצַּרְמָם בְּשְׁוְנִי (במדבר יד, כח), אף כאו] אני נשבע חי אנכי:

עליסס סרעס, ומחחי מבא עליסס סמובס: ואין מידי מציל. מי שיליל אחכס מן סרעס אשר אביא עליכס: בי אשא אל ַ שַּׁיֹּי סִי מֵבְּלְבְיִךְ (מיכס ז, י): ראַו עחה כי אַני וגוי. אז יגלס סקב"ס ישועמו ויאמר, ראו עמס כי אני אני סוא, מאמי באמ של ישראל, כמו שאמר מיטום הרשע כשגידר את הפרוכת (גימין נו:), כענין שנאמר וְמַרֶּא הֹנַבְּמָי וּתְּכַמֶּף בַּוֹשֶׁה הַאֹתְרֶה הַבֹּי יסורין, אלא כמו כי יריב אם ריבס מיד עושקיסס, כי יראס כי אולם יד וגוי: ואמר אי אלהימו. סאויב יאמר אי אלהימו רגלם. כענין שנחתר קּרְמְשָׁנְּסְ בְּגֶּל (ישעיס כו, ו): בי ידין ה׳ עמו. צלשון זס משמש כי ידין צלשון דסף, וחין ידין לשון מוכן לסשקומס על מס שעושין לסס: - במוס עמדי. אומו סכום שנאמר פִי כוֹם בְּיַד ס' וגו' (מסליס עס, מ): - לעוח חמוש אגור על ישראל, להרעילם ולהמרירה, לפירך אשכלות מרורות למו, להלעיע אותם על מה שעשו לְבָּנֵי: חמה חבינים יינם. אליליס: ומשַרַמִּת עַמִּורְהַ וגר׳. ולָא ישימו לבס למלות הגדולה בי: ענבמו ענבי רוש. סוא שאמר לולי כעם אויב אליליס, כי גוי אובד עלום המה, כמו שפירשהי החלה עד ואויבינו פלילים: - כי מגפן סדום גפנם. של אומוה עובדי . אלף מסס, אס לא כי צורס מכרס. כי לא כצורנו צורס, סכל כמו שפירשמי עד מכלימו. ורבי נחמיס דורשה כלפי האומות עובדי כל ואם. כי גוי אובד עלום המה, אבדו מורמי שהיא להם עלה נכונה. ואין בהם מבונה, להמבונן איכה ירדוף אחד מן האומות ישְׁרִפְׁל ורבי נחמים דורש כולה כנגד האומוח, רבי יקודה דורשה כלפי ישראל, אמרחי אָפּאישה כִמו שפירשתי עד ולא הִיפּעל . בפניס אמריס סיא נדרשת בספרי (שכו), ונמלקו בס רבי יסודס ורבי נתמיס, רבי יסודס דורש כולס כנגד (שבית <u>יע</u>קב (שם). ומס סיא ארמסו, עמו, כשעמו מסנחמיס ארלו מסנחמם, וכן סוא אומר כְלִימָ ס' שַׁרְלָךְ (מסליס פס, בּ), במס רלים ארלך, שַבְּמָ ושעשה להם האויב: וכפר. לשון רלוי ופיוס, כמו שַׁבַּפְּרָה פָנָיו (צראשים לב, כא), אַנָּהִינִיִּה לָבוּגְזַיִּה: וכפר אדמותו. ימ), ואומר מִקַמַם אָׁקיּךְּ יַעַּקְבּ וּגו' (עובדיס אֿ, י): וכפר אַדמחו עמו. ויפיים אדמחו ועמו על הלרוח שעברו עליהם לצריו. על סגול ועל ההמם, כענין שנהמר מוְרַיִם לְשְׁמֶמֶה מִהְיֶה וָמֶּדִּה לְמִדְבּר שְׁמֶמֶה מִהְיֶה מֵחֲמֵם בְּיֵי יְהִידָה (יואל ד, שמברו עליסס ולא עזבוסו, יודעים היו במוצו ובשבחו: כי דם עבדיו יקום. שפיכות דמיסס כמשמעו: ונקם ישיב (19) - הרגינו גוים עמו. לאומו סומן ישבחו סלומות את ישראל, כאו מס שבחס של אומס זו, שדבקו בסקב"ס בכל סמלאות

لَـٰمُوّٰ لَـٰذِهِ لِلسَّمْ خَلَـٰذِلَ: בְּבֶרֵ, הַמָּגְרֵבְיבִינִאָּט בְּאָנְדָ, פְּטִּיְנֶם, טִּיִּמְבְּטִּטִּא הַבָּאָ צַּנְם שניעי וַיְּבָאׁ מֹשֶׁה וַיְּדַבֶּר אָת־כְּל וַאֲחָא מֹשֶה וּמַלֵּיל יָת כָּל

i 点 L 以 < : עַבְּבֶרִים הָאָלֶה אֶלְ-בָּלְ- בְּלְ פְּחִנְּמִיּא הָאָלֶוּן עִם בָּלְ וּנֹכֹּל מְמֵּע לְגַדֵּר אָטַבּלָן וְמִּגִּגִּי מָמָּע

אָנוַ בְּלְ דִּבְרֶי הַמּוֹרֶה הַוְּאָנוּ: هُن خُتر خِمُن حِمْمِين ממוע לכם בוום אַמָּע שַׁתּוֹם 9+ 444_01440 \$\$\$1 וּגַאָמֶר אָבְהָם שָּׁימוּ לְבַּבְּכֶם

אַּמֶּר אַמְם מִבְּרֵים אָם הַיִּרְיֵם אָם הַיִּרְיֵם בְּּמִיוּן צְּאַמוּן מִבְרִין יִם יִרְדְּנָא לְטַמָּן שَאُّلُارِدِ ' יְמִים עַלְ-הָאָדְמְּׁה הָבֵין הֵירָכוּן יוֹמִין עַלְאַרְשָׁ ע+ כּוֹרְהָא חַנֵּיכֶם וּבַדְּבָּר תַזָּה בְּג לְאַ בַּלְּע בַלִּע הוּאַ מִבְּּם אֲבִי לְאִפִּעִים בִיקָן הוּאַ מִנְּכִוּן

הַיִּוֹם הַזָּה לֵאִמְר: מפמיר ניְדַבֶּר יְהֹוְהֹ אֶלְ־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם יִמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה בִּכְרַן יוֹמָא ᇦ다 ՀԻ뿌쥬다: (로)

ממֹא בוא ובומֹמ בֿב נון:

פֿטילמו אובוטא ביבא: בְּנִיכוֹן לְמִשַּׁר לְמִצֶּבַר וָת בָּל ומא בון בהפקדונונון אַנְכָּג פַּטִילְמִגֹּא בַאַּנֹא מַסְבַיגַר בַּכוּן נאַמַר לְחוֹן שָׁוּוִ לְבָּכוֹן לְכָּל

אָבׁג עוּא עוּגכוּן וּבְפּעֹלִמֹא

بتدرا خقرقد:

people, he, and Hoshea the son of words of this song in the ears of the And Moses came and spoke all the

speaking all these words to all Israel, And when Moses made an end of

therewith to observe to do all the may charge your children testify against you this day; that ye unto all the words wherewith I he said unto them: 'Set your heart

words of this law.

.uuN

over the Jordan to possess it. days upon the land, whither ye go this thing ye shall prolong your because it is your life, and through For it is no vain thing for you;

that selfsame day, saying: And the Lord spoke unto Moses

שנותי ברק חרבי. סרבס אס יש שאינס מלויין, כשאשנן ברק מרבי ומאמו במשפט ידי וכו', כמו שפירשמי למעלס: שם
 אם
 מומו של לויבו, ונמל של לל ראס נקמסו ממנו, אבל אני מי לעולס, ואס ימומו שס ואיני נפרע בחייסס, אפרע במומס:
 אם מסס, וסיכולם בידי לספרע מן סממיס ומן סמייס, מלך בשר ודס שסום סולך למום ממסר נקממו לספרע בחייו, כי שמם ימום מכס, אבל אמרמי שמי אנכי לעולס, איני ממסר לפרוע לפי שיש לי שסימ בדבר, כי אני מי לעולס, ובדורות אמרוניס אני נפרע על המחמרון, וכל שכן שגבור מלמעלה ומלש מלמעה: ידי. מקום שכינמי, כמו פֿיִשׁ עַל יָדוֹ (במדבר ב, יו), והיה בידי להפרע שמים ידי. כמו כי נשאמי, ממיד אני משרה מקום שכינמי בשמים, כמכגומו, אפילו חלש למעלה וגבור למטה, אימה העליון

שחע"פ שניתנה לו גְדַלֶּה, השפיל עלמו כחשר מתחלתו (ספרי שלד): שיסה דורש בחייו, כדי שלה יהמכו ישרהל בחיי רבך לה סיה לך להרים רהש, ולמה קורהו כהן הושע, לומר שלה זחה דעתו עליו, (++) הוא והושע בן נון. שנם של קייוְגִי סימס, נעלס רשום מוס ונמנס לוס (סומס יג:), סעמיד לו משס מסורגמן ליסושע

עיניי ואוניי ולבו מכוונים לסבין, דברי מורה שהן כהררין המלוין בשערה על אחת כמה וכמה: שְׁמֶש וְשִׁים לְּבַּּף וּגוי (ימוקחל מ, ד), סכי דבכיס קל ומומכ, ומס מבנית סבית שסוח נכחה לעינים ונמדד בקנה, לריך חדס שיסיו (16) שימו לבבכם. לריך אדם שיסיו שיניו ואויו ולפו מכוונים לדפרי חורה, וכן הוא אומר בֶּן שָׁדָם רָשָׁה בְּעַינֶיף וּבְּשָׂוָיֶרָ

ומלכים ממאוים לידבק בורעו: (שם יב), לפי שאמרה איני כדאי להיוח לו לאשה, הלואי ואהיה פילגשו, וכל כך למה, להודיע שבחו של אברהם שהיו שלמונים ריקן במורס שאס מדרשנו שאין בו ממן שכר, מדע לך שכן אמרו וַשִּׁמוֹמ לוּשֶׁן מִּשְּׁנֶע (בראשים לו, כצ), וָמִמְנַע סְיָמֶה פִילֶגָשׁ וגוי (קף) בי לא דבר רק הוא מכם. לא למנס אמס יגעיס בה, כי הרבה שכר מלוי בה, כי היא חייכם. דבר אמר, אין לך דבר

במיבה, ולא עוד, אלא אנו נוטלין כשילין וקרדומוס ומבקעין אח החיבה, אמר הקב"ה, הריני מכניםו בחלי היום וכל מי שיש נַם וגו' (שם ז, יג), במראים אורו של יוס, לפי שהיו בני דורו אומריס, בכך וכך אם אנו מרגישין בו אין אנו מנימין אותו ליכנם (84) וידבר ה׳ אל משה בעצם היום הזה. צעלועה מקומות נאמר צעלם היום האה, נאמר צנת בְּעֶבֶּם הַיּוֹם הַנָּה בָּאָ

文器页指示: לְבָּנָגְ וֹמָּבְאָנְגִינִינוֹ לְבְּנָגְ וֹמִּבְאָלְ בְּנָתּוֹ אֲמֶבְ אָנָגִּ נְיִנוֹ לְבְּנָגְ וֹמִבְאֵלְ הָנִי אָּבְּמָּאְ בִּבְּנָתוֹ בַּאָּנָאִ יִנִינִ מַלְ פְּנֵנִ יְבְעַוֹּ וּרְאֵבוֹ אָנִר אָנִי אָנַ דְּעַנְאָב דְּעַלְ אַפּּי יָבִיחוֹ נִחָזִי و٠٠ ١٦٦ بَدَا يُخَوَّدُ الْمُحَالِّةُ لِمَا يَجُدُ اللّهُ الْمُحَالِّةُ الْمُحَالِّةُ الْمُحَالِّةُ الْمُحَالِ שַלְּה אֶלְהַרְ הְעְּבְרָיִם הַנְּה סַק לְשׁוּרָא דְּעִּבְרָאֵי הְדֵין

عَيَرًا عِبَرُهُ جِرَد بَبُد رِيْهِوْهِ ַנְהַאָּסֶף אֶל־עַמֶּיִף בָאַשֶּׁר־מֶה וָאַהְבָּנִישׁ לַעַמָּף בְּמָא דָמִיה الزب جِبَرَ يُجْهِر لَا يَامُ لَا يُعْفِر المَالِم جُمَارِ مِرْبِ خِرَامِ لِأَمَامِ الْأَلَامِ فِي الْأَلَامِ

\$4_44:

לא פּבּאַטׁם אִנִינ בּטַנְל בֹּדָנ פּבּיאָטוּן זֹטִי בֹּינִ בֹּדָּנ וֹאָבֹאָל: לבה מובר צו י בּינוֹ וֹמְבְאָבְ בַּמוֹ מַבְּוֹי בַּנוֹ וֹמְבַאָּבְ בַּמוֹ מַבְּוּנִי בַּמַבַ על אַשָּׁר מִעַלְמָם בִּי בְּתוֹדְ

ومرمرة إنهٰفِاتاً בָּי מְנָּגֶר הְּרְצָּר אָת־הָאָרֶץ i為亡以公:

i 点に 以 (G)

מַל אָמָר מִוּבְּרָא דְצִין עַלְא מכן במושבועון במומבו ביו

אַהַרוֹן אֲחוּךְ בְּהוֹר טוּרֶא

נאַטכניש לעמיה:

בּאֹלא וֹבור לְבֹנוּ וֹמִּבֹאָל: ילְעַמָּן לָא מִיעוֹל לְאַרְעָּא אָבׁוּ מִפְּבוֹנִק שַּׁעוֹוּ וֹט אַבֹּהֹא

> possession; the children of Israel for a land of Canaan, which I give unto against Jericho; and behold the is in the land of Moab, that is over Abarim, unto mount Nebo, which Io nis1nuom sid1 01ni qu 55d1 15D'

his people. mount Hor, and was gathered unto people; as Aaron thy brother died in goest up, and de gathered unto thy and die in the mount whither thou

the children of Israel. sanctified Me not in the midst of in the wilderness of Zin; because ye at the waters of Meribath-kadesh, the midst of the children of Israel Because ye trespassed against Me in

of Israel. the land which I give the children but thou shalt not go thither into For thou shalt see the land afar off;

the Haftara on page 176. Kippur and Sukkot, if there is one. If it is the Shabbat detween Rosh Hashana and Yom Kippur, read The Haftarah is II Samuel 22:1 - 22:51 on page 177. This Haftara is read on the Shabbat between Yom

ادر: וסגיז לנו אם סשליו, וסעלם לנו את סבאר, ונתן לנו את סתורם, אין אנו מניתין אותו, אמר סקצ"ס, סריני מכניתו בתלי סיוס . אומרים, בכך וכך אם אנו מכגישין בו אין אנו מנימין אומו, אדם שהוציאנו ממצרים, וקרע לנו את הים, והוריד לנו את המן, מוליאן בחלי היום, וכל מי שיש בו כח למחוח יבא וימחה, אף כאן במיחח של משה נאמר בעלם היום הזה, לפי שהיו ישראל אנו מכגישין בסס אין אנו מניפין אוסן לנאס, ולא שוד, אלא אנו נוטלין שייפוס וכלי זיין והוכגין בסס, אמר הקב"ה, הריני בידו כה למחום יבה וימהה, במלרים נהמר בְּעֶבֶם הַיּוֹם הַאָּה הוֹלִיה ה' (שמום יב, נה), לפי שהיו מלרים הומרים, ברך ורך הם

מיניך, ועלם, קמון פיך, וקמן והלך לו, אמר משה אשרי מי שמח במימה זו: וכן שניוכן שלישי, וכאס בנו בכבודו, א"ל משה, אסרן אחי, שַלֶּס לממס, ועלה, פשומ ידיך, ופשמ, פשומ רגליך, ופשמ, עלוס (oe) באשר מה אהרן אהיך. בלומס מימס שכלים וממדם לומס, שספשים משס לם לסכן בגד כלשון וסלבישו לללעור

כל מקיים מלום בוראו, אנו לא כל שכן: שם שמים, שסיו ישראל אומריס, ומס ספלע סוס שאינו לשכר ולא לפורענום, אם וכס אין לו ממן שכר, ואס ממא אינו לוקס, ְּוְדְצַּרְמֶּס מֻׁלְ סַמֶּלֶש (במדבר כ, מ), וסס סכוסו, וסולרכו לסכומו פעמיס, ואלו דברו עמו ונמן מימיו בלא סכאס, סיס ממקדש (IE) על אשר מעלחם בי. גרממס למעול ני: על אשר לא קדשחם אוחי. גרממס לי שלא אמקדש, אמרמי לכס

שביבם בים לך, על כן פני פומר לך עלם ורפה: (בב) כי מנגד. מרמוק: חראה וגר. כי אם לא מראנה עכשיו לא מראנה עוד במייך: ושמה לא חבוא. וידעמי כי

خفتد مبني: אָהְהַ עַאָּבְעַיִּם אָטַבַּלוֹוּ וֹמְבַאָב לַלֹּבָּא בַּוֹ זִטַ בּוֹנִ וֹמָבַאָּב לַבַבַּ

הפס וָוֹאָת הַבְּרֶלְת אֲשֶׁר בַּרָךְ מֹשֶׁר וָדָא בִרְכְהָא דְּבָרֵיךְ מֹשֶׁר

children of Israel before his death. Moses the man of God blessed the And this is the blessing wherewith

IIIXXX

ְוֹאֲטַׁע מִוֹבְבָּנִע לַבְּחָ מִימִינֵוּ (כי ב משִעיר לָמוּ הוֹפִיעַ מִתַּר פְּאַרְן

אשרת)[ק׳ אָשׁ דֶּת] לֶמוֹ: ניאַמָּר יְהוָֹה מִסִינִי בָּאִ וֹזָרָה

جنيجديرب: خنيه بمام موجد جنبزكه بهلا

كنذن تقراح: י, תּוֹרֶה צְּנְּה־לְנֵנּ מֹשֶׁה מוֹרְשֶׁה אֹרְיָהָא יָהַב לַנָּא מֹשֶׁה מַסְרַהּ

בּאָמֶּג בְּּם זְעַר מִּבְּמָג וֹמָּבְאָץ:

אוְבוֹנֹא וֹבַב לַנֹא: בְּתְבּ וַמִּינֵיה מִגּוֹ אִישֶׁתָא בפאבו והמוצ בכוט פגיהון אַטוּגַי בּוֹבוּנִניי מַּגַ מוּנַא יקביה משעיר אַתַּחָיִי לַנָּא נֹאַמֹּר !! מֹפֹּינִי אִהְּגִּלְיִ וֹזִיהוֹר

שׁבוִנִי הַּלִּלִב לֹמִלֵּגוֹ הַּלְ מִגמִּבַב: אפוט ממגלום נאוו מבלנו לגישוהי בית ישקאל בגבורא אַף הֹבֵב עַמְּים בְּלְ־קְדִשֶּׁיוּ אַף חַבּיִבִּנּוּן לְשִׁבְּשָׁיָא כָּלֹ

מִבֹמוֹא בוֹמִבְאָב: באטכֿלַהַוּט בֿוָהָג מַּמָא כַּטַבָּא ، ניהי בישָׁרוּן מֶלֶדְ בְּהִהְאַפֶּרִ נַהֲנָהַ さんほう

נְרוּהָא לְכִּנְשָּׁת יַעְּלִב:

was a fiery law unto them. myriads holy, At His right hand Paran, And He came from the them; He shined forth from mount Sinai, And rose from Seir unto And he said: The LORD came from

Receiving of Thy words. And they sit down at Thy feet, holy ones—they are in Thy hand; Yea, He loveth the peoples, All His

To noiregergnoo edt to eonstiredai Moses commanded us a law, An

together. gathered, All the tribes of Israel When the heads of the people were And there was a king in Jeshurun,

- (1) וזאח הברכה. לפני מוחו. קמוך (מיחחו (קפרי שמג), שלס לא עכשיו אימחי:
- על גבי אש לבנה, נמן להם בלומות כתב יד ימינו. דבר אתר, אש דת, כתרגומו, שנתנה להם מתוך האש: רובס, ולה כדרך בשר ודס שמרהם כל כבוד עשרו והפהרתו ביוס הופתו: אש דח. שהיהה כתובה מהו לפניו בהש שחורה לבני ישמעאל שיקבלים ולא רלו (שם): ואחה. לישראל: מרבבוח קדש. ועמו מקלם רבבוח מלאכי קדש, ולא כולם ולא משעיר למו. שפתח לבני עשר שיקבלו אם החורה ולא רלו (מפרי שמג): הופיע. להס: מהר פארן. שהלך שם ופתח לסמילב במחמים ההר, כחמן היולא להקביל פני כלה, שנאמר לְקְרַאָם הָשֶׁלְהִים (שמוח יע, יו) למדנו שילא כנגדם: וורח בו סוכרם זכום לישראל, וכל זה דרך רלוי הוא, כלומר, כדאי הם אלו שמחול עליהם ברכה: מסיני בא. ילא לקראמה כשבאו (2) ויאמר ה' מסיני בא. פְּמַמ ממלס בעבמו על מקוס וממר כך פתח בלרכיסס על יערמל (מפרי עמג) ובעבמ עפתח בו יע
- גורומיך ודמומיך בשממס. ואלס דבריסס: ולא משו מאחריך, ואחה שומרס: והם חבר להגלך. והם מחמלעים ומחכנסים לחחח ללך: ישא מדברוחיך. מקצלין ארמות העולם, שהראית להם פנים שותקות ומשרת את ישראל בידם: – בל קדושיו בידך. כל לדיקיהם ועוביהם דבקו בך ואינקלום מרגס שהיו נוסעים על פי דבריך, והמ"ס בו שמוש משמשת לשון מן. דבר אחר, אף חבב עמיס, אף בשעת חבתן של בּלְבִי (ימוקאל ב, ב), כמו ממדבר אלי, אף וה מדברומיך, מה שהיים מדבר להשמיעני לאמר להם מישפורפלידור"ש בלע"ו, עליסס עול מורמך: בודברחיך. סמ"ס בו קרוב לימוד, כמו וַיִּשְׁמַע מֶׁמ סַקּוֹל מִדַּבֵּר מֵלְיו (במדבר ז, פע), וַמֶּשְׁמַע מֵׁמ מָדַבֵּר לכך, שסרי מכו עלמן למוך מהמים ססר לרגלך במיני, הכו לשון פועלו, סוקנופו למוך מרגלומיך: ישא מדברחיך. ישלו حسررا عدمُمر, إِيْرِهِم يَهِمُ فِيَادُر ذُردَدٍم فَرَدَادَ مِوَدِه هُوَ مَنْ فَمَ مَ فَرَقِيهِ (عمرامُ حمر جم): - تهم محد حديد - بحم دمُريم כשאמר הקב"ה ליעקב גוי וקשל גוים יהים ממון (בראשים לה, יא): בל קדשיו בידך. נפשום הלדיקים גנווום אחו, (3) אף חובב עמים. גס מנה ימירה מנג את השבמים, כל אחד ואחד קרוי עם, שהרי ננימין לנדו היה עמיד להוולד
- (+) חורה. משר לוס לנו משס, מורשס סימ לקסלם ישקב, מחזנוס ולמ נעובנס:
- כמו פִי מִשְׁׁם מֻׁם רֹחֹבׁ (שמום ל, יב), רמוין חֹלו שחברכס. דבר חֹמר, בהחחשף. בהחחשפם יחד בחגודה חחח ושלוס ביניהם, (a) ויהי. סקנ"ס: בישרון מלך. ממידעולמלכומועליסס: בההאסף. בכלסמאסף כאשימשבון אסיפמס: ראשי.

יקי רְאּיבֵן וְאַל־יָגִּתְת וִיהָי מְתָּיוּ , מְסְפַּר: (ס)

וְוֹאִת לִירוּיִדְתֹ וַיּאִמָרֹ שָׁמָע יְחִנְתִ קַוֹל יְרוּיִדְת וְאֶלִ־עַּמָּוֹ הְבִיאָנּוּ יָדִיוֹ רֶב לֹוֹ וְעַזֶּר מִצְּרֶיוֹ הְתְּנְת: (פ)

שְּׁרִיבֵּרוּ מַּלְבְנֵּי מָרִיבֶּר: בְּנְּפִּׁיוּ הַסִּידֶּ אַּמֶּר נִפִּיתוּ בְּעַּפְׁר הַפִּיר יי יִּלְבַנִי אַמֶּר מַמִּיף וֹאַנֶּיף בְּעַפְּי

אַמְנְינְינְ וּבְּנִינְינְ נִּלְאָנֵינִ נְאָבּינִי נְאָנִינְינִ נְאָנִי זְּאָנִינְ לָאִ נִּלְּיִנִ הַ נִאָּנְינִי נְאָנִי אָנִינְ לָאִ נִּלְיִנִ בַּאָבֶּנִי לְאָבִּינִ נִלְאָפֵּנְ לָאָ בַּאָבָנִי לְאָבָינִ נִלְאָפֵּנְ לָאָ

> אַטְׁסְּנְּטְׁבְּוּן בְּמִנְּנִוֹנְינִוּ שׁנְנְנָא לְא נְמִנְּט נִּעַבְּלֵּנִוּ בְּנִנְטִי נִינִי בַאִּבֵּן בִּטִּיִּ הַלְמָא נִמְנִטִּא

מְלִתְיִה הִיהוּדָה נַאֲמָר קַבָּיל יִי מְלְתַנְה הִלְעַמֵּיה מָתִיבְנֵיה בִּשְׁלְם יְדִוֹהִי יַשְּׁבְּדֵן לֵיה מִיְרְבָּא הַלְעַמֵּיה מִיְרְבָּא הֵוֹי יַמְבְּדָן בֵיה מְבְּעֵילִם יְדִוֹהְי יִשְׁבָּיה מְבְּעֵילִם הְיִהוּיִה מְבְּעִילִם הְיִהוּיִה הַמְּיִם הְיִהוּיִה הַמְּיִם הְיִּהוּיִה הַמְּיִם הְיִּהוּיִה הַיִּיה הִייִּה הְיִיה הִייִּה הִייִנְיה הִייִּה הִייִּה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִּה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִּיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִינְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הִייִנְיה הְיִינְיה הִייִנְיה הִייְנְיה הִייִנְיה הִינְיה הְיִינְיה הְיִינְהְיה הִינְיה הִייִנְיה הִינְיה הְייִנְיה הִינְיה הִינְיה הְיִינְיה הְיִּיה הְיִינְיה הְיִינְיה הְינִיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינִיה הְינִיה הְינְיה הְינִיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינִיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינְיה הְינִיה הְינִיה הְינְיה הְייה הְייה הְייה הְייה הְיייה הְיייה הְיייה הְיייה הְייה הְיייה הְיייה הְיייה

מְנִיתְׁלְנִי אָמָר הִוּמָיָא וְאָשְׁהְּהָר בְּנְהַיְהָא וְהֲנָהְיִ שְׁלִים בְּחָנְהָהִי הַפְּיר בְּיְבֶּרְ הְּלִּים בְּחָנְהָהִי אַלְבֵּישְׁהָא לְגְבֶר הְאָשְׁהְכָּה וּלְלֵנִי אָמֶר הוּמָּיָא וְאִהְיָּבּי וּלְלֵנִי אָמֶר הוּמָיָא וְאִירִיּאָ

לא אַשְׁנִיאַנּ: בְּא אַשְׁנִיאַנִּ: יְבְּנִיהָרִ לְא נְסֵיב אֲבֵּר בְּיִר רְחֵים כַּד חָבוּ מִן דִּינָא וְאַפֵּי בְא אַשְׁנִיהִי יְבְּנִיהִי לְא נְסֵיב אֲבֵּרִ בְא אַשְׁנִיאַנִּי

Let Reuben live, and not die In that his men become few.

And this for Judah, and he said: Hear, LORD, the voice of Judah, And bring him in unro his people; His hands shall contend for him, And Thou shalt be a help against his adversaries.

And of Levi he said: Thy Thummim and Thy Urim be with Thy holy one, Whom Thou didst prove at Massah, With whom Thou didst strive at the waters of Meribah;

Who said of his father, and of his mother: 'I have not seen him'; Meither did he acknowledge his brethren, Mor knew he his own children; For they have observed Thy word, And keep Thy covenant.

הוא מלכס, ולא כשיש מחלוקת ביניסס: (a) יחי ראובן. בעולס הוה: ואל ימוח. לעולס הבא. שלא יוכר לו מעשה בלהה: ויחי מחיו מספר. נמנין במנין שאר האובן. בעולס הוה: ואל ימוח. לעולס הבא. שלה יוכר לו מעשה בלהה: ויחי מחיו מספר. נמנין במנין שלה אחר האובן. בעולס הוה בעין שנאמר וַיְשְׁפַּב אָם בּּלְהָה, וַיִּהְייּ בְּנֵי יַשְׁקֹב שְׁנִי עַשְׁלִי (בראשית לה, כב), שלא ילה מן המנין:

- (8) וללוי אמר. ועל לוי מתכ: חומיך ואוריך. כלפי שכינס הוא מדבר: אשר נסיחו במסה. שלא נתלוננו עס שלר התליניס: חריבהו וגר. כתרגומו. דבר אתר תריבהו על מי תריבה, נְּמָפַּקְפָּּפָּ לוּ לבוא בעלילה, אם משה אתר שָמָעוּ נְאַ הַמּּהְיּס (בתדבר כ, י) אהרן ומרים מה עשו:
- (9) האומר לאביו ולאמו לא ראיחיו. כשממא בעגל ואמרסי מִי לַס' מֻלַי (שמות לב, כו), נאספו אלי כל בני לוי, ולוימיס לסרוג אם אבי והיאמר האביו ולאמר לא ראיחיו. כשמעאו בעגל ואמרסי מִי לַס' מֻלַי (שמות לב, כו), נאספו אלי כל בני לוי, ולוימיס לסרוג אם אבי אמת וסו מישראל, או את אמיו מאמו או בן בתורכן עשו, ואי אפשר לפרש אביו ממש ואחיו מלמי מלמי מלמי אחר מהס, שנהת בני לב ישנהו אמרחך. לא יסיס לך אלסיס אחריס: ובריחך ינצורו. ברים מילה, שלומס שנולדו במדבר, של ישראל לא מלו את בניסס, וסס סיו מולין ומלין את בניסס, (מ"א אותס שנולדו במדבר, שישראל לא מלו את בניסס היו מולין):

לִישְׂרָאֵל יִשְׁימוּ קִמוֹרֶה בְּאַפֶּׁרִ بنر، משפשיה לישלב ותורהה

וּמְשְּׁנְאָנוּ מִן־יָקוּמְוּיָן: (ס) שְּׁבְּבֶּע מְעַא מְעַבְּיִם עַבְּיִים ختك بمنبر تدجه بغمر بهد

לְבֶּשָׁתְ מְּלְיֵנְ עִבְּּבֶּׁ מִּלְיִנְ בָּלְ خجبيوا لافت بيرت بمؤا

עַּנִים וּבָּוֹן כְּעַבּוּוּ מָּבַוֹּוּ (ס)

ימטטר רבָצָת מָחַת:

tr เต่ติ่ใน น้าเล็บ ดีตัด เต่ติใน ล้ะโร ติในเป็นสั่วใ ต่เบเร

بزرت برتارت:

גבעות עולם: יי ומֹרָאָה עַּרָרִי בְּקָבֶׁם וּמִמֶּגֶר וּמָרֵישׁ מוּרַיָּא בַּכִּירַיָּא וּמִמוּר

> לכנג פונהוא שפר שוהא בּבוּג וֹל נכֹסוִניו וֹמִינִבּן גֹּבוִנִיוּ ינמיר לַבְעָּנָא עַל עַדְבָּחָד: ישוו לסבע בוסמון פֿבמע ځنۀطح نېبدنكك ځنښدېح خشدا يخزا لاتخوا يائك

> דְלָא וְקוּמוּן:

בּמְּלֹאַנְעִי, וּבְבֹּהֹכִי, בַּבֹבוְעִי,

שַּׁהְבוּ הָבּוֹנִעָא: עַלוהי כָל יוֹמָא וּבְאַרְעַיה نهُد، چُدينُاللهُ للتَحيين، نُت، هَدْرا לַבְּנֹוֹמִוֹ אַמֹּב בַּנוֹמָא בַּוֹזֹ

ממהמש. ıÜÜELÄL خدئئدا なられる アジロッス שנים וו אַנהוש הֹבֹנא מֹלִנֹנוֹן יליוסף אַמַר מִבָּרַכָּא מוֹ

بَاذِلَة:

יָרַת בִּירַת:

מְּמֹמָמִא הֹבֹוֹא מֹלִבְנוֹ מִנִינָה

لَمُا لَـٰذِ؉ فَوٰكَا:

And whole burnt-offering upon They shall put incense before Thee, ordinances, And Israel Thy law; They shall teach Jacob Thine

through the loins of them that rise accept the work of his hands; Smite Bless, LORD, his substance, And Thine altar.

hate him, that they rise not again. up against him, And of them that

And He dwelleth between his Him; He covereth him all the day, of the Lord shall dwell in safety by Of Benjamin he said: The beloved

dew, And for the deep that precious things of heaven, for the the Lord be his land; For the And of Joseph he said: Blessed of

concuerh deneath,

precious things of the yield of the fruits of the sun, And for the And for the precious things of the

Þτ

π

things of the everlasting hills, mountains, And for the precious And for the tops of the ancient

(11) מחץ מחנים קמיו. מחץ קמיו מכח מחנים, כענין שנחמר ומֶתְנִיבֶם מָתִיד סַתְעַד (חהלים סע, כד), ועל המעוררין (1) יורו משפטיך. כאיץ אלו לכך: וכליל. עולה (יומא כו.):

משמונאי ואלעור כנגד כמס רצצוח, לכך נאמר צרך ס' מילו ופועל ידיו מרלס: ומשנאיו מן יקומון. מחן קמיו ומשנאיו על הכהונה אמר כן. דבר אחר, ראה שעתידין משמונאי ובניו להלחם עם היונים, והחפלל עליהם לפי שהיו מועמים, י"ב בני

(יומא לא.), ושס סיס דעמו של דוד לבנומו, כדאימא בשמימת קדשים (זבמיס נד:), אמרי נחמי ביס פורמא משוס דכמיב ובין שכינה במקום אחר: ובין בחפיו שכן. בגובה ארלו היה ביח המקדש בנוי, אלא שנמוך עשרים ושלש אמה מעין עיעם לכך סקדים בנימין ליוסף: - חופף עליו. מכסה אומו ומגין עליו: - כל היום. לעולם, מענבמרה ירועלים לא ערמה מחריו, שאף הוא משכן שילה היה בנוי בחלקו, שנאמר וַיִּמְשַׁם בְּאֹהֶל יוֹשֵף וגו' (שם עח, פו), ולפי שביח עולמים חביב משילה, (21) לבנימן אמר. לפי שברכם לוי בעבודם הקרבנום, ושל בנימין בבנין בים המקדש בחלקו, סמכן זה לוה, וסמך יוסף מסיום לסס מקומס:

(13) מברכח הי ארצו. עלא היתה בנתלת העבעים ארץ מלאה כל מוב כארלו על יוסף: ממגד. לעון עדנים ומָשָק: כמפיו שכן, אין לך נאס בשור יומר מכמפיו:

(14) וממגד חבואוח שמש. שסימס מכלו פמומס לממס ומממקם ספיכום: גרש ירחים. יש פיכום שסלבנס מבשלמן, ומחחום. שהמהום עולה ומלחלת אותה מלממה. אתה מולא בכל השבמים ברכתו של משה מעין ברכתו של יעקב:

(EI) ומראש הררי קדם. ומנורכה מראשיה ניצול הפירום, שהרריה מקדימין לנכר ניצול פירוחיהם. דנר אחר, מגיד ואלו הן קשואין ודלועין. דבר אחר, גרש ירחים, שהארך מגרשה ומוליאה מהודש להודש:

نخٰكَٰلُكِلِد لَٰזِيد هُتَارِي:

לְבוּישָׁא דְּיוֹסָף גּוּבְרָא פָּרִישָׁא אַטוּלְ, בֿאַסוֹּא וּיטוֹן כּֿלְ אַבֶּוּן בְשְׁכִינְתֵיה בִשְׁמִיָּא וְעַל מֹשֶׁה ומסוב אַבְעָא ומָלָאַני בַעני ביה

is prince among his brethren. the crown of the head of him that upon the head of Joseph, And upon the bush; Let the blessing come the good will of Him that dwelt in earth and the fulness thereof, And And for the precious things of the

וָהָם אַלְפָּי מָנַשֶּׁה: (ס) אַפָּסִי־אָבֶץ וְהֵם רְבְבָּוֹת אָפָּרִים «"د دمار جرزار چڼه وښا برور بېږا לכְוִר מִּוְרָוִ בֹבוֹר כְוִ וֹלַבֹּוֹי בֹאֶם

אַלְפּיָא דְּבֵית מְנַשֶּׁה: LĖIŪX LĖLU ŠĠLID ĮXEL כַּטִבְא מַד סָיָפֵּי אַרִעָּא וֹאָנּוּן בּוֹבוּבׁיבוּב מַמְמָהָא וֹשַׁמֶּוֹב בוולפא ווומא ביליה ונכובו אַנהבובא בוש מו בְבָּא דִּבְנוֹהִי 1178 イバ

they are the thousands of Manasseh. ten thousands of Ephraim, And ends of the earth; And they are the the peoples all of them, even the wild-ox; With them he shall gore And his horns are the horns of the His firstling bullock, majesty is his;

خَمَّلُكُ لِيَّهُمُكُدُ خَمِنَكُنَكِ :

בירושלם: במְּבַבְּ לְמָּמְבַר וַמְנִי מִוּמָּבִיּא מק במל, גבבג וושמפר ڂؗڰڒڶڰ idicidil säl üli icidil

And the hidden treasures of the shall suck the abundance of the seas, sacrifices of righteousness; For they mountain; There shall they offer They shall call peoples unto the

Issachar, in thy tents.

Zebulun, in thy going out, And,

And of Zebulun he said: Rejoice,

.base

نْفُطْدُ مُثِنَّدُ لَابِحِ: (٥) וּלִינוּ בְּגֹיבׁׁ לֵּנְ מְשְׁפַּׁת וֹמִּנִיםְ וֹנְלְטוּ וֹלְסִׁנִי טִּיִּבְׁהָּגוֹ לְנִהְּנֹא אָנִי

7177: ĖŪĊΧ לכים הממנא הכבון וסומן עמים הרוקלאי שם יוקף מלקישא יהבנשיו המן יפסין מְבַּמִּנֹא בְּנִמְּבָאַבְ לַמִּוּר בֵּית

(16) ורצון שוכני סגה. כמושוכן פנה, ופהל לרלו מצורכת מכלונו ונתת רומושל הקצ"ה, סנגלה עלי תמלה צפנה: - רצון. שקדמה בריאמן לשאר הרים: - גבעוח עולם. גבעות העוצות פירות לעולם ואינן פומקות מעולר הגשמים:

סס סאלפים שהרג גדעון במדין, שנאמר ווָצַמ וַצְלְמָנָע בַּקַרְקֹר וגוי (שופעים ה, י): (יכמיסג,יע): והם רבבות אפרים. מומס סמנוגמיס סס סכננות שסכג יסושע שנא מאפריס: והם אלפי מנשה. סיו, אלא אין לך כל מלך ושלמון שלא קנה לו פלמרין ואחוזה בארך ישראל, שחשובה לכולם היא, שנאמר גַמַלַח וְבִּי לְבְאֹוֹח גּוֹיָם ואין כמו קשס, נמן ליסושע כמו של שור ויופי קרני ראס: אפסר ארץ. שלשים ואמד מלכים, אפשר שכולם מארץ ישראל שנאמר וְנָשַּׁשָּׁה מִּמּוֹדְךְּ עְּלֶיו (במדבר כו, כ): וקרני ראם קרניו. שור כמו קשה ואין קרניו נאום, אבל ראס קרניו נאום (שמות ד, כב): בכוד, מלך סיולה ממנו, וסוה יסושנ: שורו. שכתו קשה כשור לכבוש כמה מלכים: - הדר לו. ומון לו, (TI) בכוד שורו. יש בכור שסוא לשון גדולה ומלכום, שנאמר אף אָנִי בְּכוֹר אָפְּנָבוּ (מהלים פע, כה), וכן בְּנִי בְּכֹרִי יִשְׁבְבֹּל נמת כות ופיום, וכן כל כנון שבמקכה: חבואחה. ברכס זו לכלש יושף: בזיר אחיו. שסופרש מלתיו במכירתו:

(דברי הימים-א יב, לג), ראשי מנהדראות היו עוסקים בכך. ועל פי קביעות עתיהם ועבוריהם: הללח בישיבת אהליך לחורה לישב ולעבר שנים ולקבוע חדשים כמו שנאמר ומְבָּגִי יִשְׁשַׁבֶּר יוֹדְעֵי בִּינֶה לְעָמִים בָחֹשֵׁיהֶם מֶחַמַיִם סקדים ובולן ליששכר, שמורמו של יששכר על ידי ובולן סימס: שמח זבולן בצאחך. סללם בלמתך לפחורס: ויששבר. וצולן למוף ימיס ישכון ויולה לפרקמטיה בספינות, ומשמכר ונומן למוך פיו של יששכר, והס יושבים ועומקים במורה, לפירך שנרחים מלשים ולח ישים חומם לו שרי מלמממו: שמח זבולן בצאחך ויששכר באהליך. זנולן ויששכר עשו שומפום, שהיו חלשים שבכל השבמים, הם הם שהוליך יותף לפני פרעה, שנהמר ומקוצה הֶּהָיו לָקַח הַמִשָּׁה הֻנָשִׁים (ברהשית מז, צ), לפי (18) ולזבולן אמר. אלו המשה שבמים שברך באחרונה, ובולון גד דן נפחלי ואשר, כפל שמוחיהם לחוקם ולהגבירם, לפי

ئلاكاء: בְּלְבָּׁנִא מְּכְּן וֹמְנֵוֹם זְנִוֹתְ אָּם בְּלְנִינִא מְּבִוּ וִנִּפְּמִּנְ מִלְמִוּנִוּן וּלְלֹּג אַמְּר בּּנְיוּנְ מִנְינוֹיִת עָּג וּלְנִּג אַמָּר בִּנִינְ גַאַפְּטֵּי לְנָּג

מִם מַלְכִּגו:

the crown of the head. a lioness, And teareth the arm, yea, that enlargeth Gad; He dwelleth as And of Gad he said: Blessed be He

ἀ□_iἀμχς: (0) इन्द्रित ;तर्ति य्थंत स्विष्ट्या יי מְחֹקַק סְפְּוּן וַיִּתֵאֵ רֶאשִׁי עְּם וּיָרָא באָהִית לוּ פִּי־שָּׁם חַלְלַת

:מְבֹאָב: זְבְּנוֹ בַּבְר וְרִינוֹהִי מִם ענא נפֿל וֹמֹאַל בָּרֵישׁ עַּמָּאַ סְפְּרָא רַבָּא דְּיִשְׁרָאֵל קבִיר אַבי הַמָּן בָּאַהְסָנְתֵיה משֶּה נאטלפֿל בקרמיקא דיליה

His ordinances with Israel. righteousness of the LORD, And of the people, He executed the reserved; And there came the heads For there a portion of a ruler was And he chose a first part for himself,

۲۱-TÇŸI: ממישי יקְּדָן אָמַר דָּן צַּיּר אַרְיֵה יְזַבָּק

בללבנו מו משנו: אַבוֹנוֹן אַבוֹהִיה שָּׁהָנִיֹא מִן נַּהַלָּנָא ילגו אַמּר גו הַפִּיף בְּגוּר

!! מִגְּרַב יִם יִבּיסָר וְדָרוֹמוהִי

full with the blessing of the LORD: Naphtali, satisfied with favour, And O:bias of Naphtali he said: O

whelp, That leapeth forth from

And of Dan he said: Dan is a lion's

Bashan.

Possess thou the sea and the south.

וֹבְרַוִם וֹבְשָׁבִי: (ס) רְצֵּוֹן וּמְלֵא בּרְבָּת וְהְוֹּה יָם רַעָּנֵא וּמְלִי בּרְבָּן מוּ בֵּרָם بْدَرْتَطْفَكْرْ، هُرَّبِد تَطْفَكْرْ، هُرَّتِم بْرَاتِطْفَكْر، هُرَّبِد تَطْفَكْر، هُرَّم

אומס כשרם כוו וממגיירין שס, שנאמר שס יובחו ובחי לדק: 💛 שפע ימים יובקו. ובולן ויששכר, סיס נותן לסס ממון . אחד ואוכלים מאכל אחד, לפי שהעכו"ס אלויהוח של זה לא כאלויהוח של זה, ומאכלו של זה לא כמאכלו של זה, והם אומריס, אין סואיל ונלמערנו עד כאן, נלך עד ירושלים ונראס מס יראמה של אומה זו ומה מעשיה, והם רואים כל ישראל עובדים לאלוה דבר אחר, עמיס הר יקראו, ע"י פרקמטיא של זבולון, חגרי אומוח העולס באים אל ארלו, והוא עומד על הַמְּבֶּר, והם אומריס, לשון כסוי, כמו שנאמר וַיִּמְשֹׁן אָשׁ הַצַּיִּמ (מלכיס־אֿ ו, ש), וְמָשַׁן צָאָרָו (שם ז, ג), ומרגומו ומטלל בכיורי (ס"א בכסוי) אֿרוא. (שופעיס ה, יח), משוס דנקַמָּלִי עַל מְרוֹמֵי שְׁבֶה (שֹס), שהיה מתרעס זבולן על תלקו, לחתי נתת שדות וכרמיס וכוי: ושבני. חכוכים לבנה היולאים מן הים ומן החול, ובחלקו של יששכר וזבולן היה, כמ"ש במסכח מגילה (ו), זָבֻלוּן עַם מֵבֶף נַפְשׁוֹ לֶמוּח כי שפע ימים יינקו. יששכר וזצולן, ויסא להס פנאי לעסוק במורס: - ושפני שמוני חול. כסויי ממוני מול, עַלִימ ומלוון (91) עמים. של שבעי ישראל: דור יקראו. להר המוריה יאספו, כל אסיפה ע"י קריאה היא, ושם יובחו בְּרְבָּלִים ובחי לדר

הרחש עם הזרוע במכה חמה: לפיכך נמשל כאריות, שכל הסמוכים לַמְּמֶּר גֿריכים להיות גצורים: - ושרף זרוע אף קדקד. הרוגיהם היו ניכרין, מותכים (OS) ברוך מרחיב גד. מלמד, שסיס ממומו של גד מרחיצ וסולך כלפי מורח: בלביא שכן. לפי שסיס ממוך לַמֶּפֶר, SIGA:

לעבור אם סירדן עד שכבשו ומלקו. דבר אחר, וימא משה, ראשי עם. לדקח ס' עשה. על משה אמור: וכן סום פומר וְפַפָּס פַעַּבְרוּ קַלוּלִיס לְפְּנֵי אֲמֵיכֶס וגו' (לעיל ג, ימ): צדקת ה׳ עשה. שסממינו דנריסס, ושמרו סבמחחס יְדַע מִּישׁ מֶׁם קְבָּבְמוֹ (לקמן לד, ו): ויהא. גד: ראשי עם. סס סיו סולכים לפני סמלון בכבוש סמרן לפי שסיו גבורים, ידע אשר שם בנחלמו חלקח שדה קבורח מחוקק, והוא משה: - ספון. אוחה חלקה, ספונה ועמונה מכל בריה, שואמר וֶלֹא (IS) וירא ראשיה לו. כמס לימול לו מלק במרך מימון ועוג, שסים כמשים כבוש סמרך: בי שם הלקה מהקק. כי

גבולם מכל אומו סרוח שסמחילו לנחול בו: של ארץ ישראל, כמו שמפורש בספר יהושע, והוא שנאמר ביצא גבול בְּגִי בְן מֵהֶס בַיַּעַלוּ בְּגֵי דָן בַיַּלְּמַמוּ עָס לָשֶׁס וגוי (שס), יצא ממערם פמייאם, והוא במורחה של ארך ישראל, ובא מהלפון לדרום וְפָלֶה בקלה ים המלח, שהוא במורח יהודה שנעל בדרומה מערבים עקרון וסביבוסיה, ולא ספקו להם, ובאו ונלחמו עם לשם שהיא פמייאם, והיא בלפונים מזרחים, שהרי הירדן יולא דבר אמר, מה זינוק זה יוצא ממקום אחד ונחלק לשני מקומות, כך שבטו של דן נטלו חלק בשני מקומות, חחלה נטלו בלפונית ממלקו ממערם פמייאם והיא לֶשֶׁס, שהיא במלקו של דן, שנאמר וַיִּקְרָאוּ לָלֶשֶׁס דָּן (יהושע יע, מו), ווינוקו וקילומו מן הצשן. (22) דן גור אריה. אף סוא סים פמוך לַמְּפְר, לפיכך מושלו כאריום: יזנק מן הבשן. כתרגומו, שסים סירדן יולא

(23) שבע רצון. שסימס ארלו שבעס כל רלון יושביס: ים ודרום ירשה. יס כנרת נפלס בתלקו, ונעל מלא מבל <u>ק</u>רס

لَـٰلأَحٰٰلِـ: نْتَ، لَحَدْر كَبْأِدْ لْمَكْرِ فَهُمُا خُنْهُ هُمْد نْتَ، دَمَّنُهُ خُهُلَائِنْ، וּלְאָהֶּר אַמָּר בּרוּיך מִבְּנִים אָהָּר וּלְאָהָר אַמִּר בְּרוּיך מִבְּרָכִת

בְּעָּלְיִבְי וּבְנָאָנָתִוּ שְׁחַבְּים: ⁹² אָנו פֿאַל ישְׁרֵוּן רַכָּב שְׁתַּנִם לֵיִנוּ

ניאטר השמר: לַבְקָּע מִנְלִם וֹלִיבָּה מִפֹּוֹנִב אָנִוֹב קענה אָלַהֵי אָבָם יִמִּמַּחַת

אַּבַ אָּמָת זָעַרָפּוּ מֶּל: להֹמֶב אָּגְאָבֹּא בֹלוֹ וֹטִינִיָהְ בַּבְּנִינִינוֹ נישׁכּן ישְׁבֹאָל בָּשִׁח בָּדְדִ עֵּנוֹ

ווטבפא לעפונט, מלכין:

ىنظىك: מוְעַבְּיך וּכְיוֹמֵי שוֹבִימוּתָדְ

שְׁמִיבֶּא: ĊŌŘĹĿ الانظقاك בושְבַאָל השְבִונות בשִּקוּאַ **\$**\$\frac{1}{2} \text{\$\exitity}\$\$\text{\$\exititit{\$\text{\$\text{\$\text{\$\text{\$\}}}}}\$}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}

וֹטֹבוּשׁ מוֹ צֹבֹמֹשׁ הֹּוֹאִנִי וֹאַמֹּב בבמימריה אחשביר עלשא אָלִבֹא בַּמִלְּבַוֹבְמוּו

בַּמַלָּא: שְׁמַנְאַ בְּעְלְנִיהוֹן וְשִּׁמְשִׁנִינוּוֹן בּאָנה הֹבוֹבא הֹבוּנו וַשְׁמִּנו אַנ ぶんし خذسبتدسبا خشا i MLXC くしい立式し

> .lio ni 100î sid qib mid favoured of his brethren, And let Asher above sons; Let him be the And of Asher he said: Blessed be

77

Iron and brass shall be thy bars;

There is none like unto God, O strength be. And as thy days, so shall thy

And underneath are the everlasting The eternal God is a dwelling-place, excellency on the skies.

heaven as thy help, And in His

Jeshurun, Who rideth upon the

And Israel dwelleth in safety, The 'Destroy.' from before thee, And said: arms; And He thrust out the enemy

of corn and wine; Yea, his heavens

fountain of Jacob alone, In a land

drop down dew.

לווי, ובמסורם הגדולה מלינו באלפא ביסא לשון לווי דמעמיהון מלעיל: מוכיה, כמו יַבַשׁ, יַבַעּ, לְקַה, שְׁמַעּ, כשמופיף צו ה"ה יסיה המעם למעלה, שְׁמָשָה, יְדָשָׁה, לְקַמָה, הֹף כחׁן ירשה לשון בדרומה (ב"ק פה:) לפרוש חרמים ומכמורוח: ירשה. לשון לווי, כמו עלה רש (לעיל ה, כה), והמעם שלמעלה ברי"ש

בשמן רגלו. שסימה אכלו מושכם שמן כמעין, ומעשה שנלמרכו אנשי לודקיא לשמן, מנוי להם פוּלָמוּמָמוּם אחד וכו' (ספרי וסוא שנאמר בדברי הימים (מ"א ז, לא) הוא אַבִּי בְּרְיְנִים, שהיו בנוחיו נשואות לכהנים גדולים הנמשחים בשמן זיה: ושובל אחיו. שסיס ממכלס לאמיו בשמן פֿגְפִּיקִינוּן וּבְּקַפְּגְאוֹמ, וסס מכלין לו במבואס. דבר אמר, יסי כלוי אמיו, שסיו בנומיו נאומ, (24) בדוך מבנים אשר. כלימי בספרי (שנס) לין לך בכל סשבמיס שנמברך בבניס כלשר, וליני יודע כילד: יהי דצוי

שמסא מצורכת בפירות וכל סארלות מתפרנתות סימנה וממשיכות לה כתפס ווהבס, אשקולנ"ע, הכתף והוהב פֶּלֶה מהם שהם מובים לך כמנין ימיך, כל הימים אשר אחם עושים רלונו של מקום יהיו דבאך, שכל הארלות דובאות כפף ווהב לארך ישראל, לך, שהן ימי מחלחך ימי נעזריך, כך יהיו ימי וקנחך, שהם דואבים ובים ומחמועעים. דבר אחר, וכימיך דבאך, וכימיך שהם בסרים שחולבין מסס ברול ונחשח, וארלו של אשר סיחה מנעולה של ארך ישראל: - וכינניך - דבאך. - וכימיך שהם עובים יוכלו סאויבים ליכום בה כאלו היא סגורה במועולים וברימים של ברול ווחשת. דבר אחר, ברול ווחשת מועליך, ארלכם ועולה (25) ברול ונחשת מנעליך. עכשיו הוא מדבר נגד כל ישראל, שהיו גבוריהה יושבים בערי הפפר, ונועלים אותה שלא שנס), כדלימל במנמות (פס:):

(62) אין כאל ישורון. דע לך ישורון, שלין כאל בכל אלסי סעמיס, ולא כצורך צורס: רוכב שמים. סוא אוחו אלוס מזיבום אומס לארלכס:

לך סשמד אומס: מענה. כל מינס שלריכס למ"ד נמחלחס סמיל לס ס"א נקופס (ינמוח יג:): ויזועו וכחס חלש מפניו, לעולס אימח הגבוה על הנמוך, והוא שהכח והגבורה שלו בעזרך: - ויגרש מפניך אויב. ויאמר מעונמו כל בעלי זרוע שוכניס: זרעה עולם. מימון ועוג ומלכי כנען שקיו מקפו וגבורמו של עולס, לפיכך על כרמס ימרדו (TS) מעונה אלהי קדם. למעון סס סשמקים לאלסי קדס, שקדס לכל אלסיס, וציכר לו שמקים לשצמו ומעונמו, וממחת שבמוכל, ובגמומו סוח כוכב שמקים:

מַּלַבְּמִוְעַיִּמוּ תִּדְרָבְּ: (ס) iidūdi sitie ikulu וֹאָמֶב_טַב بَكْذَكُكُ קמוף עַם נושע ביהוָה מָגַן לי באל"ף גדולה) ישָׁרַאָּל מֵיי (מִירַ אַלַ מַיִּי אַשְׁרֶיוּך (בספרי תימן אַשְׁרֶיוּך

ַ בַּאַבֶּל אָנַרַ בַּנְּלָמֶב עַּבַ בַּוֹי هَٰڗٚۥ زتبَا ١٤٠١ إِذَا فِي ١١ ذِيالُكِ فِي حَدِ _ ـ حَدِ _ ـ ـ عدرون براد بكار بالمائة بالمائة المائية المائة الما וַיַּעַל מֹשֶּׁה מֵעַרְבָת מוֹאָב אָל־

יְהוּדְה עַר הַיָּם הָצַּחַרְוּן: אַפֿרִיִם וּמִנְאָּרִ וֹאֵעִ כֹּלְאָרֵא אָפֿרִיִם וּמִנָּאָר וֹיִט כֹּלְ אָרַמּ نقر څر تظفیٰ نقد څګا ننه څر تظفیٰ ننه څده

ובטו מור הקקרים ער־צער: ּ וְאֶת־תַּנֶּגֶר וְאֶת־תַכִּבֶּר בִקִּעָת

וְשֶׁמֶּע לַאִ עַעַּבְרַ: ĊäĸĊĸĿ ליאָמָר לִיַנְעָּלִי + XWT TWERRY ניאטר יְהנְה אֵלֵיו וַאָּת הַאָּהֶץ וַאֲמַר יִיְ לֵיה דָא צְּרְשָּא

> מַלְכָּיתוֹן מָדְרוֹּך: לְבְּ וֹאֵטֹ מֹכְ פֹּבַלַע גַּוֹנִי, tkůl těliúl liúchel ôtál نكرك خولاتك بكفا كلمرن ממא בפובלוני מן בוב וו מובד ישראל לית דכותד

אַרְעָא יָת גָּלְעָר עַר דָּן: אַפּׁג וֹבוּטְגְ וֹאַטֹּוֹיִנְעֵ וֹלְ נֹעַ כֹּע ַלְמִּינִא צַּנְבוּ בֵישׁ בְמִּקָא צַּעַל וּסְבֵיק מֹשֶׁה מִמֵּישְׁרַיָּא דְּמוֹאָב

וְהְיְהָה עַּהְ יַמָּא מַעְּרְבָּאָה:

יביחו קרית הקקיא ער ונט בבומא ונט מומבא בלמט

בְּעִּינְרְ יִלְתַּמָּן לָאַ بذئة خِد خُقيمَد خِدُنُك هُفُئِنَتِكِ לְאַבְּבְיִם גַּלּוּגמִית לְאַבְּרָהָם לְיִצְּחָל

> tread upon their high places. away before thee; And thou shalt And thine enemies shall dwindle that is the sword of thy excellency! LORD, The shield of thy help, And unto thee? A people saved by the Happy art thou, O Israel, who is like

him all the land, even Gilead as far Jericho. And the Lord showed top of Pisgah, that is over against of Moab unto mount Nebo, to the And Moses went up from the plains

land of Judah as far as the hinder Ephraim and Manasseh, and all the and all Naphtali, and the land of

palm-trees, as far as Zoar. the valley of Jericho the city of and the South, and the Plain, even

go over thither.' with thine eyes, but thou shalt not seed; I have caused thee to see it Jacob, saying: I will give it unto thy Abraham, unto Isaac, and unto is the land which I swore unto And the Lord said unto him: 'This

רְמוֹקֶס מְמֹר בְּמוּ עַבְּבֶּייְּ וגוי (יסושע מ, מ): ואחה על במוחימו חדרוך. כענין שנאמר שָֿימוּ אֶם רַגְלֵיבֶס עַל לַוְּמֹרִי מי כמוך. משועמך בס' משר סום מגן עורך (ומשר סום) חרב גמומך: ויכחשו איביך לך. כגון סגבעונים שמתרו מַפֶּבֶן (92) אשריך ישראל. לאחר שפרע להם הברכוח, אתר להם מה לי לפרוע לכם, פְלַל דבר הכל שלכם: אשריך ישראל אף שמיו יערפו של. אף ברכחי של ילחק נוספח על ברכחי של יעקב, וימן לך הַמָּלֹסִיס מעַל הַשְּׁמִיָס וגוי (שס כו, כח): אלא כעין הצמחה שהצמיחה יעקב, וְהְיָה מֻלֹהִים עַמְּכֶם וְהֵשִׁיבּ מֻׁמְבֶם מֶל מֻבֶן מַצֹּמִיבֶם (ברחשית מח, כא): יערפו. ימיפו: ישקב. כמון שֵינוֹ פְּשֵין סַבְּדֹלַמ (במדבר יל, 1), כשין סברכס שברכס ישקב, לא כבדד שאמר ירמיס בַּדָד יַשַׁבְּמִי (ירמיס מו, יו), (25) בטח בדד. כל ימיד וימיד, מיש מממ גפנו וממת מלומו מפוזרין, ואין לכיכין להמאמף ולישב ימד מפני האויב: – עין

(1) מערבות מואב אל הר גבו. כמס מעלומ סיו, ופסען משס נפסיעס אחח (סומס יג:): אח כל הארץ. סראסו אח QÇÇÇ Q QÇÇQ (40 °, CT):

לסס בני דן את ספסל (שופטיס ית, ל), וסראסו שמשון שעתיד ללאת ממנו למושיע: כל ארץ ישראל בְּשַׁלְּנָמָּה, והמליקין העמידים להיוח מליקין לה: עד דן. הראהו בני דן עובדים עבודה זרה שנאמר ויקימו

שעתידין ליארע לישראל עד שיחיו המתים: האחרון. ארן המערב בעלומה ובמורבנה. דבר אחר אל מקרי הים האחרון אלא היום האחרון הראהו הקב"ה כל המאורעות ממנשס גלמס עס מדין ועמלק: ואח כל ארץ יהודה. בשלומס ובמרכבנס, וסכלסו מלכום בים דוד וגלמונס: עד הים ואה ארץ אפרים ומנשה. סרלסו לרלס בעלומס ובמורבנס, וסרלסו יסושע נלמס עס מלכי כנען שבל מלפריס, וגדעון שבל (2) ואח כל נפחלי. סראסו ארלו צשלומס ומורבנס, וסראסו דבורס וברק מקדָשׁ נפחלי, נלחמיס עס סיסרא ומיילומיו:

SSI

הכבר. הראה שלמה יולק כלי בים המקדש, שנאמר בְּכַפַּר הַיַּרְבֵּן יְלְּקָם הַמֶּלֶן בְּמַעֲבֵה הְבַבר. (ε) ואח הנגב. מרן סדרום. דבר ממר, מערם סמכפלס, שנממר ויַעַלוּ צַנֶּנֶב וַיְּבֹח עַד מַבְּרוֹן (במדבר יג, כס): ואח

 $\Lambda IXXX$

בְּאָבֶא מוְאָב מַּלְבָּי יְהַוְּה: , וַיְּמְת שְׁם מֹשֶׁר עֶבֶּר־יָרוֹנֶה

אָת־קְבֶּרְתֹּוֹ עַּר הַיִּוֹם הַזֶּה: מונק בנים פֿמִנְר וֹקאַ־נֹבֹת אֹנִתְּ בְּמִנִאָר לְפַבּוֹלְ בּנִים פֿמּנָר וֹלָאִ

۲۱۲: לְּמְעַוֹּ לְאִ-כְּחֲמֶה מֵּלֵוּ וְלְאִ-נָס בְּרְ מִיתִּ לְאַ כְּחָתְ מֵּנִי וְלְאִ מְמְחֵׁר בְּּן־מֵּאָה וְעָּשְׁה מָּנְיוּ שְׁנְיִם מְּנָה בְּרִ מְאָה וְעָשְׁה בְּרִ מְאָה וְעָשְׁה בְּרִ מְּאָה וְלְאִ

זַיִּהְמִי יְמֵי בְּבָי אֲבֶל מִמֶּה: בְּעָּרְתְּ מוֹאָב שֶּׁלְשָׁים וָוֹם וּנְבְבּנְ בְנָג וֹמִּבְאַבְ אָּעַבְמָמָּנִי

כּאַמֶּר צְנָה יְהְנָה אָת־מִשֶּה: ڗڹۺؙڟۄڹۼڴؚڔڔڂڗڔۦڹۺؙڷۼڔڗڹٙۺٙڡ ⁹ בִּרֹסְׁמַךְ מֹשֶׁה אָח־יָדֶיוּ עְּלְיִי ربتانيُّو جرأنا مِجَلِي إِنبَ بَجِفُت

\$4_**6**t.0: בְּמִמְּעִ אֲשֶׁר יְדְעַיׁ יְהְנָה פְּנִים בְּמִשָּׁה דְאִּהְנְלִי לֵיה יִיָ צִפּין וֹלְאֵ לְּם וֹבֹוֹא הֹוָע בֹּוֹהְבֹאֹלְ וֹלְאִ לֹם וֹבֹוֹאִ הוָע בֹּוֹהְבֹאֹלְ

> באֹבהא במואָב על מומָרָא ימית הַמָּן מֹשֶה עַבְּדָא דַינ

יוֹמָא הָדֵין: יְרַע אַנִשׁ יָת קבוּרְתֵיה עד וּנִלְּבֶּר אָטַוּ בַּוּּיְ בַּאַבְּאָב וּלַבַר נִטֵּיִם בַּטַבְּטָא בַּאָּבַהָּא

מְנָא זְיוּ יְקְבָּוֹא דְאַפּוּהָיִי:

೯೮೪ಗ: וּמָלִימוּ וּוְמֵוּ בַּבִיתָא אֶבְלָא בְּמֵישְׁרַיָּא דְּמוֹאָב הַלְחָין יוֹמִין ולכו לני ושָּׁבַאָּל וָת מִשָּׁת

್ಷದ ದೆರ್ಭದ: וּמְבַאָּבְ וֹהְבַּבוּ כַּמָא בַּפַבּוּב וֹנֹ ئىين، ھُدين، ئۆخىد، ھەنى خەر קְבְמָר אֲבֵי סְמַךְ מִשֶּׁר יָת וגעוָאָה פֿר נון אָטָטָלִי רוּחַ

בְאַפַּגן:

according to the word of the LORD. died there in the land of Moab, So Moses the servant of the Lord

his sepulchre unto this day. Beth-peor; and no man knoweth of the land of Moab over against And he was buried in the valley in

force abated. eye was not dim, nor his natural twenty years old when he died: his And Moses was a hundred and

mourning for Moses were ended. days; so the days of weeping in the Moses in the plains of Moab thirty And the children of Israel wept for

commanded Moses. unto him, and did as the LORD the children of Israel hearkened bas;mid noqu sbash sid bisl bsd of the spirit of wisdom; for Moses And Joshua the son of Nun was full

whom the Lord knew face to face; since in Israel like unto Moses, And there hath not arisen a prophet

רוסו לאמר, לכך סראימים לך, אבל גורס סיא מלפני ששמס לא מעבור, שאלולי כך, סיימי מקיימך עד שמראס אומס נמועיס (+) לאמר לזרעך אחננה הראיחיך. כדי שמלך ומאמר לאברסס לינמק וליעקב, שבועס שנשבע לכס סקב"ס קיימס,

(לבל במרל מו.): על פי ה׳. בנשיקה (שם יו.): . אפשר ספר המורה מסר כלום, והוא אומר לקוח את ספר החורה הזה (לעיל לא, כו), אלא הקצ"ה אומר, ומשה כומצ בְּדֶמַע (a) וימה שם משה. אפשר משק מת וכתב וימת שם משק, אלא עד כאן כתב משק מכאן ואילך כתב יקושע. רבי מאיר אומר ולבועים בה, ומלך ומגיד להם:

מששח ימי בראשים לכפר על מעשה פעור (שה), ווה אחד מן הדברים שיבראו בערב שבה בין השמשות (אבות פ"ה מ"ו): עַוֹן פַֿאָמֶס (ויקרה כב, מו), וכי המריס משיהים הוחס, הלה הם משיהים הת עלמס: - מול ביה פעור. קברו היה מורן שם רבי ישמעאל דורש כן, וכיולא בו בְּיוֹס מְלֹאֹם יְמֵי גְוְרוֹ יְבִיאׁ אֹמוֹ (במדבר ו, יג), סוא מביא אם עלמו, כיולא בו וְהִשִּׁיאוּ אוֹקָס (6) ויקבור אוחו. סקפ"ס בכבודו (סומס יד.). רבי ישמעאל אומר הוא קבר אם עלמו, ווה הוא אחד משלשה אחין שהיה

(ד) לא בהחה עינו. אף משממ: ולא נס לחה. למלומים שבי, לא שלמ בי רקביון ולא נספך מואר פניו:

יִשְׁרֶמֵל (במדבר כ, כמ), זכרים ונקבות: (8) בני ישראל. סוכריס, אבל באסרן, ממוך שסיס רודף שלוס ונומן שלוס בין איש לרעסו ובין אשה לבעלה, נאמר פל בֵּימ

(ב'()) מֹעוּ וֹשְׁבְּׁמֹתֹם מֹש וֹלָנִם ש, לָכִם (בּמעבַר מ' ע): (10) אשר ידעו ה' פנים אל פנים. שקיק לנו גם נו ומדנר הליו בכל עם שרולה, כענין שנהמר וְעַמָּק מֶׁעֶלֶה מֶל ה' (שמות

١ĠĠ**Ġ**_ゑĹᠷĻ: מְצְרָיִם לְפַּרְשָׁה וּלְכְלִישְׁבְּדָיוֹ לְפַּרְשׁה וּלְכָל שַּרְדּוֹהִי וּלְכְל אַרְשֵּׁיהּ: " שְּׁלְחִוֹ יְחְנְׁח לַמְּשִׁוֹת בְּאֲנֵה יִיְ לְמִּמְּבַּר בְּאַרְשְּׁא דְּמִצְּרְיִם לְבְלְ־לְאַתְּת וְתַמּוּפְתִּים אֲשֶׁר לְכָל אָתַיָּא וּמוּפְתַיָּא דְשַׁלְּחֵיה

fand; to all his servants, and to all his the land of Egypt, to Pharaoh, and which the Lord sent him to do in in all the signs and the wonders,

خُمْرَدُ، خُح_نَهُلُ؉ُح: פסומיס הַמּוֹרֶא הַגָּּדִיל אֲשֶׁר עִשְּׁה מִשְּׁה הַוְּוָּגָא רַבָּא בַּעְּבַר מֹשֶּׁה לְעֵינֵי $^{
m cq}$ $_{
m cq}$

خر نهُدُهُد:

wrought in the sight of all Israel. all the great terror, which Moses and in all the mighty hand, and in

חזק חזק ונתחזק

The Haftarah is Joshua 1:1 - 1:18 on page 181. Sepharadim read Joshua 1:1 - 1:9.

דעת סקב"ס לדעמו, שנאמר מַשֶׁר שִׁבּרְמָּ (שמות לד, א), יישר כתך ששברת (שבת פו): וסנורא: לעיני כל ישראל. שנשאו לנו לשנור הלוחות לעיניהם, שנאמר וְשַׁשַׁבְּבֶם לְעַינֵיכֶם (דברים ע, יו), והסכימה (21) ולכל היד החזקה. שקצל אם סמורס צלומות צידיו: ולכל המורא הגדול. נסיס וגצורות שצמדצר סגדול

האַוִינוּ הִשְּׁמָיִם וַאֲּרַבֵּּרָה יעַרִּף בּמִּטִּר לִקְהָי בִּשִּׁמִירַם עַבִּי־דָּשָׁא בָּי שָׁם יְהַנָּה אָקְרָא הַצִּיר הָמֵים בְּעֵּלוּ הַצִּיר הְמָנִים בְּעֵּלוּ שׁחָת לְוֹ לְא בְּנֵיוֹ מִיּמָם

בור מַפַּׁמ יפְּטַלְטִּלְ: מַבְּיל וְּיָּמֶׁר הָיִּא: בָּי כְּלְ-בִּרְבָּיוּ מִמְּבָּׁמ הַבְּי לְבִילְ לֵאֵלְהַיִּ וְבְרָבִיבִים מְּלִי-מְמֶּב: הַבְּיִלִּים הַבְּּלְיִּמְּבִי הְבִּינִלְתְּמָּבִי הְבִּינִלְתְּבָּיִ

and the Aleppo Codex have a 67-line layout.

Ha azinu is printed here in the 70-line layout found in Ashkenazic and Sephardic Sifrei Torah. Temenite Sifrei Torah

口浴でに

نَقَطْعِي مِيلِي نَتَطِيدِ لَحُدِ يُجَمَّد ذِيدَةًك: (٥)

אֵנָלִי יִחְנָׁה אֵלְהָיִּךִּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיִּךִּ מֵאֵהִיץ מִצְרָיִם מִבָּיִה עֲבָרִים: לֵאׁ יִהְנָה לְּדִּׁ אֵלְהִיִּם אָבָרִים עַבִּיִּה עֵּצָרִיִּךְ אֲשָׂר הוֹצֵאתִיִּךְ מֵאֵהִיִּן מִצְּהִים עַבִּיִּה עַבְּיִרִּם; לֵאׁ הַעָּשָׁה לְךְּ פֵּסֶלוּכְּל הְּמִוּלְה אַשֶּׁר בִּשְׁתִּיִּה לִבְּיִּם לִאֹהִיִּה אַתִּיִּה בַּשְׁתִּיִּה בִּעָּרִ עַלְּבִּים לְאִהָּרִ אֵמִי שִׁנְּה יִמִּיְ עַבְּעָרִי אַמִּיִּרְ נְאָה שַּנְּיִּה עַלְּבְּיִם וְעִּלְּהִי מִשְּׁה יִּבְּעָרִי עַלְבִּיִּם לְאִהָּיְ עִּמְיִּרְ עִמְעִּי בְּעָבִי עְלִּאְ הִנְּיִּרִ עִלְּאְבָּתִי עִּמְרִי עִּמְי בְּעָּי עִּמְי עִּלְי בְּיִּנְי עִּיְי עִּלְּאִי מִּיְרְ עִּיְעִי אַמִּי וְנִינִּה עַמְּי עִּמְי עִּמְי עִבְּי עִּעְי עִּבְּים לְאִהְרִי עִם הַשְּׁבְּים לְאִהְרִּ עִּמְי עִּלְּשִׁים לְאִהְרִּ עִּמְי עִּמְי עִּבְּיוּ עִנְּעִי עִּמְי בְּעָּיִי עִּלְשִׁי אַמִּי עִּיבְּי עִמְלְאִים עָּישְׁר עִּעְלְשִׁי עִּעְי עִּבְּי עִנְּי עִבְּי עִּילְה עִּיִּ בְּעִּי עִּבְּי עִנְּי עִנְּי עִינְי עִבְּי עִינְי עִבְּי עִּבְּי עִּילְי עִּ עִּינְי עִּיְי עִּבְּי עִּי עְצִּי עִּינְ עִּיְי עִּבְּי עִּילְי עִּ עִּבְּי עִבְּעִי עִּינְי עִבְּי עִילְּא בְּעִי עִּיבְ עִּיבְי עִבְּי עִינְ עִּיבְּי עִישְׁ עִּיבְּעִי עִּי עִּיבְי עִּים הַשְּבְּישְׁ עִּבְּיִי עִישְׁ עִּיבְּי עִבְּי עִבְּי עִּיבְּי עִינְ עִּיבְּי עִבְּי עִּבְּי עִּבְייִי עִּיעְ עִּיבְּי עִינְ עִּיִי עִּיבְּי עִּיבְּי עִּישְׁ עִּיבְּי עִּיבְּי עִינְ עִּבְּיי עִּיבְּי עִינִי עִּיי עִּיְי עִּיבְּי עִּיבְּי עִּייִי עִּיְיִי עִּיְי עִּיְיִי עִּיי עִּיִי עִּיְי עִּיִי עִּיְיִי עִּיְעִי עִּיְיִי עִּיְי עִּיְי עִייִי עִייִי עִייְי עִייְי עִּיי עִּיְי עִּיְיִי עִייִי עִּיי עִּי עִּיְי עִּיְי עִייִּי עִּי עִּיְי עִּיְי עִייְי עִּיְי עִייְי עִּי עִּיְי עִייְי עִּיי עִּיי עִּי עִייְי עִייי עִייְי עִּי עִּיי עִייְי עִיי עִּיי עִייְי עִּיי עִייְי עִּיי עִּיְי עִייְי עִייְי עִייְי עִיי עִייְי עִייְי עִייְי עִייְי עִּיי עִייְי עִּיי עִייְי עִּיְי עִּי עִּיי עִייְי עִייְי עִּיי עִייְי עִייְי עִייְי עִּיְי עִייְי עִּיְי עִּיי עִייְי עִּיי עִייְי עִּיי עִייְי עִיי עִּיְי עִּיי עִּיְי עִּיְי עִּיי עִּיְי עִייְיְי עִּיְיְי עִּיְיְי עִּיְיְעִי

משרת הדברות במעם עליון

AWER TREFIT ITAVIE

מֹם_חַמִּע זְחַבֶּי, מִּפֶּׁר: الأهٰ في الأراب שׁבּׁג אַכֹבֶעַבַּם: נשלבה מוסבי הרים: נטיקר ער שְׁצִּיל מַחְהָּיִי בְּנְוּנְ נְבֶּבְ אַבְעִּיִם: כֹהַסׁנִי, בַּעַבַבְינִים בֿנֿים לא־אַטָּן בָּם: אָרְאָר מָר אַהָריקִם מכנעם בנו ובנהו: לא שְׁנְּרְוֹם אֲבְתַּיִבֶּם: אָלְהָוֹים לָאִ וֹדְעָּוֹם בְּתִנְעָבְת יַבְעִינְהָ נוֹנְבֹּע גוּנ וֹמִגֹּטׁני המנים גבות בשית المحقق عشفيه بالمرادة نَّذَذُنَهُ خُدُّا خُمُّا لَمُعْنَانِهِ ا חָמְאָׁנו בַּלְּר וַחֲלֶב צֹאוֹ נונטבו בבת מפַבת بَلَحَتِيرِ مَحِ (د، במותי)[ط، ݣِثَاتِه] هُدُلًا להנה בְּבְרַ יַנְהָנָה بجإت جبع، اجملت בּנֹמֶר יָתָּיר קנֹי יַסְבַבְּנְעוּ יְבָּוֹנְנָעוּ نظمهٰ لا خَعْدًا مَلَجُد בָּי חֵקֶק יְהוָה עַּמָּוּ וֹאֶבְ וֹבְׁלַעַ מַּמָּוִם בהלהל מליון גוים אָלֵל אָבִיף וְיַגּּרָף זְכֹר יְמָוֹת עוֹלֶם הַלוֹא־הוּאׁ אָבֶּיף קְּנֶף ע ליהוְה הגְמָלוּ הֹאָמָלוּ הֹאָמָ

מְחִיץ הְשַׁבֶּל חָבֶב וְשֶׁן בְּהַמְעַ אָּהָּבְּעַ בָּם מוו במב ולומו בשר אַספֿע גַּבונת בגנע וּטֹאַכֹּל אָבֶׁלְ וֶיבְּלָע בּי־אֵשׁ קַרְחָר בְאַפִּי וֹאָנוֹ, אַלוֹנוֹאָם בֹּלְאַ_מָּם בׁם עַנְאָנוֹ, בַּלְאָ_אָל בֵּי דַוֹר תַּהְפָּכֹת הֵמָּה ניאמר אַסְתִּירֶה פַּנִי מַהֶּם ניַרְא יְהנָה נִיּנְאָאַ לור ילדף האשוים שַׁבְשִׁים מִפְּרָב בָּאוּ יוְבְּחִוּ לַשֵּׁדִים לָאַ אֶּלְהַ וּשׁנֹאֲעוּ בְּזָּגַרים נישש אֶלַוהַ עִּשְׁרוּ ניִשְׁמַּוֹ נְשִׁבוּוֹ נִיּבְעָּׁם עם־הַלֶב כִּלְיָוֹת הַשְּׂה מִם_חָבֶב בּוֹיִם וֹמֵמוֹ מִעַלְמָנִת גִּוּנִ: ניאכל הנובת שָּבִיי נאון עמו אַל נבר: וּשְּׁאַרוּ עַּל־אֶבְרָהְוֹי متح ببنگر، التاله וֹאַבְוֹנְיוּ בְּאָנְמָּוֹן מֵּנְלָוּ: بظئيد نظر نهظا זְבְּלְב שַׁבְּלְ נָשַׁלְּטִוּ: خُمُوفَد خُرْر نَهُدُ بُكِر: בְּתַפְּרִידְוֹ בְּגֵוֹ אָבְתַם إكاثلك الهماد كك: בינו שְנות דר־נְדָר בוא לשה ניכננה: מַם וֹבֵץ וֹלַאָ שַׂכִּים

וֹלִבׁם זָהָּגִר לַגִּבְנִי עַרְנְינוּ גויִם עַמֹּוֹ מבַם חַלָּלְ וְאָבְיָּה אַמְּכָּיר חִצַּי מִדְּם אֹמֻּגֶר לֹלִם לַגַּבָּׁי אָם_מִּנְעֹי, בַּבַע עַבְבָּי בובאאא אב אָלוִם זֹצׁי מְחַגִּטֹי וֹאָנֵי אָרְפָּא لَّمْنَا هُٰكِينَاتِ مَقْلًا، <u>ְּלְבֵׁי, הַּבְּיְכֶם סִּלְּבֶּר</u>: נשה בין נסיקם אַור חָסֶיוּ בְּוּ: וֹאֶבֶׁם הַבְּוֹר וְבְּוֹיִר: וֹמֹל גֹּבֹבוֹנו וֹשׁנְשׁם נווה עודת למו: למנים בּלִלִם בולום באוגרטו: נראש פְּקְנָים צַּכְּזָר: אַהְבֹּלְנִו מִרְרָנו לִמוּ: ימשַרקת עַמרָה נאַנבונו פֿלולום: זַיְרוָה הִסְּגִּירֶם: נחֹלום וֹלוֹםנ בֹלבֹע וֹב'ונוּ לַאַּטַבוּטִם: נאָן בְּהָם הְבּוּנְה: וְלָא יְהוָה פְּעָל כְּלְ־וְאָה: قُلْ لَرُدُدُ مُدِّدُ مُدِّدُ مُدِّدُ فَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אַמְבָּיקה מְאָנִישׁ זְּכְּרֶם: ונכל מֹם_אָנָה הַּגַּבְי: ומְחַבְרָים אֵימָה

أخقْد אَلَـٰמَكَ، مَفَٰر: בָּׁר <u>דַם מְּלְבְּ</u>רוּ וֹשַׁנִם מוב: וֹעַבׁלָג שַאָכֿג בֿמָּב וֹבְמֶׁתֵּנֹאֵ, אָתַּבֶּם: נואבו למשפט ידי וֹאֹמֻבׁשׁוּ שׁוּ אִנְכֹּוּ לַמְלַם: נאגן מובי מאנב: אָנָי אָמָית נאַתַיָּה באו עקה בי אַנִי אַנִי הוא זְלוּמוּ וְיַהֹּגוֹנְבֶם אַמָּר חַקב וְבְחַימוֹ יאַבֶּלוּ נאמר אַי אָלהווימוֹ בּׁי יִרְאָלְ בִּי־אָּוְלַת יִּד جريپرا بمنظ ففا בי קרוב נום אידם ے، زکات لھذے בובא בלום המב"י בַּוֹלֵם בּוֹלָם בּוֹלָם מְּלִבְּטְןְ מִלְּבָּיִרְ רְוְמִ جر- بيروا محا يوزه בּׁג לַאָ בֹאוֹנוֹנוּ אוּנִוֹם אִם באָ כֹּוֹ הֵנֹנִם מִכֹּנִם هَرچُك نليُّه عَليْهِ جُرَّاء לו חַבְּמוּ יַשְּׁבַּילוּ זָאָת כּוֹרְגָוֹי אַבָּר עַצְיוֹה הַעָּהוֹת הַמָּה قן 'אַמְרוּ יָבַנוּ דְמָר לולו כַּעַס אווב אָנור אַמֹּבׁעִי אַפֹּאָיהָהַ נִם_בְּחוּר נִם־בָּתוּלָת

REGILL

REWER TELLE

.72:1-1:1 Anias Is Isaiah 1:1-1:27.

- The Vision of Isaiah the son of Amoz, which he saw concerning Judah and Jerusalem, in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Herekiah, kings of Judah.
- Hear, O heavens, and give ear, O earth, For the Lord harh spoken: Children I have reared, and brought up, And they have rebelled against Me.
- The ox knoweth his owner, And the ass his master's crib; But Israel doth not know, My people doth not consider.
- Ah sinful nation, A people laden with iniquity, A seed of evil-doers, Children that deal corruptly; They have forsaken the LORD, They have contemned the Holy One of Israel, They are turned away backward.
- On what part will ye yet be stricken, Seeing ye stray away more and more? The whole head is sick, And the whole heart faint;
- From the sole of the foot even unto the head There is no soundness in it; But wounds, and bruises, and festering sores: They have not been pressed, neither bound up, Meither mollified with oil.
- Your country is desolate; Your cities are burned with fire; Your land, strangers devour it in your presence, And it is desolate, as overthrown by floods.
- And the daughter of Zion is left As a booth in a vineyard, As a lodge in a garden of cucumbers, As a besieged city.
- Except the LORD of hosts Had left unto us a very small remnant, We should have been as Sodom, We should have been as Sodom, We
- Hear the word of the ${\rm Lor}$ D, Ye rulers of Sodom; Give ear unto the law of our God, Ye people of Gomorrah.
- To what purpose is the multitude of your sacrifices unto Me? Saith the Lord; I am full of the burnt-offerings of rams, And the fat of fed beasts; And I delight not in the blood Of bullocks, or of lambs, or of he-goats.

- קזוֹן יִשְׁשְׁיָהוּ בֶּן־אָמֹוֹץ אַשֶׁר חָזָה עַל־ יְהוּדֶה וִירְוּשֶׁלֶם בִּימֵי עָזִּיְהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָהוּ עַלְבֵי יְהוּדֶה:
- قدرت دَيَّارُمَد الدَيْرَطِيَّة، لِيَاتِ فَشِمَد حُد: شِمْمُد شِمْرَتِ الدَيْرَطِيْ، لِيَاتِ فَشِمِد حُد:
- ָיִבְע שׁוֹר ֹ קֹנְחוּ וַחֲמִוֹר אֵבָּוּס בְּעָּלְיִוּ יְשְׁרְאֵלְ לַא יְדַע עַמֶּי לְאִ חִחְבּוֹנֶן:
- ְ הֵוֹיו צֵּוֹי חֹמֵא עָם בֶּבֶר עִיוֹן זֶרֵע מְהַעִּים בְּנִים מַשְּׁחִיתִים עַּזְּבָּוּ אָת־יְחֹנְׁה נְאֲצֵּוּ אָת־ קדוש יִשְׂרָאֵל נְזְרוּ אָחְוֹר:
- י מַלְטְלֶגְ, וְבְלְרַבְלֶבֶר גַּוֹּגְ: מַלְטְלָגְ, וְבְלִרְבְלֶבֶר גַּוֹּגְ:
- ֶּ מִכַּוּ־דָגָל וְעַדִּראָשׁ אֵין־בָּוֹ מְחָם פָּצִעּ וְחַבּירָה יִמִבָּה שִּׁרִיּיָה לֹא־זִּרוּ וְלָא חֻבְּשׁיּ וְלְא רֻבְּבֶה בַּשְּׁמֵן:
- אַרְצְבֶּם שְׁמָמָה עָרִיבֶם שְׂרָפִּוֹת אֵשׁ אַרְעַהְבָׁם לְנֶגְרְבֶם זָרִים אֹכְלֵים אֹהָה ישְׁמְטָה בְּעַהְפַּבָת זָרִים:
- י למקשה בערציון קסבה בבכם במלינה במקשה בעיציון קסבה בבכם במלינה
- ליכ" יְחְנָה צְבְאׁוֹת חוֹתָיר לֶנֵּנִ שָׁרָיִר פִּמְעָּשׁ פִּסְרַׁם חִיִּינִּ לְעֲמֹרֶה דָּמֶינִּי: (פּ) שִׁמְעִיּ דְבַר־יְחְנָה קִצִּינֵי סְדָם חַאַּזֶינִיּ מּוֹרָת אֶלהֵינִי עַם עַמֹרֶה:
- לְּמִּׁחַ-לִּי רְבַ-וִּבְחֵיכֶם יִאָּמָּר יְחִוְּח מְבָּעְּהִי עֹלְוֹת אֵילִים וְחֲלֶב מְרִיאֵים וְדָׁם פְּרֵים וּכְבְשָׁים וְעַמִּיךִים לְאִ חְפָּצְיִהִי:

- When ye come to appear before Me, Who hath required this at your hand, To trample My courtes
- Bring no more vain oblations, It is an offering of abomination unto Me; New moon and sabbath, the holding of convocations— I cannot endure iniquity along with the solemn assembly.
- Your new moons and your appointed seasons My soul hateth; They are a burden unto Me; I am weary to bear them.
- And when ye spread forth your hands, I will hide Mine eyes from you; Yea, when ye make many prayers, I will not hear; Your hands are full of blood.
- Wash you, make you clean, Put away the evil of your doings From before Mine eyes, Cease to do evil;
- Learn to do well, Seek justice, relieve the oppressed, Judge the fatherless, plead for the widow.
- Come now, and let us reason together, Saith the LORD; Though your sins be as scarlet, They shall be as white as snow; Though they be red like crimson, They shall be as wool.
- If ye be willing and obedient, Ye shall eat the good of
- But if ye refuse and rebel, Ye shall be devoured with the sword; For the mouth of the Lord hath spoken.
- How is the faithful city Become a harlot! She that was full of justice, Righteousness lodged in het, But now
- Thy silver is become dross, Thy wine mixed with water.
- Thy princes are rebellious, And companions of thieves; Every one loveth bribes, And followeth after rewards; They judge not the fatherless, Neither doth the cause of the widow come unto them.
- Therefore saith the Lord, the Lord of hosts, The Mighty One of Israel: Ah, I will ease Me of Mine adversaries, And avenge Me of Mine enemies;
- And I will turn My hand upon thee, And purge away thy dross as with lye, And will take away all thine alloy,

- מָּיִּבְׁפְׁהְ בְּנְבְאִנִי פֹּּנְיִ מִּיִבְפַּׂהְ וָאָע בּׁי מַבְאִי בְנִבְאִנִי פֹּּנִי מִיִבְפַּׂהְ וָאָעִ
- לא תוֹסִיפוּ הָבִיאׁ מִנְחַת־שָׁוָא קַשַּׂבֶת הזִשְבֶּה הָיא לִי חָבָשׁ וְשַּבָּתֹ קְרָאׁ מִקְרָׁא לאַ־אִּיכַל אָנֶן וַשְּצְרֶה:
- יי הְיִרְשִׁיכֵם יִמְיִעְּדִיכֶם שֶׁנְאָה נִפְשָׁי הָיִי עְּלֵי יי הְרְשִׁיכֵם יִמְיִעְדִּיכֶם שֶׁנְאָה נִפְשָׁי הָיִי עְּלֵי
- " בְחַבּג הַנַּבְּ הַסֵּירוּ רָעַ עַעַּלְלֵיהֶם מִנָּנֵד הייבי הַיַּבְי הַסֵּירוּ רָעַ עַעַּלְלֵיהֶם מִנָּנֵד
- לְמְרָוּ הֵימָב דּרְשָׁוּ מִשְׁבָּט אַשְׁרַוּ חָמִוֹץ 'מְבְּטְּיִי הִימָב דּרְשָׁוּ מִשְׁבָּט אַשְּׁרַוּ חָמִוֹץ
- " לְכִּיּלָא כַּאֵּמֶר יְהְיְּיִּ הַמְּאִיבֶּם כַּשְּׁנִים כַּשָּׁלֶג יַלְבְּינוּ אִם־יִאָּדִּימוּ בְּתִּילָא וְנִנְּבְחָר יִאָּמָר יְהְוָּהְ אִם־יִאִּדִּימוּ
- אם שאבי ישְׁמַלְנִי מִּיב בַּאָבֶע שאַבְלְנִי
- ְּנְתְּנְיִבְיִּ נְבֶּרֵ: (פּ) " נְאָםַטְּמְאֶׁנִּוּ וְמָרֵנִמָּם חֲבָרַ הַּאָּבְּנִי בָּּנִ בָּּנִ
- אַיכְה ֹהְיְמָה לְּזּוֹּבְה קַרְיָה נָאֵטְנָה מְלֵאָתַי מִשְׁפְּט צֶּדֶק יֶלֵין בָּה וְעַמָּה מְרַצְּחָים:
- בּסְפֵּף הְיָנֵה לְסִיגִים סְבְּאֵף מְהִיל בַמֶּיִם:
- שְׁרֵיִךְ סִוְרָרִים וְחַבְּרֵי עַּנְּבִּים כָּלִוֹ אִתֵּב שְׁחַד וְרֹדֵךְ שַּׁלְמִנִים יָתּוֹם לָא יִשְׁפַּטּוּ הְרֵיב אַלְמָנָה לֹא־יָבְוֹא אֲלֵיהֶם: (ס)
- לבׁן נְאָם הָאָרוֹן יְהֹנֶה צְּבָאׁוֹת אַבָּיר יִשְׂרָאֵל הְוֹי אָנְחֵם מִצְּרַי וְאִנְּקְמָה מֵאוֹיְבֶּי:
- نَعُمُنَتِ خَدِ خُنَادِيْنِكِ: نَعُمُنَتِ ثَنَاءٍ مُذِنَكِ نَعُمُلِكِ خَفِدٍ مَنْنَكِ

97

And I will restore thy judges as at the first, And thy counsellors as at the beginning; Afterward thou shalt be called The city of righteousness, The faithful city.

Zion shall be redeemed with justice, And they that return of her with righteousness.

וְאָשֶׁיבְה שׁפְּשִׂיִּךְ בְּבְרֵאשׁנְה וִיִּעֵּצִיִרְ בְּבְּחְּחִלְּה אָחֲבִי־בֹּוְ יִמְּבֵא לְּרִּ עֵּיִר הַצֶּּהֶל קרְיָה נָאֶטְנְה:

ح خزا خمۇھ نۇئىد ئۇڭرە خخئىد:

הפטרת ואתחנן

The Haftarah is Isaiah 40:1 - 40:26.

I:JX

Comfort ye, comfort ye My people, saith your God.

Bid Jerusalem take heart, and proclaim unto her, that her time of service is accomplished, that her guilt is paid off; that she hath received of the LORD'S hand double for all her sins.

Hark! one calleth: 'Clear ye in the wilderness the way of the Lord, make plain in the desert a highway for our God.

Every valley shall be lifted up, and every mountain and hill shall be made low; and the rugged shall be made level, and the rough places a plain;

And the glory of the Lord shall be revealed, and all flesh shall see it together; for the mouth of the Lord hath spoken it.

Hark! one saith: 'Proclaim!' And he saith: 'What shall I proclaim?' 'All flesh is grass, And all the goodliness thereof is as the flower of the field;

The grass withereth, the flower fadeth; Because the breath of the Lord bloweth upon it— Surely the people is grass.

The grass withereth, the flower fadeth; But the word of our God shall stand for ever.

O thou that tellest good tidings to Zion, Get thee up into the high mountain; O thou that tellest good tidings to Jerusalem, Lift up thy voice with strength; Lift it up, be not afraid; Say unto the cities of Judah: 'Behold your God!'

Behold, the Lord GoD will come as a Mighty One, And His arm will rule for Him; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.

> ַ דַּבְּרֵיּ עַל־לֵב יִרוּשָׁלִםׁ וָקְרָאַי אֵלֶיהָ כָּי מֵלְאָתׁ צְבְאָה בָּי וָרְצָה עַּיֹּנְה בָּי לֵקְחָתֹ מִיּרַ יְהְנְׁה כִּפְּלַיִם בְּבְלִ-חַמַאָּמֵיהָ: (ס)

> > ַנְעַמִּי נַעַמִּי עַּמִּי יִאָּמָר אֶּלְעַיכֶּם:

קול קוֹבְא בַּמִּדְבֶּר פַּנִּי זֶבֶרְ יְתְנְּה יַשְּׁרוּבְּעַרְבְּה מְסִלְּה לֵאלֹהַינִי:

، קל־גָיאׁ ינִשָּׁא וְכָל־תַר וָגִּבְעָּה יִשְׁפָּלִּר וְנְגָלֶה בְּבָּוֹד יִתְנֻׁה וְהָאָּי כְל־בָּשֶׁר יַחְדָּׁר בֵּי פָּי יְחְנֻׁה דִּבֶּר: (פ)

، קול אמַר קְּלָא וְאָמָר מָה אָקְרָא בְּלֹ-הַבְּשָּׁר חָצְּיר וְכְלִ-חַסְּדִּוֹ בְּצִיץ הַשְּׁדֶה:

קוֹ אָבֵן חַצִּיר הָעָם: בְּוֹ אָבֵן חַצִּיר הַעָּם:

לְמִּנְלְם: (ס) * نَבْم بَعْدِد ثَطْر غَنِهَ بِلَـدَد_אُّكِ بِنَرِد نُطْبِهِ

עַל תַר־גָּבָתַ עַלִּי־לָדִּ מָבַשָּׁרָת צִּיֹּוֹן תָרִימִי בַפֹּתַ קוֹלֵדְ מְבַשָּׁרֶת יְרוּשְׁלָם תְרִימִי צַל־תִּיבְאִי אָמָרִי לְעָבֵי יְתוּדְת תְנָּת אֵלֹתֵיבֶם:

הגּה אֲדֹנֶי יֶהוֹתֹ בְּחָזָת יָבֿוֹא יוִרֹּעִיׁ מַשְׁלְה לְוֹ הַגֵּה שְּׁכְרוֹ אִמֹּוֹ יִפְּעֻּלְּחִוֹ לְפְּנֵיו:

91

13

- Even as a shepherd that feedeth his flock, That gathereth the lambs in his arm, And carrieth them in his bosom, And gently leadeth those that give suck.
- Who hath measured the waters in the hollow of his hand, And meted out heaven with the span, And comprehended the dust of the earth in a measure, And weighed the mountains in scales, And the hills in a balance?
- Who hath meted out the spirit of the Lord's Or who was His counsellor that he might instruct Him?
- With whom took He counsel, and who instructed Him, And taught Him in the path of right, And taught Him to know the
- Behold, the nations are as a drop of a bucket, And are counted as the small dust of the balance; Behold the isles are as a more in weight.
- And Lebanon is not sufficient fuel, Nor the beasts thereof sufficient for burnt-offerings.
- All the nations are as nothing before Him; They are accounted by Him as things of nought, and vanity.
- To whom then will ye liken God? Or what likeness will ye compare unto Him?
- The image perchance, which the craftsman hath melted, And the goldsmith spread over with gold, The silversmith casting silver chains?
- A holm-oak is set apart, He chooseth a tree that will not rot, He seeketh unto him a cunning craftsman To set up an image, that shall not be moved.
- Know ye not? hear ye not? Hath it not been told you from the beginning? Have ye not understood the foundations of the earth?
- It is He that sitteth above the circle of the earth, And the inhabitants thereof are as grasshoppers; That stretcheth out the heavens as a curtain, And spreadeth them out as a tent to dwell in;
- That bringeth princes to nothing; He maketh the judges of the earth as a thing of nought.

- ְּבְהַגִּעִ מְּדְרַוֹּ יִרְמָּה בִּוְרִעוֹ יְקַבֵּץ מְלְאִים יְבְחֵיקוּ יִשְׂא עְּלְוָת יְנַהֵל: (ס)
- ַ מִי־מָרַד בִּשְׁעֵלֵי מַּנִם וִשְׁמַנִם בַּזָּבֵרת תִּבֵּן וְבֶל בַּשְּׁלֵשׁ עַּבַּר הָאָבֶץ וִשְׁקַל בַּפֶּלֶס הְרִים וּנְבְעִוּת בְּמֹצִּוְנֵים:
- יוְבִימְּנֵּנִּ: מִירַמְבָּן אָתַרְרִּיִם יְתְּלָּבִי וְאָנִאָּ הַבְּּתִּנִּ
- אָת־מֶי נוֹשְּלְ וַיְבִינְהוּ וַיְלִמְּדֵהוּ בְּצִּׁרַה מִשְׁבְּּט וַיְלִמְּדֵהוּ דַעַת וְדֶבֶּה הְבוּנִוֹת יוֹדִימֶנּוּ:
- הן גוים פְמַר מִדְּלִי וּכְשָׁחַק מֹאִזָּנִים נֶחְשֶׁבוּ הֵן אִיָּים פַּדָּק יִשְּׂילֹ:
- וּלְבְנְוּן אֵנן בֵּי בָּעֵּר וִעִּיִּטְוּ אֵנן בֵּי מּוּלְב: (ב)
- جَارَ جَارَات جَهِزا ثِبَيَا شِهُوْهِ بَائِتَاهِ ثِبَاضِكِةٍ خَارَ:
- ְלֵנ: לְנ:
- הַמְּסְבֵּן מְּרוּמְּה עֵץ לֹאֹ־יִרָקָב יִבְחָרִ הְהָשׁ הְכָם יְבַקֵּשׁ־לֹּוֹ לְהָבֵין פֶּסֶל לָא יְמְּוֹשׁ: (ס)
- הַלִּוֹא מִדְעוֹּ הַלִּוֹא הִשִּׁמְעוּ הַלָּוֹא הָגָּר מֵרְאִשׁ לָבֶם הַלֹּוֹא הַבָּינוֹהָם מוֹסְדְוֹת הְאֶהֶץ:
- תַיּשֶׁבֹ עַל־תַוּג תִאָּבֵיץ וִיִּשְבֵּיהָ פַּחַגִּבִים הַנּוּשָּה כַדּל שְׁמַּיִם וַיִּמְהַּחָם כָּאָהֶל לְשֶׁבֶת:
- הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָנִן שִׁפְּטֵּי אָרֶץ כַּתָּהוּ מְשֶׁה:

77

The Haftarah is Isaiah 49:14 –51:3.

- Scarce are they planted, Scarce are they sown, Scarce hath their stock taken root in the earth; When He bloweth upon them, they wither, And the whirlwind taketh them
- To whom then will ye liken Me, that I should be equal? Saith the Holy One.
- Lift up your eyes on high, And see: who hath created these? He that bringeth out their host by number, He calleth them all by name; By the greatness of His might, and for that He is strong in power, Not one faileth.
- אַף בַּלְ־נִשְׁעוּ אַף בַּלְ־זֹרְעוּ אָף בַּלִ־שֹׁרָשׁ בָּאָדֶץ וּזְעָם וָגַם־נִשָּף בָּהֶם נִיּבְשׁוּ וּסְעָּדֶה כַּקָשׁ תִּשְּׁאַם: (ס)
- יש וְאֶלְבֶיוֹ הְדַמְּיִהִי וְאָטֶׁרְ קְּדִוֹשׁ: מְאִרְטְרְוֹח צִינִיכְח וּבְאֵלְ מִי־רְרָא אָנִי
- שָׁאִּרְעָרׁוֹם עֵינֵיכֶם וּרָאוֹ מִי־בָּרָא אֵלֶה הַמּוֹצִיא בְמִסְפֶּר צְבָאָם לְכָלָם בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרָב אוֹנִים וְאַמָּיץ כֹּחַ אָישׁ לֹא נְעְּדֶר: (ס)

But Zion said: 'The Lord hath forsaken me, And the Lord hath forgotten me.'

בפטרה עקב

Can a woman forget her sucking child, That she should not have compassion on the son of her womb? Yea, these may forget, Yet will not I forget thee.

- Behold, I have graven thee upon the palms of My hands; Thy walls are continually before Me.
- Thy children make haste; Thy destroyers and they that made thee waste shall go forth from thee.
- Lift up thine eyes round about, and behold: All these gather themselves together, and come to thee. As I live, saith the Lord, Thou shalt surely clothe thee with them all as with an ornament, And gird thyself with them, like a bride.
- For thy waste and thy desolate places And thy land that hath been destroyed— Surely now shalt thou be too strait for the inhabitants, And they that swallowed thee up shall be far away.
- The children of thy bereavement Shall yet say in thine ears: 'The place is too strait for me, Give place to me that I may dwell.'
- Then shalt thou say in thy heart: 'Who hath begotten, me these, Seeing I have been bereaved of my children, and am solitary, An exile, and wandering to and fro? And who hath brought up these? Behold, I was left alone; These, where were they?

- יי הַתִּאַמֶּר צִיּיִוֹן עַּוֹבָנִי יְהֹוָה נֵאִרֹּנִי שְׁבִּחָּרִי: יי הַתְּאַמֶּר צִיּיִוֹן עַּוֹבָנִי יְהֹוָה נַאַרֹנָי שְׁבְחָרִי:
- نَوْر بِد: تَوْ مَذِ دَهَا لَا مَانِيْكِ المِنْيَاكِ الْجُرْيَاءِ الْجُرْيَاءِ الْجُرْيَاءِ الْجُرْيَاءِ الْجُرْيَاءِ
- . מְנֵירָוּ בְּנְוִרְ מְנְוְרְסָוֹרִ וּמִּחַרִיבָּוֹרְ מִמֵּרִ
- אָאִי־סְבֶּיִב עֵינֵיִךְ יִּרְאִׁי כָּבָּלְם נִקְבָּעִ בָּעָּרִ קְדְּ חַי־אָנִי נְאָם־יִּחֹנָָה בָּי כִּלְּם כָּעֲרֵי הִלְבְּשִׁי וְּהְקַשְׁיֵים בַּבּלְּה:
- מּטִׁעְ שַּׁאֶבׁוּ, מִּיּנְמְֶּכ וֹבְטַׁמִּי מִּבּלְּמֶּוֹב: בּׁ, חַבְׁכִּנִבְ וְאָּמָׁמִמְיָּוֹב וֹאָבֵא חַבַסְׁעֵּב בִּּי
- ֻעוֹד יאִמְרַוּ בְּאָוְנִוּךְ בְּנֵרִ שִׁבֶּלְוֵךְ צַּרַ־לֵי הַמְּקוֹם גְּשְׁרַ־לֵּי וְאֵשֶׁבְרִי:
- וְאָמָרִהְ בִּלְבָבֵּרְ מֵי "ִלִד־לִי אָתּ־אֵבֶּׁה נְאֵנָי שְׁכִּיּלָה וְגַלְמִיּדָה גַּלְהוּ וְסִיּלָה וְאֵכֶּה מֵי גִּדְּל תֵן אֲנִי נִשְׁצְרָהִי לְבַּדִּי אֵכֶּה אֵיפָׂה הַם: (ב)

Thus saith the Lord GoD: Behold, I will lift up My hand to the nations, And set up Mine ensign to the peoples, And they shall bring thy sons in their bosom, And thy daughters shall be carried upon their shoulders.

And kings shall be thy foster-fathers, And their queens thy nursing mothers; They shall bow down to the earth, And lick the dust of thy feet; And thou shalt know that I am the LORD, For they shall not be ashamed that wait for Me.

Shall the prey be taken from the mighty, Or the captives of the victorious be delivered?

But thus saith the LORD: Even the captives of the mighty shall be taken away, And the prey of the terrible shall be delivered; And I will contend with him that contendeth with thee, And I will save thy children.

And I will feed them that oppress thee with their own flesh; And they shall be drunken with their own blood, as with sweet wine; And all flesh shall know that I the Lord am thy Saviour, And thy Redeemer, and graph of Jacob.

Thus saith the LORD: Where is the bill of your mother's divorcement, Wherewith I have put her away? Or which of My creditors is it To whom I have sold you? Behold, for your iniquities were ye sold, And for your transgressions was your mother put away.

Wherefore, when I came, was there no man? When I called, was there none to answer? Is My hand shortened at all, that it cannot redeem? Or have I no power to deliver? Behold, at My rebuke I dry up the sea, I make the rivers a wilderness; Their fish become foul, because there is no water, And die for thirst.

sackcloth their covering.

The Lord God hath given me The tongue of them that are taught, That I should know how to sustain with words him that is weary; He wakeneth morning what words him that is weary; He wakeneth morning that are taught.

The Lord God hath opened mine ear, And I was not rebellious, Neither turned away backward.

ְבְּהִ אֲמֶׁר אֲדִנֵי וֶהִוֹּה הַנָּה אָשָּׂא אָל־נּוִים יָדִי וְאָל־עַמָּים אָרֵים נִפָּי וְהַבֶּיאוּ בְנִיּךְּ בְּחְצֶן וּבְנִתַיִּךְ עַל־כְּהֵף הִנְּשָׁאנָה:

َ بَهْ مِا خُرْدَه אُמָנִיף וְשֶׁרְוֹתִימִם מִינֵיקֹתִּיף יְלְחָכִּיּ וְיְדְעָׁהְ כִּי־אֲנֵי יְתְּדְׁה אֲשֶׁר לֹא־יֵבְשׁיּ קְנֵי: (ס)

בִּי־בַּהוּ אָמַר יְהֹוָה נַּם־שְׁבֶּי גִבּוּר יָּמֶּׁח ימַלְקִּוּחַ עָּהִיץ יִמְּלֵמ וָאָת־יְּרִיבֶּףְ אָנָבֵי אַרְיב וְאָת־בְּנִיף אָנְבֵי

מְנְהֵּגְּפְׁׁב נִיאָּבְׂנְׁב אָּבָּגְר נִהְּלְּב: (ס) בְּמֶּם נְהִּפְּגַנִּוּ וְנִגְּרָב אָבְרָב הַּהְּרַ בּּנ אָנָּג יְּחִוְּנְנִ נְחַאָּכִּלְמַּג אָּטַ־מִּנְנִּיִּ אָטַ-בְּּהָּרָם וְכִּהָּסִיּם

בָּחוּ אָמָר יִחֹנָׁר אֵנִי זָּה סֵפֶּר בְּרִיתָּוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלְּחָהִיתְ אִוּ מֵי מִנּוֹשִׁי אֲשֶׁר־ וּבְפִּשְׁעֵיכֶם שְׁלְּחָר אִמְּכֶם:

מִּגִּנִּמִ בְּאִטִּי וְאֵנֵן אִיִּטִּ אַבְּׁאִטִּי וְאֵנֵן מִנִּנִּ בְּחַ לְחַאֵּיל חֵן בְּנִעְּרְהִי אֲחֲרֵיב יָּם אָמָּים בְחַ לְחַאָּיל חֵן בְּנִעְּרְהִי אֲחֲרֵיב יָּם אָמָּים הְחָלְתְּיִם בְּאָבִי וְאָרֵ הִיִּבְּי הְחָלְתְּיִם בְּאָבִי וְאָנִן אִיִּם

בְּסִנִיִּם: (פּ) אַלְבָּנִהְ הָּמִנִם לַּגְגִנִי נְהָּלַ אִהָּנִם

ְּצְׁתְּנְׁתְ אֲּעֵוֹ לְמֶּׁתְּתְּ כִּלְמֵּנְוֹ לְמֵּנְיִנִם לְנֵתָּת לְמִּנְתַ אֶּתַ-נְצֵּוֹ דְבְּרֵ נְמֵּנִרוּ בַּבָּבֶּר בַּבְּבֶּר אַגְּנָרְ נִיִּנְיִם לְּתַּלְתִּ כִּלְמִּנְדִים:

אָטוִר לְאִ נְסוּנְטִׁי: אָדְנָי יִיחִוִּעְ פְּמִחַ־לִּי אָזִן וְאָנָכִּי לָאִ מִּנִיִּטִּי

- I gave my back to the smiters, And my checks to them that plucked off the hair; I hid not my face from shame and spitting.
- For the Lord God will help me; Therefore have I not been confounded; Therefore have I set my face like a flint, And I know that I shall not be ashamed.
- He is near that justifieth me; Who will contend with me? let us stand up together; Who is mine adversary? let him come near to me.
- Behold, the Lord Gop will help me; Who is he that shall condemn me? Behold, they all shall wax old as a garment, The moth shall eat them up.
- Who is among you that feareth the Lorp, That obeyeth the voice of His servant? Though he walketh in darkness, And hath no light, Let him trust in the name of the Lorp, And stay upon his God.
- Behold, all ye that kindle a fire, That gird yourselves with firebrands, Begone in the flame of your fire, And among the brands that ye have kindled. This shall ye have of My hand; Ye shall lie down in sorrow.
- Hearken to Me, ye that follow after righteousness, Ye that seek the Lord; Look unto the rock whence ye were hewn, And to the hole of the pit whence ye were digged.
- Look unto Abraham your father, And unto Sarah that bore you; For when he was but one I called him, And I blessed him, and made him many.
- For the Lord Dath comforted Zion; He hath comforted all her waste places, And hath made her wilderness like Eden, And her desert like the garden of the Lord; Joy and gladness shall be found therein, Thanksgiving, and the voice of melody.

- נאדיְרָי יֵהוֹה ֹיְשְׁיִּרִי פְּנִי כַּחַכְּלְּהִישׁ נְאָדֵע כִּי־לִא עַל־בֿן שָׂמְחָי פְּנִי כַּחַכְּלְהִישׁ נְאָדֵע כִּי־לִא אֶבְוֹשׁ:
- , בן אַדֹנְי וֶהוֹהֹ יִשְׁזִר לִּי מִי־הִוּא יַרְשִׁישֵנִי הַן בְּלְם בְּבֶּנֶד יִבְלוּ עָשׁ יאִכְלֶם: (ס)
- מָי בְכָם יָרֵא יְהִוֹּה שׁמֵעַ בְּקִוֹל עַבְדִּוֹ אֲשֵׁרוּ הָלַוְּ הַשְׁכִּים וָאֵין נֹגַהּ לֹוֹ יִבְשַׁהֹ בְשֵׁם יְהִנְּה וִישְׁעֵן בֵּאלֹהֵיוּ (ס)
- ַהַן בִּלְבָּם לְרָחֵי אֵשׁ מְאַנְּרֵי יִיקִוֹת לְבָּוּו בְּאַוּר אָשְׁבָׁם וּבְּוִיקוֹת בְּעַּרְּמָׁם מִיְּדִי הְיָהְתּר אָשְׁבָם רְלְתַּעַּצֵּבֶּר הִשְּׁבְּרְוּי (ס)
- נְּעַרְהֵים: הַּלְּתֵּוּ אֶלְ-צֵּוּר חֻצִּּבְהָּם וְאֶלְ-מַמָּבָת בּוּר הַלְתָּוּ אֶלְ-צֵּוּר חֻצַּבְהָם וְאֶלְ-מַמָּבָת הַלְּבָּר הָבְּיִם הַלְּבָּר הָבְּיִם
- וֹאַנְבֶּענּ: טַּטְנְמְלְכָּים בֶּּגְאָנֵג עַנִאָּנְגִּו וֹאָבְנְבָּענּ עַבְּּנְמִנְ אָלְאַבְּנִנִים אָבִּיכָּם וֹאָלְ מָּנִי
- ְבְּיֹרָנִם יְהְנִׁה צִּיּנִוֹ נִחַם בָּלִיחָרְבִּמָּיה נְיָשֶׁם מִדְבְּרָה ְבְּעֵׁדִן וְעַרְבָּמָה בְּנִוֹ־יְהֹזָה שְׁשִׁוֹן וְשִׁמְחָה ׁ יְמֵּצֵא בְּה תּוֹדֶה וְקִוֹל זְמְרֶה: (ס)

REUFR FXR

The Haftarah is Isaiah 5.4:11 -55:5. On Rosh Hodesh, read the Maftir on page 183. Most read the Haftarah for Rosh Haftarah for Rosh. Hodesh when that occurs, but read this Haftarah even on Erev Rosh Hodesh.

п:УІЛ

O thou afflicted, tossed with tempest, and not comforted, behold, I will set thy stones in fair colours, And lay thy foundations with sapphires.

עַפּוּרְ אֲבָנְוֹרְ וֶיסְרְמָירְ בַּסַפִּירֵים: בְּפִּוּרְ אֲבָנְוֹרְ וֶיסְרְמָירְ בַּסַפִּירֵים:

- And I will make thy pinnacles of rubies, and thy gates of carbuncles, and all thy border of precious stones.
- And all thy children shall be taught of the Lord; and great shall be the peace of thy children.
- In righteousness shalt thou be established, be thou far from oppression, for thou shalt not fear, And from ruin, for it shall not come near thee.
- Behold, they may gather together, but not by Me; Whosoever shall gather together against thee shall fall because of thee.
- Behold, I have created the smith That bloweth the fire of coals, And bringeth forth a weapon for his work; And I have created the waster to destroy.
- Mo weapon that is formed against thee shall prosper; And every tongue that shall rise against thee in judgment thou shalt condemn. This is the heritage of the servants of the LORD, And their due reward from Me, saith the LORD.
- Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money, Come ye, buy, and eat, Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.
- Wherefore do ye spend money for that which is not bread? And your gain for that which satisfieth not? Hearken diligently unto Me, and eat ye that which is good, And let your soul delight itself in fatness.
- Incline your ear, and come unto Me; Hear, and your soul shall live; And I will make an everlasting covenant with you, Even the sure mercies of David.
- Behold, I have given him for a witness to the peoples, A prince and commander to the peoples.
- Behold, thou shalt call a nation that thou knowest not, And a nation that knew not thee shall run unto thee; Because of the Lord thy God, And for the Holy One of Israel, for He hath glorified thee.

- אַלבְּיִע וֹכֶּלְ נְּבִינְנְעׁ לְאַבְנִי. עַפָּא: וְמָּמִעֵּי בַּדְּכִּעְ מִּמְמִנְיִּנִ וּמִּמְּנִיִּ לְאַבִּנִ
- ה ְנְבְלְבַבְּנִיְהְ לְּמִוּבֵּוּ יִחְזָּיִר וְרֵב שְׁלְוִם בִּנְיִף:
- ינירְאָי יִּמְמִּטִשְּׁר בָּי לְאָ_טִלְּנִר אָלְיִנֵּ: בּגִּיִלִּעִר מִכּוָלִיִּנִ בִּנִּלֵּאִ
- מְלְנִיךְ יִפְּוּלְ: יי בוֹן גּּוֹר יְגָּוּר אֵפֶּס מֵאוֹתִי מִי־גָּר אִפָּרִ
- בְּבָאטִי מַשְּׁטִיית לְחַבֶּל: בְּאֵה פַּחָׁם וּמוּצִּיא כְּלִי לְמַמֵּשֵּׁחִוּ וְאָנָכִי " (כִּי בוְן)[ק' הִנֵּה] אָנִכִּי בְּבָּרָאָטִי חַבְּשׁ נִפְּתַ
- בְּלִ-בְּלֵי יוּצָר עָלִיךִּ לָאִ יִצְּלָח וְכָּלִ-נְחָלִתְ עַּבְּדִי יְחְנְה וְצִּרְקְמָטֶבֶּט תַּרְשָׁיִעִּי זֹאָת יְהְנֶה: (ס)
- קור וְטִטְׁמִּדֵּי בַּבֵּאֵן נַפְּאָכֶם: בְּלָוִא לְמִּׁרְמִּי אִמְתִּ אַמִּנִּ אֵכָּוְ וֹאִּרְלִּי בְּמִּׁר יִאָּמִׁלְנִי בִּמָׁלָן בִּלְוָאַ בְּמִׁם וֹיִגִּינִּבִּם
- הַמָּוּ אַּזְּוָכֶם וּלְכַּוּ אֵלֵי שִׁנְעָם חַסְבֵי. דָוָד וְאֶבְרְתָּה לַכֶּם בְּרֵית עּוֹלֶם חַסְבֵי. דָוָד הְנְּאֶמְנְים:
- ַ בַּוֹ מַּגַ לְאִנּמִּיִם נִתַּתִּיוֹ נָגִיִּג וּמָצִּוֹנִ מַלְאָמִּים:
- ישְׂבְאֵלְ בָּּר פַּאִבֶּרְ: (ס) אַלְיִּׁרְ יְבִינִּאִּי לְמָּתֹּן יִּחְיָּׁרְ אֵלְחָיִּרְ וְלְטִּבְיִּה בוּן גָּוִּי לְאִבִיבַתְ שִׁלִּבְא וְגִּוִּי לְאִבִּיבִׁתִּוּ

הפטרת שופטים

I, even I, am He that comforteth you: Who art thou, that thou art afraid of man that shall die, And of the son of man that shall be made as grass;

And hast forgotten the LORD thy Maker, That stretched forth the heavens, And laid the foundations of the earth; And fearest continually all the day Because of the fury of the oppressor, As he maketh ready to destroy? And where is the fury of the oppressor?

He that is bent down shall speedily be loosed, And he shall not go down dying into the pit, Meither shall his bread fail.

For I am the Lord thy God, Who stirreth up the sea, that the waves thereof roat; The Lord of hosts is His

And I have put My words in thy mouth, And have covered thee in the shadow of My hand, That I may plant the heavens, And lay the foundations of the earth, And say unto Zion: 'Thou art My people.'

Awake, awake, Stand up, O Jerusalem, That hast drunk at the hand of the Lord The cup of His fury; Thou hast drunken the beaker, even the cup of staggering, And drained it.

There is none to guide her Among all the sons whom she hath brought forth; Neither is there any that taketh her by the hand Of all the sons that she hath brought up.

These two things are befallen thee, Who shall bemoan thee? Desolation and destruction, And the famine and the sword, How shall I comfort thee?

Thy sons have fainted, they lie at the head of all the streets, As an antelope in a net; They are full of the fury of the Lord, The rebuke of thy God.

Therefore hear now this, thou afflicted, And drunken, but not with wine,

Thus saith thy Lord the Lord, And thy God that pleadeth the cause of His people: Behold, I have taken out of thy hand The cup of staggering; The beaker, even the cup of My fury, Thou shalt no more drink it again.

And I will put it into the hand of them that afflict thee; That have said to thy soul: 'Bow down, that we may go over'; And thou hast laid thy back as the ground, And as the street, to them that go over.

> מאָנְהָה וֹמְנִינִי וּמִבּׁן אַבְׁם טַבְּּגִיבְ וּנִּיטֵׁן: אַנְבָּג אַנְבָּג טַנִּא מִנְטַמִבְּיִם מִגַאַטִּ וֹטַּגבִאָּנִ

> וַ וַמִּשְׁכֵּח יְחְנָה עַשָּׁךְּ נִימָּה שִׁמָּיִם יִיסָר הַמֵּצְיק נַהְפַּהֵׁר הַמִּיר כְּלִ־חַיֹּיִם מִפְּנֵי חֲמָת חַמֵּצְיק: חַמֵּצְיק:

پ מָהָר צַמָּה לְהִפְּהָחַ וְלֹאִ־יָּמָוּת לַשַּׁחַת וְלָאׁ پיקטַר לַחְמְוּ:

، ן אָנָכִי יְהוָה אֶכְאָנִה שִׁמְנִי: יְהוָה צְבְאָנִה שְׁמְנִי:

ְמַּמִּגַ אֵּטַּׁנֵי: (ס) לְנְּמָּמַ אֶּמָנִם וֹלְנִסָּג אְּבֵּא וֹלְאִמָּנ לְגִּיּנִוּ נְאִמְּם בַּבְנִי בְּפִּינִּ יִּבְצֵּל בָּאִנִינ לְגִּיּנִוּ

הקעוררי הקעוררי קומי ירושלם אַשֶר שְׁתָיח מִיַּד יְחִוָּה אָת־בָּוֹס חֲמָתִוֹ אָת־ קַבַּעַת בַּוֹס הַתַּרְעֵלֶה שָׁתָית מְצְית:

מְטַוּיִּקְ בְּיֶּדְה מִבְּלְבַּנִים יָּבְּלְנִי: מְטַוּיִקְ בְּיִּה מִבְּלְבַּנִים יָבְיָבָה וְאֵיִּן

بْمَوْرَهُ مَوْدُ مَرْهُمُونِكُ مِنْ يُوْلِمُونِكِ فَهُدُ بْمَوْرَهُ مَوْدُ مِنْ هُوَيَةً فِي الْمُؤْدِكِ فَيُ

בְּנִיִּךְ עָּלְפָּׁוּ שְׁכְבָּוּ בְּרָאִשׁ בְּלִ־חוּצִיֹת בְּנִיִּא מִכְּמָוֹר חַמְלֵאִים חֲמַת־יְחֹנֶת וּעֲנִת אלחנה.

לְבֵן שִׁמְעִי־נָא וָאָת עַנְיָּה וִשְׁכָּרָת וְלְאִ מְבֶּוֹ שִׁמְעִי־נָא וָאָת עַנְיָּה וֹשְׁכָרָת וְלְאָ

בה אַמַּר אַדֹּנַיִף יִהֹנָה נֵאלֹהַיִף יָרֵיב עַמֹּוֹ הְנֵּה לְקָחָהִי מִיְּדֵךְ אָת־כַּוֹס הַמַּרְשֵלְּה אָת־קְבַּעַתֹּ כַּוֹס הַמְּהִי לֹא־תּוֹסָיפִּי לִשְׁתּוֹהָה עְוֹד:

לְּמְּבְׁנִים: (פּ) شِيْر וֹנְהַּבְּנִים וַשַּׁמְּנִינִ צִּאָנִילִ דֶּנְּב וֹכּטִיּלִ اְמִּמִינִים בִּיִּרִם בִּיִּנִינִ אַמִּב אָמָרַי לִנָּפְשִׁרִּ

LII:1

- Awake, awake, Put on thy strength, O Zion; Put on thy beautiful garments, O Jerusalem, the holy city; For henceforth there shall no more come into thee The uncircumcised and the unclean.
- Shake thyself from the dust, Arise, and sit down, O Jetusalem; Loose thyself from the bands of thy neck, O captive daughter of Zion.
- For thus saith the LORD: Ye were sold for nought; And ye shall be redeemed without money.
- For thus saith the Lord God: My people went down asoretime into Egypt to sojourn there; And the Assyrian oppressed them without cause.
- Now therefore, what do I here, saith the Lord, Seeing that My people is taken away for nought? They that rule over them do howl, saith the Lord, And My name continually all the day is blasphemed.
- Therefore My people shall know My name; Therefore they shall know in that day That I, even He that spoke, behold, here I am.
- How beautiful upon the mountains Are the feet of the messenger of good tidings, That announceth peace, the harbinger of good tidings, That announceth salvation; That saith unto Zion: 'Thy God reigneth!'
- Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they sing, For they shall see, eye to eye, The LORD returning to Zion.
- Break forth into joy, sing together, Ye waste places of Jetusalem; For the LORD hath comforted His people, He hath redeemed Jerusalem.
- The Lord hath made bare His holy arm In the eyes of all the nations, And all the ends of the earth shall see The salvation of our God.
- Depart ye, depart ye, go ye out from thence, Touch no unclean thing; Go ye out of the midst of het; be ye clean, Ye that beat the vessels of the LORD.
- For ye shall not go out in haste, Meither shall ye go by flight; For the Lord will go before you, And the God of Israel will be your rearward.

- יוְסָׁוּךְּ יְבְאַבְבֶּךְ מְּוֹדִ מְּנֵלְ וְּמְמֵאֵי הפּאַרְהָּדְ יְרְהָּלְבְּ מִּיִר הַפְּבָה בָּּי לְאָ מוּנִר מוּנֵי לְבְהָהׁ מִּיִּר בְּלְהָהׁ בִּיִּלְ
- ַ הַתְּנְעָרֵי בַּתְ־צִּיְּיְן: (ס) התפתחוי[קי הָתְפָּקְהִין מוֹסְבֵי צַנְּאִרֶּךְ הְתְּנְעָרֵי בַּתְ־צִיְּיְן: (ס)
- נ פּי־כֹּה אָמָר יְהְנָה הִנָּם נִמְפַרְמָּם וְלֹא בְבֶּסֶף תִּנְאֵלִי: (ס)
- בְּרְאִטְּנָה לְּנֵּוּר שְׁם וְאַשִּׁוּר בְּאֵפֶּס עַּשְׁקְוֹּ:
- ְּנְעָהֵה מַה־לִּי־פֹּה נִאָּם־יִּהֹנָה בִּי־לֻמָּח עַמָּי חַנְּחַ מִשְׁלֻׁי יְהֵילִילִּילִּינְאָם־יִּהֹנְה וְחָמָיד בְּל־הַיִּים שָׁמָי מִנְּאֵץ:
- אָלו. הַוּא הַמְּרַבֶּר הַנְּּנִי: (ס) אַלבו יִרַע עַמָּר שְׁמָר לְבֵּלְ בַּנִּים הַרְוּא בָּי־
- ַ מַח־נָּאוֹוּ עַלְּדְּ אֶּלְחָרִיִּם רַגְּבֵּיִׁר מְבַשָּׁר מִשְׁמִיעַ שְׁלְוֹם מְבַשִּׁר מִוֹּב מַשְׁמִּיעַ יִשּׁיעָּר אַמֵּר לְצִּיּוֹן מָלְוּ אֶלְחָיִף:
- בְּעִּין יִרְאָי בְּשִׁיב יְרְנָיִר צִּיְיוֹ: מִיל צַבְּיֵר נְשִׁאִי קִיל יַחְבָּיִוּ יִרְנִּנִי בָּי עַּיִן
- و פּצְקוּ רַנִּוּלִ יַחְדְּׁר חְרְבָוֹת יְרוּשֶׁלְםׁ פִּי־נִחַם יְתֹּנְתׁ עַמֹּוֹ נְצִּלְ יְרוּשֶׁלֶם:
- קשָׂף יְהוִֹה אָת־זְרֵוֹעַ קְּדְשׁׁוֹ לְעֵינֵי כְּלֹ הַגּוֹיָם וְרָאֵּוֹ כְּלֹ־אַפְּסִי־אְׁבֶּץ אָת יְשׁוּעָת אֱלֹהֵינוּ: (ס)
- סָּוּרוּ סוּרוּ צְאַנּ מִשְּׁם מְמֵא אַל־תִּגְעוּ צְאַנּ מִתּוֹכְה הַבְּּרוּ נִשְׁאֵי כְּלֵי יְהְוָה:
- جِد לِهَ جِمَعِيْرَا مَيْهِ: نَجَمِيْنَوَجَهُم يَكَجِبَا چِدَ-تَنَكِّهُ خَجِيْنَهُمْ نِتَزِّمَ نَظِهُوَجِهِم هِكَيَرَ نِشِرِهِكِ: (0)

הפטרה כי הצא

The Hastarah is Isaiah 54:1 - 54:10. If the Hastarah from Reeh was not read decause it sell on Rosh Hodesh, combine it with this Hastarah.

LIV:1

Sing, O barren, thou that didst not bear, Break forth into singing, and cry aloud, thou that didst not travail; For more are the children of the desolate Than the children of the married wife, saith the LORD.

Enlarge the place of thy tent, And let them stretch forth the curtains of thy habitations, spare not; Lengthen thy cords, and strengthen thy stakes.

For thou shalt spread abroad on the right hand and on the left; And thy seed shall possess the nations, And make the desolate cities to be inhabited.

Fear not, for thou shalt not be ashamed. Meither be thou confounded, for thou shalt not be put to shame; For thou shalt forget the shame of thy youth, And the reproach of thy widowhood shalt thou remember no reproach of the widowhood shalt thou remember no represent.

For thy Maker is thy husband, The LORD of hosts is His name; And the Holy One of Israel is thy Redeemer, The God of the whole earth shall He be called.

For the Lord pairt, And a wife of youth, can she be grieved in spirit, And a wife of youth, can she be rejected? Sairh thy God.

For a small moment have I forsaken thee; But with great compassion will I gather thee.

In a little wrath I hid My face from thee for a moment; But with everlasting kindness will I have compassion on thee, Saith the LORD thy Redeemer.

For this is as the waters of Noah unto Me; for as I have sworn that the waters of Noah should no more go over the earth, so have I sworn that I would not be wroth with thee, nor rebuke thee.

For the mountains may depart, and the hills be removed; but My kindness shall not depart from thee, neither shall My covenant of peace be removed, saith the LORD that hath compassion on thee.

ְרָנֵי עַקְרָה לָא יָלְגְרִה פִּצְחָי רָנָּה וָצַהַלִי לֹא חְׁלָה בְּי־רַבָּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעִּילֶה אָמָר יְהְוֶה:

ַ תַרְתֵּירִי מְקַּוֹם אָּהֵלֵּךְ וִירִיעָּוֹת מִשְּׁבְּנִתְּיָךְ יַשִּׁי אַלְ-תַּחְשָּׁבִי תַאָּרִיכִי מִיתְבְיוֹבְיוֹ יִשְּרִיכִי

ָּיִרְטָּ וְשְּׁרֵים נְשָּׁמִּוְע יִוְמֶּיבּוּ: בְּיִרְיָמִין וּשְׁמִאִּוּלְ מִפְּרָצִי וְזַּרְעֵּדִּ וּוֹרָמֵדִּ

ומבפט אּלְמִנוּטִּוֹב לְאִ טּוֹפְּבוּ._מִּנִב: פּֿג לְאִ טּטִׁפּֿגב, פֿג בָּמִּט מִּלְנִתְּוֹבְ טִמִּפְטִּג אַלַ-טִּגרִאָּ, פֹּג-לָאִ טִדְוָמִג וֹאַלְ-טִפֿלָמָג

ﻧﯜﺗﻼ: ﺋﯧﻨﺠﯜﻧַ ﺧַּﺗﯩﻨָה ﻧִּהְּבִּאָרְ אָּבְדֵּיִ בָּבְ בַּאָנִי הַמָּי ﺋﯧﻨﺠﯜ: ﺧַהַּבְּיִּיִּה הִּהְּיִּבְ

אָבְיֵוֹנְבּ: יְהְנְּׁע נְצִּמֵּט נְעִירֵים בָּי הִמָּצִּס אָמָר בְּיַבְּאָמֵּה נְעִירֵים בָּי הִמָּצִס אָמָר

אַפלגני בבניע קטן עובהייר יברחמים גדלים

جَשָׁצָף קַצָּף הִסְמַּרִתִּי פָּנֵי בֻנַעַ מִמֵּף וּבְחֵסֶד עוֹלֶם רִחַמְתִּיף אָמָר גֹּאַלֶּך יְהְנְה: (ס)

מְּלְנְנֵ וּמִנְּהֵׁנַ זְאָנֵ לְ. אֵׁמֶּנֵ וֹמְבָּהִטֹּי מִפְּלָּנִ מִּגְנָנִ אִנִּ הַלְבִּלְּצִּנֵּא בֵּן וֹמִּבָּהִטֹּי מִפְּלָּנִ מִּגְנָנִי נִמִּנְיִּבִּי

בָּר הַהָרִיםׁ נְמִּישׁי וְהַגְּבָעִּיֹת הְּמִישִׁינָה וְחַסְדִּּיִ מֵאִתַּדְּ לֹא־יָמִישׁ וּבְרָית שָׁלוֹמִי לָא הַמֹּישׁ אָמָר מְרַחֲמֵךְ יְהֹוְה: (ס)

הפטרת כי תבוא

The Haftarah is Isaiah 60:1 - 60:22.

Arise, shine, for thy light is come, And the glory of the Lord is risen upon thee.

For, behold, darkness shall cover the earth, And gross arise, And His glory shall be seen upon thee.

And nations shall walk at thy light, And kings at the brightness of thy rising.

Lift Up thine eyes round about, and see: They all are gathered together, and come to thee; Thy sons come from far, And thy daughters are borne on the side.

Then thou shalt see and be radiant, And thy heart shall throb and be enlarged; Because the abundance of the sea shall be turned unto thee, The wealth of the nations shall come unto thee.

The caravan of camels shall cover thee, And of the young camels of Midian and Ephah, All coming from Sheba; They shall bring gold and incense, And shall proclaim the praises of the LORD.

All the flocks of Kedar shall be gathered together unto thee, The rams of Nebaioth shall minister unto thee; They shall come up with acceptance on Mine altar, And I will glorify My glorious house.

Who are these that hy as a cloud, And as the doves to their cotes?

Surely the isles shall wait for Me, And the ships of Tarshish first, To bring thy sons from far, Their silver and their gold with them, For the name of the LORD thy God, And for the Holy One of Israel, because He hasth glorified thee.

And aliens shall build up thy walls, And their kings shall minister unto thee; For in My wrath I smote thee, But in My favour have I had compassion on thee.

Thy gares also shall be open continually, Day and night, they shall not be shut; That men may bring unto thee the wealth of the nations, And their kings in procession.

מְלֵוֹבׁ זֹנֵׁם: באז לוּמִּג אַּוִבֹּג בַּג בָּא אִנִנֻדְּ וּכִּבָּוָב וֹבִּוָבִי

چי־הגַה הַהֹשֶׁף יִכִּפָּה־אֶּבֶץ נַעֲרָפֵּל לְאָמֵּים וְעְלַיִף יִזְרֵח יְהֹנְה וּכְבוֹדִוֹ עָלִיף יֵלְאֶה:

لنذرك برناء ظهرتك بظركم خزتك تكتك:

מַאָּמְנְיִנְ: בְּוֹשׁ בְּנְּנִשׁ מִבְינִוּנְעׁ יִבְאִנּ יִבְׁנִעִּינִּ מִּבְ_אָּב מִאָּמִנִי:

אָז תּרְאִי' וְנְתַּרְתְּ וּפְתַר וְרָחַב לְבָבֵּךְ כִּי־ יהפַף עְלַיִּךְ הַטַּוֹן יְם חֵיל גּוֹיָם יָבָאוּ לֶךְ:

שְׁפְּעַׁת גִּמַלִּים הָּכַפַּׁךְּ בִּכְרֵי מִדְיִן ֹנִעִיפָּׁת כָּלָם מִשְּׁבָא יָבְאִּי זָהָב וּלְבוֹנָת יִשְׁאִּי וּהְהַלְּת יְהְנָה יְבַשְּׁרוּ:

ײַפֿאַבײַג אַפֿאַב: הַאָּבׁעִינִּינִּ הַגַּלְי הַּלְ_בַבּוּן מִוּבּּטִי יִבָּינִי פֿלְבּאַאַ שַבִּר יִשְּׁבָּאִי לָּשִׁ אִילָי וֹבַיוִינִי

אָבְבְּטִינִטְׁם: אַבְּעִי בְּאָבְ בִּאָבְ שַׁמִּנִפְּיִנְנִים אָבְ

פִּי־לֵיו אִיֵּים יִקּוּי וְאֵנִיוֹת תַּרִשִׁישׁ בְּרֵאשׁנְּה לְהָבֶּיא בָנִיךְ מֵרָהוֹק פַסְפָּם יִשְׁרָאֵל בָּי פַּצִּרֶך:

לענלים: יפגרי לְהָבֶּיא אֵלִיךְ הַנִּלְ בִּילָם יַנִּלְכִּיהָם יפּהְרִי שְׁמְבְּיִרְ הַּמְּבְיִי

- For that nation and kingdom that will not serve thee shall perish; Yea, those nations shall be utterly wasted.
- The glory of Lebanon shall come unto thee, The cypress, the plane-tree and the larch together; To beautify the place of My sanctuary, And I will make the place of My feet glorious.
- And the sons of them that afflicted thee Shall come bending unto thee, And all they that despised they shall bow down At the soles of thy feet, And they shall call thee The city of the LORD, The Zion of the Holy One of Israel.
- Whereas thou hast been forsaken and hated, So that no man passed through thee, I will make thee an eternal excellency, A joy of many generations.
- Thou shalt also suck the milk of the nations, And shalt suck the breast of kings; And thou shalt know that I the Lord am thy Saviour, And I, the Mighty One of Jacob, thy Redeemer.
- For brass I will bring gold, And for iron I will bring silver, And for wood brass, And for stones iron; I will also make thy officers peace, And righteousness thy magistrates.
- Violence shall no more be heard in thy land, Desolation nor destruction within thy borders, But thou shalt call thy walls Salvation, And thy gates Praise.
- The sun shall be no more thy light by day, Neither for brightness shall the moon give light unto thee; But the LORD shall be unto thee an everlasting light, And thy God thy glory.
- Thy sun shall no more go down, Weither shall thy moon withdraw itself, For the Lore p shall be thine everlasting light, And the days of thy mourning shall be ended.
- Thy people also shall be all righteous, They shall inherit the land for ever; The branch of My planting, the work of My hands, Wherein I glory.
- The smallest shall become a thousand, And the least a mighty nation; I the Lord will hasten it in its time.

- בִּי־תַּנְּיִי וְתַמַּמְלְבֶּה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְּדָוּף יאָבֶדוּ וְתַּגּוֹיָם חְרְב יֶחֶבֶבוּ:
- ترزك، אַכּפֶּג: װְאַאָּהָר יַהְלְּבָנוֹן אֵלַיִּךְ מָקַוֹם מִקְדָּאָּ וּמֶלָוֹם בּבְוֹג הַלְּבְנוֹן אֵלַיִּךְ יִבְּוֹא בָּרִוֹא מִדְּהָוֹ
- מֿיר יְּהְנְׁה צִּיּוֹן בְּרִוֹּה יִּמְּרָאֵּלְ: מַּלְ-בַּפּׁוִת נַיִּלְוֹדְ בָּלְ-מִּוֹאֵצִּיוֹבׁ יָּבִיׁהָנִי י יְׁנִלְכִי אֵלְוֹב אָהְנִתִ בְּנֵּוֹ מִמְּנִּוֹב יְנִיִּאִנִּיִינִיּ
- וְשַּׁמְּמִירְ לְגְּצִּיוֹ עּוֹלֶם מְשָׁוֹשׁ דָּוֹר וָדְוֹר: מַחַת הֵיוֹתָך צִיּרְבָּר וּשְׁנִיצָּר וָצֵיוֹ עוֹבֶר
- ַנְהְּלְּכֵי װְנְבְּהְשׁ בָּׁנְ אֵּנְיִ וְטְנְטְ מְנָהִּיִּהְּ וְּנְאָבְוֹרְ אֵבִיר וְנְנְקְּהָ חֲבְׂכֵר וּוְנְטְ מְנְהִּיִהְּוּ וְּנִאָּבְוֹרְ אֵבִיר
- תַּחַת הַנְּאֹשֶׁר אָבָיא זָהָב וָתַחַת הַבּּרִיָל אָבִיא בֶּסֶף וְתַּחַת הָעֵצִים נָחָשָׁת וְתָחַת הְאָבָנִים בַּרָיֵלְ וְשִׁמְתַּי פְּקְדְּחֵדְּ שְׁלֹוֹם וְנִּשְׁיֵךְ צְּדְקֵּה:
- לא־יִשְׁמַע עָּוֹד חָמָסׁ בָּאַרְצֵּׁך שָׁד וָשֶׁבֶּר בּגְּבּוּלְיֵדְ וְקַבָּאִת יְשׁוּעְּהֹ חוֹמֹהַוֹּךְ וּשִׁעְּרֵיִך הְחִלְּה:
- לא־יָהָנִה לָּךְּ עָּוֹר הַשָּׁמָשׁ לְאָוֹר יוֹמֶׁם יּלְנֵגַה הַיָּהָה לֹא־יָצִיר לֶוְדִּ וְהָנָה לֶּךְּ יְהֹנָה לְצִּוֹר עּוֹלֶם נֵאלֹהַיָּךְ
- לא־יָבָוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁך וִיבִחָּך לֵאׁ יֵאָסֵרּ בֵּי יְהְנָׁה יְהְיָה־לָּךְ לְצִּוֹר עוֹלֶם וְשֶׁלְמִוּ יָתֵי אָבְלֵך:
- לְטִיטְּפְּאֶׁר: נְצֶּר (כִּי מִסִמִּו)[לִּי מִסָּמָּנִ] מַתְּשָּׁר יָדֵי הְמִּפְּרִי בְּלֶּם צַּדִּילִים לְמִוּלָם יֵירִשׁוּ אָבִיּ
- ַ הַקְּמֵלְ יִהְנֶה לְאֶלֶבְ וְהַצְּמָרִ לְצָּוֹי עָצִים אָנִי יְהְנֶה בְּעְּמָה אֲחִישֶׁנְה: (ס)

הפטרת נצבים

The Haftarah is Isaiah 61:10 - 63:9. This Haftarah is read on the Shabbat defore Rosh HaShana.

LXII:1

I will greatly rejoice in the Lord, My soul shall be joyful in my God; For He hath clothed me with the garments of salvation, He hath covered me with the robe of victory, As a bridegroom putteth on a priestly diadem, And as a bride adorneth herself with her jewels.

For as the earth bringeth forth her growth, And as the garden causeth the things that are sown in it to spring forth; So the Lord God will cause victory and glory To spring forth before all the nations.

For Zion's sake will I not hold My peace, And for forth as brightness, And her salvation as a torch that burneth.

And the nations shall see thy triumph, And all kings thy glory; And thou shalt be called by a new name, Which the mouth of the Lord shall mark out.

Thou shalt also be a crown of beauty in the hand of the Lord, And a royal diadem in the open hand of thy God.

Thou shalt no more be termed Forsaken, Neither shall thy land any more be termed Desolate; But thou shalt be called, My delight is in her, And thy land, Espoused, For the Lord delighteth in thee, And thy land shall be espoused.

For as a young man espouseth a virgin, So shall thy sons espouse thee; And as the bridegroom rejoiceth over the bride, So shall thy God rejoice over thee.

I have set watchmen Upon thy walls, O Jerusalem, They shall never hold their peace Day nor night: 'Ye that are the Lord'S remembrancers, Take ye no rest,

And give Him no rest, Till He establish, And till He make Jerusalem A praise in the earth.'

The LORD hath sworn by His right hand, And by the sarm of His strength: Surely I will no more give thy corn To be food for thine enemies; And strangers shall not drink thy wine, For which thou hast

שְּוֹשׁ אֲשָׁישׁ בְּיִהֹוָֹה חָגֵל נִפְּשִׁי בָּאֵלֹהִי כָּיִ הִלְבִּישִׁנִי בִּנְדִי־יִּשְׁעַ מִעָּיִל צְּדְקָה יִּעְטָּיִ בֶּחְתָּן יְכִהֵּן פְּאָר וְכַכַּלֶּה חַעְּדֶּה בַּלֶּיהִ:

ָּבָּי כְּאָׂנֵץ מּוֹצָיא צִמְּחָה וּכְנַנָּה זֵרוּעֵֵיה תַּצְּמָית בֵּןוּ אֲדֹנֵי נֵהוֹה יַצְּמֶית צְּדְקָה וּתְהַלְּה נֵגֶר כְּלְ־תַּנּוֹנֶם:

לְמָעַן צִיּוֹן לָא אָחֲשֶׁה וּלְמָעַן יָרוּשְׁלַם לַא אָשְׁקְוֹט עַּד־יֵצֵא כַנֹּנִה צִּדְּלְה וִישׁוּעְחָה בְּלַפְּיד יִבְּעְר:

וֹלְגֹא לְנַ מְּסֵׁם חַגְּמְ אֵּמֶּר פָּי יְחַזְּׁח פָּבּיבְיבֵר
 וֹלֵגִא לְנַ מְּסֵ חַגְּמְ אֵּמֶּר פָּי יְחַזְּח יִפְּאָרֵח פָּבּי יְחַזְּח (כּי
 וֹלֵגִי מְּמֶּבְת חַבְּמְ אַמֶּר פָּי יְחַזְּח יִבְּיּ
 וֹלְבָּי לְנַ מְּסֵ חַבְּׁהְ אַמְרֵם פְבַנְבֵּץ
 וֹלְבָּי לְנַ מְּסֵ מִבְּרָ הַבְּרָבְּיִבְּי
 וֹלְאַנ יוִים בְּבְּינוֹם בְּבְנִבְיֹי
 וֹלְבָּי לְנַבְּים בְּבְנִבְיֹי

לא־נאמר" לַךְּ עֿוֹד עַזּוּבָּה וּלְאַרְצֵּךְּ לָא־ . נאָמָר עוֹדׁ שְׁמָמְה בֵּי לָדִּ יִקָּרֵאֵ חָפְצִי־ בְּה וּלְאַרְצֵּךְ בְּעוּלְה בִּי־חָפֵּץ יְחֹנָה בָּרְּ וְאַרְצֵּךְ הִבְּעֵל:

چי־יִבְעַל בְּחוּר בְּתּוּלֵה יִבְעַלְוּך בְּנָרֵך וּמְשִׁוּשׁ חָחָן עַל־כַּלָּה יָשָׁישׁ עָלַיִּךְ אָלְהֵיף:

עַל־הִיּנִם וְבְל־הַעַּיֵּלָה הִפְּקַדָּהִי שִׁמְרִּים בְּלִ־הַיַּנִם וְבְלִ־הַעַּיֵּלָה הַמָּיִד לַאׁ יָהֵשִׁיּ הַעַּוְּבְּרִים אָת־יְהְנְּה אַלְ־דָּמָי לְבֶם:

אָּעַ_יִרוּשְּׁלְםׁ טִּהְלְּה בְּאֶבֶּץ: וְאֵּלְהִהְּהָנְה דְּמֶי לְוֹ עַּדְיְכִּוֹנֵּן וְעַּדִּיִּשְׂיִם

בְנֵי־נֵבְרֹ מִירוּשֶׁרְ אֵשֶׁר נֵנִעִּקְּ בְּיִּ אָת־דְּנְנֶרְ עִּיֹר מִאָּכְל לְאַּיְבִּיִרְ וָאִם־יִשְׁתַּ נְשְׁבָּע יִחְנָה בִּימִינִי וּבְּזְרֵיע עַּאָיִ

- But they that have garnered it shall eat it, And praise the Lord, And they that have gathered it shall drink it In the courts of My sanctuary.
- Go through, go through the gates, Cleat ye the way of the people; Cast up, cast up the highway, Gather out the stones; Lift up an ensign over the peoples.
- Behold, the LORD hath proclaimed Unto the end of the earth: Say ye to the daughter of Zion: 'Behold, thy salvation cometh; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.'
- And they shall call them The holy people, The redeemed of the Lor D; And thou shalt be called Sought out, A city not forsaken.
- 'Who is this that cometh from Edom, with crimsoned garments from Bozrah? This that is glorious in his apparel, stately in the greatness of his strength?'—'I that speak in victory, mighty to save.'—
- Wherefore is Thine apparel red, and Thy garments like his that treadeth in the winevat?—
- I have trodden the wineptess alone, and of the peoples there was no man with Me; yea, I trod them in Mine anger, and trampled them in My fury, and their lifeblood is dashed against My garments, and I have stained all My raiment.
- For the day of vengeance that was in My heart, and My year of redemption are come.
- And I looked, and there was none to help, and I beheld in astonishment, and there was none to uphold; therefore Mine own arm brought salvation unto Me, And My fury, it upheld Me.
- And I trod down the peoples in Mine anger, and made them drunk with My fury, and I poured out their lifeblood on the earth.
- I will make mention of the mercies of the Lord, and the praises of the Lord, according to all that the Lord hath bestowed on us; and the great goodness toward the house of Israel, which He hath bestowed on them according to His compassions, and according to the multitude of His mercies.
- For He said: 'Surely, they are My people, children that will not deal falsely'; so He was their Saviour.

- פּ מַאַסְפָּׁגִּן יִאָּכְלְטֵנּ וְמֵלְלֵנְ אֶמַיַנְיִם בַּּוֹ
 פֿר מָאַסְפָּגִּן יִאָּכְלְטֵנּ וְמֵלְלֵנְ אֶמַיַנְיִנְיַנְיַ
- ____ הַנַּה יְהֹנָה הִשְׁמִיעַ אָל־קִצָּה הָאָׁרֶץ אִמְרוּ לְבַת־צִּיּוֹן הַנַּה יִשְׁעֵּךְ בָּא הַנַּה שְׂכָרוֹ אִמִּוֹ יִפְעַלְּהָוֹ לְפְנֵיו:
- ™ נְפְּׁבְאֵּ לְבִים מִּם_עַפְּׁבְּהְ נֵּאִנְלָ, נְעִוְּעַ נִּלְבַּ מּם_עַפְּבָּהְ נָּאִנְלָ, נְעִוְּעַ נִּלְבַּ
- מִרֹזָהו בָּא מִאֱדִוֹם חַמָּוּץ בְּנָדִיםׁ מִבְּצִּרָֹה זָה הַדַּוּר בִּלְבוּשׁוֹ צֹמֶה בְּרַב כֹּחֻוֹ אֲנֵי מְדַבֶּר בִּצְּדָקָה רַב לְהוֹשֶׁיעַ:
- ַ מַנְרִּיִּעַ אָּדִים לִלְרֵיּשָׁוֹדִּ יִּבְגָּנֶדִירִּדִּ בְּדֹרֵךְ בּּיִנְיִּנִי
- נאַטַם מּלְבּנֹדְ, וֹכֹלְבְתּלְפִּנּמָּ, אֵּנֹאֶלְטַּג: אִטְּּג וֹאָבְנַבֶּם בַּאָפָּג וֹאָבַמָּסִם בּטַמָּטָּג וֹנֹג בּנַבַטוּ בַּנַבְטַּג לְבַּבָּג נִמִּמָּטָּם אָגוֹ_אָנִמִּ
- בֹּ (וְם לֹטִׁם בֹּלְבֹּוֹ וְמִׁנֹע יֹּאִנְלְוֹ בֹּאֹֹע:
- נפֿוָאָה לְ, וְבְהָּו נִשְׁמִׁנִי עַנִא סְמֶבֶּטִוּנִ: נֹאַבִּוּסְ נִאָּוֹן מִזְר נִאָּאִטִּנִמִּם נִאָּוֹן סִנִמֵּצִ
- וֹאִנְרֵיִר לְאֵּבְׁאֹ נֹגִּשְׁם: (ס) אוֹאַבְוֹּס מַּמִּיִם בְּאַבְּּי נַאֵּאָבִּבִּים בַּשְׁמִּיִי
- ניָהִי לְהָם לְמוּשִׁיעַ: ניָהִי לְהָם לְמוּשִׁיעַ:

In all their affliction He was afflicted, and the angel of His presence saved them; in His love and in His pity He redeemed them; And He bore them, and carried them all the days of old.

لَّهُٰذُكُم يَّالِثَهُٰذُم يَّالِثُهُمُ خُدِاثِي مَبِذُم: فَدُنَا بِيهِنَمُم خُمِّلَكُنِهِ بِخُفَظَٰخُ بِنَا يَنِه خُخُرِ جُنُثُم (د، مِم)[م، مِنا جُب بَمَامُهُا

הפטרת וילך

The Haftarah is Isaiah 55:6 - 56:8. This Haftarah is read on Shabbat Shuva.

Let the wicked forsake his way, And the man of inquity his thoughts; And let him return unto the

Seek ye the Lord while He may be found, Call ye

upon Him while He is near;

Let the wicked torsake his way, And the man of iniquity his thoughts, And let him return unto the Lord, and He will have compassion upon him, And to our God, for He will abundantly pardon

For My thoughts are not your thoughts, Neither are your ways My ways, saith the LORD.

For as the heavens are higher than the earth, So are My ways higher than your ways, And My thoughts.

For as the rain cometh down and the snow from heaven, And returneth not thither, Except it water the earth, And make it bring forth and bud, And give seed to the sower and bread to the eater;

So shall My word be that goeth forth out of My mouth: It shall not return unto Me void, Except it accomplish that which I please, And make the thing whereto I sent it prosper.

For ye shall go out with joy, And be led forth with before you into singing, And all the trees of the field shall clap their hands.

Instead of the thorn shall come up the cypress, And in strated of the brier shall come up the myrtle; And it shall be to the Lord for a memorial, For an everlasting sign that shall not be cut off.

Thus saith the LORD: Keep ye justice, and do righteousness, For My salvation is near to come, And My favour to be revealed.

קרוֹב: קרוֹב: מיזר רוֹמיל דרה' מיניי אני מחיירתני

בּּי-יַרְבֶּה לְסְלְיָה: וְיָשְׁב אֶלְ-יְהְוָתְ וְיִרְהַהְּמְה וְאֶלְ-אֶלְהַיִּה יַשְּׁלְּ הְשְׁלְ

בֵּר לְאִ מַחְשֶׁבוֹתַיִּ מַחְשֶׁבָּוֹתֵיבֶּם וְלְאִ בַּרְבֵיבֶם דְּרְבְיִ נְאֶם יְחְנֶּה:

מֹגַנְבֹינְיֶם וּמִּנִהְמִּבְעֹּ, מִמִּנִהְמִּבְעִּיבֶּם: בּּגַיִּבְּטִׁוּ מִּמְנִם מִאָּבֵּא בָּוֹ יָּבְטִוּ גַנִבִּי

چֿי פַאַשֶּׁר יֵרֵד הַנְּשָׁם וִהַשָּׁלֵג מִן־הַשָּׁמִים וְשִׁמָּה לָא יְשִּׁרֵ בֵּי אִם הִרְנָה אָת־הָאָׁרֶץ לְאִבֶּל:

ְנְהַצְּלְנְהַ אַּמֶּׁר מִּלְטִּטְׁנֵי: אַלְי בִּילִם כִּי אִם־גִּמָּׁתְ אָת־אָמֶּׁר חַפְּּגִּטִּי בּן יִהְנֵי דְבָּרִי אָמֶּרִ בִּצָּא מִפְּי לְאַ־נְמִּיִּב

בִּי־בִשִּׁמְחֲה הַצֵּאִי יִבִּשְׁלָיִם חּיִּבְּלִיּוֹ הַהְרֵים וְהַגְּבְעִּוֹת יִפְּצְחָוּ לִפְּנִיכֶם רִּנְּה יְכְל־עַצֵּי הַשְּׁבֶּה יִמְחֲאִּי־בֶּף:

לְמֶּם לְאָנִע מִנְלֶם לְאִ יִּכְּבֵע: (כּ) נְתָּחַע] הַפְּרְפָּּר יַשְּׁלֶה הַדָּס וְהָיֶה לִיהוָה הַחָּה הַנְּעָבׁה יַשְׁלֶה הַדָּס

ְבָּה אָמָר יְהִנְּה שִׁמְרִוּ מִשְׁפָּט וַעֲשָׁוּ צְדְקָה בְּי־קְרוֹבֶה יְשׁוּעָהִי לְבֹוֹא וָצִּדְקָהִי לְהְנֵּלְוֹת:

LVI:1

 ϵ_{I}

any evil.

Aappy is the man that doeth this, And the son of from profaning it, And keepeth his hand from doing from profaning it, And keepeth his hand from doing any evil.

Meither let the alien, That hath joined himself to the LORD, speak, saying: 'The LORD will surely separate me from His people'; Meither let the eunuch say: 'Behold, I am a dry tree.'

For thus saith the LORD Concerning the eunuchs that keep My sabbaths, And choose the things that please Me, And hold fast by My covenant:

Even unto them will I give in My house And within My walls a monument and a memorial Better than sons and daughters, I will give them an everlasting memorial, That shall not be cut off.

Also the aliens, that join themselves to the LORD, to minister unto Him, And to love the name of the LORD, To be His servants, Every one that keepeth the sabbath from profaning it, And holdeth fast by My covenant:

Even them will I bring to My holy mountain, And make them joyful in My house of prayer; Their burnt-offerings and their sacrifices Shall be acceptable upon Mine altar; For My house shall be called A house of prayer for all peoples.

Saith the Lord GoD who gathereth the dispersed of Israel: Yet I will gather others to him, beside those of him that are gathered.

> בְּלְ_נֵת: (ס) בְּּה שִׁמֶּר שִּבְּּת מְחַלְּלְן וְשִׁמֶּר יָדְוֹ מִמְּשִׁוּת אַשְׁנֵר אָנִישׁ וְשָׁרְאָת וּבָּן־אָבָם יַחַוַיִּלִ

ְיַאַלְ־יֹאִמַר הַּן־תַנָּבָר תַנִּלְנָה אָלִ־יִּהִנָּה לֵאמֹר תַבְּדֵּל יַבְדִּילָנֵי יְתְנָה מֵעַל עַמָּוֹ הְאַלְ־יֹאִמַר תַּפְּרִיס תֵן אֲנָי עֵץ יָבֶשׁ: (פ)

ִּכִּיַלָּהוּ אָמָר יְהִוָּה לַפָּרִיסִיםׁ אֵשֶׁר יִשְׁמְרוּ אָת־שַׁבְּתוּתִּי יּבְחַרִי בַּאֲשֶׁר חָפָּצִּמִּר יּשְׁמְרוּ אָת־שְׁבְּתוּתִּי יִּבְחַרִי בַּאֲשֶׁר חָפָּצְמִי

َ خُدُد: (a) מִּבְּנִים יִמִּבְּנִיִּם מִּבְּםְ אִּטֵּוֹ_בְוְ אֵּמִּב לְאִ וֹנִיטִּעִּי לַטִּׁם בִּבִּינִי יִבְּטִוּמִטִּי, זָבִּ נִמְּם מִּוִב

بْطِيرَ مَوْجُرَات عِكَابِمَانِمَ كُنِّ لِمُنْزَمَ كُنُ بْطِّهِيَجِمَ هُمَّـَشِوَ بِمَازِمَ كُنُّ لِمُنْزَمَ كُن كَافِحِيْنَ خَجُرَانِيْنَ بَطِيرَانِهُمُ خَجُرَانِيْنَ

לְבַּלְ_הַמְּמֶּהם אָלְ_הַר לֵּבְשָׁ, וְמִּמֶּהִהם לְבְלֵי מִפְּלְיָה מִנְלְהֵיהָם וְזִּבְּהִיהָם לְבָּצִּוּוְ הַהַבִּיאִיהָם אָלִבּיִר בִּיתִּי בֵּיתַ הָּפְּבָּוֹת יִפְּרֵאִי הְבַּלִים אָלִבְיהַ בִּיתַר לֵּבְשָׁהִי וֹמְּמָּהִים:

אַּפֿבּۤ؉ הֹלְוּנ לְנֹפֿבּׁהֵּנוּ: * 'נֹאִׁםְ אַבְּוֹנְ יֵבנְיַנִ מִפֹבּּא נֹבִבוֹנִ וֹמִּבִּאַכִ הַּנִּב

הפטרת האזינו

The Haftarah is II Samuel 22:1 – 22:51. This Haftarah is read on the Shabbat between Tom Kippur and Sukkot, if there is one.

I:IIXX

And David spoke unto the Lord the words of this song in the day that the Lord delivered him out of the hand of all his enemies, and out of the hand of Saul;

and he said: The LORD is my rock, and my fortress, and my deliverer;

ַנִיָּדַבֶּר דְּוִדׁ לִיהֹוְה אָת־דִּבְרֵי תַשִּׁירָה הַזְּאָת (ס) בְּיוֹם הִצִּיל יְהְוָה אֹתָוֹ מִפָּר בְּל־אִיְבֶיוּ וּמִבָּף שְׁאִּוּל: (ס)

ניאמע יהנה סלעי ומצרתי ומפלטר לי:

- The God who is my rock, in Him I take refuge; My shield, and my horn of salvation, my high tower, and my refuge; My saviout, Thou savest me from violence.
- Praised, I cry, is the LORD, and I am saved from mine enemies.
- For the waves of Death compassed me. The floods of Belial assailed me.
- The cords of Sheol surrounded me; the snares of Death confronted me.
- In my distress I called upon the Lord, yea, I called unto my God; and out of His temple He heard my voice, and my cry did enter into His ears.
- Then the earth did shake and quake, the foundations of heaven did tremble; they were shaken, because He was wroth.
- Smoke arose up in His nostrils, and fire out of His mouth did devour; coals flamed forth from Him.
- He bowed the heavens also, and came down; and thick darkness was under His feet.
- And He rode upon a cherub, and did fly; Yea, He was seen upon the wings of the wind.
- And He made darkness pavilions round about Him, gathering of waters, thick clouds of the skies.
- At the brightness before Him coals of fire flamed forth.
- The Lord thundered from heaven, and the Most High gave forth His voice.
- And He sent out arrows, and scattered them; lightning, and discomfited them.
- And the channels of the sea appeared, the foundations of the world were laid bare by the rebuke of the LORD, at the blast of the breath of His nostrils.
- He sent from on high, He took me, He drew me out of many waters,

- ظِمُرَدُ: نَّمُمْدُ طَمُّوْخُرُ نِظُرَامُ (a) طَمُمْدُ طَنَّلُوم ظِمْرِيْرُ عَنْدُرُ كُونَا لِمَا طَمُمْدُ طَنَّلُوم
- בְּלְנְּמְּלְ נְבְּמְּטֵׁנְנְ: בָּנְ אָפְפְׁנִיְנְ מָמֻפְבַנְרַמְנִיִים (ס) נִוֹדְלָנִי
- ثافر هُمُر مَقَد (م) كَلَـٰ مُنْ طِيْمَا
- בְּאָנְנְיִי: מְּקְרָא (ס) וַיִּשְׁמָע מִתִּיכְלִוֹ קּיֹלִי וְשִׁוְעְּתִּי בְּאָנְנִי:
- (כי ותנעש)[קי וַיִּחְגָּעָשׁ] וַהִּרְעַשׁ הַאָּבֶץ (ס) מוֹסְרָוֹת הַשְּׁמָיִם יִרְגָּוִיּ וַיְּחְגְּעַשׁׁי כִּי־חֲרֶה לְוֹּ:
- מְלְע מֹמֶן בֹאַפְּו נִאָּמְ מִפְּיו שִּאָכֵלְ (ס)
- בּוֹלֶן,,: ניָס הָּמִנִם ניִנִיג (ס) נֹהַּבָפָׁלְ טַּטַע
- פּלָפָּג_בְנְיִנְיִּי: נִיּבְפָּר מִּלְבַבְרָיִר נִיּּמְּׁבּ (ס) נִיּבְאַ מִּלְ
- מִיִם מְבֵּי שְׁחַקִּים: מַיָּם מְבֵּי שְׁחַקִּים:
- מְנְּנְעֵ מָנְגַבְּוֹ בְּעֲּרֵוּ נַּחֲלֵי־אֵשׁ: (ס)
- פּּגְלְגִּ: (a) בּגְלְגִּ: (a)
- נּגְּעִים]: נּגְּאַלְט טִאָּגם נּגָפּגאַמ פֿבַע (כִּ, נגִּטִמם)[טִּ,
- בְּנְמְּבֵׁע יְבְיְנִי מִנְּמִׁמֵּע רָנִט אָפּּוִ: ' נַגְּרָאוּ אָפָּבַר יְם נַנְלִּנִ מִסְׁבַנִע מַבֵּלַ (ס)

٤t

- He delivered me from mine enemy most strong, from them that hated me, for they were too mighty for me.
- They confronted me in the day of my calamity; but the Lord was a stay unto me.
- He brought me forth also into a large place; He delivered me, because He delighted in me.
- The Lord rewarded me according to my righteousness, According to the cleanness of my hands hath He recompensed me.
- For I have kept the ways of the Lord, And have not wickedly departed from my God.
- For all His ordinances were before me; And as for His statutes, I did not depart from them.
- And I was single-hearted toward Him, And I kept myself from mine iniquity.
- Therefore hath the Lord recompensed me according to my righteousness, According to my cleanness in His eves.
- With the merciful Thou dost show Thyself merciful, With the upright man Thou dost show Thyself upright,
- With the pure Thou dost show Thyself pure; And with the crooked Thou dost show Thyself subtle.
- And the afflicted people Thou dost save; But Thine eyes are upon the haughty, that Thou mayest humble them.
- For Thou art my lamp, O Lord; And the Lord doth lighten my darkness.
- For by Thee I run upon a troop; By my God do I scale a wall.
- As for God, His way is perfect; The word of the Lord is tried; He is a shield unto all them that take refuge in Him.
- For who is God, save the Lord' And who is a Rock, save out God?
- The God who is my strong fortress, And who letteth my way go forth straight;

- לְנ: (a) " בּלֵבְעָלֵּנִי בְּלֵוֹם אָּגִצִיי נִיִּטִּי יִּטְּהָּמֵּן
- בֵּג: (ס) נּיִּצָא לְמֶּרְחָב אָנִי יְחַלְּצֵּיִוּ כִּי־חָפֵּץ
- קן: (ס) בי: (ס)
- מְאֶלְנְיֵי: (ס)
- מְמֶּנְה: בָּי כְל־מִשְׁפְּטָּוּ לְנֶנְּיְּדִּי וְחָמְתָּיוּ לֹאֹ־אָסִוּר
- tà tà từ từ từ từ (a) tà װּ מַּשׁׁ בַּּיִּר מִמְּיִלִּי:
- מּגלֿגנ: װּלְמָּב גְּעַוֹּנִי עְׂנִ בְּאֵבְעַׁעַׂנִ (סִ) בְּדָבְנִ עְׂנִנִּב
- עם־קטיר תּקחַסָּר (ס) עַם־נּבָוֹר תְּטִים תּתַמֶּם:
- מֹם ַנֹבُר טֹטַבָּׁר (o) נְמִם ַמֹּפַׁמָ טַטַּבּּّר:
- בׁמִּים מַמִּפְּיל: נְאָטַבַמַּם מִּנִי טַנְמִּיִמַּ (סִ) נִמִּינֵיִנִּ מַּלַ
- ְבֶּי־צַּמְָה נֵירֶי יְהְנְּה (ס) נַיהֹנָה יַגִּיפַ קְשְׁבֶּי:
- בֵּי בְבֶה אַרַיּץ גְּדִיּד (ס) בָּאלֹהַי אֲדַלֶּג־ שֶׁיּר:
- קאָל מָמָים דַּרְבָּוֹ אָמָרָת יְהוֹת צְרוּפְּׁה (ס) מָגֵּן הוֹא לְכִל הַחֹסָים בּוֹ:
- מְבַּלְהְּנֵג אֶבְנֵינני: בּׁג מִגַאָּבְ מִבּלְהַנֵּג וֹנִינְעַ (ס) וּמָּג הֹוּנִג
- בבכו)[ל, בּבְבֶּי]: בְאַבְ מֶׁמִנּוּ. בַוֹנִבְ (ס) נִיּשָּׁב שַׁמִּים (כִּ

- Who maketh my feet like hinds', And setteth me upon my high places;
- Who traineth my hands for war, So that mine arms do bend a bow of brass.
- Thou hast also given me Thy shield of salvation; And Thy condescension hath made me great.
- Thou hast enlarged my steps under me, And my feet have not slipped.
- I have pursued mine enemies, and destroyed them; Neither did I turn back till they were consumed.
- And I have consumed them, and smitten them through, that they cannot arise; Yea, they are fallen under my feet.
- For Thou hast girded me with strength unto the battle; Thou hast subdued under me those that rose up against me.
- Thou hast also made mine enemies turn their backs unto me; Yea, them that hate me, that I might cut them off.
- They looked, but there was none to save; Even unto the Lord, but He answered them not.
- Then did I beat them small as the dust of the earth, I did stamp them as the mire of the streets, and did $\,$

tread them down.

- Thou also hast delivered me from the contentions of my people; Thou hast kept me to be the head of the nations; A people whom I have not known serve me.
- The sons of the stranger dwindle away before me; As soon as they hear of me, they obey me.
- The sons of the stranger fade away, And come halting out of their close places.
- The Lord liveth, and dlessed be my Rock; And exalted be the God, my Rock of salvation;
- Even the God that executeth vengeance for me, And bringeth down peoples under me,
- And that bringeth me forth from mine enemies, Yea, Thou liftest me up above them that rise up against me; Thou deliverest me from the violent man.
- Therefore I will give thanks unto Thee, O Lorp, among the nations, And will sing praises unto Thy name.

- ، מְלַמֵּר יָדֵי לַמְּלְחָמָה (ס) וְנָחָה קָשֶׁת־ יְחִישֶּׁה יְְרִעַּהֵי:
- יּ נִשִּׁמֵּלְ. מִדְּוֹ וְאֵמֵּלֵבְ נֹתְּנְטֵבְ עַּבְׁבֵּנְג: (a)
- Δε σἰτίς κάζι σὐστι ἰζκ ἀάζι ἀἰοζι:
- מּגַבְלַנִים: אּגַבְּנִים: (ס) וֹלָאִ אָּמִּנִדִים (ס) וֹלָאָ אָמִּנִּב
- שַּׁטַע בּוֹלֶּינ: נְאָבַעָּׁם נְאָמֶטַאָּם וֹלָאָ וֹלִנְמָנּוֹ (ס) נִוּפּּלְנִּ פּיי בּיייִים:
- 0) מַּבְרֵיעַ קַמִּלְחְמָה (ס) מַבְּרֵיעַ קַמָּי מְחְתֵּיְיִ:
- נֹאַגְׁלֶנְי טַּטַּׁר לֶּ, מָבֶּר מָמָּנִאָּי אי נֹאָנְבָּי טַּמַּר לֶּי מָבֶר מָמָּנָאָיִי
- בּץ וֹמִּמֹנ וֹאָנוֹ מְמֵּנִהַ אָּבְ וֹבַוֹּנִי וֹלְאַ הֹנֶם:
- אָבְעָם אָבְלַמֶּם: אַבְעָם אָבְלַמֶּם: נְאָבֶּאָ (סִ) בָּמִּגִּם עוּצָּנִע
- נּוְיְם (ס) מֹם לְאֵרֵנֹֹבְמֹּטִׁנִ נֹמַבְּעֲׁנָנִי יי זֹטַפּּלַמְנִּנִ מִנִרֵבָּנִ מַמֵּנִ טַּמִּמִנְנָנִ לְבַאָּמִּ
- לְנ: (ס) בּנֵנ נַבֶּר יִהְפַּחֲשׁר לִנְ לְאָמִנִּה אָזֵן יִשְּׁמִנִּה
- 9+ בְּנֵי נְבֶּרְ יִבְּיְלְ וְיִשְׁלֵּבִי מִמְטְנִּרְוָטֶׁם:
- אָנר יִשְׁמֶּי: די הַיִּרְיִהְתָּר וּבְּרָוּרְ צּוּרָי (ס) וְיָהֶם אֶּלְהֵי:
- קאֵל הַנֹּתֵן נְקִמָּת לֵי (ס) וּמֹרֵיד עַמֶּים מַחְמֵּנִי:
- מֹאֵנְהָ שְׁמֹסְׁנֶם שַּׁהִּנְלְנִי: ' נמוָהִגֹּאֵׁר מֵאְנִבְּוֹר וּמִפַּׁמִּן שַּׁרַוָּמִׁמְנִר (ס)
- עַל־בֶּן אִירְדְּ יְהֹוֶה בַּגּוֹיָם (ס) וּלְשִׁמָּךִּ אַזַמֶּר:

A tower of salvation is He to His king, And showeth mercy to His anointed, To David and to his seed, for evermore.

(כי מגדיל)[קי מגָדִּיל] יִשׁיעַּיה מַלְבָּוֹ יִשְׂשְׁרַ חֲסֶד לִמְשִׁיחָוֹ (ס) לְדָוָד יִלְזַרְשִׂי עַדְישׁים: (פּ)

הפטרת מאת הברכה

The Haftarah is Foshua 1:1 - 1:18.

Now it came to pass after the death of Moses the servant of the Lord, that the Lord spoke unto Joshua the son of Nun, Moses' minister, saying:

'Moses My servant is dead, now therefore arise, go over this Jordan, thou, and all this people, unto the land which I do give to them, even to the children of Israel.

Every place that the sole of your foot shall tread upon, to you have I given it, as I spoke unto Moses.

From the wilderness, and this Lebanon, even unto the great river, the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the Great Sea toward the going down of the sun, shall be your border.

There shall not any man be able to stand before thee all the days of thy life; as I was with Moses, so I will be with thee; I will not fail thee, nor forsake thee.

Be strong and of good courage, for thou shalt cause this people to inherit the land which I swore unto their fathers to give them.

Only be strong and very courageous, to observe to do according to all the law, which Moses My servant commanded thee, turn not from it to the right hand or to the left, that thou mayest have good success whithersoever thou goest.

This book of the law shall not depart out of thy mouth, but thou shalt meditate therein day and night, that thou mayest observe to do according to all that is written therein; for then thou shalt make thy ways prosperous, and then thou shalt have good success.

ַ ַ יְיִהִי אַחֲרֵי מִוֹת מֹשֶׁה עֲבֶּד יְהֹוְה וַיִּאִמֶּר יְהֹוָה אֵל־יְהוֹשָׁעַ בִּן־נִּוּן מִשְׁרֵה מֹשֶׁה לֵאמִר: מִשֶׁה עַבְּיָדִי מֵת ְעַמְהְ לִּוּם עֲבְׁר אֶתְּ

משֶׁה עַבְּיֵרִי מֵתְּ וְעַמִּהֹ לִּוּם עֲבֹר אָתִּ-הַיַּרְבֵּן הַנָּה אַמָּה וְבְלִ-הָעָם הַנָּה אָלִ-הְאְּבֶץ אַשֶּׁר אָנֹבֵי נֹתֵן לְהָם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּל־מִלִּוֹם אֲשֶׁר תִּדְרַוִּךְ בָּף־הַּנְלְבֶּם בִּוֹ לְבֶם נְתַתְּיוֹ בַּאֲשֶׁר דְּבָּרְתִּי אֶל[־]מֹשֶׁה:

 شَا الْهَا ال سَاءُ الْهَا الْمُنْفُلُمْ الْمُنْ ِقُلْمُ الْمُنْ ا

חַזַק נָאָמָץ בֵּי אַמִּׁר מַנְחִיל אָת־הָעָם תַּזָּר אָת־הָאֶָׁבֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבָּעְהִי לַאֲבוֹהָם לְתָת לְהֶם:

רַקְּ חֲזָס נָאֵמִׁץ מִאָּד לִשְׁמָר לִיְּעַשׁוֹת ּבְּכִל הַתּוֹרֶה אֲשֶׁר צִּוְּךְּ מֹשֶׁה עַבְּדִּׁי אַל־חָסִיר מִשָּׁר תַּלֵּך: אֲשֶׁר תַּלֵּך:

לא־יַמֿוּשׁ סַפָּרֹ הַחּוֹרָה הַנָּה מִפִּיף וְהָגִּיִה בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן הִשְׁטַּר לַצַשְׁוֹה בְּכְלֹהַבְּהָוּב בֻּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיתַ אָתִּ דְּרְכֶף וְאָז תַשְׂבֵּיל:

71

Have not I commanded thee? Be strong and of good courage, be not affrighted, neither be thou dismayed: for the Lord thy God is with thee whithersoever thou goest.'

Then Joshua commanded the officers of the people, saying:

Pass through the midst of the camp, and command the people, saying: Prepare you victuals, for within three days ye are to pass over this Jordan, to go in to possess the land, which the LORD your God giveth you to possess it.'

And to the Reubenites, and to the Gadites, and to the half-tribe of Manasseh, spoke Joshua, saying:

'Remember the word which Moses the servant of the Lord commanded, you, saying: The Lord your God giveth you rest, and will give you this land.

Your wives, your little ones, and your cattle, shall abide in the land which Moses gave you beyond the Jordan; but ye shall pass over before your brethren armed, all the mighty men of valour, and shall help them;

until the Lord have given your brethren rest, as unto you, and they also have possessed the land which the Lord your God giveth them; then ye shall return unto the land of your possession, and possess it, which Moses the servant of the Lord gave you beyond the Jotdan toward the sunrising.

And they answered Joshua, saying: 'All that thou hast commanded us we will do, and whithersoever thou sendest us we will go.

According as we hearkened unto Moses in all things, so will we hearken unto thee; only the Lord thy God be with thee, as He was with Moses.

Whosoever he be that shall rebel against thy commandment, and shall not hearken unto thy words in all that thou commandest him, he shall be put to death; only be strong and of good courage.

הַלְוּא צִּוּיִתִּיךִּ הַזַּק נָאֵמֶׁץ אֵל־הַעַּרִץ וָאֵלִ הַתְּת בָּי עִמְּדִּ יְהַנְה אֵלֹהִיִּ בְּלִל אֲשֶׁר הַלְּה: (פ)

נְיְצֶׁנְ יְרִוּשְׁׁמַ אֶּטַ שָּׁמֶבֵי, הַמֶּם לֵאִמֶּר:

עִּבְרֵוּו בָּקֵרֵב חַמַּחַנָּה וָצֵוּוּ אָת־חַעָּם לאמֹר חַבְינוּ לְבֶם צִּידָה בִּׁי בְּעַּוֹדוּ שְׁלְשָׁת יָמִים אַמָם עִּבְרִים אָת־חַיַּרְבֵּן חַנְּה לְבוֹא לְהֵשֶׁת אָת־חַאְּבֶץ אֲשֶׁר יְחַנְּה אֵלְהַיבֶּם נֹתַן לְבֶם לְרִשְׁמֵּה: (פ)

אָמָר יְהוֹשְׁמַּ לֵאמִר: וְלְרֵאִנְבֵּוֹי, וְלַנִּיְרִ וְלַחַׁאָּרִ מִּבָּם חַמְנִּמָּר

ַּזְכִּוֹר אָתִּדִּבְּר אֲשֶׁר צִּזָּה אָקְבָם מִשֵּׁר עְבֶּדִייְהְזָה לֵאמָר יְהְזָה אֱלְהַיכֶם מִעָּיה לֶבֶם וְנְתָּן לְבֶם אָתִּדְהְאָהֶץ הַזְּאִתּ:

שַּׁהְיִבְיּהְ עַּמְׁבְּיִהְ מִּמְּבִי בִּאְבֵּאְ שַׁמְּבְרִי עַמְשְׁהִם כְפָּנֵי אֲּעִיכָּם כְּבְ יִּבִּיְרֵי אַשְׁר נְתָן לְכָּם מִמְּע בְּעָּנִי אֲעִיכָּם כְּלְ יִּבּיִרֵי הַעְּיִלְ נַעְּיִבְיִּהְ מִּפְּבְם אִנְתָם:

ער אַשִּרִינִיִיחַ יְהְנָה וִ לִאִַחִיכָם פָּכָם נִיְרִשָּׁי גִּם הַמָּה אָת הַאָּבִץ אַשִּרִייִהְה אֵלֹהיכֶם נֹתַן לְהָם וִשִּׁבְהָּם לְאֵהֶץ יִרִשְּׁהְכָם וִירִשְׁהָם אִיֹּהְה אַשֵּׁרוּ נְתַּן לְכָם נִשְׁה עֵבֶּר יְהְוֹה בְּעֵבֶר הַיַּרְהֵן מִזְּרָח הַשְּׁמָשׁ:

ְבְּלֵלְ אֲשֶׁרִ־שְׁמִּעִינִּ אֶלִּ־מִשֶּׁה בֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיִף נַׁלְ יְהְנֶּה יְהְנֶה אֱלֹהִיףִ עִּמֶּף בַּאֲשֶׁר הְיָה מְם־מֹשֶׁה:

בְּלִ אֵׁנִישְׁ צִּמְרִ יִמְנֵר אָתִּבְּיִּךְ וְלְאִ־יִשְׁמֵּעַ אָת־דְּבְנֵיְךְ לְלָלְ אֲשֶׁרִ הְצִּנִי יוּמָת וַלִּ הַזְּקְ נְאֶנְיִי (פּ)

מפטיר לשבת ראש חודש

The Maftir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 - 15.

ΟĪ

And on the sabbath day two he-lambs of the first year without blemish, and two tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof.

This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

And in your new moons ye shall present a burnt-offering unto the Lord: two young bullocks, and one ram, seven he-lambs of the first year without blemish:

and three tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for a meal-offering, and two tenth parts of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for the one ram,

and a several tenth part of fine flour mingled with oil for a meal-offering unto every lamb; for a burnt-offering of a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord.

And their drink-offerings shall be half a hin of wine for a bullock, and the third part of a hin for the ram, and the fourth part of a hin for a lamb. This is the burnt-offering of every new moon throughout the months of the year.

And one he-goat for a sin-offering unto the Lord; it shall be offered beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

و:HIVXX וקרוֹם הַשִּׁבְּת שְׁנֵּוֹ־כְּבָשִׂים בְּנֵּוֹ־שְׁנָה קמִימָם יִּשְׁנֵי שָשִׁרֹנִים סָׁלֶת מִנְחָה בְּלִּילֶה בַשְּמֶן וְנִסְבְּוֹּ:

עלת שַבָּת בְּשַבַּתִּוֹ עַל־עַלָּת תַחְּמִיר וְנְסְבֶּה: (פ)

ּבְּנִי־שְׁנְּח שְׁבְעָּח הְּמְרֵיבׁוּ עַלְּח לִּיחֹנָּח בְּרִים בְּנִי־בָּקֵר שְׁנַּוֹם וָצִּיִל אָחָׁד כְּבְשָּׁים בְּנִי־שְׁנְּח שְׁבְעָּח הְמִימִם:

ישְׁלִשְׁה עַשְׁרֹנִים סָבֶת מִנְחַתֹּ בְּלִּילֵה בַשְּׁמֵן לַפֶּר חָצָחֻד יִשְׁנֵי עַשְׂרֹנִים סָבֶת מִנְחַתֹּ בְּלִּילֵה בַשְּׁמֵן לְצִיִל חֲצָחֶד:

וְעִשְּׂרֵוֹ עִשְּׂרֹוֹן סָׁלֵח מִנְחָת בְּלּילֵת בַשָּׁמֵן לַבֶּבֶשׁ הָאָחֲר עַלְתֹ הֵיחַ נִיחֹׁת אִשֶּׁת לַיהְוְת:

וְנִסְבֵּיהָם חֲצֵי חַהִין ִיהָנָה לַפָּׁר יִשְׁלִישָׁת חַהֵין לְצִּיל יִּרְבִיעָת חַהֵין לַכֶּבֶשׁ יְיֵן זֵאֹת עֹלֶת הֹבֶשׁ בְּחְרְשׁׁי לְחָרְשֵׁי הַשְּׁנֶה:

מּלְ-מִּלְטַ טַשְׁמֶּגר גִּמְּמֵּר וְנִסְבְּּוִּי (ס) נְּמְּמָר מִנִּים אָטֵב לְטַשָּׁאָט לַנִּבְּוָיִי

הפטרת שבת ראש הודש

The Mastir for Shabbat Rosh Hodesh is Nymbers 28:9 - 15. The Hastarah is Isaiah 66:1 - 24.

Thus saith the LORD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool, where is the house that may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the Lord; but on this man will I look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.

נאַר אָמָר יְהנָה הַשָּׁמָיִם כִּסְאָּי וְהָאָהֵץ הַדְּם רַגְּלְי אֵר־זֶה בַּיִת אֲשֶׁר הִּבְּנִרּלִי זְהַם הַגְּלְי אֵר־זֶה בַּיָּת אֲשֶׁר הִבְּנִרּלִי

װְבָּה־בְּלְ־אֵפֶּׁה יָדֵי עִשְּׁמָה וַיִּהְיִי אָלִ־אֵפֶּה נְאָם־יְהְוָּה וְאֶלִ־זֶּה אַבְּים אָלִ־עָנִי וְאָם־יְהְוָּה וְאֶלִ־זֶּה אַבְּים

He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he broke a dog's neck; He that offereth a meal-offering, as if he offered swine's blood; he that maketh a memorial-offering of frankincense, as if he blessed an idol; according as they have chosen their own ways, and their soul delighteth in their abominations;

Even so I will choose their mockings, And will bring their fears upon them; Because when I called, none did answer; When I spoke, they did not hear, But they did that which was evil in Mine eyes, And chose that in which I delighted not.

Hear the word of the LORD, Ye that tremble at His word: Your brethren that hate you, that cast you out for My name's sake, have said: 'Let the LORD be shall be ashamed.

Hark! an uproar from the city, Hark! it cometh from the temple, Hark! the Lord rendereth recompense to His enemies.

Before she travailed, she brought forth; Before her pain came, She was delivered of a man-child.

Who hath heard such a thing? Who hath seen such things? Is a land born in one day? Is a nation brought forth at once? For as soon as Zion travailed, She brought forth her children.

Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? Saith the Lord; Shall I that cause to bring forth shut the womb? Saith thy God.

Rejoice ye with Jerusalem, And be glad with her, all ye that love her; Rejoice for joy with her, All ye that mourn for her;

That ye may suck, and be satisfied With the breast of her consolations; That ye may drink deeply with delight Of the abundance of her glory.

For thus saith the LORD: Behold, I will extend peace to her like a river. And the wealth of the nations like an overflowing stream, and ye shall suck thereof: Ye shall be borne upon the side, and shall be dandled upon the knees.

As one whom his mother comforteth, So will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.

שׁוֹהַט הַשִּׁוֹר מַבֵּר־אִׁישׁ זּוֹבֶחַ חַשִּׁרֹ עַּבֵּרְ בְּׁלֶב מַעֲלֵה מִנְחָרֹ דַּם־חֲזִּיר מַזְבָּיר לְבֹנָה מְבֶרֵךְ אֲנֵן נַם־הַמָּה בְּחֲרִיּ בְּדַרְבִיהָם יִּבְשְׁקּיצֵיהָם נַפְשָׁם חְפֵּצְה:

לאַ טְּפְּׁאֵי, פְּׁטְׁרוּ: (O) װְלְאַ מִּמְׁמֵּה וֹנְּהֵמְּהְ טִרַתְ בְּׁמִּנְּהְ וּבְּאַמָּר אָבָּרָא לְטְטִר נְּהֵל לִבְּׁאָטִ, נְאָּנִל תִּנְּיִר וּבְּאַמָּר נִם אָלָי, אָבִעַר בִּעַמָּלְלָהְיָטִם וּמְלֵּיִנִּים בָּעַרְיִּטִּם

שׁמִׁמִּנְ גַּבַרַיְחִוֹּה תַחֲבֵרֵים אָלִ־דְּבָרֵוֹ אָמְרוּ אֲחֵילֶם שׁנְאֵילֶם מָנְדֵּילֶם לְמָעַן שִׁמִּי יְכְבַּר יְחִוְּה נְּלְשְׁנִי

קול שָאוֹן מִמִּיר קוֹל מִהִיבָל קוֹל יְהֹוָֹה מְשַׁכֵּם גְּמִיל לְאִיְבֶיו:

ئىمْ خَمْدُه فَكَادِ : خَمْدُه فَكَادِ خَمْدُه دَخْيِدُ فَمُدُه ذَحْيِهِ تَأْدُم خُهَا

מִי־שָׁמַע בִּוֹאָת מֵי רָאָרֹ בָּאֵבֶׁת הַיִּתִּל אֶהֶץ בְּנִים אָחָׁר אִם־יִנְלֵר גִּיִּ פַּעַם אָחָת בִּי־חֲלְה גַּם־יָלְדֶר צִיּיִּן אָת־בָּנֵיהָ:

פׁם אַבְּינִג יַּאָמָּנִג וֹמְאָלִיִג יִאָמָּר אֵבְינִג: בּאָנָג אַמְּבָּיִר וֹלְאַ אִנְלִיִג יִאָמָּר וֹנִיְנִג בּאָנָג אַמְבָּיִר וֹלְאַ אִנְלִיג יִאָמָּר וֹנִיְנִי

שִׁלְּחָוּ אֶת־יְרוּשְׁלֶם וְגִילוּ בָּת בְּל־אֹתַבֶּיִה שֶׁישׁוּ אִתְּדְּ מְשְׁוֹשׁ בְּל־תַמְּתְאַבְּלִים עָלֵיתִ:

לְמָשׁן מִּלְּבֵּי וְהַהְשָׁבְּּעְּהָם מִאָּר מִּנְּהָבִּ לְמָשׁן מְּלָבִּי וְהַהְעַבְּעָּהָם מִאָּר מִּנְּהָה (ס)

ִּבִּי־בָּתוּ אָמָר יְחֹנְתׁ הִנְנֵי נִמֶּת־אֵלֶיהָ בְּנָהָר שְׁלֹוֹם וּבְנַחַל שׁוֹמֵף בְּבָוֹד גּוֹיָם וִינַקְמָם עַל־צַּד הְנָמֵאוּ וְעַל־בִּרְבָּיִם הְשְׁעֵּטְּמוּ:

אַנְחָמְכְּם וּבִּירְוּשְׁלְם הְּנְחָמֵנֵּי בְּאִישׁ אַשָּׁר אִמִּוֹ הְנְחָמֵנֵּי בְּאִישׁ אַשְׁר אַמִּוֹ הְנְחָמֵנִיּ

٤t

71

And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like young grass, and the hand of the Lord shall have indignation against His errants, and He will have indignation against His enemies.

For, behold, the LORD will come in fire, And His chariots shall be like the whirlwind, to render His anger with fury, And His rebuke with flames of fire.

For by fire will the Lord contend, And by His sword with all flesh; And the slain of the Lord shall be many.

They that sanctify themselves and purify themselves to go unto the gardens, behind one in the midst, Eating swine's flesh, and the detestable thing, and the mouse, Shall be consumed together, saith the LORD.

For I [know] their works and their thoughts, [the time] cometh, that I will gather all nations and tongues, and they shall come, and shall see My glory.

And I will work a sign among them, and I will send such as escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul and Lud, that draw the bow, to Tubal and Javan, to the isles afar off, that have not heard My fame, neither have seen My glory; and they shall declare My glory among the nations.

And they shall bring all your brethren out of all the nations for an offering unto the Lord, upon horses, and in chariots, and in fitters, and upon mules, and upon swift beasts, to My holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring their offering in a clean vessel into the house of the Lord.

And of them also will I take for the priests and for the Levites, saith the Lord.

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the LORD, so shall your seed and your name remain.

וְזְעָם אֶת־אִּיְבֶּיו: (ס) הְפְּרָחְנָת וְעִיְרְעָה יִד־יְתֹּהֹ אֶת־עֲבְּדְיו הְפְּרַחְנָה וְעִיְרְעָה יִד־יְתֹּהֹ אֶת־עֲבְּדְיוּ

פִי־תַנָּה יְהִנְּהִ בָּאֵשׁ יָבֹוֹא וְכַסּוּפָּה מַרְפְבִתְּיִוּ לְהַשֶּׁיב בְּחַמָּהׁ אַפֹּוֹ וְנַעֲּרָתִּוֹ בְּלְחֲבֵּי־אֵשׁ:

אָנַ בְּאָמִ יְהְוָּה נִשִּׁפְּׁמ יִבְחַרְבִּיּ אָנַ בְּאָמִ יְהְוָּה נִמְפְּׁמ יִבְחַרְבִּיּ

 לאָם נֹעַמֶּסְלֵּלְ מִּעַבְּלֵלְ בַּמְּבְּ
 (כ, אַעַב)[ל, אַנַע] בַּטְּנֵּבְ אַכְלְ, בַּמְּבַ נַמְּלְבַרְ נַתַּמְּלֵּאְ וֹתְּמְּכְבָּרְ זִּתְבָּרְ בַּמְּבַ נַמְּלְכַלְּיְ בְּמָּבְ

אָת־בְּבוֹדֶי: קְקַבֵּץ אָת־בְּלִ־תַּגּוֹנֶם וְתַלְּשָׁגָוֹת וּבָאוּ וְרָאִוּ אָת־בְּבוֹדֶי:

וְשִׁלִיתִּי בְּחָׁם אִוֹת וְשִׁלִּחְתֵּי מִחָם וּפְּלִימִים אֵל־תַּגּוֹיִם תַּךְשִׁישׁ פִּיּל וְלָּיִּד מִשְׁבֵי קָשָׁת אָת־שְׁמְעִי וְלֹא־רֶצִּי אָת־בְּבוֹּדִּי וְחִגִּידִי אֶת־פְבוֹדֶי בַּגּוֹיִם:

וְהַבָּיאּי אָת־בְּל־אַָהִיבֶּם מִפְּלִ־הַגּוֹנָם מִנְחָהוּ לִיהֹנְה בַּסּיסִׁים יִּבְבֶּבׁיִם יִבְפִּרָדִים יִבְכִּרְבָּרִוֹת עַל תַר קְּדְשָׁי יִרִּיִּשְׁלַם אָמַר יְהֹנְה כַּאֲשָׁר יָבִּיאּיֹּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אָת־תַמִּנְחָה בִּכְלִי שָּהְוֹר בֵּית יְהֹנְה:

ְּנִםַ מִּמָּם אָפַּׁט לִפְּטִּנִים לַלְנִיָּם אָמָר יְהְנְה:

چر כאַשָּׁר הַשְּׁמָנִם הַחַבִּשָּׁים וְהָאָּבֶץ הַחַבְּשְׁה אֲשָּׁר אֵנָי עִשָּׁה עַמְרֵים לְפָּנֵי הַחַבְּשְׁה אֲשָׁר אֵנָי עַשָּׁה עַמְרֵים לְפָּנֵי

- And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before Me, Saith the LORD.
- And they shall go forth, and look Upon the carcasses of the men that have rebelled against Me; For their worm shall not die, Neither shall their fire be quenched; And they shall be an abhorting unto all flesh.
- ְּמְבֵּי מְצֵּי חֹבֶשׁ בְּחַדְשִׁי וּמִצֵּי שַׁבֶּת בְשַּבַּתִּי יָבַוֹּא כְלִבְּשָּׁר לְהִשְּׁתַחַוֹּנִת לְפָּנֵי אָמָר יְהֹוְה:
- וְיִצְאָר וְרָאַר בְּפִּגָרֵי הָאָנִשִּׁים הַפֹּשִׁעָים בָּר בִּי תּוֹלְעָמְׁם לָא הָמִׁרּת וְאִשָּׁם לָא הִכְבֶּה הַהְיָרְ דֵרְאָוֹן לְבְלְ־בָּשֶׂר: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה

הבטרת שבת מחר חודש

The Haftarah for Shabbat Mahar Hodesh is I Samuel 20:18 – 42.

And Jonathan said unto him: 'To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, thy seat will be empty.

- And in the third day thou shalt hide thyself well, and come to the place where thou didst hide thyself in the day of work, and shalt remain by the stone Ezel.
- And I will shoot three arrows to the side-ward, as though I shot at a mark.
- And, behold, I will send the lad: Go, find the arrows. If I say unto the lad: Behold, the arrows are on this side of thee; take them, and come; for there is peace to thee, and no hurt, as the Lora liveth.
- But if I say thus unto the boy: Behold, the arrows are beyond thee; go thy way; for the Lord hath sent thee away.
- And as touching the matter which I and thou have spoken of, behold, the LORD is between me and thee for ever.
- So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king sat him down to the meal to eat.
- And the king sat upon his seat, as at other times, even upon the seat by the wall, and Jonathan stood up, and Abnet sat by Saul's side; but David's place was empty.

- «««» ניאמר־לוֹ יְהוֹנְתָן מָתָר תִׁדֶשׁ וְנִפְּלֵּדְיִםְ בָּר יפָּקד מוֹשְׁבֶּף:
- ر الشرَّكِمْ مَيْدًا مِكْبُدَ الْجُكُمْ كِذَا مَقِرِكُمْ يُعِيَّا بَهِجًا مِيْدًا مِكْبُدُ: يُكِيُّرُ مِيْدًا مِيْدًا مِيْدًا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل
- ַ נַאֲנִּי שְׁלִּשֶׁת הַחִּצִּים צִּבְּה אֹנֶהָה לְשַׁלְּח־לִי לְעַּשְּׁרֶה:
- וְהִנֵּהֹ אָשְׁלֵח אָתִּדְנַּנְּעָר לֵלְּהַ מְצָא אָתִּדְהַהְצִָּים אָם־אָמֹר אַמָּר לַנַּעַר הָנָּה הַהְצָּיִם מִמְּךְ וָהֵנְּה קְהָנִּיוִבְּאָה כִּי־שֶׁלִּוֹם לְךְּנְאֵין דְּבֶּר חִי־יְתְּה:
- יַנְקְלְאָר לֶּךְ בֶּר שֶׁלַהַבְּ יִהְנָה הַהַצִּים מִמֶּרְ יִהְנָה:
- בּינֵי יבֵינְךְ אַּמֶּר דִּבְּרָנוּ אָנֵי וָאָמָּה הִנָּה יִנְּהָ (ס)
- ײַפְּבְּׁבְּ (כּ, מֵּבְ)[טָ, אֶבְ_] בְאָּבִׁנְבִי הַפְּׁעָב בְּגִּבְ בַּמְּבִי הִיָּהָ בִּיִּהָבִי
- ريْשֶׁב بَيْقُكُك مِكَالِيهُكِذ خِوْمِם، خِوْمِם هُكُ-مَنْשِّكُ بَيْفِّدَ رَبْطِمُ بِهِنَا رَيْשֶׁב هِجِيْد مِوْدَ שِهِذِكُ اِنْظِيَا مِرَافَ جِيْدٍ:

- Nevertheless Saul spoke not any thing that day; for he thought: 'Something hath befallen him, he is unclean; surely he is not clean.'
- And it came to pass on the morrow after the new moon, which was the second day, that David's place was empty; and Saul said unto Jonathan his son: "Wherefore cometh not the son of Jesse to the meal, neither yesterday, nor to-day?"
- And Jonathan answered Saul: 'David earnestly asked leave of me to go to Beth-lehem;
- and he said: Let me go, I pray thee, for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me; and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my brethren. Therefore he is not come unto the king's table.
- Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him: 'Thou son of perverse rebellion, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to thine own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness?
- For as long as the son of Jesse liverh upon the earth, thou shalt not be established, nor thy kingdom. Wherefore now send and fetch him unto me, for he deserveth to die.
- And Jonathan answered Saul his father, and said unto him: 'Wherefore should he be put to death? what hath he done?'
- And Saul cast his spear at him to smite him; whereby Jonathan knew that it was determined of his father to put David to death.
- So Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no food the second day of the month; for he was grieved for David, and because his father had put him to shame.
- And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad with him.

- וְלֹאִ־דְבֶּר שְׁאָּוּל מְאָּוּמָה בַּיַּוֹם תַהָּוּא כָּי אַמַר מִקְרֵה הוֹּא בִּלְתֵּי שָהָוֹר הוּא כִּי־לְא שְהְוֹר: (סׁ)
- וִיְהִי מִמְּחֲרֵת חַהֹהָשׁ חַשִּׁגִּי וַיִּפְּקָר מָקִּוֹם דְּוָר (פ) וַיְּאִמֶּר שָׁאִּיל אֶל־יְחוֹנְתֵּן בְּנֹוֹ מַרְּיַעַ לֹאֲ־בָּא בֶּן־יִשֶׁי גַּם־הָּמָוֹל גַּם־הַיּוֹם אֶל־הַלְּחֶם:
- מממּג. מּגַבנים לְטִם: נימּן יִהוּנִטוֹ אָטַ מִּאָנִל נִשִּׁאָל נִשְׁאָל בִּינָר
- ַנְיֹאמֶר שַׁלְחֵנִי נְאַ בֵּי זֶּבַחֹ מִשְׁפִּחָׁר לְנִי בְּעִיר וְהָוּאַ צִּנְּה־לִי אָחִי וְעַהָּה אָם־מְצָאִתִי חֵוֹ בְּעִינֶּיִרְ אִמֶּלְטָּה נָאִ וְאֶרְאֵֵה אָת־אָחָי עַל־בֵּן לֹא־בְּאַ אֶל־שְׁלְחַוּ הַמֶּלֶּךְּ: (ס)
- ַנְּיָחַר־אָּף שָׁאִּגּל בִּיחַוֹּנְאָׁן נַיֵּאִמֶּר לֹוֹ בֵּן־נְעָּנֵת חַמַּרְדִּיּת חֲלַנֹא יָדַשְׁתִּי בִּי־בֹחָר אַמָּה לְבֶּן־יִשְׁי לְבְשִׁתְּּ וּלְבָשֶׁת עַּרְנַת אַמֶּף:
- בֵּר כְל־הַנְמִׁים אֲשֶׁר בֶּן־נִשִּׁי תַּר עַל־הְאֲדָמְה לְא הִכּּוֹן אַמָּה וּמַלְכּוּהָדִּ הְנִּאָּה שְׁלַח נְקַח אֹתוֹ אֵלֵי בָּי בֶּן־מֶוֶת הְנְא: (ס)
- ַנַיַּעַן יְהַוֹּנְהָוֹ אֶת־שָׁאִּיל אָבָיו נַיַּאֹמֶר אֵלֶיוּ לְפָּה יּימָת מֶה עְשָׂה:
- ַנִּיָטֵל שָׁאַוּל אֵח־חַחֲנֵית עָּלֶיוּ לְחַכֹּתָוּ נַיֵּדַעַ יְחַנִּגְּלְן כִּי־בֶּלֶח תָיא מֵעָם אָבֶיוּ לְחָמֵית אָת־דְּיֵר: (ס)
- נְיְגְּלֵם יְּהְיָנְיֵלֵוּ בֵּי הִכְּלְמִוּ אָבֶּיוּ: (ס) וְלְאִ-אָכְּלְ בְּיִּוִם-הַחָּוְהָהִ הַמָּּנִּי לֶמָם בִּי הַנְּלְאַ-אָבְּלְ בִּיִּוֹם-הַחַּוְּהָהָהִ הַּמִּלְחֵוּ בְּּחֵבִי. בִּאָבּ
- בְּנְרַ וְּלֵמַר מְּמֶּן מְמֶּנְ: נְיָהַ, בַּבְּמֵר נִיצֵּא יִרְוֹלָהָן הַמָּבֵר לְמִוָתָּר

- And he said unto his lad: 'Run, find now the arrows which I shoot.' And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.
- And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said: 'Is not the arrow beyond thee?'
- And Jonathan cried after the lad: 'Make speed, hasten, stay not.' And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
- But the lad knew not any thing; only Jonathan and David knew the matter.
- And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him: 'Go, carry them to the city.'
- And as soon as the lad was gone, David arose out of a place toward the South, and fell on his face to the ground, and bowed down three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
- And Jonathan said to David: 'Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the Lord, saying: The Lord shall be between me and thee, and Between my seed and thy seed, for ever.'

- וֵיִאִמֶר לְנְעֲרֹוֹ רְץ מְצֶא נָאׁ אָת־תַחִצִּים אַשֶּׁר אָנֹכִי מוֹרֶת תַנַּעַר לְץ וְחוּא־יָרֶת תַחֵצִי לְתַעְּבְרוֹ:
- ַנּיִּקְבָּא יְהִיֹּנְמָן אַתַּרֵי הַנָּּעָר מְתַרֶּה הִיּלִקּא אַלְ-מַעַּמָּר וַיִּלְאֶם נַעָּר יְהִיֹּנְמָן אָתַ-(כּי החצי)[קי הַהִּצְּים] נִיּבְא אָלְ-אַדְנֵיוּ:
- וֹבׁמֹּנ אָע_נַבְּבֶּב: (ס) וְנַנְּמָּר לֵאְ־נְבָר מָאִנְמָר אָּרְ יְהְוֹנְנִלְוֹ וְבִּוְר
- נימן יְהְוֹלִטְן אָת־בֵּלְיוּ אָל־תַנַּעָר אֲשֶׁר־לְוֹּ נימן יְהְוֹנְתָן אָת־בֵּלְיוּ אָל־תַנַּעָר אֲשֶׁר־לְוֹ
- תַנַּעַר בָּא゚ וְדָוֹד קָם מֵאֵצֶל תַנָּבָר וַיִּפֹּל לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁקַּחוּ שָלָשׁ פְּעָּתִים וְיִשְׁקַוּו אַישׁ אָת־רֵעָהוּ וַיִּבְּכוּוֹ אַישׁ אָת־רֵעָהוּ עַּד־דְּיֵר הְגְּדִּיל:
- וּלָאמֶר יְהוֹנְתָּן לְדְוָד לֵךְ לִשְׁלִוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבֵּׁעָנִי שָׁנֵינִי אֲנַּהְנִי בְּשֶׁם יְהֹנָת לֵאמֹר יְהְנְה יִהְנֶהו בִּינֵי יִבֵּינָה יּבֵין זַרְעָּי יּבֵין זַרְעַּךְ עַד־עּוֹלֶם: (פ)